

HARVARD COLLEGE
LIBRARY

FROM THE FUND OF
CHARLES MINOT
CLASS OF 1828

HELIGA BIRGITTA
UPPENBARELSER

Öfter Gamla Handskrifter

UTGIFNA AF

G. E. KLEMMING.

FJERDE BANDET.

✓ STOCKHOLM
P. A. NORSTEDT & SÖNER
1862.

Scan 8560.19

1880 Dec. 24.

Clinton Fund.

REGULA SALVATORIS

MED TILLHÖRANDE

REVELATIONES EXTRAVAGANTES.

Rubrica

1

Här börias *sancti* saluatoris regula, giffwin aff
gudhi gynom ihesu christi mwn, Sinne gudhelik-
aste brudh hálga frw birgitte Hwilkins renliffn-
adhir skal wara nwnnona til ärofulla jomfru marie 5
wördningh, Hwilkin regula giffwin war fornämpda
hálgha frw birgitte j wndirlike matto, Swasom
här framdelis kungörs wppa watzstena sloot j
lynköpfungx biscopsdöme j swerikis rike, Tha hon
war j gudhelike bön wpkt oc gripin j andelike 10
oc wndirstandelike syn

Rubrica Här sigx huru *sancta* birgitta fik gudhe-
likin wppinbarilse Oc huru hon twäkandis oc
rädhandis for gabbilsom wndirgaff them ödh-
miuklika wisa manna ranssakan eens ärche- 15
biscops oc andra trigghia biscopa Oc eens
mästara j the hálgo script Oc eens abota mykit
renliffuis Hwilke alle mz beradhno raadhe be-
wisto them wara aff godhom sannindinna anda
Oc ey aff gabbarenom falsklighetinna ängle 20
Första Capitulum

J norghis konungx herradöme, hwilkin som är j
nor yterst aff allom konungom, Swa at wtanfore
hans herradömis land ffindz enghin stadhin som

människior gita allir kunna j boo Hände halge
 frw birgitte, Tha hon war innerlika j sinom bön-
 2 om at swasom wanskandis allir wanmaktandhis
 henna likamlika kraptir böriade henna siäl j allom
 5 sinom krafftom wardha aldra fulkomplikasta qwik
 oc stark Til at see höra oc tala oc känna the
 thing som andelikin äru Oc j tholike matto tha
 wart hon opta gripin oc kipt Swa at hon hörde
 mangh thing j andelike syn Oc wndirstandelike
 10 henne andelika kwngöras Hwilkin thing hon ther
 äptir wppinbarade archebiscopenom i wpsalom Oc
 ther mz threm androm biscopom Oc enom ganzska
 gudhelikom mästara som stor hiöldz wara j the
 hälgo script Oc enom abota gudhelikom j gudhi
 15 oc alzstingx renliffwis manne, The samma persona
 mz store wördhning oc gudz räddoga ödmiuk-
 lika wppinbarade rådhandis gabbas wndir liwsins
 ängils liknilse aff gabbarenom mörksins ängle, Oc
 tässe alle oc mange gudz wini thetta hörandis,
 20 Oc thenna äranden alwarlika oc andelika sik j
 mallan betraktandis ffulbordadho the at all the
 thing som the sama persone teedh waro, haffua
 warit aff enkannelike thäs halga anda nadh Ende-
 lika aff sannindinna oc liwsins godha anda ¶ J
 25 tholke wppenbarilse älla syn saa hon oc entidh
 en man oc ena qwinna j aldra faghirsta skapnadh
 3 Hwilke ginstan sagdhe en röst See thenna twa
 persone, hwilka thu seer, äru ihesus christus oc
 hans modhär maria Hwilke tik nw j swa matto
 30 synas som the waro liffuandis j wärldinne Än
 hwilke thera likama äru nw j himerike, Thz är
 tik omöghelikit at wita allir see Tässom ordhomen

swa sagdom Jhesus christus hwilkin sik ginstan
wppinbarade wplätandis siin inwn talade sighiandis

Rubrica Här börias foorordh owir regulam
saluatoris som giffwin är aff gudhi gynom
ihesum christum hälge frw *sancte* birgitte aff 5
swerike j *samma* swerikis rike christus talandis
til sinna brudh *sancte* birgitte j liknilsom sighir
at aff thy at andre wingardha Som äru andra
renliffnade äru j nakre matto ödhelagdh Thy
wil han nw j *thenna* timanom planta en nyan 10
wiingardh som är en ny renliffnadhjir om hwilka
han wil haffua atwaktelika rökt swaledhis at
han giffwi hanom wäl smakande oc sötasta
wiin *Annat Capitulum*

Jak är swasom en inaktogaste konungir, som plant- 15
ade sina wiingardha, Oc the baro langan tima
aldra bätzsta wiin, wm sidhe sadde hans owen j
them aldra snödasta sädh Hwilkin swa mykit
wäxste oc sik wtwidde, At wiinqwistane formatto
ey bära wiin, wtan mz mykle wansamlighet Än 20
konungxsins thiänara sagdo til hanom Herra wi
haffuom beskodhat thina wiingarda, Oc fwñnom 4
j them ganzska faa wiinqwista bärandis wiin, Oc
the snödasta sädhin som til enkte doghir, wtan at
brännas är owirmatto owirwäxst, Hwilkom herran 25
swarade Jak skal planta mik en nyan wiingardh
J hwilkin skulu bäras wiinqwistana oc fastelika
rothas Oc jak siälffwir skal lägghia kringom han-
om götzsena oc fitman, Oc han skal wpyfyllas mz

aldra bätzsta wine, Oc thenna wiingardhin skal
 jak siälffwir bewara, At wm ther hakot skadelikit
 ingaar Skal winith ther aff fitma allir gödhas Oc
 thäs ythermeere warda söth, Oc thz onda skal til
 5 enkte warda, Oc skal wisna och rasklika nidherfalla,
 at thz ey göri skadha, Än nar tässins wingardz-
 ins wiin kombir til minna sannindh Tha skulu
 alle glädhias, Oc skal giffuas herranom hedher oc
 ära som wingardhin plantade Oc gödhninga wppa
 10 lagde, Ämwäl skal oc han glädhias som röthrena
 lagde, Oc ey skal och gudh glöma them som wiin-
 qwistana tilbaaro, Aff tässom wiingardhenom skulu
 mange wiingarda wpwaxsa, the som langan tina
 wisnadhe, Ällir thörre haffua warit tilböria at
 15 göra frukt äpter sins wpanylse dagh, swasom
 5 godhe wiingardha nylika rénsadhe

Christus talar til brudhina wttydhandis for-
 scriffna nästa capitulum sighiande brudhinne
 at hon skal wara fornämpda hans wingardz
 20 winträ Thz är at hon skal wara wphoff at
 fundera fornämpda hälgasta nya renlißnadh
 Aff hwilkom skulu wpprinna fruktsamlika win-
 qwista Oc thy manar han henne at hon wari
 dygda fwl oc wakandis Oc at hon forsmæ
 25 wärdzlikin thing hwilkin besk äru som ethir

Jak är aldra tingha skapare, Oc aff enghom skap-
 adher Jnnan bland all tingh som jak giort haffwir,
 Tha haffwir jak enkte giort til swa stora wärd-
 oghet swasom människiona, Hwilka jak stadgade

wara herra owir all tingh som skapat äru wppa
 iordhe rike, Oc ämwäl gaff jak henne wndirstand-
 ilse, at nythia them til sith gagn oc widhertorfft,
 Oc at hon skulde mik loffua ffor the nadhena jak
 henne giffuit haffwer, Än j bland annor thing, Tha 5
 reether mik enkte til swa mykla wredhe som
 människian Oc for wtan hon standa all tingh
 äpther mino budhi, Jak sagde tik förra, At jak
 war likir enom konungh som plantadhe godha
 wiingarda Hwilke som gaffuo langan tima godha 10
 frukt, Än hwa waro thenne wingardhane wtan
 renliffnadz stadgha, Oc hälgha fädhra skipan, Aff
 hwilkom the som törstoghe waro drukko oc widher-
 qwäktos The som kalle waro wärmdos oc hitadhos
 The som fortrutne waro oc högfärdoge ödhmiuk- 15
 ados, The som blinde waaro wplystos Än nw kärir
 jak at wingardhanna gardher oc hägnadher är
 synderbrwtin oc skingradher wäktarane soffwa,
 Tiwffwana ingaa, Röthrena wp graffuas aff mul-
 wärplomen winqwistane äru wisnadhe aff tork- 20
 onne, wiinklaasane nidherbläste aff wädhreno,
 trodhas wndir föthrena For then skuld, at winith
 ey alzstingx forwanskas, skal jak aff nyo planta
 mik en wingardh, Hwilkin thu skalt bära minna
 ordha winqwista Min wen skal lägghia them, Än 25
 jak siälffwer gudh skal tillägghia minna nadz fithma
 oc gödzl, Oc j thänna wingardhin skal iak sända
 gömara, Hwilke som ey skulu soffwa om nattena,
 Jak skal skikka wm hanom hägnadhin mz gudhe-
 likom kärlek Jak skal stadgha j hanom godz wilia 30
 röther Hwilka som ey skulu wppgraffuas aff diäff-
 wlsins frestilson, Jak skal wtwidha hans gärningx

winqwista Jak skal mangom göra söta hans godha
 frägdz, Oc hans gudelikhetz winklasa, Thy thu
 som skal bära winqwistana Thu skalt wara stark
 oc stadugh at bära, redhoben oc wakir at thaka
 7 5 oc wndhfaa them, Throen oc war at göma At ey
 skuli diaffwillin swika oc daara tik Än then som
 lägga skal winqwistana han skal wara grwndogher
 Oc betrakta granlika at han lägge them j qwäme-
 likin oc skipadhan stadh, wmhugxande oc aat-
 10 gömen at wärna them oc bewara them for köld
 oc frost, hita oc brändagha Thy stat stadhelika
 oc älska mik aff allo hiärta ffly alla högfärdh Oc
 thak til tik alla ödhmiukt Göm thin mwn oc alla
 thina limi til min hedher Lydh som jak haffwir
 15 tik budhit ranzasaka j hwariom thina thit sam-
 widh huru mykit Oc huru thu owirgaar stat
 genstan wp til mik än thu fallir Akta ey wärld-
 inna hedher, ällir henna wini For thy at nar thu
 haffwir mik, all thing warda tik sööt Oc naar
 20 thu fulkomplika älska mik all thing wtan mik
 som wärldinne tilhöre, warda tik besk som ethir

Christus sigher sinne brudh sancte birgitte at
 han wil dikta mz sinom mwn tässa nya reghla
 hwilka han wil at wara skal nwnnona regla
 25 til aminnilse oc heder sinne ärofulle modher
 jomfru marie

Thy wil iak tässin renliffnadhin til minna aldra
 älskelikasta modhers hedher fförst oc främst mz

qwinno stadgha Hwilkins renliffnadz skipilse och stadgha jak skal mz minom eghnom mwn alzstingx fulkomplika wttydha oc kungöra

J tässo reglonne wphoffue oc wpbyrilse grwnd- 8
ar oc funderar christus henne wppa thre dygd- 5
er som är ödhmiukten renlighet oc fatikdom.
Forbiwdhandis nwnnomen hassua nakot eghit
wtan abbatissan foresee them alla sina widher-
torfft *Annat capitulum*

Tässins renliffnadz oc helso wpbörilse oc wphoff 10
är san ödhmiukt oc skär renlekir, Och siälffwil-
iandis fatikdombir Thy wari engom lofflikit haffwa
nakot eghit alzstingx enkte thing, Tho thz wari
aldra minzsta Oc ey hallir sannelika en skärff
ägha, ällir hanna mz handom Oc ey haffua nakot 15
aff gull ällir siilffwir wtan wanlika maa skee for
nakra gärningx wäffnadh, Thz wari widhertorffte-
likit at hanna nakot aff gull ällir silffwir Oc thz
ämwäl ey göris wtan abbatissonna radh oc orloff
All widhertorfftelikin thing äru hopandis aff abba- 20
tissonne, Swasom äru reglonna gangkläde sänga
kläde, Oc sänga redhe, Oc anbudh til gärningh
Oc ey haffuen nakra handa thz som reglan ey til
stadher

Christus skipar här hwilka sänga oc sänga- 25
kläde oc redho nwnnonar haffwin *Tridhia*
Capitulum

Utaskolande är at reghlonna sänga redhe warin 9
aff halm, Oc owir halmenom haffwin tw kläde aff

watmal, wtan linlakan oc bwstir, wnder hoffdeno
 är haffuaskolande höghinde, warat mz lärwfft Oc
 örnagath samwledhis warat mz läriff

Christus skipar här nwnnona ham oc gang-
 5 kläde som är skoo bonadhin hoffuod bonadhin
 Oc kronona Fiärda capitulum

Systranna gangkläde, skulu wara tve wndirkiortla
 aff hwito wathmale, En for daghlika nytto Oc
 annar for twät skuld En kiortil aff graa wathmal
 10 Oc en kwffuol hwilkins ärma skulu ey längir
 räkkia, än yterst wppa midhlasta fingrit, Oc skötin
 nidher hånghiande widh handena bindhins mate-
 lika til armen, mz enom knöpa, swasom andra
 ärma Naar the skulu göra handa ärffuode, En
 15 mantil är oc änwal haffuaskolande aff graat wath-
 mal, swasom kiortillin oc kwfflin, Hwilkin mantil
 skal ey wara wntil rynktir Oc ey wirkelika
 samansattir, wtan endeel trangher oc slättir Haffu-
 ande alt nytlikit oc enkte fafångt Hwilkin oc skal
 20 wara enfallir wm somaren Oc wm wintrin fodradh-
 er, Ey mz kostelikom skinnom, wtan mz lamb-
 skinnom allir mz faarskinnom Aff tholkom samna
 10 skinnom maa oc skinkiortill haffuas wm winthrin,
 Oc thän mantolin skal ey taka jordhena nambir,
 25 än wppa ena twära span Oc saman bindas j bryst-
 ena mz enom trä knöpa, Än til fotanna skoobon-
 adh haffwin wm somaren laagha skoo, alt til häl-
 in, Oc syklinga alt til knän, Än wm wintrin högha
 skoo alt til knän fodhrada mz wammal Oc iäm-
 30 högha söklinga ¶ Hoffuodh bonadhin skal wara

en hwiffwir som skal ganga kringom änneth oc
 kinnonar, swa at änlitit en deel höls Oc ändana
 aff hwiffwenom skulu samanføghias j nakkanom
 mz enne naal Owir thän hwiffwen skal läggias
 wilit aff swärtadho läriff, hwilkit skal fästas mz 5
 threm naalom At thz skuli ey affskridha, Een
 widh änlitit, oc twa widh badhin öronen, Sidhan
 owir wiilit sätis en krona aff hwito läriffte, Oc j
 the krono skulu sömas fäm litin stykke, aff rödho
 klädhe Swasom fäm dropa, Första stykket wari j 10
 änneno, Annat j nakkanom Tridhi oc färde widh
 öronen, Fämpte midhwakt j hoffdeno j kors lik-
 ilse Tassa kronona skal en naal fästa mit a hoffd-
 eno Oc tilføghia hana hoffdeno, Tassa kronona, 11
 skulu swa änkior som jomfrur bära til atirhaldz 15
 Oc renlighetz tekn

Christus stadgar här huru nwnnonar skulu
 böria gudz tidhagärdh foresända j chorenom
 nadhinna bön hwan dagh Oc huru the skulu
 lykta ämbitit Oc at hwan dagh swa sökna 20
 som hälga skal ämbitit sighias aff iomfru marie
 Fämpta capitulum

Til minna modher jomfru marie wördhning, skulu
 systrana sionga, hwar dagh högtidhelika henna
 tidher mz threm läczsom, Swa hälga dagha som 25
 sökna, ämwäl hwar dagh tha til aptansang är
 rinkt, komen systrana saman siin j mällan, Oc
 höghra choren läsi först ena Aue maria, Oc bögh-
 iandis sik diwplika androm chorenom Oc sighi
 ¶ Forlatin os for gudz skuld Oc hans mildasta 30

modher mariam, än wi dröffdom jdher inz ordh-
 om älla gärningom teknom allir nikkan, For thy
 wi forlatom idher alzstingx gärna wm nakor bruth
 äru j idher mote os Oc annor choren nighi samu-
 5 ledh läsi oc bedhis forlatilse Oc gangen swa til
 aptansangh ¶ Äpther hwaria tidh skulu the
 sionga Aue maria inz tässe Collecta Omnipotens
 sempiterne deus &c Alzwaldogher äwärdelikin
 gudh, Thu som for wara skuld wärdoghadis, at
 12 10 födhas aff renasta iomfru, wi bidhiom, at thu lat
 os thiäna tik mz renom likama Oc mz ödhmiukom
 hugh täkkias tik ¶ wi bidhiom oc tik o mildasta
 jomfru maria wärldinna oc änglanna drotningh At
 thu ärna them swalka som pinas oc rensas j skärslo-
 15 elde Oc syndoghom synda forlatilse Oc rätwisom
 stadughet j godho Oc wärna os som wanskelike
 ärum, aff til stwndandom wadhom wm wan herra
 jhesum christum ¶ Systrana skulu oc hwan dagh
 hälgan oc söknan sionga mässon aff minne modher
 20 Oc hwan lögherdagh skulu systrana sionga Salve
 regina äptir minna modhers mässon

Christus stadgar här huru oc j hwilkom tima
 tystan skal hallas aff systromen Siätta capi-
 tulum

25 At gömaskolande tystonna twnghet, Fran först aff
 morgnenom, Oc alt ther til mässon är swnghin, aff
 minne modher wari engom loffliket nakot tala, Än
 sidhan the mässon är wte, giffs orloff at tala j
 skipadhom stadhon, mällan tidhanna aff ande-
 30 likom kännedom, oc reglonna gömo, Oc aff

alzskona sannelika widhertorfftelikom thingom alt
 ther til bordzsins wälsignilse läsis, Än löghe oc
 fäfangh ordh wärnis oc flyns alzstingx j hwarion
 stadh oc hwarion tima, Sidhan systrana haffua
 läsit *gracias* j kirkionne, Magho the tala mällan 5 13
 siin, til thäs at the böria aptansanghin, Oc sidhan
 ägher ämwäl tysta aatwaktelika hallas alt til thäs
 the haffua läsit *gracias*, j kirkionne äptir natwardh-
 in, Oc j them litla timanom som är mällan *gracias*,
 Oc the läsningh som hether, Collacio giffs orloff 10
 at tala, Än sidhan collacio är böriat, skal tystan
 hallas mz alle aatwakt, alt til thäs j androm
 daghenom tilkomande mässon är swngen til ända,
 aff minne ärofulle modher, Oc är witaskolande, at
 til alla tysto, som nw är scriffuat, skulu almenne 15
 lika systrana tilbindas at halla wtan the som skipas
 til the ämbite, Hwilkin som ey kunno qwämelika
 fulfölghias wtan talan, Thy at all thing skulu
 skalika warda Oc al tilfalle aff wrangom oc ond-
 om wttelykkis 20

Christus biwdher här at engin människia wärdz-
 likin ällir renliffuis ingange j nwnnona clostir
 Oc ey widher them tala wtan j wissom tima
 vij *Capitulum*

Fortakno aldra handa tilfalle, hwaria handa widher- 25
 torfft älla bön, Engin wärdz man älla qwinna,
 Engin aff renliffuis människiom, ällir aff androm
 klärkom ingange j nwnnona closters inlykke, Oc
 älla människio widhertalan, Forbiwdz them wtan j
 wissom timom 30

Christus wttrykkir här j hwilkom daghom oc huru uwnnonor magho tala widh gaddrana mz
 14 wärdz folke viij Capitulum

J tassom timom magho nwnnonar tala widh wärdz
 5 folk Swasom är aff nons tima oc til aptansanger
 Och thz wari atenast win synnedagha Oc hælga
 manna stora högtidher, Thog swa at engin maghe
 ganga wt aff inlykkilseno wtan sithia widh the
 windöga som ther til äru skipat, Thy at engom
 10 skal loffuas aptir siin ingangh wtgaa aff clostirsins
 inlykkilse Än astwndar nakor thera wanlika at
 seas aff sinom föräldrom alla höffwidzskom winom
 oc kärom Tha maa hon wplata windöghat Än
 läther hon ey wp windöghat Tha loffuas henne
 15 thäs meera lön j komma skolande tima

Christus skipar här j hwat timom Oc j hwat
 matto systrana skulu fasta ix Capitulum

J atwäntonne skulu the alla fasta widh fasta maat
 alt til min födzslo dagh, Oc nästa freedaghin for
 20 fastagangx synnedagh, som kallas dominica quin-
 quagesime, skulu the tilbörja, at fasta widh fasta
 maat alt til paskanna, Oc nästa freedaghin aptir
 hælgha torsdagh oc alt til pinzdagha dagh skulu
 the fasta widh fiska oc hwitan maat ¶ Fran
 25 hælga kors dagh exaltacionis Oc til sancti michels
 högtid skulu the fasta widh fiska oc hwitan maat
 ¶ Fran alla hælgonas dagh, oc til atwäntonna skulu
 15 the fasta widh fiska oc hwitan maat ¶ Thässa dagha
 skulu the fasta widh watn oc brödh Swasom är
 30 för fyra minna modhers högtidher Purificacionis,

annunciacionis Assumpcionis Oc natiuitatis Oc alla
 apostlanna affna Thy wndantakno, at hwar stadh
 ther twe apostla samankomma j enne högtidh,
 swasom är sancti pädhars Oc sancti pauals aptan
 philippi & iacobi Symonis oc iude skal eens dagx 5
 fasta staa for them badha Johannis ante portam
 latinam Johannis baptiste Sancti michaelis archan-
 geli Aldra hälgona aptan Langa freedagh Oc for
 mins likama högtidh J tässom daghom skulu alla
 fasta widh watn oc brödh, Oc är wittande at j 10
 alle fasto äru siwka oc gambla wndantaghande,
 Oc är them warkunnande, som wndirstas sanne-
 lika wara waninaktogha, at göra siin ämbite nar
 the fasta, Än andra dagha wm alt aarit magho
 the äta köt fyra sinnom j hwarie wiku, Swasom 15
 är wm synnedaghin manadaghin, Tisdaghin oc
 torsdaghin, Än wm thenna sama daghanna nat-
 warda ätin the fiska oc hwitan maat Än wm
 odhinsdaghin skulu the haffua atherhald aff köt-
 maat Swa wm middaghin som wm natwardhin, 20
 Thog loffuas them wm then daghin äta fisk oc
 hwitan maat, wm freedaghin alt aarit skulu the
 fasta widh fasta kost, wm lögherdaghin skulu the 16
 fasta widh fiska och hwitan math, Oc wm alla
 andra fasta dagha skulu the äpther kirkionna 25
 stadga fasta

Christus skipar här timan oc mattona huru
 mwñnonar skulu proffwas oc taghas in j ren-
 liffnadhin x capitulum

Om nakor bedhis til at takas j renliffnadhin thä 30
 takis aldrig in for än eth helt aar är wthe wtan

sighis henne först, kom ather til os æpther thre
 manadha Oc ther j mällan wiliom wi tänkia os
 wm tik Nar hon kombir atir j them skipadhom
 tima Spöri abbatissan aff henne mz hwat astundan
 5 hon bedhis til renliffuit, Ällir mz hwat bandom
 hon haldz j wärldinne Oc sidhan hon haffwir hört
 henna akt oc sakir, sighis henne Dotther stundom
 skylis wndir thy som got synis ffalsklighetzsins
 snara, Oc komaskolande thinga oforhugxan dara
 10 mangha kom thy ather til os æptir nakra man-
 adha Oc tee os thina astundan Än hon bliffwir
 stadugh i godho Naar hon kombir ather Oc ödh-
 miuka sik som för tha sighis henne the thing som
 hardh oc hwas äru j reglonne wärldinna forsmälse
 15 oc föräldra glömska Oc wm hon loffuar at hon
 wil thz alt göma, Tha aarit lyktas tha samtykke
 all samqwämdin hona Är hon oc swa människia,
 17 at ey iäffwas wm henna lifferne Tha maa wäl
 alla samtykkia henne första siin tha hon tilbiwdz
 20 Oc tha skal hon engaledhis intakas j clostrit Oc
 ey professionem göra ällir taka klädebonadh For
 än aarit är wthe Sidhan henne är jaa sakt at in-
 gaa j clostrit Sändis æpther biscopenom Hwilkin
 bidhin komme wighia skolandis henne Oc nar
 25 biscopin kombir, gange nidher til kirkio dorena
 Oc spöri hona som bidhar wte for kirkio dwrom-
 en Oc in skal gaa j renliffwit sighiande Äst thu
 fräls Oc aff allo kirkionna bandom lotlös Swasom
 är hionalagx lypte oc ban, wm hon swara Sanne-
 30 lika jak är fräls ¶ Sighi biskopin hwat ey blygd
 ällir maaske wärldinna motegangx sorgh nödhgar
 tik til renliffuit ¶ Ällir maske thin stora gald,

hwilkin thu haffwir ey gullit trānghia tik, Hon
 swari engaledhis sorgh allir nakor blygd wp-
 wākkia mik til thetta wtan brānnande christi kār-
 lekir Oc all min gāld haffwir jak nw löst āpther
 minne makt ¶ Sighi ān tha biscopin ¶ Bedhis 5
 thu tāsins renliffnadz ingang j ihesu christi nampn
 Oc j hans hālgasta modhers jomfru marie hedher
 Oc henne swarande Jak bidher ¶ Inledhe tha
 biscopin hona j kirkiona sighiande See nw gaar
 hon wārdelika j thetta renliffue Oc nar hon in- 10
 gaar i kirkiona Bāris for henne en rōdh fana J 18
 hwilke mins pinadha likama belāte wari maalat
 annan wāghin Oc annan wāghin minna modhers
 balāte At nya brudhin skodande nyia brudhgumm-
 ans tekn wppa korseno pinadhan Nimi thulimodh 15
 oc fatikdom Oc skodhande jomfruna modhrena
 Nimi renlek oc ōdhmiukt ¶ Sidhan hon ār in-
 ledh j kirkiona skal hon staa widh kirkio dorena,
 Oc biscopin gange litit fran henne til andra sidh-
 ona, Oc wighe henna fingergull Oc tw blws wp- 20
 tāndh skulu bāras for fanwne til henna, Oc skulu
 brinna swa lānge māsān siongx, Oc biscopin lāsi
 tāsā bōn, O alzwaldogher āwārdelikin gudh som
 fāste tik nya brudh j miskund, oc miskunsamlig-
 het, wālsigna thetta fingirgull At swasom thin 25
 tianista qvinna bār nya brudz tekn wtantil, j hand-
 omen, Swa forskulle hon at bāra innantil thina
 thro oc kārlek J nampn fadhers oc sons oc thās
 hālgā anda

Christus säther här mattona huru nwnnonar
skulu wighias wälsignas Oc inledhas j clostrit
xi *capitulum*

- Sidhan fingirgullit är wikt, Gangin biscopin til
5 gudz tiänista qvinna oc sighi, Thu skalt loffua
gudhi oc mik a hans wäghna tik lydha thinom
for mannom, Oc thenna reglo halla äpther thinom
kraptom alt til liffsins anda Henne loffuande sik
19 thetta göraskolande Sighi biscopin Mz tholke akt
10 bör tik giffua thinom gudhi troo Oc loffua at
alzstingx enkte tingh skalt thu älska swasom
thin gudh Oc mz alle astundan bör tik at giffua
honom thina samtykkia ¶ Tha swari hon Jak
samtykkir j min gudh mz allo hiärta oc allom
15 hugh, Offrande mik hanom j alle hiärtans enfall-
oghet Hwilke biscopin swari ather swa Oc jak a
alzwaldogx gudz oc a hans enga sons wars herra
ihesu christi wäghna samtykkir j tik, Oc läsi tässa
bön ¶ Alzwaldogher gudh ihesus christus sandir
20 gudh oc människia hwilkin som werdoghadis nidher-
fara j iomfrunna qwidh, stadfastis j thinne siäl,
Oc thu j hanom J nampn fadhers oc sons oc thäs
hälga anda ¶ Ther äptir säti han fingirgullit a
henna högra handz finger sighiande Jak wälsigna
25 tik til gudz brudh Oc til hans äwärdelika ägho
J nampn fadhers oc sons oc thäs hälga anda
¶ Ther äpther gange biscopin til altarit, oc börge
mässona, sionghande aff the hälga trefalloghet,
Oc gudz tiänista qvinna skal mädhan mässan
30 siongx, staa nidhantil widh sanghwsit, Oc nar
offertorium börias, Gange hon fram til altarit oc

offre, Oc sidhan gange hon genstan ather til siin
 stadh Sidhan offertorium är swngit, Henna kläde
 som reglan biwdher haffuas redh aff conuentonne
 Frambäris til altarit for biscopin Hwilkin han skal
 wälsigna them läsande tässa bön ¶ Herra ihesu 5 20
 christe som ey wil syndaranna dödh, wtan astundar
 synda bätring wi bidhiom thina mildhet, at thu
 wärdoghas wälsigna tässin kläde, Hwilkin tässin
 thin tianista qwinna haffwir tänkt at bära, til
 ödmiuktinna oc syndabätringinna tekn At owir- 10
 giffua tässa wärdinna fafango, wari hon wärdogh
 fara j tik mz sanne ödmiukt J nampn fadhers
 oc sons oc thäs hälga anda ¶ Sidhan klädhin äru
 wigdh skal en aff klärkomen kalla gudz tianista
 qwinna til altarit for biscopin, Hwilken fram- 15
 gange barföth, Oc fari w öffwersta klädhomen
 for altarit, Oc wari qwar j enom kiortle Taka-
 skolande wigdhan klädebonadh Sidhan före bi-
 scopin hona j reghlo kiortilin sighiande ¶ Alz-
 waldogher gudh giffui tik sanna synda bätringh j 20
 thit samwit, Oc fulkomplikin idhruga j thit
 hiärta J nampn fadhers oc sons oc thäs hälga
 anda ¶ Sidhan draghi hon skona a sina föther
 Oc biscopin sighi ¶ Waar herra ihesus christus
 göri thinom fotom rättan gang, Oc läti tik swa
 framgaa j helsonna wagh At thu aldrigh offther- 25
 meer samtykke syndena Oc giffui tik sanna bätr-
 ing aff giordom syndom Oc forwarilse for tilkom-
 andom syndom, J nampn fadhers oc sons oc thäs
 hälga anda ¶ Nar hon föris j kwffwolin sighi biscop- 21
 in Herra ihesus christus alla cristna människio 30
 hop oc tröst, giffui tik hop oc tröst j thinom hugh

At thu hoppas swa a gudz miskund At thu ey
 glöme hans rätwiso, Oc at thu swa rädhis hans
 grymelighet, At thu ey glöme hans mildhet oc
 godhlek J nampn fadhers oc sons oc thäs hälga
 5 anda ¶ Sidhan taki hon mantollin owir sik Oc
 biscopin sighi Herra gudh alzwaldogher sanna
 thronna wphoff styrke oc stadfaste thina siäl j
 sanne troo Oc giffui tik at thro the thing som
 troande äru Oc stadhelika staa j thy godho som
 10 thu haffwir böriat alt til thins liffs anda J nampn
 fadhers oc sons oc thäs hälga anda Ther äpther
 tilföghis mantollin mz enom thrä knöpa biscopen-
 om sighiande ¶ War herra ihesus christus som
 for siin mykla kärlek, mz hwilkom han älskade
 15 os war fästir a korseno Oc til beskasta dödh
 dömdir han gynom stinge oc gynom fäste thina
 siäl mz sinna pino aminnilse At thin kärlekir
 brinne til ensampnan gudh Oc hans gudhelikx
 kärlekx eldher wnfämpnandis tik, giffui tik hwilo
 20 a sinom wälsignadha arme J hwilkom alle hälge
 män hwilas J nampn fadhers oc sons oc thäs
 hälga anda ¶ Ther äptir skal hon hylia sith
 hoffuodh mz hwiffwenom Biscopenom isäthiande
 naalena sighiande ¶ war herra ihesus christus
 22 25 wari thinne siäl til skygdh oc swalka, At engin
 skadelikin thing maghe henne skadha j nampn
 fadhers oc sons oc thäs hälga anda ¶ Sidhan
 wiilit är lakt wppa hona sighi biscopin ¶ War
 herra ihesus christus giffui thino wndirstandilse
 30 andelikit liws oc wisdom At all jordherikis thing,
 Oc all the thing som thinne siäl äru skadelik
 warin dödh for thinom öghom. Oc waghin som

ledher til himerikis, wplysis ffor thinne siäl At
 thu maghe han bekänna, som tik haffwir wtualdh
 J nampn fadhers oc sons, oc thäs hälga anda
 ¶ Tha thetta är ändat, athergange gudz tiänista
 qwinna til siin stadh, Thär hon förra stodh Oc 5
 biscopin fulkompne sina mässon, Oc tha han kombir
 til the bönenä j mässonne Som prästin är wan
 sik wmwända j brudha mässonne Oc wälsigna
 brudgumman oc brudhena Tha wmwände oc
 biscopin sik, Oc en klärkir kalle gudz thiänista 10
 qwinno til altarit Oc biscopin säthi wppa hona
 kronona owir wiilit sighiande ¶ War herra ihesus
 christus stadhfaste sith tekn j tik Hwilkit jak nw
 säther wppa thit hoffuodh Oc styre thin wilia j
 allom thingom, Hwilkin thu nw haffwir loffuat, 15
 At thu wari fast oc stadugh Oc läti tik kronas
 mz glädhinna krona äpther sinom milda wilia, At
 thin siäl tilenas hanom oatskililika som är en 23
 gudh j threm personis J nampn fadhers oc sons
 oc thäs hälga anda ¶ Ther äpther säti biscopin 20
 naalena j kronona sighiande Jhesus christus saman-
 faste thina siäl, oc thit hiärta mz sinom kärlek
 Swa at thz enga frestilsa stionga rädhis J nampn
 fadhers oc sons oc thäs hälga anda ¶ Tha thetta
 är ändat gange gudz tiänista qwinna ather j siin 25
 stadh som hon förra war, ther til mässon är lyktat,
 Oc tha mässon är wte, kalle en klärkir hona til
 altarit sighiande, christi brudh, gak fram til christi
 altara Oc gange swa fram oc ödhmiuke sik adue-
 niam owir sith änlite Oc biscopin knäfalle mz 30
 sinom klärkom Oc läsi letaniam bidhiande all
 hälgon for gudz tiänisto qwinno, Tha letanie äru

lyktadhe stande biscopin wp Oc gange til gudz
 tjänista qwinno ther hon liggir Oc läsi owir henne
 synda afflösningh Oc swa sidhan hon haffwir fangit
 synda afflösning stande hon wp oc taki min lik-
 5 ama, Tha hon haffwir han takit Tha lätis wp
 doren, aat hwilke gudz tjänista qwinna skal in-
 ganga, Oc fyra systra wtgangin rasklika oc in-
 bärin j clostrit baarena som jördhin liggir wppa
 Hwilkin som skal sätthias for dörena For än mäss-
 10 an börias ¶ Ther äpther skal biscopin gaa til
 24 samma dör Oc gudz tjänista qwinna äpterfölgh-
 iande mz twem blom, Oc klärkomen sionghande
 ympnum, Veni creator spiritus, Oc skal biscopin
 antwarda hona abbatissonne som bidhar widh
 15 dörena mz conuentonne Oc biscopin sighi abba-
 tissonne tässin ordh ¶ See for gudhi, oc allom
 halganom, Oc wppinbarlika for the halga kirkia
 antwarda iak tässa gudz brudz sial j thinna
 handa gömo, Oc wm hon fallir j syndh for thina
 20 glömsko skuld Henna brudhgunne ihesus christus
 skal hona atirkräffwia aff tik Bewara thy oc göm
 gudz liggiande fää nidhersat när tik, At tha räk-
 inskapin skal göras maghe thu hona ather ant-
 wardha hälogare hwilka thu thokt halogha Hwilk-
 25 om abbatissan swari ¶ O käraste fadher thetta
 liggiande fää är stort Oc ärfwodhit wansampt,
 Oc ey räkkir min makt til thetta, Thog om jak
 wardher hwlpin aff thinom bönom tröstandis a
 gudz hiälp skal jak göra thz thu biwdher, Oc
 30 sidhan gudz tjänista qwinna är inledh atherlätis
 genstan dören Oc hon ledhis genstan til capitulum,
 Oc ther äpther innan atta dagha skal hon j

enghe twang hallas wtan skal staa nidhantil j chor-
enom, Tha atta dagha äru lidhne Biudhis hon til
at halla reglona, swasom flere Oc skipis badhe j
koor oc bordhe, näst the ytthersta

Christus wtrykkir här nwnnona oc prästanna 5 25
mässa diäknana Oc ämwäl lekbrödhrena fore-
sagdo *conuent* thiänande taal Oc skipar hwar
the skulu boo Oc kooren j hwilkom the skulu
staa oc sithia swa männena som qwinnonar
xii capitulum 10

Systrana skulu wara sextighi oc ey flere, The
skulu haffua klärka, hwilke som skulu daghlika
sionga mässonna oc gudz thiänist oc tiidher aff
thimanom som haffs j the landanna domkirkiom
j hwilkom tässins ordens clostir äru Oc the skulu 15
alztingis wara skilde aff systranna clostre haff-
ande ensampne een gardh J hwilkom the skulu
boo, Oc aff gardhenom ingang j kirkiona Och
nidhra koren skulu the haffua Oc systranna koor
skal wara owirmeer wndir takino Thog swa at 20
the gitin seet sacramenta oc hört tidhegärdhena
Oc tasse prästene skulu wara trättan äpther trättan
apostla taal, Aff hwilkom *sancte* paul then trätt-
ande ledh ey thz minzsta ärfuodhit, Ther näst
fyra mässa diäkna Hwilke ämwäl magho wara 25
präste än the wilia Oc the betekna ffyra främsta
kännefädhrena *Ambrosium* *Augustinum* *Gregorium*
oc *ieronimum* Ther näst atta leekinän, hwilke mz
sino ärfuode skulu thiäna klärkomen j widher-
torfftelikom tingöm Nw tha sextighi systra äru 30 26

räknadha Oc trättan präste, Oc fyra mässo diäkna
Oc atta thera thiänara alla tässa människio taal ar
sua mykit som trättan apostla taal oc twa oc
siwtighi gudz käneswena

5 Christus wtrykkir här prästanna taal mässo
diäknarna oc leekbrödhrena tiänandom fore-
sagdo nwnnona closter Oc haamen hwilkin the
skulu bära oc mattona huru the skulu wighias
oc wälsignas xiii capitulum

10 Alle prästene oc brödhrene, magho haffua twa
hwita wndikiortla, aff wandmal Oc en kiortil aff
graa wandmale, Oc kwffuolen aff graa wandmal,
Oc hättan wari sömat widh kwffuolen Oc owir
kwffuolen en mantil aff graa wandmale skinkiortil

15 oc fodher aff lambskinnom allir faarskinnom wndir
mantollin haffwins nar widhertorfft ar, Tasse trätt-
an prästene For minna pino wyrdhning skulu bära
j sinom mantlom winstra waghin eth röt kors aff
kläde, sömat widh mantollin, Oc midhwakt j

20 korseno eth litit stykke aff hwito kläde For mins
likama lönluka häloghet, Hwilkin the daghlika offra
Än fyra mässo diäknane skulu bära j sinom mantl-
om en hwitan circhil, For fyra känefädharna

27 obegriplikan wisdom Hwilkra tekn the bära J

25 hwilkin circhil skulu sömas fyra rödh stykke j
twnggho liknise, Thy at thän halge ande wptände
them aff guddomsins owirgango Oc mins man-
doms lönluka häloghet, Aff wärldinna fafango oc
forsmäilse, Oc aff rätwiso människio lönom, Oc

30 onda människio pinom Än leekbrödhrene skulu

bára eth hwit kors j sinom mantlom for menlös-
 onna skuld, Oc j thy korseno, wari swasom fäm
 litin rödh stykke For minna fäm wnda wyrðhning,
 Än prästene oc brödhrene haffwin skoo alt til
 hälin Oc hwsur wm somaren, Än wm wintrin 5
 skoo fodhrada mz wandmal oc hwsur ¶ Oc är
 witande at tässe brödhrene magho aldriðh wara
 flere i clostreno än fäm oc tiwghu Hwilke mz
 samma matto oc samma stadhöm oc wälsignilsom
 skulu takas aff biscopenom oc wighias, som systr- 10
 ana, Thy wndantakno at biscopin for fingergullit
 Thaki j bröðhranna händer mz sama wälsignilse,
 som gullringen sätz a systrana, Oc för wiilit lägge
 biscopin sina händer owir thera hoffuodh mz samma
 ordhom som wiilit lägx a systrana, Än for kron- 15
 ona, warde kors mz samma wälsignilse, som kronan
 sätz wppa systrana Brödhrene haffuen ämwäl sins
 hars wmskyrdh som j androm clostrum, Än äptir 20
 mäsöna skal biscopin them insäthia j bröðhranna
 gardh, aff hwilkom the aldriðh wtgange wtan j 20
 kirkiona

Christus skipar här huru abbatissan skal wäl-
 ias Oc huru hon sidhan mz conuentonne wäli
 aff them trättan prästomen en til confessorom
 hwilkin wari almennelikin confessor swa nwnn- 25
 ona som bröðhranna j foresagdo clostre *xiiii*
capitulum

Abbatissan mz biscopsins radh wälis aff conuent-
 onne Hwilkin for minna modhers aldra hälgasta
 joinfru marie wyrðhning Hwilke thenne orden är 30

wigdher skal wara hoffuodh oc frw For thy at
 sialff jomfrun Hwilkra ämbite abbatissan bär j
 iordherike war hoffuodh, oc drotningh minna
 apostla oc kanneswena, äptir mina wpfärdh til
 5 himerikis ¶ Abbatissan ämwäl wäli en aff trättan
 prästom Hwilkin hon iämsampt mz alla samqwärd-
 inne systra oc brödhra samtykkir til allas thera
confessorem Oc biscopin skipi han oc stadfäste,
 Oc nar biscopin haffwir giffuit hanom makt binda
 10 oc lösa, rätta oc förbätra, Alle prestene oc brödhr-
 ene lydhin hanom j allom thingom, swasom systr-
 ana skulu lydha abbatissonne, wtan hans budh
 alz enkte, allir ey aldra minzsta thing görandis,
 Oc tho skal *generalis confessor*, wtan brödhranna
 29 15 doma, oc reglonna göma alz enkte göra, wtan
 abbatissonna radh, hwilkin radh spöriande är, wm
 clostirsins ärande och gooz huru the skulu skipas,
 Thy at hon är clostirsins hoffuodh

Christus biwdher här at fornäpde clostirsins
 20 brödher the som präste äru skulu atenast sköta
 gudz tidhegärdh studeran oc gudhelikom bönm
 Oc j wissom daghom fore nwnnomen prä-
 dika lästena wppa theras modhers maal flämt-
 ande capitulum

25 Tässe trättan prästene skulu atenasto sköta gudhe-
 liko ämbite oc studeran oc bönom Oc inz engom
 androm ärandom allir ämbitom sik bewara, Hwilke
 hwan synnedagh skulu wttydha j sialffue mäss-
 onne, thäs dagxsins ewangelium j sino modher-
 30 maale allom ahörandom, Oc alla andra högtidher

skulu the wppinbarlika prädika Hwilkra affna allir
forhålgd the fasta widh watn oc brödh, Oc alla
andra hálga dagha som affnane fore fastas skulu
the wppinbarlika predika

Christus skikkar här nwnnona oc brödhranna 5
scriptamals tima Oc huru *confessor generalis*
maa wália sik aff them brödhromen som präste
äru nakra som hanom warin til hiälp j scripta-
malom höraskolandom *xvi capitulum*

Alla systrana prästene oc brödhrene, skulu at 10
minzsta threm sinnom j aaren, wppinbara sith
samwit mz scriptamalom *confessori generali* Oc 30
for thän skuld, at aldra samwit är optare j aar-
eno rensande mz scriptamalom wari lofflikit them
generali confessori, At wália huru manga han wil 15
aff them tholff prästomen Til at höraskolande
scriptamal, Hwilke hwan dagh warin redhabone
til at göra fulla nöghio aff thy sacramento allom
them sik wilia skripta

Christus kungör här j hwilkom daghom i aar- 20
eno swa systra som brödher skulu siin gudh
taka *xvii capitulum*

Om alla the hálga dagha hwilkra apna allir for-
hålgd fastas widh watn oc brödh Oc a skärdagh
paska dagh, hálgha thorsdagh, pingitzdagha dagh 25
Min födzslo dagh skulu alla taka siin gudh Än
andra systra, hwilkom gudh giffwir meera gudhe-
lighet, wm the mz brännande astundan bedhas,

magho the mz sins scriptafadhers radhe, hwan
lögherdagh taka siin gudh

Christus biwdher här at hwan torsdagh hallis
capitulum aff abbatissonne Oc sätir här synda
5 bätringh nwnnomen swa siwkom som hel-
brygdom Oc ämwäl them som döo haffuande
eghit mote sinne loffuan xviii capitulum

Capitulum haffuis hwan torsdagh Oc om nakor
finz brutlikin j nakro rättis Oc hwilkin syster
31 10 som findz j siwkdoin, allir widhergaar sik haffua
nakot eghit Afflösis aff confessore Thog thuli
wärdzskylloga synda bätring Oc fulkompne tha
hon helbrygda wardher, Än the som helbrygda
är oc findz haffua nakot eghit Oc wppinbara sik
15 ey siälff Oc wardher wnen mz threm witnom,
Tha skal hon sithia a gulffueno haffuaskolandis
första capitals daghin som är wm torsdaghin pro-
wento som andra systra Oc wm freedaghin wari
hon j watn oc brödh J tässom twem daghomen
20 skal hon ey gaa j kirkiona, Och j them thinnom,
som gudz tidhagärdh haldz Bliffue j wingangenom
Oc widh enga syster nakot tali ffalle nidher a
iordhena ffor allas thera footspoor som wtganga
aff kirkionne Sidhan aptansanghin är swngin wm
25 freedaghin, Conuentonne wtgangande j sinne skipan
Abbatissan fölghiande conuentit Naar hon kombir
til henna, som liggher a gulffueno wpprätte hona
mz handinne Oc inledhe til altarit j systranna
koor Conuentonne fölghiande oc bidhiande for
30 henne Oc tha hon haffwir fangit afflösning komme

sidhan ather til siin ordinem ¶ Ån w̄m nakor
 syster d̄or haffuandis nakot eghit Oc haffwir thz
 ey widhergangit Twagnom henna likama oc lagd-
 om a baarena b̄aris for kirkio d̄orena Oc sighi
 abbatissan *conuentonne* n̄arwarande oc a h̄orande 5 32
 T̄assin syndadhe hardelika mote gudhi oc sinne
 reghlo aff diaffw̄lsins äggian haffuandis eghit Bidh-
 iom for henne at gudh forlate henne t̄assa synd
 Thy at han är miskunsambir Oc sidhan alla haffua
 läsit Aue maria affl̄osis Sidhan s̄atis henna likame 10
 nit j systranna koor Oc b̄aris aff systromen tha
 m̄assan lyktas til kirkio dorena Oc tha d̄oren är
 wpl̄atin tha gangin in br̄ödhrene oc b̄arin likaman
 til graff oc jordhin som tilb̄or

Christus forbiwdher h̄är n̄wnnomen taka nakra 15
 gaffuor Oc forbiwdher han abbatissonne loffua
 them, han biwdher oc henne thz hon ey smittes
 aff t̄asse syndh Oc at hon ey synis märkelikin
 j kostelikom kl̄ädebonat xix capitulum

Ån nakra gaffuor s̄andis nakre aff henna fr̄andom 20
 allir winom Taghins engaledhis For henna loffuan
 oc h̄alga professionem Oc ey siälff abbatissan giffue
 nakre loff at haffua nakot eghit Ån tha at hon
 wardher thz mykit bīdhin aff henna fr̄andom J
 hwat h̄älzst w̄rdelighet the kwnna wara Thy at 25
 swasom eldhin f̄odhis aff gnistonne Swa f̄odhis
 ford̄omilse aff eghelighetinne Hwilkin syndersk̄ar
 j clostreno endr̄aktena som loffuande är aff allom
 Oc syndersliter almennelikin īämpnadh, wakte thy 33
 siälff abbatissan aatwaktelika, At hon ey swasom 30

nythiandis frälst waldh lustis j tæsse syndh, allir
 at hon wili synas märkelikin, for andra j kläde-
 bonat Thy at swa myklo meer hon är androm
 foresat til prelatam, Swa myklo atwaktelikare skal
 5 hon göma reglonna budhordh

Christus skikkar här huru kirkian oc clostrit
 skulu fulkomplika bygghias Oc at uwnnonar
 oc prästanna qwämmelikit taal skal wpsfyllas
 ffor än *conuentit* in j clostrit insätis At the
 10 äru fulmäktoge wppe halla gudz tjänist Han
 skipar oc ämwäl aff the gassuo oc offer som
 giffuas skal clostreno Oc aff *nwnuomen* som
 först intakas Oc j hwat matto the skulu for-
 täras Jtem wm räkinskapiu aarluka takaskol-
 15 andis aff thy som fortärt är j thy aareno Oc
 huru thz som owirlöpir skal skiptas j bland
 fatikt folk Han skipar oc ämwäl ena matto
 huru abbatissan oc *conuentan* magho ranzsaka
 wm the almosor som them giffuas äru wäl
 20 älla illa aflada ällir fangna for än the takas
 aff them som them offra xx *Capitulum*

Först är kirkian bygghiaskolande, oc systranna
 closter, Oc prästanna gardher j sinom stadhom
 som för är sakt Oc sidhan skal *conuentit* insätthias
 34 25 Nw än the formagha ey wanlika fullelika ful-
 kompna sina bygningh j stwntom tima Tha är
 alzstingx waktaskolandis at aldrih skipis *conuentit*
 in För än swa mykit är bygdh At the maghin

wtan dröffwilse oc räddogha ther inne boo Ey
 aru oc färre systra först inledhaskolande än at
 the warin fulmäktogha til sith ämbite siongaskol-
 andis, Oc ey färre präste än at the warin mäkt- 5
 oghe anwäl til at sionga hwan dagh ämbitit oc
 tidhagårdhena aff timanom, Oc sätis tha in j
 clostrit Oc ther äpther swa manga andra persone
 at fornämpda taal systranna oc brödhrena maghe
 wpyllas Hwar en persona aff foresagdum, som
 först fundera clostrit ingangandis j thenna ren- 10
 liffnadin fföre in mz sik swa manga päninga räntto
 Oc giffwi wndir abbatissonna wald, at hon aff
 them haffwi öffrit til ööl oc brödh hwart aar,
 swa wäl j ofruksamlikom som fruktsamlikom aar-
 om, Än aff them päningom som rikesins almoge 15
 siälffwiliandis saman gör, skal abbatissan allom
 foresee andra födho kläde och widhertorfftog hws
 Sidhan thera persona thal som först haffua fund-
 erat clostrit är fult Oc hwar en persona haffwir
 aarlika sina prebendam til ööl och brödh Sidhan 20
 skal engaledhis giffuas clostreno aff them som in-
 gaa j renliffnadhin, allir aff androm personis gooz
 allir ränto, Thy at nar en persona döer j clostreno
 takis annor j henna stadh, äptir the skipan som
 för är sakt, Än dödha persone kläde, Oc henna 25
 prouento j maat oc dryk giffuis fatigho folke hwan
 dagh til thäs at annor ingaar j henna stadh ¶ For
 alla hälgona högtidh aarliga skal thäs aarsins
 födho som äptir kombir Oc annor widhertorfftelik
 tingh räknas oc fore wetas Oc alt thz som owir 30
 löpir aff kost alla päningom tha aff thy aareno
 inne är giffuis widher torfftogho folke Annan daghin

aptir alla hálgonu dagh som ár siála aininnila
 dagher, Oc for then skuld bör ey clostrit tyng-
 ias aff nakre gästningh ¶ Witaskolande ár am-
 wäl, at wm nakot sinne kan synas at födan rákkir
 5 ey aat thy aareno som aptir kombir Tha skal
 tillaggias aff närwarande aarsins kost oc páning-
 om, swa mykit som widhertorfftelikit ár, oc ey
 meer Swa frampt abbatissan wil wndfly siin siála-
 wadha, Ther aptir hwat ather bliffwir giffuis fatig-
 10 om Oc swa opta ny kláde wptakas, Tha giffwins
 gamwl kláde fatigom ¶ Abbatissan skal oc wita
 at wm hon laatir byggia fleere hws, än thera san
 widhertorfft wtkráffwir som byggia j clostreno,
 allir oc at hon látir byggia högfárdh hws, Thz
 36 15 skal ráknas henne, swa stor syndh som hon haffde
 röffuat mz owirwalle kost oc kláde aff minom
 fatigom mánniskiom, Ther aptir nar nakor offra
 siin son allir dottir j clostrit altidh offre nakot
 clostreno for almoso, Tho ey gotz allir ingáldh,
 20 Naar hwar en persona haffwir prebendam j brödh
 oc dryk aff the ránto som förra gaffuos Än at
 the ey thomom handom synas j sins gudz a syn
 offres nakot, Oc thz offer wari ey nödhgat Oc
 ey aff conuentonne forelakt wtan wari thz j hans
 25 wilia oc tykkia, som offra At huru mykit han
 gitir allir wil giffua, Oc thz taghis mz takkom,
 Än the persone som alzstingx áru fatika taghins
 forgiffwins, Framdelis hwaria handa thing som
 swa offras wandhins engaledhis j clostersins nytto,
 30 wtan giffwins fatiko folke, Oc widhertorfftogom
 kirkiom wtan wanlika at clostrit tránghis tha aff
 owndflylilike widhertorfft ¶ Oc thy aff hwein som

hálzst offras nakor thing *conuentonne* wtan thera
 persona offer som ingaa j renliffnadhin oc clostrit
 som först funderade Hwilka ey skulu thomom
 handom ingaa, Thakins engaledhis Nw an *conuentit*
 nödhis aff olidhelike widher torfft at taka offrat 5
 thing Tha waktis wiislika oc spöris granlika om
 wanlika the offrado thingen äru aff illo affladha 37
 gotze, Oc aff wäl forhugxadom fortanka, Ther
 owir sighi abbatissan them som offra Os är bwdhit
 enkte skula taka wtan aff wissom oc wäl affladh- 10
 om tinghom, Thy bidher iak tik at thu atirkom
 tholkin dagh, Oc mz aatwakt ranzsakado thino
 offre, Offra thz thinom gudhi mz witnom Oc nar
 han atirkombir mz witnom takis hans offer, Oc
conuentan bidhi for hanom, Oc han skal räknas 15
 mz clostirsins walgärningis mannom, Än är iäffw-
 oghe hwat hällir the offrada tingh äru wäl afflat
 allir illa, Oc annar meenar swa oc annar swa,
 takins engaledhis a hwat widhertorfft kan tränghia
 Tog for kärlek skuld, Oc hans kungiordhan wilia 20
 Skulu alle j *conuentonne* bidhia for hanom, Än
 the som offra nakot aff brännande astundan, Oc
conuentit torff tha ey widh the tingen, sighis
 them aff *conuentonne*, wi taghom gärna thina
 gaffuor Oc tik j warom kärlek haffuom, an for 25
 thy, at wi ey widhertorffuom siälffue thit offer
 raadhom wi tik, oc ödmiuklika bidhiom, At thu
 giff thetta offer a wara waghna, Oc j wart nampn,
 fatigom människiom allir kirkiom Hwilkom wi tik
 sighiom, Oc loffuar han thz, oc gör, tha höris 30
 hans bön

Christus skipar här oc foreläggir altaranna
 taal Oc til prydhilsanna oc bookanna som
 38 skulu vara til gudz ämbite j kirkionne xxi
 Capitulum

- 5 Uitaskolande är at altarin skulu wara trättan oc
 hwart altare skal haffua en kalk, Än högsta altare
 haffui twa kalka, Oc tw par ampla oc tw par
 liwsa staka eth kors, Oc thry rökilse kaar Eth
 haffuis hwar dagh oc tw om hælga dagha, oc eth
 10 kaar til min likama Framdelis waktis alla ledhis
 at ey haffuis flere thing aff gull alla silffwir j
 clostersins ägho, For then skuld, at ey gull oc ey
 silff, skulu the saman læggia, wtan mina nadh
 skulu the sik saman sanku for liggjande fää mz
 15 idhkelike aahugxan, oc gudhelikom bönom oc
 gudheliko loffui, Oc loffuas änwäl at haffuas
 wtan win hælga doma gull allir silffwir, alla dyra
 stena, äptir thera mattan wtan alla owirflödelighet
 Bökir skulu haffuas swa manga, som widhertorffte-
 20 likit är at göra gudz ämbite oc engaledhis flere,
 Än the bökir som the skulu nimma oc studera
 j, Magho the haffua swa manga som the wilia
 Framdelis hwart altare läti sik nöghia mz twärna
 altara kläde Oc tw par mässo kläde For hælga
 25 dagha oc sökna Oc flere haffuins aldrig all sändir
 j clostersins ägho, aff allom them thingom, nw
 äru forescriffnom
- 39 Christus skipar här wm systranna aldir oc
 brödhrianna Oc wm pröffuilse oc wighilse timan
 30 fför än the takas til renliffnadhin xxij capitulum

Engin syster takis nakot siin in til thenna ren-
liffnadhin, ffor henna alders atdhartande aar, Oc
ey ingange j clostrit, ffor än hon är wigd ämwäl
wm alla samtykkia henne for aarit Engin oc aff
klärkomen, allir aff brödhromen, göri professionem 5
j tässo renliffue, ffor fämpta aarit oc tiwghu sins
aller

Christus stadgar här at wndan taknom them
timom j hwilkom nwnnonar oc brödhrene skulu
wara a gudhelikom hönom oc läsningh Oc taka 10
sins likama widhertorfft skulu the allan then
andra timan fornöta nyttelika j milda oc höffw-
izsko ärffuodhe xxiiij Capitulum

Min modher skipte allan siin tima j thre tima, een
j hwilkom hon loffuade gudh mz sinom mwn 15
Annar j hwilkom hon thiänte hanom, mz sinom
handom, Tridhi j hwilkom hon warkunnade krops-
ins waznakt, Oc gaff hanom hans widher torfft
äptir thy som mattelikit war Swa oc systrana j
hwariorim tima, naar the äru ey j gudz tidhegärdh, 20
alla läsning allir lardom, Oc tholkin time är, at
the magho lofflika ärffuoda, Tha ärffuodhin oc
mz sinom handoin Oc swasom the thiäna mik mz 40
mwnnenom, Swa thiänin the mik mz androm lim-
om, Oc thetta ärffuode wari ey til nakra wärld- 25
inna fäfango, Oc ey til nokon eghin affwel wtan
som minna modhers ärffuode, Til gudz hedher oc
kirkionar alla fatigha människio nytto Oc tha
hwarist alla sina gärninga gören mz abbatissonna
orloff Hwat ey iak alla thinga herra war j wärld- 30

inne wtan ärffuode Hwat ey ärffuodade jak gang-
 ande lärande oc dödh tholande Huat ey waro
 mine apostoli wtan ärffuode, hwilkom jak for-
 matte wäl haffua giffuit all thing ymprit, Tha
 5 thiäntto the mik, sinom gudhi mz sinom linom
 Oc at the mz likamliko ärffuode matto warda
 thäs qwämelikare til andelikit ärffuode

Christus stadhgar här at matsins matto mz
 skälighet forelagd giffwis iämpn swa ärlikom
 10 oc högbornom som ey ärlikom oc högbornom
 xxiiij *Capitulum*

Mine hälge män twingadho ey thy siin likama at
 the hatado han, wtan thy at the wildo temprä
 likaman til sins gudz thiänist, til hwilka han war
 15 skapadher, Oc ey twingadho the sik thy, At the
 trodho sik wara wärdoga aff tholke twingh at faa
 mit rike, wtan mina miskund, For thän skuld, at
 41 än thot människian, hwndrada sinnom draape siin
 likana Ey for thän skuld ware hon wärdogh faa
 20 mit rike aff sinne forskullan wm jak framginge
 mot henne mz rätwiso, Thy är mik thz kärt oc
 anamelikit, At människian giffui swa sinom likarna
 sina widhertorfft swasom wanmaktogha ärffwodhis
 diwre, Swa at han formaghe at stau j minne
 25 thiänist, Oc swa at han warde ey offkaatir oc
 ey owirflödogher aff kräselikom kost wtan göri
 lika widhertorfftennä mz skälighet äptir thy som
 kranka naturen bedhis ¶ Nw for thän skuld at
 30 maghin haffua meera tilfalle til thz godha, skipis

allom iämpn matto ärlike oc ey ärlike ffatighe oc
 rike Hwilkins dygdh then weth som j sik siälffu-
 om haffwir nw nwmit pröffua krankdomana, mz
 frestilsom For thy mattan läris mz pröffuan, oc
 fulkompnas mz thulinodh oc skälighet 5

Christus skipar här wm windöghanna ällir
 gaddranna matto Oc wtrykkir at nwnnonar
 magho ther samastadz höras oc ekki seas j
 them tima the taka gudz likama Oc sigher
 ämwäl aff eno wind hiwle Oc aff the matto 10
 som ther samma stadz hallaskolande Oc
 biwdher at engin nakontidh confessor ällir
 annar ingange j nwnnona closter wtan tha
 nakre siwke skulu giffuas sacramenta ällir tha 42
 nakor dödh skal wtbaras oc jordhas xxv ca- 15
pitulum

Systrana görin siin scriptamal, widh windögonen,
 swa skipat, at the maghin höras och engaledhis
 seas, Än gudz likama skulu the taka widh the
 windöghon, som the magho badhe höras oc seas, 20
 Än naar the wilia aff androm siälenna älla likam-
 ans gangn tala widh confessorem, älla nakon aff
 prästomen, älla brödhromen, skulu the sithia widh
 annor windöghon, hwar the magho höras oc ey
 sees, Oc ther skal haffuas eth hiwl j wägginne, 25
 mz hwilko widhertorfftelikin thing skulu intakas
 oc wtsändas, Thog dirffwis engin syster, ther
 nakor thing höra ällir tala Jntaka ällir wtsända,
 wtan abbatissonna withu oc orloff, Waktis oc ther

oc j hwarion stadh, wtan tha scriptamaal höras
 widh skipadh windögon, At engin syster finnis
 ensam, til at höra alla tala widh nakon, wtan
 nakra syster närwaru, hwilkin all ordh höre swa-
 5 som hon siälff, Forbiwdhis oc samuledh, at *con-*
fessor, allir nakor aff prästomen allir brödhromen,
 aldric nakon tima ingange j systranna closter
 wtan tha siwkom sacramenta skulu giffuas, Tha
 gange *confessor* in, tho engaledhis ensam, wtan
 43 10 mz nakrom fölghiande hanom, Nar nakon syster
 är dödh gange alle prästene, oc brödhrene in mz
confessore mz sangh oc bönom henna likama til
 graff bärande

Christus skikkar här at biscopin j hwilkins
 15 biscops döme clostrit är bygdh wari tässins
 renliffnadz oc closters fadher Än rikesins älla
 landzsins höffdhinge skal wara theras wärnare
 Oc pawen thera kärlike formindare wtan hwilk-
 ins orloff enkte closter tässins renliffnadz fund-
 20 eris Han sigher oc at nakre gudelike brödher
 aff *sancti benedicti* reglo ällir *sancti bernardi*
 tilläggin j tässe reglo nakor *capitula* aff thera
 näpst som aff ganga ällir bryta Oc huru visi-
 tacio skal warda Oc wm alt annat som the
 25 see tässe reglo widhertarffuas, xxvj *capitulum*

Biscopin j hwilkins biscopsdöme clostrit är skal
 wara swa systrana, som brödhrena fadher, oc
 sökiare oc domare, j allom fallom oc sakom, som
 systrana älla brödhrena röra Hanom bör oc idhke-

lika wnhugxande, oc grannan beskodare wara,
 wm reglan j allom punctom hallis, At ey hände
 tassa helsamlika stadgha oc skipan, aff nakrom
 systrom alla brödhrom forsmas, rikesins alla landzs-
 ins höffdinghe i hwilkins lande clostrit är, Skal them 5
 wara forswarare oc wärnare, j alle widhertorfft, Än 44
 pawen owir badha som är landzsins höffdinge oc
 biscopin skal wara theras kärlikin wäriare oc for-
 mindare, wm the hans hiälp bedhas j nakre widher-
 torfft til tränghiande ¶ Hwar som hälzst wil 10
 byggia tässins renlifnadz clostir Dirffwis ther enga-
 ledhis til wtan pawans godhwilia oc orloff ¶ Ther
 äptir sidhan pawen haffwir stadfast tassa reglo
 wpspyris nakre gudhelike brödher, Aff sancti bene-
 dicti alla bernardi reglom, som j tässo reghlo in- 15
 scriffuen, huru bruten skulu bätras j clostreno,
 Oc huru dödhe skulu iordhas, Oc huru biscopin
 skal visitera Oc for hwat fallom han ingange j
 clostrit, Oc all annor widhertorfftelik thing, som
 ey wpräknas j tässom ordhom, Takis aff them 20
 fornämpda reglom til tässins reglo stadgha styrk-
 ilse oc fulkompnilse

Christus skikkar här huru en graff stande al-
 tidh ypin j clostreno när hwilke hwan dagh
 skal sighias en bön Oc een baar wari for 25
 kirkionna ingang til dödzsins aminnilse infäst
 j hughenom xxvij capitulum

En graff haffuis j clostreno daghlika ypin, swasom
 en gript j skipadhom stadh, Til hwilka systirina
 skulu gaa äptir terz hwan dagh hālgan oc söknan, 30 45

Oc mädhan abbatissan kastar wp litit aff jordh
 inz twem fingrom läsin psalmen, Deprofundis j
 tässe matto ¶ O herra häloghe fadher thu som
 gömde oskaddan j graffwinne likaman, som thu
 5 tokt thinom son aff jomfru maria, Oc wpreste
 orwtan ¶ Wi bidhiom tik at thu göm wara
 likama reena oc osmittadha j thinne hälgasta
 thiänist, Oc styr wan wagh j tässom tima At
 naar thän store oc rädhelike doma daghin kombir
 10 waara likama wpresins j bland thina hälgä män,
 Oc waara siäla glädhias inz tik äwärdelika, Oc
 forskullen tilföghias thinom wtualdom J nampn
 fadhers oc sons oc thäs hälgä anda ¶ Oc een
 baar wppa hwilka lägx litit aff jordh, stande
 15 idhkelika for kirkionna ingang, thär hon maghe
 altidhelika sees aff them som ingaa At the seande
 henne haffwen dödzsins aminnilse j sinom hugh,
 Oc tänkin j sinom hiärtom, At the äru iordh oc
 skulu wmwändas j jordh

164 20 Tässä äptirscriffna reuelaciones skulu läsas til
 pingitzdaghä Oc til iwlen äptir reglonne Tercie
 persone

Christus talande til sinna brudh *sancte bir-*
gitte wtydher här thz *capitulum* som staar
 25 fore reglonna wpbörian hwilkin som talar wm
 wingardana som misgangne äru Oc sigher han
 at hans misgangna wingarda äru the renliffn-
 165 adha j hwilkom j gömas thera reglor Oc loffuar
 han them renliffuis människiom biälp oc hyllist

som ärffuoda at halla them Oc swa mykit the
formagha at bätra them. Första capitulum
(Regula Salvatoris, Kap. 28 i Latinska texten)

Mädhher them misgangna wingardomen, aff hwilkom
jak tik sagdhe, för än thu hörde reglona, wndir 5
star jak the reglor oc renliffnadha som nw ey
hallas äpther thy mine wini them diktadho, San-
hetinna ande them ingiwtande oc wpuäkkiande,
wtan for owirflödghetinna skuld, Oc wärldinna
lustelighet Äru the aff rätta wäghenom affgangne, 10
Än mine wini, som äru j them samma reglomen
Oc swa dana sinna brödhra affgangh wndirstand[an]-
dis Oc ey aff sik thetta bätra formäktandis, roopa
til mik nath oc dagh aff store hiärtans ängsla,
bidhiandis mik mz rinnande taarom At the som 15
ey wilia sik bätra, wtkastins snarlika Oc the sik
wilia bätra, görins j godho fruktsami Jak hwilkin
som är alla hiärta ranzsakare, Oc alla ordha hör-
are, Finder jak nakra them, som widherfresta, at
rätta sins closters willo, Oc halla sina reglo j allo 20 166
thy hon biwdher, Swasom är j ödhmiukom reglo
hampn j skyllogho atherhalle oc eghelighetinna
flylse j renlighetinna gömo, oc sanne ödhmiukt
j allom godhom sidhwäniom Jak skal hiälpa them,
Oc jak skal häghna them j minne älskelighet, som 25
wingardhin pläghar inhägnas mz sinom inhägnadh
Jak skal oc giffua them nadhena At the skulu sik
gärna latha nöghia aat ensami liffsins närning Alla
owirflödghet forsmande, Aff hwilko mwlwärpelin
dräps som röthrena gnager Thz är diäffwlsins ägg- 30
ilse godha astundan girnandis mz syndoghom lusta

syndirslita ¶ Oc gömarane skulu wpwäckias thz
 är thera samwit, Hwilke ey atwakt haffua om
 thera siäla helso skulu wpwakna, sik siälffwa
 idhkelika speghlande, Ther owir skal jak them
 5 feeta göra mz mins anda fithma Hwilkin them
 skal styrkia Oc starka göra til at thiäna mik som
 them skapade Oc mz mino dyra blodhe atherlöste

Hälogh frw sancta birgitta christi brudh kun-
 167 gör här wnderlika matto huru tässins renliffn-
 10 adz foresagda regla war henne antwardat aff
 christi wälsignadha mwne j eno öghnobliki
 Annat Capitulum (Regula Salvatoris, Kap. 29 i La-
 tinska texten)

Gudh aldra thinga skapare, mz sinom wälsignadha
 15 mwn kungiorde mik owärdoghe persone, all tässa
 reglanna ordh swa wndirsamlika Oc j swa stakk-
 ottom tima, At jak ey thz formaa nakre männ-
 iskiö füllelika sighia, Ey är oc thz möghelikit
 nakre människio kunna wtan likamlikin liknilse
 20 begripa Huru j aldra stakkotasta tima swa mangh
 ordh kunno framföras älla wndfaas, Hwar fore är
 witande, at swasom j nakro kari warin mangh,
 Oc marghra handa dyr thing Hwilkin stragx oc
 j sammo stundh som the wtgw tens all sändir wt
 25 aff thy karino Tha j eno öghnabliki aatskildis
 huart eth thing, ffran thy andro aff nakrom som
 thz saghe, Oc the sama thingen bliffuen, swa
 langan tima fore honom, At han formatte saman
 sanku huart eth thing widh sik j sith sköt ¶ J
 30 samma matto thäntidh ihesus christus, hwilkin

mik syntis, stragx, som han wplät sina wälsign- 168
 adha läpa, oc böriadhe at thala Tha genast j aldra
 stakkottasta tima, waaro alle tässa reglonna ar-
 ticuli, inz allom them ordhom j them standa fore
 mik, ekki swasom scriffne j nakro breffue wtan 5
 j hwilke matto thz war, Thz weet han ensamem,
 aff hwilkom the swa wndirsamlika hördens, aff
 hwilkins wndirsamlika dygdh, the begripas for-
 matten, Oc hwart eth fran the andro aff mino
 sinne aatskilias, Jak dwaldis oc swa langan tima, 10
 j the sama synenne, at jak samansankade alt sain-
 an, j mins minne sköt christi nadh til hiälpande,
 Än apther thenna synena war mit hiärta wpfylt
 aff swa myklom hita, Oc innerlike glädhi, At ey
 formatte meer j thz ganga, Oc skulle jak länger 15
 haffua liffuat, wtan thz haffde riffnadh aff glädhi
 At swasom en bladhra mykit full aff nakro wädh-
 er, Swa war mit hiärta, wisselika j nakre dagha
 a til thäs, jak haffde wppinbaradh, oc wpräknadh
 alla tässa reglonna articulos oc ordh, som j them 20
 standa enom renliffuis manne gudz weni, Hwilkin
 oc stragx saman screff ält thetta, Thäntidh thetta 169
 fullelika scriffuat war, Tha kände jak mit hiärta,
 oc min likame läntelika sik atherkomma j sin
 naturlika skipilse Loff oc ära wari alzmäktoghom 25
 gudhi

Christus biwdher brudhinne at tässin foresagda
 regla skal presenteras pawanom stadfästa skol-
 andis hona Oc biwdher han pawanom at han
 skuli hona alzstingis stadfästa iij capitulum 30
 (Regula Salvatoris, Kap. 30 i Latinska texten)

Ther äptir framlidhu mang aar, sama persona
 henne wanskandis likamans kraptom, swasom kom-
 andom til sik j gen Oc aff store hugswalan styrkt-
 om, wart hon kipt j ena andelika syn, hwilke tha
 5 genast, til talade en röst sighiande Jak är liffuandis
 gudz son, Thenna reglan, hwilka thu hörde skal
 stadfastas aff minom ämbitz man, hwilkin j wärld-
 inne kallas pawa, Thy at han haffwir a mina
 waghna makt, at lösa oc binda Mik räkinskap
 10 göraskolandis, ahörande allo mino hymelzsko här-
 skapi, Jak är oc then sammi, Hwilkom som scripten
 tilstandir, Moysi spöriande mit nampn, Swarade jak
 sighiandis Jak är then iak är, Ther äpther nar mik
 170 taktis, thok jak människio likama, aff jomfrude,
 15 ämwäl, swasom jak mz minom likamlika mwn tal-
 ade j wärldinne, sighiande mik ey wara kompnan
 til at bryta laghin wtan wpfylla oc fulkompna
 them Swa sisher jak oc nw, Tassa reglona, hwilka
 thu j andanom hörde aff engsins människio sinne,
 20 wara diktadha skal aff pawanom stadfastas swa-
 som andra reglor Hwilka aff samma andans in-
 skiwtilsom, wordho förra, aff människio sinne,
 saman satta, Ther näst nar reglan är stadfast,
 wne pawen them som henne wilia böria, til sin
 25 taka j tassa reglona nakra personas, aff androm
 renliffnadhom Hwilke sina regla haffua mz gudhe-
 likom kärlek hallit, Hwilke loffuen sik inz them
 bliffuaskolandis alt til dödhin Thog skulu the ey
 taka flere än them täkkis, Oc ey andra än them
 30 the wilia sinne samponingh tilföghia ¶ Til stadhi
 oc pawen at j them stadhenom, hwilkin tik, som
 reglona hörde är wtteknadher bygghis clostrit

Thy at ther är thenna reglan Först wppinbara-
 skolandis, Samuledhis ämwäl giffui pawen loff,
 systromen sionga daghlika minna modhers tidher
 Hwilke saman satte äru aff sama andanom som
 reglan Än jak som thetta hörde swarade, O thu 5
 olikamlikin makt, O huat stor är thin ödmiukt
 O alla dygdbanna görare Oc siälff dygdhin en
 alzmäktogher gudh j threm personis, jak thror alt
 thz the hälgha kirkia biwdher at thro, Jak weet
 oc sannelika at engin är swa owärdogher At thin 10
 miskund nekas hanom, wm han mz sanne öd-
 miukt oc fulkomplikom wilia at bätra sina synde
 bedhis miskund aff tik, Thy mz thinne nadh tik
 siälffuom til standande Haffuer jak wilia thin wilia
 göra swa länge jak liffwir, Thu wetzst at ware 15
 thz möghelikit, at tik kwnne ther aff widherfara
 större glädhi, Oc större hugswalan, At jak til min
 likama lidhi alzskona krankdom smålek sörgher
 ffatikdom oc aldra handa dröffuilse Oc än ther til
 j minne siäl äwärdelika plagho, Tha wmfämpde 20
 jak hållir tässa motegangor, än badhe til likama
 oc siäl äwärdelika sällighet, Til thäs at thin hug-
 swalilse warin mindre, O herra gudh thu som mik
 skapadhe, Oc mz thino dyra blodhe atirlöste seer 172
 thu mik wara nakot affaat, j tässom threm som
 25 är j throune hopino, oc kärlekenom wärdoghas,
 thu thz ffor thina stora nadh wpfylla, Thu äst j
 mins hiärta innersta blode, Och innarster j minne
 siäl, Oc än tho at jak är en owärdogh persona,
 Til at känna thins wälsignadha anda sökilse oc 30
 hugswalan, Thog likowäl antwardhar iak mik alla-
 ledhis wnder thina stora maktz tryghet, At huat

tik tåkkis gör mz mik, Oc ån tho at thu seer
 alla människio tanka, Ey thy sidher talar min
 thwnga til thin åpther minne siåls budhi, Oc min
 wårdogaste herra ihesu christe Jak owårdogh per-
 3 sona år j bland thina throna thiånara swasom
 aldra minzsta myra J bland starke camela Hwilka
 stora byrdher båra Til thera herra hedher oc gangn
 Huru kan pawen troo at thu alla thinga gudh oc
 herra, wil tik wårdoghas mz enne tholike myro,
 10 Tholikin årande göra, alla huru skal tåssin reglan
 komma for hans a syu

173 Christus talande til sinna brudh sigher henne
 at hon skal årffuoda ther wm swa at fore-
 sagda reglan stadfastis aff pawanom Oc loffuar
 15 allom them j thetta renliffuit ingaa nadh oc
 hiålp oc fridsins oc sårmmionnina ökilse J the
 landzskapi huar nakot tåssins renliffuis closter
 wardher fwnderat iij Capitulum (Regula Salva-
 toris, Kap. 31 i Latinska texten)

20 Thår åpther swarade mik sama røstin, som förre
 widh mik talade sighiandis Jak år wtan wpbyrian,
 oc wtan ånda, Oc all thing haffwir jak skikkat,
 åpther minom wilia, Oc som mik tåktis haffwir
 jak all thing giort Oc thy wm nakor mik aat
 25 sporde, hwi jak ey förre skapadhe hymelen oc
 iordhena Oc all thing som j them åru, Hanom
 ware swarandis ffor thån skuld at swa war min
 wili, Samuledh, wm aatspordis, hwi jak ekki for
 thenna reglona gaff, allir hwi jak henne ey förre
 30 wille latha stadfastas Hanom ware swarandis, Thy

jak swa wille Huat ey sigher scripten, anden, huar
 han wil, Tha andas han, Sannelika swa ar thz,
 For thy han andas j wmskiptelika matto, hwar
 han wil, Oc nar han wil Hanom fölghia tholikin
 hwgswalilse, at alt hiärtat wpyllis aff rasklikasta 5 174
 gladhi, Hwilkin hiärtana tilkombir ey aff nakrom
 wärdslikom thingom allir likamlikom wtan aff
 andans nadh tha in andandis ¶ Thy ar thz swa
 at pawen kännir tholkit j sino hiärta Naar han
 höre tässa reglo for sik läsas, Tha maa han wn- 10
 dirsta huadan tässin reglan ar komen Hwilka
 sannelika marghe mina wener Swa klärka som
 lekman, Hwilkra hiärta jak mz minom kärlek
 haffwir wplyst at thro wtan twäkan aff mik wara
 kompna, Oc wndirsta the thing jak wärdoghas mz 15
 tik göra, Hwilkin som all thing skapade, Oc männ-
 iskiona aff häluite frälzste, Oc win swa hända kan,
 at nakre the äru mz pawanom, som ey gita tässo
 troot, Tha skulu komma til pawan thry witne,
 Hwilke födde äru j sama rike som thu, The witha 20
 oc aff tik, oc füllelika huat mz tik ar giort. Tässe
 äru en biscopir, En mwnker oc en prästir, Tassa
 alla thre kännar thu Betrakte oc ämwäl pawen,
 at wm nakor atte mykit gull hwilkit ey minzsk-
 adhis, aff thy at nakrom gaffwis meer aff thy, 25
 waare ey rätwist them aff thy ey giffua, Hwilke
 til enkte annat bedhas nakot aff thy wtan til
 gudz hedher, oc siäla helso Mz tässo gulle wndir-
 star jak the maktena som pawen haffwir a mina
 waghna, at han stadfäste tässa reglo ¶ Jak som 30
 sagde jak ar godher hirde Jak siälffwir wil bewara
 alla them som ingaa j thetta renliffue For allom

dödhelikom owinom, Oc j huat rike allir landz-
 skapi allir stadh Tassa reglonna closter Mædh mins
 åmbitz manz loff warda bygdh Sidhan. thz closter
 är fulkompnadh Hwilkit jak först stiktade Ther
 5 skal ökias fridh, oc samdrækt Thu hwilke som
 reglan är giffuen årffuoda ther win thz ytarsta
 thu format, at reglan kombir til pawan Jak är
 nw then samme som jak war, Tha jak bödh min-
 om käneswenom gaa in j stadhin oc ledha til
 10 mik asnan, Tho haffde jak thz format at genstan
 haffde asnin standit for mik, J samma matto gate
 jak oc ånwäl thz giort at reglan komme j enom
 punct, ffram fore pawan Oc at han henne stragx
 stadfæste, Ån thetta är rätwisan at for likamsins
 15 störra andelika årffuodhe athergällis störrre lön
 176 Årffuoda thy thu oc tilhiälp, swa mykit thu
 formaa, ån jak fulkompna, tha mik tækkis

Här äptir fölghe en deel aff *sancte birgitte*
 teilsom Oc först sigx huar wppa the lydha
 20 Oc hwi the äru saman scriffna ¶ *v capitulum*

Tassin åptherscriffuat teeilse *sancte birgitte* teedh,
 lydha enkannelika wppa *sancti saluatoris* regla,
 åpther thy hon är aff flerom pawom, oc aff the
 hälgo kirkio ransakat oc stadfäst, Swa oc ther
 25 wppa huru the människior, som the reglo nw
 loffuat haffua ållir loffua wilia magho mykit ökias
 j gudz nadh Oc for thy at the maghen mykit
 wpwækkia margha människior, til enkannelika regl-
 onna gömo, oc gudhelighet, Swa oc for thy, at
 30 ihesus christus ther han teedhe, oc kungiorde

sancte birgitte reglona, sagde, at han skulde tæssins ordinsins skipan, oc stadgan mz sinom eghnom mwn, alzstingis wttydha Thy äru tæssin teitse här saman scriffuat

Widh första capitulum j reglonne som är aff 3
 sanne ödhmiukt christus sigher At for thy at
 ödhmiukten är ffulkomplikin dygdh oc alla
 dygdha wphoff ffor thy skal reglonna scriffu-
 are wttrykkia sanna ödhmiuktz trappor At
 minna modhers döttir skulu oc stadga sina 10
 bygning j sanne ödhmiukt vi capitulum (Rev. 177
 Extrav. Kap. 1 i Latinska texten)

Christus talar, hwilkin som haffwir eth faghert
 kaar, Oc sigher j thy wara alzstingx wal luktandis
 yrther oc krydde Hwar skal thz thro, allir huat 15
 gangn, och nytta är, ther aat, wtan han laatir wp
 om them, Oc them wtspredher, Oc laather see
 huat kön the äru, Oc huat dygde the haffua Swa
 är oc wm dygdhana, Nakor maa sighia oc pre-
 dika, Ödhmiukten är stor dygdh, huat gagna thz, 20
 allir fromaa them thz höra, wtan henna röther oc
 trappor wppinbarins, Oc huru man maghe henne
 faa, Oc hona behalla, Nw for thy, at ödhmiuktin
 är fulkomplikin dygdh, Hwilka jak j mik sialffuom
 betedhe, For thy skal thin scriptafadher wttrykkia, 25
 mz faam ordhom, ödhmiuktinna trappor, hwilka
 han lärt haffwir j mins wens benedicti reglo, At
 minna modhers dötther, skulu lära dygdhanna wp-

hoff, j hwilko the skulu stadfästa sina bygningh
aff sik bygghia skolande

178 Aff annat oc tridhia reglonna capitula som är
aff sänga klädhomen &c Nar reglonna saman-
5 scriffuare aktade reglonna makt Oc henna
sanna gömo twäkandis wiste ey wm nakot
ware tilläggiandis owir sänga klädhin gang
klädhin ällir j förilse kläde Thy sagde hanom
christus gynom *sancte* birgitte at han tilläggia
10 skulde the thing som ganglikin oc widher-
torfftog waro oc ey owirflödogh vij *capitulum*
(2 i Latinska texten)

Gudz son talar, hwi wil ey brodhren the thing
han weth, som säthiandis äru ällir byggiandis äru,
15 Huat ey tedhe jak hanom gynom tik, at min
thiänare *benedictus* haffde siin krop som en säk,
Oc hwilkin som bär *benedicti* klädebonadh, Thy
for kranka människio wanmakt säthi han gang-
likin oc nyttogh thing, Togh enghin owirflödogh,
20 oc lidhandis skal wara, Än them jak giffwir meera
atirhaldz nadh, the skulu maata köldena, äpther
innermera wärmanom

Widh reglanna fiärda *capitulum* som är aff
tidhomen gudz ämbite oc sangenom christus
25 han liknar människionna natur widh then stadh
179 som belagdir är Hwilkin stadh the fatigba som
är hälgasta jomfru maria frälzste mz sinom
wisdom Oc aatskiliandis oc bescriffuandis the

som fatighe äru andelika Oc the fatige äru
 likamlia oc ey andelika Oc käre christus at
 hans ärofulla modher är aff mangom glömd
 Oc henna loff är minzskat Sigher han oc at
 brödhanna sanger j henna closter skal fore- 5
 gaa systranna sang Oc at systrana nakraledhis
 langsamare än brödhrene nar timen räkkir oc
 aatgömis skulu matta sin sangh Sigher oc
 christus sik wara reglanna diktare til sinna
 aldra kärasta modhers hedher skipandis henne 10
 til tässa reuliffnadz hoffuodh oc frw Loffuandis
 sik them som bryta wilia wara miskunsambir
 flor henna skuld At hedninga som än wm-
 wändas skulu magho lära mz hwilkom storum
 hedher han wil for tässa saak sina modher 15
 älskas oc j wördningh hallas viii capitulum
 (3 i Latinska texten)

Scrifftin hwilkin j kallin bibliam, Henne kallom
 wi gyllene script, Hon sigher at stadhin som be-
 lagdher war aff enom höffdingha Frälzste then 20
 fatike mz sinom wisdom, Hwilkins fatigx engin
 sidhan amintis, Thänna stadhin är människionna
 natur, Hwilka diäffwllin haffwir belakt, wppa fyra 180
 sidhor, For thy at for fyra handa synder, ägher
 han människiona, som är for gudz budhorda 25
 olydhna, For naturlikx lagx owirgang, For skade-
 lika gyri, Oc for hugxsins ilhärdsko ¶ Thetta
 creaturit haffwir min hälgasta modher, j nakre
 matto frälzst, Naar hon allan sin wilia, owirgaff

oc antwardadhe j mina händer, Och wilde hallir
 alzskona dröffuilse lidha wppa thz at siälana magho
 frälsas, For thy thenna är sander gudhelikin wis-
 dombir, At antwarda gudhi allan sin wilia oc
 5 makt, Oc ämwäl at lustas j genwärdoghom thing-
 om for gudz skuld, Thy for thenna wilian Jak
 siälffwir gudh äwärdelikin gudz son, wart jak man
 j jomfrunne, Hwilkins hiärta war som mit hiärta,
 Oc thy maa jak wäl sighia, at min modher, oc
 10 jak wi frälstom människiona swa som mz eno
 hiärta, Jak tholande j likamenom oc hiärtano, Oc
 hon tholande j hiärtans sorgh oc kärleke, Tassen
 jomfrun war sannelika fatik, Thy at hon astund-
 ade enkte aff wärldinne rikedomom Hwilkins ande
 181 15 ey widherludde minzsta syndh, Thy at somlike
 äru fatighe j thingomen, Thog fulle j andanom
 som är mz girinne, oc högfärdhinne, Tässe äru
 ekki the fatighe, som jak wtteknadh haffwir j
 minne läst, Andre äru the som äru rike j rike-
 20 domom, Thog thome j andanom Tässe äru the
 som sik hugxa mwld oc asko oc dödhelika wara,
 Hwilke som astunda at wara mz gudhi, Oc for
 ensampna tarffuena oc iämcristens nytta haffua
 rikedom, Tässe äru sannelike fatighe, Thog äru
 25 the rike j gudhi, J bland hwilka war min modher,
 Thy tässins jomfrwn oc mins modhers wisdombir
 oc fatikdombir är swasom glömdher Thy är swa
 at faa hona loffua mz mwnnenom Thog roopa the
 ey til henna mz allo hiärta Oc ey äptherfölghia
 30 henna kärlekx footspor ¶ Nw for thy at j gudz
 mönstre, tha siongx gudz hedher, siw sinnom wun
 daghin, aff flerom äptir förfädranna sidhwänio,

Thy wil jak nw at först skulu brödhrene sionga
 sina tidher j skipadhom timom, Ther äpther systra-
 na nakot litidh longsamlikare, skulu the sith äm- 182
 bite fulkompna, Hwilkom siwnda taal ey forelägx
 äptir solinna gang, wtan gören swa mykit, som 5
 the formagha Thog swa at the gömen timana swa
 mykit som the formagha, Oc thy stadgar jak
 sialffwir thz, Hwilkin som reglona diktade, At aff
 hedningomen som winwändas skulu, Skuli witas
 mz huat storom hedher gudh wil sina modher 10
 hedhra, Oc for thy at hon är tässins closters
 hoffuodh oc frw, gynom hwilka jak wil syndogh-
 om blidkas Swa oc for thy at scripten skuli ful-
 kompna, Hwilkin som sigher Jak skal loffua gudh
 j allom tima oc j allo liffue, Thy skal thenna en- 15
 kannelika nadh ey forsma, Thy at enkannelikit
 goth gör almänneliko godho enkte hinder, Oc ey
 for thy skal lofflikin fadhra sidhwänia affläggias
 allir j geen driffuas, wtan mik är thäkt at j andr-
 om kirkiom, oc mönstrom fförst läsis tidhenar aff 20
 minne modher, jomfru marie Oc ther äpther siongis
 dagxsins tidher, äptir timanna skipan

Christus sigher at j sancti saluatoris systra
 sange tha skal wara enkte for witi ällir ny- 183
 märe wtan wari thera sangher fullir mz loffs 25
 liwdhom swa at meera aktis oc smakis hugxs-
 ins sötme ödhmiukt oc gudhelighet än nakot
 högbälle ällir siälssynt ix *capitulum* (4iLa-
 tinska texten)

Gudz son talar, huat ey haffwir thu läsit at maria 30
 moysi syster, For the enkannelika gudz nadh, som

giordhis j rōdha haffwino, wtgangandis aff thy
 mz jomfrum, oc qwinnom, loffuande gudh, mz
 mangskona leek oc glādhis sange, Swa oc minna
 modhers dōther, skulu wtganga aff rōdha haffu-
 5 eno, Thz är aff gyrinne oc wārdzlikom tāknadh,
 Haffwandis j sinna gārninga handom bambor, Thz
 är atherhald aff kōtzsins lusta, Oc strānghio leek
 sōtelika liwdhande, Hwilkra systra sanger, skal ey
 wara dwl, āllir doffuen, Ey brwten, ey löslatogher,
 10 wtan hōffwitzskir oc laagher, oc samdrāktogher,
 Oc owir alt ōdhmiuker, The skulu oc āptirfōlghia
 thera sang, som kallas cartusienses, Hwilka psalma
 sangher, meera haffwir aff hugxsins sōtma ōdh-
 miuktinne, oc gudhelighetinne, ān nakot hōgbälle,
 184 15 Thy at ey är hughin lotlös, aff syndinne, Nar
 then som siongher Lustas meera j nothomen ān j
 the thing som siongx, Och alzstingis är gudhi
 styggelikit naar rōsten wphōgdh meera wardher,
 ffor thera skuld som a hōra ān for gudz skuld

20 Nar sancte birgitte scriptafadher oc mästare
 diktade *sancti saluatoris* ordens systra sangh
 Oc j enne ympno twākandis meente at jom-
 fru marie siāl war christi brudh En dagh
 āpther thz at han haffde sakt māsso Tha fik
 25 *sancta birgitta* j andanom tässa reuelacionem
 som här āpther fōlghia. x *Capitulum* (5 i La-
 tinska texten)

En dagh naar herra pādher, hālga aminnilse sancte
 birgitte scriptafadher, haffde sakt māsso, j capp-
 30 elleno for henne Tha sagde gudh fadher til

sins sons brudh, Än thog at faa människior j
 iordherike, waaro siälffue när stadde, j tässe mäss-
 onne, Togh likowäl hugswaladis, aff henne, alt
 himerikis härskap, Oc alle the j purgatorio äru
 Framdelis sikh them samina prästenom, At han 5
 läti staa the ympona som är, Sponse iungendo
 filio &c, som han haffwir henne saat, For thy at
 mädhan the hælga kirkia, hon kalla alla siäla mins 185
 sons brudher, Mykit meera maa marie siäl, kallas
 hans brudh 10

Naar *sancte birgitte scriptafadher* oc mästare
 storlika twingadis oc dröffdis i sinom hugh
 flör ens manz ordh som talade mote gudhi
 Oc hanom diktandis *sancti saluatoris* ordens
 systra sangh Oc mykit wttrykte j hanom the 15
 aldra hægasta trefalloghetz loff Tha syntis
 jomfru *marie sancte birgitte* teeandis huat
 storom lönom han wärdogher war när gudhi
 Oc hwi hanom giffuit war then sangin at dikta
 xi Capitulum (6 i Latinska texten) 20

Gudz modher talar til christi brudh, thin mästare
 fik eth saar, aff them som swa talade mote gudhi,
 Nw for thy at han fik thz for gudz kärlek, Tha
 wiliom wi thz ey läkia, wtan hällir wppa läggias
 plaaster at thz skuli wtwidhas, Sigh ther näst 25
 thinom mästara, hwilkin som älska the hælga tre-
 falloghet aff alle sinne makt, At jak haffwir han-
 om swa mykit främmiat j the sama hælga thre-
 falloghetz kärlek, At han är en aff them prästom,

186

Hwilka gudh mäst älska j iordherike, ffor hwilkít hanom är giffwit thän sängen at dikta, Hwilkin är gudheliker, Oc hwilkin manghom skal wara til hugnadh

- 5 Guds modher wppinbarade *sancte* birgitte haru mykit systranna sanger j *sancti* saluatoris orden är anamelikin gudhi oc henne kallandis hanom sin sangh oc eghit loff iättande thäs sangx diktara oc scriffuara mangskona atirlön j andro
10 oc trättighi *capitulo* j fiärde bokinne *reuelacionum* j tässom ordhom xii *Capitulum* (7 i Latinska texten; jemför Fjerde Boken, Kap. 32 slutet)

- Sigh hanom, hwilkin min sangh oc loff scriffuar, ey for sith loff oc sin lön wtan for hans loff,
15 Hwilkin for alla sina gärninga är wärdogher alzskona loff, At swasom mz wärlidinna höffdingom, at the giffua sinom loffuarom, oc prisarom iordherikis lön, Swa oc andelika skal jak atirgälla hanom, Thy at en sillaba, haffwir owir sik manga
20 notor, Swa täkkis gudhi hanom giffua, mangha kronor j himerike ffor hwaria sillaba som är j sangenom, Oc skal aff hanom sighias, See här kombir loffuaren, Hwilkin som for enkte forganglikit got, diktade sängen, wtan ensampt for gudz
187 25 skuld

Christus stadgar här mz hwilkom ymponna sanger Aue maris stella skipadher är siongaskolandis äptir aptansanghin j *sancti* saluatoris orden xiii *Capitulum* (8 i Latinska texten) .

Christus talade til sinna brudh, warandis j aluadra
 clostir sighiandis, Gak til room, Oc thu skalt
 bliffua ther til thentidh thu faa see pawan oc
 kesaran, Oc tala til -them the ordh wppa mina
 waghna hwilkin som jak tik sighia skal, For thy 5
 kom christi brudh til room a sins alders aar tw
 oc fyritighi, Oc bleff ther aptir gudz budhi fämpt-
 an aar fför an pawen wrbanus then fämpte
 oc kesaren karolus aff bemin kommo til room,
 Hwilkom hon bar reuelaciones, For kirkionna bättr- 10
 ing oc rättillsa oc regulam, Oc j them samma
 fämptan aaren j hwilkom hon war j room, For
 pawans oc kesarans tilqwämd, Tha fik hon manga
 reuelaciones aff roms stadga, J hwilkom war herra
 ihesus christus, affwitte oc straffuadhe roms in- 15
 byggiara owirgang oc synder inz store hämp
 hötzslan, Hwilka reuelaciones for romara stadz in-
 byggiara waro läсна oc framdragna, wptändos the, 188
 inz enne dödhelika affwndh, oc hat mote sancte
 birgitte, Aff hwario soulike aff them hotadho 20
 henne liffuandis bränna wilia, Somlike gabbadho
 hona sighiande henne wille fara, oc ena trulkärl-
 ing wara, Än sancta birgitta bar oc tholde thuli-
 modelika thera hoot oc blygdh wtan hon räddis,
 at henna thiänara, oc andre aff henna wenom oc 25
 frändom, som inz hänne j room stodho, skuldo
 aff them oc tässom dröffuilsom oc blygdh skämde
 warda och wanskas, Oc beradde hon sik, nakon
 tima at waghia oc wndfly thera ondzsko gäld,
 Thog tordhe hon engen stadz fara, wtan enkanne- 30
 likit christi budh, For thy at j atta aar, oc thiwghu,
 sidhan hon foor aff sino fadhernislande, Foor [hon]

aldrig til nakra köpstädher, allir landskap, allir
 hálgra manna städher, For wtan christi budh, Aff
 hwilko christus sagde *sancte* birgitte, Bidhiandis
 wm thetta gudhelika swar; j sinom bönom swa
 5 sighiandis, Thu astundar at witha min wilia, wm
 thu skalt här j room längher qwar bliffua, Huar
 189 som swa manghe thine affwndz män tänkia wm
 thin dödh allir win thu skalt wndfly nakra stund
 thera ondzsko, Jak swara tik at nar thu haffwir
 10 mik skalt thu engen rådhas, Jak skal mz mins
 waldz arm atherhalla thera ondzsko, At the skulu
 ey formagha tik nakot skadha, Oc än tho at mine
 owini aff mino tillate korsfästo min mandom, Thog
 likowäl skulu the engaledhis formagha tik dräpa,
 15 allir skadha göra, Framdelis, j them samma tima
 tha syntis henna äro fulla jomfrun jomfru maria,
 sighiandis Min son mäktogher owir människior, oc
 diäffla, Oc owir all annor creatur, Han halder j
 gen osynlika alla thera ondzsko akt oc fwndh, Oc
 20 jak skal wara thins oc thinna wärns skiollir, mote
 alla thinna owina andelikom oc likamlikom til-
 gangh, For thy wil jak, at thu oc thina thiänara
 skulu samman koma, hwan aptar siongaskolandis
 ympnona, Aue maris stella, Oc jak skal giffua idher
 25 hiälp j allom idhrom widhertorfftom, Aff hwilko
 herra pädher olaui henne scriptafadher j nio aar
 oc trättighi, Oc henna dotter frw katerina, hálga
 190 aminnilse stadgadhe hwan dagh sionga j ordine,
 tässa ympnum, For sant sighiandis, at siälff *sancta*
 30 birgitta thz bödh warda, aff samma ärofulz jom-
 fruna budhi, For thy at siälff the ärofulla jom-
 frun, loffuat haffwir thenna orden, aff sinom son

sik wigdhan, mz enkannelike nadh wilia beskirma,
oc widberqwakia, mz thäs hälga anda sötma oc
wälsignilse

Christus sigher huru syster oc brödher huan
freedagh skulu läsa siw psalma xiiij Capitulum 5
(9 i Latinska texten)

Gudz son talade, hwan freedagh skulu systrana
gaa kringom sina wmganga, läsaskolande siw
psalma, Oc them lyktadhon skulu the ganga in j
choren, Oc mz bögdorn knäm läsi sidhan hälga 10
männena, Samuledhis skulu brödhrene göra, kring-
om gangande sina winganga

Christus sigher huru oc for hwi orghonor skulu
engaledhis hafluas j sinna modhers clostrum
oc j *sancti saluatoris* orden ffor thy at ther 15
skal wara san timans framdräkt, xv Capitulum
(10 i Latinska texten)

Christus talar *israels* söner, aff thy at the waro
likamlike, Oc thiänto j lagxsins skugga, Thy 191
haffdo the mangskona thing, mz hwilkom the 20
wpuäktos til gudhelighet, The haffdo oc ludhar
oc orghor oc harpor, Aff hwilkom the wptändos
til gudz loff, The haffdho oc enkannelikin stadga
oc budh aff hwilkom the wplyptos til gudz dyrk-
an, The togho oc laghen oc doma mz hwilkom 25
the hiöllo sik athær aff syndomen, Oc styrdhos
til lofflika gärninga, Än for thy at nw är kornen
sialff sanninden foreteknat j liknilsom Swasom är
jak sialffwir gudh, Thy är wärdoght at j alle

sannindh, Oc aff allo hiarta skuli mik thiānas, **Än**
 thog at hwarist at got. oc söth är at höra orghor,
 Oc ey är twärt mote godhom sidhom, Thog lika-
 wäl skulu the engaledhis haffuas j minne modhers
 5 clostre, For thy at ther skal wara sanghanna
 molighet, HUGHANNA renlighet, Tystonna dyrkan
 Gudz ordha idhkan, Oc owir alt san ödmiukt oc
 lydhna wtan dwalu

Widh fämpta siätta oc siwnda reglonna ca-
 10 pitula hwilkin som äru aff tystonne inlykkeno
 oc thimanom som maa talas widh wärdz folk
 192 christus sisher oc huru abbatissan maa snar-
 lika tala j clostreno mz mästirmannomen Oc
 for [hwat] sak abbatissan ällir systrana Confessor
 15 ällir brödhrene magho wtsändas älla wtгаа aff
 clostreno ällir inlykkeno xvi capitulum (11 i La-
 tinska texten)

Gudz son talar abbatissa maa tala j clostreno
 snarlika, mz mästirmannomen Naar nidherfallande
 20 thing skulu bätras oc wprättas, ällir nar nagher
 thing skulu aff nyio göras, **Än** aldrig annorledhis
 maa talas j clostreno mz wärdz folke wtan widh
 grindena, Ey maa oc abbatissa nakontidh wt gaa
 ällir nakor aff systromen, wtan maa wäl skee,
 25 Naar nakot nyt closter är byggiaskolandes, Tha
 skal abbatissa confessor oc *conuentit* wtsända mona
 systra, Confessor maa oc wtfara mz kompane, for
 reglonna stadga Oc reglonna näpst mz owirmann-
 omen skipaskolandis, Swa oc for clostirsins skam
 30 oc wanfrägdh stillas oc läghraskolandis Hwilkit

gudh forbiwdhe allir for kättara owirwinnas skol-
 andis wm swa behoff, oc tarff warda kan, Oc maa
 confessor wtfara wm han for the hálga kirkia
 gangn oc bestand aff formannomen kalladher 193
 wardher allir naar nakor ärande widherfara, Hwilk- 5
 in mz clostirsins ämbitzmannom som wtantil äru
 ey kwnno qwämmelika bätras oc rättas

Fagher oc gudhelikin kännedombir mz hwilk-
 om abbatissan läris mz systromen Oc con-
 fessor mz brödbromen j *sancti saluatoris* ord- 10
 en thiman hwilkin som är mällan tidhrena
 älla gudz ämbite wm hálga daghana skälika
 owirgaa Talande först wm reglonna gömo oc
 andra widbertorfft Oc forestaddom ärandom
 Oc sidhan sik inblanda mz loffui mz likam- 15
 likom hugnadh xvij Capitulum (12 i Latinska
 texten)

Om hálga dagha skal abbatissan, lata systrana
 wdirsta clostersins, oc räntonna stadga oc qwal
 oc meen, som tha fore stadh äru, Oc skal hon 20
 them läsa nakor reglonna capitula, Oc huar hon
 lyktade ther böri j äptirkomande hálgd, Ther til
 reglan är lyktat, At ey skal nakor syster sik or-
 saka, At hon ey reglona kan allir weet, Oc haffui
 mz them samtalan aff hwilke the magho forbätras, 25
 Oc inanilse aff thera affgang som hon seer brut-
 lika, Sidhan tilstādhi hon them haffua wpsidhis
 mällan sin samtalan älla inganga j trägardhin 194
 allir gräsardhin, Samuledhis wari oc prästene j

läsningh samtalan oc studeran, Swasom wm andra
 dagha wtan maa wäl skee at confessor them wt-
 letar aff clostersins stadga, Oc til löpandis arand-
 om, Oc giffuaskolandis radhom alleghis wm the
 5 wilia mz confessoris loff magho the ffor hugnadh
 skuld ganga oc spatzsera

Widher attonda reglonna capitulum som är
 aff fastonne gudz son sigher at meer täkkis
 banom ödhmiukten oc skälighetin än fastan
 10 Oc huru tilstadh är them som fasta widh
 watn oc brödh äpther *sancti saluatoris* reglo
 äta frukt oc bär Oc driikka swdhit watn xviii
 (13 i Latinska texten)

Gudz son talar, än thog min modher haffde aldra
 15 fulkomplikasta atherhald, Thog likowäl styrde hon
 sin likama skälika, at han skulde ey brytas aff
 nakre owirflödighet oc owirwalle, Oc än tha at
 pharisei oc än mange renliffuis män ey driikka
 wiin, Thog for thy skulu the ey mik nalkas, Thy
 20 at the haffua ey atherhaldzsins grwndwal, Som är
 195 ödhmiuktena oc skälighetena, Oc thy naar nakor
 höghra thing, fore sätiäs alla biwdhas, Tha skulu
 the, aff krankdom wäghas oc ranzsakas, At the
 skulu ey göra huru mykit the wilia wtan huat
 25 gangn oc höffuelikit är, See at fasta widh watn
 oc brödh, Helbrygdöm är thz got, Thog är thz
 ey högsta got, Högsta got är kärlekin wtan
 hwilkin ey är helsa, Än wtan watn oc brödz
 fasto tha maa huar människia frälsas wm til är
 30 thronna oc kärlekxsins fulkomplighet oc rätwis

saak, Oc for thy at thimane äru wmskiptelike
 städhrene frosne, Hiärtan liom oc karen wanske-
 likin, For thy ma winträna ympare mild göra
 huas thing, Oc wäta mz laghi thör thing, Thetta
 är swa wndirstandandis, At tilstadh är them som 5
 fasta widh watn oc brödh magho äta frukt oc
 bär, Oc drikka swdhit watn, Thy at thört oc
 trökt är brödhit wtan frukt oc bär, Oc hwast oc
 kalt är watnit, wtan thz siwdz som tizsana, allir
 j biwgge wällis oc silas. 10

Gudz son aatskiliandis syndogha manna ällir
 thera som synda thre trappor oc sigher at j
 nyio reglonne hwilka han hasswir siällswir 196
 diktat som är j *sancti saluatoris* orden Tha
 är aktandis oc skötandis allir kärlekir ödh- 15
 miukt oc skälighet Oc for thy än togh siällf regl-
 an sigher fast[ask]olandis j stadgadhon timom.
 Thog likowäl j sannom fallom sakom oc thim-
 om oc människiom magho the fastan annor-
 ledbis flyas oc skipas xix *Capitulum* (14 i 20
 Latinska texten)

Gudz son talar all gudhelikin lagh, är skipadh,
 antiggia for trånghiaskolande thera dirffue som
 synda, allir owirgaa ällir j geen trånghiaskolandis
 thera kätthe, oc lusta som kätthe äru, allir for göra- 25
 skolandis thing, Oc lathaskolandis widherkänning,
 Oc thy j alzskona lagh är swa, At nakor syndar
 aff krankdom, Oc j obärlike trångh, Thz tagher
 skipan j andre matto, Än hwilkin som syndar

- owiliandis, Oc aff engo beradho modhe Thz dōmis
lättaren, Än hwilkin som syndar mz forakt allir
idhkelighet then tagher engha orsäkt, Samuledhis
hände minom discipulis, Thy at nar jak omgik
5 mz them j minom likama, Tha synder gnogho
197 the axen oc aatho them wm hwilo daghin, Tha
dōmdos the aff iudhanna skrymptarom, Hwilka
jak orsakadhe, Thy at jak wiste thera enfalloghet
oc wanskelighet Forebäraude dauidz äptedōme,
10 Hwilkin som j wāgh nödh stadder war, Oc tha
aat han prästanna brödh Hwilkit som j laghomen
lekmannom war forbwdhit, Oc thy nw jak siälffwir
nyio reglo aff mik diktadha haffwir sänt minom
winom J hwilke allir kärlekir ödhmiukt oc skäligh-
15 het är aktaskolandis, at kranka oc helbrygda
människior warkunnaskolandis For thy at all
lagh hwilkin som j kärlekenom ödhmiuktinne oc
skälighetinne ey fulkompnas, Swa dana kan ey
loff forskulla, Nw ey for thy än thog jak sagde
20 j reglonne, alla helbrygda skulu fasta j stadgadh-
om tinom Thog skal them ey wmskipte nekas,
wm them händer bradh wmwändan oc krank-
dombir allir ärffuodhis time warkunnan wtkräffwir,
Hwilko thog wari j abbatissonna walle, Oc con-
25 fessoris oc hans mattan Hwilkom bwdhit är skipa
198 swa opta som helbrygdom tarffuas bryta fastona
oc taka widherqwekningh, Oc thy wmskiptandis
mz laatnom wanskafullom, Oc aff bradhe soot
begripnom Oc myklo ärffuode wtröttom
30 Gudz son talar Thy at ey skadha twätthin oc
likamans rökt wm til är rätwis oc skälikin

saak Thy skal ey batzstuffua forbiwdhas ämwäl helbrygdom människiom j *sancti saluatoris* orden j sannom saakom oc thimom xx *Capitulum* (15 i Latinska texten)

Gudz son talar lagxsins kännefädher, oc prästene, 5
 straffadho mina discipulos Thy at the aato ey mz twaghnom handom Hwilkom jak swarade, Ey dogher likamans twät ther som hiärtat är orent, Oc thy är rent hiärta anamelikit gudhi, Ey skadha twätten oc likamans rökt wm til är san oc skäl- 10
 ikin sak Oc thy skal ey batzstuffua forbiwdhas ämwäl helbrygdom j sannom sakom oc timom, Thy at helbrygdan är gömaskolandis At the ey skulu wanskas, Thy skal batzstuffua haffuas swa opta som siwkom tarffuas än helbrygdom eth siin 15
 j manadhenom, allir j twem wikum, wm swa tarffuas helsonne

Widh nionde reglonna *capitulum* som är j 199
 huat matto människionar skulu pröffuas anamas oc wighias &c Christus til städher at the 20
 människio som är j storo walde Oc är hon moen oc stadugh haffuandis aatskilnadh j frestilsom magho taghas nar henne pröffuilse aar är nw halff framlidhit ällir ther widher Nw aff thy at reghlan aff pawanom stadfäst mote 25
 henne tholikin anaman wtan pawans enkanne- lika oc liwslika loff engaledhis skal til städhias
 xxi *Capitulum* (16 i Latinska texten)

Gudz son talar, jak sagde tik förra, aff pröffuilsa
 aareno haffuaskolandis thz skalt thu akta aff
 them människiom, Hwilkra liffwirne oc wmgångilse
 j mindra försökt oc kunnokt är, Thy tillather iak
 5 at wm nakor människia som bedhis intaghas til
 renliffnadhin är swa mykla wald oc molighet, At
 ey torffue rådhas, swasom aff henna ofornwftog-
 het oc ostadughet, Oc hwilkin som weth aatskilia
 likamans frestilse oc diäffwlzsins swik oc forsaat,
 10 Hwilkins alder är oc j godho pröffwadher oc wt-
 röntter, Swa dana maa samqwämдинne tilföghias
 200 widh eth halff aar, allir ther widher, Thog förra
 forsatto henne reglonna stränghet oc henna stadgha
 at hon skuli witha til hwat hon kombir

15 Fagher kännedombir mz hwilkom jomfrunar
 oc ämwäl andre som wilia loffua at halla
 sancti saluatoris reglo skulu sik skipa oc haffua
 j reglonna gömo til dödhin som är at foresäthia
 gudz wilia sinom wilia oc eghno nytto Oc at
 20 skilia sik fulkomplika aff allom wärdzlikom
 thingom Swa oc j ödhmiuktinne thulimodheno
 lydhnonne oc sidhanna höffwidzsko sik for
 sinom brudgumma christo Oc allo himerikis
 härskapi faghra görande Oc at the skulu for-
 25 tära oc framdragha allan sin liffs oc closters
 liffs tima mz skälikom räddogha gudhelike
 glädhi oc brännande gudz kärlek xxij Capi-
 tulum (17 i Latinska texten; jemför här Fjerde Boken,
 Kap. 139)

Hwasom hálzst astundar wara, állir warda gudz
 brudher, The skulu hetelikare árffuoda til gudz
 wilia fulkomplighet, an wm sith eghit gangn, allir
 at fulkompna sin eghin wilia, Tassa skulu wara
 som the brudher, som fiárran oc lángdan áru 5
 stadda, fran sinom ághom oc eghno, Oc áru j
 wághenom oc skulu gásta j sins brudgumma fádher- 201
 erne, Tassa gooz oc ágha ár thera likama frihet,
 oc wárdzlikin wmgángilse, mz allom them som
 them til hóra ffrán hwilkom the skulu sik aff 10
 allom wilia fulkomplika oc obotelika franskilia,
 The skulu oc j fóra sik bryllóppis kláde, som ár
 ódhmiukt thulimodh oc lydhno, Hwilka dygdher
 som prydha siálana oc góra hona faghra for
 gudhi, The skulu oc standa wp oc ganga at the 15
 skulu synas brudgummanom, Oc them aff hanom
 budhne áru, O huat hóffwidzlika oc thoktelika
 them bór ganga mz ordhom oc sidhom j thera
 a syn them see oc skodha Mádhan the som til
 bryllópit bwdhne áru them see oc skodha, Som ár 20
 jomfru maria gudz inodher mz allo himerikis hár-
 skapi. Brudgommen som them astundar ár sander
 gudh konunger owir alla konunga, Oc herra owir
 alla herra, Oc máktogher owir all skapat thing,
 Tha stodho the wp nar the giordo siin scripta- 25
 mal mz skálikom anger oc mz sanne ódhmiukt,
 Oc wilia ey ythermeer synda, an tha haffua the
 aff stadh gangit, nar the all wárdzlikin thing 202
 haffua mz godhwilia owirgiffuit, Oc enkte wanda
 aff them ágha, Oc ánwál ey akta at haffua siálfft- 30
 wald oc frihet owir sin eghin wilia, Tha áru the
 mz sinom brudgumma wigdha, Naar the loffua

sik reglona oc sina closters lypt obrytelika widhergöma, Oc tha ganga the en rättan oc tryggan wagh til brudgummans brudha hws, Naar the göma reglona oc sina closters lyfft, Swa mykit
 5 the formagha, Naar som closter lyfften är giordh, Tha börias förste bryllöpis daghin, Oc ändas oc lyktas nar siälin gaar wt aff kroppenom, Oc thy tilbör them tässin daghin framlidha oc forthära j threm thingom, som är j skälikom räddogha
 10 Gudhelike glädhi oc brännande kärlek

Widh tionde reglonna capitulum hwilkit som är aff brödhranna tidhom Oc aff talino swa systra som brödhra christus aatskiliandis trigghia handa skipilse thera som sionga gudhi Sigher
 15 at lofflikit är tässins renliffnadz prästom at göma domkirkionna ämbite J hwilkins biscopsdöme som the stadde äru än engaledhis är systromen lofflikit siin sang wmskipta xxiiij
 203 Capitulum (18 i Latinska texten)

20 Jhesus christus gudz son talar, gyllene scripten sigher, at til thäs husins skrwdh, som archa war wti ökninne, somlike offrado gull oc silffwir oc dyra stena, Andre offrado skin oc geeta rag allir haar til thial, Oc all tässin offir waro gudhi tak,
 25 äptir thera skipan oc wilia som thetta offradho, Swa ar oc aff cristna människior bönom oc läsning, Somlike wplypta oc bortkipta fran wärldinna kärlek, Offra gudhi aldra renasta hiärta swa som bätzsta oc klarasta gull, Andre äru wptände

aff gudhelikx wisdoms anda, The tala oc sionga
 gudhelikx wisdoms ordh Hwilke som äru swasom
 gynom pröffwat oc wtuald silffwir, Andre äru
 som naplika kunno pater nostrena, Oc läsa thog
 aff idhrugha hiarta, Oc synda bothinna gärning- 5
 om, The offra gudhi j fulkomplike thro thz litla
 som the kwnno oc formago swa som geta rag
 alla haar, Alla tässe täkkias mik j sinom bönom,
 wru swa är at akten oc wilin är godher, Nw for 204
 thy at prestomen j aldrenom framstigne är wan- 10
 sampt owirgiffua thz the äru wani widher, Oc til
 wänias nyiom thingom, Thy loffuas them at sionga
 domkirkionna ämbite oc sangh j hwilkins biscops
 döme clostrit bygd oc stikttat är, Än systrana
 skulu engaledis wmskipta sin sangh älla ämbite 15
 som them är stadgat ällir skipat

Nw som sancta birgitta wmsörgliandis war oc
 räddis at huru swa människior j sancti salua-
 toris reglo henne wppinbaradha widher sampt
 taal wtrykkias oc foreläggias som the reglo 20
 skuldo loffua at halla Oc mäst j mannomen
 kunno aldra minzst wppa finnas christi modher
 teedhe henne huru när henna son flere männ-
 iskior än hon wiste älla hoppadhis äru fore-
 sedda Thog nakre aff them skulu ey mindra 25
 motestaa fornämpda reglo enfalloghet än som-
 like israels syni motestodo moysi xxiiij Ca-
 pitulum (19 i Latinska texten)

Naar entidh christi brudh stodh j bönom fiöl
 henne j tanka aff tässins renlioffs äptherkomandis 30

- 205 bestand, huru swa manga bægghia köns människior formatte wppa finnas, Hwilke gudz modher syntis sighiandis, Dotter thu äst wmsörghiandis w^m the människior som j äptherkomandis tima J
- 5 thenna renliffnadh skulu ingaa, wita skalt thu at min son, Hwilkin som siälffwir tassa reghlo diktade, Han foreweth tusanda människior ffor hwaria oc ena människio som thu west oc hopas at j thenna renliffnadh skulu inganga, Hwilkin brudhin
- 10 swarade Min frw owansamlika magho qwinner finnas, hwilka sik skulu wndirgiffua ordinem, Än wansamlika finnas män, som sik wndirgiffua wilia enna qwinno foresyn Mäadhan manga aff them, wärzlikin wisdombir inbläse oc wtpöse, Oc wärld-
- 15 en smikra for them mz hedher rikedomom oc alskona lusta, Hwilke ather gudz modher swarade, Ändelika skulu the komma som mins sons ordh skulu anama mz allom sötma, Oc them skulu nythia til sith siäla gangn oc gudz hedher, Oc
- 20 skulu nakre komma; Hwilke ey mindra motestaa mins sons ordhom oc enfaldoghe reglonne som tik är wppinbaradh, Än the othronen, Hwilke gudz ordhom oc moysi genwärdoge waro j ökninne, wttydandis gudz ordh äptir sinom wilia, Thog
- 25 forsant skalt thu wita, at tassa reglonna ordh skulu samanfalla sik oc beqwämd göras til gangn oc nytto, Oc skulu aff sik frukt göra alt wt j andan, Ey skalt thu dotther wmsörghiandis wara, w^m the människior som j thenna renliffnadh skulu
- 30 inganga, Thy at siälffwir min son weth hwem han skal kalla oc foreskippa äptir sinom wilia, j tassins tianist gärning, Än togh at somlike aff them

skulu wara genstridoge mins sons ordhom äptir
 sinom manzlika sinnom oc meningh ordbanna en-
 falloghet ofmykit diärflika forsmendis Swasom
 wärldinna mästara sik fortrösta at säthia sina akt,
 meningh oc doma stundom for gudz wilia, mz 5
 hwilko the synderslita, Oc fordarffwa rätta wndir-
 standning oc gudz mening Oc indragha willo

Widher tolfita reglonna capitulum som är aff
 abbatissonna wal gudz son aatskiliandis männ- 207
 iskionar j thre trappor som är jomfrudoms 10
 änkiadoms oc hionalagx sik höghelika täkk-
 iandis hwilka hans modher jomfru maria j sik
 fulkompnadhe Oc wil at the syster som ey
 födh är aff lagh gifte säng skal ey wälis til
 abbatissa xxv capitulum (20 i Latinska texten) 15

Gudz son talar än thog at sonen skal ey bära
 fadhersins wrangwiso, Thog for thy at trigghia
 stadga äru som mik aldra högxst täkkias, Som är
 jomfrudomen änkiadomen oc hionalagh, For thy
 äru tässe thre stadghane foresätiaskolandis, Oc 20
 hedhraskolandis owir alla andra Nw for thy at
 tässe stadga haffua stora renlighetz oc höffwidz-
 lighetz ärlika fordeela Swä oc for thy at min
 modher tassa thre stadga j sik fulkompnade, Thy
 at hon war aldra renasta modher j byrdh oc 25
 äpter byrdh Oc san modher oc jomfru, Hon war
 oc änkia äpter mina wpfärdh til hymbla, ffranskild
 minne likamlike närwaru, For thy nar abbatissa
 är wäliaskolandis, Tha wälis en aff nakrom tässom

208 threm stadgomen, Än the syster som är aff nakro andro kyni, ä huru mykit renliffnadz ällir owirgangandis liffwirne hon kan haffua, Tha skal hon ey til abbatissam wälias

5 Christus sigher at abbatissan skal wara jomfru oc ren Oc försökt Oc j sidhom giffuandis got äptedömilse Oc hwar som wanskas ällir ey findz swadana jomfru tha maa til abbatissa takas ödhmiuk oc försökt änkia xxvj Capitu-
10 lum (21 i Latinska texten)

Jhesus christus talar fagher samqwämd, oc höffwist sälskap är, At jomfru skal staa oc wara for jomfrum, For thy at j bland all thing Tha haffwir oc hallir yparsta wärdoghet likamans oc hugxens
15 renleker Aff hwilkom oc gynom hwilken jak siälffwir gudh wilde likama taka, Oc man warda, Sannelika for thy min modher war jomfru oc modher Thog war hon ey for thy modher, at hon sambland haffde mz manne, wtan hon war wpbläst aff mins
20 fadhers oc mins anda, Oc thy födde hon mik sannan gudh oc man, Thy skal tässin nya orden wighias minne modher, Oc hwilkin som skal forestaa jomfrumen, är nyttelikit oc lofflikit at hon wari jomfru oc ren, Oc försökt, Oc j sidhomen
25 oc dygdhomen giffwandis got äptedömilse, sker oc swa at ey är tholkin jomfru j samqwämdinne, som maa wpyfylla minna modhers jomfru marie ämbite Tha mistäkkis mik ey at ödhmiuktinna och formans byrde taki til sik ödhmiuk änkia Oc
30 försökt är j liffwirne Thy at anamelikaren är mik

ödhmiuk änkia, än högfärdogh iomfru, Oc thy om
 gudhi täkkis ödhmiuk ting wphöghia oc änkio-
 domen foresätia, For tarff oc gangn skuld, Ther
 aff skal ey wndraghas allir minzskas nakot jom-
 frunna lofflika sidhwänio, Thy at gudh werdoghas 5
 all ödhmiuk thing wphöghia, Hwa war ödhmiuk-
 aren än min modher, Huat är thz som fulkomp-
 likin ödhmiukt ey forskulla, Sannelika for ödh-
 miuktena tha wart iak gudh oc gudz son sander
 jomfrunna son, Oc wtan ödhmiuktena tha är enghin 10
 wagher til himerikis

Christus sigher huru abbatissan skal wighias
 til meera oc större wmhugxans oc besorgx
 tekn Oc til andelikx nadz ökan oc truffnadh
 xxvij *Capitulum* (22 i Latinska texten) 15

Christus talar hwar som haffwir wärdzlikx höffdh- 210
 inga ämbite Hanom bör wtmärkias mz nakro en-
 kanneliko tekne, At alle skulin hanom lydha oc
 wördhningh göra, Swa är oc win abbatisse, Aff
 thy at hon haffwir minna modhers ämbite, Oc 20
 staaar j henna stadh här j jordherike, Thy til
 meera wmsorgx tekn, Oc andelikx nadz meera
 ökan, Tha skal hon taka aff biscopenom wälsign-
 ilsinna gaffuo, At hon wt aff androm skuli wt-
 skilias, oc hedras ekki for sina tilqwämd, allir til 25
 takningh wtan for mins, oc minna modhers hedher,
 abbatissonne wälsignilse, oc wigxsle, skal warda
 som sidhwänia är abbatissom, at wighias j sancti
 benedicti orden, wtan staffwen, allir kröklana oc
 gulfingrit, som förra är wikt 30

Widher trättönda reglonna *capitulum* som är at brödhrene skulu ensampt sköta gudheliko ämbite oc studio oc bönom oc engo andro christus tedde huruledhis oc huat predikas
 5 skal almoghanom thz är enfaldelika Oc swa at hwar oc en the predikan höra kan hona begripa xxviiij *Capitulum* (23 i Latinska texten)

Christus talar the som predika mina sannindh,
 211 the skulu haffua enfaldogh ordh oc faa grunddat
 10 oc rothat, j the hälgo script läsningh, At the människior som fiärran komma fformagho hona begripa, At them skal ey ledhas widher owirflödogh ordh, längd oc roopan, The skulu ey framföra forkrupin allir smikra ordh som skändagästa pläga göra, Oc ey öka allir margfald göra
 15 sin ordh, At the synderskära oc aatskilia huart *capitulum* fran andro allir j riim oc behändoghet, wtan all thing matta äptir thera som höra wndirstand oc begripningh, For thy at thz enfallogher
 20 almoghe kan ey wndirstaa, Tha plägha han meera wndra, Oc nymäre haffua, Än ther aff nakot batras allir j godho bygder wara, For thy skulu the som predika j tässom renliffnadh wm synnedagher är framsäthia thäs dagxsins läst, Oc henna
 25 wttydhning bibliam oc tässin min ordh, Oc minna kära modhers, Oc minna hälghra manna, Forfädhra liffwirne, Oc hälgra manna iärtekne, Credona allir thronna stykke, Oc helsamlikin radh oc both mot
 212 frestilsomen oc syndomen, äptir hwars oc ens
 30 wndirstand oc betraktan, For thy min aldra kär-

asta modher hon war aldra enfallogasta pedhar war olårdher, Franciscus war en bonde, Oc thog giordo the siälomen meera gagn än dyrasta mästara, Thy at the haffdo fulkomplikan kärlek til siälana

5

Widher siuttande *capitulum* j reglonne som är aff huru clostrit skal byggias &c En wppinbarilse j hwilke the ärofulla jomfrun marie hon forwärfuade aff sinom wälsignadha son stadhin watzstena til at fundera j hanom sith 10 closter Oc huru diäffwllin haffde mz triggia handa rät then stadhin sik til wällat Än jomfru maria twärt amot talande wan laglika thenna sama stadhin mz krafftogare triggia handa rät Oc huru for thenna saak är han 15 henne aff henna son laglika tildömdes At swasom han förra war diäffwlzsins graatzsins oc pinonna stadher Swa wari han här äptir himerikis drotningx säte oc synda forlatilse oc miskunninna stadher. xxix *Capitulum* (24 i Latin- 20 ska texten)

Gudz brudh syntis, at hon waare j eno rwme hwse Hwar mykin moghe war saman komen, Oc jomfru maria sagde til konungen j himerike, Son min giff mik thenna stadhin, Tha war genstan 25 diäffwllin framme oc sagde, Thenne stadhin är min oc jak ägher han mz trigghia handa rät, Thän förste rättin är, thy at jak insköt tässa stadzsins fundatoribus, Thz är wptakarom wilian

213

til at byggian, Oc thenna bygninganna höffdingu
 waro mina thianara oc mina wini, Thän andre
 rätten är thy at thetta är wredhinna oc pinonna
 stadher, Oc mina wenir ther gryme waro äpter
 5 minom wilia, pinto här sina wndirdana wtan alla
 miskund Oc thy är pinonna herra oc wredhinna
 höffdhinge här husbonde, Oc stadhin är min, Thän
 tridhi rätten är, Thy at thenne stadhin haffwir
 warit min nw j mang aar, Oc hwar som min
 10 wili fulkompnas ther är mit säte, Tha sagde jom-
 fruñ til domaren Son min jak spör aff tik rät-
 wisona, Wanlika om nakor haffde röffuat aff andr-
 om hans gooz oc päninga, Oc nödde han än owir
 siin skada ärffuoda oc bygghia sik lius aff päning-
 15 omen som han haffde aff hanom röffuat, Hwilkins
 214 thera waare tha bygda husit, War herra swarade
 Min kära modher, aa rätsins waghna, ägher han
 husit som päningana atte, Oc thz kostwarde mz
 ärffuodheno Sidhan sagde warfru til diafwllin,
 20 Thy haffwir thu engin rät j tässo huseno, Än
 sporde jomfru maria domaren sighiande Vm gryme-
 lighetin oc wredhin waren j nakors hiarta, Oc
 miskunnen oc nadhen ingingen ther, Hwilkom thera
 boorde tha ryma, Domaren swarade grymlighetinne
 25 oc wredhinne bör ryma oc waghia for miskunninne,
 Tha sagde jomfru maria til diafwllin, Thy skalt
 thu bort fly, Thy at thu äst pinonna herra oc
 wredhinna höffdinge, Än jak himerikis drotning
 är nadhinna modher, Thy at jak miskunnar allom
 30 them som heeta a mik, Än sporde jomfru maria
 domaren oc sagde, Son min wm stupogreffwin
 saate j nakro huse, Oc hans herra komme j husit,

Oc wilde sithia j sama sätheno, Huat skulde tha
 stupogreffwin göra, Domaren swarade, Thz är
 rätwist at stupogreffwin stande wp, Oc herran
 sithi huar hanom tåkiss, Tha sagde jomfrun til
 diäffwllin Madhan thu äst mins söns stupogreffue, 5 215
 Oc jak är frw owir tik, Tha är rätwist at thu
 fly bort, Oc jak sither huar jak wil, Sidhan sagde
 domaren til jomfrunna Min kära modher thu want
 thenna stadhin mz enom räth, Thy skal han wara
 thin, Oc jak til döme tik han, Oc swasom wsla 10
 manna thaara och graater haffua här til hördz j
 tässom stadhenom Hwilkra ysäld j iordhrike rop-
 adho til min oc lwdde j minom örom, Swa skal
 nw thera röst som tik loffua j tässom stadhenom
 wpfara j min öron, Oc swasom här haffwir warit 15
 pinonna stadher oc landzsins twnge Swa skulu nw
 saman häntas til thenna stadhin the som bedhas
 skulu nadh oc miskund oc synda afflösn badhe
 liffuandis oc dödhom, Oc mik skulu blidka, For
 rikesins stadga, Sidhan talade än domaren til iom- 20
 frunna sighiande, Thin owen haffwir warit tässa
 stadzsins herra j langan tina Än hädan fran skalt
 thu wara här frw oc drotningh

Christus kungör brudhinne sancte birgitte huru
 stadhin jericho wart nidherslaghin ffor thera 25
 synder som j hanom bodho Oc at han war
 ey wärdogher at gudz moghe skulde j hanom
 boo Swa samuledhis än tha at j watzstenom
 wordho hans wini plagade Oc diäfflane haffdo 216
 ther hafft sith heem Ey thy sidher mädhan 30

hans modher haff^{wir} hanom wnnit mz trænne
 rät til at bygghia sith closter j hanom Swa-
 som j them wsla stadhenom iericho waaro
 nakor the thing som eghnadh waro gudz
 5 mogha äptir thz at the aff eldenom rensat
 waaren Swa skulu christi fatigha människior
 bygghia j hanom som är j watzstenom Oc the
 skulu skikka all owirflödogh thing och hög-
 färdogh til ensampna ödhiukt oc nytto Swa
 10 at tässin tilstadilse draghis ey til högfärdogha
 människio lära spann xxx (25 i Latinska texten)

Christus talar huat las thu j dagh j thinne book
 Hon swarade Jak las oc wndrade at iericho mwra
 fiollo swa skadelika nidher aff liwdeno oc hælga
 15 archinna kringombärilse äptir thing bwdhi Anden
 swarade, J them stadhenom, Oc aff them stadh-
 enom äru margh ondh thing giordh, Oc j hanom
 war enghin thän som mik täktis, Thy forskullade
 han enga nadh, Ey war han oc wärdogher at min
 20 moghe skulle boo j hanom, Än äpther thz at min
 217 almoghe war tha tröttir, oc mödder j ökninne
 loffuado the äghona wndfaa skolande, skulle först
 läras, aff ordhom äptedönom oc iärteknom, For
 thän skuld war j tässom stadhenom giordh en
 25 wndirlikin midlan, Oc en rätwis atherlön, At al-
 moghin som wndirlika war ledder gynom watnit,
 skulde oc wndirlikin thing see a iordhinne, At
 tholikom iärteknom skodadhon, skulde gudh yther-
 likaren fastas j thera hiärtom, At the skullen lära
 30 at hopas til the thing som större waaro Oc them

astunda, J tåssom stadhenom huar mine wener
 warda nw plagade war diäfflanna heem, Än min
 modher haffwir hanom wnnit, mz tränne rät Som
 är mz kärlekom bönom, Oc komaskolandom äm-
 bite wmwādo, Hon swarade, O herra tak ey til 5
 mistykkis w̄m jak talar, Thu haffwir sakt at j
 thino huse skal wara alzskons ödmiukt kan thy
 tåssin bygningen standa j thenna rwmeno, Anden
 swarade, J them wsla stadhenom jericho waro
 nakor the thing som eghnadh waro minom al- 10
 mogha Hwilkin förra skuldo rensas aff eldenom
 än the skuldo them faa, Oc then samme min moghe
 atte hedhninganna ärffuode, For thy at äptir thz
 at thetta husit är bygd, mz fatigha manna swet,
 For rika manna högfårdh skuld, Skulu mina fatigha 15
 människior byggia j thy skipaskolandis all owir-
 flödogh oc högfårdogh thing, Til ensampna öd-
 miukt oc nytto, Thog likowäl skal waktas, At thz
 ey draghis til högfårdogha människior känne spaan,
 Hwilkit guddomsins makt haffwir for besynderlika 20
 saak tilstaat

Gudz son talar oc sigher sancte birgitte huru-
 ledhis en konunger j swerike ffor hans olydhno
 skuld j twem waars herra radhom som waro
 At han ey skulde ganga mote hedningomen 25
 Oc til pawan ffor sinna synda aflösn skuld
 Thy haffua hans owini fordarffwat oc nidher-
 slaghit hans modhers städher Oc huru gudh
 aff diäffwlsius ondsko oc onda manna bygger
 han sik hedher Swa wäl mz ödmiuke likam- 30

like bygning som mz hoghaqua ödmiukt Tak-
 ande til äpterdöme then stadhen iericho oc
 watzstena closter Oc manandhis at the som
 219 ther saman sankas lathin sik nöghia oc glädh-
 5 ins aff ensampnom widhertorfltoghöm oc öd-
 miukom thingom xxxi Capitulum (26 i Latin-
 ska texten)

Gudz son talar see konungen forsmar oc thz
 andra mit radh, swasom thz första, Oc thy in-
 10 gingo mine owini Oc wmwändo oc fordärffuodo
 minna modhers städhi som thu hörde, Oc thy
 roopa stenane oc stokkane hämpd owir konungen,
 Sannelika for thy smidhar gudh sin hedher aff
 människionna ondzsko, Oc huadan diäffwillin trodde
 15 sik främmias, oc haffua framgang, tädhan skal han
 fordriffuas mz blygd, Oc for thy the högga byg-
 ningana haffdo the standit, Tha haffdo the warit
 thera aptekommandom tilfalle til hogfärdh, Oc
 stora högbelle äptedöme, Än haffden the oc mz
 20 beradhno modhe, wordhit nidherbruthin, Thz haffde
 heetit ostadoghet, oc skadhi ¶ Nw wil jak bewisa
 tik, huruledhis aff thäs skadhans tilfalle, oc männ-
 iskionna ondzsko Maa bygghias gudhi ödmiukten
 som hanom är kär, Aff store högfärdh oc onytt-
 25 oghe, oc kostelika mwranna höghelse, Ödmiukens
 220 först husins winga, Oc the högga waggianna wp-
 resningh nidherbrytis, Tha wardher gudhi hedber,
 Oc radhelikit them som inneboo, Oc glädhi them
 thz see, Oc stort ödmiuktenna tekn wtan huru
 30 thetta skal warda, Thz wari j thera hand oc radhe
 som kunna bygninga wphögghia ¶ Jtem sagde

gudz son jak sagde tik för aff them stadhenom
 iericho Hwilkin jak liknade stadhenom tässins
 closter, Oc huru tilredh bygning bliffue standande,
 Oc droghis allir laghadis til ödmiuktinna, Oc en-
 sampna widhertorfftinna Haffwir jak wnth them 5
 oc tillatit minom winom wm än konungen haffde
 them sampnadh, äptir mino radhe, Thy ärffuodhin
 the nw som sampnade äru, At alt thz owirflödogt
 är nidherkastis, Oc aff ensampnom widhertorffte-
 likom thingom oc ödmiukom ärens, oc laatin sik 10
 nöghia

Gudz son teedhe sancte birgitte huruledhis en
 konunger war ekki wärdogher ffor syndena
 skuld at bygghia hanom hus som är clostrit j
 watzstenom bewisandis thäs samma konungx 15
 harda dom oc rätwiso Hwilkin hanom oc hans
 wndirdanom fore stodh xxxij Capitulum (27 221
 i Latinska texten)

Gudz son talar, For thy at thenne konungen sökir
 ekki min wärma wtan bliffwir j köldinne, Oc han 20
 forlather ekki sinna handa blygd, Thy skal han
 ekki byggia mik swasom salomon, Ey skal han
 oc faa sins liffs ändalykt som dauid, Oc ey skal
 warda hans aminnilse som mins älskelika olaffa, Oc ey
 skal han oc kronas som min wen eriker, wtan han 25
 skal känna rätwisona, Thy at han wilde ey haffua
 miskunnena, Oc jak skal äria iordhena j dom oc
 dröffuilsom swa länge at henna inbyggjara lära at
 bedhas miskund, Thog likowäl the persona som
 skal byggia mit closter, Hwilken hon skal warda, 30

Oc naar hon skal komma, Thz skal tik warda
witherlikit, Än huat hällir j tásso liffue allir ey,
thz är tik ey lofflikit at wita

Christus gudz son teedhe *sancte* birgitte rwmēt
5 hwar kirkianna chor skulle sätbias Oc hans
skipilse oc widhিলse Oc systra oc brödhra al-
mänelikin taluport synderskildan mz enom mwr
Oc stadhin ällir rwmēt j hwilko systrana skulu
222 sik scripta oc tagha wan herra Swa oc kirk-
10 ionna skipilse oc henna hwalff Oc wm xii
altara oc thera trappor widh hwilkin brödhrene
skulu sighia mässo Oc swa wm twa kirkionna
döra östantil Oc wm warfru koor oc altara
Oc wmgangin kringom kirkiona Oc wm *sancte*
15 michaelis Oc *sancte iohannis baptiste* altara
wm pilarana j kirkionne Oc systranna chor
wm kirkionna thak oc windöghon Oc wm
husit j hwilko systrana magho tala mz wärdz-
folke Oc at kirkian oc henna hwalff skulu
20 wara aff tälgesten bruthin aff bärghom Oc ey
aff teghil Oc wm kirkiona skal ganga en högher
starkir oc widher mwr Oc at andra kirkior
äptir henne skulu samuledh byggias xxxiiij
Capitulum (28 i Latinska texten)

25 Gudz son talar kirkionna choor skal wara j wäster
mote siön, Oc en högher mwr skal ganga nordhan
aat fran stenhusit, Oc in til ändan a klärkanna

gardh, Oc mällan then mwren oc chooren, skal
 wara eth rwm adhartan alna wiith j hwilko talu-
 porten skal byggias, Oc thz skal en mwr aatskilia
 rät j tw, Hwilkin som skal löpa fran brödhra²²³
 chor, Oc in til then mwren, som ligger när siön-
 om, Oc j them sama taluportenom magho systrana
 oc brödhrene tala sik j mällan, win thera widher-
 torffit, Oc j sama rwineno mällan syster oc brödher
 skulu engin windöggha wara, wppa thz, at enghin
 skuli aff androm synas, Framdelis skulu twa 10
 winder wara, j them mwrenom tholika som pläghas
 at haffuas j tholikom` clostrum, Ther näst skal
 brödhra²²⁴
 chor haffua j sinne längd, halff
 siwnde alin oc xx wndir eth hwalff, gangande
 fran wästra wägginne oc til höggha altarit, Swa at 15
 thz höggha altarit är wnder sama hwalffuit, klärk-
 ane skulu standa mällan höggha altarit, Oc wästra
 wägginne, Än hwalffuidh skal haffua xx alna j
 widdhinne, Oc the wäggin som är baak win säthin
 j brödhra²²⁵
 chor mote systromen j nor, skal
 haffua v windögghin när iordhinne, Gynom hwilkin
 systrana skulu göra sin scriptamal, Oc tagha gudz
 likama, Jtem skal kirkian haffua fäm hwalff j
 längdinne oc thry j widdinne, Oc hwart hwalffuit 25
 skal haffua xx alna j widdhinne oc xx j längdh-
 inne, Än the thry hwalffuen genstan bak win
 höggha altarit, twärs wm alla kirkiona löpande,
 skulu föghias in til klärkanna chor, sex trappor
 skulu wara j nidherfärdhinne, aff höggha altareno,
 twärs wm kirkiona wnder sama thry hwalffwin, 30
 Oc hwar en trappa skal haffua wppa sik tw altara,
 Swa at sex äru wppa högghra sidhona widh höggha

altarit, Oc sex a winstro Oc hwart eth altarit
 stande wp sidhis aff the andro, böriaskolande aff
 the nästo trapponne, widher högha altarit bäggia
 wäggha Högha altarit skal haffua v alna j längd-
 5 inne oc halff tridhi alin j widdinne, Oc hwart eth
 aff them andra tolff altaromen skal haffua halff
 tridhia alin j längdhinne, Oc halff andra alin j
 widdinne, Oc mällan huart eth altara, aff them
 tolff skal wara twäggia alna rwm, Oc hwar trappan
 10 twärs wm kirkiona skal wara swasom handa högh,
 Östra wäggin skal haffua twa döra, wndir twem
 225 ytarsta hwalffwomen, Än wndir midhwalffweno
 skal engen dör wara, Oc hwar dören skal wara
 sex alna bredh, Oc högdhin skal wara wp wndir
 15 systranna chor gwllf, Mith mällan tassa badha
 dörana skal wara jomfru marie altara, Haffuandis
 fyra alna j sinne längdh, Oc thre j widdhinne j
 östir mote wägginne, Oc choren kringom altarit
 skal haffua x alna j längdhinne oc x j breddhinne,
 20 Oc han skal kringom gärdhas mz iärngaddrom, En
 wmganger skal wara kringom kirkiona innantil
 widher wägghiana intäppter mz iärngaddrom, haffu-
 andis fyra alna j breddinne innan mwren oc gaddr-
 ana J hwilkom klärkane magho ganga, Swa at
 25 the ey komma til folkit, Oc aat trappomen skal
 ingangen wara j iomfrunna marie choor engin
 annor dör skal wara j them chorenom, Engin
 dör maa oc wara j kirkionna iärnadhöm wmgang,
 wtan en atenast när högha altarit Oc hon skal
 30 altidh wara atherläst, wtan thäntidh nakor persona
 skal ingaa j renliffuit Oc swa tha biscopin skal
 236 wisitera clostrit Mit a södhro wägginne innan iärn-

gaddrana skal wara sancti michels altara swa at
 prästin wänder sik j söder, Oc mit a norro wäg-
 inne skal wara sancti iohannis baptiste altara swa
 at prästin wändir sik j nor, Wtan wm iärngrind-
 ena skulu altara byggias Huar främadha prästir 5
 skulu sighia mässor, stödhrena som äru wnder
 systranna chor gwlfiff allir aasana skulu wara xi
 alna lange ffran kirkio gwlfiffuit Offwan wppa aas-
 omen skal gwlfiffuit byggias aff brädhom leer oc
 teeghil wppa hwilko systrana skulu standa, Oc 10
 tässin samma brädhin skulu waara wndir aat thäkt
 mz kooparskiffuom for eldz skuld, Oc skulu
 stödhrena ganga wp j gynom systranna chor gwlfiff,
 swa at the haffua fyra alna j högdhinne allir ther
 widh, For än the nalkas hwalffweno, Ther mz 15
 skulu all hwalffuen badhe owir systranna chor,
 Oc owir alla kirkiona wara lika högh, Thakit
 haffui tholka högdh som thz kan allir tarffwas,
 Engin kostelikin graffning skal wara j dwromen
 allir windöghomen, stwdhomen allir wägghiomen 20 227
 wtan alt wari aff slätte gärningh ödhmiuke oc
 starke Glas windoghonen skulu engin leeth haffua,
 wtan hwitan allir golan Husit j hwilko systrana
 skulu tala widh wärdz folkit skal wara östir wt
 mällan stora stenusit oc kirkiona, Oc ther skulu 25
 wara windöghon aat, Swa at the seen sik ey j
 mällan kirkian skal byggias aff wthugnom stenom
 aff stenbärghomen, Oc j iordhinne wpfwnnom, Oc
 ey aff teghil swasom oc hwalffwen, äpther thetta
 saa jak annan wäghin siön eno kirkio lika tässa 30
 mädher alle sinne hygning, Oc kringom henne
 wppa alla sidhor Loop en langher mwr starker

oc högher, Oc hörde jak j andanom Husen oc kirkionar som byggias skulu äptir tåssa kirkiona j lika matto skulu the byggias som thu nw seer

Reuelacio hwilka *sancta* birgitta fik wm watzstena kirkiogardh huru han skal mwras oc säthias Oc wm thera almennelikin taluport mz höghom oc stadughom mwr synderskipter oc aatskildom hemom ällir boolek Oc wm andra
 228 porta ffor widhertorffstoga thinga skuld intagh-
 10 ande oc siwka beskodhande Oc wm systra oc brödhra taluporta mz wärdez folke j fornämpda watzstena closter oc j androm *clostrum sancti saluatoris ordens* thäs likes bygghiaskolande
xxxv capitulum (29 i Latinska texten)

15 Jak saa en storan oc widhan, oc midhalmatto tiokkan mwr, Löpandis fran stora sten huset oc til then iordh wallen som är widh then södhra bredha wäghin, Oc innau tåssa sama mwren saa jak ena kirkio, Hwilkins grundwala wäggjar fenstir
 20 längd oc widh jak granlika aktade, Ther näst saa jak fran sama husens gaffwel, Löpa en storan mwr in til sanghusit Oc ther war mik swa sakt j andanom, Fran tåssom mwrenom skal byggias en mwr J hwilkom systrana oc brödhrena taluport skal wara,
 25 Oc j sama taluport skulu wara tw windöghon gynom hwilkin brödhromen skal antwardhas thera widhertorfft Oc systrana oc brödhrene haffuen ther sina nyttogha samtalan, Jtem saa jak en mwr fran tåssom mwrenom löpande Til thz litla stenusit, hwar
 229

mik swa sagdis, Här skulu brödhrene, haffua siin
 gardh ffran tässa litla husens södhra gaffwel wp-
 gik en mwr hwilkin som rakte til then mwren
 som stodh wppa jordhwallenom Oc hörde jak j
 andanom J thenna mwrenom skal wara en lithin 5
 porter J gynom hwilkin brödhranna torfftelikhet
 Som ar wedher oc annat slikt skal anamas Oc
 ther skal wara eth hus ffor thera skuld som siwke
 aru, Oc tarffuas skodhas oc helas ¶ Jtem fran
 them mwrenom som syntis staa wppa jordhwall- 10
 enom framgik en annor mwr, Oc in til thetta
 östra stenhusit, Thog likowäl ey alzstingx in til
 sten husit, Thy at ther war en lithin aatskilnadher
 mällan, For then skuld at aff södhra kirkio wägg-
 inne, gik en annor mwr, Oc han tilfögde sik them 15
 mwrenom som fram gik aff iordhwallenom, Oc
 samanbant han badha mwrana j en, Oc war mik
 ther swa sakt Här skal brödhranna taluportter
 wara mz wärdz folke, Här äptir saa jak fran
 stora sten husens wästra gaffwil en mwr löpandis 20
 j nor hwilkin som gik kringom trägardhin, wt
 wm the gambla trän, swa with wt som the til
 sagdo, Oc bögdis han ather in til samma stora
 sten husins östra gaffwel j geen, Ther näst saa
 jak en mwr wpgangandis fran östra gafflenom oc 25
 rättelika intil kirkio wägginna, Oc tha hörde jak
 j andanom J tässom mwrenom skulu wara thry
 hus höffuelika bygdh, J hwilko biscopa oc höffd-
 inga maghin höra systrana, Thz andra skal wara
 til eth intaktis hus, Thz tridhia for siwka systra 30
 skuld som tarffuas badhe skodhas oc helas, äptir
 thetta saa jak annan wäghin ena kirkio lika tässa

kirkionne, mz sinne bygningh, Oc wmkring the
 kirkiona, lop en mwr wppa alla sidhor badhe
 langer starker oc högher Oc tha hörde jak j and-
 anom, husen oc kirkian som byggias skulu, Skulin
 5 samuledis byggias som thu nw seer

Christi ordh til hans brudh *sancte birgitte* at
 j hans huse som är watzstena closter skal
 wara allir ödhmiukt swa j bygningh som j
 231 hugh oc hiärta Oc starker mwr oc ey mykit
 10 högher aatskiliandis bäggias systra oc brödhra
 heman oc takit matelika högt. at j thy enkte
 skuli synas wtan thz som dragher til ödhmiukt
 oc siälanna lärdom Oc hon skal oc ey byggias
 wtan aff wäl oc rätwislika aflada gooze Oc
 15 sigx här huru j gen skal faas oc fult göras
 for thz gooz som orät fangit är Oc huruledhis
 mz tholko huse oc thäs bygningh beteknas
 renliffnadher oc hans wmskiptelikin nadh oc
 dygdher Hwilka war herra ihesus christus
 20 loffuar tässo huse oc thäs husens inbyggjarom
 Oc än tho at thetta är adhartande *capitulum*
 j första bokinne *reuelacionum* togh tros thz
 älmänt at thz enkannelika tydhis til jomfru
 marie clostir j watzstenom Thy är thz här
 25 tilsat os til lärdom oc äptedöme xxxvj ca-
 pitulum (30 i Latinska texten. Jfr. Första Boken, Kap.
 18.)

J mino huse skal wara all ödmiukt Hwilkin nw
 är alzstingx forsmadh, Ther skal wara en starkir
 mwr mällan männena, oc qwinnonar, For thy än
 thog, at jak formatte alla wäria oc bewara, Oc
 alla saman halla wtan mwr, Thog for warilse 5
 skuld, oc diäffwlsins klokskap, wil jak at en 232
 mwr aatskili bäggias thera heman, Hwilkin som
 wari starker, oc ey mykit högher, wtan mathelikin,
 windöghonen wari enfaldogast, oc liws Takit mathe-
 lika högt swa at enkte skal ther synas, wtan thz 10
 som wäl luktar, aff ödmiukt, For thy at the mik
 nw hus bygghia, the äru like them mannomen,
 Til hwilka the bygninganna herra ingaar, Tha
 taka the han j haarit, Oc trodha hanom wnder
 sina föther, Träkkinn säthia the högt, Oc gullit 15
 wnder fötrena Swa göra the mik, Thy at the
 byggia träkkinn, Thz är thenna wärdzlika forgäng-
 lika thingen, Oc sätia them wp swasom til hymelin,
 Än siälana hwilka som dyrare äru än gullit wörda
 the aldra minzst ¶ Wm än jak wil ingaa til them 20
 mz minom predikarom, ällir mz godhom tankom,
 The gripa mik j haarit Oc trodha mik wnder
 fötrena, Thz är at the hädha mik oc gabba, Oc
 mina gärninga oc min ordh räkna the forsmaandis
 swasom thräk Än sik räkna the mykit wisaren, 25 233
 wm än the willo byggia mik til hedher, Tha
 bygdo the först siälana, Oc huar som hälzst
 bygger mit hus, mz högxte aatwakt lägge ther
 akt wppa At ey en päninger komme ther til
 bygningh Hwilkin som ey är wäl oc rätwislika 30
 affladher Sannelika mange äru the som sik wita
 haffua illa fangit gooz, Thog dröffuas the ey ther

aff, Oc ey haffua the wilia, at giffua thz j gen
 Oc göra lika them som swikna äru oc röffuad
 Än tha at the formato thz j gen faa, Oc lika
 ther fore göra än the wildo, wtan for thy at the
 5 tänkia mz sik, At the kunno thz ey äwerdelika
 behalla, Tha giffua the kirkiom en deel aff the
 goze, som orätwislika affladh är swasom mz the
 gaffuo menandis haffua mik blidkat, Än annoi
 goz som wäl äru affladh, göma the äptirkomm-
 10 andom Sannelika thz täkkis mik ekki, Än hwar
 en som mik wil blidka mz sinom gaffuom, Han
 skulde först haffua astundan til at sik bätra, Ther
 näst at göra the godha gärninga som han for-
 234 matte Han skal oc graata oc syrghia thz onda
 13 han giorde Sidhan j gen faa wm han formaa, thz
 orättelika fangit är Än formaa han ey thz j gen
 giffua, Tha skal han haffwa wilian, Oc ther äptir
 sik wakta, At han aldrig meer tholkit gör, Än
 är han ey til, hwilkom han skulde the illa fangen
 20 thing j gen faa, Tha matte han them giffua mik
 som allom formaa wäl betala, Än formaa han ey
 at j geen faa, Tha wm han ödmiukar sik for
 mik mz idhrande hiarta, Oc wilia til at bätra sik,
 Tha är jak riker at betala, Oc formaa allom them
 25 som sina deela, allir skada haffwir fangit, antiggia
 j tässe wärld, ällir the tilkomande är, Jak wil tik
 kwngöra huat thz betydher, Husit hwilkit jak wil
 at byggias skal, Thetta husit är renliffnadher
 Hwilkins grwndwal är jak sialffwir hwilkin all
 30 thing haffwir skapat, Oc aff hwilkom all thing är
 bestandande J hwilko huse äru fyra wäggia The
 första är min rätwisa, mz hwilke jak skal döma

them som tásso huseno äru genwärdoge, The 235
 andra wäggin är min wisdombir, mz hwilkom
 tásins husens inbyggjara skal jak wplysa, mz
 minne widherkänning oc wndirstandilsom, The
 tridhia är min makt, mz hwilke jak skal styrkia 5
 them, mote diäffwlsins frestilsom, The fiärda
 wägghin är min miskund, Hwilka alla the hona
 bedhas faa hona, Oc j thenna wägginne är nadh-
 inna portir gynom hwilkin alle the som bidhia
 skulu wnfaas, Husens thak är min kärlekir, mz 10
 hwilkom jak betäkkir thera synder, som mik älska
 At the ey skulu fore the synderar dömas Taksins
 fenster gynom hwilkin soolen ingaar är minna
 nadhz beskodilse Gynom hwilka ingaar mins gud-
 doms wärme til husens inbyggjara, Än thz at 15
 mwren skal wara starker oc stoor, beteknar at
 engin formaa at kränkia min ordh, Oc ey them
 nidherslaa, Än at han skal wara mathelika högher
 beteknar at min wisdombir maa endels wndirstas
 oc begripas, än aldrigh fulkomplika, Enfaldogh oc 20
 liws fenstir betekna at min ordh Än tho at the
 enfaldogh äru, Thog skal gynom them gudz widher-
 kännilsa liws inganga j wärldinna, Än takit mathe-
 lika högt, beteknar at min ordh skulu ey j obe-
 griplikom wttydhilsom, wtan j begriplike, oc wn- 25
 dirstandelike wttydhning wppiubaras allir kwngöras

236

Reuelacio at ey skal haffuas maaluiga a kirkio
 wägghiomen wtan ensampt ihesu christi pino
 Oc hälga manna aminnilse Oc aff threm kirk-
 ionna portum Oc aff thera namn Oc ey atenast 30

aff portanna wtan ämwäl thera namptom ande-
likom wttydilsom oc dygdhom xxxvij **Capitulum** (31 i Latinska texten)

Gudz son talar maalniga, skulu ekki haffwas a
5 kirkionna wägghiom, wtan ensampt mina pino,
Oc hálga manna aminnilse ffor thy at idhkelika
the som inganga j kirkiona lustas meera at be-
skodha wägghianna maalniga, an j wars herra
ihesu christi godgerningom, Oc är märkiande at
10 j kirkionne skulu haffuas thre porta, Thän förste
skal kallas forlatilsa portin, Gynom hwilkin alt
237 wärdz folk skulu inganga For thy at alle the aat
thenna portin inganga mz idhrogha hiarta, Oc mz
wilia bätra sik han skal faa lättilse aff sinom
15 frestilsom starkleek til at göra godha gerninga,
gudhelighet j sinom bönom synda forlatilse, Oc
forwarilse j göraskolandom gärningom, Och thy
skal thenna portin wara j öster For thy at the
aat hanom inganga skal wprinna gudz kärleker,
20 Oc thronna liws skal styrkias j them ¶ Thän
andre porten skal kallas forlikilse oc mildhetinne
porter Gynom hwilkin brödhrene ingaa j siin chor,
For thy at for thera böner oc thro, skulu syndara
nalkas gudhi, Oc rikesins stadge skal bätras, Oc
25 gudz wredhe blidkas, Thy skal thänna porten
wara j wäster, For thy at for thera böner skal j
mangom dräpas oc affskäras diäffwlsins wald oc
makt, At han skuli ey formagha at fresta männ-
iskionna swa mykit som han wil ¶ Thän tridhi
30 portin skal kallas nadhinna oc äronna porter
Gynom hwilkin systrana skulu inganga, For thy

at hwilkin hälzst syster, som ingaar gynom thenna porten mz idhruga hiärta oc ensampne the akt 238
 at täkkias gudhi, hon skal faa nadhena j tässo
 liffue at främniaff aff enne dygdh oc j andre, Oc
 hugswalilse j frestilsomen oc ärona j tilkomande 5
 liffue, Thy skal thenna porten wara nordantil, For
 thy at swa som aff diäfflenom gaar alt ondzskonna
 frost Swa skal them aat thenna porten inganga
 warda wälsignilse ympnoghet, Oc thäs hälga andz
 wärme skal ingiwtaff j them, Oc gudhelikx kärlekx 10
 brändaghi skal ökias j them

Vaar herra ihesus christus bedhis aff rikesins
 almogha ena hiälp til hans ärofulla modhers
 closter fulkompnilse j watzstenom xxxviij Ca-
 pitulum (32 i Latinska texten) 15

Christus talar jak är thän som bödh habrahe at
 offra sin son, Ey for thy at jak ey forewiste hans
 lydhno godhet, wtan for thy at jak wilde at hans
 godhe wili skulde them äptirkomande waro be-
 wisas them til sama äptedöme Swa wil jak nw, 20
 aff landzsins herra byggias, eth clostir j minna
 modhers hedher, For thy wppa thz at rikesins
 synde matten minzskas, Thy til clostersins ful-
 kompnilse Tha bedhis jak hiälp aff almoghanom, 239
 Ey swasom widhertorffuandis Hwilken som är 25
 alla thinga herra, wtan for thy at thera godha
 wilia redhoboen skuli androm kwänogher warda,
 Oc for thy hwar en som komandes är til lagha
 aara, Oc haffwir hugh at bliffua j ionfrudoms
 stadga, Huat thz är man ällir qwinna, giffui en 30

päning gangandis minth Samuledh the som j änkio stadga äru, giffui for sik oc sina hustru, twa päninga til sama clostersins bygning minna modhers, Än the som haffua söner oc döter Oc äru
 5 kompna til lagha aara, Som äru sextan aara, For hwaria ena personam giffui en päning wppa thz at kärlekin oc lydhnonna frukt ökis j them, Än renliffuis människior, Hwilka som bör giffua mik sik siälffua oc alt sith Oc klärkane hwilke som
 10 j minom deel äru, warin frii, Samuledh swena oc thiänista folk warin wndantakne, Thy at the j sinom swet äta sith brödh Och thy at the ey radha wm sik siälffua

Reuelacio huru war herra ihesus christus wuner
 15 abbatissonne j *sancti saluatoris* orden taka fyra
 240 wälfrägdhadha män til brödher oc thiänara j hionagardhin hwilke som skulu wara abbatissonne hiälpara oc lätta henna thwnga j wärdzlikom ärandom xxxix capitulum (33 i Latinska texten)

20 Gudz son talar gyllene scripten sigheter, at moyse bidhiande for sinom mogha, Aaron oc hans kompan, studdo wnder hans händer, At the skullen ey tröttas, j idhkelike wträkning, Än for hwan skuld war thz, Huat ey haffde gudh makt, at giffua
 25 hanom styrk, som hanom gaff dygdh til at bidhia, wtan wäl haffde han formaat, Än thz war them til tekn, som forsmat haffua, all annor thing Oc ensampnom gudhi tilhöra, Oc for thy at människio natur, är kranglikin oc widhertorff tilstydhilse, Oc
 30 for then skuld at gudz wini maghin bestandas,

Oc at ey äptir gudhelikin beskodilse smittens, j wärdzlikom thingom, wnnis them hugswalilse wtan-
 til Aff hwilkom the maghin tröstelikare wprisa til
 gudhelika thinga, Oc for thy til takins ffyre wäl-
 frägdadha män j liffwirne oc alderdom j syslo- 5
 manz gardhin, Hwilke som skipten almoso oc
 kläde fatigho folke, Hwilke redho warin at tagha 241
 systranna ordh, oc brödhanna Oc giffua swar
 Hwilke oc warin fultagha j clostersins ärandom
 At swara oc tala for wärdzlikom härrom, Oc 10
 thiäna oc bära mz abbatissonne henna thwnga,
 Oc til thäs at thenna fornämpda brödher thäs
 trolikare warin j them thingom som them ant-
 wardhas skulu the aff clostersins liffua, Oc lut-
 takande wara aff allo godho som j clostreno görs 15
 The skulu oc rent liffwirne haffua, Oc röth kors
 wppa sinom klädom bära mothe hiärtano til en-
 kannelikhetz oc gudhelikx kärlekx tekn, Oc lydhno
 skulu the loffua j abbatissonna hand j wärdzlikom
 thingom Oc confessori j andelikom thingom, Oc j 20
 sama kärlek oc reglo, Oc j sama sidhom oc lydhno
 oc plikt at liffua, swasom the ther innanfore äru
 j clostreno, Swa at engin wari aatskildadher j
 sidhom ällir födho oc näpst Oc enge människio
 foresäthin the abbatissonne ällir confessoris budhi, 25
 Oc wm nakor oqwämmelikin syndh ällir widher-
 styggelikin thing göras aff them Aff hwilkom ord-
 inen maa smittas ällir clostersins stadge wanfrägd- 242
 as, Tha skulu the lykkias j clostersins myrkastuffuo
 ällir kan confessor thz ey rätta, Tha bedhis radh 30
 oc hiälp aff biscopenom, Thog göme allan hälga
 reglonna stadgha, Confessör taki oc wara huru

the fasten, Oc j huat timom the skulu äta oc
 tysto halla, Oc huru the skulu soffua Oc huru-
 ledhis oc j huat matto the skulu wtan closter-
 wadhan allir til landzherra wtfara Samuledhis taki
 5 oc wara confessor, At the haffuen höffuidzkan
 klädebonadh, Oc aat thera läsning, Oc hwar the
 skulu standa j kirkionne oc taka ihesu christi
 likama, Oc skipis them oc rwin hwar the skulu
 äta oc soffua, Oc haffuen siälffue wtskildan sin
 10 kirkiogardh, Aff tässom fyrom som korsit bära
 maa en allir twa wara präste, Thog swa at the j
 allom thingom warin abbatissonne oc confessori
 lydoghe Än wilia nakre aff ärffuodhis mannom
 allir mästirmannom wndirgiffua sik thenna reglo,
 15 The niwten the saina lagh oc stadga, Thy wndan
 takno at the ey bärin korsit Oc en aff the fyra
 243 wari, swasom thera forman, aff hwilkom the skulu
 styras, oc läras, äptir abbatissonna radh oc budhi,
 oc confessoris j andelikom thingom

20 Widher thz xviii capitulum j reglonne synder-
 skil war herra ihesus christus trättan altara
 wppa trättan lagha trappor byggiaskolandis
 som wighiande oc til äghnande äru xiiij apost-
 olis äptir thera enkannelika dygdher Oc äpther
 25 thy som the kallade waro oc wptände aff them
 hälga anda Hwariom enom sina dygdh eukanne-
 lika oc fagherlika tilscriffuande sighiandis at
 han fram satte petrum for iohannem oc andre
 som hanom skylle waro At ey j tholikom

ärandom foresätis likamen andanom ällir werdz-
 likin thing andelikom thingom xl Capitulum
 (34 i Latinska texten)

Gudz son talar Jak sagde tik för, at xiiij altara
 äru haffuande, j mönstreno wppa xiii trappom, 5
 äptir thy som huar en aff apostlomen wptänder
 war aff minom anda oc kalladher, Thy skal thz
 första och främsta altarit, wighias petro apostl-
 anna höffdhinga, For thy, at han war först kall-
 adher oc wtualder, Oc ämwäl förstir, j waldzsins 10 244
 wärdoghet, Än wppa höghra sidhona widh pädh-
 ars apostlanna höffdhinga altara wari först pawals
 altare, Hwilkin än tho at han mik ekki swa wm-
 gangande likamlika Togh saa han mik j andelike
 syn Oc han war fulkomplikaren wptänder j sial- 15
 anna kärlek, Oc aff kärlek ärfuodadhe han meera
 än andre, aff hwilko han fik apostla namn lifw-
 irne oc wärdelighet ¶ Thz andra altarit wppa
 höghra sidhona wari jacobi zebedei sons, hwilkin
 for thulimodh och heta kärlekx predikan, For 20
 skullade for andra at äras ¶ Thz tridhia altarit
 wppa högro sidhona wari iohannis ewangeliste,
 Hwilkin for renliffnadz kärlek skuld ffan aff mik
 enkannelikin kärlek, Aff hwilkom han for andra
 screff diwparen aff lästinna ällir ewangelii sann- 25
 indh ¶ Fjärda altarit a höghro sidhona wari
 bartholomei hwilkin som forsmade rikedomana,
 Oc älskade fatikdomen, Oc thululiga bar han the
 pinor hanom giordhis ¶ Fämpta altarit a höghra
 sidhonne wari philippi, hwilkin forsmändis likamlika 30 245
 aff ffödho, manga födde til äwärdelikit lif ¶ Siatta

altarit, a höghra sidhonne, wari thome, hwilkin j
 minne sidho, widherkändis fulkomplika throo oc
 bleff stadugher j fulkomplikom kärlek ¶ Än wppa
 winstra sidhona, widh apostlanna höffdinga altara,
 5 Första altarit wari andree, hwilkin som äptirföljde
 mik sinom mästara Oc ey blygdis for korsins blygd
 ¶ Thz andra altarit winstra wäghin wari mathei,
 hwilkin som owirgaff wärldinna afflingh, oc wart
 siälanna mästarä ¶ Tridhia altarit, wari iacobi
 10 alphei sons, hwilkin aldra likaster war mik j lik-
 amenom Oc nw j nakre matto, är mik liker j
 himerike ¶ Fiärda altarit, wari symonis hans
 brodhers, hwilkin forsmaandis likamlika fränder,
 Forskullade at wpyllas, mz andelikom wisdom
 15 ¶ Fämpta altarit, wari thadei, Hwilkin mz hiärtans
 renlighet mannelika bestridde, owirwinnande diäff-
 wllen ¶ Siätta altarit, wari mathie, hwilken stygg-
 246 iandis widh girina, Forskullade mz sinne ödhiukt
 mins forradhara äwärdelika äronna stadh ¶ Nw
 20 dotter maat thu spöria hwi jak ey fram satte
 iohannem Oc andra apostolos, aff minne likanlike
 släkt Fore pädhar j wärdoghetinne Jak swarar tik
 ther til swa, Thän är fulkomplikin kärleker til
 gudh, Nar människian enkte leffwir sik siälffue aff
 25 sik wtan wtwidher sik til alla dygdh oc fulkomp-
 lighet, Än fulkomplikin kärlekir til iamcristin är,
 naar människian gör got ondom, ämwäl tha han
 hwasser sina wredhe, Än godhom, gör han meera
 goth, mäst them han finder j godhom gerningom
 30 hetare wara, Oc for thy at pädhar war hetaren j
 kärlekenom Oc han räknadhe sik enkte eghit, Vtan
 at han bliffui mz mik äwärdelika, Thy at ey skuli

framsätias likamlik thing andelikom, Thy är petrus
 wtualder til högsta biscop, Än thz j iohanne
 syntos större kärlekx tekn, Thz forskullade hans
 renlighet mildhet oc komaskolande stadughet Thy
 at gudh wppa thz at han wtuidde sinna godhetz 5
 sötma, Oc bewise sin kärlek, Tha wtwäl han stund-
 om timan oc personas ffor thronna wphögilse skuld
 J hwilkom han wil stor göras aff sinne creatura
 Oc stundom swasom smidhin glödgar the thing
 som slionadh, oc kolnadh äru, At han wili wp- 10
 höghia thz krankliket är Oc nidherkasta thz hög-
 färdoght är, At swa skuli herra gud aldra wägna
 oc huan stadh äras

Widher tbz xx^{de} capitulum j reglonne huar
 som star aff systranna ärffuode Tba tillather 15
 war herra ihesus christus systromen j sancti
 saluatoris orden at haffwa fyra qwinnor j
 alderdom oc sidhom mona oc fornomzstogha sik
 til hiälp j stekerhusens ärffuode Oc j androm
 likamlikom ämbitom oc thiänist som görande 20
 äru Samuledh magho brödhrene a sina matto
 haffua twa män xlj capitulum (35 i Latinska
 texten; se äfven sid. 133—135 i denna codex)

Gudz son talar thäntidh jak wmgik här j wärld-
 inna, mz apostlomen, Ensampt tha skötte jak siäla 25
 gangne, Thy at ey war samlydoght allir lusteliket
 badhe j sänder at thiäna siälomen, oc wärldinne,
 Oc thy thokos throne män, oc qwinnor som skötto
 likamlikom tarffuom Hwilke som ey waro, allir 248

kalladhos apostoli wtan the tilhjalpara oc wndir-
 lättadho thera ärffuode, som mik hemelikaren
 thiänto oc när waro som waro apostlane Swa är
 thz oc nw Jak sagde tik för aff minna modhers
 5 möiom oc aff thera tali, Hwilka som hemelikaren
 än andra skulu henne när staa, aff hwilkom som-
 lika haffdo kräselikaren födho, Andra äru kranka,
 oc aldrogha, Oc somlika minna wana widh ärffu-
 ode, Oc somlika meera skötande andelike beskodh-
 10 an, Oc thy wm stadhin oc widhertorfften thz wt-
 kräffwir, Tha loffuas abbatissonne at taka in for
 porten ffyra stegherhus qwinnor J alderdom mona
 Oc j sidhom fornwmdzstogha, oc j godho fräkt
 Hwilka som rökten eldin, oc bärin in widh oc
 15 watn, Oc wtkasten orenlighet aff clostreno, Oc
 hialpin systromen j thera ämbitom som mindra
 formagho, Hwilka som magho ingaa j kirkiona oc
 andra städher j clostreno for ärffuode skuld, Oc
 249 haffuen siin hus, widh stegherhusit, och widh
 20 porten, At the altidh warin redho at widhertaka
 oc inbära thz som införandis är j ämbitz husen,
 Thog skulu the ey tilföghias *conuentonne* j chor-
 enom *Dormitorio* allir *conuentzstuffuonne*, wtan
 stande wtan choren tha the äru lidhuga Oc ey
 25 äthin the mz *conuentonne* wtan liffuen aff systranna
 almoso, Oc gören abbatissonne lydhno, Oc magho
 the äta j stwffuonne äptir systranna maltidh, Aff
 the *prebendo* som *abbatissan* them foreseer, Oc
 til widherkännilsa tekn haffuen skaplara wtan
 30 hättona, Oc äru nakor thing görande j stegher-
 huseno andelika aff wärdz folke, Tha warin ther
 när en allir twa aff *focariis*, Oc the see til at

enkte göris mote reglonne, Samuledh haffuen
 brödhrene twa focarios wm thz wari them nyttogt
 oc widhertorfftelikit Focarii skulu ekki haffua kwffla,
 wtan mantollen wtan owir kiortilin Hwilkom wari
 hättan tilsömat som andre renliffuis män Nar the 5
 ärffuoda, läggin aff mantollen Oc haffuen, for han
 hättana, ther til skipadha som the aff sancti bern- 250
 ardi orden Oc bälte aff swarto lädhre

Widh xxj^{de} capitulum som är aff maatskipteno
 sigher christus at krydde oc yrther som wp- 10
 tända skörhet är nyttokt them som helbrygda
 äru j clostreno ey opta ällir idhkelika nyttia
 wtan them som kränka äru ffor widhertorff
 skuld xlij Capitulum (36 i Latinska texten)

Gudz son talar For thy at heet thing äru skör- 15
 hetz wpuäkkilse, Tha är nyttogt them helbrygda
 äru j clostreno Ey idhkelika nytia pipar ällir
 kwmin, ällir swa dana krydde, wtan almännelikom
 yrtom som jordhin bär ther the boo Än j nio
 läcze högtidh for ärffuode skuld, oc widherqwekilse 20
 Maa thz tilstädhias, at swa dana nytia Än krank-
 om oc wanskelikom människiom swa opta som
 nyttogt oc widhertorfftelikit är, skal ey swa dana
 engaledhis nekas

Widh thz xxij^{de} capitulum j reglonne som är 25
 aff them rwmomen ther systrana skulu sik
 scripta Oc wan herra taka oc tala oc at con-
 fessor ey widhertorffue at inganga j nwnronna
 clostir christus ihesus sigher at swasom han

251 är aldra människio fadher ey atenast thy at han
 haffwir skapat them ingiwttande j likaman wtan
 ämwäl annat siin skapadh them mz sinne pino
 forskuldan aff gude[likx] inskiwtilsa krafft j döpil-
 5 somen. Annat sin föt oc fornyat siälana Swa
 är han oc aldras fadher som hanom äptir
 fölghia j ödhmiuktinna wägh Oc j hans budh-
 ordha stigom Oc ther fore maa jomfru maria
 kallas hans modber oc dotter Modber for lik-
 10 amans afffödho skuld Oc thy at jomfrunna lik-
 ama liknilse syntis j matto j hans likama Än
 dotter flor thy at hon äptirfölgde allan hans
 wilia Oc for thy at aldra dygda liknilse sken
 fulkomplikaren j henne Nw for thy at hans
 15 modber wil wtuälia sik dotther swasom sancti
 saluatoris systra Hwilkra christus styrare oc
 rättare, Oc thera fadher wil han heeta oc wara
 Til hwilkins tekn han wner them twa en-
 kannelika fordeela Hwilka fordeela han be-
 20 wisar mz scripte at wara möghelika oc qwämme-
 lika thog mz kirkionna formanna makt oc ful-
 bordan xliij *Capitulum* (37 i Latinska texten)

Jhesus christus gudz son talar Swasom then kallas
 fadher, hwilkin som afflar son, aff bäggias likamma-
 252 25 na samföghilse, hwar son han är, Thy at han
 är affladher aff hans likama, Swa är jak gudh
 allas fadher, Thy at jak ingiwttir siälana j kroppin,
 Oc hona gynom mina pino oc gudelikx ingiwtilsa

kragt, Annat siin födhe jak henne oc fornyiar
 hona wanskapada, Thy swasom jak är aldras
 fadher thera som skapade äru, Oc atherskapade j
 döpslomen, Swa är jak oc fadher allas thera som
 äptirfölghia minna ödmiuktz wagh oc minna budh- 5
 orda stigh, For thän skuld maa maria mins man-
 doms modher kallas modher oc dotter Modher for
 thy at hon födde aff sik min likama, Oc dotter
 thy at hon äptirfölgde minom wilia Och henna
 likama liknilse syntis j nakre matto j minom lik- 10
 ama, Oc liknilse alla dygda sken fulkomplikaren
 j henna hiarta oc gärningom ¶ Nw for thy at
 min modher wil wtuälia sik dötter Hwilka jak är
 styrare oc rättare Hwilkom jak haffwir oc mz tik
 wndirwist en nyian stadgha, Thy wil jak wara, 15
 och kallas thera fadher, Oc thz til wartekn tha
 wwner jak them twa fordeela, Thz första är, at
 the haffuen mins likama sacramenta idhkelika
 saat, wppa sina altara j qwämineliko kari, aff
 cristal, allir saffer, wppa thz at the mik hwilkin 20
 the huar dagh beskodha j enne andre forma,
 matten thäs hetaren astunda, Til thäs the mättens
 aff siälffue sannindhinne, Thz andra är at nar nakor
 systir betwingas mz swa dana siwkdom, at fore
 wpkastilse skuld, gither ey takit mins likama sacra- 25
 ment, allir oc at hon ey wm natta tima skuli döo
 wtan waghledara, Tha tillather jak alla thinga gudh,
 At abbatisan allir the hon thz biwdher bäri karit
 som sacramentit är wti, äptherfölghiande conuen-
 tonne, til the som siwk är, teande thän sama min 30
 likama oc ey hannapde, wtan sighiande thin thro
 wari tik til helso oc äwärdelikit lifff, Tha swarade

253

frw birgitta, O thu herra alla nadha ingiwtare
 mistakkis ey tik, wm jak talar Sannelika thu wt-
 giwtir tik j os aff enne flytande owirmänzsko Oc
 an thz ware loffhikit at sighia tha ast thu offriffwir
 5 j thinne nadh, For the astundan thu haffwir til
 254 os Hwar formaa nakontidh throo swa mykla thina
 godhet oc thin sötma, wtan then som är wpfyltir
 aff thinom anda, Thy at scriffuat är j moysi lagh-
 om, at the bliffuo dödhe som sagho oc kommo
 10 widher the hälga archena som tik beteknadhe, Oc
 nw til städher thu tik siälffuan hantera, som är
 the samma oc fore loffuadha sannindhin, som archin
 wtteknadhe, O huru reen bordho them wara som
 thän högxsta skullo nalkas ¶ Gudh swarade, hwat
 15 wndrar thu dotter at kaar nalkas kari, ällir jom-
 frulikit kaar nalkas thy kaari j hwilko som är
 oforganglikit liggiande fää, Thy at swasom at moysi
 ark ingang, ffaste mwrane nidherfiöllo oc affgudhit
 affstäkt wart, Swa oc mz jomfrulikom kärlek
 20 skämmis diäffwisins högfärd, Oc hiärtans hardhet
 blotnar, Oc likamans orenlighet görs til enkte
 Huat är thz hanom wnderlikit at hanteras aff
 iomfru Som ämwäl wärdogadhis födhas aff jomfru
 Thy formaa jomfrulikin kärleker all thing mz
 255 25 gudhi, wm han är til fögdher sanne ödhmiukt,
 Thog likowäl at ey warde klärkerino nakot for-
 meen, Oc androm wisom mannom, Tha antwardha
 jak tässa giffna nadhena j prelatanna wald oc
 maattan, Thy at ey moyses ällir prophetane wor-
 30 dho läsna, wtan prelatanna dom oc ranzsakan,
 Ey skulu oc min ordh fram gaa j liwsit wtan
 biscopanna makt oc fulbordhan Hwilkom jak

haffwir giffuit makt at lösa oc binda Hwilkin
them forsmar han forsmar mik siälffuan

Gudz son wisar stadhin ther syster oc brödbær
skulu iordhas sigghiaundis at kirkio gwllffuidh oc
wmgangane skulu lägghias mz clarom oc ren- 5
om stenom Oc nar systra oc brödhra likama
ällir nakra andra andelika manna j kirkionne
ällir j wärdoghet satte ther wti iordhande äru
Tha läggis kirkia golffuit oc wmgangane til
sin rätta städga j geen xliij Capitulum (38 i 10
Latinska texten)

Gudz son talar jak sagde tik förra, huru systra
oc brödher skulu jordhas, Nw lägger jak til at
naar som kirkian är fulkompnadh, Tha skulu wm-
gangane innan grindena läggias mz clarom oc 15
renom stenom ällir teghil, at all ren thing fforlikin
sik mz renom, Thy skikkis kirkiogardhin innan
stora mwren ther han qwämmelikast kan wardha,
j hwilkom systrana iordhins, Än wm the skulu
jordhas j wmgangenom tha aatskötis granlika at 20
enghin wanskipilse, ällir oiämpnadher synis j gulffw-
eno wtan genast äptir begraffningena tha ather-
läggis golffuit til sinna förra fägrindh oc skipilse,
Samuledhis wari oc kirkio golffwit aff slättom
stenom oc renom, At the som ingaa ey stöttens 25
aff graffuom ällir stenanna oiämpnadh wtan haffuen
renan oc pryddan stadh til gudhelikom bönom,
Än win nakre andelike män ällir j wärdoghet
satte äru iordha skolande j kirkionne, tha skötis
granlika at nar likamana äru jordhade tha ather 30'

redhis genast golffuit, til sin stadga oc sine
fagrindh

Widher tridhia oc tiwghande capitulum i regl-
onne sigx huru biscopin skal visitera etc At
5 ey hände tässa helsamlika stadgane aff nakrom
systrom ällir brödhrom wanwördhas Jomfru
maria kungör triggia handa skipilse j them
människiom som inganga j tässen ordenen The
257 förste äru the som aff brännande gudz kärleke
10 wptände och wplyste beskoda clarlika sins
skapara godgerninga The andre som aff sinna
framfarna syndabetraktilse wpuäckias til wärzd-
skyllogha synda bätring The tridhia som wisna
aff nattinna dag Thz äru the som mz wrange
15 akt ingaa j ordinen älskande dödhin for liffuit
thz är framsäthiandis kötzsins gerninga ffor
andelikit liffwirne ffamtaga wärzdigx astund-
ilsa frost oc hugnadz frukt ffor gudz kärlekx
brona Thy bidher oc astundar jomfru maria
20 owir thetta husit, thz är ordinem sancti salua-
toris Oc owir alla the som wäl liffua thz äru
the som j thetta husit inganga matten faa thäs
hälga anda wptändilse Oc the som sik wilia
ey rätta the nidherfarin j thz rwmit som them
25 [är] reet Oc än tbo at folkit j gamblo lagh-
omen ffor thera ogönstoghet skuld misto thz
godha som them war loffuat Swa j andelikom

thingom som likamlikom j theras mönsters bygning Thog skal thz ey swa warda j mins hus bygning wtan all thing skulu fulkompnas andelika oc likamlika xlv Capitulum (39 i Latinska texten)

5

Modhren talar hwar en som sither j öffra säteno han seer liwsit wm middaghin, Än then wppa höghra sidhona waknar arla aff sömpnenom, Än then wppa winstra sidhona, kolnar aff nattinna dag, Thy aatuakte hwar en som ingaar j thetta husit, At han ey älske dödhin for liffruit, Frostit for wärman wakte ämwäl then ingangande är j mit hus, Owinen hwilkin som är for dwromen, Thy haffui samwittit til ledhsagara, oc gud til styre man, wari thetta husit aff hwilko jak haffwir förra sakt tik Swa som elden hwilkin sik först wtwidhe j stramen wppa gulffweno Oc sidhan tändir han j takit oc j alt husit Swa mykit at the wtan fore äru wita ey aff fför än alt husit är elladh Styrkis thetta hws j them hälga anda, swa som helyas ätandis brödh oc drykkandis watn, gik i thäs maatzsins styrk j fyritigi dagha oc fyritighi näther Swa oc alle ingangandis j thetta husit, styrkkins oc truffwins j hwarie dagxledh, oc wari them til andelikin styrk thronna oc kärleksins brändaghi, Wari oc gudh mz them, som j thetta husit inganga som han war mz iacob, Hwilkin ensamens gik wt aff sins fadhers hus, Oc gik ather j gen mz storom skara, Oc han affladhe aff sik ioseph, hwilkin som kalladhis folkxsins helsa, Thy at han frälste sith folk, Göme oc thetta hus

258

10

15

20

25

259

oc them j thz inganga gudh, hwilkin som gömde
 sin apostil at han ey bran j olionna fitma, giffu
 gudh them thetta husit at älska, At the brännira
 ey aff fithmanom wärldinna kärlek, Thog ey
 5 wanskis allir nidherfällöghe wardhin aff henna
 motegangh, Wardhin oc alle fruktsamlige ingang-
 ande är j thetta hus som thz korn ther aff sik
 giffuer hundrada falla frukt, Oc som änkionna
 olia wärpil, triffuens aff enne dygdh oc j andra,
 10 alt til thäs at the seen gudh j sinne häloghet
 Bewaris amwäl thetta husit, mz andelikx mwrs
 gömo, swa starkom oc swa storom at owinen
 wiliandis graffua hanom j gynom, sighi sik ey
 haffua tima til, at wndher graffua hanom, oc ey
 15 haffua anbudh mz hwilkom han matte komma til
 grundwalen, Oc mindra til siälffuan mwren, Gudh
 260 han see oc til thetta husit, som han saa til sith
 folk tha han ledde them wt aff egypto lande
 wisande them wäghin mz studhinne oc skyno wm
 20 daghin, Oc win nattena mz eldenom, Ther owir
 wälsigne han them j thetta hus ingaa, som han
 wälsignadhe sina apostolos oc mik sina modher,
 Giffuandis os then hälgha anda, Oc loffuade sik
 mz os at bliffua alt til wärldinna ändalykt Swa
 25 wari oc j tässa hwse en porther, gynom hwilkin
 allom wari lofflikit at ingaa, Oc the som ingaa
 warin aff mins sons faarom lydhande hans röst
 Hwilkin som gaff sina siäl for them Hwilka fadhrin
 göme mz sino walle, Sonen styre them mz sinom
 30 wisdom, Thän hälge ande wptände them mz sinom
 kärlek, Än wm wlfwin ingaar j faara ham truffu-
 ens tha farin til meera forskullan, Oc han fari

nidher j thz rwmit som hanom är reet ¶ Jtem
 sagde gudz modher with thz ämwäl at gudz pro-
 pheta war budhit, at han skulde wndirwisa ogön-
 stogha folkeno thäs fordarffuadha mönstirsins be-
 scriffuilse, Hwilka han saa j andelike syn, Thog 5 261
 äru ey j himerike nakor likamlikin thing, wtan
 thy aff likamligom thingom wndirstandas andelikin
 thing, At thz olydogha folkit widherkännis sina
 ogönstoghet, Oc atherwända aff ondo oc reddo sik
 til at wndfaa gudz loffuan, Hwilke for then skuld 10
 misto oc haffua mist gudz loffuan Thy at the
 stadugt bliffuo j sinne ondsko Oc wildo ey om-
 skipta sin wilia til godho For then skuld är ey
 mönstrit atherbygdh oc aldrig wardher, Än j mino
 huse ey atenast skulu wäggiana wpresas, wtan 15
 ämwäl skulu rätwisa människio siäla minom son
 täkkias, Oc the skulu andelika j sik fulkompna
 mönstersins bescriffwilse Hwilka gudz propheta
 sagho j andanom

Christus synderskil här trigghia handa frukt 20
 j *sancti* saluatoris reglo oc renliffue widber
 trigghia handa wilkor ällir skipan j them per-
 sonis som warda komande j thenna reglo oc
 renliffue xlvj (40 i Latinska texten)

Gudz son talar thre frukter wardha j minne reglo, 25
 The första wardher aff räddogha, hwilkin skipadher
 är, som brudhin ther wil oc ey wil, som haffwir 262
 smakat brudgummans wilia oc lusta, Oc astundar
 togh at brudgummans wili skuli warda äptir henna
 wilia, Thässin frukten skal ekki fulkomplika smaka 30

brudgummans lusta, Thz är andelikin hugnadh. Thy at hon giffwir sik ekki alla win wm at hon matte faa fulkomplika brudgommans sötma ¶ Annor frukten är the som astundar gudh oc wil vara
 5 luttakande aff hans glädhi, Thog tykkir henne twnkt vara, at thola mz hanom widhermödhö oc thz som genwärdogt är, Hon är liik them riddara ther sik ey lather j hugh komma rätwisona allir sakena, For hwilka kronan maa faas, wtan staa
 10 äpther at wpbära stoor atherlön j sällighetinna tima Hwilkin ey wilde fölgia herranom sinom j motegangx tima ¶ Tridhi frukten är the som sik oc alt sith ey atenast latha j gudz händir, wtan huat hältzst hon wndirstar, alt saman lather
 15 hon j annars wald allir wilia, wordhin swasom ökir lydogher sinom äghara, alt ena sökiandis herrans sötma, glädhiandis j motegangh, Oc j sällighet ödhmiuker oc rädder Thenna frukten forskullar at gudh wpstande j miskund, at the glädhin
 20 som foreloffuat är skuli wndfaas, Aff hwilke hedhningane skulin glädhias sloe the wärmas Oc the som kalle äru wpellas

Christus talar wm thenna thre forscriffna frukt-
 enar biwdbandis sancte birgitte at hon gange
 25 til room sighiandis at thenna reglan skal fram-
 ganga oc trängia sik fram oc truffuas til thäs the tridhi frukten sik siälff bewisar xlvii Ca-
 pitulum (41 i Latinska texten)

Gudz son talar sighiandis Nw är reglan bescriffuat
 30 nw äru blomstrin tilsaat oc lithane skikkade, gak

nw til stadhin huar thu äst seande pawan oc
 kesaren, Thy at thenna regla skal framganga,
 swasom eth liws j lyktonne, oc trænghia sik fram,
 at hon truffuis til thäs the tridhi frukten wpgaar
 hwilkin som synderkrosa axen, oc kornit reena 5
 göunir j sinne ladhu

Widh thz samma capitulum j reglonne som
 är xxiiij j hwilko som sigx aff reglonna stad-
 fästelse

Ther äptir sidhan pawen haffwir stadfast tässa 10
 reglo &c (? Ur Kap. 30 af Regula Salvatoris här framför?)

Christus biwdber sinne brudh sancte birgitte 264
 at scriffua til kesaran wppa sina wäghna huru
 han haffwir talat mz sinom eghnom mwn mz
 henne rätwisona oc miskunninna ordh Oc at 15
 mana hanom at han beskodhi oc ranzsaki them
 oc widher freste mz högxsta biscoopenom til
 reglonna stadfästelse hwilka han siälffwir dikt-
 ade Oc när warandis allo himerikis härskapi
 fulbordade xlviiij capitulum (42 i Latinska texten. 20
 Jfr. Åttonde Boken, Kap. 51)

Christus talade til brudhinna sighiande, scriff vppa
 mina wäghna kesaranom til tässin ordhin Jak är
 thz liwsit som all thing wplyste, Tha som mörkrit
 all thing betekte Jak är oc ämwäl thz liwsit 25
 hwilkit wppa guddomsins wäghna osynlikit är, Än
 synlikin syntis jak j mandomenom Jak är oc thz
 sama liwsit, hwilkit thik skikkade j wärldena swa-

som enkannelikt liws, at j tik skulde finnas störr
 rätwisa for androm, Oc at thu skulde ledha alla
 til rätwisonna oc mildhetinna, Thy kungör jak
 som är sant liws tik Hwilkin tik lat wpstigha til
 5 kesara säthe, For thy at mik swa täktis Jak talar
 265 mz enne qwinno rätwisonna oc miskunninna ordh
 thy anama thu the bookinne ordh hwilkin hon
 haffwir scriffuat aff minom mwn, Oc ranzsaka
 them oc ärffuodha ther wm, at min rätwisa maghe
 10 rädhas, Oc min miskund maghe skäliska astundas,
 For thy thu som kesara dömit hallir skal wita at
 jak aldra thinga skapare haffwir diktat nwnom
 ena reglo, til minna aldra kärasta modher jomfru
 marie hedher, Oc jak haffwir hona antwardhat
 15 thenna qwinnonne som tik thetta scriffuar Thy läs
 hona owir oc ärffuoda ther wm mz pawanom at
 the foresagda reglan diktat aff minom eghnom
 mwnne, aff hanom som är j wärlinne min äm-
 bitz man, ämwäl j bland människior stadfastis oc
 20 fulbordhis, Hwilka reglo jak siälffwir gudh, For
 allo mino himerikis härskapi haffwir stadfast oc
 fulbordhat

Christus kungör mz sinne brudh *sancte* bir-
 gitte enom swerikis konungh hwilkin som war
 25 olydogher j thy at han ey foor mot hedning-
 omen Oc teer hanom wäghin mz hwilkom han
 maa forsonas mz gudhi som är at han fari til
 pawans oc bättrandis sik äptir hans radh Oc
 266 forwärfue sik sina synda forlatilse Oc the

reglona som jak haffwir j hans rike stadfast-
ilse *xlix capitulum* (43 i Latinska texten)

Gudz son talar, Thy at thän som jak kallade min
son är wordhin olydogher, likare enom hyrda, än
lydoghom son, Thy at han ey fulkompnade första 5
wäghin, som war at fara mot hedhningomen Thy
theer jak nw hanom then andra wäghin hallir han
hanom, Tha skal han än warda säl, Oc thassin är
then wäghin, thz han fari til högsta biscopin som
är pawen, ffor thy at högsta oc största synder, 10
ffor högsta herranom äru äpther högsta herrans
radh bätraskolandis, Oc han tha blyghis ey at wt-
trykkia hanom, thz han haffwir warit menoghet-
inna röffuare, siälanna forradhare, Oc forsmat the
hälga kirkia, Oc brwtit sin edh oc almännelikin 15
lagh, Oc rikesins krono äghor oc rikedom, owir-
flödelika affhändt oc forskingrat, Oc ther fore for-
wärfue sik alla sinna synda forlatilse, Oc mina
reglo, hwilka jak haffwir teet j hans rike stadfast-
ilse, wppa thz at biin som samansankandis äru, 20 267
Oc städhrene som nw äru redho, Oc hopaskolande
moghin stadfastis j sinom wälsignilskom, Oc thy
töffre ey at wtfara, At ey mazske wm han töffre,
hwimblonar oc brinzsane hindrin apostlanna städher,
som redde äru Och swa smitta them miz sinne 25
orenlighet, Oc skingre them, Oc wardher tha större
ärffuodhe, at rensa oc fornyia them, än thz war
at bygghia them

Reuelacio rörandis pawan vrbanum quartum
hwilka reuelacionem gudz brud sik j room 30

wppa reglona saluatoris stadfastilse Oc wppa
 afflatit j *sancti* pädhers kirkio aduincula wnt
 aff warom herra ihesu christo ärofulla jom
 frunne marie clostre j watzstenom *L capitulum*
 5 (44 i Latinska texten. Jfr. Fjerde Boken, Kap. 137.)

Gudz son talar til sinna brudh sighiande, hwilkin
 som haffwir traadha nysta j hwilko bätzsta gull
 är innantil, Han lather ey aff, at affnyzsta tradhin
 til thäs han findher gullit Oc tha han haffwir thz
 10 fwñnit, tha nythiar thz ägharen til sin hedher oc
 gangn, Swa är tässin pawen, vrbanus böghelikit
 268 gull, til godh thing, wtan han är belagdher mz
 wärldinna wmsorgh, Thy gak oc sigh hanom a
 mina wäghna Thin time är stunter stat wp oc
 15 wakta aat, huru faaren som tik äru antwardhat
 magho frälsas Jak sände til tik renliffnadz reglo,
 hwilkin som ffunderas oc börias skal i stadhenom
 watzstena j swärike Hwilken aff minom mwnne
 wtgik Nw wil jak at ey ensampt aff minne makt
 20 stadfastis, wtan oc at hon styrkis aff thinne wäl-
 signan, som är min ämbitz man j iordherike Jak
 diktade hona oc begaffuade mz andelike gaffwo,
 giffuande thz afflat som j *sancti* pädhers kirkio
 ad vincula j room; stadfast for thy thu for män-
 25 iskiom, thz som hälgat är ffor mino himerikis
 härskapi, än bedhis thu tekn at jak thetta talar,
 Thz haffwir jak nw tik teet For thy nar thu först
 hörde min ordh, Tha war thin siäl j mins bwdz
 tilqwämndh andelika hugswalat Än spör thu fram-
 30 delis ythermeer tekn, Thz skal tik giffuas, Thog
 ey swasom ione prophete Än thu min brudh,

hwilke jak haffwir giort foresagda nadh, kan thu 269
 ey faa breff oc pawans nadh oc incigle, wppa
 foresagda afflatz gaffuo, wtan päninga gangen ther
 fore Tha wari tik nogh min wälsignilse, Än jak
 skal fulborda oc stadfästa min ordh Oc alle hälge 5
 män skulu wara min witne, Min modher wari tik
 incigle, Min fadher stadfastare Oc then halge ande
 them som komna til thit mönstir hugswalare

Widh thz samma xxiiij capitulum j hwilko
 som sigx at nakre gudhelike brödhher skulu 10
 scriffua til reglona nakot tillägghande Christus
 manar sina brudh sanctam birgittam at sighia
 them första reglonna saman scriffwara oc henna
 wppinbarilse, at sancta birgitta enkte minzske
 ällir tillägge aff sinom anda wtan sighi hanom 15
 enfaldelika Än wm scriffuaren nakot faa til
 lakt äpther gudz anda inskiwtilson tha skäl
 thz ey wara mystäkt gudhi li capitulum (45
 i Latinska texten)

Gudz son talar sigh hanom, at han scriffue the 20
 reglona aff minom anda diktadha, wtan wakta
 granlika, at thu enkte minzskar ällir tilläggher aff
 thinom anda, wtan the thing tik sighias aff mik,
 Än wm scriffuaren, nakot faa tillakt aff halga fädr- 270
 anna reglom, ther hanom synis qwämmelikit wara, 25
 Oc han känner sik mins anda inskiwtilse närwaru,
 Ey skal thz wara mik othäkt Thy at benedictus
 oc franciscus oc andre fädher, drogho mykit saman
 som biin plägha, aff theras fadhra reglom, Oc thz

war mik tåkt, For thy at the haffdo min anda,
 Oc thera wili war åptir minom wilia, Thy ar mik
 thåkt huat the hålzst stadghen

Christus wiliandis thee *sancte* birgitte huru-
 5 ledhis reglan skal haffuas j hans modhers
 clostre Oc biwdher henne at hon ey eth ordh
 aff sinom anda skuli til læggia hans ordha
 görandis skål ffor hwi han hållir henne ån
 androm wisom oc gudhelikom människiom
 10 sigher siin wilia lij *capitulum* (46 i Latinska
 texten)

Jak wil tee tik, huru reglan j minna modhers
 closter skal haffuas oc hallas, At man maghe
 wita, at åmwål årmetane oc hålge fådher, haffdo
 15 inskiwtilse aff minom anda For thy alt thz thu
 høre j minom anda, thz sigh scriffwarenom, Oc
 wakta allaledhis, at thu ey eth ordh aff thinom
 271 anda tillågger, til minna ordha ¶ Nw maat thu
 wndra hwi jak aldra thinga skapare, ey tala til
 20 wisa människior allir mz tholko maale, som aff
 allom maghe witas oc wndirstaas Jak swara tik
 Jak haffde mangha propheta, hwilke ey formatto
 framföra mins anda ordh wtan tholk, Oc thån
 thera ordh granlika märkte, Oc thog likowål
 25 komo the fram j liwsit oc widherkånnigh, For
 thy at nar gudz gaffua antwardas mangom, thås
 meera tha åras gudh, Swa år oc mz tik, For thy
 wel haffwir jak wini gynom hwilka jak maghe
 tala min wilia Ån tik swasom eno nyio anbudhi,

wil jak tee ny oc gamwl thing, at högfärdoghe skulu ödmiukas, oc ödmiuke skuli äras

Här lyktas nakra reuelaciones, sancte birgitte tedda, oc kallas extrauagantes, lydhande enkanne-
 lika wppa regulam *sancti saluatoris*, oc henna ord- 5
inem oc *personas*, Oc än tho at flere reuelaciones
 äru, som samuledhis lydha wppa the regulam,
 ordinen, oc *personas*, wtrykkiande huru, Oc hwi
christus wilde stikta, oc planta tässo regulam, Oc
 huru han bödh at regulam skulde *presenteras* paw- 10 272
anom oc aff hanom stadfastas Loffuandis sina hälga
 nadh styrk, oc hiälp allöm them, som ingaa j thetta
 renliffuit Oc them som ärfuoda oc mödha sik ther
 wm, at reglan hallis oc reglonna gömo fornyis,
 Än for thy at the oc margha andra slika reuela- 15
ciones, standa almänt scriffuadha för oc äpther
 reglona, som hon wart *sancte birgitte* teedh, Oc
 swa oc j siälffuom *sancte birgitte* teeilsa bookom,
 Thy äru the här ey scriffna ällir insatta, Oc tässa
 nw forscriffna warin här scriffna gudhi til hedhers 20
 jomfru *sancte marie*, *sancte birgitte* Oc allom gudz
 hälganom, Oc allom them, som them läsa ällir höra
 til andelikin hugnadh oc äwärdelika glädhi Amen

Tässa reglona bödh war herra *ihesus christus*
sancte birgitte oc henna thiänarom at halla 25
 tha the waro j room (Rev. Extrav. Kap. 65 i La-
 tinska texten)

Christus talade jak radher idher at haffua ffyra
 tima til sömps, for midhia nath oc fyra äpther,

273

hwilkin thz ekki gither, haffwi wilian oc thz skal
 hanom dogha, Än hwilkin som nakot formaa, at
 minzska aff sömpnenom skälika Swa at han ey
 wanskis j sinom skälom oc sinnom, j likamans
 5 kraptom, thz skal dogha hanom til meere atirlön
 ¶ Sidhan haffuen, ffyra tima til at läsa idhra
 tidher, Oc wara j androm gudhelikom gärningom
 oc sidhwäniom oc nyttelikom aathaffuom, at engin
 time skuli owir fara wtan gangn oc frukt ¶ Sidhan
 10 sithin twa tima widh bordh, kan thz mindra wara,
 ther skulin j faa lön fore aff gudhi, Oc thän timen
 skal engaledhis forlänghias, wtan ther see skälík
 saak til, Sidhan haffuen sex tima til at göra thz
 idher är widhertorfftelikit oc lofflikit, oc thz idher
 15 biwdz ¶ Sidhan haffwin twa tima til aptansangh
 oc natsangh, oc andra gudhelika böne ¶ Sidhan
 haffwin twa tima at äta oc drikka wm qwallin,
 oc til kropsins höffuidzka hugswalilse oc lättilse,
 Än tha j staa wp aff sänginne wm morghonen,
 20 hallen tysto j fyra tima swa at j enkte talin wtan
 orloff, Oc ey widher torfftelikin ärande wtan mz
 faam ordhom Oc swa swarin oc them idher nakot
 274 spör Sidhan loffuas idher at haffua mattelika oc
 höffuidzka hugswalan, til idhers krops styrkilse
 25 oc widherqwekilse, äpther at j haffuen läsit fran
 bordhe, hallen tysto swa länge at j lasin the
 böner som idher äru satta oc skipadha ¶ Äpther
 thy som jdher mästare biwdher jdher, Tha skipin
 sex tima til, at lära ällir göra nakot nyttelikit,
 30 Oc tha maghin [j] tala mz hwem j wilin, the ordh
 som höffuisk äru oc ey mote gudhi ¶ wndir aptan-
 sangenom oc natsangenom hallen tysto, Oc j them

litla timanom fram til natwardhin, maghin j tala
 höffwidzskom ordhom inbyrdhis, Oc hugswalas ther
 til at j faarin j säng ¶ Framdelis witin at jak
 sagde, j minne läst at hwilkin som giffwir en dryk
 j mit nampn han skal ekki tappa sin lön, Swa 5
 sisher jak at alt atherhald ey är thz swa litit, thz
 wppa tagx oc haldz fram j min hedher mz gudhe-
 lighet thz är wärt at faa sin lön ¶ J witan idhra
 fasta som j skulin halla, mädhan j ärin waghfar-
 ande, warin j hema j clostreno tha maa wäl skee, 10 275
 at j haffdhin meera lisa oc owirflödelighet, Thagin
 for thy kropsins widhertorfft mz sparlike skälighet
 Nythien enna handa spadh, kaal ällir annat söpe,
 flere latin fara for gudz skuld köt ällir ffiska
 loffuas idher, at haffua twäskona a bordheno, är 15
 thz meer giffuen thz owir for min kärlek, Thz
 brödh som fore jdher lägx thz ätin, torffwin j
 meer, thz bedhins j mit nampn aff idhrom mäst-
 ara, sama lagh wari wm drykkin, som sakt är
 wm brödhit ¶ Witin oc thz, at thän som siwker 20
 är, han kan ekki ämwäl halla reglona, som thän
 ther helbrygda oc starkir är, oc kraptogher Thy
 maa han bedhas thz hanom tarffuas oc gytir
 nyttiat, Oc är thz til tha nekis hanom thz ekki
 ¶ Mädhän j haffuen fore jdher takit, at liffua j 25
 fatikdom oc enkte ägha, Tha maghin j oc enkte
 giffua wtan orloff, Oc ey hällir taka thz idher
 wardher giffuit wtan loff, Oc warar jak jdher fore
 aat at diaffwllin, säther jdher altidh snaror oc
 forsaat Thy radher jak idher at j märkin granlika 30 276
 the ordh som j talin j tystom tima ällir annan-
 tidh owarlika, Oc gören ther aff san scriptamaal

oc fulkomplika synda bättringh, Oc a nar j talin
 allir swarin For wtan godha allir beskedelika for-
 hugxan Tha laatin anghren oc bättringena gaa
 owir thz som brutit är ¶ Kan thz swa hända
 5 at nakor aff bradho modhe, allir wredhe talar
 hastelika mote androm, kan thz swa wara, tha
 leetin genstan en lönlikan, oc beqwāman stadh oc
 forlikiñs, bedhandis ödmiuklika nadhe aff gudhi,
 Oc fallen a knä oc läsin Aue maria Oc thān bidbi
 10 sik forlata som brutit haffwir ¶ Hwan freedagh,
 komen til capitulum mz swa dana wilia, At j wilin
 enkte dyllia allir löna aff idhrom lastom, oc ey
 annat sin wilia illa göra, wtan at bättra mz öd-
 miukt, apther thy som idher wardher budhit

TILLÄGG.

I.

Sju stycken; fordom i Codex Bergmanianus.

(Fjerde Boken, Kap. 131 i Latinska texten; icke intaget i Svenska redaktionen.)

Sancta byrgitta sa mykyn angla mogha vppa garg- 5
 ano bārghe. oc anglane sagdho til varn herra.
 Valsignadhīr vari thu var gudh. hulkin som är
 oc skal vara oc var vtan vpbyrilse oc vtan ānda.
 Thu skapadhe os anda til thinne thiānist. ok swa
 ok til människionna hugnadh oc gömo. Vi sänd- 10
 oms swa til människionna thrimnadh. Swa at vi
 alre nakan tidh mistom thin sötma oc thin hug-
 nadh. oc oppinbara ānltis syn. Meren for thy at
 vi varom swa got som mannom okunnoghe. Tha
 ville thu oppinbara i thāssom stadhinom thin väl- 15
 signilse oc vara vārdhelikhet som os är gifwin af
 thik Ther til at mannin skulle nima at ālska
 thik. Ok āmuāl at astunda vara hiālp. Meerin nu
 langan tima hawir thenne stadhin varit af mang-
 om glömdir oc forsmadhīr som för hafdhis i 20
 hedhīr oc wārdhelikhet. Ok the som hār boo i
 landino nalkas meer oreno andomen ān os āngl-
 omen. For thān skuld at the hetelicare āptir
 fylghia thera ondo āggian oc frestilsom ān varom
 godho radhom. Tha swarade sancta byrgita. O 25
 herra gudh min skapare oc min aterlösare. Gif
 thōm thina hiālp at the mattin atiruānda af synd-
 omen oc bātra sik. Oc ālska oc astunda thik af
 allo hiarta. Var herra sagdhe The āru swa vani
 sōlas i synda thrākkenom at the ey lāras oc ey 30

rättas vtan mz bardaghom. Oc ville jak at the mattin än kännas vidhír sik i näfstinne oc swa atiruända ok bättra sik.

(Sjette Boken, Kap. 118 i Latinska texten; icke intaget i Svenska redaktionen.)

Ihesus christus gudz son sipher. Radh the samo frunne at hon stande qwar när thik nakan tima. For thy at thz är hánne nyttare til hánna siäl hällir standa qwar än heem fara For then skuld
 10 Jak vil göra mz hánne som fadher plághír göra mz sinne dottor hulkin som älskas af twem mannom oc bedhis af them badhom til hionalagh. ok annar af thöm är fatikir oc annor rikir oc badhe the älskas af jomfrunne. Meer än tha sniälle fadhörin
 15 see jomfrunna kärlek til fatika mannin. Oc han älskas oc af hánne. Tha gifwir fadhörin fatika mannenom klädhe oc andra godha gafwor. Meerin rika mannenom giftir han dottorena. Swa vil ok jak göra. For thy at thessen älskar badhe mik oc
 20 sin man. Ok fore thy at jak är rikare oc alla thinga herra. Tha vil iak hánne väl foresee af mina nadhagafwom som hánne skulu vara nytelicare til syälinna. Ok swa ok forethy at mik thákkis at sköt kalla hánna husbonda til min. ok
 25 thánne siukdomen han nu áruodhar ij är sannelica vist tekn at han skal döo. Ok tilbör at han som skal nu koma for alzualloghan gudh. at han skuli haa sin rákinskap redho i sinom handom ok at han skuli vara franskildir wt af allom köt-
 30 licom thingom. Meer än hona vil iak ledha ok atirledha heem til siin. Ok iak vil hona styra oc

göma alt ther til hon vardhir quæmelikin til mina
gärning. Hulka iak foreuiste af æuærdhelico. Oc
mik thækkis at tee oc vppenbara hænne.

(Rev. Extrav., Kap. 63 i Latinska texten.)

Valsignadh see thu jomfru maria gudz modhir ok 5
vælsignadhir vari then sami gudhin thin son ihesus
christus. for alla the glædhi som han hawir mik
gifwit af thy at thu æst hans modhir Then sami
gudhin weet wæl at maria joachims dottor ær mik
kærare. æn al vlfs oc byrgitto barn. Ok hallir 10
villæ iak birgitta birgirs dottor vara i hæluite. æn
maria joachims dottor skulle ey vara gudz modhir
i himerike. Tha swaradhe jomfru maria. Min
dottor thu skalt thz vita for sant at the sama
maria joachims dottor skal thik vara nyttare æn 15
thu birgitta birgirs dottor ær thik siælue. ok the
sama maria joachims dottor som ær gudz modhir
vil vara for modhir allom vlfs ok byrgitto barn-
om. Stat forthy stadhogh i gudz thiænist oc lydh
sancta agnissa radhom som hon gifwir thik i ande- 20
like syn. Lydh oc thinom mæstara. forthy thøn
badhin læra thik af enom anda ok nær thu lydher
eno thera tha lydher thu thöm badhom. Sigh ok
thinom mæstara at han skuli göra sit æmbite som
honom ær antuardhat. ok af thy koma honom lic- 25
amlikin drøuilse. Thy skal han vita at the drøu-
ilse som han thol mote godhom gærningom. æru
ey annat æn diæfwælsins snarur. Ok forthy skal
han springa owir snaronar oc ganga fram man-
lica. For then skuld thæn væghin som mannin 30
gaar fram til gudz æro mz storom drøuilsom skal

honom vardha til mera löna än tha mannin gaar fram mz minna dröuilson ok hwart fätit skal honom räknas af varom herra til äuärdhelica krono i himerikis glädhi.

5 (Rev. Extrav., Kap. 69 Latinska texten.)

Sancta byrgitta ihesu christi brudh bad sina böne til jomfru mario gudz modhär. oc sagdhe. O min alrakäraste fru. jak bidhär thik fore thins älskelica sons kärlek. at thu gifwi mik hiälp at
 10 iak matte han älska af allo hierta Jak känne mik vanmaktogha vara til at älska han mz swa brennande kärlek som iak skulle. thy bidhär iak thik miskunnina modhär at thu värdoghis binda hans kärlek owir mit hiarta. ok dragh thz
 15 til tin son mz allom styrk. franskilt vidh allan kötlikin kärlek. Ok swa myklo starklikare dragh thz som thz är thyngra af sik oc sent til alt thz som got är. Tha swaradhe iomfru maria. Äuärdhelica välsignadher vari thän sannu gudhin som thik
 20 insköt oc lärdhe tholka böna oc lof. Vtan än thot hwaro at thik thikkir nu sööt vara min vidhirtalan. thot hwaro. gak oc söma atir thinna dottor kiurtil. hulkin meer gläz af enom gamblom ok böttom kiortle än af enom nyom. ok hon hawir
 25 meer astundan til at bära graat vadhmal. än til silkis älla annor dyr klädhe. Säl är hon ok wäl är henne som swa fräselica forlät al värlzlikin thing. Hon forlät ok sin husbonða mz hans godh uilia oc samthykkie. hulkins licamma tha älskadhe
 30 hon meer än sik sielua Ok hans siäl älskadhe hon meer än begge thera licamma. Hon forlät

ok sina brödhir oc systyr. frändir oc vini licamlica
 ther til at hon matte thöm hiälpa andelica. Hon
 aktadhe oc änkte världz äghor oc rikedom. Ok
 forty at hon förlät frändir oc vini fore gudz
 skuld. tha äru nu hanne forlatna alla hanna 5
 syndir. Stande thy nu här äpte stadugh i guz
 tjänist oc i godhom gärningom oc allom dygdh-
 om. forthenskul at hon hawir forlatit sit goz oc
 rikedom. tha skal hanne atirgällas himerikis
 rike. Fore thy at hon forlät sin bonda skal hanne 10
 gifwas himerikis brudhgomme ihesus christus gudz
 son. ok alle the som hona älska the skulle thrifwas
 til sin gudh for hanna skuld.

(Följande tre betraktelser sakna egenskapen af uppenbar-
 elser och finnas icke i Latinska redaktionen.) 15

Christi brudh *sancta* byrgitta sighir. Min siäl i
 synninne vanskas the thing at skodha när mik
 äru. Thöm gitir iak bäter seet fiärran mik äru
 swa som himilin mz planetom. jordhena mz malm
 oc stenom oc sinom växstom. swa ok thz ther är 20
 gangande. krypande oc flyghande. thz vidh hona
 födhis. vatn oc thz ij thy röris. alt kalla iak
 thätta vara fiärran mik. thyt min siäl ma enkte
 af thy föra bort mz sik. Thz kallar iak vara när
 mik. the thing iak faar antingia af thes helgha 25
 anda inskiutisom alla oc diäfwls frestilse. For thy
 at ängin är the menniskia ther skilia kan at thätta
 lifwit skal ändas mz dödhinom ther ey hawir nakat
 af thessom twem. Thy är thz vtan iäf at ä mädhän
 skälin äru. tha ma ängin ensam in styras. Vtan 30
 summ mz vilianom äntigia af godhom anda alla

illom framledhas. Swa som dagh oc natt i allom timomen ey quar standir. Swa är ok människian. sofwande oc wakande framgangir hon antigia våghin til himerikes älla våghin til häluitis. är vilin
 5 swa at älska gudh owir alt. ok sin jämcristin som sik siäluan. ok fly alt thz gudh hawir förbudhit. Ok göra äptir sinä makt alt thz han hawir budhit. Tha gar människian then vågh ther ledhe til alt got. Tha vilin vil sino köti mote gudz budhordh-
 10 om lydha. Ok hwat thz är hans iamcristne til skadha lifwe älla gotze. skam älla sorghe tha vil han världinna hedhir oc rikedom hafwa. tha gar han then våghin ther ledhe til alt ilt. Thöm som vaghin gaar ther ledhe til äuärdhelikit liiff.
 15 tha är then hälghe ande närmeer mz sin inskiut- ilse oc diäfwlin fiärmeer. Thyllir latir han ey af sinne odygdh thöm wara vtan frestilse. Tha then våghin gangis ther ledhir til thuran i äuärdhe- licom dödh. tha är diäffwlin näst mz sin äggilse.
 20 Thyllir latir ey gudz dygdh af at hanna han stundom mz sin sökilse. Nakar thing äru the här nämpnas. ther människionne äru naturlik ok hon af godhom anda pröuas. oc af ondom anda frestas. thz är först thz i likamanom är naturlikit oc annat
 25 thz i världinne är. swa som sömpn oc vaka. klädhe oc föda ok stundom af dröuilsom röras ok stund- om af hugnadum glädhias. Thän godhe andin radhir vara skällicin. sofwa swa matelica at tha nakat thing i gudz äro skal göras at ta skal man
 30 ey af sömpnlöso thyngias. ok än sidhir af langom sömpn gudz thianisto tima stäckias älla nidhir läggias. Ok thy bör licamanom af lustelicom

sömpne thikla väkkias. krankir ande sighir moot.
han radhir at swa länge skal sofwas at kroppin
af lagho ledhis. ok framt tåra. skalt thu oc åndelica
fasta. tha skalt thu sompninn længia. swat nār
middagh tha mat thu opstana Var tha sidhan 5
til nonit i nakrø åruodhe til at mat girin vardhir
thy mere. Åat sidhan swa fastelica at tha quællin
kombir thik ånkte hungra. ffyl sidhan in swa
mykit aff drykkin at thu hawir ångin afsaknadh
aff natuardhin. Vaka længe i skåmtan oc drik 10
oppa nattina til thes sömpnin vil tha owir thik
radha. far swa i sång drukkin. tha mat thu længe
sofwa fram a daghin. Stat ey op för ån thik
lyste ey længir soffwa. Swa mat thu fastona thik
låtta göra Han radher ok somom fasta oc vaka 15
swa utan matto at samuitit minzskis. til thes at
månnskian i ordh ålla gārning ålla huxsilse i
gudz thiånist vanskis.

(Icke i Latinska texten.)

Min kåre herra oc fadhir mina syndir the iak 20
aminnis för ån vi atskildoms åru idhir vitande
badhe forehuxsande oc bradhelica görande. Thy
vår litit hawir iak fore brutin båttrat. Vtan
hållir i hwarre stundinne hawir iak nakat til
syndinna lakt swa år min vili gārna hådhan fran 25
brutin min båttra ok mz thes dygdhelica gudzins
hiålp alre meer mot honom göra. Jag vil sighia
idhir huru mik thikke mina salagha siål nu vara
skipadha ån gudh ville hona aff licammanom
skilia oc for sin dom kalla. Jak veet thet tha 30

- iak ny kom af döpsom. tha var min siäl faghir oc rijk. Nw thikker mik at for mina synda skuld bristir hånne faghrindin oc är mykit fatik. Sijäl inna skapilse gitir jag ey gripit medh minom
 5 skalom. forty vil iak halla mina siäl swa som hon vare en tholik *persona* som iak mz allom limom oc mz gudz hiälp äpte minz samuitz huxsilsom vil iak nakat kunnogha idher af hånna vänskilsom.
- 10 Sanctus Bernardus sighir. multi multa sciunt et se ipsos nesciunt. Jak ma thz sighia for sant thz iak är een af thöm swa hafva giort. änkte är thet af minom forskyllilsom thz jak hawer nakar thing vitit. Thz är af mine odygdh thz iak hawir
 15 mik i skudhilsom siälua forlatit. Medh gudz hiälp vil iak nu nakat sighia af siälina lima liknilse som hon hafdhe formo äpte licammans skapilse. Thz är vtan alt iäf. thz alre ville then dygdhe-like gudhin läghre forno oc meere undirstandilse
 20 ok större nödh oc dröuilse oc lagh oc afhald människionne än androm diurom gifwa. vtan siälin hånna skulle auärdhelica lifwa. Eet är thz i samuitino iak vil först aftala. thz gaar owir diura siäl. thz hawir iak for howdhit a minne siäl thz
 25 är at skilia swa som thässe fäm. se oc höra. lokta oc smaka ok hånna äru i howdzsins vndirstandilse i thäso stakkota lifweno licamanom til oppehällilse. Swa äro annor fäm. i thy hofdhenom iag kalla skilia. siälinne til auärdhelika hughnadha. Först är
 30 thz at see the thing ther tron sighir at vtan anda skulu blifwa. ok the ther stakkattan tima skulu vara. Thz hawir oc hörsel hulkin väriz

lastir skal for gudhi áras. ok hulkin varlz hedhir
skal for honom lastas. Thridhiia ar at lokta hwat
fylsko oc styggilse fölghe oquæmelicom kötsins
lusta. (*Skutet felar.*)

2.

Heliga Birgittas böner.

De fyra bönerna.

Ur en pergament-handskrift i Kongl. Bibliotheket med
5 gammalt märke (Antiquitets-Arkivets) A 36.

68 *Sancta birgitta* var swa myket brennande j
gudhelicom bönom ok tarom at thäntidh hännna
bonde var borto vakadhe hon när alla nättrena
Ok ey spardhe hon sinom licamma af knäfall-
10 om ok disciplinis Än nakrom tima ther eptir
framfärnom beddis hon idhkelica j sinom bön-
om at nakar quämelik mata skulde hänne
ingiutas til at bidhia En dagh var hon vp-
lypt mz enna handa huxsins vplyptilso Ok
15 var hänne tedh en aldra fäghersta bön af
christi pino ok hans sarom Ok af sälasta
iomfru marie liuärne ok lofui hulka bön hon
hiölt swa i sino aminne at hon las hona
sidhan hwar dag Ok ther eptir syntis iomfru
20 maria ok sagdhe hänne Jak forskullade thik
thässa bön Thy at swa vpta som thu läs hona
skalt thu sökias mz mins sons hughnadh

(2 i Latinska texten.)

69 Mjn söte gudh ära vari thik ther är en gudh
25 mz threm personis fadher ok son ok then hæghe
ande.

Ára vari thik min herra ihesus christus gudz son
ther sándis af fadherenom i enna iomfru likama
ok var ey thy sidher i honom i himerike ok han
i thik hár i iordhrike mz sinom gudhdom i thino
mandom.

5

Hedher havi thu min herra ihesus christus ther i
iomfrunna quidli vaxste ok dwaldis til then time
kom at thu af hánne föddis ok vördhoghadhís af
hánna handom hannas ok i kládhe swepas ok i
iátu laggias ok af hánna miölk framfostras.

10 70

Lof vari thic min herra ihesus christus ther lát
thik vmskára ok ihesum kalla ok konunga til thik
at koma ok ther áptir i mönster offra

Ára vari thik min herra ihesus christus ther vndir
gömo ok lydhno thinna modher ok thins foster- 15
fadhers thin likame vaxte ther them badhin vndhir
thinne gömo ok lydhno hafde.

Hedhir vari thik min herra ihesus christus ther
vilde af thinom thiánisto manne döpas ok siáluir
iartekne göra ok prädika ok thiz mz skálum vppin- 20
bara at thu vast sandir gudh ok vilde propheta
ordh fulkomna ok mz thinom dödh mánniskio siála
atirlösa.

71

Lof havi thu min herra ihesus christus ther fastadhe
sua at thik hungradhe ok vilde mz thino ouinne 25
haua frestilse ok mz eno ordhe tha thu vilde fran
thik kórde

Hedher havi thu min herra ihesus christus ther
thin dödh foresagdhe ok i sidharsta natuardhenom
thin dyra licamma vigdhe ok gaf han thinom 30
apostlom til aminne. ok ther ápte thera fötir mz
ödhmiukt thwadhe.

Ára vari thik min herra ihesus christus ther af
 dözsins rädde i thinne bön swetis blodhe. ok thy
 leder giordhe thu áptir thy thu siáluir vilde ok
 72 thin kárlek fore thino handauárke vppinbaradhe

5 Loff havi thu min herra ihesus christus ther köptis
 ok saldis ok ther epte fangadhís ok mz eno ordhe
 thina ouini til iordhinna fá[ldh]e ok sidhan thik
 siáluan j thera hándir anduardhadhe.

Hedher havi thu min herra ihesus christus ther
 10 til cayphas hws leddis ok fore pylati dom and-
 uardhadhis. ok til herodes sándis. ok af honom
 ok hans hárskapi sputtas. thin óghon huldos ok
 thina kindir oc hals sloghos.

Lof havi thu min herra ihesus christus ther vidh
 73 15 studh domdis bindas ok hudhstrykas. ok epte
 pylati budhi blodhogher synas til at iudha gryma
 hárdzka skulde blidhcas.

Hedher havi thu min herra ihesus christus ther
 atir fore pylati dom leddis ok hördhe huru lygn
 20 a thik kárdhis. ok af folkeno ropas röuaran giua
 lösan ok thik herra min korsfásta.

Ára vari thik min herra ihesus christus ther
 blodhugher til dözsins domdis. kors a thina sign-
 adha axla lagdhís. tha thu j stadhin kom afkláddis
 25 oc nakin vidh korsit fástis.

Hedher havi thu min herra ihesus christus ther
 lát thina hándir ok fótir mz linom wtdraghas. mz
 74 iárn naghloim ginom styngas ok mz hambrom
 saman slas ok hörde thik swikara kallas ok fore
 30 spot titulom owir thit howdh skrifuas.

Lof hafui thu min herra ihesus christus fore at
 thins likama óghnasyn myrktis af vanmakt. ánlitit

bliknadhe af blodzins minskilse tungan thyrkadhis
 af inaluinna dröuile. munnin vättis af beskom
 drykke. aff howdh saromin skäggit ok harit mz
 blodhe thioknadhe ok allir thin likame var swa
 hu[dh]strukin at hudhin var al aff thornum sunder 5
 rifuin adhro ok synur sundir skurna swa stodh 75
 thu a korseno ok bidde dödhin aldra käraste
 herra min

Äro havi thu min herra ihesus christus ther j
 tholicom vadha thina modher skodhadhe ther 10
 aldrig syndadhe ok hona i thins thiänisto mans
 göino anuardhadhe swa ok fore at thu syndoghom
 swaradhe tha thu miskun mz röuärenom giordhe
 Hedher havi thu min herra ihesus christus fore
 hwan then [stundh] thu a korseno tholde tha 15
 värkin af hwario sareno til hiärtat lagdhe ok thu
 thin anda j thins fadhors händir anduardhadhe. 76

Lof havi thu min herra ihesus christus at thit
 hiärta af otholikom värk dödhe howdhit fiol a
 brystit ok aldir likamin kolnadhe ok a träno 20
 hängde ok i samu stundinne alla thina vini tok
 w häluiti ok for allom thet hafdhe forskuldat
 vpnadhe thv himirike.

Ära vari thik min herra ihesus christus fore at
 thine vini toko thin likama af korseno dödhan ok 25
 i kledhe swepto allan blodhoghan ok i iordh
 lägdhis ok af pylati riddarum gömdis

Lof hafui thu min herra ihesus christus ther wp
 stodh a pascha dagh lifuande ok thedhis thöm 77
 thu vilde ok foor a hælgha thoorsdagh til thit 30
 rike swa at thz alle sagho när thik varo ok a
 pinghizdagha dagh thin hælgha anda thinum vinum

sände ok giordhe thöm til thin kärlek brännande
ok sitir j thins gudhdoms äro met allom. *linum*
lifuande som thu tokt af iomfrunne ok skal atir
a doma dagh koma ok alla människio äptir *sinom*
5 gervingom döma

(3 i Latinska texten.)

Min herra ihesus christus tho at hvaro at iak
veet at thin likame äris i hvarie stundinne mz
78 himirikis sange. eyg thäs sidher vil iak osina per-
10 sona sighia honom lof ok hedher mz minom synd-
ogha munne.

Min herra ihesus christus höxste präster som thin
likama först af brödhe vigdhe vari thins likama
säte i höxsta hedher näst thinom fadher i thinom
15 gudhdome.

Min herra ihesus christus fore at alla thina ger-
ninga af mästom kärlek göras for hulkit thit
howdh ok haar mz keysarlike krono äris ok alt
thz skapat är vndir thit vald skal böghias

20 Min herra ihesus christus af konungxlike äro lofuis
thit äne thy at thz sic aldre fran sannind vände

79 Min herra ihesus christus thina bryne bra ok
öghon af himirikis härskapi äris thy at the blithe-
lika see til alla ther mz kärlek miskun bedhas

25 Min herra ihesus christus thin öron äwärdhelika
hedher hörin ther ängin for smathe ther til thik
taladhe.

Min herra ihesus christus äris thina näsa ther
ey stygdos for vara helso skuld vidh lazari rutna
30 likama ok eyg vidh thän fula dön ther af iudase
gik andelika.

Min herra ihesus christus sighnadhör vari thin mundir oc värra för hwart thz ordh thu taladhe tby at thz var alt til siäla ok likama tharue ok the hälghe tro vppinbarilsa. 80

Min herra ihesus christus thina tänder ärens för hwarth thz sin the vplätos ok samanbitus tha thu mz thöm tuggadhe ther al thing skapadhe. 5

Min herra ihesus christus thin tunga höxta lof hafui thy at hon alre rördhis älla stadhnadhe vtan epte thy ther var fore skipat i thinom gudhdome. 10

Min herra ihesus christus thin swälghandhe inagbi liuar ok lunga mz al annor inäluë äuärdhelikin hedhör haui för allan mat ok dryk the swolgho ok smälto thinom likama til styrkilse oc siälom til äuärdhelikin vidher quekilse 81 15

Min herra ihesus christus signadha vardhe thina kindir ok hals ther thu lät skäg a vaxa epte thinom alre vm the mato som [thu] skapadhe för mz eno ordhe adame

Min herra ihesus christus ther kallas härtoghe äro haui thin dyre hals ther thunga byrdhe bar för än thu vant häluiti ok vtualdan skara til himerikis ledde. 20

Min herra ihesus christus al creatur af riddarlikom hedher thit hiärta äre ther ey för lukkan älla för thrughan vtan för thins rikis rät thik siäluom ey spardhe than rät thin vili var af vphof at thu ville man vardha ok lagh kanna fore the laghin strido alle martyres ok vndir thöm bindas mz edhe alle the ther riddara göras 25 82 30

Min herra ihesus christus thit bryst hedhör haui ouir älla trolika thianara the ther sit liiff haua

- ospart til thäs at thera herra maghe liua. herra
 min thu lop wt i dödhin til at liua skulde swenin.
- 83 Min herra ihesus christus lof hauin thina händir
 ok arna ouir samson starka oc alla andra kampa
 5 thy at the wnoo háluite tha the varo vidh korsit
 fästa ok toko mz krapt wt v thy alla sine vini.
 Min herra ihesus christus hedhir hauin thina axla
 ok rygger mz rifinom ouir allá thöm som iordh-
 ena yrkia ok gudhelikit áruodhe göra thy at the
 10 hafdho áruodhe fran fözlo timanom ok til thin
 dödh for siála tharfue
 Min herra ihesus christus signadh vari thin länd
 ok lof havi ouir ángla renlek i himerike ok ouir
 84 alla thöm ther renlek hua haldit i iordhrike
 15 Min herra ihesus christus thin been ok thin knä
 hedhir havi ouir alla the ther unna ok hedhir
 göra sinom mästarom thy at thu bögdhis mz ödh-
 miukt for thinom kanneswenom
 Min herra ihesus christus thine fötir lofuins ouir
 20 alla the ther mästara snille fingo thy at the gingo
 hardhare vägh än the androm kändö
 Min herra ihesus christus glädhi hedhir ok vald
 vardhe allom thinom likama fran iassa ok vndir
 thina ylia ther fore människionne synis j bröz
 25 liknilse ok synis mz allom limom liuande for allo
 himerikis härskapi

(1 i Latinska texten.)

- 85 SJgnadh vardhe thu min ionfru *sancta maria* gudz
 modhir thy at ängin som thu sin skapara swa
 30 mykyt álskadhe for thy är thu the bäzsta crea-
 tura ther gudh skapadhe

Hedhír hauri þu min iomfru *sancta maria* gudz modhír ther mz ángle fadher ok modher budhadhis ok af thy dyrasta hionalaghi ther nakan-tima vardh thin likame afladhis ok som annor barn af modher föddis.

5

Lof vari thik min iomfru *sancta maria* guz modhír thy at ginnstan þu af spina vandis af foráldrom [þu] til mōnster offradhis ok vndir gudhelikx biscops gömo mz androm iomfrum anduardhis

86

Ára vari thik min iomfru *sancta maria* guz modhír at tha þu til thān aldir kom at þu forstodh at gudh var thin skapare ok ginstan þu han our al thing álskadhe ok alla tína dagh ok nat þu mārkte ok i ömselicom gerningom the tíma þu skipadhe ok alla til hans thianist nytiadhe ok gaf thinom likame sömpn ok mat epte thy han matte bāzst standa i gudhelico áruodhe

10

15

Hedher hauri þu min iomfru *sancta maria* ther thin iomfrudom gudhi síaluom [lofuadhe] thy gaf þu ther enkte vin hwar som thik fāste thy at þu hafdhe androm trolofuat thik for allom starkare ok bātre

20

87

Lof hafui þu min iomfru *sancta maria* ther stodh ensamin mz allom thinom kraptom tha þu thin trolouadha herra gud thānkte tha ángillin til thik kom ok hans hedher ok vilia thik sagdhe. ok ginstan þu mz ödmiukt iakadhe ok thān hālghe ande thik mz alle dygh fylte ok gudh fadher thik sin son sānde ok han tok likama af thino kōti ok blodhe ok vardh guz son thin son ok ginstan mz allom limom liuande mz sins gudhdoms valde.

25

30

88 Ära vari thik min iomfru maria ther kände i thik
 at guz likame vaxste ok rördhis til thän time
 kom at han af thik föddis ok var thu the förste
 persona guz licama hannadhe ok han j klädhe
 5 swepte ok i iätu lagdhe ok mz thinne miolk hans
 licama vp fostradhe.

Hedher vari thik min iomfru *sancta* maria ther i
 stallit sa konunga koma ok thinom syni mz hedher
 konungxlica gauor giua oc ther epte thu siälf han
 10 i monster offradhe ok i thino hiärta gömde alt
 thz taladhis ok giordhis i hans barndome.

Lof haui thu min iomfru maria ther mz barneno
 89 thy dyrasta til egypto land rymde ok sidhan han
 til nazareth atirfördhe ok vndir thinne lydhno ok
 15 hans foster fadhors hans likame vaxste

Ära vari thik min iomfru maria ther sa thin son
 prädika ok iärtekne göra ok discipulos til sik
 kalla ok apostolos wtuälia the honom skuldo vitene
 bära at han var gudz son ok vilde propheta ordh
 20 fulcomna ok epte thöm pino ok dödh thola

Hedher vari thik min iomfru maria ther viste
 thin son fangin ok sa huru han var bundin ok
 hudbstrukin ok mz thorne kronadher ok forradh-
 are kalladher ok af allom forsmadher ok mz
 90 25 naghlom vidh korsit fästan liuande ok nakin.

Lof vari thik min iomfru maria guz modher ther
 hördhe huru han til thin taladhe ok hördhe huru
 han i dözsins nödh til sin fadhör öpte ok sin
 anda j hans händir anduardhadhe.

30 Hedher vari thik min iomfru maria ther sa thin
 son dödhan a korseno hängia ok fran iässa ok til
 illia allan blodhoghan ok ginom händir ok fötir

ok bryst stungin ok hudhin af thornonom sundir rifuin.

Ära vari thik min iomfru maria ther sa thin son af korseno takas ok i klädhe swepas ok i graf laggias ok af pylati riddarom gömas 5

Hedhir vari thik min iomfru maria ther af modherlicom kärlek ok af hiärtelike sorgh möd vidhir thins sons graf skildis ok af hans thianisto folke til iohannis ewangeliste hws leddis ok thz var thin vidherquekilse at thu viste fullelica hans vp-standilse 10

Lof vari thik min iomfru maria at i thom sama punctenom thin son vp af dödha stodh thik thz siäluir kunnogh giordhe ok ther epte tedhes han thöm han vilde ok visadhe dhöm mz skäloom at thz var then sami licammen ther dödhen tholde 15

Hedher vari thik min iomfru maria ther sa thin son a hälgha thorsdagh fara til sit rike swa at thz alle sagho ther när varo ok a pingiz dagha dagh sin hälgha anda sände then ther thu var förra fyllt mz ok han giordhe thöm til sin kärlek bränande. 20

Ära vari thik min iomfru maria fore at thin son lat thik här nakar aar epte sik vara til thas at hans vini skuldo glädhi af thik hua oc radh taka swa ok at mange otalike iudha ok hedhninga af thy at the thin höuiske lat sagho ok sniallo ordh hördho ok dygdhelika gerninga forstodho trodho thz fullelica at thu var modher mz iomfrudom ok thin son gudh mz mandom. 25 30

Lof vari thik min iomfru maria gudz modher ther af modherlicom kärlek i hware stundinne til thin

son langadhe tho vilde thu gärna swa länge här
liua son han vilde ok af thy högthis thin ära i
hans rike

Hedher vari thik min iomfru *sancta maria* fore
5 at ängillin thin sagdhe at thu skulde vidher värld-
ina skilias ok thin siäl af gudhi äras ok thin lie-
ame af apostolis iordhas

Ära vari thik min iomfru maria at j dödbenom
siäluir gudhdomin thina siäl vmfämde ok hona
94 10 for allom dröuilsom gömde. gudh fadher ther hans
son födde alt thz skapat var vndir thit vald
lagdhe guz son thik sinne modher näst sik siälu-
om säte skipadhe. gudh thän hälghe ande thina
siäl sina tro lofuadha iomfru mz höxstom hedher
15 hemfördhe.

Lof vari thik min iomfru maria fore at thin lie-
ame dödher kläddis ok af apostolis j iordh lagdhis
oc ther nakra stund dwaldis til the stund kom at
han af guz valle til siälinna fördhis.

20 Hedher vari thik min iomfru maria fore thz thin
95 licame tha sa oc kände tha han epte dödhin limn-
adhe. han sa sin son vara gudh mz mandom han
kände i sik vara modher mz iomfrudom.

Han sa sin son vara rätuisonna domara. tha kände
25 han j sik hwazske haua syndat dödhelica älla
nadhelica

Han sa sin son vara godhra gerninga atirlönara.
han kände i sik alt thz got haua giort som rätt-
uisonne burdhe hedher ok lön fore göra. tha kände
30 han i sik at ängin kärleker sin gudh swa käran
hafdhe som han j änglom ok människiom. thy burdhe
honom näst gudhi höxsta säte epte gudz tillate

(4 i Latinska texten.)

MJn iomfru maria af sancta trinitate thu lofuis 96
 thy at thu äst the bäzsta creatura ther nakan-
 tima skapadhis. thu ar thorftogha siäla nadhagiu-
 are ok for vslom syndoghom som nadhe bedhas 5
 ast thu aldra hullastes daghthingare. al creatura
 lofuin gudh ther thik skapadhe ok thik til sinna
 kesarinno kronade

Min iomfru maria lofuis thit har ouir lilio krono
 thy at thz var skärare solinne for thy at swa 10
 som harit är vtan tal sua äru ok thina dygdhe.

Min iomfru maria ouir manans hwitlek sken thit 97
 anlite ok äne thy at ängin var then j thässe
 myrke världinne thik sa at han ey ä nakat got
 af thinne syn i sik siäluom kände. 15

Min iomfru maria thina bryne ok bra äru thino
 hare lica j fäghrindinne ouir solgisle äru the skin-
 ande.

Min iomfru maria thin öghon enkte girnadhos at
 agha forganglikom thingom ther the sagho här i 20
 iordhrike. for thy huan then blink the göra äru
 ouir stjärno fäghrind for allo himerikis härskapi.

Min iomfru maria thin kindir thu aldre fore balde
 tedhe. thy louis the ouir dagh randinne fäghrind 98
 ther stundom synis inz vänasto färgho hwite ok 25
 rödhe.

Min iomfru maria lof hauin thin öron ouir hafsins
 krapte ok alla vatna rörilse. thy at the stodho
 inot alla orena värlz thinga inflytilsom

Min iomfru maria äro hauin thina nasa af thäs 30
 halgha anda fülle thy at thu aldre swa andan in-
 drogh alla wtgaf at nakantima gik gudh af thino

- 99 minne än tho at hwaro at thu stundom sofue
tha var vilin & then sami. thy ärisns the ouir alla
ärmeta tämprilse ok ouir alla the yrte som giua
af sik godh loktilse.
- 5 Min iomfru maria thin tunga äris ouir al the trä
ther fruct bära fore hwart thz ordh hon taladhe
thy at thz var & nakrom til gang ok ängom til
skadha. ok varo the lifuare at höra än sötaste
fructe smaka
- 10 Min iomfru maria thin mundir äris ouir alt thz
blomster til är. louins thina varra ouir rosa fäghr-
ind for thet ordhit thu änglenom swaredhe tha
100 gudh siäluir sin hedher vilde mz thik göra tha
han fulcomnadhe thz han hafdhe iättat patriarch-
15 om ok thz han talade mz prophetom. han minzsk-
adhe valdit i häluit ok ökte korin i himerike af
thins dygdhelica munz swari.
- Min iomfru maria thin hals thin ryggir thine
arma ok thina axla lof hafuin ouir lilio fäghrind
20 ther rät växste af rotom thy at the aldre nidher
bögdhos alla vprättos af fafangom thingom swa
som lilia röris epte vädhir bläst. swa rördhos
101 thine limi epte thäs hälgha anda inskiutlsom.
- Min iomfru maria thina hämdir ok fingir lofuins
25 ok ärisns ouir alla dyra stena ther mz liknas thina
gärninga thy at the lokkadho guz son til sik epte
hans signadha vilia.
- Min iomfru maria thit bryst ouir alt skärasta gul
ok renasta malin af vänlek lofuis for thy at tha
30 thz vndir korseno af thins sons hanbraliudhe
smitadhis tho vilde thu häldir epte guz vilia the

nödhena thola for siäla gagn än han skulde than
hardha dödhin vmbära

Min iomfru maria thit väluiliogha hiarta ouir alt 102
skapat köt äris ok af allom dygdhom lofuis for
thy at thz var til guz kärlek brinnande ouir all- 5
om thom ther nakantima varo liuande. ok thäs
kärlekx lughi stegh vp til fadhörin ok j honom mz
thäs hälgha anda radhe foor nidhir sonin ther
aldre skildis vidh fadhörin. ok j thinom iomfrulicom
inäluom tok mandom mz sinom gudhdom. 10

Min iomfru maria lofuins thine föter ouir alla röter
ther sina dygdh ey mista af thy at the fruct af
sik giua thy at the baro i thinom licama inne
luktan son ok helan iomfrudom. thy gingo the 103
mykyt höuisklica swa at hwart thz fiät the stighu 15
thäktis konungenom i himerike ok glädhi giordhe
allo himerikis härskapi.

Thet rumit thin son j la min iomfru maria gudz
modher. thz äre fadhörin mz them sama sonnen-
om ok then hälgha anda i sino ogruplico valde. 20
thz loui alt himerikis härscap mz siune snille. ok
al the hälgho kirkio skipilse mz sinne läsning ok
sange Vari thik lof hedher ok thakke herra gudh
ther hona til thinna modher giordhe swa mange
hänne haua nutit ok niuta badhe godhe ok ille 25 104
the ther thik rådhas ok mz kärlek miskund bedhas.
Mjn herra gudh nu haur iak nakat talat vm
thina ok thina modhers dygdhelica gärninga Nu
vil iak gärna mz thinne hiälp a huxa min brut
ok mina otalico synde huru iak haur min tima 30
onyttelika tärat. mit goz oskällica skipat. mina
vini ok frändir kötlica älskat. Ok hulkom lund-

om iak hafuir mz minz licama lustilsom mina siäl
 skadhat. ok huru iak haur til siäl ok licama gooz
 105 alla hedhir androm skadhat hulkom lundom iak
 haur mot thöm dygdhelica gudhenom brutit thet
 5 angra mik af allo hiärta ok vil iak thz gärna
 bättra ok aldre optare swa göra. hiälp mik ther
 til min rena iomfru maria Amen

Skiljaktig uppteckning af samma böner, efter Kongl. Biblio-
 thekets pergament-handskrift, med gammalt märke (Anti-
 10 qvitets-Arkivets) A 27.

3 Aff gudz pino

O Min söte gudh ära wari thik thu äst en gudh
 i thre personis fadher oc son. ok then helghe ande
 ¶ Hedher wari thik min herra ihesus christus
 15 gudz signadhe son af hymerike ther sänder war
 af fadherenom i enna iomfru likama. ey vast thu
 thy sidher mz honom i hymerike. Ok [han] mz thik
 här i iordherike mädher sinom gudhdom i thinom
 mandom ¶ Loff wari thik min herra ihesus christus
 20 ther waxste ok dwaldis i enna iomfru likama til
 then timen kom. thu vilde wärdhoghas af henna
 handom hannas ok i -klädhe swepas ok i iätu
 läggias. Ok mz henna signadha myölk fostras
 ¶ Ära wari thik min herra ihesus christus thik
 25 lät vmskära. Ok ihesus kalla. Ok konunga til
 thik koma. Ok ther apter thik i mönster offra
 ¶ Heder wari thik min herra ihesus christus ther
 vnder gömo ok lydhno thinne modhers ok foster-
 fadhers thiin likame vpuaxte. Ok thw thöm badhen
 30 vnder thinne gömo ok lydhno hafdhe ¶ Loff vari
 thik min herra ihesus christus ther af thinom

thiänisto man vilde döpas. Ok siälfuir iärtekne
 göra. Ok prädica ok thz mz thik siälfwom oppen-
 bara. at thw vast sander gudz son Ok vilde pro-
 pheta ordh fulkompna Ok mz thinom dödh männ-
 iskionna siäl aterlösa ¶ Ära wari thik min herra 5
 ihesus christus thw thiin dödh fore sagdhe. ok
 sidhersta natwardhenom. thu thiin dyra likama 4
 wigdhe ok gaft han thinom apostlom til aminne.
 Ok ther äpter thu thera föter mz ödmuykt thwadhe.
 ¶ Hedher vari thik min herra ihesus christus ther 10
 köptes ok saldes. Ok ther äpter mz eno ordhe tha
 thw wilde. thu thina owini til iordh fälde ok thik
 siälfwir i thera händer anduardhadhe. ¶ Loff wari
 thik min herra ihesus christus ther til cayfas hws
 leddis Ok til herodem sendis ok af honom ok här- 15
 skapino thu spottadhis. Ok ater mz spot ok haadh
 til pylaty doom leddis ¶ Ära vari thik min herra
 ihesus christus ther for wara skuld i päl klädhe
 förddhis. Ok thiit hofwdh mz thorn kronas Ok thiit
 änlite af thera munnom spottas. Ok thiin öghon 20
 hylas ok thina kindir ok hals slaghen. ¶ Hedher
 wari thik min herra ihesus christus ther ater fore
 pylatus dom leddis. Ok thw hördhe huru lyugh-
 arane ä thik kändho. Ok aff allo folkeno öpas
 röfuaran gifua lösan ok thik korsfästa herra min. 25
 ¶ Loff wari thik min herra ihesus christus ther
 blodhogher til dödz dömdis. Ok korsit a thina
 signadha axla lagdhis. Ok tha thw i stadhin komt
 thu afkläddes. Ok nakin viidh korsit fästis. Ok
 thina hender ok föther thu läst wth mz liinom 30 5
 dragha. Ok mz iärn nagloin ginom stingas ok mz
 hambrom saman slas. Ok thu hördhe thik for

swikara kallas Ok for spot skuld the tytulum
 ofwer thit hofwd scifw. ¶ Ära wari thik min
 herra ihesus christus at thiin ögna syyn mörktis
 Ok anlilit blyknadhe af blodzsins minskilse. Ok
 5 tungan thörkadhis af innäluanna dröfwilsom. Ok
 munnen wättis af beskiom drykkiom ok af hofwdh
 saromen. skäggit ok haret af blodheno thioknadhe
 Ok alder thiin välsignadhe helghe likame war swa
 hwdhstrukin at huden var al af thornnomen
 10 synder rifuin. Ok adthro ok sinor alla synder slitna.
 Ok swa stod thu a korseno ok bidde dödzsins
 aldra käraste herra min ¶ Hedher vare thik min
 herra ihesus christus ther thina modher i tholkom
 vadha skodhadhe ther aldrygh syndadhe oc thw
 15 hona i thins thianisto mandz gömo anduardhadhe.
 ¶ Loff wari thik min herra ihesus christus fore
 hwan then riidh thw a korseno tholde Ok värken
 af hwario sareno til hiärtat lagdhe Ok thw thiin
 anda i thins faders hender andwardhadhe. ¶ Ära
 20 ware thik min herra ihesus christus thiit hiarta
 af tholkom wärk döddhe Ok hofwodhit fiol a
 brystith Ok alder likamen kolnadhe. Ok dödher a
 korseno hengde. Ok thw i samu stundinne tokt
 wt af hälfuite alla thina wini Ok thins faders
 6 25 rike thw ypnadhe for allom thöm thz hafdhe mz
 thik forskullat ¶ Hedhir wari thik min herra ihesus
 christus at thiin sidha ypnadhis ok til at hiärtat
 i brysteno lata ginom stingas. Ok ey wilde thw
 at thiin dödde likame af korseno tokis. för än
 30 ther lof til gafwis. ¶ Loff wari thik min herra
 ihesus christus at thine wini thiin dödda likama
 af korseno toko Ok blodhoghan i klädhe swepto

Ok i graf lagdho Ok aff pylati riddarom gömdis.
Amen

af vpstandilse

ÄRa vari thik min herra ihesus christus ther op-
stodh a paschadagh liifwandis ok ther apter tedhes 5
thu them Thw vilde ok a helgha thorsdagh at
fara til thiit rike swa at alle the sagho ther när
waro Ok a pingilzdagha dagh thw thiin helgha
anda thinom winom sände. Ok giordhe thöm til
kärleek brännande allom thöm han fingo. Ok thw 10
sither i thinne guddoms äro mz allom liminom
lifuandis som thu tokt af iomfrunne ok vilt koma
a doma dagh ok hwan apter sinom gärningom
döma ¶ Min herra ihesus christus Thy at iak
veet at thin signadhe helghe likame äras i hwarie 15
stundhinne mz hymerikis sangh. Thy wil jak
osniäl persona sighia honom lof ok hedher mz 7
minom syndogha mun. ¶ Min herra ihesus höxste
präster thiin dyra signadha likama först af brödh
vigdhe Vari thins likama säte i högxstom hedher 20
näst thinom fadher i thinom guddom ¶ Min herra
ihesus christus thiit hofwod ok haar for besklikhet
ok beterlika krono äres Thy at alt thet skapat är
vnder thiit waaldh böghis ¶ Min herra ihesus
christus af konungxlike krono lofues thiit anlite 25
thy at thz sik aldrig fran sannindinne wände,
¶ Min herra ihesus christus thina öghna bryne
oc bra ok öghon af allo hymerikis härskap ärens
thy at [the] swa blydhelika see til alla thöm mz
kärlek nadh ok miskundh bedhas ¶ Min herra 30
ihesus christus thiin öron äwårdheliken hedher

hören ther ängen forsmadhe ath höra ther til thik
 taladhe ¶ Min herra ihesus christus ärens thina
 näsa ther ey stygdos for vara helso. Ok ey vidher
 lazarus rutna likama. Ok widh then fula döön
 5 af iudas gik andelika. ¶ Min herra ihesus christus
 ärens thina tänder fore hwart thät siin the oplätos
 ok saman bitu Tha thw mat tuggadhe thw aldra
 thinga skapare ¶ Min herra ihesus christus thiin
 tunga högsta lof hafwi ther aldrygh rördhis älla
 10 stadnadhe vtan äpter thy thw hafdhe fore skipath
 j thinom guddom. ¶ Min herra ihesus christus
 8 thiin swälghiande ok maghi ok lifuer ok lunga mz
 allom androm inelwom äüärdheliken hedher hafwin
 for allan mat ok dryk the swolgho ok smälto j
 15 thinom wälsignadha likama til styrkylse ok allom
 siälom äüärdhelikin widherquäkylse. ¶ Min herra
 ihesus christus signadha wardhin thina kinder ok
 thiin haka Thu lät skägh a vaxa äpter thinom
 alder j the matto thw hafdhe fore skipat mz eno
 20 ordhe adam. ¶ Miin herra ihesus christus ther
 kallas härtoghe Ära hawi thiin dyre haals. the
 thungo byrdhe bar för än thw helfwite want, ok
 otalikin siäla skara til hymerikis leedde. ¶ Min
 herra ihesus christus lofwens thine arma. ofwer
 25 samson starka. ok älla andra kämpa. Thy at the
 brutu helfwite tha the varo vidh korsit feste. oc
 thu tokt ther wt mz kraft älla thina wini ¶ Miin
 herra ihesus christus signadh ware thiit brysth
 ofwer älla trolika thiänara, ther thera liiff hafua
 30 ospart til at thera herra maghe lifua O herra min
 thw lopt vth i dödhin til at lifua skulde swennen.
 ¶ Miin herra ihesus christus al creatur af ridder-

likom hedher lofwin thiit hiarta ok thin aar. ther
 ey for lokkan ok ey for thrug [vtan] for thins
 rikis rät thw thik ey spardhe siälfwan. Thiin
 rätther oc thiin vili var for ophof Tha thu vilde
 man wardha ok lagh kanna. for laghin striddo 5
 martyres. ok vndi thöm bindas mz edhe alle the
 til riddara göras. ¶ Min herra ihesus christus
 ärens thina axla ok riggher mz rifwom ofwer alla
 thöm i iordherike ok gudhelikt ärfwodhe göra
 matte wardha thinom födzlo tima ok thinom dödh 10
 til lof ok hedher ¶ Miin herra ihesus christus
 wälsignadho warin thina lyufuo dyra rena bene-
 didho lände ok lof hafwin ower änglanna renlek
 i hymerike ok af alla thöm ther renlek hälda i
 iordherike. ¶ Miin herra ihesus christus thinom 15
 benom ok knäm hedher wari af allom thöm ther
 nima ok hedher göra sinom mästara thy at thw
 bögdhis mz ödmyukth for thinom känne swenom.
 ¶ Miin herra ihesus christus lofwens thine föter
 ower alla thöm ther mästara snille fingo thy at 20
 the hardare wagh gingo än the ther androm
 kando. ¶ Min herra ihesus christus glädhi. ok
 hedher wari allom thinom wälsignadha helgha lik-
 ama. fran thinom iässa oc vndi thina ylia ther
 här synis fore människiom i brödz liknilse. ok mz 25
 allom limmom lifuandis for allo hymerikis härskap

Af warfru dröfuilsom Prima

Signadh wari miin fru. iomfru *Sancta maria* Thy
 at siin skapara älskadhe engin swa mykit som
 thw. Thy äst thw thz bädzsta creatur ther nakan- 30

10 tima gud skapdhe ¶ Hedher wari thik min iom-
 fru Sancta maria mz ängil fadher ok modher thu
 budhadhis Thy at dyrasto hionalaghi ther nakan
 tiidh wardh. ok thu af modher afladhis som annor
 5 barn föddos. ¶ Loff wari thik min iomfru Sancta
 maria at ginstan thu af spina vandis mz föräldrom
 thw i mönster offradhis. ok mz androm iomfrum
 thw i gudlix biscops gömo anduardhis. ¶ Ära
 wari thik min iomfru sancta maria ath tha thu
 10 til alder kompt at thu forstodh gud vara thiin
 skapara. ginstan thw han älskadhe owir al thingh
 badhe dag oc nath. alla thina tima thu märkte
 ok i vmskiptelika gärninga thöm skipadhe ok alla
 thil hans thianist thu them nytiadhe. oc gaft thin-
 15 om signadha likama sympn. ok mat äpther thy
 han matte bädzt standa i gudheliko ärfuodhe.
 ¶ Heder vare thik min iomfru Sancta maria ther
 siälfwom gudhi thiin iomfrudom lofuadhe Thy
 gaft thu thik ey vm hwar thik fäste Thy at thu
 20 hafdhe förra trolofuat allom starkare ok bätre.
 ¶ Loff ware thik min iomfru Sancta maria ther
 stodh ensammen mz allom thinom kraptom. Ok a
 thin trolofuadhan herra gudh thw thänkte Ok tha
 11 ängillen til thik kom. Ok hans hedhers wilia thik
 25 sagdhe ok ginstan thw mz alle ödhmyukt iakadhe.
 Ok then helghe ande thik mz alle glädhi fylte. Ok
 gudh fadher thik siin wälsignadha son sände. Ok
 han tok likamma af thino kyti ok blodhe. Ok thz
 war gudz son thiin son ginstan mz allom limmom
 30 lifuandis i sins guddoms valde. ¶ Ära vare thik
 min iomfru Sancta maria ther kände i thik at
 gudz wälsignadhe helghe likamme waxte ok rördhis

til then timän kom han af thik föddis Ok vast
 thw the första persona ther gudz likama hannadhe
 Ok i klädhe swepte Ok i iätu lagdhe Ok mädher
 thinne signadho myölk fostradhe. ¶ Hedher vare
 thik min iomfru Sancta maria ther j stalleno saa 5
 konunga til thik koma. Ok thinom son mz hedher
 konungxlika gafuo gifua. Ok ther äpter thw han
 i mönstret offradhe. Ok thu gömde j thino hiärta
 alt thät taladhis ok giordhis i hans barndom.
 ¶ Loff ok hedher vari thik min iomfru Sancta 10
 maria ther mz barneno the dyrasto til egyptoland
 fölgdhe Ok ater thz til nazaräth fördhe Ok vndi
 [thine] gömo ok hans fostherfaders hans likame 12
 opwaxte Ok han thöm badhen i sinne gömo ok
 lydhno hafdhe. ¶ Ära vari thik min iomfru 15
 sancta Maria ther saa thiin son prädica oc iär-
 tekne göra oc discipulos til siin kalla Ok apostola
 vtualia ther honom skuldo witne bära at han war
 sander gudz son Ok vilde propheta ordh fulkompna
 Ok äpter them pino ok dödh thola. ¶ Heder wari 20
 thik min iomfru sancta maria ther viste thin son
 fangen vara Ok thw saat huru han war bunden
 ok hudstrukin ok mz thorn kronadhan oc af allom
 forsmadhan oc forradhara kalladhan ok mz naghl-
 om vidh korsit fastan lifuandis näctan ¶ Loff 25
 wari thik min iomfru sancta maria ther hördhe
 huru han til thik taladhe ok i dödzsins nödh til
 siin fadher öpte. ok sin anda i hans hender and-
 uardhadhe. ¶ Ära vari thik min iomfru sancta
 Maria ther saat thiin son a korseno hengia dödhan 30
 oc fran hans iassa oc vndi hans ylia allan blodh-
 oghan ok ginom händer ok föther ok brysth

stunghnan. Ok hudhin al af thornomen sundher
 rifwin. ¶ Loff wari thik min iomfru *sancta Maria*
 13 at thine wini thin son dödhan af korseno toko
 ok blodoghan i klädhe fördho ok swepto ok i
 5 graf lagdho ok af pylati Riddarom gömdis ¶ Loff
 wari thik min iomfru *sancta maria* ther af modher-
 likom kärlek ok af hiärtelike sorgh thw möd vidher
 thins sons graf skildis ok af hans thiänisto folke
 til iohannes ewangelista hws leddis. ok thz war
 10 thin widerquäkilse at thu fulkomplika viste hans
 opstandilse. ¶ Ära wari thik min iomfru *sancta*
Maria at i them sama punctenom thiin wälsignadhe
 son op af dödha stodh. han thik thz siälfwir konn-
 ocht giordhe. Ok ther äpter tedhis han them han
 15 wilde Ok han visadhe thz mz skälum. at han war
 then sami likamen ther dödhin tholde ¶ Hedher
 vari thik min iomfru *sancta maria*. at a helgha
 thorsdagh thin wälsignadhe son foor op til sit
 rike. at alle the sagho ther när varo Oc a pingilz-
 20 dagha dag han sin helgha anda sände thöm. then
 thu vast förra fylt mz ok giordhe thöm bränn-
 ande til sin kärlek alle the ther han fingo. ¶ Ära
 wari thik min iomfru *sancta [maria]* at thiin son
 lat thik här nakur aar äpther sik vara til at hans
 25 wini skuldo glädhi af thik hafua oc radh taka. oc
 mange iudha ok hedninga af thy at the thiin
 höfwisko lat sagho ok sniallo oordh hördho oc
 14 dygdhelica gerninga forstodho oc ther af trodho
 the fulkomplika at thu vast gudz moder mz iom-
 30 frudomenom oc thiin signadhe son gudh mz man-
 domenom. ¶ Hedher vari thik min iomfru *sancta*
maria ther af modherlikom kärlek i hwarie stund-

inne til thiin signadha son langade oc thok wilde
 thu gerna lifua sua länge som han vilde ok ther
 af öktis ok thiin glädhi i hans rike. ¶ Loff wari
 thik min iomfru *sancta maria* Thy at ängillen thik
 sagdhe at thu skulde widher världinna skylias. 5
 Ok thiin siäl af gudhi aras. ok thin likame af
 apostlomen iordhas. ¶ Ära wari thik min iomfru
sancta maria i döddenom siälfwir guddommen thina
 siäl vmfämpde. ok hona for allom dröfwilsom
 gömde. Ok gudh fadher thik ther hans son födde. 10
 alt thz skapat war vnder thiit wald lagdhe. ok
 skipadhe gud oc then helghe ande siälina sinna
 trolofuadho iomfru mz högxstom hedher hem-
 fördhe. ¶ Loff wari thik min iomfru *sancta maria*.
 at thiin likame dödhher kläddis oc ther äpter nakra 15
 dagha dwaldis til at han af gudz walde til siälenna
 hentes. ¶ Hedher vari thik min iomfru *Sancta*
maria at thiin likame saa ok kände Tha han äpter
 dödhin lifnade Han saa sin son gud mz mandom wara
 Ok han kände i sik wara moder mz iomfrudom- 20
 enom. Ok han kände i sik hwarken hafua syndat
 dödhelika älla nadhelika. Oc han sa sin son wara
 rätuisan domara. Ok han kände i sik alt thz got
 hafua giort som rätuisonne bordhe ther ok lön
 fore gifua. Ok han saa sin son oc vara godger- 25
 ninganna aterlöna. Ok saa i rätuisonne at then
 sattes gudhi näst som han hafdhe kärast Ok han
 kände i sik at engen kärleker hafdhe sin gudh
 swa karan som han hafdhe Oc thy bordhe honom
 näst gudhi högxsta säte äpter gudz signadha 30
 tilläte.

[Secunda]

¶ Min iomfru *sancta maria* af *sancta trinitate* thu äres for thy thu äst thz bädzsta creatur ther nakantidh gudh skapadhe Thu alla siäla thörft-
 5 oghasta nadh gifuare ok for allom vslum synd-
 arom ästw aldra hullasta daghtingerska. ok al
 creatwr lofwin gudh. Ther thik skapadhe oc til
 sinna käsarinna giordhe. ¶ Min iomfru *sancta*
 maria vnder lifsins krono skiin thiit haar thy at
 10 thz är skärare än solen ffor thy som haret är
 vtan taal swa äru ok alla thina dygdhe. ¶ Miin
 iomfru *sancta maria* loff wari thik at ofwer maan-
 ans hwitlek skiin thiit änlite ok äne Thy at then
 war engen then thik saa at han ey nakat got af
 15 thinne syyn fik ok thz i sik siälfwom kände ¶ Loff
 wari thik miin iomfru *sancta maria* Thina bryne
 oc braa äru thino haare liik i fågrindh ower sol
 16 gisla skinande for hymerikis härskapi. ¶ Min iom-
 fru *sancta maria* ärens thina kinder ower dagrand-
 20 inna fåghrind ther stundom synis mz wänasto
 daghrandz fårghe hwite ok rödhe. ¶ Miin iomfru
sancta maria lofwins thiin öron ower hafsins krapte
 oc alla vatna rörilse for thy at the inote stodho
 alla wärldinna thinga orenlek inflytilse. ¶ Miin
 25 iomfru *Sancta maria* ärens thina näsa aff thes
 helgha anda fylle Thy at the aldrigh swa andan
 indroghe älla vth gafuo at nakantidh gik gudh
 af thinom munne. än thy at thu stundom sofue
 Tho war thiin vili ä then sami Thy ärens the
 30 ower al hermeta temprilse Som ower alla andra
 yrther. ¶ Miin iomfru *sancta maria* lofues thiin

tunga ower al the trä ther frukth bera for hwart
 thz ordh hon taladhe for thy at the waro a
 nakrom til gangnx. ok ängom til skadha for thy
 at the waro liofuare at höre än sötasta frukt at
 smaka. ¶ Miin fru *sancta maria* lofuis thiin munder 5
 oc thina varra ower rosa färgho ärens for ordhit
 thw änglenom swaradhe Tha gudh själfwir siin
 hedhers wilia mädher thik giordhe han fulkompn-
 adhe thz han iättadhe patriarchom. ok sua thz
 han taladhe mz prophetomen. han mindzskadhe 10
 waldit i hälfuite. ok ökte koren i hymerike af
 swar thins dygdhelika munne. ¶ Hedher wari thik 17
 min iomfru *Sancta maria* [lofuis] thiin hals oc thiin
 ryggher ok thina axla ower lilio fäghrindh ther
 rät waxte op af rotom Thy at the aldrygh nidher 15
 bögdhos til fafanga thinga for thy som lilian röris
 for wädherbläst swa rördhos ok alle thine lime af
 thes helgha anda inskiutlsom ¶ Loff wari thik
 min iomfru *sancta maria* thina händer oc thiin
 fingger ärens wfwir alla dyra stena ther mz tha 20
 liknas thina dygdhelika gärninga Thy at the lokk-
 adho gudh til thiin äpter hans signadha wilia.
 ¶ Loff wari thik min iomfru *sancta maria* at thiit
 brysth owir alt thz kärasta gul ok dyrasta malma
 af vänlek lofues. for thy tha thät vndi korseno 25
 af thins sons hambra lyudhe smidhadhis Tho wilde
 thw halder äpther gudz wilia the nödhena thola
 än thin son skulde then hardha dödhin vmbära.
 ¶ Loff wari thik min iomfru *sancta maria*. thiit
 wäluliogha hiärta ower alt thz skapat köt äres 30
 ok af allom dygdhom lofwis. For thy thz war
 til gudh mz brännande kärlek ower alt thz skapat

war. oc thes kärlex lughu gik til fadheren. oc i
 honom mz thes helghandz elde. nidher stegh sonen
 ther aldrygh skildis widh fadhoren ok j thinom
 18 iomfrulikom inelfwom han tok mandom mz sinom
 5 guddom. ¶ Miin fru Sancta maria lofuis thine
 föter ower alla röter ther sina frucht ey misto
 thy at the frukt af sik gafuo the baro i sinom
 likama menlösan son ok klaran iomfrudom Thy
 at thä mykit höfwisklika gingo swa at hwart thz
 10 fiät the stighu thz thäktis konungenom i hyme-
 rike. Ok glädhi giordhe allo hans härskapi thz
 rummet thin son i laa, ¶ Miin iomfru Sancta
 maria gudz modher thik äre fadheren mädher
 thöm sama sonenom. Ok then helghe ande mz
 15 sino obegripeliko valde. Ok alt hymerikis härskap
 mz sinne snilde. Ok the helgha kirkia mz sinom
 sangh ok läsningh Och haf thw hedher ok thak
 oc lof herra gudh ther hona skapadhe ok til thinna
 modher giordhe swa mange hännu hafua nutit oc
 20 än nyuta badhe godhe ok ille the thik rådhas ok
 mz kärlek nadh ok miskundh bedhas. ¶ Miin iom-
 frw Sancta maria gudz modher glädhi ok hedher
 tha wardhe allom thinom wälsignadha likama ok
 helgha alt fraan thinom iässa oc vndi thina ylia
 25 ther här blomstradh is owir vänasto lilio ok skin-
 ande owir liwsasto stiärno owir alla ängla kora.
 for hymerikis härskapi. Amen

*Strödda Böner.*Her byrias *sancta* birgitta böner

(Ur Sjunde Boken, Kap. 10; se sid. 251 i Tredje Bandet.)

Glädhz j äwårdhelicom hedhir O välsighnadhe
 gudhz likame. ok j äwårdhelicom sighre ok j
 äwårdhelico walde mz thinom fadhir ok them 5
 halgha anda. ok met thinne välsignadhe wårdh-
 ogasta modhir. ok mz allo thino ärofullo här-
 skapi O äwårdheliken gudh thik vari lof ok thakke 106
 for thz at thu wårdhoghadhis man wårdha. ok os
 gifwa thin wårdhogha likama ok aldra hälaghasta 10
 til siäla födho ok helso ok andelikit vppehäldhe
 Amen

(Ur Första Boken, Kap. 8; se sid. 21 i Första Bandet.)

Välsighnadhir vari thu gudh aldra thinga skapare
 hulkin som wårdhogadhis at nidhir fara j iomfru 15
 marie quidh Välsighnadhir vari thu gudh hulkin
 som kom til iomfrunna mz glädhi hännä siäl ok
 aldra hännä lima. ok fram gik af hännē vtan synd
 mz aldra hännä lima glädhi. Välsignadhir vari 107
 thu gudh som äpthir thina vpfard til himerikis 20
 gladha giordhe iomfru mariam thina modhir mz
 idhkelicom hugnadhom ok sökte hona ok hug-
 nadhe vm thik siälfwan. Välsignadhir vari thu
 gudh hulkin som iomfru marie thinna modhir
 siäl ok likama vptokt til himerikis ok satte hedhir- 25
 lica när thinom gudhdom owir alla ängla kora
 miskunna mik for hännä böne

108 Thu sanne ok lifwande gudz son ihesu christe
 hulkin som lifwandis kände siälf wiliandis spikana
 gaa ginom thina händer ok föter for helso minna
 siäl. vardhoghas at ingaa i mith hiärta ok fästas
 5 i thy mz brännande kärlek Jak bidhir amuäl thik
 O älskelicaste atirlösare vm spikana ok spiutit
 som wt varo draghin af thinom dödda likama ok
 grymmelikom sarghadum at thu värdhoghis vt
 dragha af mino hiärta aldra thera thinga losta
 10 som thinom kärlek misthakkis

109 Min herra gudh iak bidher thik for thin margha
 saar thär thin dyghdhelike licame hafde ok värk
 ok suidha thän thu tholde tha thu liuande a kors-
 eno hängde. gif mik vilian oc tima mz godhom
 15 gärningom mina synde bätra. thz är thz plastir
 ther siälinna saar läkir. Min herra gudh iak bidhir
 thik for thz signadha blodhit ther flöt wt af thino
 mildo ok miskunsama hiärta ok af allom thinom
 signadha licama. värdhoghis herra min at in
 20 matte flyta j mit hiärta thäs hälgha anda nadh
 ok kärlekir. ok göra thz brännande at iak haffwi
 110 siäl ok licama goz hedhir vini ok skylda ospara
 til thin hedhir ok thänist äpther thinom signadha
 villia

25 (Ur Åttonde Boken, Kap. 34; se sid. 385 i Tredje Bandet.)
 O herra gudh alzwaldoghir välsignadhir vari thu
 thy at thu skapade mik ok attir löste ok tholde i
 syndom nar iak var värdh fordömilse. ok atirledde
 miskunnelica til synda angar. Jak kännis amuäl

for thino valde herra gudh mik hafwa onytlika
ok fordömelica forgiort al the thing hulkin thu
gaf mic til helso. Thy at timan j hulkom iak
skulde mina synde bättra hawir iak vpnöt i värld-
inne fafango. likamen j owirflödhelikhet. döpsila 5 111
nadh i höghfärdh. ok al thing älskadhe iak meer
en thic min skapara ok födhara ok gömara Thy
bedhis iak thina miskun thy at iak är vsul af
mik thy at iak kende ey thit väwiliogha thulo-
modh hulkit thu hafdhe mz mik Jak rädhis ey 10
thina rädheliko rätwiso. ey aktadhe iak hwat iak
skulde swara thik for thina otallika godh gär-
ninga. vtan dagh fran dagh rette iak thik mot
mik mz minom ilgärningom. Thy herra gudh
hafwir iak ey vtan eet ordh til thik som är misk- 15 112
unna mik for thina mykla miskun ok for thina
beska pino

saucta bir[gitta bön]

(Ur Åttonde Boken, Kap. 34; se sid. 385 i Tredje Bandet.)

O herra alzwaldhugir thu west mik hawa al thing 20
af thik ok vtan thik eynthte wara älla magha
vtan thz ena som iak siälf giorde som är syndin.
Thy bidhir iak ödmiuklika thina mildhet at thu
gör ey mik aptir minom syndom vtan aptir thinne
mykle miskund Ok sänt mik thin hälgha anda 25
hulkin som skuli lysa mit hiärta ok stadh fästa
ij thinna budh ordha vägh at iak maghe stadhe- 113
lica blifwa j thöm godhom thingom hulkin iak
vndir stodh mz thinom andelicom inskiutisom Ok
for ängin frestilse skilias fran thik Amen 30

sancta birgitta [bön]

(Ur Sjette Boken, Kap. 10; se sid. 16 i Tredje Bandet.)

O hærna gudh forlat mik mina synde for thina
 pino ok thän kärlek thu hawir til man könit O
 5 herra ihesu christe thu som fangin var af iudh-
 omen miskunna mik O herra ihesu christe thu
 som bundin var vidh studhina miskunna mik O
 herra ihesu christe thu som menlös var dömdir
 114 af omildom miskunna mik O herra ihesu christe
 10 thu som var fordhir w thinom eghnom klädhom
 ok fordhir j gabbilsa klädhe miskunna mik O
 herra ihesu christe thu som swa grymelica var
 flängdir at thin rif syntos ok änkte var helt a
 thik miskunna mik O herra ihesu christe thu som
 15 var slaghin a hals oc spottadhir j änlite miskuna
 mic O herra ihesu christe thu som var wtthandir
 a korseno ok hafdhe blodoght howdh ok händir
 ok fötir ok munnin ok öronin ful mz blodh. Ok
 öghonin ful mz tarom miskuna mik

115 20 sancta birgitta böne til vara herra

(Ur Fjerde Boken, Kap. 89; se sid. 173 i Andra Bandet.)

Hærna gudh hulkin som latir alla män til godh
 iak vsul gik langt fran thic vm mina synde Jak
 thakkar thik ok lof vari thik thy at thu atirlede
 25 mik til rättan wagh Thy bidhir iak thik som
 stodh a korseno blodhoghir ok värkfuldir ok vm
 thin fäm saar. ok thän värkin som fram gik til
 hiärtat af syndir slitno adhromen ok sinomen. at
 thu värhdhghis at göma mik at iak falle ey i
 30 synd. Ok gif mik nadh at sta a mot ouinsens

skötum. ok mannelika vpsta än mik händir at 116
falla Herra gudh thik är änkte omöghelikit. thu
format al thing gif mik störk at göra godha gär-
ninga ok bliua j them Amen

sancta birgitta bön 5

Sjghnadhír see thu ihesu christe gudz son som
mik löste af mörkeno mik frälste af döddenom.
mik hughnar j sorgh ok löser af allom vanda O
söte ihesu thu gör mik som fadhír barne. thu
födhír mik ok läkir mik siuka. thu gömir mik af 10
dyafwlsins snarom. ok thol mik j store synd ther
til at iak skuldhe thik älska Ok alt är thz som 117
glömt j mino hiärta. thu söte ihesu som alt forma
lät vp mit hiärta thz iak matte huxa thin kärlek
thu vidhír mik gör Ok thik thakka ok thiäna for 15
thit mykla thol ok thina othaliko godho gärninga
Dessa nio böner äro hemtade ur ofvannämnda handskrift A 36.

Nar thu hindras aff fafängom thankom tha 290
läs thänne bön

(Ur Sjette Boken, Kap. 94; se Tredje Bandet, sid. 210.) 20
Ihesu christe lifuandis gudhz son thu som veest
all thing hiälp mik at jak lustis ey j fafängom
huxilsom

Nar thik lyster at tala tha läs thänne bön
(Ur samma Kapitel.) 25

Ihesu gudhz son thu som thigde for domarenom
halt myne twngo til thäs jak giter thänkt hwat
Och hwru jak skal tala

Nar thik lyster at göre läs thänne bön

(Ur samma Kapitel.)

Ihesu gudhz son thu som bundin vast styr myna
händer Oc alla myna lymmi ath myna gärnynga
5 maghin komma til godhan ända amen

291 *Jtem en bön af sancta birgitta bönom til var
herra*

(Fjerde Boken, Kap. 144 i Sv. red.; se Andra Bandet sid.
265.)

10 Min herra jhesus christus Sandir gudh thu äst
292 min skapare Oc min aterlösare Oc myn domere
Jak kännes mik möghet thyno budhi hafue mote
giort vtan thit dygdelika thol hafuer mik hulpith
mz thyne hiälp vil jak mik gärne bätra Härra
15 myn jak käre mik fore thik hwru mik thykke
mit hiärta vare skipath Mik thykke som mit j
hiärtano är een eterbleema Thär stonda ok genom
hiärtath twe thorna Oc vtan om thz är draghin
een hynna som thz thränger Ok quäl mik möghet
20 wadhelika Min käre härra gudh Thette är mik
omögelikith ath göra siälfue wtan mz thyne hiälp
Thy bether jak thik for alla the öthmiykt thu
openbaredhe ok teedhe j wärldenne Rif wt af the
hynnona thär jak mene mädh högfärdh Oc swep
25 ok weff thär om the öthmiykt thär wtan vphoff
hafuir warit j thin guddoms dygdh Min härra
gudh jak bether thik fore thät ath thit hofwth
kronadhis mz thorne Rif wt af thän thornyn som
star j myno hiärto Som är kötlikin Oc wärldz-
30 likin Oskälliker kärleker Oc sät thär ater ju fore

guthelikin kärlek till myns jämcristens siäla Jak 293
 bether thik myn käre härre fore thy ath thyna
 signadha händer oc fötter rifnadho syndir fore
 naglomen Riff wt af myno hiärta thän thornin
 som är världenna giri oc sät thär jn fore astundan 5
 ok giri till thyna thianist Oc till thit Ewerdelika
 rikä Min käre härre gudh jak bither thik om for
 thit dyra blodh Oc for thät thit dyyra hiärte
 tholde tha thät af hardhom värkionna a korsseno
 doo Oc allir likammyn kolnadhe Ok äfter döthin 10
 thit bryyst for spiyte synder rifnadhe Riff synder
 eterblemonna j myno hiärta Amen

thänne bön som här äfter fylgher är til var 295
 härre af *sancta* birgitta bönom

(Ur Fjerde Boken, Kap. 21; se sid. 51 i Andra Bandet.) 15

Uälsignadher wari thu myn gudh hulkin som är
 treefaller j personis een j natura thu äst siälfuer
 godhlekin Oc siälf snillin Thu äst siälf fagrindin
 Oc siälf waldhit Thu äst siälf rätwisän Oc sann-
 yndhin Om hwilka all thing lifua ok oppehallas 20
 Thu äst sannelika likir thy blomstre som enkanne-
 lika woxir aa hedhinne Oc alle the som thy
 blomstreno nalkas faa sötma j sinakenom lustilse
 j hiärnanom lusta ok glädhi j synynne Styrk j
 androm lymmom Swo alle the som thic nalkas 25
 wordha thäs faghre forlatande syndena wordha
 thäs sniällare fölghiande thynom vilia Oc ey köthz- 296
 ens wordha rätwisare älskande Oc fölghiande siäl-
 ana nyttelikhet Ok guthz hether Thy O millaste
 gudh gif mik thz ath älska som thik thäk kis Oc 30

mannelika sta mot frestilsom forsmo all wärldhz
thing Ok thik jthelika behaldha j mynom amynne
amen

Jtem Een bön af *sancta* birgitta bönom

5 (Fjerde Boken, Kap. 60; se sid. 111 i Andra Bandet.)

Uälsignadher vari thu myn skapare ok aterlösare
vredgas ey om jak tala til thin Swa som thän
som sarghader är tala til läkiare Som dröfdher
til hugnara Sua som fattikir til rikan än saar
10 man oc sarghader sigher O läkiare stygs ey vidher
mik som sarghader är thy ath thu äst myn brodh-
er O bäste hugnare forsmo ey mik älla ofuer
gif ey mik for thy ath jak är ängxlogher vtan
giff myno hiärta hwilo oc mynom synnom hugnath
15 fattike mannin sigher O thu riker man Oc ängsins
vidher thorfuande Skodha mik thy ath jak thol
hunger oc sylt see mik thy ath jak är nakin gif
mik klädhe ther jak moghe af wärmas Swa sigher
297 jak O valloghaste Ok käreste härra jak seer ok
20 skodhar myna synda saar af hwilkom som jak är
sarghath af mynom barndom Oc jak gratir thy
ath tyman är fofängelika Ok onyttelika opnöter
kroppen dugher ey Nw till ärfuoda thy ath all
maktin är vpnötter j fafango thy bether jak thik
25 all godhleks ok miskunnynna kälido ath thu värd-
oghis hanna mit hiärta mz thins älskelikhethz Ok
kärlex hand thy ath thu äst bäste läkiare hughna
Oc glädh myna siäl thy ath thu äst bäste hug-
nare Amen

en lidhen bön til vor härre

O härre thu aterlöste oss loff vari thik for thyna
beesko och hardha pyno amen

(Ur Fjerde Boken, Kap. 94; se sid. 180 i Andra Bandet.)

O härre gudh jak thakka thik thy ath thu ombar 5
ok tholde mik j syndynne Oc for thy ath jak är
ey wärdogh ath see thik for mit oatirhald thy
hyl mik jak mit har

(Ur samma Kapitel.)

O härre gudh thu som all thing skapadhe Oc 10
mannyn skapadhe högelikare androm thyngom
after thyno liknilse miskunna mik Oc for thy ath
jak ey gömde myns äntlitis fågrind til thin hether
thy hyl jak mit änlite

(Ur samma Kapitel.)

15

Uålsignadher vari thu gudh som mik biyther ok
lofuar mik ath hafua skoo ath jak vari stark och 298
ey dufwin j thyne thiänist styrk thy mik ath jak
moghe gaa j thynom buthordhom

(Ur samma Kapitel.)

20

O härre gudh om thu vilde swa som thu väl
formatte ath oppehaldha oss wtan mat gärna
bathe jak thik thz än nw for thy ath thu biydher
oss ath thaka mat mz skällikhet bidher jak thik
gif mik aterhald ij maat ath jak inaghe om thyna 25
nadh äta äpter naturynna vidherthorft ok ey äpter
köthzens astundan oc girj

(Ur samma Kapitel.)

Uålsignadher vari thu gudh som tymana skipa oss
till sialanna ok likammans hugnath oc lätelse jak 30

bither thic gif mynom likamma hwilo j thässe
 nat Ok göm mik oskadda af owinsins valde oc
 swikom Amen

Dessa tolf sista böner äro tryckta efter Kongl. Bibliothekets
 5 pergament-handskrift, med gammalt märke (Antiqvitetts-Ar-
 kivetts) A 29.

241 Gudz son sagdhe *sancte* birgitte at huar som
 läs thässa bön rätscriptadhir oc haffwir wilia
 ey mera synda dödhelika oc läs hona mz
 10 gudhelikhet han skal ey fortapas äwerdhelika
 wtan hällir frälsas

O äroful himerikis drotning, oc waldoghasta wärld-
 inna fru O liwsasta hafsins stiärna, O fåghersta
 oc wänasta iomfru O söta gudhz modher maria
 15 O fruktsamasta modher, wars herra mönster, christi
 brudha hws Thäs hælgha anda hällagh mönster
 The hælgha trefalloghetz ärlika saal Jak bidher
 thik aldra miskunsamasta fru, at thu wärdogh-
 as koma til mik, i minom dödz thima Oc mz
 242 20 thino änlitis liwse lys, Oc thins fåghrindz klar-
 het gladha göri mina siäl, J them rädhelika oc
 sörghelika thimanom, oc at all owinsins ilzka
 bradhelika bort gange, for thine näruaru Oc hælgha
 ängla, äpther thino budhi, aldra mildasta fru, fram-
 25 ledhe mina siäl mz glädhi, i thins kärasta son
 asyn, wars herra ihesu christi, hwilkit han wnne,
 oc giffwe, som mandom oc likama thok, aff thik
 Oc for wara skuld wärdoghadhis at döö oc wpsta
 Oc nw liffwer oc styrer, oc radher mz fadhrenom,
 30 oc them hælgha anda, en gudh, for wtan ända,

hwilkom loff, hedher, oc ära, wari äwärdhelika
Amen

Ur Christina Hansadotters bönbok, pergament-handskrift på Kongl. Bibliotheket, med gammalt märke (Antiqvitetes-Arkivets) A 38.

5

Skiljaktig uppteckning af samma bön; ur Ingegerd Ambjörnsdotters bönbok, pergament-handskrift på Kongl. Bibliotheket, med gammalt märke (Antiqvitetes-Arkivets) A 43.

Gudz son sagdhe til *sanctam* birgittam at 214
hwilken människia thenna äpther skriffna [bön] 10
läs mz gudhelikhet Oc rät skrifftheadher oc
haffwer wilia ey mer synda dödhelika skal ey
förtappas äwärdhelika

O maria ärofwillasta himerikes drotningh O wärd-
oghasta wärldinna frw O aldra liwsasta hafsins 15
stiärna O aldra wänasta jomfru Oc frwksamm-
asta modher O sötasta gudz modher maria Gudz
fadhers mönsther Jhesu christi skinande brwdha
hws, thäs hälga anda boo oc heman The hälga
trefalloghetz ärleka saal oc säthe Jak bidher tik 20
O aldra miskunnsamasta frw, at thu wärdoghas at
komma til mik, j dödzsens thima Oc thins änlitis 215
liws lyse mik Oc thins klarhetz fåghrind gladha
göri mina siäl j them rädhelika thimanom Oc at
all owensins ilzska bradhelika borth gange fföre 25
thinne närwaro Oc hälge ängla äffther thino bwdhi,
aldra mildasta frw, framledhen mina siäl mz gladhi
j gudz asyn Oc hälga manna, hwilket han wne
oc giffue, som mandom oc likama tok aff tik Oc
för wara skuld wärdoghadis at död, oc wpsta aff 30

dödha Oc nw liffwer oc styre, mz fadhrenom oc
 them hálga anda, en sander gudh fför wthan anda
 Hwilkom som wari loff tak oc thianist Oc wäl-
 sighnilse aff allom sinom creathurum, nw oc ä
 5 fför wthan anda Amen

366 Thässa bön kände gudz son *sancta* birgitta oc
 sagdhe swa skal thu bedhas nadhe aff mik
 fför thina synde

367 Jhesus christus liffuandis gudz son, thu som nakin
 10 oc blodogher hängde a korseno Jak bidher tik at
 thu miskunna mik mildasta ihesu christe liffuandis
 gudz son Jak bidher tik fför allan then wärk oc
 dröffuilse som gik aff thinom adhrom oc hálgasta
 sinom Oc jn til thit hiärta at thu förlat mik alla
 15 mina synder Oc för thina alzwaldogha makt giff
 mik nadher til at göra godha gärninga oc bliffua
 j them til dödden Oc sidhan äwärdhelika j hyme-
 rikis glädhi Amen

Ur nyss nämnda Ingegerd Ambjörnsdotters bönbok.

20 Skiljaktig uppteckning af samma bön, ur Birgitta Anders-
 dotters bönbok, pergament-handskrift på Kongl. Bibliotheket.

335 Täsä bön kändhe gudz son *sancte* birgitte oc
 sagde swa skal thu bedhas nadher aff mik
 fför thina syndher b(idh) ff(or) c(hristina) M(åns)
 25 d(otter)

Jhesus christus liffuandis gudz son, thu som nakän
 oc blodhugher hängde a korseno, iak bedher tik,

at thu miskunna tik offwer mik millaste ihesu
 christe liffuandhis gudz son, iak bedher tik fför
 allan thän wärk oc dröffwilse som gik aff thinom
 hælga adhrom och til tith signadha hiärta, at thu
 fförlat mik alla mina syndher Oc fför thina alz- 5
 uallogha makth at thu giff mik nadher til ath 336
 göra godh gärninga, oc bliffua j them til dödhra
 dagha, oc sidhan loffua tik j himerikis rike äwärdhe-
 lika Amen

Pater noster Aue [maria] 10

Tässa bön gaff ängelin sancte birgitto swa 349
 sighiandis hedhra gärna iomfru maria mz tässe
 bön fför thinna föräldra siäla som i skärslo-
 eldz pino äru at the magho för hännu bön
 skuld warda frälzste aff sinne pino 15

O thu aldra lustogasta yrtagardher iomfru maria, 350
 gudz modher, aldra kärasta Jak owärdogh kombir
 til thik, som alzstingx törstogh oc siwk är Jak
 girnas en dropa aff thinne modherlike miskund,
 som wtflytandis är aff thäs hælga anda kärlek, 20
 ingiwt i mit hiärta en dropa at min twnga oc
 alla mina kraffter magho thakka oc loffua thin
 wälsignadha son oc thik fför the fatigha fangana
 som i skärdzslöeldz pino äru, som sik haffua
 siälffwa mz sinom misgärningom förbrudhit O min 25
 frw thu som äst mz the hælgo trefaldoghet sänt
 them [en] dropa aff thino iomfruliko blodhe, som thu
 saat nidherrinna aat korsins trä, som wärdoghare

är än all thera bruth äru O sötasta iomfru maria
 Jak loffuar tik oc thakkar, ffor the fatigha fangh-
 ana Oc bidher iak thik, ffor thz wärdogasta änlitit,
 som thu saat böghias til thin, wppa korseno, sputtat
 351 5 oc sarghat, öghon oc öron, näsa oc mwn wtflyt-
 andis wara aff hans wälsignadha blodhe Oc hans
 wärdoghasta hoffuodh war kronat mz thorn krono
 Oc haarit war mz blodhe oc hiärna blandat, bidh
 for the fatika fangana, thz them forlatit wardher
 10 alt thz thera änlite haffwer mz höghfärdh wp-
 draghit, oc thera fäm sinne ey äpter gudz wilia
 styrt O aldra kärasta fru, lät the fatika siälana
 niwta at thu saat thin sötasta son wara swa
 hardelika näghldan til korsins trä, händer oc föter
 15 mz stubbottom spikom ginom stunghe, arnana
 oc alla limene, synona oc adhronar wtdraghna Oc
 hans aldra fäghersta likama sarghadan wara, fran
 hoffdeno oc nidher til fotanna, oc enkte war helt
 a hans wärdogasta likama, Thu saat oc mz dödzs-
 20 ins wärk, at hans sidha war ginom stungen in til
 hans hiärta O mildasta iomfru maria nw bidher
 iak tik, For allan then wärk oc swidha i thina
 modherlika hiärta war fran hans födzslo tima, oc
 352 til thinna wpfärdh, at thu lät tik wärdogha wara
 25 at bidhia ffor the fatika siälomen, som i skärslo-
 elde äru, at thins sötasta sons hardasta wärkir, oc
 thin modherlika sorgh matte lisa thera pino oc
 synda gäld, som the bruthu, mädhan the liffo
 här i iordherike i alla sina liffs tima, at the matto
 30 niwta thina ärlika wpfarilse, at thu wphögdh är
 owir alla ängla chora, at the matten thäs rask-
 aren finna tik, mz allom hälgom mannom oc

loffua oc ära, mz thins sötasta sons wilia äwärdelika Amen, bidh for c(hristina) h(ansadotter)

Ur förut nämnda Christina Hansadotters bönbok.

Skiljaktig uppteckning af samma bön, ur Ingegerd Ambjörnsdotters bönbok.

5

Tässa bön gaff ängelin *sancte* birgitte swa sighiande hedhra jomfru maria mz thässe bön fför thina föräldra siäla som ärw j skärsløeldz pino at the matthen fför henna bön skuld wardha frälsta aff sinne pino som the toola fför sina synder Oc glöm ekki a(nna) s(wensdotter) om thu lifwer mino lifwe länger i(ngegerd) a(mbjörnsdotter)

362

363

O thu aldra lustelighasta yrthagardher, jomfrw maria gudz aldra kärsta modher Jak bidher tik owärdogh synderska Oc komber til thin som alztingx siwk oc törstogh är Jak astwudar en droppa aff thinne modherlike miskundh, som flytande är aff thäs hälga anda kärlek Jngiwt j mith hiarta en droppa, swa at min twnga oc alla mina kraffther matte loffua oc takka thin wälsignadha son, oc tik fför the fatika fangana som j skärslø eldz pino ärw, som sik haffua mz sinom misgärningom förbrwtit O min frw thu äst näst the hälga trefalloghet sänth them en droppa aff thino jomfrwlika blodhe hwilkit thu saat nidher rinna a korseno Som wärdoghare är än all thera brwth ärw O sötasta jomfrw maria Jak loffwar tik oc takkar

15

20

364

25

fför the fatigha fangana Oc bidher jak för thz
 wärdoghasta änlitit som thu saat böias til thin a
 korseno spwttat oc sarghat öghon oc öron näsa
 oc mwn flytande wäro aff hans wälsignadha blodh
 5 Oc hans hälga oc wärdogha hwffwodh war kronat
 mz torn krono Oc haaret war mz blodh oc hiärna
 365 blandat bidh för the fatika fangana thz them för-
 latit wardher alt thz thera änlite haffwer mz hög-
 färdh sik opdraghit Oc thera fäm sinne ey äpther
 10 gudz wilia styrt O aldra kärsta frw laat the
 fatigha siälana nywta at thu saat thin sötasta son
 wara näglan til korsset gönom händer oc föther
 Armane oc alle limine wtdraghna Oc allan hans
 fagherste likame sarghadhan wara swa at enkte
 15 war helt a hans wärdoghasta likama Thu saat oc
 mz dödzsens wärk at hans sidha war gönom
 stwngin jn til hans hiärta O mildasta jomfru maria
 gudz modher, nw bidher jak tik För allan then
 wärk oc swidha j thino modherlika hiärta war,
 366 20 fran hans födzlo tima Oc til hans wpfärdh til
 hymerikis rike at thu läth tik wärdogha wara at
 bidhia För them fatigha siälomen Minom föräldrom
 oc wenom Oc allom cristnom siälom At thins söt-
 asta sons hardha wärk oc pina Oc thin modher-
 25 lika sorgh matte lisa thera pino oc synda gäldh,
 som the brwtw mädhan the liffdho här j iordhe-
 rike At the matto nywta thina ärofwilla oppfärdh,
 at thu äst ophögdh ower jx ängla chora, at the
 matten thäs raskaren finna tik mz allom hälgom
 30 mannom Oc loffua oc ära tik oc thin wälsignadha
 son fför wtan ända Amen

War herre sigher at engin är swa stor synd- 348
are som läs thäsin äpther skriffna ordh mz
the akt at han wil sik bätra At jak ey för-
lather honom alla hans synder

(Ur Första Boken, Kap. 57; se sid. 200 i Första Bandet.) 5

O herra, jak kännis mik storlika syndat haffua
Oc wil jak mik nw gärna bätra, mz thinne nadh,
miskunna mik För thina beskasta pino Amen

Ur Ingegerd Ambjörnsdotters bönbok.

Yngre redaktion af bönerna i I: 8, i antal lik Latinska 10
texten; jfr. sid. 159 här framför samt 21 i Första Bandet.

Thässa äptherscriffna bön lärdhe jomfru maria 192
sancte birgitte Orate pro me

Ualsignadher wari thu gudh, alla thinga skapare,
som wille wärdoghas nidher fara j iomfru marie 15
liff amen Pater noster Aue maria

Ualsignadher wari thu gudh, som wille wara mz 193
jomfru marie, wthan thunga, oc aff hanne wille
wärdoghas thagha mandom, wtan syndh osmitt-
adhom hanna jomfrudom amen Pater noster 20
[Aue maria]

Ualsignadher wari thu gudh, som kom til jom-
frunna, hanna siäl til hwgnat, Oc allom hanna
limmom til glädhi, Oc aff hanne wtgik wthan 194
syndh, allom hanna limmom til glädhi Amen 25
Pater noster Aue maria

Ualsignadher wari thw gudh, som jomfru maria
thina modher, äpther thz thu wparin war til

195 himbla, mz thinne hwghswalan idhkelika gladdhe,
 Oc mädher tik siälffwom, hænne withiadhe oc hwg-
 swaladhe Amen [Pater noster Aue maria]
 Uälsignadher wari thw gudh, som thinna modhers
 5 jömfru marie licama, oc siäl, optogh til himbla,
 Oc owir alla ängla, när thinom guddom, hona är-
 lika oc hedherlika satthe, Miskunna mik for hænna
 bön skuld Amen [Pater noster] Aue maria
 Ur Märta Thuresdotters bönbok, pergament-handskrift på
 10 Kongl. Bibliotheket, med gammalt märke (Antiqvitetts-Ar-
 kivetts) A 37.

Skiljaktig uppteckning af bönen å sid. 160 r. 1—10, ur
 Märta Thuresdotters bönbok; der sammanförd med bönen
 i IV: 89, sid. 162 här framför, under den gemensamma
 15 rubriken:

En godh bön som *sancta* birgitta plägade
 läsa hwar dagh

198 Thu sanne oc liffwandis gudz son, oc iomfrunna son,
 som mz thinom egnom wilia, liffwandis kändhe spik-
 199 20 ana gönom gaa thina händher oc föther, mz störste
 besklighet, for mina siäls helso, wärdogha thik til
 millaste ihesu christe, at ingaa j mith hiärta, Oc
 stadh fästas j thy mz brännande kärlek Jak bidher
 oc thik O älskälīgaste atherlösare, for spikana oc
 25 spiwtit som aff thinom dödha licama wtdroghos,
 200 thino dygdelikasta hiärta grymmelika sargadho, At
 thu wtdragh aff mino hiärta, alla thinga lwsta, som
 mistäkkis thinom kärlek Amen

3.

Två egenhändiga utkast af Hel. Birgitta.

Efter originalen i Kongl. Bibliotheket.

A.

Uppenbarelse om Kyrkans tillstånd (1367?).

(Fjerde Boken, Kap. 49.)

enne persona syntis vakande/ oc eg sofande/ sum hon
vare i eno pa lacio/ oc i fræste väginne syntis en sol/
myok stor fåman fore solinne/ varo satte sua sum tua
predikaro stola/ annar höggra vaghin/ i þe palacio/
oc annar a vinstra vāghin/ oc sua sum et rum var
e mællan solinna/ oc stolanna/ oc af solinne gingo/
sua sum tua sol gifla/ annar til höggrar stolin/ oc
annor til vinstra stolin/ en røst byrþiade at tala/ a
vinstra ~~for~~ stolenum/ þot hvaro at ængin syntis/ a
stolenum/ vtan røstin hørþis/ ^{kiera} ~~helg~~ a oc saghe sua/ til
solinna/ hel æuarþelekar kunugar/ þu ær skapari/ oc
attar løfare/ oc ^{retuis} domare/ fore þik ær ingte lont vtan
ald þing æru þik vitande/ vtan fore þe þæt nu hore
~~til~~ fore þik talas/ oc suaras/ æpte þino til læte/ o hærri
þin vikarius þær sittar i þinum stap/ hafar ført sætit

til sin gamla stæp rom/ þær ligar i ~~ff~~ likame fyrsta
 pafa/ petri et pauli mz mangum vt valdum guz^{vinum}/ en
 røst suarape af høghra stolenum sua sighandis/ sætins
 ko ma til rom gupi kækis/ sinna hælgho kirkio nipar
 fald/ oc for dærfilse han mykyt stykis/ fore þy at
 dyrenna hænna bøgghia sik nokot mer æn þem burpe
 til iorþenna/ ~~dura krokane~~ dura krokane æru ut
 rakte/ þat længsta þe magho/ oc æru ingte krokute/
 gulfit gulfit ær alt grafit/ i diupa brunna/ þe þær
 angin grun hafa/ af rafeno dryp brænne stens drupa/
 mz brännande elde/ þe þær illa ryka/ vægiana ærⁿ sua
 stykelek/ a seande sum ~~vanta~~ var blandat mz rotne
 blope/ ~~þe þær a~~ þær æpte at sua var talat/ þa øpte
 en røst/ a vinstro handena/ oc saghe til þæn talat
 hafpe/ þyþ vt þe orþen þu nu saghe/ huat þe hafa
 þyþa andeleka/ þe þu ~~æ~~ saghpe likamleka/ þa
 suarape~~ð~~ røstin a høghro handena/ oc sua talande/
 þe hælgha kirkia ær kristna manna sam føgghil se/
^{vip}
~~vip~~ pafan likas dyrena kardenales/ vip dura kroka/
 gulfet vipar aldra andra værulfleka klærka/ vip rafet
~~rennis folk~~ klostar folkt þær ~~rennis~~ skullo hælla/
 vipar vægiana alt lek folk/ þer kristindom hafa/ þessa
 kirkiu ma pafin en han vil op nyia/ oc fægghree~~ð~~ gora/

byri fyrst þafin mz sik siælfum/ lete oc spyri granleka/
 en nokot ær þæt ingæld/ ælla alagho^{oc} skatar ælla þianist
 vnder þafa dæme ær/ kumit/ vskæleka/ gif þæt æt
 attar rætum ægara/ þær næst skupi sin egin garþ/ oc
 hans in vipio/ sua sum ær i gulle oc silfe/ diurum
 oc klæpum/ taki þæt af han ma hafa til sinna þarfe/
 oc alt þæt ær ifir flæpe/ þær til ing sins ~~gægt~~ gæmis/
 vtan til hæffarþe/ þæt gif skælekum vipar þorftupum/
 þær næst skipi sit enga sin matelekit/ æpte þy
~~han hafar þarf oc~~ honu ær kuæmelkit/ sollanera ma
 han væl hafa/ þa han ser þæs þarf vara/ eg fore þy
 at þe^{for} magho hans lif væria/ þyt þæt ær iguzs hand/
 nær han vil han fore sindom kalla/ vtan fore þy ma
 han þem hafa/ at han ma þem at styra þær mot
 rætuisonne gæra/ lypte þafu fins kærlex lufta fran
 allo þem þingum þær æru liþande/ oc læti sik lysta
 at þem stæpenum/ þær ær i ald þarf/ mz vtan ænda
 glæpi/ þær gup hafar ret allum sinum vikarium i
 himmerike/ þem hans vilia fælgha þær sitia i hans
 stæp hær i iorþrike þa lyptas þe hælghe kirkiu dyr fran
~~fran~~ iorþenne/ þa ald liþ ande þing sniællaleka leþas/
 oc hafar sik siælfan i skæleko af halle/ oc ælfkar ælla
 sina vndardana/ mz guplekum kærleke/ mz do ra

krokum/ menas kardenala/ þær dyrrena skullo hiælp
 af haf hafa þe æru vt ratte/ ~~til høgaf þat mafta þe~~
 for magho/ til hogh færþe/ oc giri/ oc fins egins
 likamlystilse/ fore þy taki pafen/ hamar oc tang^{ena} oc
 bøghe ~~kardenala~~^{krokana} apte sinum vilia/ bøge þem fryst inz
 tangene/ þat ar mz blipum orpum/ oc guplekum
 rapum mz faperlekum kærleke/ þat þe lægia af
 alla ^{finonia} synaleka siþi oc ald ifir fløpe/ þæn eg vil lypa/ þa
 fla/ pafin mz hamaranum/ ~~oc sua m^a han þem bøghea~~^{vokis}
 þat ar at te þem sina oblipe/ oc minfke af þer þera
 ingælle/ sua ma han þem apte sinum vilia bøghea/ at
 þe mago kallas oc vara/ þe hælgø kirkiu dorakroka/
 mz þe hælgø kirkiø gulfe/ menas biskopa/ oc
 vœrulfleke klærka/ þera giri ær sua diup/ þat þær ma
 ingte i grynna/ oc þe ra høgfarfe oc skœro lifærne
 gar af fragh þat ær þæn røkar stykelekin ær guzs
 vnum at hœra þætta^{ma} pafin æn han vil mykyt at^b attra
~~biupe~~^{raþe} allum biskopum þy føghea i gozs oc allum
 andrum þingum sum þil hœrþe at honum var rapet
 siælfum at gœrra þær næft biupe huarium biskope
 skupa sinna klærka lifærne þæn sik vildeg bætra oc
 blifa i renleke taki af honum gælet han hafar af
 kirkionne þækarre er gupi at i þem stapenum six eg

massa en skökiu handar hanna hans sighnara likama
 þar nast fobiupe simonia oc alt þæt han for ma hona
 niþar þrykia sua ma pafin þe ~~ha~~ mz þanna þingum
 nu æru sagh þe hælgho kirkiu gulf vp nyþia viþar
 ræfet likas þ^e værulina hafa forlatit oc sik haf a vndir
 reghlo oc lypno bundit sua sum þak skyle fore vato
 oc væpre sua skulle renlifis folk skyla fore guz^s vbliþe
 mz sinne ødghmyukt oc ~~ebliþe~~ af halde bönun oc
 guplekum fange þe reta nu gup til vreþe mz sin for
 ban nabo æptedøme þe hafa latit øpmyukten^a oc farit
 i høgghfarþena sialfa þe hafa for sinat ~~sin~~ sinna gopa
 for ældra op byrilse oc lifarne þy hafar difuldin giort
 þe ra hiarða brännande þar likas mz branne stens
 elde þar drypar eg af at enašto høgghfarþe vtan man
 ga andra fynde oc o gupleka ~~fynde~~ sifi þar likas mz
 tiæru oc biki oc fore þera aptedøme hafar mangum
 hulpit til for dømilse pafen han ma þætta þakit op
 nya oc gøra þæt batra

(På baksidan med en handstil från 1400-talet:)

Sancta birgitta scref thassa ordh. mz sinne eghne
 hand. som røre pawan oc cardenales.

B.

*Jungfru Marias råd och varningar rörande
K. Magnus Eriksson (1360?).*

(Åttonde Boken, Kap. 56 slutet, samt Fjerde Boken, Kap. 141
i Svenska texten eller Extrav. 80 i Latinska texten.)

fyrft vil iac pik fighia huru pik æru andelik
vnderstandilse gifin sea oc hora sumi hafpo þæn
hælghanda sua at þe vifto timan sum profetin faghe
til konunge þæn dagin koma fændeboþan oc mange
vifto huat þem skulle fvaras fyr æn þe ~~taþ~~ talapo
sumi vifto oc vtan ~~man kynilef~~ mana kynilse fuma
þem þær æru varo lifand^o ælla dæpe oc vifto þe^{fyr} æn
ftipin byriadis huru hon ændæpis pik ær eg mer lofat
at vita æn fe oc hœra andelika oc æpte þy fighia/ eg
oc vita huat þe æru lifande ælla dæpe þot þem bius
skrifa pik æru fiarre eg oc huat þe vilia lypa ælla
gœra þe þæt hera hafpe þu vitit at konungin ville eg
lypa þa hafpe þu ~~ge~~ egi ~~urit~~ vartⁱ sua vâl viliugh
honum alt æpte þy þu hœrpe at figha þot huario
at konungi þæt for fmaþe oc burtkafte þa skal
annar konunge þæt ~~nytia~~ for heþar taka oc vâlnytia
¶ pik skal fynas^{lum} fyre mine vini fore mik fstandande

þe
~~þe~~ þær æn æru lifande en af þeim ær þæn konungin
lyde þa hai var værlslika^r oc hatape han furst han
byrþade at varþa guþleka þæsse fyre namnas æpte sino
værluzsko valle [*de följande orden, som sluta raden, äro
alldeles utplånade*] ¶ sþan þotte mik sum iumfrun til
þera talape oc sin orþ byrþade ¶ iac ær þe ængelin
saghe he aue gracia plena for þy ~~min naþ~~ þæn skul
biuþas vt mina þaþ naþe allum viþar þyrtug um þær
þen vlia hafa/ iac byuþar idar mina hialp til idar
rikis styrkilse mote guzs o vinum ændeλεκum oc
likamlekum iac biþar idar at i maghin arfuda at
rikit finge þæn konung þy matte hialpa til guþleka
garniga oc høfiska sþunno iac varak idar viþar at
guzs ræt viso domba skal kunung oc hans af kōnd
viþ þæt rike/ ^{skilia} ~~en an-mnan~~ annan man i rike no in
fedar þætta sin o nāmdar af guþi til konung valdar
han skal rikeno styra æpte guz vina rapum oc rikis
þarfum gyryn sum iac idar rapar til þæs at flere fare
fin go skapa oc i mattin flere til idar ~~skapa~~ dragh^a
hafin þæta rap hemelikt i fyre baþe fore guzs vinum
oc hans ouinum bōr idar þæt lōna vtan i finnin þæn
sua vil sum i æt rikit matte i guz heþar þy styrkias
oc goþ sþuenia byrias oc vpnyas oc þæt kronan

hafar mist vnder hona lægias byrin sua til/ en
 af idar ælla flere gange til konungs magnus oc figin
 sua vi hafum nokot þæt figia þæt idra siæl varþa oc
 sua sum skriptamal biþium vi idar þæt lena oc mz
 flerum orþum til byrlekum æn idar þækis æn sua ar
 sensus i hafin ~~haf~~ þæt fulastu frægþ i rik oc vtan
 þæn kristin man ma hua ~~æt~~ at i hafin hapt natura
 bland mz manum os tikkas þæt vara likt fano þy i
 ælskin^{me} men en gud ælla idra egna siæl ælla idra egna
 huffru/ annat at vi eg vitum eg huat i hafin ratta
 tro ællar eg þyt i uarin af kirkiun forbupit at hœra
 mæso þær gafin i ingte vm vtan gingin i kirkiu sum
 fyr oc hœrin mæsor þriþar i ærin vara krono rœuare
 læns oc gozs fiærþa i hafin varit idra þianisto manⁿ
 oc vnderdan^a ~~forþa~~ forrapare skanuga idar oc idrum
 syni þianto viliandis idar oc idrum syni þiana oc
 landit til vara krono mz rat halla oc kronona ovinum
 skapa gœra i anduarþen þem i hændar sinum hœxta
~~vi~~ ouini suat þe æru aldrigh mæþ han lifar gozs
 ælla lif felughe vilin i synde na bætra oc landit atar
 vina þa vilum vi idar gærna þiæn vilin i eg siælue
 þa fan us idan sun fut i burt farin ælla oc honum
 kronona opanurþii mz furnum eþe þæt han vili vart

land atar vinna sino raþe oc sinum þiarnistomanum
 lyþa oc almaogin til ræt styrkia þot hvaro at þæn ær
 annar guzs kungar skal vara þylar ma han maþ
 þoleko framkoma mz minsta vapa þyt guþ ægar sua
 val ifir þean vnga sum þæn gambla lif stækia alla af
 lande kœra sua nu sum þa vtan han vil æfte sinum
 skipapum dom al þigⁿ hafa langia ælla stækia/ kan
 sua vara þæt þe vilia eg lyþa þa letin hemelika idar
 vini þa þe i hauin nokra þe maþ af ridar skapino
 mz idar halla þa figin þem opinbarleka þæt i saghin
 konungi hemelika oc figin at i vilin ængum kættara
 þiana ælla forrapara oc eg hans syni æn han vil vil
 sins faþurs gærnigum fylghia oc takin idar siþan en for
 man þær a kronunu vægna ftríp ærloghar i lægin til þæn
 igiga oc rap ær þæn min sun hafar valt þa vapar han
 fulkumnaþar ære eg han þa vapar han skaleka af
 skipaþar i lægin til rap oc paniga iac iac lægar til
 puru oc manlekit hiarða at þæn eg vil han skal
 vil konungin a landit fara ængin af idar skal honum fœlgia

(Med yngre hand:)

¶ scribatur. Creditur scriptum esse (*hvad
 sedan följer är med mycken omsorg utplånadt.*)

Latinska texten till de egenhändiga utkasten.

A.

Bok IV, Kap. XLIX.

Vni personæ videbatur quasi quod esset in magno choro. Et apparuit Sol magnus, & lucens, duæque sedes, quasi prædicator in choro erant, una a dexteris, aliaque a sinistris, distantes a Sole longo spatio, & intervallo, duoque radii de Sole ad sedes procedebant. Tunc vox una audiebatur de sede, quæ ad sinistram partem erat, dicens: Ave Rex in æternum, creator, & redemptor, justusque Judex. Ecce Vicarius tuus, qui sedet in sede tua in mundo, reduxit jam sedem suam in antiquum, & priorem locum, ubi sedit primus Papa Petrus, qui fuit Princeps Apostolorum. Respondit vox de dextera sede dicens: Quomodo (inquit) poterit intrare in Sanctam Ecclesiam, in qua foramina cardinum sunt plena rubigine, & terra? Ideo & postes inclinati sunt ad terram, quia in foraminibus non est locus, ubi uncini imprimantur, qui postes deberent sustentare. Uncini quoque sunt extensi ad plenum, nihilque curvati ad postes tenendum. Pavimentum vero totum effossum est, & conversum in foveas profundas, ad modum puteorum profundissimorum, quæ nullum omnino habent fundum. Tectum autem est linitum pice, & ardet de igne sulphureo, stillans quasi pluvia densa. De nigredine vero, & spissitudine fumi, qui de abyssu fossarum, & de stillicidiis tecti ascendit, omnes parietes maculati sunt, & ita deformes in colore ad intuendum, quasi sanguis

commixtus putrida sanie. Ideo amicum Dei non decet mansionem habere in tali templo. Respondit vox de sede ad partem sinistram: Expone (inquit) spiritualiter, quæ dixisti corporaliter. Tunc ait vox, Papa simulatur, & designatur in postibus. In foraminibus vero cardinum significatur humilitas, quæ sic vacua debet esse ab omni superbia, ut nihil appareat in ea, nisi quod pertinet ad officium humile Pontificale, sicut foramen debet esse vacuum totaliter a rubigine, sed jam foramina, id est humilitatis insignia, sunt ita repleta superfluitatibus, & divitiis, & facultatibus, quæ ad nihil aliud custodiuntur, nisi ad superbiam, quod nihil apparet humile, quia tota humilitas conversa est ad mundanam pompam. Ideo non mirum, quod Papa, qui simulatur in postibus, inclinatus est ad mundalia, quæ signantur in rubigine, & in terra. Propterea Papa incipiat veram humilitatem in seipso, primo in apparatu suo, in vestibus, in auro, & argento, & vasis argenteis, in equis, & aliis utensilibus, segregando de eis omnibus sola necessaria sua, alia vero erogando pauperibus, & specialiter his, quos noverit amicos Dei. Deinde moderate disponat familiam suam, & necessarios habeat famulos, qui vitam suam custodiant, quia licet in manu Dei est, quando eum velit vocare ad iudicium, justum tamen est, ut habeat famulos propter roborandam justitiam, & ut eos, qui se contra Deum, & Sanctam Ecclesiæ consuetudinem erigunt, valeat humiliare. In uncinis vero, qui postibus junguntur, significantur Cardinales, qui extenti, & effusi sunt, in quantum valent, ad omnem superbiam, cupiditatem, & carnis delectamentum. Ideo recipiat Papa in manu malleum, & forcem & flectat

cardines ad velle suum, non permittendo eos habere plura de vestibus, & familia, & de utensilibus, nisi quantum requirit necessitas, & vitæ usus. Flectatque eos forfice, id est verbis lenibus, & consilio divino, paternaque charitate, qui si noluerint obedire, recipiat malleum, scilicet ostendendo eis severitatem suam, faciendoque quicquid poterit, quod tamen non sit contra justitiam, donec flectantur ad velle suum. In pavimento autem significantur Episcopi, & Clerici sæculares, quorum cupiditas nullum habet fundum, de quorum superbïa, & vita luxuriosa procedit fumus, ob quem abominantur eos omnes Angeli in cælis, & amici Dei in terris. Ista enim Papa in multis emendare potest, si unumquemque permittit habere necessaria, non superflua, præcipiatque unicuique Episcopo attendere ad cleri sui vitam, & omnis qui noluerit emendare vitam suam, & stare in continentia, privetur omnino præbenda sua, quia charius est Deo, quod in loco illo non dicatur Missa, quam quod manus meretricæ tangant Corpus Dei.

B.

’) Bok VIII, Kap. 56, slutet.

Post hæc autem Virgo, quæ sedebat cum Agno loquebatur ad me dicens. Ego indicare tibi volo, quomodo data est tibi intelligentia spiritualium visionum. Nam Sancti Dei diuersimode acceperunt Spiritum sanctum. Quidam eorum præsciebant tempus, quo euenirent ea, quæ eis ostendebantur, sicut Prophetæ. Alii Sancti sciebant in spiritu illa, quæ personis ad se venientibus

responderent, quando ab eis aliqua interrogabantur. Alii vero sciebant utrum illi erant vivi, vel mortui, qui remote ab eis erant. Quidam etiam præsciebant, qualem finem, et exitum habere posset prælium aliquod, antequam in eo præliantes intrarent. Sed tibi non est licitum scire alia, nisi spiritualia audire, et videre, et illa, quæ vides, scribere, et dicere illis personis, quibus tibi præcipitur. Nec licitum est tibi scire utrum illi vivi, vel mortui sunt, quibus tibi præcipitur scribere, vel utrum obedient, vel non consilii scripturæ tuæ, in visione spirituali pro eis divinitus tibi datis. Sed licet iste rex contempserit verba mea, veniet utique alius, qui recepturus est ea cum reverentia, et honore, et fruiturus est eis ad salutem suam.

(Fortsättningen har vid redaktionen blifvit flyttad till:)

2) Revelationes Extravagantes, Kap. LXXX.

Virgo Maria Mater Dei loquebatur Sponsæ Christi: Ego sum, ad quam Angelus dixit: Ave gratia plena. Et ideo exhibeo gratiam meam omnibus, eam in necessitate habere volentibus. Ego exhibeo adiutorium meum ad regimen Regni, in quo tu nata es, contra inimicos Dei corporales, & spirituales. Cujus inhabitatores admoneo laborare unanimiter, ut obtineant Regem, qui regere velit Incolas Regni ad devota opera, & honestam conversationem. Quibus etiam notifico, quod divina justitia proponit separare Regem, & totam generationem ejus a regimine Regni istius, & alter natus in Regno in Regem electus est, qui regnaturus est secundum consilium amicorum Dei, & utilitatem Regni. Vos igitur quatuor faciatis secundum consilium meum, ut possitis vobis plures

attrahere, habeatis istud consilium secretum secreta cum amicis Dei, & absconditum ab inimicis ejus, ut honor Dei augeatur & bona consuetudo renovetur, nec non & alienata a corona Regno restituantur. Vadat igitur unus vestrum, vel plures ad Regem dicendo sibi: Nos habemus aliqua dicere vobis tangentia salutem animæ vestræ, quæ rogamus vos sub sigillo confessionis tenere. Addatis etiam plura verba, ut expedire videtur, quorum sensus sit talis: Vos habetis pessimam famam in toto Regno dicentem, vos habere, & exercere naturalem commixtionem, & turpitudinem cum masculis contra naturalem dispositionem. Quod verisimile videtur ex eo, quod plus diligitis quosdam viros contra Deum, & animam propriam, quam propriam uxorem. Secundo dubitari potest, an habeatis fidem rectam, quia interdictus ab Ecclesia audire Missam intrastis nihilominus Ecclesias, & audistis Missas. Tertio estis prædo coronæ, & bonorum Regni. Quarto, quod estis proditor famulorum, & subditorum vestrorum, qui fideliter serviebant vobis, & Filio vestro, quos tradidistis voluntarie in manus inimici eorum pessimi cum tota terra Scharniæ, pro cujus malitia, & fallacia, numquam eo vivente tute poterunt securari. Si decreveritis peccata ista emendare, & terras alienatas revincere, serviemus vobis. Sin autem committatis filio vestro sub juramento præstito, quod velit terras alienatas revincere, Communitatem diligere, militibus suis fidelis existere, & omnia secundum leges Patriæ juste, & pie regere, & gubernare. Attamen sciatis vos quatuor, quod Deus providerat sibi alium Regem in futurum, qui taliter provenire potest in publicum cum minori

danno, & periculo, quia potens est Dominus, tam vitam Junioris, quam Senioris abbreviare, vel de Regno aliter expellere, omniaque secundum velle suum disponere, abbreviare, seu etiam protelare. Si vero ille obedire noluerit, tunc consulatis secrete aliquos de Principibus, & militibus Regni, & cum inveniatis aliquos ad idem vobiscum benevolos, & fideles, dicatis eis in publico, quod prius dixistis Regi in secreto, quod nulli hæretico servire volueritis, vel proditori. Sed nec Filio ejus, si decreverit esse paterni sceleris imitator. Quo facto assumatis vobis unum in Principem, qui ex parte coronæ Regni præliari poterit prælia Regni. Qui electus, si perfectus in bono fuerit, amicus meus erit. Sin autem non, cito delebitur. Vos opponite pecunias, & similia, ego addam cor virile, & audaciam, ut qui sponte noluerit, invitus obedire compelletur. Sin autem Rex voluerit de Regno recedere, caveatis, ne quis vestrum ipsius vestigia imitetur.

4.

Latinska ur-originalet till Tredje Bokens 8:e Kapitel, innefattande en uppenbarelse af Jungfru Maria jemte tre frågor till en numera okänd mästare, dennes egenhändigt påtecknade svar, samt slutligen Jungfruns utsago och tre varningar till följe deraf.

Efter det, sannolikt af H. Birgittas bikt-fader Petrus från Alvastra, som bref till den okände mästaren skrifna pappersdokumentet, förvaradt på Kongl. Bibliotheket.

Noueritis o magister me mulierem illam cui loquebamini postquam vos vidi huiusmodi reuelacionem habuisse. et sic me adiuuet ihesus christus vtrumque ad corpus et animam quod omnia infrascripta mihi fuerunt spiritualiter reuelata,

Apparuit enim mihi indigne peccatrici dignissima virgo maria. dicens. Ego illa sum que ab eterno in caritate dei fui. et ab infancia mea erat perfecte mecum spiritus sanctus et sicut de nuce exemplum habere poteris. que dum crescit. crescente et dilatante se testa que extrinsecus est. dilatatur et crescit eciam nuclius qui intrinsecus est. ita vt nux semper sit plena. et nichil in ea vacuum quod sit capax alicuius rei exterioris Similiter et ego ab infancia mea plena eram spiritu sancto. et iuxta corporis mei et etatis accrescenciam tam affluenter me totam spiritus sanctus repleuit vt nichil in me vacuum reliquit ad alicuius peccati introitum. et ideo ego illa sum que numquam

peccatum commisi veniale vel mortale. Ego in caritate dei tam ardens eram vt nichil mihi placuit nisi perfectio voluntatis diuine. Feruebat enim continue in corde meo ignis diuine caritatis. Deus eciam super omnia benedictus. qui me sua potencia creauit. et spiritus sancti virtute repleuit ardentem caritatem in sue diuinitatis potencia habuit ad me. et ex huius caritatis feruore misit nuncium suum ad me. voluntatem suam me faciens intelligere. vt videlicet fierem mater dei et parerem filium dej. quod dum noui voluntatis esse diuine. statim ex igne caritatis quam in corde meo ad deum habui per os meum exhibit vere obediencie verbum. per quod nuncio sic respondi. Fiat michi secundum verbum tuum. et in eodem puncto verbum factum est caro in me. et sic dei filius factus est meus filius. et sic ambo habebamus vnum filium. qui vtrumque deus est et homo. ego eciam mater et virgo. Dum hic filius meus qui est vir sapientissimus ihesus christus iacuit in vtero meo. tunc ab ipso tantam adepta sum sapienciam. vt non solum magistrorum sapienciam intelligere valeam. verum eciam in cordibus eorum cernere vtrum verba ipsorum ex diuina caritate. aut ex solius litterature astucia procedunt

Tu que verba mea audis. renuncia magistro cui loquuta es. quod ego ab ipso tria interrogo. et diligenter in consciencia sua consideret qualiter illa tenentur in corde suo. ¶ Primum est vtrum maius est sibi desiderium ad habendum fauorem et amicitiam archiepiscopi corporaliter. aut ipsius animam deo presentare spiritualiter ¶ Secundum quod ipsum inter-

rogo est, vtrum ex plurium florenorum singulari et
 • propria possessione in animo plus delectaretur vel
 nullorum. ¶ Tercium quod eum interrogo est, quid
 de hiis duobus sibi magis placere videtur. vocari vi-
 delicet magister. et inter honoratos in primis sedilibus
 pro mundana gloria residere, aut simplex frater vo-
 cari et inter vltimos residere, Hec tria in se diligen-
 ter perscrutetur, Si enim archiepiscopum corporaliter
 plus quam spiritualiter diligit. Tunc sequitur. quod
 magis dicit ei ea que delectat eum audire, quam
 prohibet omnia peccaminosa que delectat eum agere.
 Si eciam de plurium florenorum proprietate plus gra-
 tulatur quam nullorum. Tunc diuicias plus pauper-
 tate diligit. et videtur tunc amicis suis consulere, vt
 magis teneant quicquid acquirere poterint, quam di-
 mittant quo carere libencius possent, Si autem de-
 lectatur magistri nomine propter honorem mundi et
 inter honoratos locari. tunc superbiam plus humilitate
 diligit. et ex hoc similior coram deo apparet asino quam
 magistro. tunc enim vacua stramina masticat. que li-
 terature possunt comparari. tunc namque deest opti-
 mum triticum quod caritati diuine comparatur. quo-
 niam diuina caritas in superbo corde firmari non
 potest

Tu que verba mea audis intelligere debes quod quam-
 uis cecus non videat nichilominus tamen ipso cadente
 in precipitium sol in sue claritatis resplendet pulcri-
 tudine. qua videntes gratulantur itineris sui offendi-
 cula fugiendo ¶ Jtem quamuis surdus non audiat
 nichilominus tamen torrens cum strepitu sui impetus
 super eum ab alto cadit horribiliter. eo qui audire
 potest ad loca tuciora fugiente ¶ Jtem quamuis mor-

tuus gustare non potest, nichilominùs tamen ipso in vermibus putrescente bonus potus dulcedinem sui saporis retinet. quam vius degustans in corde letificatur et audax ad quecunque virilia opera peragenda efficitur

På bladets frånsida har den okände mästaren skrivit svaren på de tre frågorna med följande ord:

.ad primum magis eligo animam domini deo presentare spiritualiter.

.ad secundum quod nihil habeo proprium. et magis delector in paupertate quam professus sum quam in omnibus diuitiis mundi.

.ad tertium quod magis mihi placet simplex frater vocari quam pro vana et mundana gloria magister appellari.

Derunder följer med den förra handen:

Ego maria que veritatem de ore gabrielis audiui indubitanter credidi veritati. vnde de meo corpore veritas sibi assumpsit carnem et sanguinem. et mansit in me Jllam eandem veritatem genui de me qui vtrumque deus et homo est in se Et quia veritas que dej filius est ad me venire, et in me habitare et ex me nasci voluit. jdeo plenissime intelligo vtrum in ore hominis sit veritas an non adhuc priusquam verba de ipsius labiis exeunt Ego a magistro tria interrogabam quem mihi bene respondisse probarem si in verbis suis fuisset veritas. que quidem quia in eis non erat, jdeo nunc de aliis tribus ipsum precauere volo. et illud idem quod in ipsius responsionibus defecit videlicet veritas verba mea plenissime sequetur

¶ Primum est quod aliqua sunt que corporaliter desiderat, et illa nullo modo optinebit ¶ Secundum est quod hoc quod nunc habet cum mundana leticia cicius carebit ¶ Tercium est quod pusilli introibunt in regnum celorum. magni autem stabunt extra quoniam porta est angusta .

Nederst med annan, finare hand:
scriptum in libro magno

De femton bönerna

orätt tillskrifna H. Birgitta i nära 400 år.

Här börias femtan böner, aff wars herra ihesu christi hälgasta pino, hwilkin them gudhelika läs hwar dagh, han forskullar stora nadh aff gudhi badhe j thässe wärldh oc swa j kommaskolandis wärld, Thy kärista modhir läsen them gärna oc glömen ekki M(ärita) T(hures dotter)

1	10
O herra ihesu christe, ewerdelikin thera söthme som thik älska, höxta hiärtans glädhi, Syndogha manna helsa oc älskare, thu vart man for manna skul, Mindz a allan thän fortanka oc sorg som thu tolde j thinom likama, tha thu ville thola thina harda pino, Mindz oc a the beska sorgh, som thu haffdhe j thinom hugh tha thu twadhe thinna käneswena föthir, Oc gaff them först thin wälsignadha lichama Oc foresagde them thina kommaskolandis pino, Oc mintz a allan räddogha oc sörghelikin änxla som thu tholdhe j thinom klana lichama, tha blodz swetz dropa nidhirfluthu aff thinom lichama, oc tha thu war fangin, Rögdhir aff falskom witnarom dömdhir aff threm domarom om pascha thima j thinom wngdoms aldhir Oc wast wtan sak dömpdhir Draghin Slaghin Fördhir w thinom klädrom Oc fördhir j annars klädhe fore	2 3 4

gab oc hadh Slaghin a hals och howdh Flängdhir
 5 widh studh kronadhir mz thorn, Och mangfalle-
 lica sargadhir, Jak bidhir tik for alla tässa thina
 pinor At thu giff mik for myn dödh sannan idruga
 5 reen scriptamal oc bätring oc alla mina synda for-
 latilse Amen

Pater noster Aue [maria]

2

O herra ihesu christe wärldhinna skapare, Mintz
 10 a the beskasta wärkia som thu tholde, tha thina
 6 hālgasta hāndher oc fōther korsfästis mz stubb-
 ottom iärnsplikom. Oc a thān wärk som tillagdis
 allom thinom saarom, tha thin wālsignadha lich-
 ame swa starklicha wtthandis a kors seno, at all
 15 thin lidhamot sundhir löstis, Jak bidhir tik for
 alla thina beskasta wärkia, At thu giff mik thin
 sannan räddogha oc älskogha Amen

Pater noster Aue maria

3

7 20 O ihesu siāla läkiare Mintz a thān wärk som thu
 tholde a kors seno, i allom thinom sargadom lim-
 om Swa at enghin wärkir maa liknas thinom wärk
 Thy at aff thinom fotha iliom oc til thin iāssa,
 war enkte heelt a tich, Oc tha swa som ey aminn-
 25 andis thina wärkia, Badh thu gudh fadhīr misk-
 8 unna thinom owenom For thāssa thina pino beska
 wärkia aminne bidhir jak thik ath thin pina wari
 alla minna synda forlatilse Amen

Pater noster Aue maria

4

O ihesu san ängla glädhi oc aldz [lusta] paradis Mintz
 a thän räddogha och stygh som thu tholdhe, Tha
 alla thina owini stodho omkringh tik swa som
 grymmasta leon Oc dröfdo tich mz spottan oc 5 9
 slaghom oc manghom androm ohörlichem pinom
 oc obrygdellichem ordhom, oc hardastom oc
 grymmastom pinom Bidhir iach tik At thu fräls
 mik aff allom minom owinom synlikom och osyn-
 lichom, Oc giff mik äwerdelico helsso wärn wndhir 10
 thinne miskund

Pater noster [Aue maria]

5

O ihesu äwärdeligx kärlekx spegil, Mintz a at
 thu forewiste j thinna äwerdelica guddoms snille 15 10
 alla thina winir, hwilka som skuldho helas fore
 thina pino Oc alla thina owener, hwilko som
 skulde fordömas for sina otrolighet oc syndhe
 skuld Miskunna mik mz the miskund, Mädh hwilka
 thu miskunnadhe och warkunnadhe fortapadom 20
 syndarom, särlicha sigiandhe röffwarenom J dagh 11
 skalt thu wara mz mik j paradis Bidhir iak tik
 milde ihesu At thu gör miskundh mz mik j mins
 dödz thima Amen

Pater noster Aue maria 25

6

O Jhesu älskelichin konunghir alldhir astunde-
 lichin Mintz a the sorgh som thu haffdhe tha
 thu hängdhe naken a korsseno, och alla thina
 owener stodho moth tik Oc thu fant enghin then 30 12

tik hugnadhe Oc saa thina älskelika modhär staa
 när tik j mästom dröuilsom, hwilka thu antword-
 adhe j thins känneswens gömo Jak bidhär tik
 mildhe ihesu for all thässen tingh Oc för thz
 5 sörghelika swärdh som tha gönom stak thinna
 13 modhärs siäl, at thu warkunna mik j allom minom
 dröuilsom, andelikom oc licamilikom Oc giiff mik
 hugnadh j allom thöm Amen

[Pater noster Aue maria]

10

7

O ihesu äwärdelika milhetz källda, thu som aff
 innarsta kärlek sagdhe a korsseno Jak är törsthär
 Thy at thu thörste oc astundadhe mankönsins
 helso Jak bidhär tik At thu giiff mik astundan
 14 15 til at fulkompna hwaria godha gärningh Oc wt-
 släk alstingis j mik kötsins lusta Och wärzlrika
 thinga astundhan j mino hiärta Amen

Pater noster Aue [maria]

8

20 O ihesu hiärtelikin siäla sötme Jak bidhär tik for
 the beska ätikia oc galla som thu snakadhe a
 korsseno, At thu giiff oss wärdelika taka thin
 likama oc thit dyra blodh, til wara siäla helso
 Amen

25

Pater noster [Aue maria]

9

15 O ihesu konungxlikin dygdh j gudheligx hiärta
 glädhi Mintz a the sorgh oc änxla som thu haff-
 dhe aff judhanna obrygdilsom oc dödzins wärkia
 30 beeskelighet Tha thu ropadhe til gudh thin fadhär

sighiande O myn gudh myn gudh hwi forläst thu
 mik, O myn söthe herra gudh for thänna anxla
 bidhir jak tik, at thu forlat mik ey j mins dödz 16
 anxla oc wärk Amen

Pater [noster Aue maria] 5

10

O ihesu wphoff oc ände höxte dygdh Mindz a at
 thu war sarghadhir for wara syndhir skul owärst
 aff hoffdheno, Oc nidarst til ilianna For thinna
 saara widhelighet oc mykelighet bidhir jak tik, 10
 At thu lär mik mz sannom kärlek at fulkompna
 thin budhord Amen 17

Pater noster Aue [maria]

11

O Miskunsamaste ihesu Jak bidhir tik for thina 15
 diwpa miskund Oc for thin diwpa saar, som
 gingho gönom thit köth j thinna bena mārgh At
 thu wprees mik aff syndhom, Oc höll mik wndhir
 thinom saarom til thäs thin wredhe ar offwir
 faren Amen 20

Pater noster Aue maria ple[na]

12

O ihesu kärlekx bandh Mintz a thinna saara otalica 18
 mykelikhet, aff hwilko thu wast sargadhir owir
 allan thin licama, aff omillom mannom Oc rödhir 25
 giordhir aff thinom hälgasta blodhe for thin mykla
 kärlek, O mildhe ihesu scriff all thin saar j mino
 hiarta mz thino dyra blodhe At jak maghe j them
 see oc läsa thina värkia, Oc thik for them altidh 19
 mz höxta kärlek takka oc tiäna Amen 30

[Pater noster Aue maria]

13

O Jhesu starkasta leon oc odödhelikin oc äwerdhe-
 likin konunghir, Mindz a thän wärk som thu
 tolde, nar alla thins hiarta krafftther wanskadh
 5 aldzingx, oc thu mz nidhir bögdö hoffdhe sagdhe,
 20 Nw är alt tz fulkompnath som jak var sändhir
 til at fulkompna j wärldena, Om thänna wärk oc
 änxla bidhir jak tik, at thu miskunna mik j mins
 liiffs ändha oc kalla tha miskunnelika mina siäl
 10 til thin amen

Pater [noster Aue maria]

14

O ihesu höxte fadhirsins engha son Mindz a at
 thu antwardadhe gudhi thinom fadhir thin anda
 21 15 sighiandis O fadhir j thina hendhir antwordar jak
 myn anda Oc smakade ther äpthir beska dödh
 for wara siäl athirlösn O äronna konunghir For
 thänna thin dyrasta dödh, bidhir jak tik At thu
 störk mik til at staa mothe diefflenom Oc köteno
 20 oc wärldhinne Oc liffwande til thin hedhir, Oc
 tak mina siäl j mins liiffs ändha j thina äro Amen

Pater noster [Aue maria]

15

O ihesu sandhir Oc fructhsamaste winquisthir
 22 25 Mintz a thit fulstopa blodh hwilkit thu wtgöth
 aff allom thinom sargadha limom Oc all thin in-
 älfue, märghir oc been thörkadis, For thässa thina
 beskasta pino Oc thins dyrasta blodz wtgiutise
 bidhir jak tik At thu forgiff mik alt thz jak haffwir
 23 30 syndat mothe tik Oc at jak wärdogh wardhe äpthir

thässins liffsins ändha tik m^z allom hælghonom
 ewårdelica loffwa, myn söthe herra ihesu christe
 Amen

O Söthe herra ihesu christe signat wari thin saar
 som thu haffde j thinne pino, For thinna saara 5
 dygdh wårdogas hela minna siäls saar Amen

Pater noster [Aue maria]

Denna uppteckning är hemtad ur Märta Thuresdotters bön-
 bok, pergament-handskrift på Kongl. Bibliotheket, med gam-
 malt märke (Antiqvitetts-Arkivets) A 37. 10

Skiljaktig uppteckning af samma böner, ur Christina Hansa-
 dotters bönbok, pergament-handskrift på Kongl. Bibliotheket,
 med gammalt märke (Antiqvitetts-Arkivets) A 38.

Här byriaas xv böner

O Herra ihesu christe äwårdelikin sötme thera 15 183
 som thik älska höxte hiärtans glädhi syndogha
 manna helsa oc älskare thu wardh man for männ-
 iskiona skul O herra ihesu christe lifuandis gudz
 son loff hedher oc ära wari thik for allan thanka
 oc sorgh som thu tholde j thinom wårdogha lic 20
 ama tha thu wilde gaa til ath thola thina hardha
 pino Välsignadher wari thu min söte gudh fore
 the beska sorghena som thu haffdhe i thinom
 hugh tha thu thuadhe thinna känneswena föther
 oc gaf them först thin wälsignadha licama oc for 25 184
 sagdhe them thina komaskolande pino Aldra wård-
 oghasta loff hedher oc ära högxta oc ödhwikasta
 tak oc thianist wari thik min aldra kärasta gudh
 fore allan then räddogha oc sörghelikin ängsla,
 som thu tholde i thinom klenasta likama tha 30
 blodz swetz dropa nidherflutu aff thinom helghasta

likama Oc tha thu vart fangin aff thinom wt-
 ualdo folke aff falsom witnom kårdher dömder aff
 trem domarom wm pascha thima J thinom wng-
 doms aller Och wast wtan sak dömder draghin
 185 5 oc slaghin fördher w thinom klädhom oc fördher
 i annars klädhe thik til gab oc hadh slaghin a
 hals oc hofwdh flängder widh studh kronadher
 mz thorn oc margfallelika sarghadhir Jak bidher
 thik for alla thässa thina pinor at thu giff mik
 10 for min dödh sannan anger oc idhrugha räth scripta-
 mal oc bätringh oc alla minna synda forlatilse
 Pater [noster Aue maria]

2

O ihesu christe wärllinna skapare oc all thing fore
 15 rådhas och iordhena lykker i thinne hand Loff
 hedher oc ära wari thik for the beskasta wärkia
 som thu tholde tha thina hälghasta händer kors-
 festos mz stobbotom iärnsplikom Och til at ginom-
 186 bora thina werdoghasta föter tha the ey til räkto
 20 äpther thera wilia tillagdho the värk owir värk
 thinom sarom oc swa grymmelika wträkto oc wt-
 thando a korseno at thin lidhamot syndhirlöstos
 Jak syndogh oc owerdogh bidher thik min söte
 gudh for thessa hälghasta oc beskasta wärkiana
 25 som thu tholde fore mik a korseno at thu giff
 mik thin sighnadha räddogha oc älskogha
 Pater noster Aue [maria]

3

O ihesu himerikis oc siäla läkiare wälsignadher
 30 wari thu for then swidha blanadh oc värk som
 thu tholde a korseno i allom thinom sarghadhom

limom oc swa vtthandom at the matto all synder- 187
 lösas swa at engin wärkir maa liknas thinom
 wärk Thy ath aff fotanna yliom oc til iassan war
 enkte helt a thik Oc tha swa som ey aminnandis
 thina wärkia badh thu mildelika fadhren for thin- 5
 om owinom sighiande Fadher forlath them theta
 thy the witha ey hwat the göra Om thessa misk-
 unnena oc thina pina aminne bidher jak thik
 millaste gudh at thessa thinna beskasta pino
 aminnelse wari alla minna synda forlatilse 10

[Pater noster Aue maria]

4

O ihesu san angla glädhi oc alz lusta paradys 188
 ära loff oc othalikin glädhi wari thik for allan
 then räddogha oc stygnadh som thu tholde tha 15
 alle thine owini stodho omkring thik swa som
 grymasta leon oc dröfdho thik mz sputtan oc
 slaghum oc mangom androm pinom oc obrigdhilso
 ordhom oc hardhasta oc grymastom pinom Herra
 ihesu christe iak bidher thik om alla the pinor 20
 mz huilkom thine owini thik plaghadho at thu
 fräls mik aff allom minom owinom synlikom oc
 osynlikom Ok giff mik äwærdelika helso wärn
 wnder thinne miskundh Amen

[Pater noster Aue maria] 25

5

O ihesu äwærdhelix klarhetz speghil Loff hedhir
 oc ära wari thik for thz at thu forewiste i thinne 189
 äwærdhelike guddoms snille alla thina wini huilke
 som skuldo helas for thina pina Oc alla thina 30

owini huilke som skuldo fordömas for sina otro-
 likhet oc synde Välsignadher wari thu for thina
 stora miskund mz huilke thu miskunnadhe oc
 warkunnadhe fortapadhom syndarom särlika sigh-
 5 iande röfuarenom J dagh skalt thu wara mz mik
 i paradys Jak bidher thik milde ihesu at thu gör
 miskund mz mik j minom dödhz tima

Pater [noster Aue maria]

6

10 O ihesu älskelikin konunger aldra astundelikaste
 win Loff hedher oc ära wari thik for alla the
 190 sorgh oc dröfwilse ther thu hafde tha thu
 hängde nakin a korseno oc alle thine owini stodho
 moth thik Oc fant ingen then thik hugnadhe oc
 15 saa thina älskelika modher staa när thik i störst-
 om dröfwilsom huilka thu antwardhadhe j thins
 känneswens gömo Jak bidher thik milde ihesu
 for all thessen thing oc for thz syrghelika swärdhit
 som tha ginom stak thina välsignadha modher
 20 siäl At thu warkunna thik owir mik i allom min-
 om dröfwilsom andelikom oc likamlikom oc giff
 mik hugnadh i allom them

Pater noster Aue [maria]

7

25 O ihesu äwärdhelix milhetz källda välsignadher
 wari thu min käraste gudh fore thz at thu aff
 191 innarsta kärlek sagde a korseno Mik thörste thy
 at thu thörste och astundadhe mankönsins helso
 Jak bidher thik min käraste gudh ath thu giff
 30 mik astundan at fulkomna alla godha gärninga oc

wtslak alstingx kötzlikx lusta oc wärzlikx thinga
astundan j mino hiarta

Pater noster [Aue maria]

8

O ihesu hiartelikin sötme Jak bidher thik for the 5
besko atikio oc galla som thu smakadhe a korseno
at thu giff mik wärdhelika see oc taka thin hälgh-
asta likama oc dyrasta blodh til wara siäla hug-
nadh och helso äwerdelika

Pater noster [Aue maria] 10

9

O Jhesu konungxlikin dygdh och gudhelikx hiarta
glädhi Loff hedher oc ära wari thik min söte gudh 192
for the sorgh oc ängsla thu hafde aff iudhanna
obrygdhilsom oc dödzsins wärkia besklighet Tha 15
thu ropadhe thik aff fadhrenom wara forlatnan
sighiande min gudh min gudh hwi forlat thu mik
O min aldra sötaste herra ihesu for theenna ängsla
bidher iak thik at thu forlat mik ey j mins dödz
ängsla oc wärk 20

Pater [noster Aue maria]

10

O ihesu ophoff oc ände höxte dygdh Loff hedher
oc ära wari thik Min söte gudh for thz thu wast
sarghadher for wara synde öwärst aff hofdbeno 25
oc nidher til ylianna Thy bidher jak thik for thina
sara widhelighet oc mykelighet at thu lär mik mz 193
sannom kärlek at fulkompna thin budhordh

Pater noster [Aue maria]

11

O ihesu miskunnena källda Loff hedher oc ära wari thik min söte gudh for thinna sara diwplighet som omkring gingo thit köt oc bäna märg
 5 Jak bidher thik miskunsamaste ihesu for thea diwplighet at thu opdragh mik nidherfalna oc swnkna j syndinna diwp oc höl mik wnder thin-
 om diwpa sarom alt ther til thin wrädhe är owir farin

10 Pater noster oc aue [maria]

12

O ihesu fridsins tekn oc kärleksins band Loff hedher oc ära wari thik min käraste herra ihesu christe fore thinna sara otalika mykelikhet aff
 194 15 huilkom thu wast sarghadhir owir allan thin lik-
 ama aff omillom mannom oc rödher giordher mz thino hälghasta blodhe j thino jomfruliko köti Hwat kunne thu mille ihesu mera göra for os än thu giordhe Bidher iak thik for thin aldramästa
 20 kärlek milde ihesu at thu scrifua all thin saar j mino hiarta mz thino dyra blodhe at iak maghe j them see oc läsa thina wärkia oc thik for them altidh mz höxta kärlek thakka oc thiäna

Pater [noster Aue maria]

25

13

O Jhesu starkasta leon odödhelikin oc äwärdhelikin konunger Loff hedher oc ära höxta oc ödmiwkasta thak wari thik min sötaste gudh for
 195 then wärk thu tholde nar alla thins likama Oc
 30 hiarta krapte alstingx wanskadhos oc thu mz

nidherbögdho hoffdhe sagdhe Nw är alt fulkompnat
som iak är sender til at fulkompna Bidher iak
thik min sötaste gudh at thu miskunna mik i
minom ytarsta wtgang tha min siäl är änxlande
oc min ande dröfdher

5

Pater noster Aue [maria]

14

O Jhesu höxte faders eende son oc äwårdhelik
fåghrind Loff hedher oc ära wari thik min älske-
likaste herra ihesu for the grötelika antwardhan 10
thu antwardhadhe thin anda sighiande Fadher i
thina händer antwardha iak min anda mz sargh-
adhom likama mz sundher sprungno hiarta Oc 196
högho rope wpgaff thu thina astundelikasta siäl
O äronna konunger for thenna thin dyrasta dödh 15
bidher iak thik at thu styrk mik til at staa moth
diäflenom kötino oc werldinne ath iak wari dödh
werldhinne oc lifuande til thin hedher oc i minom
ytersta tima tak til thik mina siäl ärlända oc
pelagrim 20

Pater [noster Aue maria]

15

O Jhesu sant och fructsamt winbär Loff hedher
oc ära wari thik wälwilioghaste Jhesu for thz ful-
stoppa oc owirflytande blodh hulkit thu vtgöt aff 25
allom thinom sarghadhom limom swa fulstoppika
swa som aff pressadhom winklasa tha thu ensam-
en trodh winpressin a korseno Oc tha thin sidha 197
war ginom stungin mz spiwteno skänkte thu os
blodh oc watn swa at ey aterbleff minste tar i 30
thik Oc thit klanasta köt afhamadhes oc thin

jnälwe torkadhos O aldra sötaste ihesu for thin
 aldrabeskasta dödh oc pino dyrasta blodhz wt-
 giwtilse bidher iak thik at thu sargha mith hiarta
 At syndabättringenna oc älskoghans tara wari mit
 5 bröd dagh oc nath Oc wmuent mik allaledhis til
 thin at mit hiarta vari thik awerdhelikit inbygg-
 198 ilse oc min wmganga swa thak oc anamälikin oc
 mins lifs ände swa lofikin at iak wärdogh wardhe
 apter lifsins ända thik mz allom hälghonom awerdhe-
 10 lika lofua Amen

[Pater noster Aue maria]

Rubriken för de 15 bönera lyder i bönboken med gammalt märke A 29 helt enkelt:

Här begynnes the fämtten böner af gudhz pyno

Likaså i Wadstena codex N:o 12 Benz. på Upsala Bibliothek:

Här börias xv böner aff wars herra ihesu christi pino

I bönboken med gammalt märke A 36 inledas dessa böner med öfverskriften:

Een eenlik quinna ok innelukt astundadhe at vita tal af gudz sarom. ok bath gudh ther vm at han sculde henne thz tee Gudh sagdhe henne mins licama saar varo fem thusand fem hundrat ok än sextighi [wm thu wil theu hedhra skal thu daghelika läsa om eth aar

xv pater noster oc aue maria oc swa aareno
fframlidhno haffwer thu helsat hwart eth saar]

Den inom klammer satta slutmeningen, som egentligen sammanbinder rubriken med bönera, felar eget nog i handskriften, och är därför här tillagd efter Birgitta Andersdotters bönbok. I denna senare, äfvensom i A 29, Ingegerd Ambjörnsdotters bönbok o. fl., förekomma åter de 15 bönera, så inrättade att de ställas till Christi olika kroppsdelar; början af hvarje bön är fortfarande lik med de nu meddelade. Denna redaktion, oaktadt sannolikt nog af samma hand som den förra, har icke blifvit tillskrifven H. Birgitta, och kan således här förbigås samt sparas till en framdeles utkommande samling af medeltids böner.

2
10
10
10
10

trum

re reno pa
nan fore
ar hōthra
n ~~er~~ sūm
olua fū tū

fea oc hora
e pān dāo in koma
nsto oc vtan man
fepin byrnadis
oc apite by fighē

SERMO ANGELICUS.

ENGELENS DIKTAMEN TILL H. BIRGITTA.

Engelens Diktamen till H. Birgitta.

[Dominica

leccio prima]

ORdhit aff hwilko johannes ewangelista gör
aminne j sino ewangelio, war aff äwårdheliko
mädh gudhi fadhir ok them hælgha andå en gudh. 5
Thre äru persone ok en fulkomin gudhdombir
är i them Sannelika the thre persone waro ok
äru j allom thingom iämna Thy at i allom them
är en wili. en snille. et wald. en fågrind. en dygdh
en kärlekir en glådhi Sannelika omöghelikit ware 10
thz ordhit wara gudh än thät ware atskillikit
aff gudhi fadhir ok them hælgha anda Swa som
aff thäso ordheno ita. hwlkit som synis at lydha
sannind ok hawa j sik thre stawa ma hawas äptir-
döme Thy at swa som än nokor thera thriggia 15
staffwanna bort droghis aff androm Tha hafdhin
the ey the samu fulkomnilse hulka the hafdho för
Thy at the ey fulkomnadhin thät sama ordhit
Samuledh är vnderstandande aff threm personis
i enom gudhdom. Thy at än nokot thera ware at- 20
skillikin aff andre älla andre oiämna älla i nokro wan-
skandis hwilkit annwr hafdhe Tha syntis ey gudh-

3

4 dombir at wara i them. Sialwir gudhdomin ar
 oatskillikin i sik Ämwäl vm mandomsins takilse
 ar oloffikit at tro ordhit swa som ar gudz son
 hawa warit atskildan aff gudhi fadhír ok them
 5 hálgha anda. For thán skuld at swa som ordhit
 hwilkit wi talom an tho at thát thánkis i hiárt-
 ano ok framföres mädh munnenom ma ey han-
 nas alla sees Vtan thz faa warit inthrykt alla
 inscřfwat nokro ännelike thinge Swa ämwäl
 10 thátta ordhit hwilkit som ar gudz son hafdhe
 warit omöghelikit at hannas alla sees for man-
 kynsens helso Vtan thát hafdhe warit enat ok
 tilbundit manzliko kyti Ämwäl naar som nokot
 ordh scodhas skřiwat i book ma ämwäl hogsas i
 15 hughenom ok framföras samuledh mz munnenom.
 Swa ändelika ar engaledhis iäwande guz son
 synlikin i manzliko kyti at wara mädh gudhi
 fadhír ok them hálgha anda Thy aru sannelika
 thre pärsonē. oatskillika ovmskiptelika. äwär-
 20 dhelika. i allom thingom iämna. en gudh J thánna
 gudh waro al thing forewitin aff äwårdheliko ok
 tilstandande hans a syn. mz fäghrind. ok wyrðh-
 ning. hanom til glädhi ok hedhir Hwilkin ther
 äptir nar hanom thäktis sniällelikast fram ledde
 25 them vm skapan at wara Sannelika ey nödgadhis
 5 gudh til skapaskolande nokot aff nokre widhir-
 thorft alla aff nokre wanskilse sinna glädhi alla
 gangx. For then skuld at omöghelikit ware at
 sialwir gudh skulli thola nokor wanskilse i sik.
 30 Ok thy ensamin hans mäst brännande kärlekir
 drogh han til skapaskolande. at flere mädh hon-
 om scullen äwårdhelika glädhias aff hans otalliko

glädhi Ok thy skapadhe han thär äfter aldra
fäghirst al the thing hulkin skapaskolande waro
mz the formo. ok mädh the matto swa som
the oscapadh til stodho aldra fäghirst hans a syn.
aff äwardheliko Tho mällan al thing hwilkin tho 5
waro oscapadh war et for gudhi höghelikast
ifwir al annor thing aff hwilko siälwar gudh
mäst gladdis Thy at j thy oscapadha syntis
äwardhelika gudhlike a syn fyra elemänta. swa
som är. eldir. wädhir. watn ok iordh. J thässe 10
mato än thot the waro tha oscapadh swa som
at wädhrit sculle wardha swa lät j thy at thät
skulle aldrih bläsa mot them hälgha anda.
Jordhin skapas i thy oscapadho swa godh ok
fructsamlik at enkte matte waxa i hänne hwilkit 15
ey ware nytlikit til al widhirthorftelik thing Ok
watnit swa spakt at hwadhan som hälzt wädhär-
sins storma til blästo nokor bölgia skulle eygh 6
röras nokraledhis i hänne Eeldin ämwäl swa
höghir at hans lughi sculle nalkas the bliwilse 20
i hwilke gudh war O maria renasta iomfru ok
fruktsamlikasta modhir. Thu äst thz sama thy
at swa ok tholik tilstodh thu oscapadh gudhlike
asyn til hans mästo glädhi aff äwardheliko Ok
sidhan hafdhe thu thins wälsignadha likama 25
ämpne aff foresagdhom elementis swa renom ok
clarom. Ändilika tholikin tilstodh thu oscapadh
for gudhi for thin skapnadh hulkin thu wärdhogh
wast ther äftir at fulkomnas Ok thy owirgik thu
aldra mäst aff vphoweno al skapaskolande thing 30
i gudhz a syn. til hans mästo glädhi Thy at gudh
fädhir gladdis aff thinom fruktsamlikom gärningom.

hwilka thu skulde göra. honom hjälpande **Sonia**
 frygdhadhis aff thinne dygdhafulle stadhlikhet **Ok**
 than hæghe ande aff thinne ödmiuko lydhno
 Tho war fadherenom sonsins glädhi ok andans
 5 **Ok** sonenom war fadhirsins glädhi ok andans
Ok them hæghe anda fadhirsins glädhi ok son-
 7 sins Hwadhan aff swa som en glädhi war allom
 them aff thik Swa hafdho the alle en kärlek
 til thik

10 leccio secunda

O Maria wärdhoghast aldra skapadha thinga.
 swa wast thu for gudhi aff vphoweno för än han
 thik skapadhe. swa som noe ark war for hon-
 om. sidhan honom war kunnoghat aff hännan
 15 byggilse för än han hona fulkomnadhe swa som
 honom budhit war Noe wiste hulkin hans ark
 skulde wardha i them tima hwilkom gudhi thäktis
 Gudh wiste for alla tima. hwilkin hans ark sculle
 wardha. Swa som är thin ärofulle likame Noe
 20 gladdis aff sinne ark för än hon bygdhis **O** dyra
 iomfru siälwir gudh gladdis höghelikast för än
 han thik skapadhe Noe gladdis thy at hans ark
 war swa fastelika samanbinda skolande at hon
 sculde eygh syndirlösas aff nokrom bölgheio stötom.
 25 ¶ Gudh gladdis thy at thin likame sculde wardha
 swa dygdhafullir ok starkir at han ey sculle
 böghias til nokra synd aff nakra ilzsko härzsko
 hulkin komaskolande var i häluite Noe gladdis
 aff thy at hans ark sculle swa bikas vtantil ok
 30 innantil at nokor orenlikhet sculi ey mogha in-
 8 drypa j hona ¶ Gudh gladdis aff thy. at han

fore wiste thin wilia skula wardha swa godhan
 aff sinom godhleek at thu sculle wårdhogh war-
 dha mädh thäs hälgha anda smöril*som* swa vm-
 kringgiutas innantil ok vtantil at ingangir skulle
 angaledhis vppinbaras j thino hiärta for thän 5
 skuld iordhrikis thinga giri är swa hatlikin gudhi
 j mannenom. swa som orens ok fulika luktande
 watnz vrenlikhet war noe i sinne ark hatlikit.
 Noe gladdis aff rume widhilikhet sinna ark Gudh
 gladdis aff thinne vidhasto ok miskunsamasto 10
 milheet mz hulke thu wast fulkomlikast alla älska-
 skolande. ok enkte skapadh thing oskällika hata-
 skolande. särlika for thy at thiin wälwilioghasta
 milhet skulde swa mykit vtwidhas. at omiätlike
 gudh hulkins mykilikhet är ogriplikin sculde 15
 wårdhoghas at liggia ok wändas i thinom wälsign-
 adha qwidh. Noe gladdis ämwäl for thän skuld
 at hans ark skulde göras ymnit lius. Gudh gladdis
 thy at thin iomfrudombir war gömaskolande
 alt til thin dödh swa claar ok reen. at engin synda 20
 smitta skulde mogha myrkia han. Noe gladdis
 aff thy at han skulle hawa al sins likama widhir-
 thorftelik thing i sinne ark. Gudh gladdis aff
 thy at han sculde taka allan sin likama vtan al
 wanskilse aff thinom ensamna likama O renasta 25
 iomfru meer gladdis gudh aff thik än noe aff
 sinne ark. Thy at noe wiste sik vtgaskolande
 aff sinne ark mz them sama likama mz hulkom
 han ingik i hona. Än gudh forewiste sik in-
 gangaskolande vtan likama i thins höwiska lik- 30
 ama ark ok vtgaskolande aff hänne mz likama
 taknom aff thino renasta kyti ok skärasta blodhe.

Noe wiste sik skula lata sina ark toma nar han
 skulle vtgaa aff h anne ok ey ther  ftir inga-
 skolande i hona Gudh wiste  mw al f r  n
 w rdlen wardh at naar han skulle f dhas aff
 5 thik m dh mandom ok thu  roful iomfru ok
 modhir sculde ey atirbliwa toom swa som noa
 ark vtan aldr fullast mz allom th s h lgha anda
 gawom. ok  n thot hans likame skulde skylias
 aff thinom likama i hans f dzslo Tho ey th s
 10 minna forewiste han thik oatskillika bliwaskolande
 vtan  nda mz sik.

leccio tercia

Abraham patriarcha  lskadhe sin son ysaac.
  mbrat som gudh lowadhe honom son f dha-
 15 skolande mangom arom f r  n han afladhis  n
 m dh mera k rlek  lskadhe o sötasta iomfru
 10 maria siälfwir aldzwalloghir gudh thik f r  n
 nokat skapadhis Thy at han forewiste aff  wardhe-
 liko thik wara födhaskolande sik til m sto
 20 gl dhi Ey wiste abraham patriarcha. at sin mykle
 k rlekir hulkin han hafdhe til gudh war vppin-
 baraskolande vm sonin sik lofwadhan  n aldra
 b st wiste gudh i vphoweno at hans mykle k r-
 lekir hulkin han hafdhe til mankynit sculde lius-
 25 lika allom vppinbar wardha. Abraham forewiste
 sin son skula aflas mz blyugdh f dhas aff qwinno
 sik kötlika tilfögdhe  n gudh forewiste. O
 renasta iomfru. at han skulde aflas i thik mz
 hedhir vtan manz till gning. ok at han skulde
 30 höwizlikast f dhas aff thik thinom iomfrudom
 helika g mdom Abraham vndirstodh at hans sons

kôt skulde skilias aff sino kyti mz likamlike sam-
 waru thär äfte at han sculde födha han. Än
 gudh fadhír fore wiste at thz signadha kôtit sculde
 aldrih skilias aff hans walde hulkit hans söte
 son hafdhe foreskipat ok forethänkt at taka aff 5
 thik. O skärasta modhor Thy at sonen i fadhírenom
 ok fadhrin i sönenom äru samwarlika oatskillika
 en gudh. Abraham vndirstodh kôtit fôt aff sino
 kyti skula fulnaz ok vmwändas i muld swa som 11
 sit eghit kôt Än gudh wiste thit aldra renasta 10
 kyt ey meer skula syndirlösas fulna älla rutna
 än sit hälaghasta kôt födhaskolande aff thino
 iomfruliko kyti Abraham bygdhe hws sinom son
 för än han afladhís mz them wilia at han sculle
 byggia i thy naar han föddir war. Än thik o 15
 dyrasta iomfru war hws äwärdhelika foreskipat
 i hulko thu sculle byggia. swa som är siälwir
 alzwalloghir gudh O vtallikit hws hulkit vmkring
 gaff thik ey atenast vtantil wäriande thik aff
 allom wadhóm Vtan bleff ämwäl innan thik. styrk- 20
 iande thik til aldra dygdha fulkomnilse Abra-
 ham fore saa ther äftir thry thing sinom son ey
 än afladhóm. at han sculde widhirqwekias aff them
 naar han hafdhe warit föddir Thässin thry waro
 atskillekin aff sik i a syn waru ok smak Än thik 25
 o astundelika iomfru. til thinna oändelika widhir-
 qwekilsa fore saaz aff äwärdheliko siälwir gudh
 i threm personis aldra minzt atskillekom af sik
 äftir gudhlike waru. Ok thän sami gudh. O 12
 maria fatika manna födhirska. foresaas vm thik 30
 fatiko mankyneno til äwärdhelika födho Ok vm
 them thry hulkin patriarcha fore [saa] sinom son

mogho thre persone vndirstaas swa som är fadhär
 ok son ok thän hãlghe ande. Thy at swa som
 olianna fitme forma eygh brinna. för an wekin
 tilsätz. swa fadhirsins mäst brännande kärlekir
 5 lyste ey vppinbarlika i wãrdhlinne O vtwalda
 gudhz brudh för an hans son skulde taka sik
 aff thik manzlikin likama. hulkit som vndirstars
 vm wekan Ämwäl swa som hwetit ma ey wardha
 brödh för an thz fa warit til ret mz flerom an-
 10 budhom Swa ok gudhz son hulkin som är ånglanna
 födha syntis ey vndir brödhz liknilse til manzens
 widhirqwekilse. för an hans likame war saman-
 sattir aff flerom lidhom ok limom i thinom wãl-
 signadha qwidh Ämwäl swa som winit forma ey
 15 bãras vtan karin faan warit tilreed Samuledh
 thäs hãlgha anda nadh hulkin som märkis vm
 winit skulde ey giwas mannenom til åwãrdhe-
 likit liiff för an thins ålskelika sons likame. hulkin
 som vndirstaas vm karit hafdhe warit tilreet vm
 13 20 dödhin ok pinona. for thy at mädh thasso helsamo
 kari skänkis aldra nadha, sötme fulkomlikast
 ånglom ok mannom

feria secunda

leccio prima

25 **G**Vdh witande al thing i sik siãlwom ymn-
 ungas sik til sinna åwãrdhelika glãdhi rördhis
 aff ensannom sins kärlekx hita til skapaskolande
 at andri mattin wardha lottakande hans otallike
 glãdhi Thy skapadhe han ånglanna vtallika myki-
 30 likhet giwande them frãlst siãlfswald göraskol-

ande áftir sinne makt hwat them tháktis at swa
 som han aff enge widhirthorft nödhghadhir vtan
 aff sins eghins kärlekx hita hafðhe skapat them
 sik siálfwom til oandelikin lusta Swa ok the ey
 nödhoghe vtan aff frálsom wilia skullin frambiudha 5
 sinom skapara for vtan ánda kärlek for kärlek
 ok wyrdhning for oandelikin hugnadh Än i the
 sama stund. i hulke the waro skapadhe Somlike
 thera aldra wärst wannytiande frálsa siálfswalsins
 thákkasto gawo tilbyriadho ilzscofulleka at awndas 10
 moot sinom skapara. Hulkin the sculdo hawa
 höghelikast álskat for sina másto álskilikhet
 Hwadhan aff the ámbrat wärdhskyllelika nidhir-
 fiollo mz sinne ilzsko aff áwärdhelike sálikhet ok
 i oandeliko ysáld. Än andre ángla blifwo atir 15
 mz sinom kärlek i áro sik redde hulki som hetelika
 álskadho gudh for sina álskelikhet skodhande i
 honom alla fágrind. alt wald ok alla dygdh
 Änglane vndirstodho ámwál aff gudhz schodhan
 han ensamin wara vtan vphoff ok vtan ánda ok 20
 sik siálfwa aff honom skapadha. ok sik hawa aff
 hans godhlek ok walde alt thz got the hafðho
 The wisto ámwál i hans árofullo syn sik wara
 swa sniálla wordhna aff hans snille at the skullin
 liuslika skodha al komaskolande thing j honom 25
 áfte gudhlikx tillaz mattan aff hulkom koma-
 skolandom thingom the vmfágnadho thz mz innarsto
 godhwilia at the forewisto gudh mz sinne ódh-
 miukt ok kärlek til sinna áro ok sins hárskaps
 hugnadh wilia annantidh vpfylle the himneliko 30
 bliwilse aff hulkom olydhoghe ánglane hafðho
 ósálíka nidhirfallit for sina höghfärdh giri ok awnd.

- 15 The sagho ok j them wälsignadhe speghlinom
 gudhi. sinom skapare eet hedhirswärnt säte siälwm
 gudhi swa när at omöghelikt syntes nokot annat
 säte mogha wardha nämbir honom. Ok the
 5 wisto thät än wara oskapadh hulko thz sätit war
 til reet aff äwärdheliko Ämwäl aff klarhetz tilsyn
 gudhlikin kärlekir vptände them swa alla vtan
 iaff i enom punkte at hwar thera älskadhe annan
 swa som sik siälwan. Tho at hwarist älskadho
 10 the gudh aldra mäst ok ifwir al thing ok thät
 oskapadha älskadho the meer än sik siälwfa hulkit
 som war sätiande i säte gudhi nästo Thy at the
 sagho gudh höghelikast älska thz oskapadha ok
 aldramäst aff thy glädhias O aldra hugnadhir
 15 iomfru maria thu äst thz sama til hulkit änglane
 brunno mz swa storum kärlek aff vphowi sinna
 skapan än tho at the gladdos vtallika aff sötma
 ok klaarhet hulka the hafdho i gudz syn ok
 tilnalkil som Tho gladdos the mykit aff thy at
 20 thu skulde wardha siälwom gudhi närme än the
 Ok aff thy at the wisto thik gömas mere kärlekir
 ok mere sötma än the siälwe hafdho The sagho
 16 ämwäl iwir thz sätit ena krono swa faghra ok
 sya stoors wärdhelikhetz at enkte wald vtan
 25 gudhz wald skulde gaa iwir hona, Hwadhan aff
 än thot the wisto gudh sannelika hafua mykin
 hedhir ok mykla glädhi aff thy at han hafdhe
 skapat them Tho saghe the mere hedhir ok meer
 glädhi skula fram koma gudhi aff thy at thu
 30 sculde skapas til swa höghelika krono Ok thy
 gladdos siälwfe änglane meer aff thy at gudh
 wilde skapa thic Än aff thy at gudh hafdhe skapat

them Ok swa o halaghasta iomfru wast anglomen
gladhi ambrat som the waro skapadhe hulkin
som wast siälwm gudhi höxte lustilse vtan vphoff
oc swa sannelika gudh mz anglomen ok anglane
mz gudhi samangladdos innärlikast aff thic för 5
än thu skapadhis o wärdhoghasta iomfru aldra
skapadha thinga

leccio secunda

GVdh wiliande skapa wärdlena mz androm
creaturum hulkin som i hänne äru Sagdhe wardhe, 10
Ok ambrat war fulkomlika giort hulkit han aktadhe
at skapa Ok swa wärdlenne ok allom creaturum
fulkomnadhom vtan ensamin mannin Ok mz
wyrdning ok fägrind tilstandandom gudhlike 17
a syn. stodh än en mindre wärld oskapadh mz alle 15
fägrind fore gudhi aff hulki mere ära ok mer
gladhi sculde framkoma gudhi ok anglomen. ok
mere nytlikheet hwariom manne wiliande nytia
henna godhlikheet. än aff thesso störrre wärdinne
O söta frw iomfru maria allom älskelik ok allom 20
nytlik Thu vndirstandz qwämelika vm thässa
mindro wärdl Ämwäl häntis saman aff scriptinne
at gudhi thäktis hafwa atskilt liusit aff myrkino
i thässso störrre wärdlinne Än sannelika the liusins
ok myrkianna atskililse hulkin thic sculde wardha 25
äftir thina skapan thäktis honom myklo meer
nar spädhä barndomsins fawidzska hulkin som
liknas myrkeno sculde alzstingx bort ga aff thik
ok gudhz widhirkänna mädhir wilia ok vndir-
standilse liwaskolande äftir hans wilia hulkit som 30
liknaz liuseno sculde fullelikast atirblifwa i thic

mädh mäst brännanda kärlek. Qwämelika liknadz
 thy barndomsins spädhelikhet myrkiomin j hulki
 gudh kännis ey ok ey scodhas mz skälom hwat
 görande är O iomfrw maria lutlös hwaria synd.
 8 5 thu ifwir gik meenlöslkast thässa barndomsins
 spädhelikhet Ther äftir swa som gudh skapadhe
 stoor tw lyus j himnenom samuledh mädh
 stiärnomin thässe wärdlinne widhirthorftelikin.
 eet at thz sculde fore wara daghenom annat at
 10 thz sculde fore wara nattinne. Swa fore saa han
 annor tw klarare lyus skula wärdha j thic Första
 liusit war thiin gudhlika lydhna. hulkin som swa
 som soolin sculde skina fore godhom mannom
 i wärdhlinne oc änglomin i himerike hulkom
 15 gudh är sannelika äwärdhelikin daghir Annat
 lyusit waar thiin stadhughasta tro mädh hulke
 mange i nattatimanom That är aff the stundinne
 i hulke skaparan sculde thola pino j kötino for
 siin creatur Mange vslika wafrande i wanhopsins
 20 oc wantronna myrke alt til hans vpstandilse waro
 ledhande til sannindinna widhirkänno swa som
 mädh eno manaskini Thins hiarta thanka syntos
 lika stiärnomin j thy at aff them tima i hulkom
 thu hafdhe fyrst gudhz widhirkänno bleeff thu
 25 swa brännande j gudhlikom kärlek alt til thin
 9 dödh at alle thina thanka syntos meer skinande
 j gudhz a syn ok änglanna. än stiärnona synas
 i manna a syn oc högho flygninga vmskiptelikx
 fugla kyns oc söt lyudhandhe sanga teknadho
 30 al thinna läpa ordh, hulkin aff thinom iordhzlika
 likama sculdo vpfare til gudhz öron. sitiandis i
 walzsins säte til änglanna höxto glädhi Ther afte

wast thu liik alle iordhinne i thy at swa som
 al thing i thasso störrö wärdhlinne hawande
 iordhzslikin likama. sculde födhas aff iordhinna
 fruktom swa at the sculdo faa ey atenast födho
 vtan än ämwäl sialft lifwit aff thinne frukt Än 5
 thina gärninga mogho wärdzskyllelika liiknadz
 blomstrande ok fruktsamom träm Thy at thu
 wast them göraskolande mädh swa storom kärlek
 at the skuldo meer lusta gudh oc änglana än
 aldra blomstra fågrindh oc frukta sötme Särlika 10
 mäthan vtan allan iäwgha är troande gudh hafwa
 fore seet i thic för thina skapan flere dygdhe än
 i allom yrta blomstra. träna. fruktanna stenanna.
 alla malmanna kyniom hulkin som matto finnadz
 i aldra wärdhlinna widhirlighet. Hwadhan aff 15
 ey är vndir Än gudh lustadhis meer j thic O 20
 mindre wärdl hulkin än war skapaskolande än
 the störrö wärdhlinne Thy at än thot at wärdhlin
 war skapadh for thic. Tho war hon forfaraskolande
 mz allom them thingom hulkin i hånne waro Än 20
 thu äfte äwärdhelika gudhz fore skipan sculde
 blifwa oatskillik. j hans älskelikasto älskelighet. i
 thinne ofalnando fåghrind. Thy at thässe mere
 wärdhlin i ängo forsculladhe oc formatte ey at
 forsculla at hon sculde äwärdhelika wardha. Än 25
 thu o säalasta maria fullast aldra dygdha. for-
 sculladhe wärdhelikast mz alla dygdha fulkomnise
 äfte thina skapan gudhlike nadh hiälpande al thing
 hulkin gudh wärdhogadhis ät göra mädhir thic.

leccio iij

GVdh är görare aldra thinga. ok dygdha. ok
 siälf dygdhin oc omöghelikit är allom creaturum
 hulkin skapadh äru. at skina aff nokre dygdh
 5 vtan hans hiälp. hulkin aff vphoweno thär äftir
 at han hafde skapat wärdhlina oc alla creaturas.
 skapadhe han ytarst mannin mz sinne dygdh
 giwande honom frälst siälfwald at han sculde
 sta stadhlika oc framhalleliska vm thät j godho
 21 10 til godh löön oc at han sculde ey falla j ilt til
 ont atirgäld Thy at swa som thera gärninga
 reknas for litit for mannom hulke som ey wilia
 göra. för än the faa warit nödhgadhe til göra-
 skolande j stok älla fiatur. Än thera gärninga
 15 äru wärdha älskelikhet oc bäzsto lön hulkin som
 fulkomna siin göraskolande thing. ey nödhoghe
 vtan mz siälfswiliande wilia. aff renom kärlek.
 Samuledh än gudh hafde ey gifwit änglomän
 ok mannomän frälst siälfswald. syntos the mädh
 20 nokre matto swa som thrängias til the thing
 hulkin the sculden göra. oc thera gärninga syntos
 litin lön wara wärdha. Thy thäktis dygdhinne
 hulkin som gudh är. at gifwa them frälst siälfswald
 göraskolande hwat them thäktis ok lät them
 25 fullelika vndirstanda hulkin atirlön gudhlik lydhna
 sculde forsculla oc hulkom pinom forkrupin
 olydhna sculde forsculla oc wärdhogha göra sina
 folghara. Sannelika gudh tedhe stora dygdh
 naar han thär til skapadhe mannin aff iordh at
 30 han matte forskulla vm kärlek vm ödmiukt at
 wardha inbyggjara himna bliwilsa aff hulkom

22
 23
 25
 30

ånglane gudhlikom wilia genwårdhoghe äru osälika
 nidhir kastadhe for höghfärdh ok awnd. Thy
 at dygdhena waro them hatlika. for hulka the
 hafdho mat höghelika kronas. Thy wari engom
 iäwughe. at swa som konungin hedhras ok äras 5
 aff konungxlike krono. swa hwar en dygdh hedhra
 oc ära sin görara. Eygh at enast när mannom
 Vtan prydhir än ämwäl for gudhi oc ånglomin
 höghelika swa som mz skinande krono. oc thy ma
 hwar en dygdh kallas skinande krona. Hwadhan 10
 aff sannelika är troande vthänkelikit wara krononna
 tal. aff hulkom siälfwir gudh höghelikast skiin.
 hulkins dygdhe vtallika iwirgaa mz mangfalle-
 likhet oc mykilikhet oc wårdhelikhet al thing
 hulkin som waro oc äru oc wardha skulu. Thy 15
 at aldrigh giordhe han annat än dygdhe. Tho
 alt vm ens särlika thre dygdhe prydha han äru-
 füllelika. swa som thre mäst skinande krono For
 thän skuld the dygdhin mz hulke han skapadhe
 ånglana war. hans förste krona. aff hulke someleke 20
 thera awndandis gudhz äro ränto vsällika sik siälfwa.
 ok the dygdhin mz hulke han skapadhe mannin
 war honom annor krona. aff hulke siälfwir mannin
 tilludhande owinlika swikaranom aff sinne 23
 war bradhlika räntir Tho alt vm ens gudhz dygdh 25
 älla hans dygdhelika ära matte ey minzskas vm
 thera ånglanna älla manzins nidhirfal. än tho at
 the for sina wranglikhet nidhirfiollo ärolöse aff
 äronne Thy at the wildo ey gifwa gudhi äro for
 thät at han hafdhe them skapat til sinna ok 30
 thera äro. Vtan sniällasta gudhz snille vmskipte
 thera wranglikhet i äro sinna dygdh Än the

dygdhin mz hulke han skapadhe thic. O astundelik
 iomfru til sinna äwårdhelika [äro] äradhe han
 swa som mz thridhi krono vm hulka änglane
 forstodho förra krononna brut skula atirhelas
 5 Hwadhan aff o fru warra helso hop mat thu wäl
 kallas gudhz hedhirs krona. Thy at swa som
 han fulkomnadhe höxte dygdh vm thic. Swa
 kom ok honom höxte hedhir vm thic for allom
 sinom creaturom Sannelika liuslika vndirstodho
 10 änglane nar thu oskapadh tilstodh gudhz a syn.
 At thu sculde mz thinne hälaghasto ödhmiukt
 foruinna diäfwlin. hulkin som hafdhe fordömt sik
 siälfwan mz sinne höghfärdh. ok forradhit mannin
 mz sinne ilzsko. Thy än thot änglane hafdho
 15 seet mannin nidhirfalla til stora ysäl Tho matto
 24 the eygh syrghia. for glädhi gudhlika a syn Thy
 at thät war thöm ymönit vppinbaart hulkin oc
 huru stor thing gudh sculde wärdhoghas at göra
 mz thinne ödhmiukt äfte thina skapan

20 [Feria tertia]

prima leccio

The hælgha skrift vitna adam warande j
 paradis sälikhet hafwa ifwirfarit gudhz budhordh
 än ey sighir hon han hafwa warit olydhoghan
 25 gudhlikom wilia sidhan han kom i vsällina.
 Hwadhan af sannelika vppinbaras adam hafwa
 älskat gudh mädh allom hiärta rotom aff thy at
 han fludhe sinna hustru kötlikt sambland Sidhan
 hans son giordhe brodhordraap. oc sidhan han
 30 hördhe thär äfte gudhz budhordh lydde han

ödmiuklika oc tilfögdhe sik annantima hionag-
 laghlika the samme sinne hustru ok thunglikare
 angradhe han at han hafdhe wredhan giort sin
 skapara. än at han hafdhe nidhirkastat sik siälfwan
 pinaskolande j hardhasto pino Thy pröwas ey 5
 wara orätwiist at swa som gudhz wredhe kom
 ifwir han for höghfärdh mz hulke han hafdhe i
 sinne sälikhet gudh wredhan giort, Swa sculde
 oc mykin hugnadh gifwas honom warande i
 ysällinne. Thy at han grät mz thungastom angir 10
 oc sanne ödmiukt. at han hafdhe reet til wredhe
 swa wälwilioghan skapara. Än adam hafdhe aldr- 25
 igh mat at faa mere hugnadh. än at han sculde
 wisgöras at gudh sculde wärdoghas at födhas aff
 hans aff födho til atirlösa skulande mz ödmiukt 15
 ok kärlek the siälana. hulka siälfwir adam wrängdir
 aff diäfwlsins awnd hafdhe nidhirkastat aff
 äwardheliko lifwe vm sina höghfärdh Än for thän
 sculd at allom sniällom mannom synis omöghelikit
 wara swa som thät oc är at gudh hulkin som ey 20
 höfwir födzsla vtan aldra höwiskasta. sculde taka
 sik manzlikin likama vm kötz girilse swa som
 annor baarn. Meer trodhe adam thät omöghelikit
 wara. hulkin som war skapadhir vtan kötz lusta.
 Ok vndirstodh adam at aldra thinga skapara thäktis 25
 ey mz the matto skapa sik siälfwom manzlikin
 likama mz hulke han hafdhe skapat ewe oc sin
 likama. Thy trodhe adam at gudh sculde wilia
 taka manzlikit köt aff enne människio j likamanom
 like ewo hulkin som sculde blomstras mz alla 30
 dygdha fulkomnilse ifwir alla män födda ok födha-
 skolanda aff man oc qwinno oc höwizlikast födhas

aff hanne mz gudhdom oc mandom helom oc
 oskaddom hanna iomfrudom. Hwadhan aff prōwas
 26 wara troskolande. vtan allan iawgha. at swa som
 adam naar han vndirstodh gudh swa som sik
 5 bliidhkadhan hafdhe han stora sorgh aff them
 ordhom hulkin ewa nam aff diāwlsins samtalan
 Samuledh nar han kom i sorgh oc ysäl. hafdhe
 han mykla glādhi oc hugnadh aff thōm ordhom
 hulkin thu o maria aldra hop war swarascolande
 10 änglenom Adam sörgdhe thy at ewe likame
 skapadhir aff sinom likama. hafdhe swiklika
 draghit han til äwårdhelikin hälwitis dödh Än
 han gladdis o höwizskasta iomfru maria. Thy
 at han forewiste thän hedhírlika likamin födha-
 15 skolande aff thinom likama hulkin han ok hans
 affödha sculde waldelika atirledha til himerikis
 liiff. Adam sörgdhe ämwäl thy at ewa hans
 äskelika hustru hafdhe byriat aff mykle hög-
 färdh at wara olydhogh sinom skapara. Än han
 20 gladdis thy at han fore saa thic o maria sina
 kärasta dottor wilia lydha gudhi j allom thingom
 mz höxto ödhmiukt Adam sörgdhe thy at eua
 hafdhe sakt i sinom hugh swa som hon wilde
 iämkas gudhi for hulkit hon fiol til stora skam
 27 25 i gudhz oc änglanna a syn Än han gladdis thy
 at thit ordh mz hulko thu sculde ödhmiuklika
 widhirkännas thik wara gudhz thiänisto qwinno
 skeen liuslika i thera forewitu til thinna stora
 äro. Adam dröfdhis ämwäl thy at eue ordh
 30 hafdhe reet gudh til wredhe honom oc hans
 äftirkomarom til fordömilse än han gladdis thy
 at thit ordh sculde lokka gudhz kärlek til thic

mz myklom hugnadh oc til alla fordömda mz
 eue ordhe Thy at eue ordh vtkördhe hona mz
 mannenom i stora sorgh aff äronne oc atirlykte
 himerikis porta. Än thit wälsignadha ordh O
 snillinna modhir ledde thic til stora glädhi oc 5
 vplät himerikis porta allom wiliande inga Hwadhan
 aff swa som anglane j himerike gladdos aff thy
 at the fore sagho fore wärdhlinna skapan thic O
 gudhz modhir födhaskolande swa oc adam hafdhe
 stora glädhi oc hugnadh aff fore wisto thina 10
 födhzslö.

leccio ii

Adam vtkastadhir aff paradijs rönte j sik
 siälfwom gudhz rätwiso ok miskun. rädhandis gudh
 i allom sins liifs timom for rätwisona ok älskande 15
 han innirlikast. for miskunnina oc sannelika
 wärdhlin war wäl skipadh huru länge hans äftir-
 komara giordho samuledh. Än sidhan männine
 afläto at skodha gudhz rätwiso oc miskun glömdo
 mange thera sin skapara. Thy at männine trodho 20
 them thingom hulkin them thäktis ok framleddo
 syndelika oc skändelika sina tina j kötlikx lusta
 fylsko. hulkit gudh rädhelika hatande drap aldra
 wärdhlinna inbyggjara j noe flodh Vtan them han
 frälste i noe ark mz sinne forskipan til wärdhl- 25
 inna vppbyggilse Än manzlikit folk annantima
 mykit giort gik bort aff sanz gudhz dyrk. vm
 afgudha dyrk. aff ondz anda inskiutillsom dictande
 sik lagh gudhlikom wilia genwärdhogh Än gudh
 aff sinne mästo miskun rördhir mz fadhirlike mil- 30
 heet sökte abraham sinna tro sannan älskara oc

bant sina samsät mz honom oc hans affkömd oc
 gudh fulkomnadhe abrahe astundan giwande hon-
 om son ysaac. aff hulkins släkt han lowadhe
 skula födhas sin son christum. Hwadhan aff wäl
 5 pröwas wara trolikit ämwäl hawa warit fore teet.
 Abrahe aff gudhi at en dottor aff hans släkt
 warande osmittadh iomfru sculde födha gudhz
 20 son ok abraham troos meer hafwa frygdhas aff
 thässe komaskolande dottor än aff sinom son
 10 ysaac. ok hafwa älskat hona mz merom kärlek
 än ysaac sin son Ämwäl är vndirstandande guz
 win abraham ey hafwa samansankat wärldz goz
 for högfärdh älla giri ok ey hafwa astundat son
 for likamlikin hugnadh. vtan han war swa som
 15 godhär träagardhz mästare hulkin som trolika
 thiänande sinom härre. plantadhe wiinqwist i
 hans trägardh vndirstandande vtallick winträ mogha
 plantas aff honom oc vtwaldan wiingardh mogha
 thär aff fulkomnadh Ok thy samanhänte han
 20 gözl at wiinträän fetgiordh aff hanne sculdin ey
 falna vtan wardha thäs fructsamlikare at bära
 frukte Sannelika thän trägardhz röktarin glädhz
 fore witande eet trä i bland annor trä swa högt
 ok lustelikit at hans herrra sculde höghelikast
 25 lusta. at spazera i wiingardhin for thäs träsins
 fäghrind. ok at thän sami hërran sculde gärna
 smaka thäs frukta sötma oc sötlika hwilas sitiande
 vndir thäs skugga. Vm thänna trägardhz mästara
 vndirstaadz abraham Vm winqwistin ysaac. hans
 30 30 son Vm flere wiinqwista aff honom plantaskolande
 al hans släkt Vm gözlerna märkias wärldzlike
 rikedom Hülka abraham gudhi älskelikin astund-

adhe ey vtan til gudhz folkx vppehälde Vm
 thz faghirsta trät märkis iomfru maria. Vm
 härran alzwalloghir, gudh hulkin ey wilde koma
 i wiingardhin som war abrahe släkt. för än ther
 wardh höghra trät Thz är för än arofulla iomfru 5
 marie hans kärasta modhir sculde koma til lagh-
 likin aldir Hulkra meenlösasta liwärne liiknas
 fäghrindinne hulka gudh lustadhis at see hulkra
 garninga gudhi höghelikast thäckelika vndirstandas
 vm fruktanna sötelikhet Vm skuggan märkis hanna 10
 iomfrulikin qwidhir hulkin höxta gudhz dygdh
 skygde ok hälghadhe Abraham forewitande thässa
 iomfru. hulkin gudh sculde födha, skula framga
 aff sinne släkt, Hugnadhiss meer aff hanne ensamne
 än aff allom sonom oc döttrom sinna släkt, ok 15
 thässa tro ok häläkt hop komaskolande guz sons
 födhslo Ok aff släkt thäs sama abrahams atirlät
 thän sami abraham sinom son ysaac för arff mz
 mykle troo. hulkit som pröwas wäl aff thy at
 han lät sin swen. hulkin han sände at taka sinom 20
 son hustru, swäria vm sina ländä Thz är Vm
 han. hulkin som sculde vt gaa aff hans ländom i
 komaskolande tima, teeknande vm thät at gudhz
 son sculde födhas aff hans släkt Oc ysaac pröwas
 vm wälsignilse hulka han gaff sinom son iacob 25
 hafwa atirlatit honom thät sama arff. Thät är
 the sama tro oc hop, ok iacob wälsignande sina
 tolf syni hugnadhe särlika sin son iudam mz the
 samu arff Hwadhan aff sannelika pröwas gudh
 hawa swa älskat sina modhir aff vphoweno at 30
 swa som han mäst gladdis aff hanne, för än nakat
 skapadhis, swa gaff han ämwäl sinom winom mykin

hugnadh aff thy, at han sculde födhas oc swa
 gafs först anglomen, ok thär äftir första mannenom
 oc sidhan patriarchum mykin glädhi aff ärofulle
 gudhz modhir födhas scolande

5

Leccio tercia

GVdh ar sanz kärlekx älskare oc siälwir
 kärlekin, hulkin ämwäl tedhe sin höghelika kär-
 lek, nar han frälste mz sino walde israels folk
 aff egypta lanz thräldom, gifwande them rikasta
 10 land i hulko the sculdo sälika byggia mz allo
 frälse Än kloke owinin mykit awundande thera
 sälikhet, drogh them ofta mz sinom swikom til
 32 syndaskolande Ok the ey widhirstandande at
 stridha mot hans freätilsom oc swikum droghos
 15 vslika til affgudha dyrk. for enkte hallande
 moyses lagh oc fulikast glömande the samsäte
 hulka gudh bant mz abraham Än miskunsambir
 gudh skodhande sina wini honom gudhlika thian-
 ande mz rätte tro oc sannom kärlek oc laghsins
 20 gömo sökte them mildelika ok skipadhe propheta
 i bland thöm at the siälfwes skuldin wardha thas
 hetare i gudhlike thianist oc gudhz owini an
 the wilden sculdin ämwäl atirwändas til gudhz
 älskogha oc rätta tro vm thera äftirdöme Hwadhan
 25 aff sannelika märkiande är. at swa som strömbir
 nidhirskridhande aff bärghsins högdh i diupan
 dal. sculde framledha al flytande thing mz sik
 ij dalin hulkin al syntins sionka äftir vatnsins
 rörlise Swa thän hälghe ande wärdhoghadhis at
 30 koma j prophetanna hiärta. framledhande mz sik

aff thera mun the talan hulka han wilde vppin-
 bara til thassa vildhir farande wärdhlinna rättillsa.
 Nu mällan al thing hulkin prophetane vndirstodho
 vm thäs hälgha anda honaxsöta ströim inflöt thät
 sötelika i thera hiarta oc thät vflöt sötelika aff 5 33
 thera läpom at aldra thinga skapare sculde
 wärdhoghas at födhas aff osmittadhe iomfru oc
 atirlösa til äwärdhelika äro mz sinne fullo bättring
 oc fulgörlise the siälana hulka diafwlen vm adams
 synd nidhirkastadhe i ysällina. The wisto ämwäl 10
 aff thäs ströimsins inflytilse gudh fadhír wilia wara
 swa wälwilioghan til manzens frälse at han sculde
 ey spara sinom enga son Oc sonin wilia wara
 swa lydhoghan fadhrenom. at han sculde ey neka
 at taka dödhlikit köt. Oc thän hälgha anda 15
 wilia aldra hälzt sändas mz sonenom Hulkin tho
 aldrigh war skildir aff fadhrenom Oc ämwäl wisto
 prophetane thz at the rätwiso solin gudhz son
 sculde ey koma i wärdhlina. för än stiärnan ware
 vprunnin aff israel hulkin som matte mädh sinom 20
 hita nalkaz solinna hita Vm thassa stiärno vndir-
 stadz iomfrun hulkin som sculde födha gudh.
 Vm hitan hánna mäst brännande kärlekír. mz
 hulkom hon sculde swa nalkas gudhi oc gudh
 hánne at gudh sculde fulkomna allan sin wilia 25
 mz hánne. Oc sannelika swa som prophetane
 fingó styrk aff hánne i allom sinom ordhom oc
 gärningom aff thasso oscapadhe solinne al thing 34
 skapande swa gaff oc gudh them mykin hugnadh
 i thera dröwilsom vm thassa forewitan mz hulke 30
 the wisto thassa stiärno mariam wara skapaskolande
 Prophetane syrgdho ängxlika. seande israels syni

forlata moysi lagh för höghfärdh ok kötsins kate
 oc gudhz wredhe falla owir them gudhlikom kär-
 lek bortwändom fran them Än the gladdos fore-
 witande at siälfwir laghanna dictare oc härta
 5 O maria skinande stiärna sculde blidhkas aff
 thinne ödmiukt ok thins liwäris renlikhet oc
 at han sculde taka them i sina nadh hulke han
 hafdho reet til wredhe oc vsällika forscullat hans
 oblidhi Prophetane syrgdho thy at mönstrit i
 10 hulkit gudhz offir sculde offras war ödhelakt
 Än the gladdos foreseande at thins wälsignadha
 likama mönstrir sculde skapas hulkit som war
 takaskolande i sik siälfwan gudh mz allom hug-
 nadh Prophetane syrgdho ämwäl at iherusalems
 15 mura oc porta waro nidhirbrutne oc gudz owini
 gingo in oc vmstriddo stadhin likamlika oc
 35 diäfwlin vmstridde han andelika. Än the gladdos
 aff thic O maria wärdhoghaste portir forewitande
 siälfwan gudh. starkastan kämpa. takaskolande j
 20 thic waakn mz hulkom han sculde forwinna
 diäfwlen oc alla owini Oc swa sannelika prophetane
 swa som patriarche waro aldramäst hugnadhe
 aff thic O maria wärdhoghasta modhir

Feria quarta

25

Leccio prima

Männine waro langantima for laghin gifwin
 moysi ey witande huru the sculde styra sik oc
 sina gärninga. Hwadhan aff the som brunno
 aff gudhlikx kärlekx hita. skipadho sina gärninga
 30 oc sidhi. swa som the wänto gudhi thäckias.

Än andre hulke som ey hafdho guz älskogha.
 forsmadho gudz räddogha oc giordho hwat them
 thäktis Hulkra fawizsko gudz godhlekir miskunne-
 lika miskunsamande skipadhe them lagh vm sin
 thiänisto man moysen. mz hulkom the sculdo 5
 styras til allan gudhz wilia. Oc thätta laghit
 wisadhe hulkaledhis gudh sculde älskas ok
 iämkristin oc hulkaledhis hionalagh sculde hallas
 mallan man oc qwinno mz gudhlikom oc höw-
 izskom rät oc at aff tholiko hionalaghi scullo 10 36
 the födhas hulka gudh wille kalla sit folk Oc
 sannelika gudh älskadhe swa mykit thera handa
 hionalagh at han wilde taka aff thy sins mandoms
 höwiskasto modhir Hwadhan aff swa som örnin
 hulkin som flyghande i högho wädhre vmkring 15
 farnom flerom skoghom. sculde skodha fiärran
 til et trä swa fastelika rotat at thz sculde ey
 magha vpriuas aff wädhirstormom Oc thäs bul
 swa höghan oc slättan at engin sculde fornugha
 at vpfara vm han Hulkit som ämwäl stodhe i 20
 tholikom stadh at omöghelikit syntis at nakat
 sculde falla i thz owantil. oc örnin granlika
 skodhande thätta trä sculde byggia redhe i thy
 i hulkom han wilde hwilas Swa gudh hulkin som
 liiknas thässom örn j hulkins a syn al koma- 25
 skolande thing äru klaar oc vppinbaar. swa som
 närwaranda thing. Naar han skodhadhe al rät-
 wis oc höwisk hionalagh hulkin aff första manzsins
 skapan oc til ytarsto daghin sculdo wardha. fore
 saa han enkte hionalagh lika ioakim oc anne 30
 hionalaghi i allom gudhlikom kärlek oc höwis-
 likhet. oc thy thäktis honom at hans höwiskasta 37

modhir likame hulkit som vndirstadhz vm redhit,
 i hulkom han wilde siälfwir wärdhoghas at hwilas,
 sculde födhas aff thäso hälagho hionalaghi Sannelika
 gudhlikt hionalagh liiknas qwämelika faghrom
 5 träm. hulkra root är tholik enan (endräklighet)
 twägga hiärta, at the samanföghias for the
 ensamin skal. at hedhir oc ära skuli thädhan aff
 framkoma siälfwm gudhi Hionalaghanna wili liik-
 naz ämwäl qwämelika fructsamom grenom Naar
 10 the göma swa gudhz räddogha i allom sinom
 gärningom, at the at enast älskin sik inbyrdhis
 höfuisleka affaskolande barn til guz loff, äftir
 gudz budhordhom. Sannelika ey forma swiklike
 owinin hanna tholikra hionalagha höghelikheth,
 15 älla skadha mz sinom kraftom älla ondom
 konstom Nar thera glädhi är ey annor vtan
 at hedhir oc ära skuli atir gällas gudhi, oc
 naar ämwäl engin dröwilse mödhir them, vtan
 gudhz retilse oc wanhedhir. Oc tha synas the
 20 sta i tryggom stadh, naar wärdzslirk hedhirs
 älla rikedomä tilflytilse forma ey at lukka
 38 them älla thera hop til sin älskogha älla
 höghfärdh. Hwadhan aff for thän sculd at
 gudh forewiste ioachim oc anne hionalagh scula
 25 wardha tholitikit Thy foreskipadhe han at taka
 aff thy sit härbärghe som war hans modhirs
 likame. O anna hedhirwardha modhir. huru dyrt
 liggiande fö thu bar i thinom quidh nar maria
 hulkin som sculde wardha gudhz modhir hwiltis
 30 i honom Hwadhan aff troande är. sannelika vtan
 allan iäwugha. at ämbrat thz ämmit war aflat oc
 samanhänt i ante quidh aff hulke marie likame

sculde wardha at siälfwir gudh älskadhe hona
 meer än alla manna likama födda oc födhaz-
 skolanda aff man oc qwinno ifwir alla wärdhlinna.
 Hwadhan aff hedhirlika anna ma wäl kallas the
 kista i hulke alzwaldugx gudhz liggiande fä 5
 gömdis. Thy at hon gömde i sinom qwidh hans
 liggiande fä honom älskelikt iwir al thing. O huru
 när gudhz hiärta war idhkelika thässa liggiande
 fäa O huru mildelika oc granlika han infäste sins
 waldz öghon thässa liggiande fä. hulkin ther äftir 10
 sagdhe i sino ewangelio. Hwar thit liggiande
 fä är ther är thit hiärta Ok thy är sannelika 39
 troande anglana mykit hafwa gläz aff thässa
 liggiande fä Naar the vndirstodho sin skapara.
 hulkin the älskadho mer än sik siälfwa. thät 15
 liggiande fä swa älska for hwan sculd. wäl ware
 qwämelikit oc wärdhukt. at thän daghir sculde
 hawas aff allom i store wyrdhning. i hulkom thz
 ämpnit war aflat oc samanhänt i anne qwidh aff
 hulko gudhz wälsignadhe modhors likame sculde 20
 formeras hulka siälfwir gudh oc alle hans angla
 älskadho mz swa storom kärlek.

Leccio ii

Thär äfte sidhan thz wälsignadha ämpnit
 hafdhe formeradhan likama j qwämelikom tima 25
 i modhir qwidh. Tha ökte aldra äronna konungir
 sit liggianda fä. ingiutande hänne lifwanda siäl
 Oc swa som bij vmkringflyghande blomstrande
 hedhe. scodha granlika al gräs honaghbärande.
 Thy at biit weet aff naturlikom wiisdom hwar 30

sötare blomstír vprinnir. Ok án at thz ár ey án
 vt sprungit aff klasanom. ákki thy sidhir bidhar
 40 biit blomstersins vpgang mz lustelike astundan. at
 thz skuli nytia blomstersins sötma. áftir sinom
 5 wilia. Samuledh himerikis gudh. hulkin som
 liuslikast seer al thing mz sins waldz öghom
 nar han skudhadhe mariam án skylas i modhir
 lifwe. hulke han wiste i sinne äwårdheliko forsyn
 enga människio i alle wårdhlinne scula wardha
 10 hánne lika i alle dygdh bidhadhe hánna vpgang
 oc födzslo mz allom hugnadh oc gládhi at
 hans iwir ymningandis gudhlike kärlekir sculde
 vppinbaras vm siálfwa iomfrunna kärlekx sötma.
 O huru skärlika vprisande daghrandin skeen i
 15 anne qwidh. nar marie likame war lifwande
 giordhir i honom vm siálinna tilqwämd Hulkra
 vpgang änglane oc männine astundadho at see
 mz swa store astundan Tho ár märkiande at
 swa som männine byggiande i them landom
 20 hwar solin liusir them mz sino skini änwäl
 om nattatima. swa som vm dagha tima Astunda
 ey daghrandinna vpgang for liusins sak mädhan
 solinna skin ár mykit klarare. Vtan for thy at
 nar daghrandin synis vndirstanda the solina
 25 skula höghra vpgaa oc sina frukte hulka the
 41 astunda insanka i sina ladhu scula fulkomlikare
 ok rasklikare monas aff solinna hita. Än thera
 landa inbyggjara som hylia aff nattinna myrkiom
 gládhias ey atenast aff thy at the vndirstanda
 30 solina skula vprinna áfte daghrandinna vpgang
 Vtan the hugnas änwäl aff thy at daghrandinne
 vprisande ymningas the at see siin göraskolanda

thing Samuledh hãlghe ångla himirikis rikis
 inbyggjara astundadho ey daghrandinna vpgang.
 Thz år marie fõdzslo for liusins sak Thy at
 sanna solin hulkin som år siãlwir gudh. gik
 aldrigh aff thera asyn. Vtan thy astundadho the 5
 hona skula vp rinna fõdhandis i thãssõ wãrdhlinne.
 Thy at the forewisto gudh hulkin som liiknas
 widh solina wilia vppinbarlika tee vm thãssa
 daghrand sin mãsta kãrlek hulkin som vndirstanz
 vm hitan Oc mãnnine hulke gudh ålskadho sculdo 10
 wardha fruktsame vm godha gãrninga. oc mone
 i godho vm stadhukt framhald oc bliwilse at
 ånglane sculdo mogha samansanka them i åwãrdhe-
 lika ladhu hulkin som liiknas widh himerikis
 glãdhi Ån mãnnine i thãssõ myrko wãrdhlinne 15
 forewitande gudhz modhors vpgang oc fõzlo
 gladdos ey atenast aff thy at the vndirstodho
 at thera frãlsare skulde fõdhas af hãnne. Vtan
 ån åmuãl glados the af thy at the sculdo see
 thãssa årofulla iomfrunna hõwiskasta sidhi. oc at 20
 the scullen fullelika nima aff hãnne hwat som
 war gõrande ålla flyande. Thãssin iomfrun war
 åmwãl thãn wandir hulkin ysaias foresang wara
 vtga skolande aff yãsse root. oc spaadhe blomstir
 vp skula fara aff hãnne Vm hulkit wars herra 25
 ande sculde hwilas O vtallikin waandir hulkins
 kãrne årofullerlika bleff i himerike naar waandin
 wãxte i anne qwidh Thãssin waandir war swa
 kleen oc lin at han vmwãndis rasklika i modhor
 qwidh. ån hans kãrne war swa vmãtlikin i langlikhet 30
 oc widhlikhet at engin hughir ymningadhis huxa
 hans mykilikhet. Tho formatte wandin ey fram-

föra blomstir för än kärnin sculde gifwa honom
 vm sin ingang makt blomstraskolande oc ey
 syntis vppinbarlika kärnans makt för än wandin
 tillagde kärnanom sina wadhsko. Sannelika
 5 thanne kärnin war gudhz sons persona hulkin än
 thot gudh fadhír fódde i blomstre for luciferum.
 Tho syntis han ey i manzlikom likama. for än
 43 han tok thassa blomstersins ämpne mz iomfrunna
 samthykkio. Hulkin som märkis vm wandin aff
 10 hanna renasta blodhe i hanna iomfrulika likama.
 Ok än thot thassin wälsignadha waandir som är
 ärofulla maria skyldis aff sinna modhir likama.
 Tho gudhz son war ey meer skildir aff fadhrenom
 nar jomfrwn fódde han likamlika i tima Än naar
 15 gudh fadhír fódde han vtan likama oc tima. Oc
 thän hálge ande war aff äwärdheliko oatskilika
 j fadhrenom oc sonenom Thy at the äru thre
 persone oc en gudhdombir.

Leccio iii

20 **S**Wa som en gudhdombir war äwärdhelika
 gudhi fadhír oc son oc them hálgha anda Swa
 war oc aldrigh syndirskiptir wili j them. Hwadhan
 aff swa som än thre logha framgingin aff eno
 vptändo bale swa aff gudhlikx wilia godhlek
 25 framgingo iämlika thre kärlekx lugha til ful-
 kömnilsa enna gärning Kärlekx lughi framgang-
 ande aff fadhrenom bran liuslikast fore änglomen
 naar the wisto hans wilia vara at wilia wäluilika
 vt sätia sin son for fanghna thrälsins frälse Kär-
 30 lekx lughi framgangande aff gudhz syni löntis ey

naar han wilde sik siälwan swa som til enkte
 göra. takaskolande thrälsins ham Oc kärlekx
 lughu framgangande aff them hälgha anda syntis
 ey minna brännande nar han bodh sik redhoben
 at te mädh vppinbarom gärningom fadhirsins oc 5
 sonsins oc sin wilia. Oc än thot thässa gudhlika
 wilians hetaste kärlekir skeen ifwir alla himnana
 giwande anglomin otallikin hugnadh aff sinne
 klarhet Tho äfte awärdhelike gudz skipan matte
 ey atir lösn thädhan aff koma mankyneno För 10
 än maria ware föd j hulke swa hetir kärlekx
 eldir sculde vp tendas at hans wälluktande rökir
 höghelika vpfarande at eldin hulkin som war j
 gudhi sculde ingiuta sik siälwan i thän sama
 rökin Oc vm han inga i thässa kalda wärdl. 15
 Sannelika thässe iomfrun äfte sina födzslo war
 liknadh lykto ey än vptände. hulka tho tilburdhe
 swa vptändas at swa som guz kärlekir hulkin
 som liknas thrim lughom skeen j himnomen
 Samuledh thässe vtwalda lykta maria sculde skina 20
 j thässa myklo wärdl aff androm threm kärlekx
 lughom Förste marie kärlekx lughu skeen lius-
 lika for gudhi nar hon stadhlika lofwadhe at göma
 til gudhz hedhir osmittadhan iomfrudom. alt til
 sin dödh Sannelika gudh fadhir girnadhiss swa 25
 mykit thässin höwizskasta iomfrudomin at han
 wärdhoghadhiss at sända hanne sin älskelikasta
 son mz sinom oc sonsins oc thäs hälgha anda
 gudhdom. Annar marie kärlekx lughu syntis j
 thy at hon nidhirthrykte idhkelika sik siälwa j 30
 allom thingom mz othänkelike ödmiukt. hulkit
 wisselika swa thäktis wälsignadha gudz syni at

han wårdhoghaddhis aff hånna ödmiuklikasta
 likama taka thån hedhirlika likama hulkin til-
 burdhe vphöghias åwårdhelika ifwir al thing j
 himerike oc iordhrike Thridhi lughin war hånna
 5 lofika lydhna. ifwir al thing. hulkin swa tildrogh
 hånne thån hälgha anda at hon war vpfylt vm
 han mz alla nadha gafwom Oc ån thot thåsse
 wålsignadha nyia lykta war ey vptånd mz thåssom
 threm kärlekx lughom ginstan åfte sina födzslo
 10 Thy at hånne war litin likame oc spådth vndir-
 standilse swa som androm barnom. for hulkit
 hon formatte ey at vndirstanda gudhz wilia. Tho
 46 gladdis gudh meer aff hånne Ån thot hon hafdhe
 tha enkte forsculdat ån aff aldra manna wål-
 15 gärningom hulke som hafdho warit fódde for
 hona ifwir alla wårdlina. Thy at swa som godhir
 harpomåstare sculde ålska harpo ey ån til redda.
 hulka han tho sannelika forewiste scula sötelika
 liudha Swa aldra thinga scapare ålskadhe höghe-
 20 likast marie likama oc siål j hånna barndom
 Thy at han forewiste hånna ordh oc gärninga
 scula thåkkias sik ifwir allan sötan sang Åmwål
 pröwas wara trolikit at swa som marie son hafdhe
 ginstan ful sin oc vndirstandilse nar han war
 25 man wordhin j hånna qwidh Swa oc maria åftir
 sina födzslo fik sin oc vndirstandilse j minne
 aldir ån annor barn Thy mådhan gudh oc ånglane
 gladdos j himerike aff hånna årofulla födzslo
 sculu åmwål männine dyrka mz glådhi hånna
 30 fözso aff innarsto hiårta. framforande loff oc
 åro for hona. aldra thinga scapara. hulkin hona
 vtwalde aff allom thingom hulkin han scapadhe.

oc foreskipadhe mällan syndogha män hona at
födhas Hulkin som hälghelikast födde syndogha
manna frälsara

47

Feria quinta

Leccio prima

5

Marie wälsignadhe likame liknas qwämelika
renasto kari Oc hanna siäl klarasta lykto Oc
hanna hiärne kälde watnom vpspringandom j
höght oc sidhan nidhirfarande j diupan daal.
Thy at nar iomfrun kom til thän aldir j hulkom 10
hon vndirstodh sannan gudh wara j himerike
Oc at han hafdhe scapat al thing Oc särlika
mannin til sin äwardhelikin hedhir. Oc at han
sculde wara aldra rätwisaste domare. Tha vp-
sprungo sin oc vndirstandilse aff iomfrunna hiärna 15
j himerikis högdh swa som watn aff vpwällande
kälde Oc nidhirlupo thädhan j dalin som war
hanna ödmiukaste likame Thy swa som kyrkian
siongir gudhz son hafwa warit vtgangin aff
fadhrenom. oc atirgangin til fadheren Än thot 20
hwarghin thera war nokon tima skildir aff androm
Swa iomfrunna vndirstandilse. idhkelika vpfarande
i himnanna högdh grep gudh stadhlika vm trona
oc kom atir j sik siälwa. Hans sötasta kärlek
sötelika vmfägnadhom Oc thänna kärlek hiolt 25
hon stadhlika mz skälliko hopi oc gudhlikom
räddogha. Vm siälwan kärlekin swa vptändande
sina egna siäl at hon tilburdhe at brinna j gudhz
älskogha swa som mäst brännande eldir Jämwel
iomfrunna sin oc vndirstandilse vndirgaff swa 30

48

hanna likama siälinne til gudhz thiänist at likamen
 lydde hanne mz alle ödhmiukt. O huru rasklika
 iomfrunna sin oc vndirstandilse grep gudhz kär-
 lek oc gömde j sik sniällelika swa som dyrasta
 5 liggianda få Hwadhan aff swa som än nokor
 lilia ware plantadh. hulkin mz threm rotom fäste
 sik j iordhinne ok vprakte thry lustelik blomstir.
 til hugnadh sik scodhandom swa gudhlikin kärlekir
 inplantadhir thässe ärofulle iordh ware iomfru
 10 fäste sik j hanna likama mz threm starkasto
 dygdhom. swa som mz threm rotom vm hulka
 han ämwäl starkan giordhe jomfrunna likama.
 Oc prydde jomfruna. hedhirlika til siälinna. mz
 threm prydhilsom swa som mz threm skinandom
 15 blomstrom til gudhz glädhi oc änglanna hona
 scodhande. Fyrste hanna likama styrkir skällikx
 atirhaldz, tämpradhe swa mat oc dryk j hanne,
 at nokor läti aldrigh atirdrogh hona aff guz
 49 thiänist. for nokro ifwirfödhelikhet Ok aldrigh
 20 wardh hon wanmaktogh til siin görascolande
 thing for omatelikit atirhald Annar styrkir wäl
 tämpradhe waku, matadhe swa hanna likama.
 at hon for syms minzskilse j ängom tima, j
 hulkom hanne tilburdhe at waka thyngdis aff
 25 syms thunga. Oc ey stynte hon j minzsta punkt
 skipadha wakutima for symsens mykilikhet.
 Thridhi styrkin hanna starko naturs giordhe
 siälfwa iomfruna swa stadhugha at hon tholde
 iämlika likamlika genwärdho oc ärwodhe oc
 30 framfarlika likamans sälikhet Aldrigh syrghiande
 aff likamans genwärdho Oc aldrigh glädhiandis
 aff hans sälikhet Thär ifwir war thät första

prydhilse mz hulko gudhlikiñ kärlekir prydde
 jomfruna til siälinna. at hon dyrare hiolt j sinom
 hugh aldra thinga fagherind. the lönin hulkin
 gudh war gifwascolande sinom winom. Ok thy
 misthäktos hänner iordhrikis rikedom. swa som 5
 wärst loktande thräkkir Oc thz prydde hänner
 siäl swa som annat prydhilse. at hon scodhadhe
 fulkomlika j sino vndirstandilse huru olikir wärdlz
 hedhär är andelike äro. for hulkom hon stygdhis 50
 at höra wärdzlika äro swa som rutit wädhär hulkit 10
 som mz sinne fulo lokt vtsläkke ofta mangra
 manna lijff. Än thz äradhe hänner siäl swa som
 thridhi prydhilse at hon reknadhe aldra sötasta
 j sino hiarta al thing gudhi thäkkelikin Oc them
 beskare än galla hulkin gudhi waro hatlika gen- 15
 wärdhogh Oc thy siälfwir iomfruna wili drogh
 hona swa fulkomlika til astunda skolande sannan
 sötma. at henne ey til burdhe äftir thätta liiff.
 smaka andelika besklikhet Sannelika aff thässom
 prydhilskom syntis siäl f iomfrun swa fagherlika 20
 prydhilse j siälinne ifwir al scapadh thing at scap-
 arenom thäktis fulkomna alla sina lofwan hänner
 mallankomande Thy at hon war swa styrkt aff
 kärleksins dygdh at hon ey slionadhe j nokre
 godh gärning Oc aldrigh formatte owinin koma 25
 hona til synd j minzsta punkt. Thy är sannelika
 troaskolande at swa som hänner siäl war aldra
 fagherind for gudhi oc änglomän swa war oc hänner
 likame aldra thäkkast j aldra manna öghom se-
 andom hona. Oc swa som gudh oc änglane gladdos 30 51
 aff hänner wänlek. swa oc hänner likamlika faghersta
 fagherind war allom nytlik oc hugnelikin. them

hona astundadho at see j iordhrike. Thy at gudhlike män seande j huru storom kärlekx hita hon thiänte gudhi. wordho thäs hetare til gudhz hedhir. Än j them hulke som raskast waro at
 5 synda. vtsläktis synda hitin aff hännan ordha oc athäfwä höwizklikhet swa länge som the hona sagho

[leccio secunda]

ENgin tunga ymningas at kungöra. huru sniälle-
 10 lika ärofulla iomfrunna sin oc vndirstandilse grep siälfwan gudh j them samma punct j hulkom hon haffdhe fyrst hans widhirkänno mäadhan hwar manzlikin hughir är wanmaktoghir at thänkia huru mangfallelika the samu iomfrunna wäl-
 15 signadhir wili vndirgaff sik gudhz thiänist. Thy at hänne thäktis lustelika at fulkomna al thing. hulkin hon vndirstodh thäckias gudhi Thy at iomfrun vndirstodh gudh ey hafwa scapat hänne for hännan forsculdan likama älla siäl. Oc hafwa
 52 20 giwit hännan wilia frälst siälfwa waald. ödmiuklika lydhaskolande gudhlikom budhordhom älla ämwäl them mot sta scolandom. än thz thäktis. Oc thy stadhgadhe ödmiukaste iomfrunna wili for godhgärninga nu takna mäadhan hännan lijff räkte
 25 at thiäna gudhi mz allom kärlek Än thot hänne sculde enkte annat gifwas aff honom. Än nar hännan vndirstandilse formatto at gripa. at han aldra thinga scapare sculde ämwäl wärdhoghas at wardha siälanna atirlösare. hulka han hafwir
 30 skapat Oc at han girnadhiss enkte annat sik atirgäldas for swa stoors ärwodhis lön än siälwa

siälina. Oc at hwar man hafwir frälse j wilianom
 blidhkaskolande gudh mädh godhom gärningom
 älla retaskolande til wredhe vm onda gärninga.
 Ginstan tilburdhe iomfruna wili at styra atwaktelika
 sin likama j wärdlenna bölghiom. swa som sniällir 5
 styreman Thy swa som styremannin rädhis skipit
 mogha scadhas aff bölghionna stötom Oc haff-
 swalghin oc skäria klippona aff hulkom skipin ofta
 syndirlösas bort ga näprika aff hans aminne Tughin 53
 oc al skipredhin fästir han stadhlika. Hulkins öghon 10
 ämwäl scodha idhkelika hampnena. j hulke han
 astundar at hwilas äftir ärwodhet Hulkin ämwäl
 girnas höghelikast. at gozit sat j hans skip moghe
 koma til gagn sannom äghara. hulkin han mäst älska.
 Swa andelika thässe sniällasta iomfru. sidhan hon fik 15
 gudhz budhordha widhirkanno. Ämbrat tilburdhe
 hänna wili at styra sin likama äftir thera bläst
 mz alle atwakt Hon räddis idhkelika sinna nästo
 sambyggilse. at ey thera sälikhet älla genwärdhe-
 likhet hulkin som liknas wärdlenna bölghiom 20
 sculden göra hona thunga til gudhz thiänist vm
 ordh älla gärninga. Hon andwardhadhe idhkelika
 sino aminne al thing forbudhin j guz laghom
 flyande them mz alle atwakt at the sculden ey
 andelika fortappa hänna siäl. swa som grymt 25
 haffswalgh. Sannelika thässin lofflike wili tämde
 iomfruna atirhallande hänna sin at hänna tunga
 rördhis aldrih til onytlika talan Oc hänna höw-
 izskasta öghon waro aldrih vplyft til scodha- 54
 skolande nokot onytlikit Ok hänna öron vaaro 30
 atenast atwaghtogh til the thing hwilkin som til-
 bordho gudz äro Ok ey wträkte hon händir ok

fingir. vtan til sinna eghna allir sins iamkristins
 nytlikheet Ok aldrih laat hon sina fotir roras
 til eet fiat. vtan hon hafdhe for skodhat, hvilkin
 nytlikheet ther aff skulde framkomma Thar juir
 5 aastundadhe iomfrunna wili gladhlika thola all
 varlzlik dröwilse, at hon maatte komma j siker-
 lekx hampn som ar gudz fadhirs skööt. that
 aastundande vtan aatirvando. at gudhi hwilkin
 henne war aldra karast skulde aatirgielas hedhir
 10 ok gladhi aff henna siel. for that at han hafdhe
 hona skapat Ok for than skuld at iomfrunna
 wili vanskadhis aldrih j nokrum godhleek. thy
 gudh aff hvilkom all godh thing framganga vpp-
 högdhe hona höghelikast j aldra dygdha högdh.
 15 ok laat hona lyuslikast skina madh aldra dygdha
 skinj Hwa skal tha vndra at gudh alzskadhe
 thessa iomfru owir alla. madhan henne eensampne
 55 vndantakne forewiste han angin man fodhas aff
 man ok qwinno. hwilkins wili ey maatte stundum
 20 vardha böghelikin til dödhelika synd allir naadhe-
 lika O huru mykit thatta skipit som war iom-
 frunna likame nalkadhis aastundelikasto hampn.
 that ar gudz fadhirs bliwilse. Naar gabriel til
 henna kommande sagdhe heel ful mz nadh. O
 25 huru höwizslika gudh fadhir andwardhadhe iom-
 frunne sin son vtan manz tilgiardh Nar hon
 swaradhe anglenom Wardhe mic aftir thino
 ordhe Thy at ginstan war gudhdomin enadhir
 mz mandomenom oc sandir gudhz fadhirs son
 30 ar giordhir man oc iomfrunna son.

[Leccio tercia]

sermonis angelici &c.

O fagharste samföghilse oc wärdhoghast allo
 lofwi Thy at iomfrunna likame war gudhz synj
 harbarghe j iordhrike Än j himerike war honom 5
 the hälgho threfallikhetz bliwilse Än thot han
 blifwir hwan stadh waldelika Jomfrun war ful
 mz them hälgha anda j likama oc siäl. Oc thän
 hälghi ande war j fadherenom han war ok äm-
 wäl j mangiordha sonenom hulkin gudz son ey 10
 atenast hafdhe blifwilse j iomfrulikom inälfwom
 j wärdlinne Vtan ämwäl j fadherenom oc them
 hälgha anda j himerike Oc fadheren mz them 56
 hälgha anda hafdhe blifwilse j mangiordha sonen-
 om j wärdlinne Än thot ensamin sonin sandir 15
 gudh sik til took manzlikit köt Oc än tho at
 han huldis for manna asyn Tho syntis han
 altidh vppinbaar oc thän sami for anglomin j
 sinne äwärdheliko blifwilse Thy sculu alle haf-
 wande rätta tro glädhias aff the otalliko sam- 20
 föghilse hulkin giordh war j iomfrunne mz hulko
 samföghilse gudz son tok sik manzlikin likama aff
 hännä köti oc blodhi. hwar gudhdomen är et giordh-
 ir mz mandomenom. Oc sandir mandombir enadhär
 gudhdomenom Sannelika j thässa thäkkasto sam- 25
 föghilse är ey gudhdomin minzskadhär j sonenom
 Oc ey iomfrudomsins helikhet i modhorinne Thy
 blyghins oc rädhins hulke ey tro scaparans alz-
 wallogha wald formogha göra tholik thing älla
 rekna hans godhlek ey wilia göra tholik thing. 30
 for mankynsens atirlösn mädhän han formatte

Oc än han troos hafwa giort tholik thing aff
 sino walde oc godhlek. Hwi älskas han ey ful-
 komlika aff them hulke ey jäfwa han hafwa
 giort tholik thing for sina sak. Atwaktin thy
 37 5 idhur hiärta. ok vndirstandin at swa som thän
 wärhdzliki härran ware wärhdhir mästa älskelikhet
 hulkin som nytiande mästa hedhir oc rikedom
 ymnilse. hörðhe sin win thwingas aff smälikhet
 oc obrygdhilse. toke alla hans skam ifwir sik
 10 siälfwan. thär til at thän winin sculde hafwas j
 hedhir. Oc thän sami härran. frågnande winin
 dröwas aff fatikdom vndirgawe sik siälfwan haw-
 anzlöso at han sculde göra thän winin fulstupa
 rikan. Thär äfte än han saghe thän winin osälika
 15 ledhas til dödh. hulkin han formatte ey vnkoma.
 Vtan nokor sculde dö siälfswiliande fore han.
 Oc anwardhadhe tha siälfwan sik j dödhin at
 thän fordömde til dödhin matte sälelika liwa.
 Oc for thän sculd at j thässom threm tees höxta
 20 älskelikhet Swa at engin forma at sighia nokon
 man j wärddenne hafwa teet sinom win mere
 kärlek än siälfwan skaparan. hulkin som är j
 himerike oc thässin thry giordhe. oc tholde for
 manzins sak Thy siälfwir gudh bögdhe sit wald
 25 nidhirfarande j jomfrunna qwidh ey ingangande
 38 atenast j en dal. hänna likama. Vtan ingiutande sik
 jomfrulikom inälfwom jfwir allan hänna likama.
 scapande sik höwizlikast manzlikin likama. aff
 ensamna jomfrunna köti oc blodhe. Oc thy the
 30 vtwaldasta modhoren liknas qwämelika loghande
 buskanom hulkin moyses sa loghande oc ey
 scadhas aff loghanom Thy at swa som thän samj

hulkin som j buskanom dwaldis swa länge at
 han giordhe moysen troen oc lydhoghan j threm
 thingom. hulkin han honom sagdhe oc swaradhe
 honom spyriande sit nampn. Jac är hulkin iac är
 thz är mit nampn äwärdhelika. Thän samj dwaldis 5
 swa langan tima j jomfrunne swa som widhir-
 thorftelikit är androm barnom at dwälias j modhor-
 likom inälfwom for thera födhz slo Oc ämwäl swa
 som thän sami gudhz son nar han afladh is ingik
 mz sinom gudhdom jfwir allan iomfrunna likama. 10
 swa oc nar han föddis vtgik han mz gudhdom
 oc mandom swa som godhra lokt sötelikhet aff
 hele roos Swa war oc han ingutin jfwir allan
 iomfrunna likama jomfrulike äro blifwande hele
 j modhorinne. hwadhan aff thy at gudh oc ängl- 15
 ane oc thär äftir förste mannin oc äfte han
 patriarcha oc propheta oc mz androm otallikom
 gudhz winom gladdos aff thy. at thän buskin som
 var marie likame skulde vardha swa brännandē
 i kärleek. at gudz son wilde värdhoghas swa 20
 ödmyukleka ingaa i han. ok swa länge dwälias
 j honum. ok swa höwiskleka wtgaa aff honum.
 thy är värdhukt at männinne nu liwande skulu
 gladhias mädh allum hugh. Thy at swa som gudz
 son mädh fadhir ok thöm helgha anda sandir ok 25
 ödödhelikin gudh jngik j thänna buskan takande
 dödhelikit köt j honum for them. swa ok the
 skulu fly til iomfrunna mädh alle raskelikheet.
 at henne bidhiande skuli äwerdhelikit liif aatir
 gifwas them hvilke som äru dödhelike. ok for- 30
 skuldadho jämwel äwerdhelikan dödh vm sina
 synde. Ok swa som gudh dwaldis j iomfrunne at

hans likame skulde ey hawa nokor vanskilse j
 aldir allir lidhum haldir an andra barna likama.
 at han skulde vaadelika vinna dyawulin. hwilk-
 in svikleka hafdhe vndigifwit alla sins grym-
 5 melikheetz harradome Swa bidhin ok mannene
 hona odhmiuklika. at hon gome them j sinne
 60 warn. at them sculi ey handa at falla j diawl-
 sens snaru. Amwal swa som gudh gik aff iom-
 fruene j wardlenne. at han sculde mannomen
 10 vplata himerikis port. Swa bidhin oc the hona
 odhmiuklika. at hon wardhoghis wara them nar-
 warande til hialp j thera vfgang aff thasse wrango
 wardl Roktande them ingang j sins signadha
 sons awardhelika rike. amen

15

Feria sexta

[leccio prima]

ÄRofulla iomfru maria sikk hafwa radhz j ang-
 ilsens tiltalan. Hulkin sannelika engin raddogha
 haffdhe tha for sins krops wadha. Vtan hon
 20 raddis owinsens swik til scadha sinna siäl. Hwadh-
 an aff sannelika ar vndirstandande at nar hon
 kom til swa storan aldir at hanna sin oc vndir-
 standilse formatto at gripa gudz wilia widhir-
 kanno. Ambrat swa som hon tilburdhe alska
 25 gudh fulkomlika. Swa amwal tilburdhe hon at
 radhas han skallika. Thy ma thassen iomfru
 qwamelika kallas blomstrande roos for than sculd
 at swa som rosin waxe mällan thornanna Swa
 thassin hedhirlika iomfru waxte mällan dröwile
 61 30 Ok swa som huru myklo meer roosin vtwidhir

sik wäxande swa myklo starkare oc hwassare
 wardhir thornin Swa oc thässin vtwaldasta rosin
 maria huru myklo meer hon wäxte j aldrenom
 mz swa myklom hwassarom oc hardharom dröw-
 ilsa thornom stakx hon Sannelika wars herra 5
 räddoghe war hanne förste dröwilse äftir barn-
 domsins aldir Thy at hon dröfdhis mz mästom
 räddogha ey atenast huru hon sculde skipa sik
 til flyskolande synde Vtan än ämwäl. huru hon
 sculde skällika fulkomna godha gärninga Oc än 10
 thot hon mz alle atwakt skipadhe sina thanka.
 ordh oc gärninga til gudhz hedhir. Tho räddis
 hon nokor wanskilse wara j them Scodhin thy
 valse syndoghe män hulke som oatirwändelika
 göra thurulika siälfwiliande mangfalda synda 15
 wranglikhetir huru stora pino oc mangfalda ysäld
 the samanläggia sinom siälom Nar the see at
 thässe ärofulla iomfru lutlös aff hwarie synd
 fulkomnadhe mz räddogha sina gärninga gudhi
 ifwir al thing thäckelika. Thär äfter vndirstand- 20 62
 ande aff prophetanna skriftom gudh wilia köt-
 likin wardha. Oc at han sculde pinas mz swa
 mangfallom pinom j takno köti Ämbrat tholde
 hon stor dröwilse for brännanda kärlek hulkin
 hon hafde til gudh j sino hiarta. Än thot hanne 25
 ey än kunnokt war at hon sculde wardha hans
 modhir Än nar hon kom til thän aldir at gudz
 son war wordhin hanna son oc hon kände han
 j sinom qwidh hafwa takit aff sik thän likama
 hulkin prophetanna skrifte sculde vpfylla. Tha 30
 syntis thän lästasta rosin maria mer vtwidhas oc
 waxa j sinne fäghrind. Oc dröwilsanna thorna

hona hwasselika stingande wordho daghlika stark-
 are oc hwassare. Thy at swa som h anne war
 mykin oc otallikin gl dhi nar hon afladhe guz
 son, swa  mw l mangfald dröwilse st tte h anna
 5 hugh j aminne hans grymmasto komaskolanda
 pino. Jomfrun gladdis thy at h anna son war
 atirledha skolande mz sanne  dhmiukt sina wini
 til himerikis rikis  ro hulkom f rste mannin
 hafdhe forsculdat h lwitis pino. vm sina h gh-
 10 f rdh.  n hon syrgdhe thy at swa som mannin
 63 hafdhe syndat j allom sinom limom vm onda
 giri swa forewiste hon sin son scula fult göra
 för manzsins synde j wärdlenne. vm sins eghins
 likama beskastan d dh, Jomfrun gladdis thy at
 15 hon hafdhe afflat sin son vtan synd oc kötz
 lusta. hwilkin hon  mw l f dde vtan wärk.  n
 hon dröfdhis thy at hon forewiste swa s tan
 son skula f dhas til beskasta d dh oc sik si lf-
 wa skula see hans pino j m ste hiärtans  ngx-
 20 likhet. Jomfrun gladdis  mw l thy at hon fore-
 wiste han vpstaskolande aff d dh Oc skula vp-
 h ghias  w rdhelika j höxtom hedhir for sina
 pino Tho syrgdhe hon Thy at hon forewiste han
 mangfallelika pinaskolandan mz sk mmelikastom
 25 obrygdhilsom oc hardhom pinom foregangand-
 om th n hedhrin Sannelika vtan i ff  r troskol-
 ande at swa som rosin synis stadhlika sta j
 sinom stadh  n tho at vmkringstandande thorn-
 ane  ru wordhne starkare oc hwassare. Swa
 30 th ssin w lsignadha rosin maria bar swa stadh-
 ughan hugh at huru mykit dr wilsanna thorna
 64 stungo h anna hi rta. Tho wmskipto the aldre

hanna wilia wtan hon frambödh sik alraraskast
 til göraskolande ok tholascolande hwat gudhi
 thaktis Thy liknas hon wärdhelikast blomstrande
 roos ok sannelika hon liknas roos wäxsande j
 iheriko Thy at swa som thees stadzsens roos 5
 sigx fore skina androm blomstrom swa maria
 ensamnom sinom son wndantaknom iuir gik mz
 höwidzlikhet ok dygdha fågrindh alla män liw-
 ande j thässe wärdl. Hwadhan aff swa som
 gudh oc ånglane hugnadhos j himerike aff hanna 10
 dyghdhafulla stadhlikhet swa männine skodhande
 huru thulumodhilika hon hafdhe sik j dröwils-
 om. Oc huru sniällelika j hughnilsom sculdo
 mäst glädhias aff hanne j wärdlenne.

leccio secunda

15

J bland annor thing. hulkin prophetanna röste
 foresagdho aff gudhz syni. foresungo the ämwäl.
 huru hardhan dödh han wilde thola j sinom
 meenlösasta likama j thässe wärdl. at männine
 sculden nytia äwärdhelikit liiff mz honom j hime- 20
 rike Sannelika prophetane spadho oc skrifwa-
 dho huru thän sami gudhz son war for man-
 kynsens frälse bindaskolande oc flängiaskolande
 Oc huru til korsit ledhaskolande Oc huru laste- 65
 lika han war hannaskolande oc korsfästa- 25
 skolande oc aff thy trom wi them wäl hafwa
 witit. for hulka sak odödhelikin gudh wilde sik
 tiltaka dödhelikit köt Oc mz swa mangfallom
 pinom i the sama kyti plaghas. Thy kristen tro
 iäwi ey at war iomfru oc fru hulka gudh fore- 30

skipadhe sik til modhor för än wärlden wardh
 wiste thz liuslikare. Oc ey är lofflikit at tro
 jomfruna ey hafwa witit for hwan sculd siälfwir
 gudh wärdhoghaddhis at klädhas mz manzliko
 5 kyti j hanna qwidh. Ok sannelika vtan iäff är
 troskolande at hon forstodh fulkomlikare. aff them
 hälgha anda. hwat prophetanna ordh teknadho.
 Än siälfwe prophetane hulke aff them sama anda-
 nom framfördho ordhin mz munnenom. oc thy
 10 är sannelikast troskolande at nar iomfrun först
 tilburdhe hanna gudhz son mz sinom handom
 sidhan hon hafdhe föt han ginstan kom j hanna
 hugh hulkaledhis han sculde fulkomna prophet-
 anna skrifte. Än nar hon swepte han j klädhom
 66 15 skodhadhe hon j sino hiärta mz huru hwassom
 stiongom allir hans likame war sarghaskolande
 Ämwäl sa hon at han sculde synas swa som
 spitalskir man. Oc iomfrun bindande lätlika j
 linda älla tano sins litla sons hämdir oc fötir
 20 amintis huru the sculdo hardhlika gynom boras
 mz iärnsplikom a korseno Oc skodhandhe thäs
 sama sins sons faghra änlite for manna sonom
 thänkte huru owärdhelika omilda manna läpa
 sculdo thz smitta mz sino sputte. Siälff modhor-
 25 en vmwände ämwäl oftelika j sinom hugh mz
 huru storum pustom thäs sama hanna sons kind-
 ir skuldo slaas. Oc mz huru store smälighet
 oc obrygdhilsom hans wälsignadha öron sculdo
 vpfyllas Nu skodhande hulkaledhis hans öghon
 30 sculdo myrkias aff blodzsins inflytilsom Nu hulka-
 ledhis ätikkia tilblandadh galla sculde ingiut-
 as hans munne. Nu til aminne ledhande hulka-

ledhis hans arma tilburdhe bindas mz repom Oc
 huru omiskunsamlika hans sinu oc adhro oc al
 lidhamotin sculdo vtthänias a korseno oc hiärta
 rötrena krompna j siälfwm dödhenom Ok hulka-
 ledhis allom hans ärofulla likama tilburdhe at 5 67
 pinas innantil oc vtantil alt til dödhin mz alle
 besklikhet oc ängsla. Ok wiste iomfrun at hwass-
 asta spiüt sculde gynom bora hänna sons sidho
 sidhan han hafdhe vpgiwit andan a korseno. Oc
 hans hiärta j midhwaghu syndirskäras Hwadhan 10
 aff swa som hon war gladhast aldra mödhra
 nar hon sa gudz son föddan aff sik. hulkin hon
 sannelika wiste wara sannan gudh oc sannan
 man. dödhelikin j mandomenom oc odödhelikin
 j gudhdomenom. Swa war hon ämwäl sorghfullast 15
 aldra mödhra aff forewite hans beskasto pino Oc
 vm tholika matto fulgdhe thungasta sorgh hänna
 mäste glädhi Swa som nokre qwinno födhande
 barn sculde sighias swa. Thu födde son liwande
 oc helan j allom limom Än the pina hulka thu 20
 hafdhe j byrdhinne scal bliwa til thin dödh. Oc
 hon thätta hörande sculde glädhias aff sins barns
 helbrygdhelikhet oc liwe. Ok dröwas aff sinne
 egne pino oc dödh Sannelika tholik modhorinna
 sorgh framgangande aff aminne pino oc dödhz- 25
 sins eghins likama vare ey hardhare än iomfru
 marie sorgh var huru opta hon amintis j sinom
 hugh sins elskelika sons kommaskolande dödh
 Jomfrwn vndirstodh prophetarna spaadoom hawa
 foresaght. at henna söta son tilburdhe thola 30
 maangfaldä oc hardha pino Oc thän rätwise sy-
 meon foresagdhe hänne ey längdan til som andre

propheta. Vtan j hanna närwaranda hörsal. at
 sorghinna swärdh sculde ga gynom hanna siäl
 j hans pino tima. Hwadhan aff sannelika är
 märkiande at swa som siälinna krafte äru stark-
 5 are oc kännelikare til kannaskolande oc thola
 skolande ont älla got än kropsins krafte Swa
 wälsignadha iomfrunna siäl hulka thz swärdhit
 sculde gynom ga. pinadhis mz thungare sorgh.
 for än hanna son pintis än nokra modhir
 10 likame formatte at thola förra än hon födde sit
 barn Oc sorgha swärdhit nalkadhis jomfrwnna
 hiarta swa myklo nämbir j hwariom tima huru
 myklo meer hanna älskelike son nalkadhis pin-
 onna tima Hwadhan aff vtan iäff är tro skol-
 15 ande at then mildaste oc menlösaste gudhz
 69 son warkunnande sinne modhor mz sonlikom
 kärlek tämpradhe hanna sorgh mz idhkelikom
 hughnilsom. Älla hafdhe hanna lifff ey format
 thola them til sins sons dödh.

20

[Leccio tercia]

I them tima j hulkom iomfrunna son foresagdhe
 j skulin leta mik oc ey finna mik stak sorgh-
 fulz swärdhz vddir hwasselika iomfrunna hiarta.
 Oc sidhan han war forradhin aff sinom egnom
 25 känneswen. Oc fangadhir swa som honom thäktis
 aff sannindenna oc rätwisonna owinom Tha gyn-
 om stak sorghinna swärdh iomfrunna hiarta oc
 hiartarötir Oc hardhlika gynomfarande hanna
 siäl. infördhe thungasto sorghe allow hanna lik-
 30 ama. Oc thz sorgha swärdhit vmwändis mz

alle besklikhet j iomfrunna siäl. huru ofta pinona
 oc obrygdhilsen motkastadhos hanna älskelikasto
 synj Sannelika hon saa sin son slaghin a hals
 aff omilda manna handom grymmelika oc omil-
 delika flängdan, aff iudhanna höfdhingom til- 5
 dömdan fulasta dödh Oc allo folkeno ropande
 oc bidhiande korsfasta han swa som forradhara. 70
 bundnom handom vtledan til pinonna stadh.
 Androm gangandom for honom oc dräghandom
 han äfte sik bundnan, bärande korsit iwir sina 10
 axla j mästo mödho Oc androm gangandom äftir
 honom oc framskiutande han mz pustom oc
 slaghum oc ältandom swa som grymmasta diur
 thz siäfwasta lambit hulkit swa thulukt war j
 allom sinom pinom äfte ysaie spadom At swa 15
 som faar leet til draap är vtan rööst Oc swa
 som lamb thighir for them thet klyppir swa
 vplät han ey sin mun Oc swa som han tedhe
 alla thulomodh j sik siälfwom. swa hans wäl-
 signadha modhor thulde thulomodhlikast al siin 20
 dröwilse Oc swa som lambit fölghe sinne modhor
 a hwart hon ledhis Swa fölgdhe iomfrun sinom
 son ledom til pinonna stadha. Oc modhoren se-
 ande sin son gabbadhan mz thorn krono. Oc
 hans anlite röt giort aff blodheno Oc hans kindir 25
 rödha giordha aff storom slaghom grät aff thung-
 asto sorgh Ok tha tilburdho hanna kindir at
 blekna for sorghinna mykilikhet. nar hanna son
 grymmelika flängdis oc blodheno nidhirflytande 71
 vm allan hans likama vtlopp vtallika tara watn 30
 aff iomfrunna öghom. Ok modhoren seande thär
 äftir sin son grymmelika vtthänias a korseno.

tilburdhe at wanskas j allom sins likama kraft-
 om Än hörande hambranna liudh nar hännas
 sons fötir oc händir gynom boradhos mz iärn-
 spikomän Wanskadhis al hännas sin Oc sorghinna
 5 mykilikhet nidhirslo hona til iordh swa som
 dödha Oc naar judhane skänkto honom ätikio
 oc galla. Tha thurkadho sorghinna oc hiärtans
 ängxlan swa iomfrunna tungo oc goma. at hon
 formatte ey röra sina läpa til talaskolande Oc
 10 hörande thär äftir the grötelika sins sons röst
 sighiande j dödzsens stridh. Min gudh min gudh
 hwi forläst thu mic Oc seande thär äftir at alle
 hans limi starknadho j dödhenom Oc at han
 vpgaff andan mz nidhirbögdho hofdhe Tha qwaff-
 15 dhe sorghinna hwasselikhet swa iomfrunna hiärta.
 at engin hännas likama lidhir syntis röras Hwadh-
 72 an aff pröwas gudh hafwa giort egh litit vnd-
 ir j thy. At iomfrun sarghadh innantil mz swa
 mangom oc storom sorghom vpgaff ey sin anda.
 20 Nar hon saa sin älskelika son hängia mällan
 röwara näkin oc blodhoghan pinadhan lifwande.
 oc dödhan mz spiute gynom stungin aff allom
 gabbadhan oc nästan allom them han war kunn-
 oghir fran honom flyandom Ok mangom thera
 25 aff tronna rättelikhet syrghelika willom farandom
 Thy swa som hännas son tholde beskastan dödh
 ifwir alla liwande j thässe wärdl. Swa hans
 modhir bar oc tholde beskasto sorghe j sinne
 signadho sial. The hælgha skriffit sighir ämwäl
 30 at finees hustru frägnande gudz ark wara fanghna
 aff hans owinom doo ämbrat fore sorghinna
 ängxlika mykilikhet hulka sorghe ey formatto

liknas iomfrunna sorghom hulken sins signadha
 sons likama. hulkin the arkin teknadhe. saa hallas
 fangnan mällan spikanna oc trät Thy at mz
 merom kärlek älskadhe iomfrun sin son sannan
 gudh oc sannan man. Än nokor man föddir aff 5
 man oc qwinno formatte at älska sik siälfwan
 alla annan hwadhan aff vndirliket synis at' then
 finees hustru do aff sorghom. Thy at hon thräng-
 dis aff minnom sorghom Oc maria lifnadhe hulkin
 som möd war aff thungarom dröwilsom Hwar 10
 kan annat huxa j thäso vtan at hon aff särlike
 alzwaldogx gudhz gawo hiolt sit lijff, mot allom
 sinom likamlikom kraftom. Sannelika gudhz son
 döande lät vp himerike. Oc vttok waldelika sina
 winj hulke som hioldos j hälwite. Än iomfrun 15
 atirlifnande gömde ensam in helelika rätta tro alt
 til sins sons vpstandilse Oc rätte manga osälika
 willafarande aff tronne atir ledhande them til
 rätta tro. Oc hännas son dödhir war nidhirtakin
 aff korseno. oc andwardhadhir grift swa som 20
 annor liik Tha bort gingo alle fran honom Oc
 faa trodho han vpstaskolande Än tha flydho
 sorghanna stionga aff iomfrunna hiärta Oc hugh-
 nadzsins luste tilburdhe sötelika vpnyghias j 74
 hänne. Thy at hon wiste. at hännas sons dröw-
 ilse waro nu alzstingx ändadh Ok han sculde
 vpsta thridhia daghin mz gudhdom oc mandom
 Oc aldriugh oftarmar mogha thola dröwilse

sabato

Leccio prima.

DRotningin aff saba skrifwas hafwa kumit lāng-
dan aff wārdlinne til salomon konung Oc sedhe
5 hans snille ey haffwa hafwat anda. hulkin atir-
taknom sinom kraftom. lofwadhe konungin meer
mz ordhom ān hon āradhe han mādh gafwom.
Sannelika hōghelikasta drotning jomfru maria
liiknas qwāmelika thāsse drotning. Hulkra hughir
10 sniāllelika vmkringgangande alla wārdlina skip-
ilse oc framgang aff hānna vphoffwe oc til hānna
ānda. Oc skodhande granlika al thing hulkin j
hānne waro fan eukte j hānne thz hon astund-
adhe āgha ālla hōra. Vtan atenast the snillena.
15 hulka hon hafdhe hōrt aff gudhi Ok the snillena
vpletadhe hon atwaktelika mz alle giri alt thār
til hon fan siālfwa snillena som ār christus guz
75 son. Hulkin oliknelika sniāllare ār salomone Ān
jomfrun seande huru sniāllelika han atirwan siāl-
20 ina vm sins likama pino a korseno Oc vplāt
them himerikis porta. hulka swiklike owiniu
haffdhe wnnit til hālwtis dōdh. Tha stodh siālf
iomfrun nārme dōdhenom ān saba drotning nar
hon syntis ey hawa anda. Thār āfte gudz sons
25 oc sins pino fulkomnadhe Tha siālf jomfrun
atirtaknom sinom kraftom āradhe han mz gaw-
om siālfwom gudhi aldra thākkastom. Thy at
hon presenteradhe gudhi flere siāla mz sinom
helsama kānedom ān nokor annar mēnniskia
30 āfte christi dōdh mz allom sinom gārningom

Ämwäl prōwas hon j thy hafwa lofwat han hedh-
 irlika mz sinom ordhom, At hon ensamin kun-
 giordhe stadhlika mangom Alzstingx iāwandom
 aff honom apte hans mandoms dōdh han wara
 sannan guz son āwārdhelika odōdhelikin j gudh- 5
 domenom. Ok thridhia daghin apostlomin iāw-
 andom vm hans vpstandilse. Ok qwinnom in let-
 andom hans likama j grawinne. Oc apostlomin 76
 sik innelykkiandom. for masta hiärtans āngxla
 ok rāddogha. Tha iomfru maria. ān tho at skrift- 10
 en ey aminnis hona nokot hafwa talat j them
 tima. Tho ār troskolande vtan iāff at hon witn-
 adhe gudz son wara vpstandin j kytino Oc at
 dōdhin sculde aldrih hārras nokontima ifwir
 han Ämwäl ān thot skriften sighir at magdalena 15
 oc apostoli sagho först christi vpstandilse Tho
 ār troskolande at hans wārdhoghasta modhor
 wiste thz sannelika för ān the Ok sa han liw-
 ande hafwa vpstandit aff dōdh för ān the. for
 hulkit hon warande fullast mz hiärtans glādhi low- 20
 adhe han ödmiuklika. Än hanna wālsignadha
 synj vpfarande til sit ārofulla rike. atirbleff
 iomfru maria j thāsse wārdl. til godhra manna
 styrkilsa. Ok willafarande rāttilsa. Thy at hon
 war apostlomin mästirska Ok martyribus styrk- 25
 irska. Oc confāssoribus lārirska. Jomfrum klaraste
 speghil Änkiom hughnirska. Liwandom j hiona-
 laghi helsamasta manirska. Oc allom liwandom
 j kristne tro fulkomlikasta hiālpirska. Thy at 77
 hon vppinbaradhe apostlomin komandom til siin 30
 ok kungiorde skällika all thing. hulkin the ey
 fulkomlika wisto aff hanna son. Ok martyres

styrkte hon til tholaskolande gladhlika dröwilse
 for christi namn hulkin sik siälwan hafdhe
 vtsat. siälswiliande mästom dröwilsom for thera
 oc aldra manna helso. Kungörande sik siälwa
 5 hafwa tholt oateruändelika hiärtans dröwilse j
 allo thulomodh. thry aar oc thrätighi for sins
 sons dödh. Confessores lerdhe hon helsonna känne-
 dom hulke fulkomlikast namo aff hanna känne-
 dom oc äftedöme skipa sniällelika daghtima
 10 ok nattatima til guz loff oc äro. Ok tämptra
 andelika ok likamlika oc sniällelika sömpn ok
 födho oc likamans ärwodhe. Jomfru namo aff
 hanna höwizskasto sidhom at styra sik höwiz-
 lika Oc göma iomfrulika renlikhet stadhlika alt
 15 til sin dödh, fly mangtalan oc alla fafango Ok
 ransaka alla sina gärninga mz atwaktelike for-
 huxan. Ok wägha rätwislikast j andelike waagh
 oc miätskal. Ämwäl ärofulla jomfrun kungjordhe
 20 änkion til thera hughnadh at än tho at hanne
 hafdhe thäkz aff modhorlikom kärlek at hanna
 älskelikaste son hafdhe ey haftt hallir wilia dö
 skolande j mandomenom än j gudhdomenom.
 Tho liknadhe hon allaledhis sin wilia gwdhlikom
 wilia. vt wäliande hallir ödhmiuklika thola al
 25 dröwilse til guz wilia fulkomnilsa. än til nokro-
 om sin thokka j nokro thinge wändas fran
 gudhlikom wilia. Mz tholike samtalan giordhe
 hon änkio hugha tholugha j dröwilsom ok stadh-
 ugha j kropsins frestilsom. Ther ifwir rädh hon
 30 giftom at the sculden älska sik inbyrdhis til
 likama oc siäl mz sannom kärlek Ok at the
 sculdo hafwa stadhlikan wilia j allom thingom

78

til gudz hedhír. sighiande them aff sik sialfwe hulkaledhis hon gaff gudhi renlika sina tro. Ok hulkaledhis hon aldrih j nokro thinge haffdhe standit amot gudhlikom wilia for hans kärlek:-

[Leccio ij]

5

FOr thán sculd at wi namom aff the hálgha læst sannind hwariom enom wara atirmälände mz the samu skäppo j hulke han mäliir androm . 79
 Thy synis omöghelikit. at nokor formoghe at gripa j manzlikom skälom mz huru myklom 10
 hedhír ärofulla gudz modhír sculde hedhras j himerikis palacio hulkin swa mangom giordhe wälwiliolika astundadh godh thing. inäadhan hon lifdhe j thässe wärdl. Thy troos wara rätwist at nar hánna syni thäktis kalla hona aff thässe 15
 wärdl. alle warø redho til hánna hedhirs ökilse. hulke som hafdho sins wilia fulkomnilse vm hona Hwadhan aff for thán sculd at aldra thinga skapare fulkomnadhe sin wilia j wärdlenne hánne mällankomande Thy thäktis honom mz änglomin 20
 ära hona mz höxtom hedhír j himerike. Ok thy sialfwir gudh vphögðhe vnderlika hánna sial jvir himnana. Ämbrat som hánna sial war skild fran kroppenom Ok gaff hánne kesarinno döme ifwir alla wärdlenna. Ok skipadhe hona änglanna fru 25
 äwardhelika. hulke änglane swa lydhoghe wordho jomfrunne thär äftir at the hällir wilden thola alla hälwitis pino an sighia mot hánna budhordhom j nokro thinge Ämwäl giordhe gudh hona 80
 swa wallogha ifwir onda andana. at naar the 30

stridha anot nokrom them inan som hænna nampr
 akallar mz kärlek ginstan fly the fiærran rådde
 afte iomfrunna budhi wiliande hållir sina pino
 ok ysald sik mangfalla göras æn the sama jom-
 5 frunna wald swa hårras iwir sik. Ok for thy at
 hon ær funnen ödmiukast mællan alla ængla ok
 mæn. Thy ær hon giordh höghelikast ifwir al
 skapadh thing Ok aldra fæghirst ok siælwom
 gudhi aldra likast hwadhan aff sannelika ær mærk-
 10 iaskolande at swa som gullit hafs wærdhoghare
 allom malmom Swa ænglane ok siællana æru wærdh-
 oghare allom androm skapadhom thingom Ok
 thy swa som gullit kan ey formeras j nokra
 gærninga vtan eldzsins tilgærning. Ån eldenom
 15 tilsattom smidhas thz j vnskiptelika formo æfter
 gulsmitsens mæstarskapi Samuledh sælasta iom-
 frunna siæl hafdhe format ey at wardha fæghre
 androm siælom ok ænglom vtan hænna bæzsta
 81 wili. hulkin som liknas sløghom gulsmidh hafdhe
 20 til ret swa fulkomlika hona j thæs hælgha anda
 hetasta kärlekk elde at hænna gærninga sculden
 synas thækkelikasta aldri thinga skapara. Ok æn
 thot gullit ær smidhat j fæghra gærninga. Tho
 skodhas ey liuslika gulsmidhsens mæstarskap j
 25 thy huru længe thz innelykkis j myrko huse.
 vtan nar thz kombir i solinna skin tha synis
 liuslika gærninginna fæghrind j thy samuledh
 thæssa ærofulla iomfrunna wærdhoghæsta gærning-
 inna. aldri fæghirst prydhænde hænna dyræsta
 30 siæl. formatto ey synas fulkomlika. huru længe
 siælff siælin hioltz innelukt j dødhelika likamans
 skiule för æn hon kom j sanna solinna skin hulkit

som är siälfwir gudhdomen. Än tha vphögde
 allir himerikis gardhir iomfruna mz höxtom lof-
 wom Thy'at hanna wili hafdhe swa pryt hanna
 siäl. at hon ifwirik aldra skapadha thinga fagher-
 ind for hulkit hon syntis aldra likast siälwom 5
 skaparenom. Thy war ärofult säte the hælgho
 threfallikhet näst skipat thässa ärofulla iom-
 frunna siäl. Thy at swa som gudh fadhír war j 82
 sonenom. Ok sonin j fadhrenom. Ok thän hælghé
 ande j hvariom thera. Nar sonin äfte manzlikx 10
 kötz takilse hwiltis j sinna modhir qwidh mz
 gudhdom ok mandom. threfallelikhetzsins enan
 allaledhis oatskilde ok modhorinna iomfrudom
 osmittelika gömdom Swa ok siälwir gudh skip-
 adhe wälsignadha iomfrunna siäl aldra nästo 15
 bliwilse fadherenom ok sonenom ok them hælgha
 anda. at hon sculde wardha luttakande aldra
 godhra thinga hulkin aff gudhi giwas Änwäl
 engxsins hiarta diuplikhet ymningas at gripa.
 huru stora glädhi gudh giordhe sino härskapi 20
 j himerike nar hans älskelikaste modhor foor
 aff thässe wärdl. swa som sannelika skal vppin-
 bart wardha allom mz kärlek astundandom hime-
 rikis fadhírnis land. Nar the faa at see siälwan
 gudh j vppinbarlike syn. Ok änglane thakkande 25
 jomfrunna siäl äradho gudh. Thy at thera wärdz-
 skap vpfyltos vm christi likamlikin dödh. Ok
 thera glädhi öktis vm hans modhors tilquämd j
 himerike Adam ok ewa mz patriarchom ok pro- 83
 phetom ok mz allom skaranom vtledom aff 30
 hælwitis myrkestufwo. ok alle andre hulke äfte
 christi dödh hafdho komit j ärona gladdos aff

iomfrunna tilquämd. giwande gudhi loff ok hedhir
 hulkin hona hafdhe hedhrat mz swa storom hedhir.
 hulkin som hælghelika ok ärofullelika hafdhe
 fõt thera frälsara oc herra. Apostlane ok alle
 5 gudz winj hulke när stodho jomfrunna wärdh-
 oghasta like Nar hænna älskelikaste son bar
 hænna ärofulla sial mz sik j himerike hedhradho
 hænna hedhirlika likama. mz ödmiuke thiänist
 vphöghiande hona mz allo the lowi ok äro the
 10 formato Ok sannelika allom iäwugha bortrördhom
 är troskolande at swa som sälaste iomfrunna lik-
 ame dödhir lagdhis j graff aff guz winom. Swa
 är han ok hedhirlika vptakin liwande mz sial-
 inne til äwärdhelikit liiff aff sialwom gudhi
 15 hænna älskelikasta synj

leccio tercia.

THy at sialff sannindin hulkin som är gudhz
 son ok iomfrunna rädh allom ämwäl atirgälla
 84 got for ont. Ok mz huru storom godhom thing-
 20 om han är troande atirlöna godhra gärninga
 görara. Ok for thy at han lowadhe j sino ewang-
 elio atirgiwa hundrafald for hwaria godha gär-
 ning Hwar forma at huxa mz huru storom höghe-
 lika löna gawom han rika giordhe sina hedhir-
 25 likasto modhor. hulkin aldrih giordhe minzsta
 synd. Ok hulkra gärninga gudhi thäkkasta ey
 hawa tal. for thän sculd swa som jomfrunna wili
 war byrirska aldra godha gärninga. swa war ok
 hænna höwizskaste likame qwämelikaste anbudh
 30 ok idhkelikin tilfällelikhet til gärninginna ful-

komnise Hwadhan aff swa som wi sannelika
 troom. at aff guz rätwiso skulu aldra manna
 kroppa vpsta j ytarsta daghenom. takaskolande
 atirlön mz sinom siälom äfte sinna gärninga vt-
 kräwile Thy at swa som hwars ens siäl war 5
 byrirska aldra gärninga vm wilians tilläggilse.
 swa ok likamin hänne tilfögdhir hawir them
 likamlika fulkomnat Swa är tha vtan allan iäf-
 wugha troskolande. at swa som gudz sons likame 85
 hulkin aldrih syndadhe vpstodh aff dödh ok 10
 war äradhir mz gudhdomenom Swa ok hans
 wärdhoghasta modhir likame. hulkin aldrih synd-
 adhe nokrom daghom äfter hans jordhan war
 vptakin j himerike aff guz dygdh ok walde mz
 the samu jomfrunna hälaghasta siäl. Ok war 15
 äradhir mz hänne j allom hedhir. Ok swa som
 manzlikom vndirstandilsom är omöghelikit at
 gripa the krononna fäghrind ok äro mz hulke
 tilburdhe christum guz son hedhras ok äras for
 sina pino Swa forna ok engin fulhuxa the kron- 20
 onna fäghrind. mz hulke iomfru maria sculde
 hedhras j siäl ok likama for sina gudhlika lydhno
 Ok swa som alla dygdhe jomfrunna siäl lowadho
 gudh hänna skapara hulkra likame ther äfte
 pryddis mz allom dygdha lönom, swa lowadhu 25
 the samu wärdhoghasta jomfrunna gudz modhir
 alla hänna likamlika gärninga. Thy at hon for-
 lät ey göra hwaria dygdh j wärldenne for hulka
 hon wiste lön wara atirgiällda skolande likamanom 86
 ok siälinne j himerike Hwadhan aff sannelika är 30
 märkiaskolande at swa som hälaghasta christi
 siäl ensamne vndantakne. war hans modhir siäl

wårdhoghast höxtom lönom for dygdha forsculd-
 an thy at hon hafðhe engin wanskilse j godhom
 gärningom. Swa amwål ensamnom christi likama
 vndantaknom war hans modhirs likame wårdh-
 5 oghast at taka forscullilsa lön mz sinne siäl j
 längre tima än andra manna likama. Thy at han
 altidh fulkomnadhe mz siälinne alla hænna bázsto
 gärninga. ok lydde aldrih nokre synd. O huru
 waldelika gudh tedhe sina rätwiso nar han vt alte
 10 adam aff paradijs Thy at han at forbudhna fruct
 amot lydhnonne j paradijs aff wisdomsins trä.
 O huru ödhiuklika gudh tedhe sina miskun j
 thässe wärld. vm jomfru mariam. hulkin qwäme-
 lika ma kallas lifsens trä. Thänkin thy huru
 15 rasklika guz rätwisa vtälte them j ysäldena. hulke
 som mot lydhnonne ato frukt aff wisdomsins trä
 87 Skodhin amwål huru söteliika miskunnin biudhir
 them ok lokkar til äronna. hulke som vm gudh-
 lika lydhno astunda at widhirquekias aff lifsens
 20 trä frukt. Atwaktin ther iwir aldra kärasto. at
 swa som nar thässa höwizskaste jomfrunna likame
 hulkin som liknas lifsens trä. waxte j thässe wärld.
 Alle ängla korane astundadho ey minna thäs
 frukt. Ok gladdos ey minna aff thy födhaskol-
 25 ande än aff the äronna them giordhe. som war
 at the wisto sik ödðhelika skapadha j hime-
 rikis äro. Ok särlika at gudhz mykle kärlekir
 sculde vppinbaras j mankynino Ok thera kum-
 panscap sculde ökias aff thy Ok thy gabriel
 30 ängil skyndadhe gladhlika til siälwa jomfrunna
 mz rasko lupi Ok helsadhe hona kärleka mz
 titalan wårdhoghaste alle takilse Hwadhan aff

thy at siälff iomfrun sanna ödhiunkt ok aldra
 dygdha mästirska swaradhe ödhiunkast änglenom
 budhandom. Thy gladdis han vndirstandande at
 hans wilia astundan ok andra ängla sculde aff
 thy vpfyllas Nu for thän sculd at wi sannelika 5 88
 witom thän wälsignadha iomfrunna likama wara
 vplyftan til himerike Thy är helsamlika radhe-
 likit allom dödhelikom syndoghom mannom hulke
 som mz vmskiptelikom dröwilsom stötas dagh-
 lika j thässom ysällinna dal. Ok jäfwi ey thetta 10
 vsla liwit scula ändas vm sinna kroppa dödh at
 the vm sannan synda aangir vpfarin raskleka til
 sielwa iomfrunna Ok än männinne astunda vidhär-
 qvåkias aff thäs träsins fruct. hvilkit som christ-
 us är. vidhärfreestin först mädh allum kraftom 15
 at böghia träsins grena That är at kärleka heelsa
 hans modhär mariam sva som ängelin stadh-
 festande sina wilia, til flylsa hvaria synd. ok
 skipande skäliska all siin ordh ok gärninga til
 gudz hedhär Tha böghis raskleka iomfrwn til 20
 thera, frambyudhande them sina hielp til taka-
 scolande lifsins trä fruct, som är christi värth-
 oghaste likame. hvilkin som wighis när idhär
 mz manna handum. ok är födha ok liif idhär
 syndoghom mannom j värildinne ok änglomen j 25
 hymmerike Ok for thän skul at christus girnas
 mädh brännande astundan til sins hälaghasto 89
 herskaps wpfyllilse the siälana. hwilka han aatir-
 löste mädh sino eghno blodhe, thy idhknin ok
 aldra kärasto fulkompna hans astundilse, takande 30
 hans likama mädh alle gudhlikheet ok kärleek,
 Hwilkit for vaara iomfrw marie värthoghasta

böne idhír várdhoghis gifwa thán sami ihesus
christus henna son, hwilkin som lifwir ok styrer
mádh fadhír ok them helgha anda áwerdhelika
amen.

- 5 Här lyktas legenda som systrena hafwa vm
alla wikuna ok waro dictadh vm ängillen
deo gracias orate pro skriptore,
qui me skribebat
jordanus nomen habebat
-

VARIANT AF ÅTTONDE BOKEN.

FRAGMENT.

Variant af åttonde boken.

(Efter K. Bibl:s handskrift med gammel sign. A. 44.)

Kap. 8. (Jfr III, s. 315, r. 9.)

thz som ey är ij thik. thy at thu droght alt 1
got ij thik mz thinna sidha sötma. nar minom
gudhdom thäktis inga til thik. ok minom mandom
byggia mz thik, ok drikka thinna spina miolk.
Thine arma varo mykyt faghre vm gudhelica 5
lydhno ok tholomodh ij äruodhe. thy hannadho
thina licamlico hämdir min mandom oc rolikin
var iak mällan thinna arma mz minom gudhdom.
Thin renaste quidhär var swa som filsbén. ok
swa som dyr stadhär skinande af dyrom stenom 10
mäst skinandom. thy at thin stadhelikhet ok thin
tro slionadhe alre ok vanskadhis ey ij dröuilsöm
Thässa quidzsins swa som är thin tro. väggia varo
swa som skänande guld ij hulkom som märkis
thinna dygdha styrkir. oc thin snille ok rätsuisa 15
ok tämpran mz fulcomlica stadhugho framhalde
ij godho. thy at alla thina dygdhe ok gerninga
varo fulcomlica i gudhelicom kärlek. Thine fötir
varo alra renaste ok thwaghne. oc swa som fulle
mz välloktande yrtom. thy at thinna siäl astundilse 20
oc hop varo rät til mik thin gudh. oc välloktande
til andra äptedöme oc äptefölgilse oc footspor
Thins quidz stadhär badhe andelikin oc licamlikin

var mik swa astundelikin ok thin siäl swa thäk.
 at iak nidhírfoor af höxsto himpnomen til thik
 ok iak stygdís ey at byggia ij thik vtan iak
 lustadhís sötelicast mz thik. thy min kárasta
 5 modhír the konungxlica dyra kronan. som gömdís
 ij mik. hulkin krona iak siälwír gudh ár som
 skulle kötlikin vara. skulle änge *qvinno insätias*
 vtan thik ensampne. hulkin som ár san modhír
 ok iomfrw. ok keysarinna owír alla drotninga

10 Christus keysare talande af enne drotning
 nylica fäste enom konunge. sighír at af
 thy hionalaghi skal ey helsa vprinna i rikeno.
 2 vtan dröuile. thy at hon ár föd af fordömdo
 köni mz ban. oc fäst innan lagha aldir ix

15 **G**wz son talar af enne drotning som en
 konungír hawír takit til hustru. oc sighír hona
 vara af fordömdo köni mz ban af kirkionne. oc
 gift fore laghlikin aldir sighiande. atuakta dotter
 oc thu skalt vita at i hwario hionalaghi äghír
 20 vara laghlikin aldir ok samthykkio. än ij thæssom
 ár enkte thera. ok thy ár thätta hionalagh likt
 dokkom oc barnaleek. thy at världzlikin ära letas
 af thöm ok ey gudz hedhír, älla *cristna manna*
 lagh. ok thy skal dröuile vprinna af thæssom
 25 hionalaghi ij rikeno ok ey helsa. ok än thot
 thæssom nya drotning ár dottír fordömda föräldra
 af kirkionne. tho skal hon ey bára sins fadhirs
 wranglikhet. tho skal alre helsa älla gagn koma
 af thäs manz affödho som mik retir til wredhe.

Ok thy manadhe ysaac sin son at taka hustru af sinne släkt. at han skulle ey smittas af thy folke som gudh var wredhär.

Gudz modhär mana ena drotning värlzlica ij sidhom. at hon skuli vmuända sik til gudh. 5 gifwande af sik dygdha blomstir ok löf oc fruct. talande ok hörande godh thing ok älskande gudh oc sin iämcristin x

Gwz modhär taladhe. Sigh drotninginne at iak miskunninna modhär. tok hona swa som ätin kärna 10 ij äple som ey var faghär aat see. vtan beskir at smaka ok vansmakande at swälghia. tho plantadhe iak hona langledhis ij annat land. at hon skulle bära godha fruct. thy swa som trä föra fram af sik löf. blomstir. ok fruct. swa skal hon bära 15 dygdha löff. gärna hörande gudz ordh. hulkin siälinne aru nyttelikin. liik tränna löfwom. tali amuäl the thing gudhi är til hedhär oc iämcristnom til nyttelighet. thy at tha bär hon faghär blomstir. Älske gudh oc iämcristin oc tha gör 20 hon godha fruct. Än hon tala nu gärna skör ordh. oc the thing af hulkom hon ma affa oc fa världinna hedhär ok godhuilia. ok thy vmuände sik til mik bärande minom son i hörsl oc talan ok gerning kärlex fruct. ther honom smaka söte- 25 lica. thz är hänna siäl som han astunda hiärtelica at ägha.

Christus auitir oc straffar ena atirhaldz lofwan
 som en konungir oc en drotning badhin
 hion louadho. vtan radh oc stadhugha oc
 mona forakt. at mera ont oc bak talan skuli
 5 ey koma ther aff. *Capitulum* xj

Ther äptir at en konungir ok hans drotning
 hafdho twa syni. stadhgadho the ok louadho sin
 ij mällan at lifwa i atirhalde oc renlek. oc ther
 vm var gudz brudh bidhin ok spordh. at hon
 10 skulle bidhia gudh. Christus syntis hanne ok
 sagdhe. *Scriptin* sighir at mannin skal ey til-
 dyrfwat at skilia thz som gudh samanfögdhe
 Hwa skal tha thora vmskipta thz som är skällica
 giort oc hälaght ij gudz laghi. tho ma kötlikit
 15 alla värlzlikit got vmskiptas stundom af rätuise
 sak ij andelikit got. oc tha lösiss ey hionalaghit.
 vtan swa som enna handa vmskipte. nar thz mz
 skällicom forthanka ok radhe hawir samthykkio
 til bättra got af gudhelicom kärlek. Än thanne
 20 konungir ok drotning hafdho samthykkio oc eet
 synandes vara got. oc thz var tho ey skällikit
 thy at annat thera lydde renlex lofwan af nyom
 hita oc oskällicom älskogha. ok huxsins lätte-
 likhet. Annar delin lydde af enna handa manna
 4 25 thykkio. oc bradhom hugh. ok for the sak at
 ey thola värk ij barnbyrdh. Tho är tryggare ok
 lofficare at atirkoma til förro lagha ok hionalax
 samföghilse. thy at vm the framhallellica idhna
 oskällik thing. vaxa vanlica angir ok frestilse
 30 af oskällike takne forakt. ok sidhan ma thädhan

af mera ilt vprinna ok tilfalle til vmtalan ok baktuskan. tho görin thässin tw ij thässom thingom aptir sniälla manna radhom. thy at ey är synd thz sniällelica atir dragha ok atirkalla som oskällica är byriat oc vidhírfrestat.

5

Här six i hwat matto mz skällikhet konunge bör auita sina hustru. ok manar faghírlica ena gudhelica drotning at hon vari ödhiuk. oc varkunsam vslom, sniäl oc matelik ij allom thingom mz fullom kärlek. *Capitulum* xij

10

Gwz son talar til sinna brudh sighiande. the aghn älla thorn som fastir är ij kötino när hiärtano är ey rasklica ok bradhelica vprifwande. vtan smam ok lätlica sundirskärande. swa är godh qvinna älskande. ok tho är hon thöm manne som astunda at koma til fulcomlikhet stundom hindir. ok thy thän man som är tilbundin hustru mz hionalaghi hwar han see sin vadha hauistundom lät ordh. swa som blidhír manare. Stundom matelica grym swa som sniällir kánnefadhír. ok nyti stundom sundirskärilse swa som atuaktol läkiare. thy at qvinnan är sniällelica hörande at hon skuli hugnas matelica. ok lönlica auitande at hon skuli ey forsmas. höuisklica lærande. oc stundom ey hörande swa at rätuisan skuli forlatas. Thy höuir drotninginne huxsins ödhiukt. matta i gervingom. ok snille ij görande — — — — —
— — — — — (Två blad fela.) — — — — —

15

20

25

— — — Kap. 13. III: 323, rad. 25. — — —

5 got radh vidhirthorftelikit Ond frestilse ok diáf-
wlsins äggilse swara sighiande. thz høre til sighir
hon ostadhughom hugh at fara pilagrims fardh
5 mädhan miskunnin är thäkkare offre. thy än thu
gaar af thino fädhírnis lande. tha hõra girughe
mán thina frägdh. ok skulu röfwa thik ok fanga
thik ok tha skalt thu fa kánna oc róna nödh ok
10 plagho fore frälse. fatikdom fore rikedom. van-
hedhir for hedhir. oc dröuিলse fore hwilo. Godhir
ande sighir atir swa. Jak hörðhe sighir han, en
haua varit fangadhan oc sattan ij torn. ther
mere hughnadh hafðhe ij fängilsom ok myrke.
än han hafðhe nakan tima i ympnom rikedomom
15 ok världzlicom hughnadh. ok thy vm gudhi
thäkkis at iak skal dröuিলse thola. tha skulu mik
vardha mere lön. thy at gudh är mildir til at
gõra mik hugnadh ok raskir til at hialpa. swa
myklo hällir at iak wtgaar af mino fädhírnis
20 lande til at rensa ok bättra mina synde. oc for-
skulla gudhelikin kärlek. Ond inskiutilse oc diáfwl
frestilse swara annantidh. hwat än thu äst ouärdogh
at faa gudhelikin hugnadh. ok än thu fa varit
othologh til fatikdom oc ödhmiukt. tha skal thik
25 angra haua tiltakit hardh thing. tha skalt thu
haua káp i handom fore fingirguld. smälík klädhe
a hofðheno fore krono ok fulan säk fore dyran
klädha bonadh. Godhir ande swarar. Jak hörðhe
sighir han. at *sancta elizabeth* konungx dottir
30 af vngaria som var kräselica vpföd ok ärlica
gift. tholde storan fatikdom ok forsmälise ok
hon fik mera hughnadh af gudhi i fatikdom oc

höghelicare krono. an hon hafðhe blifwit ij alla
 världinna hedhír ok hánna hugnadh. Atir swara
 ond inskiutilse. hwat skalt thu sighthir hon vn
 gudh gifwir thol til at thu kombir ij onda manna
 händir. oc fa varit valtakin oc smittadh til thin 5
 licamma. hwat ey skalt thu formagha at foruinna
 thz. alla sta alla synas for tholke blygdh. hwat
 ey skalt thu tha ohugnelica syrghia af thinne
 dyrfwe. ok al thin släkt for skam skuld skal
 grata. tha skal thik vaxa othol oc anxle i hiärtano 10
 ok othokke til gudh. tha skalt thu yskia dödhin.
 ok nar thu fa varit vanfrägdadh ij alra manna
 munne. hwat ey skalt thu nakar stadz synas.
 Annantidh swara godhír thanke. Jak hördhe sagdhe
 han af scriptinne. at *sancta lucia* iomfru. tha hon 15
 var leed til hörro hws hon var stadhugh ij tronne.
 ok tröstande a gudz godhleek sagdhe hon. Huru
 nykyt som hälzt min licamme mödhis. ey thes
 sidhír ar iak iomfru. oc kronan skal mik twäfald
 göras. oc gudh skodadhe hánna tro ok gömde 20
 hona oskadda. Swa sighthir iak. gudh som ängin
 lätir frestas owir sina maght. skal göma min
 hugh. mina tro ok min vilia. thy at iak anduardha
 mik honom. vardhe hans vili ij mik. Nw for
 than skuld at thässin drotningin röris af thässom 25
 thankom. tha manar iak hona af threm thingom.
 först at hon skuli läta sik ij hugh koma oc minnas
 oppa til hulkin hedhír hon ar kalladh oc wtuald.
 Annantidh hulkin kärlek gudh hawir teet hánne ij
 hánna hionalaghi. Thridhiatidh huru miskunnelica 30
 hon ar gömd ij thässom dödha. Ok annantidh
 vara iak hona af threm thingom. först at hon

skal göra räkenskap af allo sino värzllico goze.
 oc amuäl af hwariom thöm skärf hon atte. huru
 7 hon hafdhe han alla wtlagdhe. Annantidh at hänn
 time är storlica stuntir. oc hon veet ey för än
 5 hon fallir mz dödhenom. Thridhiatidh at gudh
 spar ey mera ij sinom dom frunne än thianisto
 quinnonne Thy radhär iak hanne thry thing.
 först at hon hafwi idhrugha af giordhom syndom.
 oc batre fructsamlica oc rättelica the synde som
 10 hon hawir vidhürgangit oc sik fore scriptat. oc
 idhne at älska gudh af allo hiärta. Annantidh
 radhär iak hanne at fly skällica skärslo eldz
 pino. thy at swa som thän som ey älska gudh
 af allo hiärta är värdhär pino ij häluite. swa
 15 thän som ey bätra sina synde mädhän han forma
 är värdhär skärslo eldz rensilse Thridhiatidh
 radhär iak hanne at forlata ena stund kötlica
 vini oc frändir for gudz skuld. ok koma til rom.
 hwar genstighär är mällan himerike ok dödhin
 20 til at skola fly skärslo eldz pino. thy at ther är
 aflat ok synda forgiuilse som äru siälinna atirlön
 oc vplyptilse som hälghe pafwa gafwo. ok gudz
 hälghe män forskulladho mz sino blodhe.

Christus sighär brudhinne af thässe fore-
 25 sagdho drotninginne at hon räknar thunkt
 vara gudz radh. oc six at hänn lif skal
 stunt vardha ytan hon lydhe. oc skal göra
 thungan räkenskap oc fa sörghelica ände-
 lykt *Capitulum xiiij*

30 **C**hristus talar til sinna brudh af näst fore-
 sagdho drotninginne. the drotningin som iak

sagdhe thik af för ville vita radh af mik. ok
 sidhan hon hörðhe radhit som iak gaf hãnne.
 Synis thz hãnne alra thungast Thy sigh hãnne
 nu at en drotning var ij helye prophete daghom
 som ãlskadhe sina hwilo meer än mik. ok hatadhe
 sannindinna ordh oc gerninga, oc trodhe sik sta
 af sinne snille. ok thy hãnde at hon var ey at enast
 forsmadh af allom swa som för hedhradh. vtan
 än amuãl dröfdh ij sinom dödh. ok thy iak gudh
 hulkin som liuslica see ok veet komaskolande
 thing, sighir nu thãsse drotning at hãnna time
 är stuntir. Rãkinskapin som hon skal göra a doma
 dagh är thungir ok hãnna ändelykt ey swa som
 hãnna vphof vtan hon lydhe minom ordhom.

Sancta agnes wtthydhir här faghirlica en
 licamlikin vaghn höghfãrdoghan ther en drotn-
 ing höghfãrdogh sat oppa. sighiande. thãnne
 är höghfãrdhinna vagn mz lastanna hiulom
 hulkins köroswen diãfwllin är. ok wtthydhir
 en annan andelikin vaghn som ängilen hawir
 til köroswen *Capitulum xv*

BEata agnes syntis brudhinne oc sagdhe hãnne
 af enne höghfãrdhoghe drotning, O dotter thu
 saat höghfãrdogho fruna ij dagh ij höghfãrdhinna
 vaghn. hulke hon swaradhe. Jak saa sagdhe hon.
 ok iak slionadhe syrghiande ok mykyt dröfdh at
 köt ok blodh. muld oc thrãkkir. vsul människia
 astunda swa louas ther hwar som hon skulle
 vãrdhskyllelica ödmiukas. thy at hwat är tholik

teitse vtan gudz gafuo oskällik forgörilse. Al-
 moghans vndirsyne. rätuisa manna dröuilse. oc
 fatika manna ödheläggilse ok fordäruilse. gudz
 retilse oc sins siälfs forglömilse. ok komascolande
 5 domsins hardhare dombir ok siäla skadhi. Sancta
 agnes swaradhe. glädz dottir. thy at thu äst
 borttakin ok skild af tholkom fafangom thingom.
 thy vil iak tee thik en annan vaghn ij hulkom
 thu mat sighirlica hwilas. thy vagnin — — —
 10 — — — — — (Ett blad felar.) — — — — —
 9 got är thz som iak louadhe gudhi. Fatikir gik
 iak in ij världina ok fatikare skal iak wtga. oc
 iak skal göra for gudz dom räkenskap af allo
 mik anduardhadho. thy vil iak mik atirhalla af
 15 allo oloffico. at iak skuli ey wredhan göra gudh.
 ok skända min iämeristin mz ondo äptedöme.
 ok göra mik siäluan meenswärä Tholikt atirhald
 är värdoght stoor atirlön. Än nakar är ij hedhir
 ok krasom oc thänkir swa, Jak hawir fulstopa
 20 rikedomä. ok fatike män vanskas oc forfara. ok
 tho är en alra manna gudh. hwat forskulladhe
 iak älla hwat syndadhe han. älla hwat är kötit
 vtan madhka matir. älla hwat äru swa manga
 krase. vtan ledha ok vämilsa oc siukdoms sak
 25 oc tilfalle. oc fortappa timan oc inledhir synde.
 thy skal iak atirhalla mit köt. at madhkane som
 äru syndelik rörilse skulin ey kaat vara ij thy
 at iak skuli ey lidha oc thola hardhan dom. oc
 at iak skuli ey onytlica fortära min tima som
 30 mik är gifwin til synda bättilsa. ok vanlica
 mädhan mit köt illa ok katelica vpföt. thz forma
 ey rasklica böghias til grof ok hardh thing swa

som fatikir man. tho vil iak smam oc smam
 vndandragha thy nakar kräselik thing. vtan
 hulkin iak forma väl at sta. swa som at iak hawir
 väl mina vidhirthorft ok ey owirflödhelikhet.
 Hulkin som swa thänkir oc gör til mz gerninginne 5
 swa mykyt han forma. han ma kallas martyr oc
 confessor. thy at pino kön är at haua krase. ok
 ey nytia krase. at vara i hedhir oc forsma hedhir.
 vara stoor när mannom ok halla tho litit af sik
 siäluom. Sannelica tholikin hiul äru mykyt thäk 10 10
 gudhi. See dotter iak hawir thik teknat oc beuist
 vagnin, hulkins köroswen thin ängil är. thy vakta
 at thu ey bortkasta hans wk ok bezel af thinom
 halse. thz är at thu skuli ey forlata hans helsamo
 radh oc inskiutilse. lösande thit hiarta älla thin 15
 sin til fafang thing ok skör. Nw vil iak amual
 wtthydha thik thän vagnin som the drotningin
 sat ij. Siälwir vagnin är hænna othol mot gudhi
 oc mot sinom iämcristne, ok mot sik siälu. Mot
 gudhi dömande hans äuärdhelica doma. thy at 20
 hon faar ey framgang äptir sinom vilia. ilzscandis
 mot sinom iämcristne thy at hon far ey hans
 gooz, othologh i sik siälu. otholika teande sins
 hiarta lönlik thing. Första hiulit aat thässom
 vagnenom är höghfärdhin. foreförande sik androm. 25
 ok dömande andra. ok forsmande andra ok girnandis
 hedhir Annat hiulit är gudz budhordha olydhna
 hulkin som inledhe ij hænna hiarta krankdoms
 orsakan. sinna synda slättilse. hiärtans dyrfwe.
 ok ilzskonna värilse. Thridhia hiulit är värzllica 30
 thinga giri hulkin som hona kombir til at oskällica
 wtläggia sit gooz ok latir hona glöma sik siälu.

ok komaskolande thing ok gör hánne *ánxla* i
hiártano. oc sliolikhet ij gudz *álskogha*. *Fiárdha*
hiulit ár *álskoghe* til sik siáluan vm hulkin hon
vtelykke fran sik sins gudz *vyrðning* oc *ráddogha*.
5 ok atuaktar ey sin ánda álla dom *Thássa* *vagnsins*
köroswen ár *diáfwillin* som hona gör *gladha* ok
thurugha til al the thing som han sánde ij *hánn*
11 *háarta*. tve *hásta* som dragha *thássa* *drotninginna*
vaghn. ár hop oppa lankt *liiff*. ok vili at *synda*
10 alt til ándan. *bezlit*, ár *blygdh* at *kánnas* *álla*
vidhírga oc *scripta* *syndenar*. ok the *blygdhin*
bort draghír swa *hánn* hugh af *ráttom* *vágh*
oc thyngir swa ij *syndinne*, mz thy at hon hopas
swa aa lankt *liiff*. oc *hawír* *vilia* at *synda*. at
15 hon gitir ey vpstandit *rád* *giordh* mz *pinom*. ok
ey *skámd* mz *blygdh*. álla *lárdh* mz *manilsom*.
thy nar hon tror sik sta *stadhelica* *nidhírfaar*
hon ij *diupit*. *vtañ* gudz *nadh* *hiálpe* hánne.

Här six huru *christus* *forbiudhír* *enom* *konung*
20 at han skuli ey taka til *radhgifwara* en
smekiara oc *trolkarl*. thy at han ár *girughír*
ok *swikfullir*. ok *hötír* *honom* vm han gör
ther *amoot*

Gwz son talar til sinna *brudh* af *enom* *smekiara*
25 oc *trolkarl* ther en *konungir* ville *vphögghia* oc
taka ij sit *radh* *sighiande*, *thánne* *mannin* som
thu *kánne* ther *konungin* vil nu taka til sin
radhgifwara ár *varghír* *Án* *hwat* *plághír* *varghin*
göra *vtañ* *swika* oc *gripa* oc *swálgghia*. thy *sighír*
30 *iak* at vil han finna *min* *vinskap*. *tha* *vakte* ok

bortgange af hans venskap ok vmgangilsom. ok gifwi honom ey minzsta fiæt af iordh som han bedhis af honom. ok hiälpe honom ey mz sinom mannom oc gafwom. thy at han hawir enfald ordh osläkkelikin thörst. ok swiklikit etir i 5 hiärtano Än vm konungin höre hans radh ok vil hua hans venskap ok slar sik lösan mz honom. tröstande füllelica a honom. tha skal han atir-pröuas ok miswyrðhas af mik. ok skal vardha mangra manna ßuintyr oc aatlöghe ok skulu sighia. 10 See konungin är likare asna än kronadhomm herra. ok ämuäl ma han rådhas at han sköli mista rikit mz sorgh.

Christus forbiudhir enom konung at han sköli ey vndfa en störan herra af andro rike. swa 15 at han inledhe han ok gifwi honom framgang i sino rike. hulkin han likna vidh räð thy at han är swikfullir oc höghfärdoghvir ok enfalla manna röuare *Capitulum xvij*

Christus talar til sinna brudh sighiande. konungin 20 letar räfs hiälp oc venskap. Än hwat är räfsins sidhuänia vtan skrymtelica lata sik vara döðhan at han sköli gripa enfalla foghla. Ok vm han kombir in ij gasa husit. ey lätir han sik nöghia at han ätir ena gaas. vtan han dräpir alla saman. 25 Swa thänne vm han faa endel ij landino. han lätir sik ey nöghia för än han fa meer. oc tha skal han saa missämio. thy at infödde män skulu ey sämia sik mz wtlänningom Thy flyis hans

vmgangilse. swa som etirfuldz orms etir oc blástir. thy at fa han framgang tha skal han nidhírsla landit oc thz skadhelica fordärúa, ok plokka enfallo gässena. thy skal konungin ok rikesins radh-
 5 gifwara äruodha at the päninga honom äghas for morghon gafwo. bitalins honom. thy at äptir almannelico ordhquädhe. bättra är vara foreuar än äptir snar

Här six hulka radhgifwara konungom bör
 10 älska thöm som haua gudhelikin kärlek ok älska rätuisona. oc ey världina älskara. oc six hwi gudz vini koma stundom ij dröuilse
Capitulum xviiij Thätta *capitulum* thikkis enkannelica röra swerikis rikis stadhga oc
 15 skipilse. mz androm flerom

Gwz son talar til sinna brudh. nar hon badh for enom konung ok sagdhe. Vm thänne konungir vil äruodha at vmuända siälana. Tha skipar iak honom twa radhgifwara som hans rike skulu styra.
 20 förste älska mik meer än sin thing. ok är ämuäl redhoboin til at döo for mina skuld. Annar
 13 hawir nu takit lambs horn ok är nu redhoboin at lydha mik ok ey kötino. vtan lydha andanom. Än nu mat thu spöria hwi iak wtsätir mina vini
 25 ij dröuilse. Jak swara thik mz äptedöme. Swa som vm nakar herra vare hulkin som hafdhe nakan skogh älla ödhkn vmkring gärdha mz mwr. Jnnan murin varin otam diur. ok vtan murin faar. ok murin hafdhe mang gap. ok tw

rwm vidh hwart gapit. ok thre lönlica buru
 varin vidh hwart gapit. *Än herran* athughul. oc
 gömol vm sin faar sighthir sinom thiänarom. O
 mine thiänare ij vitin at min faar äru enfald. ok
 the diurin äru grym ok gripande. thy stan ok 5
 gömin gapin ok smughunar. at ey grymo diurin
 wtgangande af häghnadhenom ther the äru inne-
 lykt. ok göra faromen skadha. hawin ey ledho
 til at äruodha. ey läti ij vaku. Jdhir röst vari
 swa som ludhir. Hawin idhkelika káp älla värio ij 10
 idhrom handom. ther the gripande diurin nalkandis
 faromen skulin rädhas fore *Thiänarane* lyddo
 gerna sins herra budhordhe, Vm sidhe sagdhe
 herran sinom vedheman. Gak wt ij min skogh ok
 lät diurin höra ludhsins röst. oc rädh thöm mz 15
 thino rope. herrans thiänara nar the hördho röstina
 af ludhenom. sagdho the. thätta är vars herra
 vedhemans röst. vpstandom thy rasklica. varom
 ey nu rädde. ok ey glömske älla sene. Var hand
 vari nu raskare til at sla. var röst höghre til at 20
 ropa. öghat vakrare til at see. ok ther som vi
 skipadhom för andra til at göma ok väria farin.
 ther sätiom nu os siälua. Jak siälwir gudh är
 likir thässom herra. ödhknin älla skoghin är världin 14
 som ympnyngas oc är fwl mz grymasto diurom 25
 oc otanom som äru syndoghe män. som lifwa
 vtan lagh. vtan gudhelikin kärlek. ok vtan skällik
 sin redhobone til al ond thing *Thässe* värld är
 vmkring gärdh af ofmykla härsco ok dyruis mwr.
 thy at männene vannytia gudz tholomodh. ok 30
 thrifwas oc hedhras ij ondom thingom Vtan vidhir
 thänna murin äru mine vini. hulke som äru optände

mz minom kärlek. fölghia min fotspor oc leta
 oc älska min lagh. Jnnan fore murin äru the
 som haua giri ther är vtan matto. hulke som
 skapadh thing älska meer än skaparin. älska
 5 männena ok ey siälana Astunda näruarande thing.
 oc glöma komaskolande godh thing. Thässa mursins
 gap äru swik. okir ok ilzsca. som ey spara fadhír
 ok ey son. vtan herras swa oc räknas af mangom
 at höxsta skällighet räknas at fa världlik thing.
 10 ok ey akta äuärdhelica äro Tw rwm vidhír gapin
 äru tve osidhi älla tw ond thing ij världinne.
 Första är andelikin. ok annar kötlíkin Första
 är at gifwa androm äptedöme til at skola synda
 mz ördhe ok gerning. Annor är licamíkin. hon
 15 är swa som twáfald. Första är at skrymta vtan
 vm syndena. oc lata som hon ey vetz. for gafwo
 skuld. älla godhuilia. älla hedhír. älla oc for
 nakan världz räddogha. ther hon äghír rättas
 oc näfsas. Annar är at for sina nyttelikhet. oc
 20 for nakat världzlikit got älla gagn ey vilia pina.
 älla näfsa oppinbara synd. Än thry lönlik gap
 äru thry ilzscofullo manna astundilse. thy at
 the äntigia astunda skadha sinna iämcrístna liiff.
 15 älla kränkia thera hedhír. älla göra thöm älla thera
 25 vinom skadha oppa thera gooz. Vedhemannin
 tekna gudz rätuiso som skal oppinbaras. hulkra
 röst tholik skal vara. gif hardhom hardh thing.
 oc blötom blöt thing. hundane som äptírfölghia
 äru wranglikhetz män. hulka som gudh. än thot
 30 the onde äru. nytia til got. tho ey thöm siäluom
 til got. vtan them som här skulu rensas af syndom.
 The äru sannelica swa som omättelike hunda.

hulke som vani äru at hata farin. oc fordärua
 thöm mz sinna giris ok höghfärdz härsko. rifwa
 af thöm vllena oc nidhär trodha thöm mz sinne
 ilzsco swa som vndir sina föter. ok for thy at
 thäs konungxsins rike är af thässe ödhn oc skogh. 5
 ij tholke matto skipat. hauande flere otam oc
 grym diur ok hunda än faar Thy skipar iak oc
 vil at mine vini varin minna fara gömara. hulke
 som skulu vara redhobone at göra miskund mz
 ödmiukom. oc ondom oc häzskofullom rätuiso. 10
 oc göra allom iämpnadh. Framledhis skulu mine
 vini vakta sik for thöm gömarom som standande
 vidh gapin oc haua spiut ij handom oc halla
 thöm vp ij höght. mädhan diurin ok ouinine
 framfara. oc sidhan the äru vndangangne tha 15
 sla the iordhena mz inaktogho rope. at the skulin
 synas haua giort starklica ok äruodhat mannelica.
 thässe äru the gömara som ey leta siälanna nytto.
 vtan vilia haua vlla fätenar. hulke som skrymta
 ok lata sik ey vita syndena. älla afwijta onda 20
 gerninga lätlica at the skulin thäkias. ok äru
 glömske. oc swa som sofwande ij läti ey vpletande
 oc ranzsakande huru syndelica oc onda oc omilda
 gerninga idhnas. Än thässe mine vini äruodhin at- 16
 uaktelica at rätuisan skuli gömas. almoghin älskas. 25
 gudz hedhär ökias. ginstridoghe oc omilde pinas.
 Än hwat hällir minna rätuiso röst skal koma ij
 thera daghom som nu lifwa älla ey. är thöm ey
 lofikit at vita. vtan the standin stadhelica oc ropin
 mannelica. thy at iak gudh som är siälf sannindin. 30
 skal gifwa thöm sannindinna lön.

Himerikis drotning kungör hwi hon sighir stundom vi nar hon talar. ok christus nar han talar sighir iak. ok höter hardhelica enom konung vm han skil ey fran sik en
 5 wrangan radhgifwara. ok manar konungin at han vari vakar oc athughul ij gudz kärlek.

Capitulum xix

Gwz modhir talar til gudz brudh sighiande. Thu vndrar. hwi iak sighir stundom vi nar iak
 10 talar til thik. ok nar min son talar til thik. sighir han iak Thu skalt vita at thz är for than skuld. at nar min son talar til thik. talar han a gudhdomsins vägna mz thik. thy at the hælgha thräfallelikhet är en gudh. Än nar iak talar. talar
 15 iak af the hælgho thräfallelikhetz makt ok dygdh. ok thera thriggia personanna ordh är eet oc thz sama, oc thy sighir iak vi Än sigh nu thässom konunge som thu bidhir fore nu. at kärleksins modhir foreuara han af hans blygdh oc skam oc skadha.
 20 thy at blygdh oc skam vare än herran skipadhe sin thräl ij sin stadh. ok skadhi vare än nakar skipte oc gafwe kisto fulla mz guld for toma kisto the litit vare nyt. Swa thänne konungin forethänkir at vphögghia diäfwlsins thiänisto man.
 25 oc girnas at lydha honom. hulkit som ändelica är andelikin blygdh. thy swär iak vm ihesum christum min son. at vtan han skil han fran sik oc läter han blifwa ij enfallom stadhga äptir sinne släkt. ey gifwande honom vald owir en
 30 skärf af konungxlicom ingällom. jak skal flängia

han af sins howdz iassa ok til hans ylia alt til
han sighir af vârk ok sorgh. miskunna mik maria
thy at iak reette thik til wredhe. Annantidh fore-
uarna iak han af sinom skadha. at han skuli ey
swa akta litla hwilo ok roo. at han skuli koma 5
ij langa oro. vtan âruodhe hâllir atuaktelica oc
starklica ij gudhelicom kârlek. at han skuli faa
thz dyra gullit oc âuârdhelica som ar himerikis
lôn. An han vil lydha swa som min son hawir
saght honom. tha sôrghe ey. thy at vi skolom 10
vâl finna vâgha. vm hulka han maghe vndkoma
the thing byriadh âru. vtan vârlidinna obrygdhise
oc skadha.

Gudz modhir sighir hâr konungom at the
skulin ey taka radh af blindom mannom. oc 15
dôfwom oc dumbom ok siukom ij siâlinne.
vtan af thôm som helbrygdha âru ij andelike
snille oc dygdhom. *Capitulum* xx

Gwz modhir talar til gudz brudh sighiande.
Sigh thôm konungenom som thu bidhir fore. at 20
han hawir fâm thiânara. thân fôrste ar blindir.
tho ar ij honom eet âmpne af hulko faghirt bilâte
ma vardha. thy ar ey radh spôriande af thôm
som ar andelica blindir fôr an han fa klara syn.
Annar ar dôuir. thy at ângin gudhelikin kârlekir 25
gaar in ij hans ôron. thy âru ey andelik thing
hannande mz honom vtan han fa bâtre hôrsl.
Thridhi ar dumbe. thy at gudhelikin kârlekir ar
ey ij hans siâl. ok thy alt thz han tala ar ântigia

fore pinonna räddogha. älla fore världz affing. älla
 til manna thykkio. Fiärdhe är borttakin ok vanföör
 18 i allom limom. ok thy är han ohöuelikin til andelika
 gerning. Fänte är allir andelica spitaliskir. ok thy
 5 är hans näruara flyskolande at ey skulin andre
 smittas af honom. Ok thy for thässa fäm thiänara
 som vi afradhom honom. Skipom vi honom andra
 fäm. hulke som andelica äru väl seande oc hörande
 oc vtan andelica smitto ok vm han lydhir thöm
 10 tha skal han bihalda mins sons venskap. Sigh ok
 honom at han stande mz lydhno ij krononne.
 älla skal min son dräpa han vndan krononne ok
 thätta ordhit skal iak thik wtthydha ij sinom tima

En riddarskaps man gabbadhe gudz ordh for
 15 enom konung oc christus höte thöm konunge
 vtan han näfse thöm gabbara. thy at krona
 skal twäfald göras thöm domara som näfse
 syndoghom man for gudz skuld. oc pinau
 skal twäfald göras thöm domara ey vil näfsa
 20 brutlicom xxj

Gwz son talar til sinna brudh. hwi dröuis thu
 at iak thol han swa tholomodhelica som gabbadhe
 mik. hwat ey vest thu at thunkt är äuärdhelica
 brinna. ok hwar som vmskiptelike liti saas vm
 25 the vpriuas fore quämelikin tima. tha dogha the
 ey swa som höuir thöm thingom som skulu litas.
 swa som vm the samanhäntas ij quämelicom ok
 rättom tima. Swa min ordh hulkin som skulu
 oppinbaras mz rätuiso ok miskund skulu vaxa

til thās the āru fullelica moin. ok tha skulu the
 quāmelica samfōghias mz thy thinge som the skulu
 tilsātias. ok skulu quāmelica ok faghīrlīca lita
 mina dygdh. Ok thy vakte konungin at hans siāl
 skoli ey vara fore thās gabbarans siāl. thy at 5
 hulkin som nāfsir syndoghom man for gudz skuld
 at han skuli ey pinas af gudhi. Swa som moyses
 giordhe. hans krona skal twāfald gōras. thy at
 han blidhca gudz wredhe. oc minzsca brutlix
 manz dom at han skoli ey pinas āuārdhelica. Ān 10
 hulkin som skrymta oc forlatir at nāfsa brutlicom.
 han gōr twāfalla pinona. ōkiande komaskolande
 pino. ok ey idhnande rātuisona.

19

Konungxsins thiānara af cypro badho christi
 brudh at hon skulle bidhia gudh fore konung- 15
 enom ok rikeno. hulke christus syntis nar
 hon var i iherusalem. oc gaf hāne mārkelikin
 kānedom som hon skulle scīfwa konungenom
 oc hans fadhīr fadhīr rikesins hyfdhinga

Christus talar mz sinne brudh konungenom af 20
 cypro som ān var tha barn fiortan ara gamal. ok
 hans fadhīr fadhīr rikesins styrare sighiande til
 sinna brudh. Atuakta dottor the radh som thu
 skalt gifwa thōm piltenom som valdir ār til konung.
 ok hōfdhinganom hans fadhīr fadhīr. ok scīf thōm 25
 swa som a thina vāgna sighiande thōm swa. Fōrst
 radhīr iak idhīr at hwar idhra gōre mz sinom
 scriptafadhīr rena oc fulla synda vidhīrgango af
 allom thōm syndom som han giordhe mot gudz

vilia. ok takin swa ginstan vars herra ihesu christi
 licamma mz gudz räddogha ok kärlek. Annat
 radhit är at ij varin badhe enadhe ij sannom
 älskogha. swa at ij varin eet hiärta til gudh oc
 5 hans hedhír. styrande rikit til gudz hedhír ok
 idhra vndirdana nyttelikhet. Thridhia radhit är at
 ij varin badhe enadhe ij sannom kärlek mz idhrom
 vndirdanom. forlatande oc sparande for ihesu
 christi vyrðning oc pino oc dödh. allom thöm
 10 hulke som mz radhe älla gärning älla samthykkio
 gafwo hiälp til thins fadhírs dödh konung päters
 20 takande thöm mz allo hiärta ij idhan kärlek.
 ther til at gudh vädoghis at taka idhír ij sina
 miskund. ok at han vili styrkia idhír til sin
 15 hedhír ok rikesins styrsí Fiárdha radh är at
 mädhan gudz foresea skipadhe idhír rikesins
 styrara. at ij skulin tilläggia alla akt the ij for-
 maghin mz kärlexfullom hugh. at tala mz allom
 kirkionna oc klostranna formannom. radhande
 20 thöm at alle the oc thera vndirdana skulin rätta
 sik i allom thöm thingom ij hulkom the haua
 ville farit andelica älla världzlica. af hälaghom
 stadhga som hälghe forfadhír skipadho som fore
 thöm gingo at the ok thera vndirdana swa bättradhe
 25 maghin faa gudz vinskap. ok vädoghe vardha
 bidhia gudh at han vädoghis miskunnelica vpnya
 allan kirkionna stadhga ij dygdhanna hälaghet.
 Fämta radh är at ij vilin for thän kärlekin mz
 hulkom gudh älskadhe idhra siäla. älska idhra
 30 vndirdana siäla radhande idhro riddarscaps folke
 at alle rättin sik ödmiuklica ok rasklica the
 som gudh giordho wredhan ij nakrom thingom.

Ok alle the som äru vndir romara kirkio lydhno
 hulke som komo til skåla allir idhnin ödmiuklica
scriptamal oc samsättin sik oc görin sãmjo mz
 sinom iämcristnom som the äru brutlike a moot.
Ok takin ihesu christi hedhíruárdha licama sidhan 5
 the äru bátradhe. ok hafuin ther äptír kristelikít
 lifwírne. liuande trolíka íj hionalaghi. álla íj
 ankíodom. álla íj loflíx íomfrudoms stadhga. oc
 gömen al the thing som the hálgha kirkia biudhír.
Ok manin álla sína hemelíca hws thíánara ok vndír- 10 21
 dana. ok álla andra the som the gíta mz äptírdömóm
 oc ordhom ok kárlex gerníngóm at the görín
 samuledh styrkiande thóm íj tholkóm stadhgóm
 mz sínom godhom manílsóm. ok í skulín víta
 for sant at alle the som ey vílía lydha íj thássóm 15
 thíngóm skulu thola skadha íj síál ok lícamma.
 Síatta radhít ár at íj talín mz allóm kirkíonna
 formannóm at the manín ídhkelíca oc fulcomlíca
 álla sína klárka oc kyrkío styrara. at hwar thera
 opspýrí granlíca íj sínne sokn. án nakre af thera 20
 sokna mannom lífwa oc blífwa í nakrom oppín-
 baróm syndóm til gudz retílse. oc the hálgho
 kirkío forsmáílse. ok hwem the fínna tholkaledhís
 oblyghelíca lífwande íj oppínbaróm syndóm The
 foreuarín thóm fulcomlíca af sínna síála vadha. 25
 ok lárín thóm andelíka lakedoma ok matto. vñ
 hulka the maghín sík ödmiuklíca bátra. ok án
 nakre the som lífwa í oppínbaróm syndóm. vílía
 sík ey bátra ok ödmiuklíca lydha tha forsumín
 ey soknaprestene kungöra thz sínom höghre 30
 formannóm ok bísopóm. at the maghín mz kirkí-
 ionna dom laghlíca rátta ok náfsa owír tholka

härzskofulla män. Ok vm the foresagdho formän
 ok biscopa formagho ey rätta thöm alla plagha for
 thera härzsko ok höghfärdh. alla vördzlikit vald
 Tha biudz idhír a gudz vagna at ij varin thera
 5 foresagdho formänna tilhiälpara mz idhre valloghe
 makt. at the foresagdho hardho syndara mz
 idhre hiälp maghin rättas ok faa gudz miskund
 vmsidhe.

Här byrias annor oppinbarilse teedh fru
 10 byrgitto ij ierusalem. oc christus biudhír
 22 thässom foresagdha konunge oc hyfdhinga
 ij cypro at the skulin ginstan oppinbara
 hona allo rikeno at the skullin bätra sik.
 ok for thän skuld at the giordhin ey bätring.
 15 thy vordho the ginstan rädhelica nidhír-
 slaghne af annars landz folke *Capitulum*
 xxij

NAr christi brudh stodh vplypt i gudhelica
 thinga skodhan bidhiande til gudh. sa hon ij
 20 andelike syn eet pallacium. ther hanne syntis
 obegriplikit ij storlek. ok osighelikit ij vänlikhet.
 Ok ther sa hon christum swa som höxsta kesara
 sitiande ij högho kesarlico säte mällan sina hælgho
 män. Ok han vplät sin välsignadha mun. fram-
 25 fördhe thässin ordh som här scrifwas sighiande.
 Jak är sannelica siälwír höxste kärlekír. thy at
 al the thing som iak hawír giort af vphofweno
 thöm giordhe iak af kärlek. Ok samuledh al
 thing som iak gör, oc iak skal framledhis göra

the frænnga af minom kärlek. thy at kärlekin är
 swa obegriplikin ij mik nu swa som han var ij
 minom pino tima. Nar iak vm min dödh frälsadhe
 af háluite alla mina wtualda män. them som vördhe
 varo thässa atirlösn oc frälse. thy at vm möghe- 5
 likit vare at iak matte swa opta döo. huru manga
 siäla ij háluite äru. swa at iak skulle thola annan
 tidh en tholkin dödh fore hwaria thera som iak
 tholde entidh for alla. Än vare min licame redho-
 boin vndirga al thässin thing mz lustoghom vilia. 10
 oc fulcomlicasta kärlek. Än sannelica omöghelikit
 är at min licamme maghe optarmeer dö. älla thola
 nakra pino älla dröuilse. Ok swa är ok ämuäl 23
 omöghelikit at nakar siäl som äptir min dödh
 vardhir fordömd til háluitis maghe nakan tima 15
 thādhan frälsas älla nytia himerikis glādhi. hulka
 som mine hālghe ok wtualdo män nytia af mins
 ärofulla licamma syn Vtan fordömda siäla skulu
 känna háluitis pino ij äuärdhelicom dödh. thy at
 the villo ey nytia mina pino oc dödh. ok vildo 20
 ey fölghia minom vilia mādhan the lifdho ij
 iordhrike. ok for thy at ängin är domare oc
 rättare vm the retilse oc misthykkio mik äru
 giordha vtan iak siälwir. Ok for then skuld at
 min kärlekir som iak teer altidh mannom käre 25
 fore minne rätuiso owir syndogha. thy tilbör rät-
 uisonne at döma owir thöm äptir minom vilia.
 Nw käre iak owir cypri rikis inbyggjara swa som
 owir en man. Än ey käre iak owir mina vini
 som ther byggia. hulke som mik älska af allo 30
 hiarta. ok fölghia minom vilia i allom thingom
 vtan nu tala iak kārande til alla thöm swa som

til enna människio hulke som mik forsma oc sta
 altidh mote minom vilia. ok äru mik mäst gin-
 uärdoghe. Ok thy byriar iak nu tala til alla thöm
 swa som til en man O cypri folk som mik är
 5 genuärdoght. lydzt aat ok atuakta granlica hwat
 iak sighir. Jak älskadhe thik swa som fadhir
 älskadhe sin enga son. hulkin som han vil vp-
 höghia til allan hedhir. Jak skipadhe thik land
 ij hulko thu matte haua fulstoplica al vidhír-
 10 thorfteelik thing. til thins licamma vppehülle. Jak
 sände thik mins hálgha anda hita ok lius at thu
 skulle vndirsta rätta cristna tro. hulke thu til-
 bant thik trolica. ok vndirgaft thik ödmiuklica
 24 the hálgho kirkio lydhno oc hálaghe skipan. Jak
 15 skipadhe thik ämuäl ij thän stadh som väl var
 quämelikin tronom thiänara. swa som mällan minna
 ouina at thu skulle fa dyrare krono ij himerikis
 rike for värlzlikit äruodhe ok licamlica strijdh.
 Jak bar thik ij mino hiarta thz är ij mins gudh-
 20 doms kärlek. ok iak gömde thik swa som ögh-
 sten ij allom dröuilsom ok ginuärdho Ok swa
 länge som thu hiolt min budhordh ok gömde
 trolica the hálgho kirkio lydhno ok stadhga
 Tha sannelica komo manga otalica siäla cypri
 25 rikis til mit himerikis rike. oc skulu äuärdhelica
 nytia mz mik äuärdhelica äro. Än for thän skuld
 at thu gör nu thin eghin vilia. ok al thing som
 lusta thit hiarta. ok rädhis ey mik som är thin
 domare ok älskar ey mik som är thin skapare
 30 som thik atir löste mz minom hardhasta dödh.
 vtan wtspottadhe mik af thinom mun swa som
 illa loktande thing ok vansmakande. Ok inne-

lykke ámuál diáfwllin i thinom kamara mz thinne
 siál. oc wtálte mik tháðhan swa som thiuf ok
 róuara. ok blyghis ey meer at synda i minne
 asyn án oskállik diur ij sino samblarðe. thy ár
 várdogh rátuísa ok rátuís dombir at thu skuli 5
 wtáltas af himerike fran allom minom vinom. ok
 skipas áuárdhelica ij háluite mit mállan minna
 ouina. Ok thu skalt thz vita vtan iáf at min
 fadhír hulkin som ár ij mik oc iak ij honom. oc
 thán hálghe ande ij os badhom. han ár mik vitne. 10
 at alre framgik af minom mun vtan sannind. Thu
 skalt ok vita for sant. at hulkin som háltz swa
 ár skipadhír som thu ást nu ok vil ey bátra 25
 sik. hans siál skal gaa thán sama væghin som
 lucifer gik for sína hóghfárdh ok iudas som mik 15
 salde for sína giri. ok zambri ther phinees drap
 for skörlimnadhin. visselica han syndadhe mz
 qvínno mot mino budhordhe. ok thy var hans
 siál fordömd til háluitis áptír döðhin. Ok thy
 kungör iak cypri folke. at vm thu vilt ey ráttu 20
 thik ok bátra. tha skal iak swa afskrapa thina
 slákt ij cypri ríke. at iak skal ey spara fatíke
 mánniskio ok ey ríke Ok ámuál skal iak swa
 afskrapa the sama thina slákt at thit aminne skal
 ij stuntan tíma forga af manna hártom swa som 25
 ij hafðhin alre varit föðde ij vörldina Ok ther
 áptír thákkis mik at planta nya planto i tháso
 cypri ríke som min budhordh skulu fulcompna.
 ok álska mik af allo háarta. Ok tho skulin ij
 vita for sant. at hulkin af idhír som vil sik ráttu 30
 ok bátra. ok atíruándas til mik mz ödmiukt.
 jak skal gláðhelica löpa mot honom swa som

mildir faragömare. vplyptande han owir mina
 axla. oc atirbära han siälwir til minna fara Än
 vm mina axla vndirstar iak thz at for minna
 pino oc minz dödz dygdh ok godhlek. som iak
 5 tholde ij minom licamma oc minom axlom. hulkin
 som fulcomlica bätra sik han skal fa mz mik
 äuärdhelikin hughnadh ij himerikis rike. J skulin
 ok vita visselicast at ij mine ouini som boo ij
 thy sama rike. ij varin ey vädoghe at tholik
 10 min gudhelikin oppinbarilse skulle sändas idhir.
 vtan somlike mine vini varande ij thy sama rike
 26 som mik thiäna trolica oc älska af allo hiarta.
 the bögdho mik til thz i sino äruodhe oc tara-
 fullom bönom. at iak skulle lata idhir vndir-
 15 standa vm thässa mina oppinbarilse idhan thunga
 siäla vadha. hulkom somlicom minom vinom var
 ther oppinbaradh at otalika siäla af thy sama
 cypri rike vtelykkias af himerikis äro. oc for-
 dömas äuärdhelica til häluitis dödh. Än thässe
 20 foresagdho ordh tala iak til the cristna män af
 latins tungo hulke som vndirgifne äru romara
 kirkio lydhno. ok louadhö mik rätta cristna tro
 ij döpilsom. oc bortgingo allaledhis fran mik
 görande the gerninga som mik äru ginuärdogha.
 25 Än the grezske män som vita at alla cristna
 män tilbör at halla ena cristna tro. oc lydha
 ok höroghe vara at enasto enne romara kirkio.
 ok haua owir sik i världinne en ensamin ok
 almännelikan höxsta romara pafwa andelikin
 30 fadhör ok gömara. ok the vilia ey vndirgifwa sik
 ödmiuklica the samo romara kirkio ok minom
 ämbitzman pafwanom for thera hardha höghfärdh

alla giri alla for kötzsins käte. alla for nakat
 annat thz världinne tilhöre. the äru ouärdoghe
 at fa af mik nadhe ok miskund äptir sin dödh.
 Än andre grezske the som astunda hetelica at
 vita rätta romara kirkio tro. ok kunna ey fa vita 5
 hona. ok tho token the hona gernä ok gladhelica
 än the vistin hona. ok vndirgafwo sik ödhiuk-
 lica. ok tho lifwa the äptir sino bäzsta samuiti.
 ij thöm stadhga oc tro som the äru afhallande
 sik af syndom. tholke skulu äptir sin dödh finna 10
 miskund. nar the fa varit kalladhe for min dom.
 Grezske skulu ämuäl vita at thera rike ok herrä-
 döme skulu alre sta sighirlica älla siäffica ij sannom
 fridh. vtan altidh vara vndirbughne sinom ouinom.
 ok skulu af thöm thola thungasta oc största 15
 skadha ok daghlica ysäldir. alt ther til the vndir-
 gifwa sik the samo romara kirkio mz sanne ödhi-
 miukt lydhande allaledhis the samo kirkio ok
 hännä hälgho skipan ok sidhuänio. Än sidhan
 sancta byrgitta hafdhe seet ok hört ij andanom. 20
 tha borthwarf thässe syn. ok hon blef atir ij
 storom räddogha ok vndre.

27

Christus kungör här mz äptedöme at konunga
 skolu väre ödhiuke oc raske; til at höra
 hemelik gudz radh. än thot the som thöm 25
 sighia radhin äru ey mykyt prydde vtantil
 mz ordhfulle talan älla ordha kringe thy at
 the thing hulkin som synas rätuis när mannom
 äru opta atirwrakin när gudhi *Capitulum* xxiii

Gwz son talar til sinna brudh. En läkiare kom 30
 langedhis ij okunnoght rike. J hulko konungin

styrdhe ey vtan styrdhis af androm hulkin som
 hafdhe hara hiärta. ok thy syntis han sitia i
 konungxlico säte swa som kronadhir asne. ok
 hans folk vafdhis i owirflödhis mat ok dryk. oc
 5 glömande höuisklikhet oc iämpnadh hatadhe alla
 the män som gafwo helso radh. som leddo til
 at skola fa komaskolande himerikis godh thing.
 Ok nar läkiarin presenteradhe sik konungenom.
 oc sagdhe sik vara af lustelikhetsins lande. ok
 10 sik haua komit i hans land for thy at han vndir-
 28 stodh ther mannanna siukdom. konungin var
 vndirsambir af mannenom ok hans talan swaradhe.
 Jak hawir twa män ij myrkostofwo som morghon
 skulu hals huggas. ok annar thera forma näplica
 15 andas. ok annar thera är starkare oc fetare nu,
 än han var tha han ingik ij myrkostofuona. thy
 gak in til thera ok skodha thera än lite hulkin
 thera af bättre naturlike skipan är. läkiaren gik
 in ok saa thöm. oc sagdhe konungenom. thän
 20 mannin som ij sighin starkare vara. är licaster
 dödhom man. ok ey forma han lifwa. Än af
 androm är got hop. konungin sagdhe hwadhan
 af vest thu thz. läkiarin sagdhe. Annar är vp-
 fyltir mz onde väzsko oc kan ey läkias. ok annar
 25 sarlica thwingadhir oc til änksins vordhin ma
 rasklica läkias än han kombir ij lät ok blijt
 vädhir. Tha sagdhe konungin. Jak skal saman
 kalla mina ärlica män ok sniälla. at thu skuli
 synas ärlikin ij thera öghom for thina snille
 30 läkiarin swaradhe. ängaledhis skalt thu thz göra.
 thy at thu vest thit folk vara afwndsiukt mote
 annars äro. ok hatar thöm oc wränge mz ordhom.

som the formagho ey skadha mz gärningom. vtan
 bidha oc iak skal tee thik hemelica ensampnom
 mina snille. thy at iak är lärðhír at haua mina
 mästo snille hemelica. oc litla oppinbarlica. ok ey
 leta iak äro ij thinom myrkiom. mädhan iak äras 5
 ij mins fadhírnis landz liuse. ok ey är än läke-
 doms time för än sunnan vadhír bläse. ok solin 29
 synis ij middax stadh. konungin swaradhe. huru
 ma thätta vara ij mino lande. thy at solin synis
 här siállan. oc vi ärom nordharst ij världinne. 10
 ther som altidh herras os nordhan vadhír. Älla
 hwat dughír mik thin snille ok swa lang läke-
 doms dwala. Jak see thik ympnyt ympningas i
 ordhom. läkiarin swaradhe Sniállom man tilhöre
 ey vara bradhír. Än ther til at iak skoli ey synas 15
 thik höghfardoghír oc othákkir Gif mik thässa
 twa män ij vald. ok iak skal ledha thöm til
 landamärin hwar vadhrit är quämelicare ok tha
 skalt thu see huru mykyt *gerningana* dugha älla
 huru mykyt ordhin dugha. konungin swaradhe. 20
 vi ärom forekompne ok hindradhe af höghom
 ärintom. hwi bort draghír thu os. älla hwat gifwir
 os thit mästarskap mädhan vi lustoms ij när-
 uarandom godhom thingom som vi seem ok äghom.
 än ey länktom vi til komaskolande thing os ouis. 25
 tho tak thässa män som thu bedhis. ok än thu
 beuisar ij thöm nakat mykyt oc vndarlikit. skolom
 vi *predica* thik oc halla thik vädoghan. oc äro-
 fullan. läkiarin tok männena oc fördhe thöm thit
 som vadhrit var helsamt Hwar som annar foor 30
 til dödhin. oc annar atirlimnadhe vidhírquektir
 af vadhírsins blidhkilsom. Jak är thän läkiarin

hulkin som sände världinne min ordh mz thik.
 girnandis at läkia mannanna siäla. Ok än thot
 iak sa manga manna siukdoma tho tedhe iak
 thik twa. ij hulkom thu mat vndra mina rätuiso
 5 oc miskund. thy at en tedhe iak thik som diäfwllin
 30 atte lönlica, oc tho äuärdhelica pinaskolandan. ok
 hans *gerninga* the lofwadhos oc syntos mannom
 swa som rätuisa. Än annan tedhe iak thik hulkom
 diäfwllin herradhis oppinbarlica. oc han sagdhe
 10 iak vara helaskolande ij sinom tima. Än thot
 thz var ey oppinbarlica fore mannom swa som
 thu trodhe. thy at gudhelik rätuisa var at swa
 som ondir ande tilbyriadhe smam oc smam at
 herras owir han. Swa diktadhe the sama rätuisa
 15 at han skulle wtga smam oc smam swa som han
 ingik til thäs siälin skils vidh kroppin. ok diäfwllin
 kom mz hänne til domin. hulkom domarin sagdhe.
 thu rensadhe hona oc säldadhe swa som hwete.
 Än nu tilbör mik at krona hona mz twäfalle
 20 krono fore hänna vidhiringango. Gak thy bort
 fran hänne hulka thu rensadhe swa langan tima
 Sidhan sagdhe domarin til siälinna. O säl siäl.
 kom ok see mz andelicom sinnom mina äro ok
 mina glädhi Än til andra siälena sagdhe han.
 25 thy at san tro var ey ij thik. oc tho louadhis
 thu ok äradhis swa som troin *cristin* man. ok
 for thän skuld at rätuisa manna *gerninga* finnas
 ey fulcomlica ij thik. thy skalt thu ey fa lön
 mz tronom *cristnom* mannom. Thu spordhe opta
 30 ij thino lifwe hwi iak gudh vilde dö for thik
 oc swa myktyt ödhmiukas for thik. Jak swara
 thik at the hælgho kirkio tro är san. hulkin

siälena draghír til himerikis högdh. ok min pina-
 ok mit blodh inledhír thöm ij himerike. thy skal
 thin otrolikhet. oc thin fanyte älskoghe nidhír
 thrykkia thik til änkte ok thu skal vara änkte
 i auärdhelica andelica thinga tilsyn. Än til thz 5
 at diäfwllin gik ey wt af thöm mannenom ij
 manna asyn. swara iak at thässe världin är swa
 som leet ok fult hyrdha skiul. lika uidh thz
 palacium ther gudh ij byggir. ok folkit hadhír
 gudh. ok thy swa som han smam oc smam ingik. 10
 swa wtgik han.

31

Johannes ewangelista sighír til christi brudh.
 at the konunga som älska orätuisa män. oc
 nidhír thrykkia rätuisa män. ok vilia ey näfsa
 oc rätta thöm som brutlike äru. ok lata 15
 borttaka sinna vndirdana gooz. ok läggia
 oppa thunga skatta. ok hedhra ey gudh ij
 sinom gerningom. the äru hällir röuara ok
 forradhara än konunga. ok sighír matto huru
 the magho bätra sik *Capitulum XXV* 20

EN människia syntis christi brudh. ok hánna
 haar syntis vmkring skorit mz obrygdhilsom. ok
 licammin var stänktir mz oleo. ok var allir nakudhír.
 ok tho änkte blyghiandis. Hulkin som sagdhe til
 hánna. *Scriptin* som ij kallin hálagha sighír swa 25
 at ängin gerning skal vara vtan atirlön. thässin
 är the script som kallas när idhír biblia. ok när
 os är hon skinande swa som solin. meer skinande
 än guld. oc fruct görande swa som the sädh

som framgifwir af sik hundradhafalla fruct. Ok
 swa som guld owirgar alla andra malma. Swa
 scriptin som ij kallin halagha. ok vi kallom ij
 himerike forgylta. gaar owir alla andra scriptir.
 5 thy at sandir gudh hedhras oc predicas ij hanne.
 Patriarchanna gerninga aminnas. ok prophetanna
 kannedombir ok spadombir wtthydhas. Ok for
 than skuld at angin gerning ar vtan atirlon. tha
 hor hwat iak sighir. Thanne konungin som thu
 10 bidhir fore ar rouare for gudhi oc siala forradhare.
 oskallikin rikedom wtgifware. ok thy swa som
 angin forradhare ar varre. an than som forradhir
 32 than man som alska han. Swa forradhir thanne
 manga andelica. alskande kotlica oratuisa. ok
 15 oratuislica vphoghiande omilla. ok nidhir thrykke
 ratuisa. ey nafsande alla rattande thom som
 brutlike aru. Annantidh ar angin rouare varre
 an then som forradhir the manniskio som sit
 howdh laggir ij hans skoot. Swa rouadhe thanne
 20 konungin syrghelica rikesins almogha hulkin som
 var ij hans skote. latande borttaka somlica thera
 gooz. ok laggiande oppa somlica othollica skatte.
 ok skipadhe ey rat thom som orat tholdo. ok
 altidh idhnande ratuisona glömsklica ok dylsklica
 25 Thridhiatidh ar angin varre thiufwir an than
 hulkin som stial af thom sinom herra ther honom
 hawir anduardhat sina nykla ok alt sit gooz.
 Swa thanne konungir tok valdz ok hedhirs nykla
 ther han nytiar oratuislica. oc oskallica gooz
 30 wtgifwande ey til gudz hedhir. vtan for than
 skuld at han forlat for gudz alskogha nakar thing
 som honom varo thak. thy radhir iak honom

thry thing. Först at han vari thän som six af
 ij lästinne at forlät swinanna draf. ok gik atir til
 sin fadhír. Swa han forlate vörldz rikedoma ok
 hedhír. ther ey hana liknilse vidh áuárdhelikin
 godh thing vtan swa som swina drafwit. ok atir- 5
 kome til gudh sin fadhír mz ödhmiukt ok gudhe-
 likhet. Annantidh láti dödha iordha sina dödho
 oc fölghe ihesu christi thranga vöggh som kors-
 fästir var Thridhiatidh aflägge sinna synda thunga
 byrdhe. ok ingange vm thän vögghin som ij vp- 10
 byrningenne ár thrangir ok ij ándanom gládhis-
 fullir. Án thu som thátta see oc hörer. vndirstat
 at iak ár thän som fulcomlica vndirstodh guld-
 skriptena. ok ökte hona vndirstandande. Jak var
 nakudhír giordhír skámmelica. vtan iak tholde 15
 tholomodhelica ok gudh kládde mina siál mz
 ödödhelico kládhe. Jak var vättir mz oleo. thy 33
 gládz iak nu mz áuárdhelike gládhis oleo. Jak
 foor ámuál af vörldinne mz láttasta dödh nást
 gudz modhír. ok min licamme ár ij renastom 20
 oc rolicastom stadh oc sighthirlicastom.

Christi brudh saa huru sanctus dyonisius
 badh gudz modhír fore franka rike. ok hon
 hördhe han badh sin son ödhmiuklica mz
 honom capitulum xxvj 25

NAr iak var ensamin bidhiande til gudh. saa
 iak hulkaledhis sanctus dyonisius tala til iomfru
 mariam vars herra modhír sighiande. thu ást
 miskunnenna drotning ther al miskund ár gifwin,
 thu ást vordhin gudz modhír fore vsla manna 30

helso skuld. miskunna thy franka rike thino ok
 mino. thino thy at somlike thās inbyggjara hedhra
 thik *āptir* sinne makt. mino. thy at iak *ār* thera
 patron. oc the hua tröst a mik Thu seer huru
 5 siälana *āru* ther vadhelica stadda ij hwariom
 tima. ok mannanna licamma nidhirs las swa som
 diur. ok thz som thungare oc vārā *ār* at otalica
 siäla nidhīrfara til hālūitis swa som snio. Hāghna
 thy thōm ok bidh til thin son for thōm. thy at
 10 thu *āst* alla manna frw oc hiālpirsca. Miskunninna
 modhīr swaradhe. Gak fram til min son. oc lätom
 hans brudh som hār nār staar. hōra hwat han
 skal swara.

Här six huru miskunninna modhīr iomfru
 15 maria bidhīr sin son mz *sancto* dyonisio for
 franka rike oc ānglande owir the twāggia
 konunga stridh som liknas twem grymastom
 diurom xxvij

Gwz modhīr talar til sin son. Vālsignadhīr
 20 see thu min son Scrifwat *ār* at iak kalladhis
 vālsignadh thy at iak bar thik ij minom quidh.
Ān thu swaradhe at thān *ār* *āmuāl* vālsigh-
 nadhīr som hōre thin ordh oc gōmer thōm. Thy
 min son. iak *ār* the sama som thin ordh *amintis*
 25 oc gōmde ij mino hiārta Thy ledhīr iak til
 aminne eet ordh som thu sagdhe *sancte* pātare
 nar han spordhe *ān* han skulde forlata syndoghom
 alt til siu sinnom. Ok thu swaradhe. at forlatas
 34 skulle alt til siuhundradha sinnom siu sinnom.
 30 mārkiande vm thz at huru opta nakar *ōdhmiuka*

sik mz vilia at skola bātra synde tha āst thu
 redhoboin at gifwa miskund. Sonin swaradhe. iak
 bār thik vitne at min ordh varo rotadh ij thik.
 swa som the sād̄h som saas ij feta iordh som giuir
 af sik hundradhafalla fruct. Swa thina dygdhafulla 5
 gerninga göra allom glādhinna fruct. thy beez
 hwat thu vilt. Modhorin swaradhe. Jak bidh̄ir thik
 mz *sancto* dyonisio ok androm hālghom mannom
 hulkra licamma som hwilas ij franka rike. oc
 thera siāla āru ij himerike miskunna thāssō rike. 10
 thy at talande mz likn̄ilsom for thinna brudh
 skuld som hār nār standande ār ij andanom. Seer
 iak swa som tw diur hwart thera af sino kyni.
 Annat diurit ār girughast til at vpswālghia al
 the thing thz kan faa. ok swa myklo meer thz 15
 ātir thās hungroghare ār thz. ok alre mättas
 thes hungir. Annat diurit vidh̄irfresta at vpfara
 owir alla Thāsse tw diur haua thry ond thing.
 Först rād̄helica rōst. Annantidh āru the ful mz
 rād̄helicom eld. thridhiatidh astunda hwart thera 20
 at swālghia ij sik annars hiārta. Ok eet thera leta
 i annars ryg at finna ingang til hiārtat mz sinom
 tannom Thāssa diuranna rād̄helika rōst hōris lankt.
 Ok al the diur som koma til thera mz ypnom
 mun vardha brennande af thera eld. oc thy falla 25
 the ij dōdhin. Ān the diur som koma til thera
 mz luktom mun rānas' af vllinne. oc ga bort
 nakudh. J thāssom twem diurom vndirstandas
 tve konunga. swa som francie ok anglie. Annar
 konungin mättas ey. thy at hans stridh ār af giri. 30
 Annar konungin vidh̄irfrestar vpfara. ok badhe
 āru the fulle mz wredhis oc giris eld Thāssa

35 diuranna röst är tholkin tak guld ok världinna
 rikedoma at thu skuli ey spara *cristna manna*
 blodh. Hwart thätta diurit astunda annars dödh
 ok thy leta hwart thera at skadha annat. Än
 5 thän astunda at skadha ij ryggenom som astunda
 at hans orätuisa skulle höras oc sighias vara
 rätuisa. ok annars rätuisa skulle sighias vara
 orätuisa. Annar letar at skadha hiärtat ij brystino
 hulkin som veet sik hua rätuiso. oc thy gör
 10 han storan skadha. ey aktande andra manna ysäld
 ok fortappilse. ok ey hawir han gudhelikin kärlek
 ij sinne rätuiso. Än hian letar ingang ij annars
 bryste. thy at han hawir mere rätuiso til rikit.
 ok mz the rätuiso hawir han höghfärdh ok
 15 wredhe. Än annar hawir mindre rätuiso. oc thy
 brindir han af giri. Annor diur hulkin som koma
 mz ypnom mun. äru the som koma til thera for
 giri skuld. Ok the vpfylla thera munna hulke
 som callas konunga ok äru sanne forradhara Thy
 20 at the kasta fram fulstoplica päninga ok gafwo
 ij thera munna. oc-göra thöm swa heta ok
 brennande til strijdh at the skulin falla ij dödhin.
 hulkra gooz världin takir til sik. oc iordhin takir
 kroppana. oc madhka äta thöm. ok diäflane taka
 25 thera siäla. Ok swa fortappa thässe tve konunga
 manga siäla fran minom son. som han atirlöste
 mz sino blodhe. Än the diurin som ränas af
 vllinne äru enfalle män latande sik nöghia aat
 sino gooze. hulke som ga til strijdh mz the
 30 akt. at the tro sik hua rätuiso oc stridhina
 vara rätuisa. ok thy ränas the af vllinne thz är
 af kroppomen mz dödhenom Än thera siäla näkna

giordha af kroppenom takas til hinerikis. thy min
 välsignadhe son miskunna thöm. Sonin swaradhe.
 O min kärasta modhär. thu seer al thing ij mik.
 thy sigh mädhän thässin min brudh ahöre som
 här när star ij andanom. hwat rätuisa är at thässe 5 36
 konunga skulu höras Modhorin swaradhe. Jak höre
 thre röstir. Första röstin är thässä konunganna.
 en thera thänkir swa. Vm iak hafdhe nu mit.
 Jak aktadhe ey nu haua annars. Än iak rådhis
 at mista alt saman. ok af thässom räddogha som 10
 är at han rådhis världinna obrygdhise. vändir
 han sik til mik sighiande O maria styr mik. Än
 annar konungin thänkir swa. Jak vilde at iak
 vare ij minom förre stadhga. thy at iak är nu
 thröttir. Ok thy vändir han sik til mik. Annar 15
 röstin är almoghans. ther daghlica bidhär mik at
 fridhär maghe vardha Thridthia röstin är thinna
 wtualda manna. hulke som ropa sighiande. Ey
 gratom vi dödha manna kroppa. ey skadha. ey
 fatikdom. vtan vi gratom siälanna fal som dagh- 20
 lica äru vadhelica stadda. Ok thy o kära frw
 bidh thin son at siälana maghin helas. thy o min
 käre son miskunna thöm. Sonin swaradhe Scrifwat
 är at vp skal latas fore thöm som bankar a dörrinne.
 ok thöm swaras som kallar. ok thöm gifwas som 25
 bedhis. vtan swa som hwar then som bankar är
 vtan dörrrena. Swa thässe konunga äru vtan dörrrena.
 thy at the haua ey mik ij sik. ok tho for thina
 skuld är vplatande thöm som bedhis.

Christus sighir här sinne brudh matto vm
 hulka fridhir maghe vardha mällan franz ok
 änglandz konunga. ok vilia konungane ey
 lydha tha skulu the hardhelica pinas

- 5 **G**wz son talar. Jak är then konungir som alle
 skulu rådhas ok hedhra. Thy for minna modhir
 böne skal iak sända franz ok änglandz konunge
 min ordh. Jak är sandir fridhir. ok hwar som
 fridhir är ther är iak sannelica Thy vm thässe
 10 tve konunga. franz ok änglandz vilia haua fridh.
 skal iak gifwa thöm äuärdhelikin fridh Än sandir
 37 fridhir kan ey faas. vtan sannindin ok rätuisan
 alskis Ok for thy at annar konungin hawir rät-
 uiso thy thäckis mik at fridhir göris vm hiona-
 15 lagh. at rikit maghe koma til rättan äruingia.
 Annantidh vil iak at the varin eet hiarta ok een
 siäl. ökiande the hälgho *cristno* tro hwar the
 gita thz gagnlica giort til min hedhir Thridhia-
 tidh afläggin ofstora ok othollica skatta. oc swiklica
 20 funde. ok alskin sinna vndirdana siäla Än vm
 thän konungin som nu hallir rikit vil ey lydha.
 tha skal han vita fore visso at han skal ey
 thrifwas älla främias ij sinom *gerningom*. vtan
 han skal ända sit liif i sorghom ok äptir sik
 25 lata rikit ij dröuilsom. ok hans son ok hans
 släkt skal vara ij wredhe ok ij obrygdhilsom ok
 skam swa at alle skulu vndra. Än vil then konungin
 lydha som rätuisona hawir tha skal iak hiälpa
 honom oc stridha for honom. Än vil han ey
 30 lydha tha skal han ey koma til sin astundilse.
 vtan han skal mista thz han hawir fangit. ok

sorghfullir wtgangir skal myrkia hans gláðhisfullo vþbyrning Tho alt vm ens nar franka rikis män taka sanna óðhmiukt. skal rikit koma til laghlikin áruingia ok godhan fridh.

Himerikis drotning sighir mz gudz brudh enom 5
gudhelikom höfðhingia at godhe oc rätuisse höfðhingia. nar the kallas af konungenom til almoghans styrsel skulu the gerna taka the byrdhena fore gudz hedhir ok almoghans nytto *Capitulum xxix* 10

NAr en mykyn oc stoor höfðhingia oc rätuis af swerikis rike. hulkin som kalladhis herra israel. kalladhis optelica af konungenom mz mangom bönom til mere vördhelikhet til rikesins styrsel. ok han hafwande astundan at fara mot hedh- 15
ingom. ok dö ther ij strijdh for the hálgho tro i gudz thiänist. ok bögdhis angaledhis til at taka the sama vördhelikhet Tha taladhe gudz modhir til christi brudh sighiande. Än the som väl vita rätuisona. oc astunda at göra hona, neka at taka 20
byrdhe ok áruodhe fore gudz hedhir. Huru skal tha rikit sta ij sinne makt. Sannelica thz ár ey rike. vtan hällir roff. oc röuara ok rans manna boo. ok skiul. hwar vrange oc onde herras ok rätuisse nidhir thrykkias. Ok thy skal godhir ok 25
rätuis man draghas af gudz kärlek. ok offra sik. oc frambiudha af godhom álskogha til almoghans styrsel at han maghe hiálpa mangom. Än the som girnas vördhelikhetir. ok styrsel at vara herra ok formän for völdz hedhir. áru ey sanne hyfðhingia 30

38

vtan värsto rans herra. Ok thy thänne min vin
 israel taki thässa rikesins styrsl ok värðhelikhet
 fore gudz hedhír. hauande altidh sannindinna
 ordh i munne ok rátuisonna swárdh ij handom.
 5 Ey skodhande oc ey böghiande sik til manna
 thykkio. ok ey til frändir alla vini alla thiánara.
 ok akte ey nakra människio swa at rátuisan
 forsumis. Ok iak sighír thik at an skal sighias
 af thässom. han wtgik af sino fadhírnis lande
 10 mannelica Hedhradhe gudz modhír renlica. ok
 thiänte gudhi trolica Thy skalt thu vita at iak
 skal ledha han vm annan vægh til mit rike. swa
 som the thre konunga som minom son först
 offradho atirgingo vm en annan vægh til sit rike.
 15 Swa vordho sannelica al thässe thing ther áptír
 Thy at ther áptír nakrom arom framlidhnom.
 wtgik thänne herra israel af sino fadhírnis lande
 mot otrolicom hedhningom. ok kom til righa ij
 thydhisland. hwar han vardh siukir. ok nar han
 20 kände dödhin nar uara foor han til domkirkionna
 ther ij stadhenom mz nakrom sinom thiánarom.
 ok satte dyrt fingir guld a varafru bilätis fingir
 som ther dyrkas ij mäste vyrdhning oc atirlät
 ther fingirgullit. ok sagdhe oppinbarlica til bilätit.
 25 thu äst min frw. ok thu vast mik altidh alra
 39 sötast. owir hulkit iak akallar thik vitnara. thy
 anduardha iak thik mina siäl ij thina forsyn ok
 miskund. ther áptír tok han gudhelica the hálgho
 kirkio sacrament ok doo sidhan Ther áptír badh
 30 gudz brudh for honom ok gudz modhír taladhe
 sighiande swa af honom. han gaf mik sins kär-
 lex fingirgul astundande mik sina brudh. thy

skalt thu sannelica vita at han älskadhe ey mik
 af haluo hiarta mädhan han lifdhe. vtan af allo
 hiarta. ok ij allom sinom domom ok gärningom
 räddis han min son. Ok thy sighir iak at mz
 mins sons hiälp ledde iak han til himerikis vm 5
 thän vägh som honom var mäst vidthorftelikin
 ok nytlikin. oc iak presenteradhe han hälgha
 ängla oc hälgha siäla härscape ij himerike. af
 hulkom han var mykyt älskadhir. Ok nytlikyt
 var honom at döo wtländis at han skulle ey 10
 hindras af världzlicom hugnadh. vm han hafdhe
 dööt ij sinna skylda manna handom. visselica
 hans godhe vili thäktis swa gudhi. swa som han
 hafdhe dööt ij hedhnonne stridhande mot hedh-
 ingom for the hälgho tro. 15

Christus sighir här at konunga skulu kronas
 mz gudhelica manna oc sniälla manna oc
 rätuisa manna radhom Ok at iherusalems mura
 som tekna the hälgha kirkio skulin atirbyggias
 andelica. ok at alla stadhga oc skipilse leek- 20
 mannanna ok klärkanna. oc renlifwis mannanna
 skulin atir vpnyas til gamban stadhga mz
 lydhno oc gudz budhordha gömo *Capitulum*
 xxx

Christus talar til sinna brudh nar hon badh fore 25
 enom konung sighiande. han som är af diäfwlsins
 lim [är] nw vordhin min limbir. Äruodhe swa
 som the äruodhadho som atir vpbygdo iherusa-
 lems mura. ok äruodhadho at vprätta gudz lagh 40

som aflagdh varo. ok sankadho saman al ámbitz
 kar ij gudz hws som bort förðh varo ok atir-
 skipadhe thöm ij sina förro stadha. Nw kärer iak
 sannelica af threm thingom. Först at iherusalems
 5 mwr är nidhírslaghin. hwat är iherusalems mwr
 som är min kirkia. vtan *cristna manna licamma*
 oc siála. thy at thöm skal min kirkia vpbyggias
 hulkra mwr som nidhírfiöl. thy at alle astunda
 at fulcompna sin vilia ok ey min The bortuánda
 10 sin óghon fran mik. ok vilia ey hōra mik som
 ropa til thera. Min ordh áru thöm thung at
 bára. mina gárninga synas thöm fafanga. min
 pina leedh at thánkia. Mit lifwírne othollikit. ok
 omóghelikit at fólghia. Annantidh käre iak at
 15 mins hws andbudh áru bortburin til babiloniam.
 hwat áru mins hws andbudh oc mangra handa
 kar. vtan klárkanna oc renlifwis mannanna skipan
 oc vmgangilse Thera godho prydhilse oc skipilse
 áru bortburin af mino mōnstre til babilonem.
 20 thz är til vārdinna hōghfārdh. oc licamlikin
 lusta. Min snille ok kannedombir är thöm fafángir.
 min budhordh thung The göra toma oc fanyta
 the louan the mik louadho. the smitta oc bryta
 min lagh. oc minna vina skipan oc stadhga som
 25 for thöm gingo. oc dikta sik nya fundir ok haua
 thöm for lagh Thridhiatidh käre iak at minna
 budhordha lagh ár tappadh. hwat ey scrifwas i
 41 lāstinne at nar en spordhe mik ok sagdhe. māstare
 hwat skal iak göra at iak skuli haua áuārdhelikit
 30 liiff. Jak swaradhe honom göm min budhordh
 hulkin budhordh nu áru tappadh ok glōmd. Thy
 skal thāne konungir som thu bidhir fore. saman-

sanka andelica män ok sniälla ij minne snille.
 ok thöm som hua min anda ok spöri ok vplete
 granlica äptir thera radhe huru som minna kirkio
 mwr maghe atir vpbyggias mz cristnom mannom.
 oc gudhi hedhir göras. ok rät cristin tro blomstras 5
 Gudhelikin kärlekir ij människiom vptändas. ok
 minna pino aminne ij manna hiarta inthrykkias.
 Spöri ämuäl konungin huru mins hws kaar maghen
 atirskipas ij sin förra stadh ok stadhga. thz är
 at klärkane ok renlifwis männene skulin forlata 10
 höghfärdh ok taka sanna ödhmiukt. oc the som
 äru oatirhalloghe älskin renlek girughe ok världz-
 like haldin sik af världinna giri at the maghin
 lya androm. Äruodhe ämuäl konungin starklica
 oc sniällelica at min budhordh skulin atuaktelica 15
 gömas. Ok samansanke rätuisa cristna män. at
 han skuli atir vpbyggia andelica mz thöm thz
 som vmkulslaghit är. Sannelica min kirkia bort-
 gik swa lankt fran mik at ey vare hop til miskund.
 vtan minna modhir böne hafdhin mällan komit 20
 ok thy valdit. Ok af allom leekmannomen äru
 riddarane meer bortgagne fran mik hulkra vadhe
 ok pina thik varo för tedha.

Christi brudh saa ij andelike syn solena oc
 manan mista sit lius oc falla ij myrkt diup. 25
 hulkit som tekna en konung ok ena drotning
 som vmskipto godha sidhi ij onda. oc for thy
 miste konungin rikit oc vardh fangin oc doo
 vin sidhe. *Capitulum xxxj*

NAr iak stodh bidhiande til gudh. saa iak 30
 himilin swa som myrkan. ok solena ok manan

42 skinande ij renasto klarhet. oc thera lius amuäl
 wtsprede sik owir himpnana. nar iak skodhadhe
 atuaktelica saa iak at godhe ängla ok onde striddo
 mot solinne oc mananom Än the formato tho
 5 ankte vinna för än en stoor ok rädhelikin draki
 vpfoor ij himilin. hulkom solin oc manin gafwo
 sina klarhet. Ok tha vardh ginstan solin bleek
 ok swart. oc manin flydhe vndir iordhena. nar
 iak skodhadhe til iordhinna sa iak hona fulla
 10 mz krypande madhcom oc ormom. hulke som
 ato iordhena vtantil. oc drapo männena mz
 sinom stiärtom ther til solin nidhírfíol ij vatnanna
 diup. Ther äptir allifwo arom framlidhnom hördhe
 iak christi röst sighiande mik O min brudh.
 15 minz aa hwat iak tedhe thik i stokholme af
 myrkom oc stormande himpne. Än nu skal iak
 wthydha thik hwat thz tekna. himilin som iak
 tedhe thik myrkan är thätta swerikis rike. thy
 at thätta rikit hulkit som skulle vara swa som
 20 himilin rolikit oc rätuist. thz ältis nu af dröuilsanna
 stormom. oc nidhir trodz af wranglikhet. ocskattom.
 ok thz är ey vndir. thy at konungin oc drotningin
 hulkin som skullo skina swa som solin ok manin
 äru nu swart giordh swa som kol. thy at the
 25 äru vmskipt ij vilia ok sidhum ok vplypto en
 man af ödхло släkt at han skuli nidhir thrykkia
 oc fordärua mina vini ok enfalla män. Thy skalt
 thu vita at thän drakin skal raskare skämdir
 nidhírfära än han vpfoor. ok mine vini af hulkom
 30 somlike äru swa som ängla ij lifwirne. ok ij bland
 thöm äru somlike orene ij lifwirne swa som onde
 43. ängla. skulu vplyptas oc frälsas af sinom dröu-

ilsom. ok solin blikna til thās hon kombir vndan
krononne. thy at han ville ey rätuislica sta ij
krononne. oc rikesins styrsl. ok skal sighias af
honom. at apter hans skini āru hans myrk mang-
fald giordh.

5

Christus kanner hār konungom nya matto oc
gudhelica at göra riddara til hedhna manna
vmstridhise, oc til gudz kirkio ok the hālgho
tro värn *Capitulum xxxij*

Christus taladhe til sinna brudh sighiande ij 10
bland annor thing. O min brudh atuakta oc thu
skalt vita at leekmannanna stadhge var vālskip-
adhir fordhom i gamblom āfwom. thy at somlike
af thōm yrkto iordhena oc akra sādhe mz manne-
lico āruodhe. Andre sighildo mz skipom oc fördho 15
kōpinskat til annor rike. at ens rikis fructsamlik-
het skulde hialpa ok lätta annars fatikdom. Andre
idhnadho vmskiptelica handa gerninga ok slōgdhe.
J bland thāssa varo somlike tronna vāriara oc
minna kirkio hulke som kallas vāknara. thy at 20
the toko sik vakn til at hāmpna owir tronna ok
the hālgho kirkio ouini. ok motstridhara. J thāssom
vāknarom syntis en godhir man oc min vin hulkin
som thānkte swa mz sik. Jak yrkir ey iordhena
swa som akirman. Jak mōdhis ey ij hafsins flodhom 25
swa som kōpman. Jak idhna ey handa gerninga
ālla slōgdhe swa som wtualdir āruodhis man hwat
skal iak tha göra. ālla mz hulkom gerningom skal
iak blidhea min gudh. Ok ey ār iak mannelica
ij kirkionna āruodhe. Min kroppir ār vanmaktoghir 30

ok blötir at thola saar. handin dylsk at sla
ouinina hughin latir at hoxa himerikis thing.
hwat är mik tha görande. Sannelica iak veet hwat
iak skal göra. Jak skal vpsta ok tilbinda mik mz
44 5 stadhelicom eedh vndir landzsins hyfdhingia at
iak skal väria the hælgho kirkio tro mz minom
kraptom ok mino blodhe Thanne min vin komande
til hyfdhingan alla konungin sagdhe. Herra iak
är en af kirkionna väriarom min kroppir är mykyt
10 blötir oc räddir til at thola saar. handin dylsk
til at sla. hughin ostadhughir til at thänkia godh
thing. min eghin vili thäkkis mik. lustogh hwila
lätir mik ey starklica sta for gudz huse thy til-
bindir iak mik mz oppinbarom eedh vndir the
15 hælgho kirkio lydhno. oc thina som äst höfdhinge
at iak skal väria hona alla mins lifs dagha. ok
vm hoghrin ok vilin är vanlica dofwin alla slio
oc latir til at stridha. tha ma iak nödhgas for
edhin skuld til at stridha. oc äruodha. hulkom
20 höfdhingin swara. Jak skal ga mz thik til gudz
hws oc vara vitnare thinna lofwan oc thins eedz.
The komo badhe til mit altara oc min vin fiöl
a knä for mit altara oc sagdhe. Jak är mykyt
ostadhoghir i mino köti at thola saar. min eghin
25 vili är mik kär. handin är lat at sla. thy lofwar
iak nu lydhno gudhi ok thik. thy at thu äst
höfdhinge mz minom eedh. fastelica tilbindande
mik. at iak skal väria the hælgho kirkio mot
hänna ouinom oc styrkia hänna vini ok hiälpa
30 ankiom oc fadhirlösom barnom. ok allom gudz
thianisto mannom. ok at iak skal alre göra nakat
genuärdoght mot gudz kirkio alla hans tro Ok

ther owir tilbindir iak mik thinne næfst vm iak
 far villir. Ok at iak maghe swa myklo hällir vakta
 mik for syndom. oc fly min eghin vilia at iak
 är tilbundin lydhno. ok swa myklo hetelicare ok
 rasklicare göra gudz vilia ok thin ok iak skal vita
 mik swa myklo fordömelicare vara oc forsmälicare
 än andre. vm iak tildyruis at smitta lydhnona ok
 gaa mot thinom budhordhom Sidhan thässe vidhír-
 ganga var giordh for mino altara. thänkte höfdhingin
 sniällelica oc skipadhe honom klädhbonadh. at-
 skildan af androm världz mannom til tekn at han
 hafdhe vidhirsakt sin eghin vilia. ok at han skulle
 vita sik haua forman. ok skola lydha honom.
 höfdhingin anduardhadhe ämuäl swärdh ij hans
 hand sighiande. mz thässa swärdhe. skalt thu
 dräpa ok minzsca gudz ouini. han gaf skiold a
 hans arm sighiande. vär thik mz thässom skiold.
 mot gudz ouina skötum. oc thol tholomodhelica
 infördh slag. at för skuli skioldin rimpna än thu
 skuli ryma Thänne min vin louadhe stadhelica
 at göma al thässin thing ij mins klärkx ahöro
 som när var. hulkin honom gaf min licama til
 styrk oc tröst. Sidhan han hafdhe giort sina lofwan
 oc min vin tilbundin mik mz minom licamma
 skulle alre skilias vidh mik Tholkin var min vin
 georgius oc flere andre. oc tholke skullen riddarane
 vara. hulke nampn skuldin haua for värdhelikhetina
 ok klädhbonadhin for gärningena ok the hálgho
 tro värn. Än hör nu min brudh hwat mine ouini
 göra nu mot thy som mine vini giordho för.
 Riddarane hulke som baro min vahn varo redho-
 bone at gifwa sit liiff for trona. främiande oc

45

5

10

15

20

25

30

46 styrkiande thöm som vidhirthorfto til rätuiso oc
 nidhir thrykkiande onda ok orätuisa. Än hör nu
 huru the äru franuände. visselika nu thäkkis
 thöm hallir dö i stridh for höghfardh ok giri
 5 ok afwnd aptir diäfwlsins äggilsom. än lifwa apter
 minom budordhom at the mattin faa äuärdhelica
 glädhi Thy skulu alle the riddara som döo mz
 tholkom vilia. taka lön af gudhelica rätuiso dom
 ij sinom siälom ij äuärdhelike diäfwlsins sam-
 10 föghilse. Än the som thiäna mik ägha haua lön
 mz himerikis härscapei vtan ända Thässe ordh tal-
 adhe iak ihesus christus. sandir gudh ok sandir
 man. altidh en gudh mz fadhrenom ok thöm
 hälgha anda

15 Huru diäflane komo mote ens riddara siäl
 som bort gik af dygdhelico riddarscapei oc
 thiänte världinne oc lastomen oc af rädhelicom
 dom hans fordömilsa xxxiij

Allir thässa lifsins time är ey vtan swa som
 20 en stund när mik. thy vit at thz som iak sighir
 thik nu. thz var äuärdhelica ij minne foreuito.
 Jak sagdhe thik för at en var hulkin som burdhe
 sant oc rät riddarskap. Nw sighir iak thik af
 androm hulkin som skändelica oc illa bortgik af
 25 thy. ok honom fölgdho sidhan mange andre oc
 fölghia daghlica. Han som bort gik af sanno
 riddarscapei. wtgik af minna ödmiukt mönstre.
 oc atirkastadhe the hälgho tro skiold ok mins
 räddogha swärdh. oc foor vppa hedhena mz alle
 30 höghfardh. Jdhnadhe sik ij allom kötlicom ok

syndelicom lusta oc sins eghins vilia astundilse
Forsmadhe min räddogha ok threfs ij sinne synd
oc lusta ¶ nar han kom til sins liifs yttarsta anda
ok siälin skulle wtga af kroppenom. lopo diäflane
mot hanne mz bräzsko oc gäld. Mot hulke siäl 5
thre röste hördhos iämbat af häluite. Förste
sagdhe hwat ey är thänne thän sami som bort gik
af ödmiuktinne oc fölgdhe os i alle höghfärdh.
ok hafdhe han än format at vpfara owir os twem
fotom höghra ij höghfärdhinne han hafdhe gerna 10
giort thz. at han hafdhe gangit owir os. oc hafdhe
mat haua herradöme ij höghfärdhinne. hulke röst
the vsla siälin swaradhe. Sannelica iak är thän
sami. hulke som gudhelik rätuisa swaradhe. thätta
är atirlön thinna höghfärdh. at thu skalt falla af 15
enom diäfle oc til annan. alt til thes thu kombir
nidherst ij häluite. Ok swa som ängin diäfwl var
som ey viste sina visso pino. for hwarn en onytlikin
thanka oc gerving Swa skal thu änsins thera pino
vndfly. vtan thu skalt vara luttakande alra thera 20
ilzsko. Annor diäflanna röst ropadhe sighiande.
hwat ey är thänne thän riddare som sik skilde
af thy riddarskapi han hafdhe gudhi lofwat. ok
blef ij varo riddarscapi. Riddarins siäl swaradhe.
sannelica iak är thän sami Tha sagdhe gudhelik 25
rätuisa thätta är thins löns lutir. at hulkin som
fölghe thino riddarskapi oc osidhom. han skal ökia
thin värk ok pino mz sinne ilzsko oc pino ij
sinne tilquämd til thik. ok thy swa som thän
som hafdhe ömt saar. än honom gafwis saar owir 30
saar alt ther til at han vare allir mz sarom fullir
han pinadhis othollica ok skulle ropa vee owir

vee. Swa skal thik ve ok ysæld koma owir ysæld.
 thin sorgh skal vponyas owir alla sorgh. thin
 pina skal alre vanskas alla forga. thit vee skal
 alre minzskas. Thridhia röstin af háluite ropadhe
 5 sighiande. hwat ey är thänne thän som salde sin
 skapara for skapadh thing. skaparans kärlek for
 48 sin älskogha. Rätuisan swaradhe Sannelica han
 är thän sami. thy skulu honom vplätas swa som
 tw rwm. Vm annat skal honom inga hwar skipadh
 10 pina fran minzsto synd til mästo. thy at han
 salde sin skapara for sin lusta. Aat andre skal
 honom inga al sorgh ok skam. ok alre skal
 gudhelikin hugnadhír ok kärlekir inga til han.
 thy at han älskadhe sik for sin skapara. thy
 15 skal hans liiff vara for vtan ända. ok hans pina
 blifwa vtan atiruādo thy at alle hālghe mán
 vānda sit ānlite fran honom See min brudh huru
 vsle the vardha som forsma mik ok huru mykla
 sorgh the kōpa sik for liten lusta.

- 20 Christus kesare for *sancti iohannis baptiste*
 bön ok iomfru marie latir väkna andelica
 en gudhelikin riddara. hulkin siälue *petrus*
 oc *paulus* väkna hedhírlica mz dyrom ande-
 lica dygdha vaknom. swa som här äptir six.
 25 *Capitulum xxxiiij*

Christus taladhe til sinna brudh Thu nampt ij
 dagh ij thinne lākze gamalt ordhquādhe. at
 bātra vare forekoma ān forekomas. Swa fore-
 kom iak thik mz mins sōtma nadh. at ey skulle

diáfwllin herras owir thina siál Ok ginstan syntis
sanctus iohannes baptista sighiande. Válsignadhri
 see gudh. hulkin som ár fore al thing. mz hulkom
 ángin var nakan tima gudh. ok vtan hulkin ángin
 skal vara. thy at thu vast ok ár áuárdhelica en 5
 gudh Thu ást the sannindin som louadhís af
prophetomen. af hulke iak gladdis för an iak var
 föddir. ok hulkin iak füllelica kánde ok tedhe.
 thu ást var gládhi ok ára thu ást var astundilse
 ok mátte. thy at thin syn vpfyllir os mz luste- 10
licom sötma. hulkin sötma ángin veet vtan than
 som han smaka. Thu ást var álskelikhet ok ey
 ár vndir at vi álskom thik. thy at mádhan thu
 ást siáluir kárlekin. álska thu ey at enast the thik
 álsca Vtan mádhan thu ást alra thinga skapare. 15
 gör thu ámuál thöm kárlek som ey vilia vita thik. 49
 Nw min herra for thy at vi árom rike af thik.
 oc ij thik. bidhiom vi thik. at thu gif thöm af
 varom andelicom rikedomom hulke som ánga rike-
 doma haua. at swa som vi gládhioms ij thik ey 20
 af vare forskullan. swa vardhin ok flere luttakande
 af varo godho. Christus swaradhe Thu ást sanne-
 lica höxste limin mz hofdhenó. ok vidh houodhit.
 tho áru káptane námbre ok höghre. Swa ár iak
 alra howdhit. min modhír swa som káptane, ther 25
 nást ánglane ok thu. oc apostlane swa som ryggia-
 tafionar. thy at ij ey at enast álskin mik. vtan ij
 ámuál frámin ok álskin thöm mik álska. thy ár
 thz sánt som iak sagdhe. the *gerninga* som iak
 gör. skulin ok ij göra. ok idhar vili ár ok min 30
 vili. ok thy swa som kótlikít howdh rōris ey
 vtan limina. Swa ár ok ey ij idhre andelike sam-

föghilse ok enan mz mik nakat thz ij vilin at
 ij thz ey formaghin at fulcompna. vtan hwar
 idhar forma fulcompna alt thz han vil. thy skal
 thz vardha som thu vilt Ther aptir framledde
 5 *sanctus iohannes* ij midhuaghu en riddara swa
 som halfdöðhan. ok sagdhe til christum. See
 herra. thänne här när star. han hawir louat thik
 riddarscap. han vidhírfresta at stridha ok forma
 ey thy at han är ouäktir ok vanmaktoghír. Än
 10 iak äghír at hiälpa honom for twäfalla sak. först
 for hans föräldra forskullan. Annantidh for thän
 kärlek som han hawir til min hedhír. thy herra
 gudh gif honom for thik siäluan riddarscaps
 klädhe at hans blyghilica näkt skuli ey synas
 15 Var herra swaradhe. gif honom hwat thu vilt.
 oc klädh han swa som thik thäckis Tha sagdhe
 iohannes til riddarins. O min son. kom oc tak af
 20 mik första klädhe thins riddarskaps ok sidhan
 thu hawir thz fangit. format thu raskare oc bätir
 thola ok bära annor riddarlik klädhe. Riddarenom
 tilhöre at haua thz klädhe näst kroppenom som
 lát är ok lint swa som är tröia. thy skal iak
 iföra thik ij thässa tröio. thy at swa thäckis
 gudhi. Swa som licamlik tröia är blöt ok lát.
 25 Swa är andelik tröia at haua gudh karan ij
 sinne siäl. oc sötan ij sinom astundilsom. Än
 sötme til gudh kombir af twem thingom Swa
 som af gudz godhgerninga skodhilsom. ok sinna
 giordha synda amiznilsom. Thässin tw hafdhe iak.
 30 nar iak var piltir. Visselica iak skodadhe hulka
 nadh gudh giordhe mz mik ämuäl for än iak
 var föddir. ok mz huru store välsignilse han

völsignadhe mik áptir mina fözlo Ok nar iak
 thätta thänkte oc skodhadhe. grät iak af kärlek
 huxsande hwat iak skulle atirgälla minom gudhi
 for tholka valgerninga. Jak skodadhe amuäl värld- 5
 inna ostadhelikhet. ok thy flydhe iak fran världz
 folkx vmgango oc foor iak wt ij öknena. hwar
 min herra ihesus christus var mik swa söter. at
 al världinna lustelik thing varo mik ij ledho ok
 styg at thänkia, ok thung at girnas. Kom thy
 riddare ok far ij thässa tröio. thy at annor klädhe 10
 skulu gifwas thik ij sinom tima Ther áptir syntis
 sanctus petrus apostolus sighiande til riddarin.
 Johannes gaf thik tröio. Än iak som thunglica
 fiöl i synde ok starklica vpstodh. skal ärna oc
 röкта thik brynio. som ar gudhelikin kärlekir. 15
 Swa som brynian ar af mangom iärn ringom. swa
 gudhelikin kärlekir vär mannin moot ouinsins
 skötom. oc gör han iämpn hughadhan at thola
 tilkomande ok aliggiande ond thing. ok fulcomnar
 han raskan til gudz hedhír. ok brännande til 20
 gudhelikit äruodhe, ouinnelikin i ginuárdoghom
 thingom. Langhughadhan ij hupi. ok blifwandan
 i godhom byriadhom thingom. Thässe brynia skal
 skina som gul vara stark som staal ok iärn. thy
 at hwar thän man som hawir gudhelikin kärlek. 25
 skal vara böghelikin ij tholomodhe swa som gul.
 ok skinande vm snille ok skällikhet. at han skuli
 ey taka villo älla vantro fore rätta tro. älla iäfw-
 ogh thing for san thing Thässe andelika brynia
 vari stark som iärn. at swa som iärnit tåmbir 30
 oc smidhar älla malma. Swa kärlex fullir man
 skal idhna at nidhír thrykkia thöm som sta mot

tronne ok godhom sidhom. gange ey til ryggia
 for hardha tiltalan. dofne ey for sin värzlikin
 gagn. böghis ey for venskap, ey for kötzsins
 hwilo. Rådhis ey for dödhenom, thy at angin
 5 forma at fortaka lifwit vtan mz gudz tillate. Nw
 an tho at brynian är af mangom circlom. tho
 äru twe höxste circla mz hulkom som kärleksins
 brynian älla panzare samanbindz. Förste kärlex
 circil är gudz vidhirkänna, oc idhkelik skodhise
 10 gudhelica godh gerninga ok budhordha. at mannin
 skuli vita hwat han skal göra gudhi. hwat sinom
 iamcristne, ok hwat wärldinne. Annar circhil är
 sins eghins vilia atirhald for gudz skuld. thy at
 hwar thän man som älska gudh hetelica ok ful-
 15 comlica. atirgöme sik änkte af sinom vilia thz
 som är a moot gudhi. See son thässa brynio gaf
 gudh thik ok iak forskulladhe thik hona fore-
 komen mz gudz kärlek Ther äptir syntis *sanctus*
paulus oc sagdhe til riddarin. O son *petrus* höxste
 20 gudz faragömäre gaf thik brynio. älla panzara.
 Än iak af gudz kärlek skal gifwa thik plato. thz
 32 är kärlek til iamcristin. som är at vilia gernä dö
 for sins iamcristins helso mz gudz nadha tilhiälp.
 Thy swa som ij platonne äru mang skärf oc
 25 stykke. tw oc tw saman bundin. ok naghla saman-
 föghiande thöm. swa ij iamcristins kärlek saman-
 koma manga dygdhe. thy at hwar thän man
 som älskar sin iamcristin. äghir först syrghia
 for thy at alle äru atirlöste mz gudz blodhe. ok
 30 tho atirgälla ey alle christo älskogha for sin dödh.
 Annantidh är syrghiane at the hælgha kirkia gudz
 brudh star ey ij sinne loflike skipan Thridhiatidh

at fa äru the som aminnas christi pino mz kärlek
 ok besklikhet. Fiärdhatidh skal mannin atuakta
 at hans iämcristin skuli ey skändas af nakro hans
 wrango äptedöme. Fämtatidh skal han gifwa sinom
 iämcristne gladhelica af sino goze. ok bidhia gudh 5
 for honom at han maghe fulcompnas ok thrifwas
 i allo godho. Naghlane som samman halla plato
 skärfwana thz äru gudhelik ordh. thy at kärlex-
 fullir man hwar han see sin iämcristin dröfdhan
 skal han hugna han mz kärlex ordhom. ok värna 10
 han. än han nidhir thrykkis älla vmstridhis mot
 rätuisonne. ther näst sökia siuka. atirlösa fagna.
 ey blyghias fatika. älska altidh sannindena. Änkte
 sätia for gudz kärlek. ok alre villas af rätuisonne.
 Jak var ifördhir thässa plato. thy at iak var siukir 15
 mz siukom. ok iak blygdhis ey at tala sannind
 i konunga oc höfdhinga ahöro ok iak var redho-
 boin at dö for iämcristna helso. Sidhan syntis
 gudz modhir ok sagdhe riddarenom. O son hwat
 bristir thik än. han sagdhe. O min frw. mit howdh 20
 hawir ey hiältn Tha sagdhe miskunninna modhir
 til thän ängil som var gömare aat hans siäl. hwat
 dughdhe thin göma thässe riddarins siäl. älla
 hwat hawir thu presentera varom gudhi. Ängillin 33
 swaradhe. Jak hawir nakar thing. än thot the 25
 äru faa ok litin. thy at thänne riddare gaf stundom
 almoso ok las nakra böne af gudz kärlek. ok for-
 lät stundom sin eghin vilia for gudz vilia. bidhiande
 gudh ödhmiuklica at världin skulle honom leedh
 vardha. oc at gudh skulle honom kär vardha owir 30
 al thing. Gudz modhir swaradhe. got är at nakat
 got tilbära. thy viliom vi göra swa som godhir

gulsmidhir gör. hulkin som gör nakat stort värk
 af guld vm han vidhir thorf. ok vanskas han ij
 gulleno tha bedhis han hiälp af sinom vinom. oc
 al the som gul haua tilhiälpa at hans *gerning*
 5 maghe fulcomnas. Än vm nakar gör nakat värk af
 leer. hwar skal gifwa honom af sino gulle mädhan
 gullit är ouärdoght tilbindas thräkkenom. thy
 alle hälghe män rike ij gulleno skulu forskulla
 thik mz mik hiälmin som thu skalt hua. Än
 10 thänne hiälmbir är vili oc astundan thäckias
 ensannom gudhi. thy swa som hiälmin vär how-
 dhit af skotum ok slaghom. Swa godhir vili
 oc astundan til gudh. vär siälina at diäfwlslik
 frestilse skulu ey formagha mot hänne. oc in-
 15 ledhir gudh ij siälina. thänna hiälm hafde then
 godhe georgius oc mauricius oc flere andre. ok
 ämuäl röuarin a korseno hängiande. Ok vtan
 thänna godha vilia läggir ängin godhan grundual.
 oc skal ey koma til äronna krono. J thässom
 20 hiälm skulu vara twa boru fore öghomen mz
 hulkom tilkomande thing skulu foresees. swa
 som är skällikhet göraskolanda thinga ok varilse
 lata skolande thinga. for thy at vtan skällikhet
 34 ok forthanka äru mang the thing ond ij ände-
 25 lyktinne som godh synas i vpbyrninginne. Än
 talar gudz modhir til riddarin. o son hwat bristir
 thik än. han swaradhe. mina händer äru bara ok
 hua ey vakn. Maria sagde. Jak skal hiälpa
 thik at thina händer varin ey bara. Swa som twa
 30 äru licamans händer. Swa äru twa andelica händer.
 Höghra handin i hulke swärdhit är hallande.
 tekna rätuisonna *gerninga* i hulke fäm dygdhe

skulu vara swa som fäm fingir. första är at hwar
 rätuis man vari först rätuis sik siäluom. vaktande
 at ey skuli nakat synas ij hans talan älla gär-
 ning älla äptedöme. thz hans iämeristin maghe
 reta til nakat ont. ok at han skoli ey fordärva 5
 ij androm mz vanskpadhom sidhum. thz han
 kännir älla auitir af rätuisonne. Annor dygdh är
 ey göra rätuiso älla rätuisa gerninga for manna
 godhuilia älla världz giri. vtan for ensamins gudz
 älskogha. Thridhia är at ey rädhas nakan mot 10
 rätuisonne. oc ey skrymta for nakan vinskäp. ok
 ey böghias af rätuisonne for fatikom älla rikom.
 vin älla ouin. Fiärdha är ämuäl vilia gerna dö
 for rätuisona. Fämta är ey at enast göra rätuiso.
 vtan än ämuäl sniällelica älska rätuisona. at ij 15
 hwarre rätuiso vari miskund oc grymelikhet. ok
 at annorledh skuli näfsas thän som minna synda.
 ok annorledh thän som meer synda. ok annor-
 ledh thän som synda af fauizsco. ok annorledh
 thän som synda af forthanka älla ilzsco. Hulkan 20
 som hawir thässin fäm fingir skal vakta at han
 hwasse ey swärdhit ij othole. ok at värzlíkin
 luste thz ey sliot göri. Ok at oforsyn älla glöm-
 ska ey wtskydde thz af handinne. ok at huxsins
 lätlíket ey sliot göri thz. Vinstra handin är 25 55
 gudhelik bön. hulkan som oc hawir ämuäl fäm
 fingir. Förste är at stadhelica tro af gudz gudhdom
 oc mandom. alt thz cristin tro kännir. oc thz
 sama fulcomnar mz gerningom. ok tro alt the
 hálgha kirkia gudz brudh vidhírgar, Annar är at 30
 ey vilia vitande synda mot gudhi. ok vilia gerna
 bätra älla giordha synde mz idhrugha oc fulle

bätting Thridhi fingir ar at bidhia gudh at
 kötlikin älskoghe maghe vnuändas ij andelikin
 älskogha. Fiärdhe ar ey vilia til annat lifwa ij
 världinne. vtan at göra gudhi hedhir oc minzska
 5 synde. Fämte fingrin ar änkte tildyruas af sik
 siäluom. vtan altidh rådhas gudh ok bidha dödhin
 ii hwariom tima. See son thässe äru tve vaku
 hanzska som thu skalt haa, ij höghre handinne
 ar rätuisonna swärdh hallande ok ristante mot
 10 rätuisonna ouinom. oc owirgangerom. Vinstra
 handin ar gudhelig bön mz hulke hiälp ar
 bedhandis af gudhi. at thu skuli alre trösta af
 thinne rätuiso. ok at thu skuli ey stoor hughas
 mot thinom gudh. Än syntis iomfru maria ok
 15 sagdhe riddarenom. O son hwat bristir thik än.
 han swaradhe. Jak hawir ey vaknsko. hon sagdhe.
 hör. fordhom världinna riddare. än nu min riddare.
 Gudh skapadhe al the thing som äru ij himerike
 ok iordhrike. Vtan mällan al thing ar siälin
 20 faghre ok ärlicare. hulkin liik ar godhom vilia.
 thy at swa som manga grena framga af träno.
 swa framgar allir dygdha thrifnadhär af siälinne
 mz andelike idhn oc gerning Thy ther til at
 andelike vaknsko skulin faas. skal godhär vilä vara
 25 vphof gudz nadh mällankomande. ii hulkom vilia
 twäfal skodhülse skal vara. swa som tve fötir
 56 prydde mz gulskom. Förste fotrin ij fulcomne siäl
 ar tholik skodhülse. at hon vilde ey synda mot
 gudhi än thot hon räddis ey pino. Annar fotir
 30 ar at göra godha gerningä for gudz mykla tholo-
 modh oc kärlek. ämuäl thot hon viste sik skola
 fordömas. Siälinna knä äru gooz vilia gladhe-

ikhet ok styrkir. thy at swa som knän böghias
 ok krökias til fotanna nyt. Swa skal siälinna vili
 böghias oc atirhallas äptir skälomin til gudz vilia.
 Thy at scrifvat är at andin ok kötit stridha mällan
 siin. Thy sighir paulus. ey gör iak thz godha 5
 som iak vilde göra. swa som han vili sighia. Jak
 vil somlik godh thing som iak forma ey at göra
 for kropsins krankdom. Ok vm iak forma än
 stundom nakat got göra. tho gör iak thz ey mz
 gladhelikhet. hwat vardhir tha. hwat ey ränis 10
 thän sami apostolus af lönom. mädhan han ville
 ok formatte ey. älla for thy at han giordhe godh
 thing ok tho ey mz gladhelikhet. Ängaledhis rantis
 han af godhom lönom vtan hällir öktis hans krona
 twäfallelica. först for thy at honom var äruodhis 15
 ful gerning ij yttra mannenom som är kroppin.
 for kötit skuld som stridhe oc star amoot godho.
 Annantidh thy at honom var ey altidh andelikin
 hugnadhír af indra mannenom som är ij siälinne
 Ok thy mange värzlike män äruodha värzlika 20
 gerninga ok kronas ey for thöm. thy at the
 äruodha at enast mz kropsins rörilsom. Än vare
 thz äruodhit til gudz hedhir oc budhordha. tha
 varo the ängaledhis swa brännande oc hete til
 thz äruodhe. Thässa twa fötir som är at ey vilia 25
 synda mot gudhi. ok vilia göra godha gärninga
 ämuäl än thot fordömilse skulle äptefölghia. fötrene
 äru väknande mz twäfallom vaknom swa som mz
 skällike nytian värzlica thinga. ok mz skällike
 astundan himerikis thinga. Än skällik nytian 30
 världzlica thinga är at haua gooz til syt nyttelikit
 oppehalle ok ey til owirflödhelikhet. Ok skällik

57

astundan himerikis thinga är at vilia forskulla
 himerike mz godhom gärningom ok rätuiso är-
 uodhe. Thy at mannin vändis fran gudhi vm
 othykkio ok läti. ok thy är atirkomande til gudh
 5 mz äruodhe ok ödhmiukt Ok for thy at thu
 hafdhe ey thässin thing. skulu hæghe martyres
 oc confessores hiälpa thik. thy at the varo rike
 oc hafdho ympnyt i tholkom vaknom Tha syntos
 ämbrat otalike hæghe män ok sagdho. O väl-
 10 signadha frw. thu bart varn herra i thik ok thu
 äst alra frw. hwat är thz thu format ey. thy at
 thz thu vilt thz är giort. thin vili är altidh var
 vili. thu kallas värdzskyllelica ok är kärleksins
 modhir. thy at thu söke alla ij kärlek. Än syntis
 15 gudz modhir ok sagdhe riddarenom. Son än bristir
 os skioldin. Tw thing tilhöre skiollenom swa som
 är starklikhet ok herrans tekn ther han stridhe
 fore. thy teknar skioldin andelica skodhilsa mins
 sons ihesu christi beska pino hulkin som skal
 20 vara ij vinstra armenom när hiärtano at huru
 opta kötzsins luste lustar hughin. Skudhins gin-
 stan ihesu christi blanadha ok pinor. Ok huru
 opta världinna ginuärdha ok forsmälse stinga
 oc dröua hughin. skal christi beska pina ok dödhir
 25 thänkias. Tholkin skioldir skal hua styrk oc
 stadhught framhald ij godho. oc kärleksins vidhe-
 38 likhet Skioldsins tekn skal vara af twem littom älla
 färgho. thy at änkte skodhas längir älla klarare.
 än thz som samanföght är af twem skinandom
 30 litom. Än twe liti. ther gudz pino skodhilsa skioldir
 prydhis mz. äru vanshipadha astundilsa atirhald.
 ok kötllica rörlisa atirhald. oc renlekir. af thässom

twem litom lysis himilin ok anglane seande thöm
 glädhias ok sighia. See var kompanisks ok renlex
 tekn. thý aghom vi hiälpa thänna riddara. Än
 diäflane seande riddarin pryddan mz tholkom
 skioldz teknom skulu ropa. O kompana. hwat skolom 5
 vi göra. thänne riddare är rädhelikin at stridha
 mz. faghir i vaknom. dygdhanna vakn äru ij hans
 sidhom. Änglanna härskap a hans ryg. Han hawir
 vakrasta gömara som gudh är a höghro hand oc
 vinstro. han är alra vägna fullir mz öghom ther 10
 han mz see oc skodha vara ilzsko. Vi maghom
 stridha moot honom ok tho os siäluom til skam.
 thy at vi formaghom ängaledhis foruinna han.
 A huru säl tholkin riddare är. ther änglane hedhra
 ok diäflane rädhas. O son thy at thu fik ey än 15
 thänna skiold thy bidhiom vi hælgha ängla hulke
 som skina i andelicom renlek at the hiälpin
 thik. Annantidh taladhe gudz modhir sighiande
 riddarenom. O son än bristir thik swärdhit. Tw
 thing tilhöra swärdheno. först at thz haui twa 20
 äggia. Annantidh at thz vari väl hwast. Än swärdhit
 är andelica tröst a gudh til at skola stridha for
 rätuisona Thässe tröst skal haua twa äggia. swa
 som är rätuisonna rättelikhet ij sälom thingom
 swa som a höghro hand. Ok at thakka gudhi i 25 59
 ginuärdoghom thingom swa som a vinstro hand.
 tholkit swärdh hafde thän godhe iob. hulkin
 som offradhe gudhi offir for sinom synom ij sinne
 salikhet. thy at han var fatika manna fadhir. oc
 hans dyr var ypin väghfarande manne. ey gik 30
 han ij fafängo. oc ey girnadhiss han annars thing.
 vtan han räddis gudh. swa som nakar man sitiande

owir hafsins flodhe. han thakkadhe gudhi ij
 ginuårdoghom thingom. nar han miste sina syni
 ok gooz oc lastadhis af sinne hustru. oc alos
 oc plaghadhis mz värste byld. oc tholde thole-
 5 modhelica sighiande var herra gaf. oc var herra
 bort tok. vari han välsignadhir. Thatta swärdh
 skal vara väl hwast nidhir trodhande. oc hämnande
 owir thöm som stridha moot räuisonne. swa som
 moyses giordhe ok dauid. hauande laghsins älsk-
 10 ogha swa som phinees. talande stadhelica gudz
 ordh swa som helyas oc iohannes. O huru mangra
 swärdh är nu mykyt slionat. thy at än thot the
 tala nakat mz ordhomen. tho göra the änkte mz
 gerningomen. The leta oc akta manna venskap ok
 15 akta ey gudz äro. Nw for then skuld at thu
 hafdhe ey tholkit swärdh. thy bidhiom vi hälgha
 patriarcha oc propheta hulke som hafdho tholka
 tröst. oc os skal giuas tröstelica. Än syntis gudz
 modhir ok sagdhe O son än är vaknrokkin thik
 20 vidhirthorftelikin wt owir vaknin. mz hulkom vaknin
 skulu beuaras fore rudhir. oc at the skulin ey
 smittas af räghn Thanne vakn rokkir är gudhe-
 likin kärlekir at vilia dö for gudz äro. ok ämuäl
 än thz vare möghelikit vtan gudz retilse at vilia
 25 skilias fran gudhi for iämcristna helso. thanne
 kärlekir hyl alla synde. göme dygdhe. blidca gudz
 60 wredhe. gör al thing möghelikin. Rådhe diäflana.
 ok är änglanna glädhi Vakn rokkir skal vara
 innantil hwitir. ok vtantil skinande swa som gul.
 30 thy at hwar som gudhelix älskogha brändaghi
 oc hiti är. ther är hwarghin renlekin glömdir.
 Apostlane ymningadhos ij thässom kärlek ok thy

äru the bidhiande at the hiälpin thik. Annan-
 tidh syntis gudz modhir sighiande. O son an
 tharfwas thik hästin. ok sadholin Vm hästin vndir-
 stars döpilsin andelika. thy at swa som hästin
 hauande fyra fötir framföre mannin aat nakrom 5
 vāgh. Swa döpilsit hulkit som vndirstars mz
 hästenom framföre mannin for gudz asyn. hauande
 fyra andelik fulcomnilse. Första är at the som äru
 döpte frälsas af diäflenom. oc göras skylloghe til
 gudz budhordha ok thiänist. Annar är at the 10
 rēnsas af adam's synd ok fadhirs oc modhirs.
 thridhia är at the vardha gudz syni ok gudz
 samārfuingia. Fiardha är at himerike vplätz thöm
 Än thy är vār at mange nar the koma til skāla
 allir laggia the bezel a döpilsinna häst. ok bort- 15
 ledha han vm falsan vāgh. Sannelica tha är
 döpilsanna vāghir rättir oc haldz rättelica. nar
 mannin innan skāla allir lāris oc gömis ij godhom
 sidhom. ok thānkir idhkelica nar han kombir til
 skāla allir. hwat louat var ij döpilsom. ok hallir 20
 osmittadhan gudz kärlek oc tro. Än tha bort-
 ledhis han af rättom vāgh. nar vārlidin ok kōtit
 älskas meer än gudh. Hästins sadhul är ihesu
 christi mins sons beska dōz oc pino skodhিলse
 vm hulkin döpilsit fik makt at vplātas skulle 25
 äronna ingangir. thy at hwat är vatnit vtan vatn.
 Än sidhan gudz blodh var wtgutit kom gudz
 ordh til vatnit. af gudz wtgutna blodz makt. ok
 swa är döpilsanna vatn vm gudz ordh. giort gudz 61
 ok manzsins samsät. miskunninna porter. diäflanna 30
 wtältilse. himerikis vāghir. ok syndanna forlatilse.
 ok thy hulkin som vil äras ij döpilsanna dygdh.

huxse först gudz pino ok dööz besklikhet. af
 hulko döpilsin fingo sina makt. Ok nar manzsins
 hughir höghfärdhas. huxse huru besklica han ar
 atirlöstir oc huru opta han hawir owirfarit döpil-
 5 sins lofwan. älla hwat han forskulladhe for tholkin
 othokka. ok at männin maghe stadhelika sitia i
 döpilsenna sadhle. äru tw istadh vidhirthorftelik.
 swa som äru twäfald skodhিলse ij bönom. Thy
 at först skal männin bidhia gudh tholkaledhia.
 10 O herra gudh alzualloghir. välsignadhír vari thu.
 thy at thu skapadhe mik ok atirlöste ok tholde
 ij syndom. nar iak var värðhir fordömilse ok
 atirledde mik miskunnelica til synda angir. Jak
 kännis for thino valde herra gudh mik haur
 15 onyttelica ok fordömelica forgiort al the thing
 som thu gaf mik til helso. Thy at timan ij
 hulkom iak skulle mina synde bätra hawir iak
 vpnöt ij världinna fafango. licamman ij owir-
 födhelikhet. döpilsinna nadh ij höghfärdh. ok
 20 al thing älskadhe iak meer än thik min skapara.
 oc atirlösara oc födhara ok gömara. thy bedhis
 iak thina miskund. thy at iak är usald af mik.
 thy at iak kände ey thit väluiliogha tholemodh.
 som thu hafde mz mik. Jak räddis ey thina
 25 rädhelica rätuiso. Ey aktadhe iak hwat iak skulle
 swara thik for thina otaliko godhgerninga. vtan
 dagh fran dagh rette iak thik mot mik mz minom
 ilgerningom. thy herra gudh hawir iak ey vtan
 eet ordh til thik. swa som är miskunna mik for
 30 thina mykla miskund. Annar bönin vari tholik.
 O herra gudh alzualloghir thu vest mik al thing
 haur af thik. ok vtan thik änkte vara älla magha.

vtan thz ena iak siälwír giordhe som ár syndin.
 thy bidhír iak ödmiuklica thina milhet at thu
 gör ey mik äptír minom syndom. vtan äptír thinne
 mykle miskund. ok sánt mik thin hálgha anda . 62
 hulkin som skuli lysa mit hiarta oc stadhfasta 5
 ij thinna budhordha vāgh at iak maghe stadhe-
 lica blifwa ij thöm godhom thingom som iak
 vndirstodh mz thinom andelicom inskiutisom. ok
 for āngin frestīlse skilias fran thik. Ok for thy at
 thāssin thing brista thik. bidhiom thöm som fasto 10
 gudz pino besklīkhet i sino hiarta at the gifwin
 thik af sinom kärlek. Sidhan thätta var alt saght.
 syntis ginstan swa som en hästir reddir mz forgyltom
 bonadh ok prydhilsom Ok tha swaradhe gudz
 modhír. thāne prydde ok vālredde hästir teknar 15
 thās hálgha anda gafwo hulka som gifwas ij
 döpilsom Thy at ij döpilseno hwat hällir thz
 thiānas alla gifs vm godhan alla ondan. tho for-
 latz fadhírlikin synd. nadhin ökis. hwar synd
 forlatz. thān hālghe ande gifs til pant. āngillin 20
 til gömo. himerike til arf. See son thāsse āru
 andelix riddara prydhilse ok hulkin som thöm
 bār vārdhelica skal taka the osigheliko lönin.
 mz hulkom āuārdhelik lustelikhet köpis. rolicasta
 hedhír. āuārdhelica rikedomā fulstoplikhet ok liiff 25
 for vtan ānda.

Christus kungör här sina välgerna som han giordhe ok gör riddarom. ok käre at the göra honom misthykkio for godhgerna. ok lärir konunga nya matto huru the skulu
 5 göra riddara til the hælgho kirkio värn ok tronna wtuidhilsa *Capitulum xxxv*

Jak är mz fadhrenom ok thöm hælgha anda en gudh Jak sagdhe thik för af thy riddarscapi som mik var fordhom kärast. hulkit mik var
 10 tilbundit mz kärlex bande. thy at riddarene tilbundo sik mz lofwan at gifwa sit köt for mit köt. ok sit blodh for mit blodh Thy tilfögdhe iak mik thöm ij eet kärlex band. ok ij eet kompan-
 scap. Än nu käre iak owir thässa riddara hulke
 63 15 som skullo vara mine. at the äru bortuände fran mik. Jak är thera skapare oc atirlösare. Jak är thera hiälpare. iak skapadhe thöm licamma ok limi. Jak skapadhe al the thing ij världinne äru til thera nyttelighet Jak atirlöste thöm mz mino
 20 blodhe. Jak köpte thöm äuärdhelikit arf mz minne pino. Jak värna thöm ij allom vadhom. Jak gifwir thöm styrk at göra oc äruodha Än nu äru the bortuände fran mik. halda mina pino for änkte. glöma min budhordh ij hulkom thera
 • 25 siäl skulle lustas ok födhas. The forsma mik ok wtälta mik af allom hugh ok vilia. ok lata sit köt sarghas for manna lof. ok wtgiuta sit blodh for sinna giris vpfyllilse. gärna dö for världlik oc diafwlzlik ok fafang ordh. Nw än thot the äru
 30 swa franuände. tho är min rätuisa ok miskund

mz thöm. thy at vm miskunnena göme iak thöm.
 at the skulin ey anduardbas diäfflenom vm rät-
 uisona thol iak thöm. ok än the vilia än vmuänd-
 as. takir iak gladhelica thöm til mik. ok gerna
 löpir iak mot thöm. Sigh thy thöm som sit riddar- 5
 skap vil vända til mik. at han matte thökkias
 mik vndir tholke matto. Hulkinn som vil vardha
 riddare skulle framga til kirkiogardhin mz sinom
 häst ok redhskap ok ther quarran lata hästin. thy
 at hästin är ey skapadhír til mannanna högh- 10
 färdh. vtan til liffsins nytto oc värio. ok gudz ouina
 vmstridhíse. Sidhan take riddarin kapo. hulkins
 band är sätiande framman fore änneno. at swa
 som mässo diäknin takir stolam ij tekn gudhelica
 lydhno ok tholomodz. Swa takir riddarin mantol 15
 alla kapo. oc sätir bandit owir anlítit til tekn
 vidhírgangins riddarskaps ok lydhno som han
 hawir takit til korsins ok tronna värio. världzlix
 valdz baner skal ga for thöm riddara. at han
 viti sik skola lydha världzlico valde ij allom thöm 20 64
 thingom som ey äru mot gudhi Nar han gar in
 ij kirkiogardhin skulu klärkane ga mote hönom
 mz kirkionna fanu i hulke min pina ok min saar
 varin scírwadh. til tekn at han skal väria gudz
 kirkiog oc tro. ok lydha ämuäl kirkionna for- 25
 mannom. Nar han ingar ij kirkiona. skal världzlix
 valdz baner blifwa vtan kirkiona. ok min fana
 skal gaa fore honom in ij kirkiona. til tekn at
 gudhelikit vald gar fore världzlico valde. ok at
 andelik thing äru meer aktande än licamlik. 30
 Sidhan mäsosan är sagdh alt til agnus dei. tha
 thän konungin älla världzlike herran framgange

til riddarin vidh altarit. ok sighi vilt thu vardha
 riddare. ok nar han swara iak vil Sighi konungin.
 Lofwa thy gudhi ok mik at thu vilt v \ddot{a} ria the
 h \ddot{a} lgho kirkio oc tro. ok lydha h \ddot{a} nna form \ddot{a} nnom
 5 ij allom th \ddot{o} m thingom som ey \ddot{a} ru mote gudhi
 Ok nar riddarin lofwa sik vilia swa g \ddot{o} ra. And-
 uardhe h \ddot{o} fdhingin sw \ddot{a} rdh ij hans h \ddot{a} ndir ok
 sighi. See iak anduardha thik sw \ddot{a} rdh ij thina
 h \ddot{a} ndir. at thu skuli haua ospart thit liiff for
 10 gudz kirkio ok tro. at thu skuli nidhir thrykkia
 gudz ouini ok v \ddot{a} ria gudz vini. Ther \ddot{a} ptir and-
 uardhe honom skiold ok sighi jak anduardha
 thik skiold. at thu skuli v \ddot{a} ria thik mot gudz
 ouinom. ok at thu skuli hi \ddot{a} lpa \ddot{a} nkiom ok fadh \ddot{a} r-
 15 l \ddot{o} som barnom. ok at thu skuli \ddot{o} kia gudz hedhir
 ij allom thingom Ther \ddot{a} ptir l \ddot{a} gge hand owir hans
 hals sighiande Thu \ddot{a} st vndir gifwin kirkionna
 lydho ok valde. atuakta thy at swa som thu
 65 bant thik mz vidhirgangonne. swa fulcomna ok
 20 mz gerninginne Ther \ddot{a} ptir l \ddot{a} gge mantolin alla
 kapona owir han. at han havi idhkelica ij aminne
 hwat han lowadhe gudhi. oc at han tilbant sik
 oppinbarlica ij kirkionne meer \ddot{a} n andre til tronna
 ok kirkionna v \ddot{a} rio. Sidhan th \ddot{a} tta \ddot{a} r giort. oc
 25 agnus dei \ddot{a} r sungit. prestin hulkin som m \ddot{a} ssona
 sighir gifwi honom min licamma. at han skuli
 v \ddot{a} ria the h \ddot{a} lgho kirkio ok tro. Jak skal vara ij
 honom ok han ij mik. Jak skal gifwa honom
 hi \ddot{a} lp ok styrk. ok vpt \ddot{a} nda han mz mins k \ddot{a} rlex
 30 lugha. at han skuli \ddot{a} nkte vilia vtan mik sin
 gudh. oc \ddot{a} nkte r \ddot{a} dhas vtan mik. \ddot{A} r han vanlica
 a markinne. ok vardhir riddare ther for min

þedhír ok minna tro vário. ey thás mindra dughír
 thz honom vm aktin ár rät. thy at iak ár ij
 hwaríom stadh mz mino valde. ok hwar then rät
 akt hawír oc godhan vilía ma thákkias mik. Jak
 ár kárlekír ok ángin forma at koma til mik. vtan 5
 han hawí kárlek. Ok thy biudhír iak ángom at
 göra thz som nu ár saght. thy at tha thiántin
 the mik af ráddogha. vtan hulke som vildin swa
 vardha riddara som sakt ár. mattin thákkias
 mik. Visselica várdoght vare. at swa som bort- 10
 gangit ár af rätto riddarskapi vm höghfárdhina.
 Swa skullin the tee sik vilía atirkoma til sant
 riddarskap mz ödmiukt.

Christus sandír kesare ok konungír manar
 riddara kárlica ok ödmiuklica swa som fadhír 15
 ok brodhír ok herra. at the vmuándins til
 hans. kungörande the pino han tholde for
 thöm. ok louar them sold vm the vmuándas
 swa som ár ároful himeríkis lön, xxxvj

Jak ár sandír konungír. oc ángin ár várdoghír 20
 at kallas konungír vtan iak. af mik ár alt vald.
 nw for thy at iak ár rätuis ok miskunsambír 66
 manar iak thöm som callas riddara at the letin
 mina miskund. at min rätuisa skuli ey finna
 thöm. hulkin som ár swa som bándír bughi til 25
 redho at skiuta Jak mana thöm thráfallelica. först
 swa som fadhír syni at the vmuándins til mik.
 ok iak skal gifwa thöm thz fadhírne som the
 ágha haua mz fadhírnis rät. Vmuándins til mik,
 thy at án thot iak ár forsmadhír af thöm. tho 30

vil iak taka vidhír thöm mz gládhi. ok löpa mot
 thöm mz kärlek. Annantidh bidhír iak thöm som
 brodhír at the aminnins minna sara oc *gerninga*.
 vmuändins til mik oc iak skal taka thöm swa
 5 som brodhír. Thridhiatidh biudhír iak swa som
 herra at the vmuändins til mik sin herra ther
 the gafwo tro. oc ägha thiänist göra. oc giordho
 sik ther til skyllogha mz eedh. Thy o riddara
 vmuändins til mik idhan fadhír som idhír vp-
 10 fódde mz kärlek. Skodhin mik idhan brodhír
 ther for idhra skuld är idhír giordhír likir.
 Vmuändins til mik mildan herra. Visselica stor
 ohöuiska är. at androm herra gifwa trö. oc androm
 thiänist J gafwin mik tro at ij skullin väria mina
 15 kirkio oc *crístna* tro. oc at ij skullin hiälpa vslom.
 Än ij görin minom ouinom thiänist. läggin nidhír
 mit baneer ok vprättin ouinsins baneer. Thy o
 riddara komin atir til mik mz sanne ödmiukt.
 thy at ij gingin fran mik mz höghfärdh. Ok vm
 20 idhír synis hart at thola nakat for mina skuld.
 tha skodhin hwat iak tholde for idhra skuld.
 Jak gik for idhra skuld mz blodhoghom fotom
 til korsit. Jak hafdhe händer ok fötir ginom
 boradha oc stungna mz spicom for idhra skuld.
 25 Jak spardhe ängom minom lim for idhra skuld.
 67 ok tho glömin ij alt thetta bortgangande fran
 mik. Atir komin thy til mik. ok iak skal gifwa
 idhír thry thing til hiälp. Först styrk mot licam-
 licom ouinom. Annantidh stora thuru. swa at ij
 30 skulin enkte rådhas vtan mik. ok lustelikit skal
 idhír synas at äruodha fore mik. Thridhiatidh
 skal iak gifwa idhír snille. swa at ij skulin vndir-

sta rätta tro oc gudz vilia. Thy komin atir til mik
 oc stan mænnelica. Jak som idhîr mana ær then
 som anglane thiæna. Jak frælsadhe idhra forfædhîr
 lydhogha Jak dømde olydogha, oc iak ødhmiuk-
 adhe høghfærdogha Jak var fôrster ij stridhinne. 5
 fôrster ij pinonne. følghin thy mik at ij skulin ey
 sundirløsas swa som vax for elle. Hwi brytin ij
 idhra lofwan. Hwi forsman ij idhan eedh. Hwat
 ey ær iak mindre ælla ouærdoghare æn idhar værdz-
 likin vin. hulkom ij haldin tro æpter idhre lofwan. 10
 Æn mik som badhe gifwîr liif ok hedhîr ok gøme
 helso atirgællin ij ey louadha tro Thy godho riddara
 hallin idhra lofwan. ok vm ij formaghin ey ij
 gerninginne. vidhîrfrestin at enast mz vilianom
 thy at iak varkunnande idhrom thrældom mz 15
 hulkom diæfwllin nidhîrthrykke idhîr. iak skal
 taka vilian for gerningena. Ok vm ij atirkomin
 til mik mz kærlek oc æruodhin for minna kirkio
 tro. Jak skal løpa mot idhîr swa som mildir fadhîr
 mz allo mino hærskapi oc iak skal gifwa idhîr fæm 20
 godh thing til løna. Fôrst æuærdhelikin hedhîr
 skal alre bortga af idhre hørsel Annantidh guz
 ænlite ok æra skal alre bortga af idhre syyn
 Thridhiatidh guz lof skal alre bortga af idhrom
 mun. Fiærdhatidh skal idhur siæl haua alt thz 25
 hon æstundar. ok skal ænkte annat æstunda æn
 thz hon hawîr Fæmtatidh skulin ij alre skilias
 fran mik idhrom gudh vtan for vtan ænda skal
 idhur glædhi blifwa. ok for vtan ænda skal idhur
 siæl lifwa i glædhi. O riddara tholik skulu idhur 30
 ætirløn vara vm ij værin the hælgho tro. oc æru-
 odhin meer for min hedhîr æn for idhan hedhîr.

Aminnins vm ij hawin vndirstandilse at iak ar tholughir vidh idhir. Ok at ij görin mik tholka forsmalikhet som ij vilin ey thola af idhrom thianarom. Ok an thot iak forma al thing mz
 5 mino valde. Oc an thot ratuisan ropar hampd owir idhir. tho min miskund hulkin som ar i minne snille oc godhlek spar idhir. thy letin miskunnena som iak biudhir idhir af karlek. oc hulka i skullin oðhmiuklica bedhas af mik.

10 Christus sighir har huru arlica godhe oc ratuise riddara takas til himerikis aro vm aptedöme enna siäl ens dööz riddara ther anglane gingo oc como a mote mz lofwi oc al the hælgha thräfallelikhet mz vndarlike glädhi

15 *Capitulum xxxvij*

Christus kesare talar til sinna brudh sighiande. Jak sagdhe thik för af anda oc pino ens riddara som först bort gik af mik louadho riddarscap. An nu sighir iak thik vm liknilse. thy at thu
 20 gitir ey annorledh vndirstandit andelik thing af hans hedhir ok aro hulkin som mannelica byriadhe sant riddarskap oc fulcompnadhe mannelica. Thanne min vin nar han kom til sins lifs anda. ok siälin skulde wtga af kroppenom. Ginstan
 25 sändos mot hanne fäm angla skara. ok i bland mz thöm komo otalike diäffa at the skullin finna nakan sin rat mot hanne. thy at the aro fulle mz ilzsco ok lata alre af hanne. Tha hörðhis en röst renlica ok liuslica ij himnomen sighiande.
 69 30 Hwat ey ar thanne than o herra gudh fadhir

hulkin som sik tilbant til thin vilia oc fulcomp-
 nadhe fulcomlica thin vilia. tha swaradhe sialin
 ij sino samuiti ok vndirstandilsom sialf. Sanne-
 lica iak ar then sami. Sidhan hørdhos thre røste.
 een a gudhdomsins vagna sighiande til sialinna. 5
 Jak skapadhe thik. Jak gaf thik siæl ok licamma.
 thy ast thu min son. Ok thu giordhe thins fadhirs
 vilia. kom thy til mik. thin valloghasta skapara
 oc sötasta fadhír. thu skalt haua fadhirsins arf
 thy at thu lydde honom. kom thy til mik o sötaste 10
 son oc iak skal taka thik mz glådhi oc hedhír.
 Annor røst hørdhis a mandomsins vagna sighiande.
 O brodhír kom til mik thin brodhír. Jak offradhe
 mik ij stridhena for thik. Jak wtgöt mit blodh
 for thik. kom til mik thy at thu atirgalt blodh 15
 for blodh thu vast redhoboin at gifwa blodh for
 blodh. ok dødth for dødth ok liiff for liiff Thu
 fölgdhe mik i thino lifwe thy kom nu i mit liiff
 ok mina glådhi som alre skal ändas. thy at iak
 vidhírgar oc kännis thik sannelica vara min brodh- 20
 ír Thridhia røstin hørdhis af thas hælgha anda
 vagna hulke som ey äru thre gudhi. vtan en gudh
 sighiande. kom min riddare. thu vast swa luste-
 likin innantil at iak girnadhis at byggia mz thik.
 Thu vast swa mannelikin vtantil. at thu vast 25
 vädoghír at iak skulle väria thik Thy for thins
 krops oro gak in ij hwilo. ffor thins hugx dröu-
 ilse gak in ij otalikin hughnadh. ffor thin kär-
 lek ok mannelica strijdh gak in ij mik siäluan.
 ok iak skal byggia ij thik oc thu i mik. kom til 30
 mik min wtualde riddare. thu som äunkte astund-
 adhe vtan mik kom oc thu skal vpfyllas mz

70

gudhelicom lusta Ther aptir hørdhos fām angla
 skara swa som mz fām røstom. ok hwar thān angla
 skarin hafdhe i sik siāx thousand. siāx hundradh. sex-
 tighi oc sex angla. första røstin taladhe sighiande.
 5 Gangom fore thæssom wtualda riddara. bārom fore
 honom hans vākn. oc presenterom varom gudhi
 hans tro som han gōmde osmittadha. oc vardhe
 for rātuisonna ouinom. Annor røstin sagdhe. förōm
 for honom hans skiold. oc teem varom gudhi
 10 hans tholomodh. ther arlicarin skal vara af varo
 vitne ān thot han ār varom gudhi kunnoghir.
 thy at mz tholemodheno tholde han ey at enast
 ginuārdogh thing vtan giordhe gudhi thakke for
 ginuārdogh thing Thridhia røstin sagdhe. gangom
 15 fore honom. oc presenterom gudz asyn hans swārdh
 thz ār at vi skulum tee hans lydno. mz hulke
 han lydde ij hardhom thingom oc lättom āpter
 sinne lofwan Fiārdha røstin sagdhe. komin oc
 teem gudhi thæssā riddarins hāst. thz ār at vi
 20 skolom bāra vitne hans ødhmiukt. thy swa som
 hāstin bār manzsins licamma swa ødhmiuktin fore-
 gangande ok aptefølghiande. före han til hwaria
 godha gerning. Visselica ānkte fan høghfārdhin
 sit eghit ij honom oc thy reedh han sighirlica.
 25 Fāmta røstin sagdhe. komin oc teem varom gudhi
 hans hiālm. ok gifwom vitne hans gudhelicō
 astundan som han hafdhe til gudh. Visselica han
 thānkte a gudh i sino hiārta i hwariom tima. ok
 han hafdhe gudh i sinom mun ok ij sinom ger-
 30 ningom oc astundadhe han owir al thing. ok
 frambødth sik dødhan vārlidinne for gudz ālskogha
 ok hedhir presenterom varom gudhi thæssin thing.

thy at thanne ar vǫrdhír at hana áuǫrdhelica hwilo for litit áruodhe. ok gládhias mz sinom herra thér han swa mykyt oc swa opta astundadhe. mz tholkom rǫstom ok otalicom ángla koor. fǫrdhis min vin i áuǫrdhelica hwilo. hulka sialin seande oc gládhianðis innerlicast sagðhe Sál ar iak at iak var nakantima skapadhír. Sál ar iak thy at iak thiánte minom gudh. som iak nu seer. Sál ar iak thy at iak hawír áro som alre skal ándas. Tholkaledhis kom min vin til mik ok mz tholkom lǫnom ar han gafwadhír ok án thot ey wtgiuta alle sit blodh for mik. ey thás sidhír skulu the hana tholik lǫn. vm the hana vilia at gifwa sit liiff for mina skuld ok trǫnna vǫrio. vm swa hándir time ok tilfalle. See huru mykyt godhír vili gör

Capitulum xxxviiij

EN riddare af swerikis rike spordhe at spakonu vm thás rikesins mán skullo stridha mot konunginom alla ey. ok swa hánde som spakonan sagðhe. ok nar riddarin sagðhe thz konungenom swa at christi brudh thz hǫrdhe. Ginstan hon gik frankonungenom hǫrdhe hon rǫst af gudhi sighia til sik. Hǫrdhe thu huru riddarin spordhe radh af spakononne. oc huru hon foresagðhe komaskolande stridh. thy sigh konungenom at thz var af mino tillate. for folksins vantro. thy at diáfwillin forma at vndirsta mang komaskolande thing af sinne kloko natwr hulkin han kungǫr thǫm som radh spǫria af honom. at han skoli swika thǫm som honom tro. ok mik áru otrone Thy sigh konungenom at tholke

72 ägha fordæruas. oc bortskilias fran cristna manna
 værdhskapi. thy at tholke æru siælanna swikara.
 thy at the gifwa sik diæfflenom for værlzlica thinga.
 oc afiging skuld. at flere skulin swikas ok ey ær
 5 thz vndir. thy at nar mannin astunda at meer
 vita. æn gudh vil at han skal vita. oc girnas at
 rikir vardha mot gudz vilia. tha faar diæfwllin
 makt at fresta hans hugh. oc for thy at han see
 han redhobonan oc bøgðhan til sinna onda in-
 10 giutilsa. sænde han sina hiælpara swa som trol-
 konur. oc spamæn. oc andra the som tronne æru
 ginuærdoghe. oc hona villa. mz hulkom mannin
 skuli swikas. oc mædhan han faar litit værlzlikit
 tappar han thz som æuærdhelikit ær.

15

Capitulum xxxix

EN swerikis konungir badh christi brudh at
 hon skulle leta radh af gudhi vm honom thæktis
 at konungin skulle fara mz hær mot hedhningom.
 thy at han hafðhe thz lofwat. ok nar hon badh
 20 til gudh. syntis christus hænne ok sagðhe. Vm
 konungin vil fara mot hedhningom thz radhær
 iak honom. æn ey biudhær iak honom thz. thy
 at mere forskullan ær at gøra æptær radhe æn
 æptær budhi Thy radhær iak honom tw thing.
 25 Først at han hafwi got hiærta. ok quæmelikin
 licamma at han vari skællikin i fasto ok æruodhe.
 Annantidh æruodhe at han hawi sina riddara oc
 thiænara viliogha. oc rætta af syndom. Thy fari
 30 ær gømd. ok huru ok vm hulka mæn styrsl ok doma

ru giordhe oc halne. thy at hulkin som vidhír-
 resta at sända andra til himerikis han skal høria
 af sik siáluom rättande sin eghin brot. ok ther
 aptir mana ok rätta sina vndirdana vpuækkiande
 thöm mz dygdha äptedömom.

5

Christus sighir at hulke som vilia fara mot
 hedhningom skulu först mana thöm ok biudha
 thöm fridh. oc kärlek vm the vilia vmuändas.
 ok vilia the ey tha är rätuisan ok härdzskan
 idhnande mot thöm *Capitulum xl*

73

10

Christus talar til sinna brudh sighiande Thz six
 at ängin i lastom skal nödhgas til himerikis rike.
 Jak swara thik at hwar godh blomstir hindras af
 thistlom. hwat ey är bätra at thizstlane skulin op-
 rifwas. at vpgangande blomstrin skulin ey hindras 15
 Thy hulke som gaa til hedhna manna land. offren
 thöm först oc biudhin them trona mz fridh oc
 frälse. ok vm' hedhningane vilia ängaledhis taka
 vidhír thera radhom oc maning mz liofwo. tha
 är rätuisonna brändaghe. oc härzska idhnande 20
 mot thöm. Ok iak gudh som är siälwir kärlekin
 skal atirgälla hundradha fal lön. allom thöm som
 dö for min kärlek. ok än ämuäl siälue hedhn-
 ingane skulu koma til mindre pino. än the komin
 vm the längir lifdhin ok doin i fridhi. thy at 25
 lifdhin the längir tha syndadhin the meer. Ok
 kärlekin är swa godhír at ey minste kärlex thanke.
 ok myklo sidhír godh gärning skal vara vtan
 atirlön

Samtalan mällan gudh ok hans brudh af konungenom. oc konunxsins arfs rät i rikeno. oc vm konungin ma älla ey bortlata androm nakar thing tilhörande krononne. oc huru
 5 han maghe thz bort är latit atirbedhas *capitulum* xlj

GWz. brudh taladhe til christum bidhiande for swerikis rike sighiande mällan annor thing. O min herra. wredhgas ey än iak spör. Jak hördhe
 10 af *scriptinne* at änkte är aflaskolande mz orät-uiso. ok änkte aflat thing är hallaskolande mot rätuisonne Nw hawir thänne konungin eet land. hulkit somlike sighia' han hawa af rätuiso. oc
 74 andre swara thwärt a moot. ok thy är vndir än
 15 thu thol thz i honom som thu atirpröuar oc af-witir i androm. Gudh swaradhe. Äptir noe flodh. atirblifwo änge män. vtan the som varo ij noe ark. ok af thöm föddis en släkt. hulkin som kom östir i världina. af hulke somlike komo i swerike.
 20 Ok annor släkt kom västir i världina. oc somlike födde af the släkt komo i danmark. Än the som först byriadho at yrkia the iordhena som ey var vmkring lagdh mz vatn. eghnadho sik änkte af thera landom som bygdo i öiomen. vtan hwar
 25 en lät sik nöghia aat thy som han hafdhe. swa som *scrifwat* är af loth ok habraham. at habraham sagdhe til loth. vm thu gaar til höghro hand. skal iak gaa til vinstro hand. swa som han ville sighia. hwat thu eghna thik. thz skal vara thit
 30 ok thinna äruingia. Ther äptir timanom fram-

gangnom. komo domara ok konunga. hulke som
 áto sik nõghia aat sinom landom. oc hindradho
 ey thera land som bygdo i ðiomen. oc owir vatnin.
 vtan hwar en stodh oc blef i sinna foráldra landz
 landom. ok landamärom. Gudz brudh beata bir- 5
 gitta swaradhe. hwat vm nakar rikesins deel bort
 átis mz nakre gafwo. hwat ey skulle then delin
 atir kräfwias af thöm som áptir kome. Gudh
 sagdhe hánne Krona gömdis j eno rike tilhörande
 konunge. ok rikesins almoghe skodhande sik ey 10
 magha sta vtan konung. wtualde sik konung. and-
 uardhande honom krono. som han skulle göma
 ok atir anduardha komaskolande konunge. Thy
 vm thánne konungir swa wtualdir vilde minzsca.
 álla androm vnna nakan deel af krononne. Visse- 15
 lica áptekomande konungir matte ok skulle atir-
 kräfwia then delin. thy at ángin minskilse ághir
 vara ij krononne. ok ey ma konungin minzska 75
 álla annars göra rikesins krono. vtan vanlica af
 skállike sak ij sina dagha. thy at hwat ár rikesins 20
 krona vtan konungxlikit vald. ok hwat ár rikit
 vtan almoghin ther honom ár vndirgifwin. oc hand-
 gangin. ok hwat ár konungin vtan rikesins ok
 almoghans midhlare. Thy skal krononna gömare
 ok váriare ángaledhis halua göra álla minzsca 25
 kronana. til komaskolande konungx skadha. álla
 orát. Brudhin swaradhe. hwat án konungin nõdh-
 gadhis af vidhírthorft álla owirualle at bortlata
 nakan krononna deel. hulke gudh swaradhe. vm
 twe män varin osámiande. ok annar valloghare 30
 vilde ey gifwa nadh. vtan annars fingir skulle af-
 huggas. hulkins vare afhugne fingrin. vtan hans

som skadhan finge. Swa är ämuäl af rikeno. vm
 nakar konungir minzskadhe nakan deel af rikeno
 for vidhirthorft älla fängilse. visselica äptekomande
 konungir ma atirbedhas thän deel. thy at konungin
 5 är ey krononna herra. vtan rättare. ok vidhirthorftin
 gör ey lagh. Hon swaradhe. hwat än konungin
 hafdhe lant i sina dagha nakrom herra nakan
 krononna deel. ok konungenom dödhom. thän
 herran ok hans äptekomara. atirhiollin thz lant
 10 var. swa som eghit. Hwat ey vare thz atirbedh-
 ande. hulke gudh swaradhe Ändelica skulle thz
 landit atirkoma til laghlikin herra. thz är til
 then konung som äruinge vare thäs konungxsins
 som för var ok wtlänte landit. Hon swaradhe
 15 Hwat än nakar krononna deel vare pantsattir
 nakrom for gäld. ok han vpbare gäldin mang
 aar. ok doe sidhan. ok landit kome sidhan i annars
 händir som ängin rät hafdhe til thz. thy at thz
 var ey honom lant ok ey pantsat. vtan han hafdhe
 76 20 fangit thz af eno tilfalle. oc makt. ok ville ey
 släppa vtan päninga. hwat vare görande i tholko
 falle. var herra sagdhe. Vm nakar hafdhe gulklimp
 i hand. oc sagdhe thöm som när stodhe. thänne
 *gulklimpir är thin. Än vil thu han atirhaua. fa
 25 mik swa manga guld uaghir Visselica honom
 skulle gifwas swa manga vaghir. thy at hwar
 nakat land vallellica haldit. oc fridhelica aat thz
 skal sniällelica atirbedhas. ok räknadhom skadha-
 nom atirledhas. Än taladhe brudhin til gudh. O
 30 herra wredhgas ey än iak spör än entidh. thänne
 konungir hawir twa syni ok tw rike. i andro
 rikeno wtuäls konungir mz arfs rät. ok i andro

Äptär folksins godhuilia. Än nu är giort twärt
amot. thy at yngre sonin är takin i ärfwis rikit.
ok äldre sonin i wtuälilsa rikit. Gudh swäradhe.
thry ohöuelik thing varo i therä wtuäliarom. oc thz
fiärdha owirgik. Vanskipadhär älskoghe. Skrymte- 5
likin klokskapir. folkskra manna smekning. vantröst
af gudhi ok rikesins almogha. ok thy var therä
wtuälilse mot rätuisonne. ok mot almoghans gagne
ok nytto. Thy ther til at fridhär maghe vardha.
til almoghans nytto. är vidhärthorftelikit at äldre 10
sonin atir take arf rikit. oc yngre sonin kome
til wtuälilsa. Ällighis vtan förra gervingana atir-
draghins. oc atirkallins. skal rikit thola skadha.
Rikesins almoghe thwingas. missämia vprinna.
Sonanna dagha skulu vara i besklikhet. ok therä 15
rike skulu nu ey vara rike. vtan swa som scrifwat
är. Valloghe skulu nidhärifara af sinom sätom. ok
the som ga a iordhinne skulu vplyptas. See. iak
sighär thik äptedöme af twem rikom. J andro är 77
wtuälilse. ok i andro är arf Thz första hwar som 20
konungir äghär välias. är vmkulslaghit oc plaghat.
thy at sandir äruinge wtualdis ey. oc thz giordho
the som wtualdo. oc hans giri som rikit girnadhis.
Än gudh thwingar ey sonin for fadhärsins synde.
ok wredhgas ey äuärdhelica. vtan gör rätuiso oc 25
gömir i himerike oc iordhrike. thy skal thz rikit
ey koma til sina förre äro. för än sandir ärfw-
inge kombir. äntigia af fadhärnis älla mödhärnis
äptärkömd.

Christus mz äptedöme käre thunglica *owir*
crisna män ok thy vändir han sik til hedh-
 inganna. ok biudhir sinom thiänarom oc
 vinom at the farin ok vmuändin thöm mz
 5 godhom ylia ok kärlek ok sötom ordhom
Capitulum xlij

Christus talar til sinna brudh sighiande. Jak ar
 likir enom konung. hulkin som stodh a markinne.
 til hulkins höghro hand stodho hans vini. ok
 10 ouinine a vinstro hand. ok nar the swa stodho.
 kom en ropande röst til höghro handinna ther
 som alle stodho väl väknte. oc hafdho opbundna
 hiälma. ok änlitin vänd til sin herra. Än röstin
 ropadhe swa. Vändin idhir til mik. thy at iak
 15 hawir guld at gifwa idhir. the hördho röstina
 ok vmuände sik. ok nar the varo vmuände sagdhe
 röstin annantidh. Vm i vilin see gullit lös in idhra
 hiälma. ok vm i astundin ägha thz. tha skal iak
 annantidh binda idhra hiälma äptir minom vilia.
 20 the lyddo honom oc han bant thera hiälma. swa
 at buruna oc thz fram skulle vita. thz the skullo
 ginom see. var i näkkanom. ok hiälmanna äpra
 dele myrkte öghonin at the gato ey seet. ok
 swa ledde then roparin thöm blinda äptir sik.
 25 Somlike konunxsins vini kungjordho sinom herra
 konungenom. at hans män varo daradhe af sinom
 ouinom. Han sagdhe til sinna viäna. Gangin wt
 rasklica til thera ok ropin swa. lös in idhra
 hiälma ok sen at i ärin swikne. vmuändin idhir
 30 til mik ok iak skal taka idhir mz fridh. The vildo

ey höra thöm vtan hafdho thz fore atlöghe. thian-
 arane kungiordho thz sinom herra. hulkin som
 sagdhe. for thy at the forsmadho mik. gangin
 fram rasklica til vinstra delin. ok sighin thöm
 ther standa thässin thry. Vaghin hulkin som ledhär 5
 til lifwit är idhär redhoboin. portin är ypin. ok
 herran vil siälwir löpa mot idhär mz`fridh. thy
 troin stadhelica lifwit vara idhär redhoboit. hopin
 stadhelica portin vara idhär ypin. ok herrans ordh
 vara san. löpen mote honom mz kärlek. ok han 10
 skal taka idhär mz fridh ok kärlek ok ledha i
 auärdhelikin fridh. the hördho sändebodhanna
 ordh. oc trodho thöm oc varo takne i fridh. Jak
 är thän sami konungir. Jak hafdhe cristna män
 aa mina höghre hand. thy at iak redde thöm 15
 auärdhelikit got. Än tha varo thera hiälma bundne
 ok thera änlite til mik vänd. nar the hafdho ful-
 commin vilia at göra min vilia oc lydha minom
 budhordhom. ok thera astundan var altidh til
 himerikis. Vm sidhe liudde oc hördhis diäfwlsins 20
 röst i världinne. som är höghfärdhin. hulkin som
 tedhe världinna rikedoma ok kötlikin lusta. til
 hulka the vändo sik tha. nar the gafwo högh-
 färdhinne sin godhuilia. oc samthykkio. for hulka
 the lagdho af hiälmana. nar the fulcomnadho 25
 ondan vilia mz gerninginne. oc foresatto världzlik
 thing andelicom thingom. Sidhan the hafdho aflakt
 gudhelix vilia hiälma oc dygdhanna vakn. for-
 matte höghfärdhin swa mykyt mz thöm. oc giordhe 79
 thöm swa mykyt sik skyllogha oc vndirdanogha, 30
 at the vilia gerna synda alt til yttarsta timan. Ok
 gärna vildin the auärdhelica lifwa. ther til at the

mattin áuárdhelica synda. Hulkin höghfardh thöm
 giordhe ámuál swa blinda at hiálmanna boro som
 the skullo see ginom sta atir i nakkanom. oc
 myrkin ij ánliteno. Án hwat tekna hiálmborona
 5 vtan komascolande thinga forsyn. ok sniál nær-
 uarande thinga vmkringskodhílse. Ginom försto
 borona skullin the skodha áuárdhelik lön. huru
 lustelik the áru. ok áuárdhelica pinor huru stygga
 oc hardha the áru. Ok gudz doma huru rádhe-
 10 like the áro. Ginom andra borona skullin the
 skodha hwat gudh hawir budhit alla forbudhit.
 ok huru mykyt the haura bortgangit af gudz
 budhordhom. ok huru the skullin bátra sik. Án
 thássa boro sta i nakkanom. hwar som ánte sees.
 15 thy at himerikis thinga skodhan ár komin i
 glömsco. gudz álskoghe kolnadhe. ok världinna
 álskoghe álskas ok vmfámpnis swa sötelica. at
 han ledhe thöm swa som væl smort hiul til alt
 thz han vil. Tho at hwaro mine vini seande min
 20 vanhedhír. oc siálanna fal. oc diáfwlisins herra-
 dōme. ropa daghlica for thöm til mik mz sinom
 bönom. hulkra böne gingo ginom himilin. oc gingo
 ginom in ij min öron. oc iak bögdhír af thera
 bönom. sände thöm daghlica mina predicara. Jak
 25 tedhe thöm ok mangfalla giordhe mina nadh. Án
 the forsmade alla mina gafwo. lagdho synde til
 synd. thy skal iak nu sighia minom vinom. oc
 fulcompna i sannind thz iak sighír. O mine thian-
 ara gan fram til vinstra handina. thz ár til
 30 hedhninganna. hulke som varo alt til thássa i
 minom forsmáilsom. swa som a vinstra handina.
 80 Gan fram oc sighin thöm swa. Himerikis herra

ok alra thinga skapare. látir idhír sighthia. himerikis vǫghír ǫr idhír ypin. hawin vilia at inga mz stadughe tro. Himerikis portir star idhír ypin. hopin stadhelica. oc i skolin inga i himerike. Himerikis konungir ok ǫnglanna herra. vil siǫlwir 5 lǫpa a moot idhír. ok gifwa idhír fridh ok ǫuǫrdhelig signilse. Lǫpin mot honom oc takin han mz hans tro som han teer idhír. oc mz hulke himerikis vǫghír redhis. Takin han mz hopi. mz hulko i skolin hopas a han. mǫdhan han hawir 10 nu vilia at gifwa idhír himerike. Ǫlskin han af allo hiǫrta. ok fulcomnin mz gerningenne. oc gan in ginom gudz porta. af hulkom cristne mǫn hulke ey vilia inga aat thǫm. oc gǫra sik owǫrdogha mz sinom gerningom. skulu bortkǫras. Jak 15 sighthir idhír i minne sannind at iak skal fulcompna min ordh. oc ey forlata thǫm. Jak skal taka idhír til syni. oc iak skal vara idhír for fadhír. mǫdhan cristne mǫn forsmadho mik smǫlica. Thy o mine vini hulke som ǫrin ij vǫrldinne. gan fram sighthirlica. 20 oc ropin ok kungǫrin thǫm min vilia. oc hiǫlpin thǫm at the formaghin fulcomna min budhordh. Jak skal vara i idhrom mun. oc i idhro hiǫrta. Jak skal vara idhar ledhare ij lifweno. oc gǫmare i dǫdhenom. Jak skal ey forlata idhír Gan fram 25 diǫrflica. thy at af ǫruodhe skal ǫra vaxa. Al thing forma iak i enom punkt. ok eno ordhe. Tho vil iak at idhír skal vaxa lǫn af idhre stridh. ok 81 min hedhír skal vaxa af idhre mǫnnelikhet. Ok vndrin ey at iak talar. thy at vm sniǫllaste man 30 i vǫrldinne gate seet. huru manga siǫla nidhírfara daghlica til hǫluitis. the varin flere ǫn hafsins

sandir. ok strandanna smastena. oc thz är rät-
uisa. thy at the skildo sik fran sinom gudhi oc
herra. Thy ther til at diäfwlsins tal skoli minskas.
oc vadhin vitas. ok mit herskap opfyllas. talar
5 iak. än the vilin vanlica höra ok lata af illo

Christus läre konunga at nar the fara mot
hedhningom hauin tw banir, eet vars herra
pino. oc annat hans rätuiso. ok at the förin
mz sik klärka ok renlifwis män af mangom
10 limnadhom väl boklärda ok dygdhafulla ok
gudhelika *Capitulum* xliij

GWz son taladhe til sinna brudh sighiande.
then konungir som letar siälanna afind. ok vil
ga mot hedhningom. hawi tw baner. oppa thy
15 första vari min pina scrifwadh. hulkin som teknar
miskunnena. J andro minna rätuiso swärdh. ok
nar han kombir til hedhninganna vprätte först
miskunnenna baner offrande thöm fridh. ok vilia
the ey vidhir taka. tha vprese ther äptir rätuis-
20 onna baner. oc tröstande a min godhlek. thorf
han ey rådhas ouinonna mykylikhet, oc gange
ey til ryggia for huxsins räddogha. ok höre ey
thera röste som sighia. Vändom atir, hwar til
skolom vi längir äruodha. Ok vm konungin rådhis
25 at franga stadhelica tha vidhirfreste egh ok böri
ey got. thy at bätra är ey tiltaka högh thing.
än thöm ey fulfölgia mz kärlek. Take ämuäl
konungin mz sik the klärka som prouadhe äru
i godho lifwirne. ok renlifwis män af flerom

liuárnóm hulke som sannelica forsma vǫrldina. thy at mange áru i bland hedhningana. hulke som framfóra. oc vilia pröua sina tro ok villo. oc tholkom ár sniállelica swarande. klárkane skulu ámuál læra folkit ok mana. at the skulin ey koma i ban for giri álla dö for motkorran. ok atír-halloght lifwirne. 5

82

Christus auitir en konung hulkin som mz of-myklom mogha foor a moot hedhningom. oc hafdhe ey förra skállica forsýn komaskol- 10 ande thinga. oc afwitir thöm som sik til-scrifwa oc ey gudhi stridhinna sighir. capi-tulum xliiij

Christus auitir en konung. talande til sinna brudh. Jak sagdhe thik för at thánne konungir ár barn. 15 hulkit thu mat vndirstanda af twem thingom. Först af hans styrsl. Annantidh af hans otalika hár. oc folke. Hwat ey foruan dauid när han var fägömare starka kámpan. hwat ey van han mz sinne makt. ok snille. Ángaledhis var swa. vtan 20 han van mz gudhelicke makt. thy at vtan gudh hafdhe slioa giort kámpans thuru. ok styrkt piltzsins hugh. huru hafdhe piltin thort gaa mot kámpanom. álla huru hafdhe stennin nidhírslaghit swa starkan. álla hit oppa swa lærdhan. vtan gudz 25 dygdh ok makt hafdhe varit i stenenom. thy vindir thán rasklica hulkin som gudh hawir til hiálpara ok ey thorf thán mykyn licamlikin styrk. vtan tro oc kárlek hulkin som fulcomlica tröstitr aa

gudh. Än världzlike män vänta sik vinna mz
 sinom licamlicom styrk. ok sätia stridhinna wt-
 gang ok ända ij manna fromhet ok visdom. Ok
 nar the vinna. räkna the oc tilscrifwa meen
 5 stridhinna sighir manzsins fromhet än gudz dygdh.
 Än thot ey godhe ok ey onde vinna sighir vtan
 mz gudz tillate ok rätuiso. thy at stondom fa
 onde sighir owir godha. af lönlico gudz tillate.
 Ok for thy at fa män vilia skodha gudz tholo-
 10 modh ok rätuiso. for almännelica glömsco. thy
 83 vanhedhras gudz dygdh. ok mannin lofwas ok
 ophöghis swa som maktoghír. oc swa som gōrande
 sighir ok vinnande af sinne eghne dygdh ok
 makt. Ok ey sagdhe iak vtan sak at thänne
 15 konungir är barn. thy at swa som barn nar thz
 see tw äple. annat alt forgylt vtantil. oc tomt ok
 rutit innantil. ok annat mindra faghirt vtantil.
 oc innantil färskast ok renast. barnit wtuäl hållir
 thz som faghirt är vtantil ok rutit innantil. ey
 20 kunnande skodha vtan the thing vtantil synas
 faghir. Swa gör thänne konungir. honom syntis
 faghirt at framga mz myklom här. Än han viste
 ey oc skodhadhe ey hulkin ysäld innantil skyltis.
 ok aktadhe ey huru mykyn hungir oc sorgh ther
 25 äptir skulle koma. ok at hans thiänara wtgingo
 vsle af hungir ok atirkomo vslare. Än thz syntis
 honom fwlt ok darot at fara mz litlom här. än
 tho skyltis ther innantil mykyn nyttelikhet. Ok
 vn han gar mz ödhmiukt ok litlom här. iak skal
 30 opfylla hans samuit ok vndirstandilse mz gudhe-
 like snille. Jak skal starkan göra hans licamma
 mz gudhelicom styrk. thy at iak forma göra

starkan ok vanmaktoghan. ok höghan ok ödh-
 miukan. ok hedhirlikin af forsmadhóm. Thy sigh
 honom at han rādhis ey. vtan sāti sit hop til mik.
 ok göri hwat han forma mz gudhelike snille. ok
 manzlicom forthanka. ok swa skal godhir vili ok 5
 kärlekir orsaka han. ther som manzslík snille ey
 tilrákkir

Gudz modhir radhir konungenom farande
 mot hedhningom at han hafwi foreskipat här-
 skaps tal. oc at han skoli ey trösta a thz 10
 gudh hawir honom lofwat vtan han siäluir
 göme thz han hawir gudhi lofwat *capitulum*
 xlv

GWz modhir taladhe til christi brudh. Vm kon-
 ungin wtgar mot hedhningom. hafwi foreskipat 15
 härskaps taal thy at iak weet hans wtgang ok
 atirkomo. ok at mange fara mz honom ther gudhi 84
 skulu vardha ey mindra genstridhoghe. än the
 som wtgingo mz moyse. Vtan swa som moyses
 inlede ey folkit i thz land thöm var lofwat for 20
 thera othokka. oc motkorran. swa the som ey äru
 än födde. skulu fulcompna gudz vilia. Tröste ok
 ey konungin aa thz at iak kalladhe han min son.
 ok at iak sagdhe at iak vilde alre skilia mik fran
 honom. thy at än han göme mik sina louan. skal 25
 iak halda honom thz iak hawir honom lofwat.
 Ok vm han forsma mik. ma han rādhas at han
 skal vardha forsmadhir.

Jomfru maria biudhír mz christi brudh enom
 biskop gangande mz konungenom til strijdh
 mot hedhningom. at nar nakat hedhit land
 vardhír wnnit. at han skoli ginstan skipa
 5 domkirkio hwar cristne män maghin hughn-
 as. Capitulum xlvj

HJmerikis drotning taladhe til christi brudh
 sighiande Sancte sigfridhír arkebiscopir. gik wt
 af ånglande ok giordhe gudz vilia i swerike.
 10 Swa thanne biscopir for hulkom thu bidhír.
 hulkin som gar mz konungenom mot hedhning-
 omen. Nar han kombir til hedhninganna. ok
 nakar thera land vardha vonnin. skipi först dom-
 kirkio i nakrom höuelicom stadh. at cristne maghin
 15 hua tilflylse til hánna i siälenna vidhirthorft
 swa som til modhír. ok ther cristelica vidhír-
 quekias oc andelica hugnas. Ok vm biscopin
 forma ey at skipa ther älla oppehalla vtan en
 klärk älla twa mz sik. läti sik nöghia. thy at
 20 min son är maktoghír at ökia sina gafwo. ok
 wtuidha biscops dömit. ok vm han älla andre
 mine vini dö för än thæssin ordhin fulcompnas.
 tha skal godhír vili räknas thöm for gärning,
 Ok the skulu fa lön ther fore. thy thorf ängin
 25 trösta a lankt liiff. vtan hwar en bidhe tholo-
 modhelica gudz vilia.

Gudz modhir kungör huru hon är vpfylyt kar, ok owirflytande mz nadh. ok afwitir ok straffar en swerikis konung othäkkan aat gudz nadhom. hulkin som ey vilande lydha gudz radhom. ok andelica manna radhiom. gik 5
 bort mote gudz vilia af stridhinne som han hafde byriat mot hedhningom. ok thz giordhe han äptir världzlica manna radhom. sik siälu-
 om til stora blygdh ok sino rike til stora skadha. *Capitulum* xlvij 10

HJmerikis drotning syntis gudz brudh sighiande hanne. Hör thu som see andelik thing. ok kom mz mik i thäs hälgha anda vidhirtalan. Jak är vpfylyt kar. thy at swa som kar standande vndir nakrom ström vpfyllis af vatneno. ok swa som vatnit 15
 owirflytir. ok tho är karit altidh fult. af strömsins inflytilsom. Swa min siäl nar hon var skapadh ok tilfögdh licammanom. vpfylytis af thes hälgha anda ströms inflytilsom. af hulkom hon töndis
 alre än sidhan. thy hwar thän som kombir mz 20
 mik mz ödmiukt ok reno hiarto. skal fa hiälp af thöm hälgha anda. thy ma iak väl kallas opfylyt kaar. thy at mädhan iak var i världinne. kom gudz son i min licama mz thässa strömsins inflytilsom. ok tok af mik köt ok blodh. oc dwaldis 25
 i mik til thes han föddis af mik. i swa matto som gudz syni höfdhe födhas. ok nar han föddir kom ij mina händer gladdos anglane ok budhadho fridh i iordhrike. Ther äptir fiöl min son ij döz-

sins pino. nar skinnit rifnadhe af gislomen. benin
 sundirbrutus af spicommen. ok nar hiärtat sprak
 ok alle limine doo. Thätta dözsins fal var swa
 stort at af thy minzskadhiss diäfwlsins vald. ok
 5 himerikis porta vplätos. thy liknar iak mins sons
 pino vidhír thordyn. hulkins tilquämd oc liudh
 för höriss. Än höxste brastin kombir oc länge
 86 sidhan. Swa mins sons pina kungiordhiss länge
 mz prophetomen. för Än han pintis. Ok nar min
 10 son doo tha var mäste brastin ok liudhit ok
 hördhiss länge äptir hans pino oc predicadhiss. ok
 mange gafwo gladhelica sit liiff for hona. Än
 nu är min son swa glömdir at somlike halda
 hans dödh for änkte. Andre sighia sik ey vita
 15 vm hans dödhir var alla ey. Ok somlike vita thz
 väl ok akta thz ey. Än faa äru the som aminnas
 hans dödh mz kärlek. thy ther til at mins sons
 pina skoli aminnas. thy komo gudz ordh i värld-
 ina som thik äru af gudhi visadh. Ok for than
 20 skuld äst thu sänd til thänna swerikis konung.
 hulkin som snardhír i mangom synda snarom.
 sidhan han vár skildir fran diäffenom. tok iak
 han mik til son. astundande at göra af honom
 en wtualdan örlighiss man. til gudz hedhír. Än
 25 diäfwllin seande thz auundadhe honom. swa som
 fordhom moysi wtkastadhóm i vatnit. hulkin gudh
 styrdhe til landit. Ok Än thot han var sidhan
 brändir a tungonne. tho taladhe han thz gudh
 vilde. ok flydhe for räddogha af egypto. oc kom
 30 atir mz gudhelike forsýn til pharaonem. Sainu-
 ledh giordhe diäfwllin konungenom. han kastadhe
 hans hiärta i ena bylghio. at han skulde saman-

anka mykty härskap. ok swa bortga af stridhinne
 or fatikdom oc hungir. Ok thy skipadhis honom
 rist mantal. Ok thänkte konungin swa af diäfwl-
 ins inskiutlsom. Gudz vini haua ey visdom til
 strijdh. thy skal iak leta lårdha män til strijdh 5
 hulkit diäfwllin forstodh oc saa. ok sände honom
 idhan manga af sinom thiänarom. af hulkra
 radhom han skulle styras. Thy var konungenom
 veet hulkra radhom han skulle lydha. Konungenom
 var ämuäl radhit at klärka ok renlifwis män pröu- 10
 adhe i godho lifwirne skullo fölghia honom. ok
 thz var giort af thäs hælgha anda foresyn mot
 diäfwlsins klokskap. visselica diäfwllin viste väl
 at timin var ey langir i hulkom gudh ville tee
 huru stridhin skulle gaa. Diäfwllin veet ämuäl 15
 manga vara i hedhnonne. hulke sik räkna vara
 sniälla. i sinne villo. Ok veet han at mange äru
 hulke som astunda at vita hælgha cristna tro
 Ok thy astunda diäfwllin at the skulu sändas i
 nadhanna tima til hedhninganna. hulke som varin 20
 fakunnoghe ok fulle mz giri. ok thy skulu gudz
 vini klärka oc renliuis män vara redho mz gudhe-
 like snille. at swara hedhningomen komande mz
 sinne villo. Mang thing äru ok sagdh thik. hulkin
 ey skulu ginstan fulcomnas. vtan ordhin skulu 25
 gömas til foreskipadhan tima Thy at gudh tedhe
 moysi mang thing hulkin ey fulcomnadhos i enne
 stund. Swa var ok dauid konungir langan tima
 tedhir för än han kom til valdit. Thy skulu gudz
 vini bidha tholomodhelica. ok ey lätias i äruodhe. 30
 Vi sagdhom ämuäl at brödhir af dominici oc fran-
 cisci ok bernardi lifnadh. skullo wtga mz konung-

enom til hedhninganna. thy at thässe thri lifnadhä
 äru först kallande. til hedhninganna. thy at klostrin
 skulu börias vm thöm hulke som sannelica for-
 sma världina. Ok hulke som ey hua annan vilia
 88 5 än hedhra gudh. oc koma i hans venskap. Nu
 huxsa somlike af thöm brödhromen swa: hwar
 är folkit som vi skulum fore predica. hwar äru
 stadhane som vi skolom byggia. Samuledh sagdhe
 israels folk moysi. hwar är landit som os är
 10 lofwat. bätra hafdhe varit at hua sitit oc varit
 quar i egypto oc sitit owir kötgrytonne. Än thola
 nödh ok vanda i öknenne af hungir ok dröuilsom.
 tho kom israels folk til thz land som thöm var
 lofwat. Än thot somlike motkorrado. Thy skal
 15 konungin hua mz sik altidh gudhelika klärka.
 the som honom vilia fylghia siälfsuiliande af
 gudhelicom kärlek. ok vakte at han haue ey
 girugha klärka. Ther äptir sagdhe miskunninna
 modhir. Hör hwat iak skal nu sighia. Thän kon-
 20 ungin som iak kalladhe för min son. är nu
 vordhin olydhnonna son. hulkom tw rike gömdos
 när han var barn. Ok nar han kom til skäla
 aldir. styrdhe han illa oc orätuislica. oc giordhe
 al thing vtan skällikhet. Än gudh görande al-
 25 tidh tholemodhelic mz honom. giordhe amuäl
 andelik godh thing mz honom. nar han vände
 hans hiarta kärlek til gudh. Ther owir leedhir
 iak honom thry thing til aminne som gudh giordhe
 mz honom. thy at opta händer at barnit är swa
 30 starklica bundit i modhorinna quidh. at thz kan
 ey skilias fran hanne. hulkit nakar sniäl quinna
 väl kan skodha. oc thänkir mz sik. sighiande.

vm thätta barn dwäls längir i modhorinna quidh
 tha dö the badhin. Än skilias the aat. tha ma
 barnit lifwa. än thot modhorin dö. Ok swa skil
 hon barnit fran modhorinne. Samuledh thänne
 konungir var tilbundin världinne sinne modhir. 5
 ok hafde han längir standit mz hänne. tha
 hafde han andelica varit dödhir. til häluitis
 pino. Än iak himerikis drotning. gik til konungin.
 skiliande han fran världinna älskogha. Än vm
 then gangin ther iak gik til konungin. vndirstar 10
 iak thäs hälgha anda ingang i hans hiärta. thy
 at hwar som gudz ande ingar ther ingaar fadhori-
 in mz thöm hälgha anda. oc sonin mz fadhorenom
 ok andanom. ok modhorin mz sonenom. thy at
 hwar then man som hawir gudh i sino hiärta 15
 hawir oc mik. thy at swa som omöghelikit är at
 thre persone i the hälgho thräfallelighet maghin
 aatskilias. swa är omöghelikit at iak som är modh-
 orin maghe skilias fran gudhi. Visselica iak
 hafde gudz son i mik mz gudhdom ok mandom. 20
 ok thy hawir gudh fadhir mik i sinom gudhdom.
 ok vara älskelikhetz band är then hälgha ande.
 hulkin som är ij fadhrenom ok sonenom. ok han
 är ok i mik. ok alre maghom vi aatskilias. thy
 nar iak gik til konungin mz thässe matto. gaf 25
 gudh idhrugha hans hiärta. ok hans öghom ande-
 lica tara. hulka ängin kan fa vtan gudhelica nadh.
 Annantidh ledhir iak konungenom til aminne. hulk-
 in nadh giordh är i hans rike. for thän skuld.
 at min son hulkin som sitir i höxsta valdzsins 30
 höxsta säte. talä idhkelica vidh thik som föd är
 af hans rike. Ok thässa nadh forskulladhe iak

90 konungenom. at han skulde göra gudhi hedhír
 ok gagn sinne siäl. hulkom iak tedhe amuäl mz
 thik huru han skulle sniällelica styra sit rike oc
 sins rikis almogha kärlica älska. ok huru han
 5 skulle styra sit liuärne licamlica ok andelica til
 gudz hedhír Thridhiatidh ledhír iak honom til
 aminne huru han var wtualdir at föra hālagha
 cristna tro til hedhnonna än han vilde. Än hör
 nu hwat thänne konungir gör ok hawir giort.
 10 Jak miskunninna modhír kalladhe thänna kon-
 ungin min nya son. thy nyan at han hafdbe
 nylica komit til hālagha lydhno oc gudz vidhír-
 känno. ok iak louadhe honom mz thik at iak
 vilde vara frw. oc värnirska hans härskaþs oc
 15 hans rikis. oc at iak skulle sta for honom i
 ouinanna lande. ok swa var giort. thy at fridhír
 var i hans lande af gudhelike foresyn. fore mina
 böner. ok iak var for honom i hans ouina lande.
 nar iak samansankadhe alla hans största ouini i
 20 en stadh. hulka iak skulle oc ville anduardha i
 hans händir. Litin tima ther äptir gingo diäfwl-
 sins andbudh til then konung ful mz ondo hiarta
 ok ilzscofullom anda. hulke meer trösto a manna
 händir än sins skapara hiälp. hulkra giri mere
 25 var til gooz oc iordzlika äghor. än til at hiälpa
 siälomen. hulkra tungo han rördhe oc vpuäkte
 til at tala. som iudasa tungo rördhe til at sälia
 sin skapara. hulkra tändir oplyptos mz diäfwl-
 sins fingrom. ok thera kallo läpa varo smordhe
 30 mz diäfwlslico etre. thy smakadhe thöm ey gudhe-
 likin kärlekir. vtan the hafdho falschet i sinom
 munne. oc wtspottadho sannindinna ordh. Ok

konungen lydhande thera ilzscofullo radhom. lop
 fram oc tok bort v minom handom mina saman-
 sankadha ouini. thöm som stodho a mote the
 hælgho tro. ok tha blef iak atir mz tomo sköte. ok
 konungin lät löpa vlfwana. anduardhande lambin 5
 i vlfuanna tändir. hulke redhobone varo at sundir-
 rifwa farin. ok äru nu vpfylte mz mere ilzsco etre.
 Tholik thing framgingo af diäfwlsins swiklico
 äggilsom. thy at konungin forsmadhe gudz vina
 radh. ok lydde kötlica vina radhe. ey aktande 10
 gudz styrk ok ey thänkiande min raadh. ok kom
 atir til sit land vtan nakra frukt. oc thyngde oc
 hardhelica thwingadhe sins rikis almogha. vordhin
 olydhoghír gudhi ok mannom. Ok hawir brutit
 oc smittat sins riddarskaps eedh ok lofwan. Än 15
 swa som modhorin är van at blidheas sonenom.
 nar han bedhis miskund. Swa sighír iak nu honom.
 O min son. vänt thik om til mik. oc iak skal
 vmuända mik til thik. Stat op af thino falle äptir
 gudz vina radhom. Än thätta är yttarsta bref 20
 hulkit iak skal sända honom.

Gudz modhír taladhe til gudz brudh. ok kun-
 gör hwi gudz ordh sighias stundom swa
 myrklica. at the maghin mangaledhis wt-
 thydhas. oc at the vndirstas stundom annor- 25
 ledh af gudhi, ok annorledh af mannom. Ok
 six här huru al the hælgha thräfallelikhet tedhe
 sik brudhinne vndarlica. vndir bokastols. oc
 forgyлта bok liknilse. oc thriggia soolgisla.
 oc thriggia banda färgho. wtthydhande 30

brudhinne hwat thz tekna. Ok af faghre
 beuisning vm the hälgho thräfallelikhet, ok
 af liffsins book. Ok huru christi brudh saa for
 gudhelicom domstol vndarlikin dom thriggia
 5 konunga siäla. af hulkom en var lifwande.
 ok annar fordömdir til häluitis. oc thridhi
 til skärslo eld. ok här äru mang märkelik
 thing af gudz loflike rätuiso ok miskund.
 Capitulum xlvij

- 92 10 **G**Wz modhir taladhe til christi brudh sighiande
 O dottir Jak sagdhe thik för. at thz var yttarsta
 breff sändaskolande thöm konungenom minom
 vin. hulkit vndirstandande är af thöm thingom
 som hanna enkannelica hans personam oc mina.
 15 thy än nakar sitiande hördhe siongas nakat nyt-
 likit thz som tilhördhe hans vin oc sagdhe thöm
 sama. Hwat thz vare hällir glädhis sangir. alla
 helsama autilsa bref. hwar thera badhe thän
 som sang. ok thän som diktadhe. vare värdhir
 20 atirlön. Swa oc gudz rätuisa som dömer i iämpn-
 adh. oc gör rätuiso i miskund. vil sionga rät-
 uiso ok miskund. Thy hwar thän som höra vil
 höre. at thätta är ey autilsa bref. vtan rätuiso
 ok kärlex sangir. Ok thy fordhom nar nakrom
 25 sändis bref. hiolt thz bref autilse ok manilse.
 Auitande af godhgerninganna othokka. oc man-
 ande af sidhanna vmuändilse. Än nu siongir
 gudhelic rätuisa faghran sang. hulkin allom til-
 höre Ok hulkin thän sang höre oc tro. oc ful-
 30 comna mz gärningenne. skal finna helso frukt ok

v~~ar~~dhelix lifs. Nu mat thu spōria hwi gudz ordh
 ighias swa myrklica. at the maghen mz vmskipte-
 licom mattom wtthydhas. oc vndirstandas stund-
 om annorledh af gudhi. ok annorledh af mann-
 om. Jak swara. Gudh är likir thöm manne som 5
 gör oc blandar bränt viin älla bränt vatn. hulkit
 som görs ok blandas af vin Thän blandare hawir
 flere pipor. somlica vpfarande oc somlica nidhir-
 gangande. vm hulka vinit stundom vpgar ok
 stundom nidhirlöpir mz eldzsins hiälp. ok makt. 10 93
 til thäs thz vardhir fulcomnat. Swa gör gudh i
 sinom ordhom. stundom vpgar han vm rätuiso
 ok stundom nidhirfar han vm miskund. swa som
 syntis i thöm konungenom. hulkom som pro-
 phetin sagdhe aa rätuisonna vägna at han skulde 15
 dö. ok tho tillagdhe honom miskunnin flere aar.
 oc gaf honom lifs tima. Ok stundom nidhirfar
 gudh vm enfalda ordhanna framförilse ok licam-
 lika oppinbarilse. Än han vpfar annantidh vm
 andelik vndirstandilse swa som syntis i dauid. hulk- 20
 om mang thing sagdhos vndir salomons nampne.
 ok varo tho vndirstandin ok fulcomnadh i gudz
 syni. Stundom talar gudh af komaskolandom
 thingom swa som af näruarandom. oc menar badhe
 komaskolande thing ok näruarande. thy at al 25
 komoskolande thing oc näruarande. oc framfarin.
 äru for gudhi swa som en punktir älla öghna-
 blik. Ok ey thorft thu vndra at gudh tala stund-
 om myrklica i liknilsom. annat talande ok ann-
 at teknande. thy at thz vardhir af fänfalle sak. 30
 först at gudh skoli tee sina mykla miskund at
 ey nakar hörande gudz rätuiso. skuli vanhopa af

hans miskund. thy at nar mannin vmskiptir vilian
 fran syndinne. tha vmskipte gudh sin hardha
 dom. Annor sak ar at the som tro ratuisonne
 oc gudz lofwan. skulu thes hoghelicare kronas
 5 for sina tro ok tholugha bidhan. Thridhia skal
 ar at vm gudz radh vistis i vissom tima. drofdhos
 somlike ofmykyt for the ginuardho. oc fald the
 foreuistin ok andre latin af sinom astundilsom
 ok heta karlek. for thy at thom leddis vidh langa
 10 bidhan. Ok thy for thassa sak nar iak scrifwar
 nakrom nakor ordh. six ey oppinbarlica hwat
 94 the skulu takas af honom mz godhuilia oc troos
 alla ey. Ok ey kungors thik hwat han tro ordhom-
 en oc fulcomnar thom mz garninginne alla ey.
 15 thy at ey ar thz thik loffikit at vita. Fiardhe
 sak ar at angin skuli tildyruas osnillelica alla
 thrattelica at ranzsaka gudz ordh. thy at gudh
 gor odhmiukan af hoghom. ok vin af ouin. Famta
 ar at hulkin som leta tilfalle at nidhifara. skoli
 20 thz finna. ok hulke som sorghas. sorghas an. ok
 godhe vardha thes vppinbarare. Ther aptir sighir
 christi brudh beata byrgitta. Gudz son taladhe
 til mik sighiande vm nakar taladhe ginom the
 pipo som hafdhe thre boro. oc sagdhe thom som
 25 hardhe. hwat ey hore thu mina rost af thasse
 boro. ey vare han auitande an han taladhe ginom
 andra twa. Swa ar ok amual nu i vare talan
 thy at an tho at min modhir maria sagdhe. at
 thz var yttarsta bref sandaskolande konungenom.
 30 thz ar vndirstandande af hanna persona. An nu
 iak gudh som ar ij modhorinne ok modhorin i
 mik. sande mit budhskap konungenom. badhe

for thera skuld. som nu nãruarande ãru oc ãn
 lifwande. ok swa ok for thera skuld som ey ãru
 ãn fõdde. Rãtuisa ok miskund ãru i gudhi af
 ãuãrdhelico. at mãdhan gudh var ok ãr fullir af
 ãsnille. godhlek ok valde fore luciferum. vilde han 5
 at flere skullo vardha luttakande hans godhlex.
 ok for thy skapadhe han ãnglana. ok somlike af
 thõm aktande oc skodhande sina fãghrind. astunda-
 dho at vara owir gudh. ok thy nidhirfiollo the
 ok wordho onde diãfla. vndir gudz fotom. Ok 10
 ãmuãl hawir gudh miskund i thãssom a nakra
 handa matto Thy at nar diãfwllin af gudz rãt-
 uiso oc tillate fulcomnar thz onda som han girnas.
 hugnas han swa som mz nakre matto. af sinna 95
 ilzsco framgang. ey thy at diãfwlsins pina minzscas 15
 af thy. vtan swa som krankir man hauande stark-
 astan ouin. hugnas af thy at han spõr han dõdhan.
 ãn thot hans siukdoms vãrkir minzskas ey af the
 hõrsl. Swa diãfwllin. nar gudh gõr rãtuiso mot
 mannenom. glãdz af the afwnd. ther han uz ãr 20
 brinnande. ok hans ilzsco thõrstir slokna nakat.
 ãn ther ãptir nar gudh sa minskilse i sino hãr-
 skapi. ãptir diãflanna dyrfwe oc thera fal. skapadhe
 han mannin. til at han skulle lydha hans budh-
 ordhom. oc at han skulle frukt gõra i godhom 25
 gerningom. til thes swa mange mãn forin op til
 himerikis. huru mange ãngla nidhirfiollo af hime-
 rike. thy var mannin skapadhir fulcommin. ok nar
 han hafdhe takit lifsins budhordh. sa han ey til
 gudh ok ey til sin hedhir. vtan lydde diãfwlsins 30
 ãggian oc ondo radhom. oc brõt gudz budhordh
 sighiande. Ætom af lifsins trã. ok vi skolom vita

at thing swa som gudh Thæssin tw swa som
 adam ok eua. vildo ey gudhi ont swa som diáf-
 wllin. ok ey vildo the vara owir gudh. swa som
 diáfwillin. vtan the villo vara sniäl oc vijs swa
 5 som gudh. oc thy fiollo the. ok tho ey swa som
 diáfwillin. thy at diáfwillin hafðhe afwnd til gudh.
 oc thy skal alre ände vardha a hans ysäld. Än
 mannin vilde annat än gudh vilde. at han skulle
 vilia. oc thy forskullade han ok tholde gudz rät-
 10 uiso mz miskund. Ok adam oc ewa kändö oc
 rönto gudz rätuiso. nar the fingo näkt fore
 äronna klädhbonadh. ok hungir for paradijs
 frukt. kötzsins lusta for iomfrudom. räddogha
 for sighirlikhet. äruodhe for hwilo. the fingo ok
 15 ämuäl ginstan miskund swa som varo klädhin
 96 mot näktinne. kost mot hungrenom. inbyrdhis
 samföghilsa sighirlikhet förökilse thera afkömd
 oc affödho. visselica adam hafðhe höuiskasta lif-
 wirne. hulkin alre hafðhe hustru vtan ewam. oc
 20 ey andra qvinno vtan hona ensampna. Gudh haw-
 ir ämuäl miskund ok rätuiso i diuromen. gudh
 skapadhe thry wtuald thing Först änglana hulke
 som haua anda ok ey köt. Annantidh mannin
 hulkin som hawir badhe siäl ok köt. Thridhia-
 25 tidh diurin hulkin som haua köt oc ey siäl swa
 som mannin. Än ängillin thy at han är ande
 tilludhir oc blifwir mz gudhi vtan atiruändö ok
 thorf ey vidhir manzlica hiälp. oc fordhan. Ok
 mannin thy at han är köt. forma han ey at
 30 blifwa vidhir gudh i kötino oatiruändelica. för
 än thz som dödhelikit är skils fran andanom.
 Ok thy ther til at mannin skulle oppehallas.

skapadhe gudh honom til hiãlp oskállik diur. at
 the skullo lydha ok thiãna mannenom. thy at han
 ar batre oc arlicare an the. Åmuãl hawir gudh
 mykla miskund i thãssom oskállico diurom. thy
 at the haua ey blygdh af sinom limom. oc ey 5
 sorgh af dödhenom. för an han kombir the lata
 sik nõghia mz enfallom kost. Ther aptir at noa
 flodh var ouirfarin. giordhe gudh åmuãl rätuiso
 mz miskund. thy at vãl hæfdhe gudh format haua
 inledt israels folk i thz land. thõm var lofwat i 10
 stuntare tima. vtan rätuisa var at the karin som
 skullo halla bázsta dryk. skullo först prõuas. ok
 rensas. oc sidhan hãlghas. hulkom gudh giordhe
 åmuãl mykla miskund nar moyses badh for thõm.
 ok thera synd var forlatin. ok gudhlik nadh thõm 15 97
 gifwin Samuledh aptir thz at iak tok mandom
 idhnas alre rätuisan vtan miskund. oc ey miskund
 vtan rätuiso. Tha hörðhis en høgh røst sighiande.
 O miskunna modhir. o åuãrdhelix konungx
 modhir arna ok røkta miskund. thy at til thik 20
 komo bõne ok tara thins thiãnisto manz konungx-
 sins. Vi vitom at rätuisa ar at hans synde skulin
 pinas. vtan arna miskund. at han skoli vmuãndas
 oc gõra sinna synda angir ok bãtring. ok gõra
 gudhi hedhir. Andin swaradhe i gudhi Fyrafald 25
 rätuisa ar. at han som oskapadhir ar ok åuãrdhe-
 lica ar. skuli hedhras owir al thing. thy at
 af honom aru al thing. oc al thing blifwa ok
 oppehallas i honom. Annor rätuisa ar. at honom
 som åuãrdhelica var ok ar. ok hulkin som i fore- 30
 skipadhom tima föddis vndir stund ok tima. skuli
 thiãnas af allom. ok at han skuli åliskas i alle

renlikhet. Thriddia rätuisa är at han som af sik
 är opinlikin. ok af mandomsins vägna är giordhär
 pinlikin. ok hulkin som i takne dödhelikhet for-
 skulladhe mannenom odödhelikhet skuli astundas
 5 owir al thing. ther magho astundas. ok äru astunda-
 skolande. Fiärdha rätuisa är at the som äru ostad-
 oghe skulin leta sanna stadhelikhet. ok the som
 i myrkiom äru skulin astunda lius som är thän
 hälge ande bedhandis hans hiälp mz idhrugha.
 10 oc sanne ödmiukt, Än af thöm konungenom
 gudz modhirs thianisto man. for hulkom nu bed-
 is miskund. Sighär rätuisan at timin ymningas
 ey oc räkkir ey til for honom at skola rensa
 värdhelica äptir thy rätuisan wtkräfwir. the synde
 98 15 som han syndadhe mot gudz miskund. Ok ey
 forma hans licame thola the pino som han for-
 skulladhe for sina synde. Tho forskulladhe gudz
 modhirs miskund. ok ärnadhe miskund for thöm
 sama sinom thianisto man. at han skuli höra the
 20 thing som han giordhe. ok huru han maghe sik
 bätra än han vili vanlica idhrughas ok vmuändas.
 Ok ginstan i thöm sama punkt sa iak i himpenom.
 eet hws vndarlix vänlex. oc mykelikhetz. ok i
 huseno var bokastol. ok bok ij bokastolenom.
 25 ok iak saa en ängil. oc en diäfwl standande fore
 bokastolenom. Diäfwllin taladhe sighiande mit
 namn är afwi. thänue ängil oc iak äptirfölgdhom
 eet thing os astundelikit. thy at vi seem at vald-
 oghaste herra forethänkir at opbyggia stort thing.
 30 oc thy äruodhom vi badhe, ängillin til thingsins
 vpbyggilse. ok iak til thäs fordäruilse. Än thz
 händir os at nar thän astundelike konungin.

kombir stundom i mina händir. ár han swa hetir
 ok brännande at iak forma ey halda hans siál.
 ok nar han kombir stundom i ángilsins händir
 ár han swa kaldir ok haall. at han ginstan nidhír
 skridhír af hans handom. Ok nar iak atuaktelica 5
 skodhadhe til thán sama bokastool mz alle huxsins
 atuakt. ympningadhis ey min vndirstandilse. oc
 ey formatte min siál. at gripa han ok vndirstanda
 hans fāghrind. swa som hon var. ok ey formatte
 min tunga thz wtthydha. hulkins bokastols tilsyn 10
 var swa som soolgisl. hauande rōdhan lit. oc hwitan.
 ok forgyltan skinande. gyllene litin var skinande
 swa som solin Än hwite litin war swa som hwit-
 aste snio. ok rōdhe litin var swa som fāghirsta 15
 rōdh roos. ok hwar litin syntis i androm. thy at
 nar iak skodhadhe gyllene litin. sa iak hwita litin
 ok rōdha ij honom. Ok nar iak saa hwita litin
 sa iak andra twa litina i honom. Ok samuledh
 var nar iak skodhadhe rōdha litin. swa at hwar
 thera syntis i androm. ok tho var hwar thera 20
 aatskildir i androm ok vm sik. ok ángin androm
 förre álla áptre. Ángin androm mindre álla mere.
 vtan i allom thingom ok hwarn stadh. syntos the
 iämpne. Nar iak saa hōght vp formatte iak ey
 begripa bokastolsins langlek ok vidhelek. Ok nar 25
 iak sa nidhír formatte iak ey gripa hans diups
 osighelikhet. thy at al thing varo ther obegrip-
 likin at skodha ok gripa Ther áptir saa iak i
 siáluom bokastolenom. skinande book swa som
 mäst skinande gul. the book var ypin. ok hánna 30
 script var ey scrifwadh mz blāk álla nakro tholko.
 Vtan hwart eet ordh i bokinne var lifwande oc

taladhe sik siälft. swa som nakar skulle sighia.
 gör thz älla thz. ok alt sändir var thz ginstan
 talat ok giort Ängin las bokinna script. vtan
 hwat som hälzt the scriptin hiolt. thz syntis alt
 5 i bokastolenom ok ij thöm litomen Fore boka-
 stolenom sa iak en konung lifwande i världinne
 vinstra väghin vidh bokastolin sa iak en annan
 konung dödhan. hulkin som var i häluite. Ok
 höghra väghin vidh bokastolin sa iak then thri-
 10 dhia konungin hulkin som var i skärslo elde.
 Thanne foresagdhe lifuande konungir. var swa
 som i enom siwalom glashögh älla glaskari. ok
 circle. sitiande kronadhir. Owir glascirclenom
 100 hängde eet rädhelikit thrävddat swärdh nalkandis
 15 glascirclenom i hwarre stund. Swa som hängiande
 loodh vidh orlogium nalkas til sit tekn Oppa thäs
 sama lifwande konungxsins höghro hand stodh en
 ängil. hauande forgylt kar ok forgylt skööt. Til
 hans vinstra hand stodh en diäfwl hauande hamar
 20 ok tang. ok badhe striddo the. hulkins thera
 hand nämbre skulle vardha. glas circlenom. Nar
 som han hannadhis. ok sundirginge for swärdhenom.
 Än tha hördhe iak rädhelica röst thäs diäfwlsins
 sighiande. Huru länge skal thätta vara. Vi badhe
 25 ängillin ok iak aptärfölghiom ok vedhom ena
 bradh Än ey vitom vi hulkin vara hona skal
 vinna. Ok ginstan taladhe gudhelik rätuissa til mik
 sighiande. Thässin thing som thik tees äru ey
 licamlik vtan andelik. ok ey ät ängil älla diäfwl
 30 licamlike. vtan thz vardhir thy at thu format ey
 vndirstanda andelik thing. vtan mz licamlikom
 liknilsom. Än lifwande konungin syntis thy thik.

swa som i sialom glas circle. thy at hans liiff är
 ey vtan swa som skört glas ok skal ändas i enom
 punkt. Thre vddat swärdh är dödhin hulkin som
 gör thry thing nar han kombir thy at han van-
 makta kroppin. vmskiptir samuitit. ok dräpir allan 5
 styrkin. ok skil swa som swärdh siälina fran
 kroppenom. ok kötino. Än at ängillin ok diäfwll-
 in synas stridha vm kringlotta glaskarit. teknar
 at hwar thera astunda at hua konungxsins siäl.
 hulkin thöm skal tildömas. hwars radhom hon 10
 meer lydhir. Än at ängillin hawir skööt teknar
 at swa som barnit hwilas i modhorinna sköte.
 Swa äruodha ängillin at siälin skuli presenteras 101
 gudhi swa som ij kari. at hon skuli hwilas i äuärdhe-
 lix hughnadz sköte. Än at diäfwllin haur hamar 15
 ok tang teknar at diäfwllin draghir siälena til
 sik. mz wrangx lusta tang. ok sundirlöse hona mz
 onda samthykkio hambre. oc synda gärning. Än
 at kringlotte glascirkillin är stundom mykyt hetir.
 ok stundom haal ok kaldir. tekna konunxsins 20
 ostadhelikhet. thy at han sattir ij frestilsom. huxsa
 swa mz sik. Än thot iak veet at iak gör gudh
 wredhan vm iak fulcomna min lusta. tho skal
 iak thässa sinne fulcomna han. thy at iak forma
 ey atirhalla mik af thässe gerning, ok swa syndar 25
 han vitandis mot sinom gudh. Ok for thy at han
 synda vitande kombir han i diäfwlsins händir
 Ther äptir takir atir konungin idhrugha ok scripta-
 mal. ok vndkombir annantidh diäfwlsins händir.
 ok kombir i gooz ängils vald. thy vtan konungin 30
 forlatir sina ostadhelikhet star han vadhelica. thy
 at han hawir vanskelikin grundual. Ther äptir

saa iak vidh bokastolsins vinstra vāgh. thān andra
 dōdha konungin. hulkin som fordōmdir var. til
 hāluitis. klāddan mz konungxlicom klādhom. ok
 sitiande swa som a stool. hulkin som var dōdhir
 5 ok blekir ok mykyt rādhelikin. Fore konungx-
 sins anlite var eet hiul ther hafðhe fyra linio ij
 yttarsto. ok thz hiulit rōrdhis aptir konungxsins
 blāst. Ok hwar linian gik op alla nidhir aptir
 konungxsins vilia. thy at hiulsins rōrilse var ij
 10 konunxsins valde. Ok thre af thōm liniom varo
 scrifuadha. ok i the fiārdho linionne var alstingx
 ankte scrifwat. Jak saa amuāl vidh thāssa kon-
 102 ungxins hōghro hand en āngil. swa som fāghir-
 stan man. hulkins hāndir toma varo ok tho thiānte
 15 han til bokastolin Ok vjnstara vāghin vidh kon-
 ungin syntis en diāfwl oc hans howdh syntis vara
 likt vidh hund. hans quidhir var omāttelikin.
 hans nafle ypin opuāllande mz litadho etre. af
 allom etirfullom litom. Ok han hafðhe stora ok
 20 starka ok hwassa klō i hwariom foot. Tha sagðhe
 til mik en mäst skinande swa som solin. ok
 vndarlikin at skodha. for sina skinanda fāghrind.
 thānne konungir hulkin thu nu seer ār vsald.
 hulkins samuit nu skal tees thik. hulkin han var
 25 i sino rike ok sinne akt. nar han doo. Ān hulkit
 hans samuit var fōr ān han fik rikit. thz ār thik
 ey lofikit at vita. Tho skalt thu vita at hans siāl
 ār ey for thinom ōghom. vtan hans samuit. Ok
 for thy at siālin ok diāfwllin āru ey licamlik vtan
 30 andelik. thy skulu thik tees diāfwlslik frestilse.
 oc pina vm licamlik liknilse. Ok ginstan tilburðhe
 thān dōdhe konungin at tala. ey af munnenom

vtan swa som af hiärnanom ok sagdhe swa. O
 mine radhgifwara. min akt är at halda ok göma
 alt thz vndir mins rikis krono är. Jak vil oc äm-
 näl äruodha at iak maghe ökia thz fangit är. ok
 at ther af skuli änkte minskas. Än ey aktar iak 5
 at spyria älla leta mz hwat mato thz fangit är
 som iak haldir. ympnyt är mik än iak forma halda
 ok ökia thz iak hawir fangit. Tha ropadhe diaf-
 wllin sighiande: ginom borat är. hwat skal min
 krokir göra. Tha swaradhe rätuisan a bokinne 10
 som var i bokastolenom. insät thin krok i borona.
 ok dragh til thik. ok ginstan thäso rätuisonna
 ordhe framfördho var krokin *insattir*. Än i the 103
 samo stund kom miskunninna hamar for konungin.
 mz hulkom thän same konungir hafdhe mat wtsla 15
 krokin vm han hafdhe vpletat sannind af allom.
 ok fructsamlica vmskipt vilian. Än taladhe thän
 sami konungir sighiande. O mine radhgifwara ok
 mine män, i tokin mik til herra. ok iak idhir til
 radhgifwara. thy kungör iak idhir en man vara 20
 i rikeno. hulkin som är mins hedhirs ok mins
 lifs forradhare. hulkin som är rikesins forsatare.
 ok fridzsins hatare. ok almoghans i rikeno Thy
 än tholkin thols skal almoghin skadhas. vsämia
 vaxa ok inbyrdhis ond thing ökias i rikeno. lördhe 25
 ok olördhe. valloghe män ok almoghin trodho mik
 ij thässom ordhom. ther iak sagdhe thöm. swa
 mykyt at thän mannin ther iak vanfrägdadhe fik
 mästan skadha. oc blygdh for forradhilse. ok
 dombir ok biltogha mal gafs mot honom. tho 30
 viste väl mit samuit hwat sannindin var. j thäso
 male. Ok at iak sagdhe mang thing mot thöm

männenom. for the giri skuld. iak hafðhe til rikit.
 oc for thy at iak räddis at mista rikit ok at
 min hedhir skulde wtuidhas. ok at rikit skulde
 mik ok minom äptirkomarom thäs fastelicare
 5 vidhirblifwa. Jak thänkte ämuäl mz mik at än
 thot iak viste sannindina huru rikit var aflat oc
 fangit. oc huru honom var orättir giordhir. tho
 vm iak takir han annantidh ij mina nadh. ok
 oppinbara iak sannindena. tha kombir allir skadhi
 10 ok obrygdhile oc vanhedhir owir mik. Ok thy
 stadhfaste iak i minom hugh. hällir vilia dö än
 mina orätuiso gerninga ok ordh atirkalla: tha
 swaradhe diäfwllin. O domare see huru konungin
 wtrakkir mik tungona. gudhelik rätuisa swaradhe
 104 15 insät snaru. Nar diäfwllin hafðhe thz giort. hängde
 hwassasta iärn for konungxsins mun. mz hulko
 han hafðhe mat haua sundirskorit snarona vm
 han hafðhe vilit. Än taladhe thän sami konungir.
 O mine radhgifwara. Jak hafðhe radh mz klärkom
 20 ok lärðhom männom vm rikesins stadhga. hulke
 alle sighia mik at vm iak anduardhar rikit i andra
 manna händir skulle iak vardha mangom til skadha.
 oc lifs ok gooz forrädhilsa. Ok thy at iak maghe
 bihalla rikit ok väria thz af ouinom. tilbör os
 25 at thänkia nakar ny thing. oc kloka fundir. thy
 at gamul ingäld ther tilhöra konunxlicom fata-
 bwr. räkkia ey til at styra ok väria rikit. thy
 forethänkte iak nakra nya oc swiklica alaghur.
 ok skatta oppa läggia rikit. til mangra rikesins
 30 manna. ok ämuäl menlösa manna ok väghfaranda
 manna ok köpmanna skadha. i hulkom fundom
 iak forethänkte at blifwa alt til dödhin Än thot

mit samuit viste at thæssin thing varo mot gudhi.
 Ok alle rätuiso. ok oppinbare höuisklikhet Ok tha
 ropadhe diáfwillin sighiande. O domare thánne
 konungir bögdhe badha sina händir vndir mit
 vatnkar. hwat skal iak göra. Rätuisan swaradhe. 5
 Wtgiut owir thöm thit etir. Ok thántidh etrit var
 wtgutit kom ginstan smörilsinna vin fore konungin
 mz hulko han hafðhe væl format afthwa thz etir.
 Tha ropadhe diáfwillin maktelica sighiande. Jak
 see vndarlikit ok othänkelikit. min krokir ar in- 10
 sattir thæssa konunxsins hiarta. oc ginstan offradhis
 monom hamar i skööt. Ok min snara ar insat hans
 mund. ok hwassasta iærn biudz honom. mit etir 150
 ar amuäl ingutit hans handom. ok an offras hon-
 om smörilsa kar. Rätuisan swaradhe a bokinne som 15
 var i bokastolenom. Al thing haua tima ok mis-
 kunnin ok rätuisan skolu mötas aat Ther aptir
 taladhe gudz modhir til mik sighiande. kom dottir
 see oc hör. hwat godhir ande älla hwat ondir
 ande äggia siälinne. thy at hwar man hawir in- 20
 giutilse ok sökilse stundom af godhom anda oc
 stundom af ondom. ok ey ar nakar thän hulkin
 som ey sökis af gudhi swa länge som han lifwir.
 Ok ginstan syntis thän same dödhe konungin.
 hulkins siäl godhir ande äggiadhe ok rædh thæssa- 25
 ledhis tha han lifðhe. O vin. thu äst skylloghir
 at thiäna gudhi mz allom kraptom oc makt. thy
 at han gaf thik liiff. samuit vndirstandilse. hel-
 brygdhelikhet. oc hedhir. ok an ther owir thol
 than thik i thinom syndom. konunxsins samuit 30
 swaradhe talande i liknilse. thz ar sant at iak äghir
 thiäna gudhi. af hulkins valde iak ar skapadhir.

ok atirlöstir. ok iak liuir oc vppehaldz-af hans
 miskund. Thwärt amoot äggiadhe ondir ande
 konungenom. O brodhir iak radhir thik got radh.
 gör swa som thän som rensa äple. han kasta bort
 5 fasit ok afskrädhona. oc thz bäzsta ok thz nyt-
 licasta atirgömir han sik. gör thu samuledh. thy
 at gudh är ödhmiukir oc miskunsambir. tholughir.
 ok ängxsins vidhírthorfwande. gif thy honom af
 thino goze thz thu gitir gagnlica oc väl mist.
 10 oc atirgöm thik thz nytlicasta. oc thz som bäzst
 är. gör thy alt thz thik lystir til kroppin. thy
 106 at thz ma rasklica bättras. ok forlat thz som thik
 ey lystir at göra än thot thu äghir thz göra. oc
 gif almoso for thz. thy at flere magho ther af
 15 hugnas. Konunxsins samuit swaradhe. thätta är
 nyttelikit radh. thy at iak ma väl nakat gifwa
 af mino goze. af hulko iak hawir ey skadha.
 hulkit gudh räkna tho alra mäst. Än alt annat
 skal iak göma til minna eghna nyt. at iak maghe
 20 afla oc fa mangra manna vinskäp. Ther äptir
 taladhe ängillin annantidh. som konungenom var
 gifwin til gömo mz sinom radhom ok inskiut-
 ilsom sighiande konungenom. O vin. thänk at
 thu äst dödhelikin. oc skal sköt döð. huxsa ok
 25 ämuäl at thätta lifwit är stunt. ok gudh är rät-
 uis domare oc tholughir. hulkin som väghir alla
 thina thanka. oc ordh ok gärninga. af thins
 vndirstandilsa allirs ophofwe. ok til thinna ände-
 lykt. ok han ämuäl dömir alla thina aktir ok
 30 astundilse. ok latir änkte oransakat. thy nytia
 thin tima ok föroleek skällica. styr thina limi
 til siälinna nyttelikhet. liiff välmatadhír. ey gör-

ande kötzsins vilia i ondom astundilsom. thy at
 he som lifwa äptir kötino oc sinom vilia. skulu
 ey koma til gudz fadhírnis land Thwárt a mot
 aggiadhe diäfwlslikin ande konungenom mz sinom
 nbläsilsom. O brodhír an thu skalt göra rákin- 5
 skap af allom stundom ok timom. huru skalt thu
 tha gládhias. thy hör mit radh. gudh ár miskun-
 sambir ok blidcas rasklica. oc ey hafðhe han atir-
 löst thik vm han vilde fortappa thik. Thy sighír 107
 scriptin at alla synde forlatas vm idhrugha. Gör 10
 thy swa som en klokir man. hulkin som skulle
 gälla thöm han var skylloghír tiughu vaghe guld.
 ok ey hauande thz han matte bitala. spordhe
 radh af sinom vin. ther houom rádh at taka xx
 vaghír alla pund kopar. oc forgylla thöm mz enne 15
 vagh guld. oc swa forgyлта gälla thöm han var
 skylloghír. ok thán sami giordhe äptir thy radhe.
 oc galt sinom borghara xx vaghír kopir. smordh
 oc forgyлт mz gulle. ok nittan pund guld behyлт
 han sik siäluom. Gör oc thu samuledh. skipa 20
 nittan stunde af timanom til thin vilia ok lusta.
 oc til thinna gládhi. ok en time ár thik ympnin
 til at haura sorgh. ok idhrugha for thina synde.
 gör thy diärflica äptir thinna synda vidhírgango
 oc scriptamal. hwat thik lystir. thy at swa som 25
 kopar smordhír mz guld. synis allir saman guld.
 Swa synda gerninga hulka som teknas mz kopar-
 enom. forgyлта mz idhrugha skulu afskrapas. oc
 alla thina gärninga skulu skina som guld. Konung-
 sins samuit swaradhe. thátta radh synis vara skäl- 30
 likit ok lustelikit. thy at vm iak swa gör ma iak
 skipa alla timana til minna gládhi. An taladhe

godhír ángil konungenom mz sinom inblásilsum
 sighiande. O vin. huxsa först mz hwat mástar-
 skapi gudh wtledde thik. af thinna modhírs
 thranga quidh. Ok thánk annantídh mz hwat
 5 tholomodhe gudh látir thik lifwa. huxsa thrídhia
 tídh mz huru store besklikhet han atírlöste thik
 af áuárdhelicom dödh. Thwárt a mot inbláste
 díafwllin. oc rádh konungenom i swa matto. O
 108 brodhír Vm gudh wtledde thik af thrangom
 10 modhírs quídh i várdinna víidhlek. huxsa ámuál
 at gudh skal wtledha thik annantídh af várdinne
 mz hardhom dödh. ok vm gudh látir thik länge
 lifwa. hoxsa ok ámuál at thu hawír mykyt omak
 ok dröuilse mot thinom vilia i thássa lifwe. Ok
 15 vm gudh atírlöste thik mz sinom hardha dödh
 hwa nödgadhe han ther til. ok ey badh thu
 han ther til. Tha swaradhe konungxsins samuit
 swa som talande innantíl. sant ár thz thu sighír.
 meer sörghír iak nu at iak skal döð. án nar iak
 20 var föðdir af modhír lifwe. ok thungare ár mik
 at thola várdinna ginuárdho ok mins hux gen-
 strídhelikhet. án nakat annat. ok iak vilde án
 mik gafwis vsk. hállir lifwa i várdinne vtan
 dröuilse ok blifwa i hánna hugnadh án skílias
 25 af várdinne. ok hállir vilde iak húa áuárdhe-
 likit líif i várdinne mz várdz hugnadh oc sálik-
 het. án at íhesus hafðhe atírlöst mik mz sino
 eghno blodhe. ok ey aktadhe iak at vara íj hime-
 ríke án iak matte húa várdina. áptír minom
 30 vilia i íordhríke Tha hördhe iak ordh af boka-
 stolenom sighiande swa. tak bort smörilsanna kar
 af konungenom. thy at han syndaðhe mot gudhi

fadhír. Gudh fadhír. hulkin som ár i sonenom ok
 thöm hálgha anda áuárdhelica. gaf rät lagh ok
 san vm moysen. Än thänne konungir skipadhe
 ginuárdogh lagh ok wrang. Än for thy at thänne
 konungir giordhe nakar godh thing. an thot ey mz 5
 godhe akt. gifs honom at ágha rikit i sina dagha.
 at han skuli swa taka sin lön i världinne. Annan-
 tidh taladhe ordhit af bokastolenom sighiande swa. 109
 bortför hwassasta iärn af konungsins óghom. thy
 at han syndadhe mot gudz syni. ther sighír mz 10
 sinom apostle. at dombir vtan miskund skal
 them vardha som ey gör miskund. Än thänne
 konungir vilde ey göra miskund. them manne ther
 han viste vara orättelica plaghadhan. oc ey rätta
 sina villo. ok ey vmskipta sin wranga vilia. tho 15
 for nakra the godha gerninga som han giordhe.
 gifwis honom til löna at han hafwi snial ordh i
 munnenom. ok at han ráknis vijs oc sniállir af
 flástom. Thridhiatidh taladhe rátuisonna ordh
 sighiande. takis bort hamarin af konungenom. thy 20
 at han syndadhe mot thöm hálgha anda. thy at
 thän hálgha ande forlatir synde allom thöm sannan
 idhrugha haua. Än thänne konungir forethänkir
 at blifwa i sinne synd. alt til ändelyktena. tho
 for thän skuld at han giordhe nakra godha ger- 25
 ninga. gifwis honom thz han hetelikast oc mást
 astunda. hans óghom lustelikit. som ár the faghra
 qvinnan som han bedhis til hustru. ok ther mz
 at han skoli faa faghran liifs anda. ok óskelikin
 for världinne. Ther áptir nar konungxsins yttarste 30
 time kom ropadhe diáfwillin sighiande. smörilsa
 karit ár nu bort takit. thy skal iak thyngia händ-

rina at the skulu ey göra fructsama gärninga.
 Ok ginstan diäfwllin hafðhe thz sakt. var konungin
 rântir af styrk ok helbrygdhelikhet. Ok ginstan
 ropadhe diäfwllin sighiande. hwassa iärnit är bort
 5 takit. thy skal iak thyngia ok bätir atläggia mina
 snaru. ok tha var ginstan konungin rântir af
 maleno. Ok ij sama punktenom taladhe rätuisan
 110 til then godha ängillin som konungenom var
 gifwin til gömo sighiande leta i hiuleno. oc see
 10 hulkin linian vpgar i höght. oc tha fanz the linian
 vpga ther alstinx änte var scrifwadh. vtan var
 al slät Ok tha swaradhe rätuisan. thy at thässin
 siälin älskadhe thz tomt är. thy skal hon nu
 ga til sins atirlönara älskelikhet. ok ginstan skildis
 15 konungxsins siäl vidh kroppin, Nar siälin var
 wtgangin ropadhe ginstan diäfwllin sighiande,
 Jak skal sundirslita thässa konunxsins hiarta.
 thy at iak äghir hans siäl. Ok tha sa iak huru
 konungin allir vmskiptis af howdzsins iässa oc
 20 til ylianna. ok syntis rädhelikin swa som thz
 diur som alt vare flaghit. ok hans öghon wt-
 brutin. ok alt kötit swa som samanlifrat. ok tha
 hörðhis hans röst tholkin. Vee mik thy at iak
 är blindir vordhin. swa som hwalpir föðdir i
 25 blinde. letande modhorinna baklot. thy at for
 min othokka see iak ey modhrinna spina. Ve
 mik. thy at iak se i minne blinde at iak skal
 alre see gudh. thy at mit samuit vndirstar nu
 hwat iak skulle haua giort oc iak ey giordhe.
 30 Vee mik. thy at iak föðdir i världina mz gudz
 forsyn. ok rensadhir mz döpsilom. glömde at
 älska gudh. ok for thy at iak vilde ey drikka af

gudhelix sötma miolk. thy är iak licare blindom
 hund. än seande ok lifuande barne. Än nu äm-
 uäl mot minom vilia än thot iak var konungir.
 nödhgas iak at sighia sannind. Jak var tilbundin
 swa som mz threm repom ok skylloghir at thiäna 5
 minom gudh. for döpsit. oc for hionalaghit. oc
 for rikesins krono. Än thz första forsmadhe iak.
 thy at iak vände min godhuilia til världinna 111
 fafango. thz andra aktadhe iak ey. thy at iak
 astundadhe annars hustru. thz thridhia forsmadhe 10
 iak. nar iak höghfärdhadhis af världzlico valde.
 oc iak huxsadhe ey himirikis vald. Ok for thy.
 än thot iak är nu blindir. tho see iak i mino
 samuiti at iak skal bindas til diäfwlsins hat. for
 döpsins forsmälse. for kötzsins vanshipadb rörlise 15
 skal iak thola diäfwlsins lusta. Än for höghfärdh-
 ina skal iak tilbindas diäfwlsins fotom. Tha swar-
 adhe diäfwllin. O brodhir. nu är time at iak skuli
 tala. oc göra talande. kom thy mik ey mz kär-
 lek vtan mz hat. Visselica iak var faghirst af 20
 allom anglom. oc thu vast dödhelikin man. ok
 valloghaste gudh gaf mik frälst siälfswald. än for
 thän skuld at iak rördhe thz vanshiplica. oc iak
 vilde hällir hata gudh. at iak skulle ga owir han
 än iak vilde älska han. thy fiöl iak swa som thän 25
 som howdhit hawir nidhiruänt. oc fötrena op.
 Än thu swa som ok hwar man. vast skapadhir
 äptir mit fald. oc fik särlikin fordel for mik. swa
 som är at thu äst atirlöstir mz gudz sons blodhe
 ok ey iak. thy for thän skuld at thu forsmadhe 30
 gudz kärlek. thy skalt thu vända thit howdh til
 minna fötir. ok' iak skal taka thina fötir i min

mun. at vi skolin vara swa samanføgdhe. swa
 som the. ther annar hawir swærdh i ånnars hiarta.
 ok annar kniiff i annars inålfwom. thu stik mik
 mz thinne wredhe. ok iak skal stinga thik mz
 5 minne ilzsko. thy at iak hafðhe howdh som ar
 vndirstandilse at iak skulle hedhra gudh. vm
 iak hafðhe vilit. ok thu hafðhe fõtir thz ar styrk
 112 at ga til gudh. ok thu vilde ey. thy skal mit
 rådhelica howdh. vþnõta thina kallo fõtir. Visse-
 10 lica thu skalt vpswålghias oatiruåndelica. oc ey
 vþnõtas. vtan thu skalt vþnyas til thz sama
 åuårdhelica. Fõghiom os åmuål saman mz threm
 repom. första repit vari i midhuagho. mz hulko
 thin nafle ok min skuli samanføghias. at mik
 15 andande skuli thu dragha mit etir i thik. ok nar
 thu andas skuli iak dragha thin inalue i mik.
 ok thz ar vål vart. thy at thu ålskadhe meer
 thik ån thin atirlõsara. swa som iak ålskadhe
 meer mik ån min skapara. fõghiom saman mz
 20 andro repeno thit howdh ok mina fõtir. mz thy
 thridhia. mit howdh oc thina fõtir. Ther åptir
 sa iak then sama diåfwl haua thre hwassa klõr i
 hwariom foot. ok sagðhe til konungin. O brodh-
 ir. thy at thu hafðhe õghon til at thu skulle
 25 see lifsins vagh. ok samuit at skodha mållan ont
 oc got. thy skulu twa mina klõ inga ok ginom
 stinga thin õghon. ok thridhia klon skal inga i
 thin hiarna. af hulkom thu skalt swa quåfwias.
 at thu skuli aldir saman vara vndi minom fotom.
 30 thy at thu uast til thz skapadhír at thu skulde
 vara min herra. ok iak thin fota pallir. thu fik
 ok tw õron. til at thu skulle hõra lifsins vagh.

ok mun til at thu skulle tala siälinna nyttelik
 thing. Vtan for thän skuld. at thu forsmadhe at
 höra ok tala thinna siäl helso. thy skulu twa klör
 annars minz footz. inga i thin öron. af hulkom
 thu skalt swa pinas. at al the thing skulu vardha 5
 thik alra beskast. som thik syntos för vara söt
 nar thu syndadhe mot gudhi Sidhan thätta var
 saght, samanfögdhos mz foresagdhom mattom.
 konunxsins howdh. oc fötir ok nafle. mz diäfwlsins
 hofdhe ok fotom ok nafle. ok swa samanbundne 10 113
 nidhírforo the badhe i háluitis diup. Ok tha hör-
 dhe iak ena röst sighiande. O. O. hwat hawir nu
 konungin af allom sinom rikedomom. visselica
 ey vtan skadha. ok hwat af hedhrenom visselica
 ey vtan blygdh. Hwat hawir han af sinne giri. 15
 ther han mz gírnadhís ríkit. sannelica ey vtan
 pino. han var smordhír mz hálaghe oleo. ok
 vigdhír mz hálaghom ordhom. ok kronadhír mz
 konungxlike krono. at han skulle hedhra gudz
 ordh ok gerninga. ok väria oc styra gudz folk. 20
 ok vita sik altídh vara vndir gudz fotom. ok gudh
 sin atírlönara. Än for thy at han forsmadhe at
 vara vndir gudz fotom. ok lydhno. thy är han
 nu vndir diäfwlsins fotom ok herradóme. Ok for
 thy at han vilde ey atírlösa sin tima mädhan 25
 han matte. thy skal han ey haua hädhanfran
 fruktsaman tima. Ther äptír taladhe rátuísan a
 bokinne hulkin som var i bokastolenom ok sagdhe
 til mik. Al thessin thing som thik äru swa al-
 uarlica teedh. äru i enom punkt nar gudhi. Än 30
 for thän skuld at thu äst licamlikin. thy är vidhír-
 thorftelikít. at andelik vndirstandelse skulin thik

vplatas oc tees mz likamlicom liknilsom. Ok at konungin ok diáfwillin ok angillin syntos thik tala til saman. thz är änkte annat. vtan at äggilæ oc ingiutilse gooz anda ok ondz. äntigia giordha
 5 vm thöm älla thera radhgifwara. älla thera vini til konunxsins siäl. Än at diáfwillin ropadhe sighiande. ginom borat är thäntidh konungin sagdhe sik vilia behalda hwat som hälzt vndir krononne var. ä i hwat hälzt matto thz vare
 114 10 fangit ok aflat. ok ey akta rätuisona. Thz är swa vndirstandande. at konungxsins samuit ginom boradhis mz diäfwlsins iärne. thz är mz syndenna härdsco. nar han vilde ey vpleta ok ranzsaka. hulkin thing rätuislica hördho til rikit. älla ey.
 15 älla nar han aktadhe ey at vägha ok skodha. hulka rätuiso han hafdhe til rikit. Än tha var krokin insattir konungxsins siäl. nar som diäfwlsins frestilse formatte swa mykyt i hans siäl. at han vilde blifwa i sinne orätuiso alt til dödhin.
 20 Än at hamar kom i konungxsins skööt. äptir krokin teknar idhrughans tima som gifwin var konunginom Thy än konungin hafdhe haft tholkin thanka. Jak syndadhe. ey vil iak längir atirhalla vitande orättelica ok illa aflat gooz. jak skal
 25 bätra mik hädhan fran. ginstan hafdhe orätuisonna krokir varit wtslaghin mz idhrughans hambre. ok konungin hafdhe komit til godhan vägh ok liiff Än at diáfwillin ropadhe sighiande. konungin biudhir mik tungona. ok ginstan var
 30 snaran insat. thy at konungin vilde ey göra nadh mz thöm mannenom. som vanfrägdhadhir var af honum. thz är swa vndirstandande at hulkin som

hálzt som vitande lasta ok vanfrágdhír sin iám-
 cristin. at han skoli wtuidha sina eghna frágdh.
 han stýris af diáfwlslicom anda. oc skal bindas
 mz snáru swa som thiufwir. ok at hwast iárn
 kom for konungin áptir snárona. teknar timan 5
 gifnan konungenom i hulkom han hafðhe mat
 vmskipta. ok rétta wrangan vilia oc gerning. thy
 nar mannin réttir sin brut mz godhom vilia ok
 bátring. tholkin vili ár som hwassasta iárn. mz
 hulko diáfwlsins snara sundirskárs. ok synda for- 10 115
 latilse forskullas. Thy án konungin hafðhe vmskipt
 sin vilia oc giort nadh thöm oráttelica ok van-
 frágdadha mannenom. ginstan hafðhe diáfwlsins
 snara varit sundirskorin. Án for thy at han stadh-
 faste sin vilia i onde forakt. thy var rátuusa at 15
 han skulle thes meer hárdhas. Thridhiatidh saat
 thu at nar som konungin forethánte vppa lággia
 nya skatta i rikeno var etir ingutit ij hans hándir.
 Etrit tekna at konungxsins gerninga styrðhos af
 diáfwlsins anda. ok wrangom ággilsom. thy at 20
 swa som etrit gör oro ok kyld i kroppenom. swa
 möddis konungin ok oroadhis af ilzskofullom
 ággilsom. oc huxsilsom. vpletande ok thánkiande
 mz hwat matto han matte faa andra manna gooz
 ok ágho. ok vágðfaranda manna guld. oc haf- 25
 wor. badhe til land ok vatn. Thy at nar tholke
 vandrande mán swa som sofwande trygge oppa
 felikhet. thánkto oc trodho sit guld oc gooz
 vara vél beuarat i sinne vário ok sinom eghnom
 handom. viste the ey af för án thz var i konungx- 30
 sins valde. Án at smörilsanna kar kom áptir etrit.
 teknas ihesu christi blodh mz hulko hwar siukir

lifwande görs. thy vm konungin hafdhe v^æat ok
 stänkt sina *gerninga* i ihesu christi blodz skudh-
 ilsom. ok hafdhe bidhit gudh sik til hiälp. oc
 hafdhe saght, O herra gudh. thu som mik skap-
 5 adhe ok atirlöste. iak veet at iak kom mz thino
 tillate til rikit ok krononna. vmstridh thy the
 ouini som mot mik stridha ok lös mina skuld.
 thy at rikesins ingäld ympningas ey til thz. Jak
 hafdhe ändelica giort hans gärninga ok byrdhe
 10 lätta at b^ära. Än for thy at han girnadh^s annars
 116 gooz viliande synas rätuis hwar han viste sik
 vara orätuisan thy styrdhe diäfwllin hans hiarta.
 hulkin honom rädh oc tilskyndadhe at göra mot
 kirkionna skipan. ok röra oc vpuäckia stridhe
 15 oc swika menlösa. ther til rätuisan af gudhelix
 valdz bokastol ropadhe owir han hämd oc dom
 oc iämpnadh. Än hiulit hulkit som rördhis äptir
 konungxsins bläst. teknar konunxsins samuit.
 hulkit som rördhis swa som hiul stundom til
 20 glädhi ok stundom til sorgh. Ok fyra linior
 hulka som varo i hiuleno tekna fyrafallan vilia
 som hwar man äghir at haua. swa som fulcomnan.
 starkan. rättan. fulcommin vili är at älska gudh
 ok vilia haua han owir al thing. Ok thänne vili
 25 skal vara i försto oc höxsto linionne. Annar vili
 är at astunda oc göra sinom iämcristne got. swa
 som sik siäluom fore gudz skuld. ok thässin vili
 vari starkir at han skoli ey brista af hat älla
 nidzskap. Thridhi vili är at vilia afhalda af
 30 kötlicom astundilsom. ok astunda äuärdhelik
 thing. Ok thässin vili vari rättir at thz vardhe
 ey til at thäckias mannom vtan gudhi. Ok thässin

vili skal vara scrifwadhír i thridhio linio. Fiárdhe
vili ár ey vilia hua världina vtan skállica til
ensampna vidhírthorft. tha hiulit var vmuánt.
syntis i the linionne som vpgik i höght. at konungin
álskadhe världinna lustilse oc forsmadhe gudz 5
álskelikhet. J andre linionne var scrifwat at han
álskadhe världinna män ok hedhír. J thridhio
linionne var scrifwat the álskelikhet som han
hafdhe vanskíplica til världinna ágho. ok rike-
doma. J fiárdho linionne var ánte scrifwat vtan 10
alt var thz tomt i hulko gudz álskelikhet ówir
al thing skulle hua varit scrifwadh. Ok thy thz
som tomt var i fiárdhe linionne teknadhe at hans
siál var tom af gudz álskelikhet. ok ráddogha
thy at vm ráddoghan draghír siálin gudh til sik. 15
ok mz álskelikhetinne fástis gudh i godhe siál.
thy vm mánnin hafdhe alre álskat gudh i lifwandis
lifwe. ok sagdhe nu i yttarsta timanom. af allo
hiárta. O herra gudh. mik angra af allo hiárta
hua syndat mot thik. gif mik thina álskelikhet. 20
ok iak skal bátra mik. hár áptír. thán man. som
tholka álskelikhet hafdhe skulle ey ga til háluitis.
Nw for thy at konungin álskadhe ey thz han
skulle álska. thy hawir han nu sins álskelikhetz
atirlón. Ther áptír sa iak then andra konungin 25
vidh rátuisonna höghro hand hulkin som var i
purgatorio. Ok han var likir nyfóddo barne. ey
formaghande róra sik. vtan at enast. at han vp-
lypte óghonin. Ok vinstra vāgh vidh konungin.
stodh en diáfwl hulkins howdh liikt var vidh 30
smidhiobálgh. mz lange pipo. ok hans arma syntos
swa som twe orma. hans knä swa som prás. ok

hans fötir swa som langir krokir. Oppa konungx-
 sins höghro hand stodh faghirste angil. redho-
 boin at hialpa. ok tha hördhe iak röst sighiande.
 Thanne konungir synis nu swa som hans siäl
 5 var skipadh. nar hon gik af kroppenom. Ok
 ginstan ropadhe diäfwllin til bokinna som var i
 bokastolenom. oc sagdhe. Vndarlikit synis här
 thy at thanne angillin ok iak bidhadhom thassa
 barnsins fözlo. han mz sinne renlikhet. ok iak
 10 mz alle minne orenlikhet. thantidh barnit var
 födt. ey til kötit vtan af kötino. syntis i thy
 orenlikhet ther angillin vidh stygdís. ok formatte
 ey hanna smaswenin. Än iak hannar han thy at
 han fiöl i mina händir. än ey veet iak hwart
 118 15 iak skal ledha han: thy at min myrko öghon see
 ey han. for enna handa klarhetz skini som fram-
 gar af hans bryste. Än angillin see han oc veet
 hwart han skal ledha han ok forma ey hanna
 han. thy thu som rätuis domare är lös vara
 20 strijdh ok skil vara thrätto. Ordhit swaradhe
 a bokinne som stodh i bokastolenom. thu som
 tala. sigh for hwat sak thasse konunxsins siäl
 fiöl i thina händir. Diäfwllin swaradhe. thu äst
 siälf rätuisan. thu sagdhe at angin skulle inga
 25 i himerike thän som ey för atirgulle orättelica
 aflat gooz. oc borttakit. Än thassin siäl är al
 smittadh af illa fagno. oc orättelica afladho goze.
 swa mykyt at alla hans adhro ok miarghir ok
 köt. ok blodh vp föddos. ok växsto af orättelica
 30 afladho goze ok kost. Annantidh sagdhe thu. at
 liggianda få oc dyra hafwor. ther maar ok madhka
 gnagha ok vpäta skulle ey samansankas. vtan the

hafwor oc gooz som blifwir auärdhelica. Än i
 thässe siälinne är then stadhin tombir ther hime-
 rikis liggiandafä ok hafwor skulle liggia. Än than
 stadhin var fullir hwar madhca oc frödhe föddos
 ok vpfostradhos. Thridhiatidh sagdhe thu at iäm- 5
 cristin skulle älskas for gudz skuld. Än thässin
 siäl älskadhe meer kroppin än gudh. ok aktadhe
 änkte af iämcristins älskelikhet. thy at mädhan
 han var i kötino oc kroppenom. hugnadhis han
 af thy goze som orättelica borttox af hans iäm- 10
 cristne, ok sarghadhe sinna vndirdana hiarta. ok
 aktadhe ey andra manna skadha. mädhan han
 hafdhe yfryt. han giordhe hwat som hälzt honom
 thäktis ok bödh hwat han vilde. ok litit aktadhe
 han af iämnadhenom. Thätta äru höxsta saki. ther 15
 han kom fore i mina händer. ok thöm fylgdho
 otalica andra. Tha swaradhe ordhit af rätuisonna
 book sighiande til ängillin. hör thu ängil siälinna
 gömare. hulkin som är i liuse ok seer liusit. hwat
 rät alla dygdh hawir thu til at hiälpa thässe siäl. 20
 Ängillin swaradhe. han hafdhe hälgha cristna
 tro. oc trodhe oc hopadhe hwaria synd skula af-
 skrapas oc forlatas mz idhrugha oc scriptamalom.
 ok räddis han gudh. än thot mindra än han skulle.
 Annantidh taladhe rätuisan af bokinne. sighiande, 25
 O thu min ängil. thik louas nu at hanna siälina.
 oc thik diäfwl louas at see siälinna lius. vpletin
 thy oc ranzsakin badhe hwat som thässe siälin
 älskadhe nar hon lifdhe i licammanom. oc hafdhe
 alla limi hela. Ängillin oc diäfwllin swaradho 30
 badhe. han älskadhe männena ok rikedomana.
 tha sagdhe rätuisan a bokinne, hwat älskadhe

han nar han angxladhis af dözsins thrange. the swaradho badhe. han älskadhe sik siäluan. thy at meer angxladhis han af kötzsins siukdom oc hiärtans dröuilsom. än af sins atirlösara pino.

5 Än taladhe rätuisan. vpletin hwat han älskadhe i sins lifs yttarsta punkt. nar han hafdhe än i sik heelt samuit. ok vndirstandilse. Ängillin swaradhe tha ensamin. thässin siälin huksadhe tholkaledhis Vee mik at iak var mykyt diärfwir

10 mot minom atirlösara. gudh gafwe at iak hafdhe en tima i hulkom iak matte thakka minom gudhi. meer thrängir oc thräghar mik nu at iak hawir syndat mot minom gudhi. än mins kötz värkir. ok ämuäl. än thot iak finge ey himerike. tho

15 vilde iak thiäna minom gudhi. Rätuisan swaradhe a bokinne sighiande. Thy at thu diäfwl format ey see siälina for hänna klarhetz skiin skuld. Ok thu min ängil format ey hanna hona. för hänna orenlikhet. thy är rätuis dombir at thu

20 diäfwl skuli rensa hona. ok thu ängil hugna hona. ther til hon skuli inledhas til äronna klarhet. Än thik siäl louas at see til ängillin ok haua hugnadh af honom. Ok thu skalt vardha lut-takande christi blodz oc hans modhirs oc gudz

25 kirkio böna. Ther äptir sagdhe diäfwllin til siälinna. for thän skuld at thu komt i mina händer ful mz illa afladho goze oc kost. thy skal iak töma thik mz minom präs. ok tha satte diäfwllin konunxsins hiärna mällan sin knä. hulkin liik

30 varo präs. ok samanthrängde starklica i langleek ok vidhelek. ther til allir märghin vardh thundir oc klen swa som träs lööf. Annantidh sagdhe

diäfwllin til siälinna. thy at then stadhin hwar
 dygdhena skullo vara. är tombir. thy skal iak vp-
 fylla han. Ok tha satte diäfwllin swa som smidhio-
 bälgx. pipo i konunxsins mun ok bläste starklica
 ok maktelica vpfyllande han mz rädhelico vädhre. 5
 swa mykyt at alla konunxsins adhro ok sinu
 slitnadho vsulica Thridhiatidh sagdhe diäfwllin
 konunxsins siäl thy at thu vast omiskunsambir
 vidh thina vndirdana ther skullo hua varit swa
 som thine syni. thy skulu mine bitande arma 10
 thrängia thik ok pina. thy at swa som thu stakt
 thina vndirdana. Swa mine arma like ormom skulu
 slita thik mz mästom värk ok styg. Äptir thässa
 thre pino swa som prässins. oc blästins ok orm-
 anna. nar diäfwllin ville än thyngia pinonar ok 15
 byria af the försto tha saa iak gudz ängil wt- 121
 räkkia sina händer owir diäfwlsins händer. at han
 skulle ey thyngia oc öka pinonar. at göra hona
 äptir sinne ilzsco swa thunga som första sinne.
 Ok swa minzskadhe gudz ängil pinona i hwarre 20
 stundinne. ok siälin oplypte sin öghon til ängillin
 äptir hwaria pinona. tho änkte talande. vtan swa
 som teknande. i sinom athäfwom. at hon hugnadhis
 oc skulle sköt frälsas ok .helas. Sidhan taladhe
 ordhit af bokastolenom sighiande mik, Al thässin 25
 thing ther thik äru swa fullelica teedh. vardha
 när gudhi ij enom punkt. Än for thy at thu äst
 licamlikin. thy tees thik thässin thing vm liknilse.
 Nw än thot thänne konungir var girughir til
 världz hedhir. ok at taka the thing som ey varo 30
 hans. tho for thän skuld at han räddis gudh. oc
 lät af at göra somlik thing ther honom lyste for

thän räddoghan. thy drogh thänne räddoghe han
 til gudz kärlek. thy skalt thu vita at *mange*
 mangfalle giordhe. oc vafdhe i mangom syndom.
 fa mästan idhrugha fore dödhin. ok thera idhrughe
 5 ma swa fulcommin vara. at ey at enast forlatz
 thöm syndin. vtan än ämuäl skärslo eldz pina.
 vm the döo i thöm idhrugha. Än thänne konungir
 fik ey kärlek. för än i yttarsta liffsins punkt. ok
 nar honom vanskadhis samuitit ok al kropsins
 10 makt. fik han gudhelik inskiutlse af minne nadh.
 swa at han syrgdhe meer af gudz vanhedhir. än
 af sinom värk oc skadha. ok thässin sorghin
 teknadhe thz liusit. ther diäfwllin var af blindir
 giordhir. ok viste ey hwart han skulle ledha
 122 15 konungxsins siäl. Ok ey sagdhe han sik for thy
 vara blindan, at han ey hafdhe andelik vndir-
 standilse. vtan at han vndradhe swa mykla liusins
 klarhet. ok swa mykla orenlikhet. i the siälinne.
 Än ängillin viste väl. hwart han skulle ledha
 20 siälinna. Än han matte tho ey hanna hona för
 än hon vare rensadh. Swa som scrifwat är Ängin
 skal see gudz änlite vtan han för är rensadhir.
 Än taladhe ordhit a bokinne sighiande. thz at
 thu saat ängilin wträkkia sina händir owir diäf-
 25 wlsins händir. at han skulle ey thyngia pinona.
 teknar ängilsins vald owir diäfwlsins vald. ther
 ängillin mz fortakir oc atirhallir diäfwlsins makt
 oc vald. thy at diäfwllin hafdhe änga matto oc
 änga skipan. til at pina siälina. vtan han atir-
 30 hiollis mz gudz dygdh. oc valde. ok thy gör
 gudh ämuäl miskund i häluite. thy at än thot
 fordömdom vardhir ey atirlösn. oc ey synda for-

latilse alla hugnadhír. tho ár gudz miskund mykyn i
 thy at the pinas ey vtan *áptír* *rätuisonne* ok sinne
 forskullan. Álla hafðhe *diáfwllin* ánga *támpran*
 alla matto i sinne *ilzsko*. Sannelica at *thánne*
konungir syntis swa som nyföt barn tekna at 5
 hulkin som vil föðhas af *världinna* *fafango* oc til
hinerikis *liiff*. skal vara menlös som barn ok
 vaxa til *fulcomnilsa* i gudz *nadhóm*. oc *dygdhom*.
 ok at *konungin* *vplypte* sin *öghon* til *ängillin*.
 tekna at han hafðhe hugnadh af *thöm* *ángle* hans 10
*göm*are var. ok gládhi af *hopi*. thy at han *hop-*
adhi sik koma til *áuárdhelikit* *liiff*. Ok swa *vndir-*
standas *andelik* *þing* vm *licamlik* *liknilse*. thy at
ángle alla *diáflla* *haua* ey *tholka* *limi* alla *vidhír-*
talan *máðhan* the *áru* *anda*. Vtan *thera* *godhlekir* 15 123
 ok *ilzska* *kungörs* *licamlicom* *öghom*. vm *tholik*
liknilse. Ther *áptír* *taladhe* *ordhit* af *bokastolenom*
sighiande *mik*. *Bokastolin* som *thu* sa *teknar* *síaluan*
gudhdomin *fadhír* ok *son* ok *thán* *hálgha* *anda*.
 Án at *thu* *formatte* ey *begripa* *bokastolsins* *lang-* 20
likhet. ok *vidhelek*. oc ey *diuplikhet* oc ey *höghe-*
likhet. *teknar* at *ángin* *forma* at *finna* i *gudhi*
vphof. alla *ánda*. thy at han ár oc var vtan *vp-*
hof. ok skal vara vtan *ánda*. Án at *hwar* *litin*
 alla *fárg*han. *thera* *thriggia* *licamma*. syntis i 25
androm. ok tho *skodhadhis* en *litin* i *androm*.
thz *teknar* at *gudh* *fadhír* ár i *sonenom*. *áuárdhe-*
lica ok *thöm* *hálgha* *anda*. Ok *sonin* i *fadhrenom*
 ok *thöm* *hálgha* *anda*. ok *thán* *hálgha* *ande* i
hwaríom *thera*. Sannelica en *natwr*. oc tho *aat-* 30
skilde i *personanna* *eghelikhet*. Ok at en *litin*
syntis *blodhrödhír*. *teknar* *sonin* *hulkin* som *took*

manna natwr i sina personam. gudhdomenom
 oskaddom. Ok hwite litin teknar thän hælgha
 anda. vm hulkin som syndanna afthwaghilse var-
 dha. Gyllene litin teknar fadhörin. hulkin som
 5 är alra thinga vphoff oc fulcomnilse. ey at nakar
 fulcomnilse är hällir i fadhrenom än i sonenom.
 ok ey at fadhörin är för än sonin. ok ey at thu
 skuli vndirstanda. at ey är fadhörin thän same
 som sonin är. vtan fadhörin är annar i persona.
 10 Annar sonin i persona. ok annar then hælghē
 ande i persona. Än tho äru the alle eet i natwr.
 thy tees thik thre litir atskilde oc samfögdhe.
 Atskildi i personanna atskililse. ok enadhe vm
 naturinna enan Ok swa som thu saat i hwariom
 124 15 enom litenom. andra twa litina. ok ey formatte
 thu see een vtan annan. ok ey i litenom nakat
 för älla sidhirmeer. meer älla mindra. aatskildt.
 älla ey sämiande. vtan en vili. een äuärdhelikhet.
 een ära. Än thot sonin är af fadhorenom. ok
 20 thän hælghē ande af hwariom thera. Tho var
 alre fadhörin vtan sonin ok thän hælgha anda.
 Ok alre sonin ok thän hælghē ande vtan fadhörrin.
 Än taladhe ordhit til mik sighiande. Bokin som
 thu saat i bokastolenom teknar at i gudhdome-
 25 nom är äuärdhelik rätuisa. ok snille. hulke änkte
 ma tilläggiás. älla minzskas. Ok thässin är lifsins
 book ther ey är scrifwadh som the script. hulkin
 som är ok ey var. Vtan thässa bokinna script är
 äuärdhelica. thy at i gudhdomenom är äuärdhe-
 30 likhet. ok vndirstandelikhet. alra thinga när-
 uarande. framfaranda. ok komaskolande. vtan
 vmskiptilse. ok vidhirskipte. ok änkte är honom

osynlikít. thy at han see ok veet al thing. *Än*
 at ordhit taladhe sik siálft. teknar at gudh är
 ävärðhelikit ordh. af hulkom al ordh äru. ok i
 hulkom al thing lifwande göras oc vppehallas.
 Ok thz taladhe tha synlica nar ordhit var giort 5
 köt ok vmgik mz mannom. Thu skalt oc vita at
 gudz modhir forskulladhe thässa gudhelica syn,
 ok thässin är miskund lofwadh swerikis rike. at
 männene byggiande i thy skuldo höra the ordh
 som framga af gudz munne. *Än* at fa taka oc tro 10
 himirikis ordhom ther thik äru gifwin ok sagdh
 af gudhi. thz är ey gudz laster vtan mannanna.
 thy at the vilia ey forlata sins hux köld. Ok äm-
 uäl lästinna ordh äru ey fulcomnadh mz förstom
 thäs timans konungom. Vtan än skulu koma tima 15 125
 i hulkom the skullu vpfyllas ok fulcompnas.

Christus gudz son sighir sinne brudh. hwi gudh
 plaghadhe israels folk i öknenne ok ey i egypto
 lande. ok af moysi pröuilsom Ok auitir en
 konung mz hötilsom. thy at han varkunnadhe 20
 ey sinom vndirdanom. oc styrdhis af ondom
 radhgifwarom. ok at han skoli ey trösta a thz
 at han kalladhe han förra, vin. *Capitulum xlix*

UAr herra taladhe til sinna brudh sighiande.
 thry manna kön varo i israels folke. Somlike af 25
 thöm älskadho gudh ok moysen. Andre älskadho
 sik mera än gudh. Somlike älskadho ey gudh ok
 ey moysen. vtan ensamin iordzlikin thing. Mädhän
 thätta folk var i egypto lande kalladhos the alle

gudz syni ok israels syni. Än ey thiänto the alle
 gudhi mz iämpnom hugh. Swa nar gudhi thäktis
 at wtledha folkit af egypto lande. reetto somlike
 gudh ok moysen. thy tedhe gudh mykla miskund.
 5 oc rätuiso härdzscofullom. Än thu mat spöria
 hwi gudh wtledde folkit ok plaghadhe thöm ey
 hallir i egypto lande. mädhan han foreuiste at ey
 var än time at skola miskunna. Ok the manna
 ilzsca som skulde fordäruas i thöm landom som
 10 the skuldo fordärua varo ey än vpfylta. swa at
 gudz rätuisa vilde thöm fordärua. Jak swara.
 Siälwir gudh. wtualde israels folk. swa som diäkna.
 at lära thöm oc pröua. oc for thy var thöm kenne-
 fadhír ok ledhare vidhíorthorftelikin. at han skulle
 15 ga for thöm mz ordhe ok gärning Thy ther til
 at kenneswenane skullo fulcomlica läras. var öknin
 126 meer vidhíorthorftelik än egypto land. at the skullin
 ey vanlica ofmykyt oroas af egyptijs. vndir gudz
 rätuiso plikt. Älla ok at the skullin ey osniälle-
 20 lica höghfärdhas af miskunninna teknom ther
 skullo lönas for hundom. Ok moyses skulde pröu-
 as swa som folksins mästare. at han som gudhi
 var oppinbar skulle ämuäl vardha kenneswenomen
 kunnoghír. ok at the skullo honom fylghia. ther
 25 af folksins osnille ok iärteknomen var ärlicare
 ok allom kunnoghír. Jak sighír sannelica at äm-
 uäl vtan moysen hafde folkit varit wtleet ok
 skulle döð. vtan for moyses godhlek do folkit
 latlicare Ok for folksins kärlek kronadhis moyses
 30 höghelicare Ok ey är thz vndir. thy at moyses
 pinadhis af ömko. i alla thera döðh. ok thy dwalde
 gudh sina iät at folkit skulde pröuas. oc gudh

kunnoghir vardha af sinne tholomodh. oc miskund
 ok iærteknom. ok folksins othykkia ok vili skulle
 tees til thera varilsa som komaskolande varo. Swa
 ingingo mange hãlghe mãn ij hedhin land. af thãs
 hãlgha anda inskiutillsom. hulke ey fingo thz the 5
 vildo. tho kronadhos the hõghelica for godhan
 vilia. Ok gudh skynda miskunninna tima. ok nyan
 vãgh. ther the vidhírfrestadho for thera tholo-
 modh ok godhan vilia. ok ledde thãs rasklicare til
 fulcomnilsa. Thy skulu gudz doma altidh hedhras 10
 ok rãdhas, ok hõghelicast ãr vaktande at manzsins
 vili vardhe ey ginuãrdoghír gudz vilia, Æn thãnne
 konungir af hulkom iak talar. som thu kãnne.
 hafdhe ey tholkin godhuilia til folkit. som moyses.
 thy — 15 127

— — — — — (Tvã blad fela.) — — — — —
 — — — — — Kap. 52. III: 456, rad. 21. — — —

Æn han forma ey lãsa thõm. Ok hwart foot
 stighit som han ãruodha for min ãlskogha. skal
 iak tãlia ok atirmãla honom i ãuãrdhelico lifwe. 20
 Æn nar konungin kombir til pafwan õdhmiuke
 sik honom af allo sino hiãrta. ey lõnande sina
 synde ok ey orsakande vtan bedhandis aflõsn af
 the olydhno. han hawir giort mot the hãlgho
 kirkio skipan. ok af thy banne han ãr i bundin, 25
 oc af sinom oppinbarom meneedh ok af thõm
 ouana oc ey fõr plãghadhõm thunga ok skat han
 hawir lakt a sins rikis almogha. ok for thz at
 ouãrdoghe klãrka ãru kompne til kirkionna in-
 gãld for hans skuld. ok for al the thing som 30
 thãn sami konungir hawir vidhírfrestat. mot loflik-
 om rikesins ok biscopanna stadhgom.

Christus radhir thöm sama konung som för
 är saght af at han skoli ga til pafwan ey
 mz höghfärdh älla mangom thiänarom gifw-
 ande rifwelica ok oskällica sina gafwor at
 5 han skoli lofwas i landomen. vtan gange
 ödhmiuklica ok sniällelica oc hafwi vidhir-
 thorftelica thiänara ok the som pröuas vara
 höuiske oc gudhelike. *Capitulum* liij

Christus taladhe til brudhinna sighiande. vm
 10 konungin wtgar oc far til pafwans. ok vil sik
 kännas hafwa thunglica syndat. tha vakte sik af
 smekiarom hulke honom radha at han skoli wtga
 ok ga mz höghfärdh. til thz at hans namn skuli
 lofwas i landomen. ok vakte sik af thöm som
 15 honom radha at gifwa sina gafwor rumlika at
 hans frägdh skoli oppinbaras. ok samansanka
 128 mykyt thiänisto folk. at han skoli ey fangas af
 ouinøm. Vtan wtgange sniällelica ok ödhmiuk-
 lica. hauande vidhirthorftelica thiänara gudhe-
 20 lica ok höuiska. ok ey ofmanga. ey wtlaggiande
 sin thing for sinna rosn skuld oc teilsa. vtan til
 gudz hedhir ok sinna nyttelighet. Vakte ok sik
 sniällelica for thöm mannom. som astunda at
 göra honom skadha. Thy at än thot iak forma al
 25 thing mz mino valde. tho är stundom görande mz
 manzlicom radhom ok hiälpom. Ok thy än thot
 iak taladhe mz moyse tho hördhe han oc fölgdhe
 ens hedhins manz radhe. thy at thz var got. oc
 for somlica thinga skuld vidhirthorftelikit oc
 30 nyttoght.

Christus manar konunga vm sina brudh. at the skulin aflægga sinna synda thunga byrdhe mz ängilsins äptedöme hulkin som syntis thobie giurdhadhir. swa som redhoboin til vägh. ok at the skulin giurda sik mz godhra ordha ok gerninga bälte för än the wtga af världinne. ok at the skulin bära höuisk klädhe ok höuiska ok väl matadha sidhi. *Capitulum liij*

Christus talar til sinna brudh af thöm konungenom som owir meer är afsaght sighiande. *Scrifwat* är at ängillin syntis giurdhadhir thobie nar han vilde fara til annan stadh. thz märkir rätuis manz tekn oc skipilse. thy at mannin som astunda at fa sinna synda forlatilse. skal aflægga sinna synda thunga byrdhe mz idhrugha ok rättom scriptamalom. Ok vmkring gifwa sik mz godhom ordhom ok gerningom. Swa göri ok thänne konungir. Rätte alla sina gerninga för än han wtgar af världinne. hauande forakt swa bortkasta alla sina förro onda sidhi oc lättelighetir. at han alre optarmera lystis i thöm. thy at fwlt är ok vanskapat at loua fäghirstom herra. at fylghia hans fäghrind. ok fylghia sidhan annantidh vanskapadh thing. thy dauidz swena nar the fulica rakadhe i sino skägge ok stäkte i sinom klädhom. matto ey inga i iordzlikit iherusalem. för än thera klädhe varo bätradh ok thera skäg atiruaxit, vtan blifwo i dröuilsa ok forsmäilsa stadh. Huru myklo hallir iak gudh fäghre ok starkare thöm dauid leta

faghír thing i mannomen. thy vil iak ey at the
 bärin stunt klädhe swa som skämdagäste. ok ey
 ok quinzlik athäfwē swa som quinzlike män.
 Vtan iak lofwar mannomen nyttelik thing ok
 5 höuisk at the varin klädde til nyttelikhet oc
 höuisklikhet til min hedhír. ok at the varin
 redhobone at göra mik räkenskap. nar mik thäk-
 kis at kalla thöm af världinne.

Christus hugnar sina brudh, ok sighír hánne
 10 at hon skuli ey thighia gudz ordh som hánne
 äru teedh. Ämuäl än thot hon af thy lastas.
 ok at hon skuli ey thöm tala for manna lof
 thy at hulkom som gudhlik radh gifwas. vm
 the lydha thöm skulu the fa miskund sik
 15 louadha. ok vm the forsma ordhin skal rät-
 uisan döma thöm *Capitulum* lv.

Sonin taladhe til sinna brudh sighiande. thu
 som andelik thing see. skalt ey for thy thighia
 at thu lastas. ok ey thy tala at thu louas af
 20 mannom. ok ey rådhas af thy at min ordh ther
 thik äru gudhelic oppinbaradh. forsma ok ful-
 130 comnäs ey ginstan. thy at rätuisan döme thän
 som mik forsma. ok miskunnin gifwir thöm lön
 som mik lydhe. ok thz vardhír ij twäggia handa
 25 matto. först thy at syndanna pina afskrapas af
 rätuisonna book. Annantidh thy at lönnin ökis
 äptir thy som fult görs for sydenar. Ok thy
 sändas al min ordh vndir thöm ända oc mz swa
 skälom. at vm the som ordhin sändas höra. oc

tro ok fulcompna thöm mz *gervinginne* tha skulu
 mina iättir haldas oc fulcomnas thöm Ok for thy
 at israels folk vilde ey fylghia minom budhordhom.
 forlät rättan oc ginan vägh. ok gik vm wrangan
 vägh oc mödhosaman. oc vardh allom hatelikhit. 5
 oc mange af thöm äru i häluite ok tho flere i
 himerike. Swa är oc amuäl nu thy at thässa rike-
 sins folk hulkit iak hawir plaghat. är ey vordhit
 ödmiukare älla lydoghare for plaghonna skuld.
 vtan är vordhit diärfware mot mik ok meer gin- 10
 uärdoght. Ther äptir hördhe iak röst sighiande.
 O min son hulkin som mankönit frälste mz thinom
 dödh af häluite, stat op oc vär thik. thy at mange
 män ok quinno vtelykto thik af sino hiärta. thy
 gak in ij rikit sniällelica swa som salomon. lypt 15
 bort dörrinar älla portana af dörra axlomen stark-
 lica swa som samson. Sät forsato for klärkomen.
 ok snaru i väghenom for riddaranna fötir. Rädh
 quinnonar mz vaknom. ok nidhirkasta vallogha
 männena. fore almoghanom swa at ängin af thinom 20
 ouinom komi vndan. för än the som härdhas mot
 thik bedhas miskund mz sanne ödmiukt. 131

Gudh fadhír kungör brudhinne ok teer
 hänner rädhelikin framgang gudhelix doms
 ther giordhir var mot enom konung än tha 25
 lifwande ther olydoghir var gudhelicom radh-
 om. ok hulkaledhis brudhin saa lamb ok än-
 lite i gudhelix valdz altara i himerike ok i
 thöm sama punkt sa hon lambit i ens prest
 hand som tha sagdhe mässon i världinne. ok 30

hulkaledhis konunganna thiänara ok vndir-
 dana varande plaghadhe i världinne ok i
 häluite ok i skärslo elde. kändho hardhelica
 for gudhi oppa thöm sama sina konunga
 5 ok hyfdhinga. ok alle hälghe män beddos
 rätuiso owir thöm Här är märkelikin känne-
 dombir *Capitulum* lvj

GWdh fadhír taladhe til brudhinna sighiande.
 hör the thing som iak sighír. ok tala the thing
 10 som iak biudhír thik. ey for thin hedhír. ok ey
 for thin last. vtan halt iámhughlica oc alt ens
 lica i thinom hugh. thän som thik loua. ok thän
 som thik lasta. at thu skuli ey röras til wredhe
 fore lastan. ok ey vphoghias til höghfardh for
 15 lofwit. thy at thän är värdhír hedhír hulkin som
 äuardhelica var i sik siäluom. oc han som af
 kärlek skapadhe änglana ok männena til thz ena
 at flere skullin luttakande vara hans äro. Jak är
 visselica nu thän sami i valde oc -vilia. som iak
 20 var nar min son tok kötlikin licamma. i hulkom
 iak är ok var ok han i mik. ok thän hälghe ande
 i os badhom. Än thot världinne var lönlikit at
 han var gudz son. tho var thz nakrom kunnoght.
 132 än thot fam människiom. thy skalt thu vita at
 25 thätta är gudz rätuisa. hulkin alre hafdhe vphof
 swa som siäluir gudh hafdhe alre vphof. at för
 var änglomen teet lius än the sagho gudh. hulke
 ey fiollo thy at the visto ey gudz lagh ok rät-
 uiso. vtan for thy at the vildo ey halda hona
 30 ok göma. Visselica the vndirstodho at alle älskande

gudh skullo see gudh. ok vara mz honom áuárdhe-
 lica. ok the som hatadho gudh skullo pinas áuárdhe-
 lica. oc skullo alre se han i sinne áro. Ok tho
 wtualde thera höghfárdogha giri hállir hata gudh
 ok blifwa i thöm stadh ther the skullin áuárdhe- 5
 lica pinas, Án álska gudh at the skullin áuárdhe-
 lica gládhias. Tholik sama rátuisa ár af mannenom
 swa som af ánglomen. Visselica mannin ághir för
 álska gudh. ok sidhan see han. Thy vilde min
 son födhas af kärlek áptir rátuisonna lagh. at 10
 han skulle vara synlikin ij mandomenom hulkin
 ey formatte sees i sinom gudhdom. Ok frálst
 siálfswald ár swa gifwit mannomen som ánglomen.
 at the skulin astunda himerikis thing ok forsma
 iordbrikis thing, Ok thy iak gudh söke mannin 15
 mz mangom mattom. án thot min gudhdombir
 synis ey. Ok i mangom landom teer iak mangom
 människiom huru hwars landzsins synd maghe
 bátras ok huru miskunnin skulle faas. för án iak
 giordhe min doom. ok rátuiso i thöm samu 20
 landom. Án människiona atuakta ey ok akta ey
 thásse thing. thássin rátuisa ár ámuál i gudhi
 at alle the som áru — — — — —
 — — — — — (Slutet fattas.) — — — — —

STYCKEN PÅ BIRGITTIN-NORSKA.

Stycken på Birgittin-Norska.

(Efter Skoklosters handskrift 5 i quart.)

Assit principio sancta maria meo:.

1

(Bok VI kap. 52.)

Christi brwdh sagde. Lof vari pik O herra 5
gudh firi al þe þing sãm skapad ära ok heidhir
firi alla pina dygde. Ok tianist giuis pik af ollum
firi þin kärleek. Ek ouärdugh människia ok synd-
irska af minom vngdoom. Takkar ek pik O min
gudh þy. at tu neka anghom syndoghom þeem 10
sãm bedhis pina nadhe. vtan spar. ok miskunna
ollum vslom. O sätaste gudh. þz är vndärlikit þz
tu gör mz mik. þy at tu söue min likama när
þik tåkks mz andelikom swämn Ok vpuäkke mina
siäl at höra ok see. ok kenna andhelig þing. O 15
min gudh. O huru sööth þiin ordh äru minne
siäl. hwilken päim swälghir swa sãm sötista mat.
Ok jnga mz glädhi i mit hierta. Ok naar ek höre
þiin ordh ta är ek badhe mät ok hungrogh. mät
þy at änkte lyste mik vtan þiin ordh. Hungrogh 20
þy at ek geernas. ää meer. ok hetelikare at höra
þeem. Thy O min välsignadhe gudh gif mik hielp.
at höra ok göra altiidh þin vilia ¶ Christus swaradhe.
Ek är vtan vphof. ok vtan anda. Ok al þe þing
sãm äru. ära skapadh vm mit waldh. Al þing skipas 25

- 2 i minne snille. Al þing styras mz minom doon
Ok alla mina gerninga skippas mz kärleek. þy a
mik enkte omöghelikit. Ok mykit är þz hiertadli
hart. hwilket sām eig älska ok rādhis mik mādhar
5 ek är allra þinga styrare. ok domare Ok fult
komna hellir diäfwlsins vilia. hwilken sām är min
stupogrefue ok forradhare. Thy at han skänk
rwmlika eitir vm världena firi hwilko siälana
magho eig lifua. vtan nidhirsänkias i heluiti
10 dödh. Þetta eitir är synden huilken söthlika smaka
än to at hoon är bask Ok stänkis daglika a
diäfwlsens hand ifuir mangha. Vtan hwar hörð
folkit. at ollum offras lifuit. Ok þe wtuälia dödhin
Tho är ek gudh tulughir. Ok varkunnar þeir
15 vsaldh. Visselika ek er swa som konungir. huilken
sām sände sinom tiänarom viin. ok sagdhe. Skänkir
vinit flerom þy at þz är heilsamlikit. ok gifuare
siukom hilso dröfdom glädhi. heilbrögdum manne
likit hierta. En eig sändis vinit vtan i kwämeliko
20 kari Swa sende ek min ordh. huilken sām räkna
ok liiknas vidh viin minom tiänarom vm þik sām
är mit kar. huilket ek vil vpfylla. ok töma eptir
minom vilia. Min helge ande skal kanna þik
3 hwart tu skalt gaa. allir hwad tu skalt tala. Thy
25 skalt tu gladhlika ok oräddelika tala hwad ek
biudhír Thy at enghin skal formagha mote mik.
Tha swaradhe ek. O alla äronna konungir. ok
alla snillenna jngiutare. ok alla dygdha gifuare.
Hwi takir tu mik til tylka gerning huilken sām
30 vþnöte kroppen i syndomen Visselika ek är swa
sām osniäller aasne Vanmaktog i dygdum. Ek
syndadhe i ollum dygdum. Andin swaradhe. Hwar

vndradhe. vm nokor herra giorde sik krono. ellir
fingergwldh. ellir kar til sinna nytteligh heit.
Af thy minte ellir malm sãm honom presenteradhis.
Swa ar eig vndir. at ek takir minna
vina hierta mik presenteradh. görande i päim min 5
vilia. Ok firi py at en hafuir minne vndirstandilse.
ok annar meira. nytia ek swa hwars ens samuit
sãm hōwelikit ar til min heidher. Thy at rät-
wiis mans hierta ar mit mint Thy skal tu vara
stadhugh. ok redhoboē. til min vilia. Ther afte 10
taladhe gudhz modhir til mik sighiande. Hwad
saghia ballinna quinnor i thino rike Ek swaradhe.
Ek ar en af päim. ok py skämmis ek at tala i
pinne asynn Modheren sagde. An to at ek veit
al tingh. þo vil ek þz hōra. þik talande ok mik 15
swarande. Naar os predikadhis san ödmiwkt
sagdom vi. at vare forfadher arfdo os vidha agho. 4
Ok faghra sidhi. Hwi skulum vi eig ta fylghia
päim Vaar modhir sat mz päim fyrsta arlika glädhi
hauande manga tianara. Ok vpfostradhe os mz 20
heidher Hwi skal ek eig arfua minne dottir polik
þing sãm ek nam sãm ar at hafua sik arlikan.
ok lifua mz likamlighe glädhi. ok döð mz storom
världhinna heidhir Gudhz modhir swaradhe hwar
þe kuinna sãm hafuir polik ord. ok fylge mz 25
gerningene. gaar rättan heluitis vāgh Ok þy ara
polik swar hard. Thy at hwad doghir hafua polik
ordh. mādhan allra þinga skapare lāth sin likama
blifua i världhinne mz alle ödmiwkt. af sinne
födhslo ok til sin dödh. Ok aldre kom höghfardh- 30
enna glädhi ifuir han Sannelika polika quinnor
skodho eig hans anlite Naar han stoodh liuande

ok dödhir a korseno blodoghir ok blekir af pinomen
 Ok[eig]akta þe hans obrygdilse. Hwilken han hördhe
 ok eig hans smälika dödh. Hwilken han wtualde.
 ok eig aminnas þe stadhin. hwar han vpgaf andan.
 5 þy at hwar tiwfua ok ráfuara togho sina plagh-
 or. þer var ok min son plaghadhír Ok ek ár
 honom kárast af ollum creaturum Ok i mik ár
 5 all ödmiukt. Ok ek var þer nár Ok þe sãm
 göra polik höghfárdug ok höghballis tingh. Ok
 10 gifua androm tilfalle at folghia þáim. áru like
 stánkilsse i heito vathne ok bránne. Ok smitta
 alla þáim sãm þz stánke Swa giifua höghförd-
 oghe höghfárdinna eftirdöme. Ok bránna saarlika
 vm ont eftirdöme Thy vil ek nu göra sãm goodh
 15 modhír. huilken sãm rádhande sina syni later
 þám se liman. huilken þráalane see ámuál. En
 synine seande liman rádhas at göra vreidha mo-
 dherena. takkande henne. at hoon hótadhe þáim.
 Ok flángde þáim eig. En trálane rádhis at flángias
 20 vm þe bryta. Ok swa göra synine flere goodh
 þing en för ok trálane fáre ondh þing Swa vil
 ek þe syndana atirlöna. Thy at [ek] er miskunnena
 modhír at gudhz vini vordho bránnande af gudhz
 kárleek Ok syndoghe men vittande sin vadha.
 25 Flyyn atenast syndena af ráddogha. Ok mz þesse
 maþo miskunna ek badhe ondhom ok godhom
 Godhom at þe magho fa þás störrre kroþo i hime-
 rike. Öndom at þe komin i minne pino. Ok anghin
 ár swa stoor syndare at ek ár eig redhoboen at
 30 löpa moot honom. ok min son at giifua honom
 6 naadh vm han bedhis mz kárleek Ther áfte syntos
 þre quinnor Swasom modheren ok dotteren. Ok

dottordottoren. En modheren. Ok dotterdotteren
syntos dödha. Ok dotteren liuandis The dödha
foresagda modheren. ok dottordoteren syntis swa-
som kripa af enom swartom pwz j myklo mörkre.
henna hierta var wtdraghit Ok läppane afskwrne 5
Ok hakan skalf Tändirna skynu huita. ok langa. Ok
skalradho alla Näsana varo afäthna. Ok öghonen
wtbruten hengiande nidhir a kinnena. mz pwäim
sinum. Anlitit syntis jnsänkt. Ok i anlithsins stadh
storth diwp ok mörkt. Hiärnskalen var borto i 10
hofdena Ok hiernen val säm blyy. Ok wtföt säm
tiära Ok henna hals vmuändis swasom pz trää
säm swarfwas i swaruastole. huilko hwassasto iärn
är a mote sat vtan hughnadh. Brystidh syntis
oppith fult mz langum mathkum. ok smaam. huilke 15
hwar uändis. hiit ok tiit vm andra. Armane varo
like slipostens käppom. Hendirna varo swasom
lange spica. Ok alla henna riggiotaflor varo lösa.
huilka aldre lata af at röras. vtan en foor vp ok
annur nidhir. Ok en langer ok stoor ormbur drogh 20
sik nidhan til vp ginom maghan ok fögde somon
stiarten. ok hufuudit swasom bughi [ok] gik idhke-
lika kring vm inälfuena swasom hiwl. Laren ok
skinobeinen syntos swa som twe thornkäppa fulle
mz hwassastom porngaddom. Henna fötir varo swa 25
som breedhföta Ta taladhe pe dödha modheren
til dotterenna sighiande. Höör tu etirydhla miin
dotter. Ve mik at ek var nokon tima piin modher.
Ek lagde pik i högfärdinna badhel. i huilkom tu
värmdis. ok växte til pás tu kom til allir. Ok 30
swa mykit päktis han pik at þu vponöthe þin allir
i honom. Thy säghir ek pik at huru opta þu

vmuende þiin ðghon mz höghfärdenna sin Swa
 opta kasta tu vällande eitir i miin ðghun mz
 opullikom hita. Huru ofta tu tala höghfärdinna
 ord huilken tu nampt af mik. Swa opta swälghir
 5 ek beetzskastan drik. Ok huru opta þiin ðron
 vpfyllas mz höghfärdinna vadhír. huilkit högh-
 färdinna bylghio vpuákkia. sãm ár at höra eighens
 likama lof. Ok astwnda vörldhinna heidhír. hwilken
 tu namt af mik Swa opta kombír rædhelikit liudh
 10 i miin ðron mz bläsande vadhre. ok brännande.
 Ve ár mik fatoghe ok vsle Thy fatoghe at ek
 hafuir altiidh kænna ánte got. Thy vsle at ek
 hafuir alt ilt. En tu dottir ást liik korumpo
 8 hwilken sãm gangande i dyianom stánkir ok
 15 sörgha alla nalkande sik huru ofta hoon veefta
 vm kring mz rumponne. Swa tu dottir ást sliik
 ko. þy at tu hafuir eig gudhliko snille. ok gaar
 áfte þins likama gerningom. ok rörilsom Thy huru
 ofta tu fölghe minna sidhuánio gerningom sãm
 20 ára syndena. huilka ek kende þik Swa opta vp-
 nyias miin pina. Ok brinder þás heitare. O miin
 dottir hui höghfärdas tu af pinne slákt. Hwad
 eig ár þik heidhír ok sámdh at minna inálfua
 trákkir var þik örnagaat Ok at min blygdlike
 25 limbir var þin wtganger. Ok al min bloodz oreen-
 likheit var þit kládhe nar tu födhis. Þy ár nu
 min kuidhír i huilkom tu laakt vpátin af mathkom.
 En hui kære ek a þik dottir. mádhan ek skolde
 myklo meer kára vm mik. Þy at þry þing ára
 30 huilken nu tuinga mik saarlighast i hiertana
 Första ár at ek var skapadh af gudhi til hime-
 rikis rike. Ok iak vannytiadhe mit samwit skipade

mik til heluitis pino. Annat är at gudh skapadhe
 mik faghra sãm ängill Ok ek vanskapadhe mik
 siälfua swa at ek är likare diäfflenom en gudhz
 engle. Tridhia är at ek giorde storlika ont skipte 9
 i minom tima. Thy at ek thogh litidh framfar- 5
 likit þz är syndinna luste. *firi* huilken ek tol nu
 oändelika pino Ther äfte sagde hoon til gudhz
 brwdh. Thu sãm mik se Se mik eig vtan vm
 likamlikt liiknilse Thy at saghe tu mik sãm ek
 är. tu doe af räddugha. Thy at alle mine limi 10
 äru diäfla. Thy är scripten san. huilken sãm säghir.
 At swasom räthuse men ära gudhz limi. Swa
 ära syndoghe men diäfwlsens limi Swa röne ek
 nu. at diäfla ära festä vidh mina siäl. Thy at mins
 hiärta vili skipade mik til þolka vanskapligheit 15
 ¶ Än hör ytirmeer. Thik synis. at mine fötir
 ära suasom bredhföta. Þz är *firi* thy. at ek stood
 stadhlika i syndinne. Thy sta nu diäflane stadh-
 lika i mik. bitande mik *ok* mättas aldre. Miin
 skynuböön. ok miin laar ära swasom þornkäppa. 20
 Thy at ek hafde min vilia efthir ollum köttlikom
 lusta Ok minom vilia. At hwar ryggetaflan är
 löös. Ok hwar röris moot andre Thz är thy at 10
 mins hoghz glädhi vpfoor stundom mykit i världs-
 lighom hug. *Ok* nidhifoor stwndum vm mina 25
 sorgh mykla. ok wredhe. af världinna giinuärdo.
 Ok thy swasom baken röris äfthir howdhsins
 röriksom. Swa skulde ek hafua varit stadhug *ok*
 reenlik. epthir gudhz vilia. hwilken sãm är alla
 godhra manna howdh Vtan *firi* þy. at ek giorde 30
 ey þz. þy þol ek räthuislika þe þing sãm tu seer
 En at en orMBER hafuir draghit sik nidhan til vp

ginum maghan. Ok standande swa sãm bughilöpir vm kring swasom hiwl. þz är firir py at min luste var vanshipadher ok min vili vilde alþing agha. Ok manghfallelika ok oskãlika wth-
 5 gifua. Þy gaar nu ormen ohughnelika kring vm miin inelfue, ok bitir mik omiskundsamlíka. En at mît bryst är barth. ok gnaghit af mathkom þz þe sanna gudz rãthuiso. Visselíka ek ãlskadhe rötelig þing mera en gudh Ok mins hierta ãlsk-
 10 oghe var til framfarligh þing Ok þy swasom lange mathka varda af andrum mathkum Swa är miin siãl fuld mz diãflum firir rötelig þing
 11 huilken ek ãlskadhe Mina arma synas swasom sliposteina kãppa. Þz är firir py at miin astundilse
 15 hafdo swasom arma. Þy at ek girnadhís langan alder. At ek maþe lenge liifua i syndinne Ek girnadhís iãmuããl. ok astundadhe at gudhz dombir var lãtare en scripten sighir. Þo sagde vãl mit samuit mik at min þime var stunther. Ok gudhz
 20 domber otolikin Twãrt a moot sagde mik miin astundilse til syndinna. Mit liif vara langt Ok gudz doom políken. Ok at políkom äggilsom vmuãndis mit samuit. Ok vilin ok siãlin fylgdo lustanom. Ok þy rõris nu diãfuulin i minne siãl.
 25 moot minom vilia. Ok mit samuit vndirstaar ok kãnnir nu gudz doom vara rãthuisan. Mina hendir ära swa som klynda. ok þz är firir py at gudz budhord varo mik eig lustelig. þy ära mina hendir nu mik til tungha. ok eig til nokra nyt.
 30 Min hals löpir vmkring swa som þz trãã sãm swarfuas mz hwasso iãrne. Thz är firir py at gudz ordh varo mik eig sööt at suãlgia j mins hierta
 12

kärleek vtan mykit beetsk þy at þe auitadho
 mins hierta lusta. ok vilia. Ok þy star nu hwast
 iærn moot minum strupa Mine læppa. ära afskorne.
 þy at þe varo raske til högfärdinna ord. ok sköör
 ord. ok lat. Ok seen at tala gudz ordh. Hakan 5
 synis skäluande. Ok tändirna skälla. Ok þz är þy
 at ek hafde fultkomen vilia at gifua minom likama
 maat ok drik. at ek skolde synas faghír ok astunde-
 lik. ok heilbrygdo. ok stark til all likamins lustilsse
 Ok þy skälfiur nu hakan. vtan hugnadh ok tänd- 10
 irna skälla. Þy at tannanna vptonilse. ok äruodhit
 var fafänkt. Ok onyttolikit til siälinna gangn
 Nasana ära afskorna, þy at swasom þäim plaghär
 göras mz idhír til mere blygd säm bryta i toliko
 fälle. Swa är mik blygdinna márke insät til minna 15
 äwärdelika skam. En at öghonen hengia nidhír
 a kinderna mz twäim sinum är räthuiist. Þy at
 swasom öghonen gladdos af kinnanna fagherindh
 firi högfärdinna teilse. Swa ära þe nu wtbruten
 af myklom graat. Ok hengia nidhír a kinderna mz 20 13
 blygd. Ok rätuiselika är mit anläte jnsunkit. Ok
 i änlitis stadh stort mörkir, þy at högfärdinna
 klädhe vmkring gik mit änlite. Ok ek vilde synas
 ok äras af vänleek Ok är nu mit änlite mörkt
 ok vanskapadh. än at hiernen wtuällir ok wt- 25
 flytir swasom bly ok tiära. är värdugt. Þy at
 swasom bly är blöth. ok bögheligit epte þäs vilia
 säm þz nytiar Súa mit samuit. huilkit säm laa
 i hiernanom böghdis eptir mins hierta vilia. En
 to at ek vndirstoodh. hwad ek skolde göra. Ok 30
 gudz sons pina festis alldre i mina hierta, Vtan
 wtflööt swasom þz ek väl viste. ok aktadhe þz

eig. Ok eig aktadhe ek meer af þy blodhena
 sām wtflööt af gudz sons limum. en af tiäru.
 Vtan ek flyde gudz kärleeks ord swasom tiäru.
 At ek skulde eig venda mik af likamins lustilsom.
 5 ellir dröua Tho hörde iak stundom gudz ordh
 14 firi manna skuld Vtan swa raskeliga wtgingo þe
 af mina hierta sām þe jngingo. Ok þy wtflytir
 hiernen swasom brinnande tiära mz heitasta völdh.
 Miin öron ära atirtäpt mz hardom steinom. Þy
 10 at högfärdinna ordh jngingo gladhlika i þäim.
 Ok nidhirforo sötlika i hiertadh. Ok gudz kär-
 leikir var vtelyktir af mino hierta. Ok þy at firi
 högfärd. Ok verldinna skuld giorde ek alt þz ek
 mathe. Thy ära min glädhinna ord vtelykt af
 15 minom örom En tu maat spöria en ek giorde
 nokra godha gerninga Ek swara þik. Ek giorde
 swa som päninga skyptare. Huilken sām sunder-
 skärande päningen atir andwarda han herranom.
 Swa giorde ek. Ek fastadhe ok ek giorde almoso.
 20 ok andra gerninga Vtan þäim giorde ek firi hel-
 uitis räddogha. Ok at fly världena giinwerdo. En
 firi þy at gudz kärleikir var afskurin j gerningene.
 Dugdho mik eyg þolik þing til at fa hymerike.
 To varo þe eig vtan atirlöön Annan tiidh maat
 15 25 tu spöria huilken ek är innantil i vilianom. Mädh-
 an ek er swa vanskapadh vtan til. Ek swara.
 min vili är swasom mandrapara. Ok modhir
 drapare huilken gerna drape sina modhir. Swa
 vil ek allra värst gudhi minom skapara. Huilken
 30 mik var bäzstir ok sötastir. Þär eptir taladhe
 dödha dotterdotteren firisagdo modhirmodherinne
 til sinna eghna liuande modhir sighiande. Höör

tu scorpia min modhir. Ve mik þy at tu swek
 mik illa. tu þede mik bliit anlite. vtan stak tu
 mik hardhelikan i hiertadh. þu gaft mik þry raadh
 af þinom mun. Ok þry nam ek þinom gerningom.
 Ok þre vægha þedhe tu mik i þinom framgang, 5
 Första radhit var at elska kötlika *firi* kötlikin
 vinskaf fa skolande Annan tiidh at wtgifua rwm-
 lika världz gooz *firi* världhinna heidhir. Þridhia
 var at hafua huilo *firi* kropsins lusta. Þassin þry
 varo mik mykit skadhulik. þy at ek fik blygdh 10
 ok andelika awnd. *firi* þen skuld at ek älskadhe
 kötlika. Ok af þy at ek wtlagde riuelika wärldhz
 gooz. Þy var ek räant af gudz nadha gafwm. Ok
 fik ek blyghasta dödhin *firi* þy at ek lustadhis
 lifuandis i kropsins huilo. byriadhiss mik siälinna 15 16
 wroo i dödhsins stundh vtan hugnad Try þing
 nam ek af þinom gerningom sām var at göra nokra
 godha gerninga. Ok eig lata nokra þe syndh som
 mik lystadhe. Swa som þän gör sām blanda eitir
 mz hunag. ok ofrar domarenom. Ok domaren 20
 vardhir vreedhir Ok wtgiutir eitridh ifuir þän
 sām þz frambär Swa röne ek nu j myklom änghsla
 ok dröuilsom. Annan tiid nam ek vndirliko matho.
 at klädha mik sām var at hölia öghonen mz linno
 klädhe. Hafua naatsko a fotomin. Handska a 25
 handomen. Ok allir halsin var vtantil bar. Þetta
 linna klädhe skiulande öghonen. teekna mins
 krops vänleek. Huilken swa mörkte miin öghon.
 at ek aktadhe eig minna siäl fagrind Naat skone
 sām värma fötirna vndeat ok eig ouan. teekna 30
 kirkionna helgha tro. huilka ek hiolt äi trolika.
 Än henne fylgdo ängha fruktsama gerninga. vtan

- swa sãm naat skone frãmia fõtirna. swa stoodh
 mit samuit i trone. Ok framförde siãlinna **Ån** for
 17 þz at eig fylgdo godha gerninga þy var siãlin swa
 sãm bar. Handskane a handomen. teekna fafang
 5 lof. huilkit ek hafde. þy at ek wtrãkte min
 gerninga. huilka sãm teeknas i handskomin.
 swa tiokka ok ruma gudhz miskundh. At nã
 ek hannadhe gudz rãtuiso kende iak eig, ok eig
 aktadhe ek hoãa. þy var ek mykit diãrf at synda.
 10 En naar dõdhin nalkadhiss mik. Fiol klãdhit at
 minom õghom iuir iordena. þz ãr ofuir min likama.
 Ok þa sa siãlin sik. ok vidhirkãndis at hon var
 nakin. þy at mina godhgerninga varo fa. Ok
 syndena manga. Ok firi blygdh skuld mathe ek
 15 eig staa i ãuãrdelikx konungs palacio. þy at ek
 var blygdelika klãdh Ok ta drogho diãflane mik i
 harda pino hwar ek gabbadhiss mz blygd. Tridhia.
 huilkit ek nam af þik modhir vaar. at klãdha
 trãllin mz herrans klãdham. Ok sãtia han i herrans
 20 sãte. Ok heedhra swasom herran Ok gifua herr-
 anom trãllsins atirlõnõ. Ok all smãlik tingh.
 Þenne herran er gudz kãrlekir. Ok trãllin ãr vilin
 at synda. Swa sãttis trãllin sãm ãr syndinna
 18 luste i mit hierta. Hwar gudhelikin kãrlekir
 25 skolde styra Ok klãde ek trãllin nar ek vende
 alt þz skapadh var. ok vãrdlikit til min lusta.
 Ok atirleuona ok afskrãdona. Ok þz smãlikast
 war. gaf ãk gudi ok þo ãi af kãrlãik vtan af
 rãddughã. Ok swa glãddistz mit hierta af mins
 30 lusta framganh. þwi at guds kãrlãikar ok godhir
 herrã. war wthãluktir fra mik. Ok wondhir þrãll
 jnnelyktã. Wãy. modhir. þãssa þry nam ãk af

pinom gerningom. Jamwell thādā þw mik þrā
 wāgha j pinom framgangh. Fyrstā war lius. naar
 ak jngek j han. ward ak blindh af hans skini
 Annār war stutthir ok haall som js ok naar ak
 hafdā framgangith j honom ait fāt. atterskrāidh 5
 ak ait trin þridhi war mykit langhir ok naar ak
 framgik j honom. kom aptār mik braadhir strōmir.
 ok förde mik nidhir wndā bārg h i diuppa graf 19
 J fyrsta wāgenom mārkestz minna högfārd fram-
 gangir. Hwilkin som war mykit lius þwi at þā 10
 baldhin som fram gaar af högfārdennā syntistz
 swa mykit j minom oghom. at ak þāingthā ay
 hannā andhā. ok þwi war ak blindh. J adrom
 wāganom mārkestz olydnan. Wissalighā olydnonnā
 timā ār ay langhir j þāssō lifwā. þwi at eptār 15
 dödrān nödgastz mannin at lydhā. þwi war han
 mik langhir. at naar ak framgāk ait fāt j skrypta-
 malānnā audmiukt aptir skrāidh ak ait trin þwi
 at ak wildā. at widhir gafnna syndhān skullā for-
 latastz En ay wildā ak ffly syndāna. eptir skrypta- 20
 malān. Ok þwi stood ak ay stadugh j lydnānnā
 fātā. Vttan ak attār skrāid j syndāna. swa som
 þān som skridir a jis. þwi at min wili war kaldhir
 ay wiliandā laatā af þāim þingom som mik lusta-
 distz Ok swa naar ak fram gāk ait triin þwi at 25 20
 ak wildā annan tidh āftir skriftamalom giōra
 syndānā. hwilka mik lystā. þridi wāgān war at
 ak hopastz wmygāligit Som war at mugha giōra
 syndāna. Ok ay fa langhā pino. Ok mugha jam-
 wall lāingā lifwā at dözāns stund skuldā ay nalkastz. 30
 Ok naar ak hafdā framgāngit wm þānnā. wāghān.
 Kom aptir mik bradir stormir. som war dödan.

Hwilkin som gräip mik af äino are ok till anna
 ok vm kolkastadä mina fötar. mz siukdomsen
 pino En hwat waro fötärnä wttan naar siukdom
 än nalkadistz. formattä äk litit agthä kropsen
 5 nytlik häid ok minna siälänna häilso þwi fall ä
 j diupa graf. naar hiartat sprak. som högxst wa
 j högfärdennä ok hart j syndännä Ok siälän fal
 diupliga j pinonnä graf. for synddäna. þwi wa
 21 pännä wägan mykit langhir. þwi at langa pinar
 10 byriadez. naar kiotzäns ändhadez. O min modir
 Wä är mik þy. at alt þetta som ek nam af pik
 mz glädi þett gäldir äk nw mz graat. þär äftir
 taladä sama döda dottärrän. till gudz brwd. swa
 sägiandä. Höyr þw. som mik sää. pik synistz. at
 15 mit hofwt. ok anliti är swa som thordän. mz
 liughn äldh. Jnnan till ok wttan halsän. ok briustät.
 swa som sat j präs. mz langom spikom Armanä
 ok fötännä ära swasom langä arma. Ok kwidrän
 slaz mz hardom hambrom. Laarän ok skinubäin
 20 äro swasom flutandä watn. Af hwstagx jakklom.
 Ok än är äin pina jnnan till mik bäiskare än
 alla þässä swasom ym än nokor människia warä.
 j hwilkä all lifwandiz andharwm waro afta teft
 ok alla aadronä fulla mz wädär Ok þrängdo sik
 22 25 till hiartath. hwilkit som till byriadhä at bristä.
 forä vädärsäns makt. ok ofwiruäldi. swa är äk
 arm. jnnan till skipat firi högfärdonnä wädhir
 hwilkin mik war alräkästä. þoo är äk j miskunn-
 änä wägh. þy at j minom hardastä siukdoom
 30 skriftadhä äk mik som äk bäzt kunnä. ok þoo af
 räddugha. En när dödrän nalkkadistz kom mik
 mins gudz pino skodälsä j hwgh. at hon war

mykklo bäiskare ok hardare. en min pinä hwilka
 ak war wärd at pola. firi mina wonda forskullän.
 Ok af pylikom pankä fäk ak gratandä taara. at
 gudz kärläikir war swa stoor. till mik. ok min
 swa litin till hans. Ok på saa ak till hans mz 5
 mins samuitz öghom. Ok ak sagdä. O herrä. ak
 trwr pik wara min gud okjomfrunnä soon. miskunna 23
 mik. for pina bäiska pino py at här äptä skullä
 ak gerna bättra mit lifärnä. vm ak hafdä timä.
 Ok j peim pungtenom war äin kärläikx gnista 10
 wptänd j mino hiarta. mz hwilkä christi pina
 syntistz mik bäiskare än min dödhir. ok på sprak
 hiartat ok min saal kom gänstä j diefla händhir.
 pwi at äy war wardugt. at fäghrindännä ängla
 skullä nalkastz sua wanskapadä saall. än naar 15
 dieffanne ropadä j gudz doom. ok baado mina
 sall dömastz till häluitis Swaradä domarän. Ek
 saa äina kärläks gnisto j hännä hiartä. hwilkin
 äy skall wt slökkiastz. wttan wara j minne aasyn.
 ok pwi dömir ak saaläna till räinsilsä till pås 20
 hon wardhir wärdälighä räinsat ok verdogh at fa
 nad, En mat pu spiriaa vm ek werdär luttakandä
 allra godha pinga som gioras firi mik Ek swarar
 pik vm liknilsä. Swa säm. vm pu saghe twa vaghe
 hengia firi pik. Ok i andro varo bly naturlika 25
 nidhirdräghande Ok i andre nokot läth högxt
 vpfarande, huru myklo flere pingh. ok störré
 lagdhos i poma vaghenö. swa myklo raskare vp-
 lyptis pe poma väghskalen. Swa är ok mz mik.
 pwy at huaru höghre ek var j syndinne. swa 30
 myklo diupare nidhir sank ek i pinona. Ok puy
 hwadh säm helstz säm görs firi mik til gudhz

heidhír. Ok sárdelis rätuisa manna. Ok gudhz vina
 böne. Ok þe godhgerninga sãm göras af vaa
 afladho goodze Ok kärleiks gerninga. Ok þolik
 pingh lata mik daghlika nalkas gudhi. Þar æftir
 5 taladhe maria gudz modhír til brudhinna. Tu
 vndrar huru ek sãm ár himmerikis drötningh.
 Ok þu sãm lifuir i vörldhinne, ok þe salen sãm
 ár j skäärsloo alde. ok annur ár j heluite talum
 saman ¶ Ek skal väl säghia þik þz. Visselika
 25 10 aldre gaar ek af hymerike þy at ek skal aldre
 sköliatz af gudz syyn. Ok eig skal siälin sãm ár
 i heluiti skyliatz af pinomin. Ok eig þe salin af
 skärssloo alde. för en hoon ár rinsat. Ok eig skal tu
 komo till os för en þu äst skyld vidhír kroppen.
 15 vtan þiin saal mz þinom vndirstandilsäm vplyptis
 mz gudz anda dygdh at höra gudhz ord j hime-
 rike. Ok þik lofuodz at vita nokra pino i hel-
 uiti, Ok skärssloo alde. Oondom til varilse. ok
 godhom til hugnadh ok þrifnadh. þo skalt tu
 20 vita at þin likame. Ok þin saal. ära soman fögdh
 i iordrike vtan þän helge ande giifuir þik vndir-
 standilsse at vndirstanda hans vilia

(Bok I kap. 11.)

Gudhz son taladhe til sinna brudh sancta bir-
 25 gitto. sighiande. Ek er skapare himmels. ok iordh.
 ok min sandír likame ár þz sãm vighis a al-
 tareno. älska mik af alla hiärta firi þy at ek
 elskadhe þik Ok anduardhade mik siälfuiliandis
 minom ouinom. Ok mine vini. ok min modhír
 30 æftir blifuu i beezskasto sorgh ok graat. Naar ek

saa spiutith. spikana. giisslana. Ok annar pingh
 til reidh til minna pino, eig þy siidhir gik ek
 gladhlika fram til pinonna. Naar mit hofwd var
 hwarwagh blodhokt giort af þoorna krononne. Ok
 blodhit flöth alla vaghna. En ouinine hafde an 5
 formaghit hanna mit hierta. hällir hafde ek viliad
 lata hiertadh sarghas. ok syndirskaras. en ek hafde
 vilit mista þik. Þy ast tu mykit opak at minom
 nadhom en tu alskar eig mik *firi* swa storan kar-
 leek. Thy mädhan mit hofwd var pinat ok nidhir- 10
 bökt a korseno firir þik Skal þit hofwd nidhr-
 böghias til ödmiwkt. þy at miin öghon varo
 bloodhfuldh. ok full mz tarom þy skulu þiin öghon
 afhaldas af lostelike syyn. þy at miin öron vp-
 fyttis mz bloodh. Ok hördo vbrygdilsa ord. þy 15
 skulu þiin öron borth vandas af sköre ok okwäm-
 like talan þy at min mun drak beezskan drik Ok
 var for budhin af godhom drik. þy skal þin mun
 atirlykkias af illum pinghom Ok vplatas til godh
 ping, Ok *firi* þan skuld at mina hendir varo 20
 wtpandar mz iärnsplikom. þy skulu þina hendir. 27
 [o: gärninga] huilka säm teeknas i handomen. wth-
 räkkias til fatogha men. Ok til miin budhordh
 pine fötir säm ära þiin astundilsse. mz huilkom
 tu skalt ga til mik skulu korsfastas ok atirhaldas 25
 af wrangom lustom. At swa säm ek pintis i allom
 minom limom Swa skulu alle pine limi vara redho-
 bone til minna tianisto. för þan skuldh jak wt-
 kräfuir mera tianist af þik en af androm þy at
 ek giordhe þik mera naadh 30

(Bok IV kap. 130.)

Ek kärer at ek gudh. Ok allra pinga skapare.
 är syndoghom mannom tunger swasäm stäin.
 Ek smakar päim swasom eitir. Ek är i peira
 5 swalghe swasom smolo. Se huru ek är bort-
 rākin af allum. Se hwad mik atirgālds firir min
 kärleek. Ek skapadhe päim. Ek atirlösthe päim
 mz swa storom iāmnadh. Ok rātuiso swasäm vm
 liiknilse sāghiande. At vm vaagh ālla mātskaal
 10 vare fore sat. j huilka rāthlika skulde vāghas,
 satte ek eig annat en mit eghit hierta. Ek var
 fōdir ok vmkring skoren. Ek hafde mangfall
 drōuillse. ok arbeithe. Ek hōrdhe vārsta ordh. ok
 vbrygdilse. Ek var fangen. ok mz repom bundhen
 28 15 Ek var flāngdir. Ok swa sām i prās pinadhīr mina
 sinw wtpandis, adhrōna brustho. Ok all lidha-
 moten sundhīr lösthos, Min hiāsse. ok alt howdhit
 sarghadhis af þorna krononna stiongum, blodhit
 nidhir flitande lifraddhis i enneo ok skāggeno.
 20 ok munnin ok tunghan blōdghadhis af blotzins
 nidhir flytilsām. Tannahdit trutmadhe af pwstom.
 en ek var wtpandīr a korsena, Min hals hafde
 ainkte at böia sik til vtan mina axlla Mine arma
 droghos mz repom til krossens buru. fōtirne nidhir
 25 draghne, Ok mz þuāim iārnsplikom ginom boradhe
 hafdo eig adhro studh en spikana. Alla mina
 inelfue varo þorra Ok kroppin. Mit hiarta var
 fult mz sorgh ok vārk. Ok firir þen skuld at þz
 var af bezsto natura gik vārken stundom af
 30 sarghadom sinomen ok til hiertadh. Ok annan
 tiidh af hiärtano. ok til sinonna. Ok swa öktis

värkin. ok dödhin lāngdis Naar ek stoodh swa
 vārksfullir vplāat ek min öghon. ok sagh ek mina
 modhir nārstandande gratande. huilka hierta fult
 var mz beezslikheit, huilko alla limi storknadho.
 Ok bleeknadho, huilka ve mik pinadhe meir en 5 29
 min eghin vārkir Ek sa amuäll mina vini vara i
 mesthom āngsla, af huilkom somlikā iāfhadho. ok
 somlike gömdo trona. ān þo at þe mykit dröfdis.
 Ok naar ek stoodh i þoliko ve ok vārks, sprak
 hiertadh vm sidhe *firi* pinonna āngxlīko myklik- 10
 heit. ok siālin gik wt. þer eptir vplypte howdhit
 sik litidh. Alle limine skuluo, öghonin vplyptis
 swasām til halfs, fötirne vppeholdo allan kropsins
 tunga, Ok ek hengde swa sām sundhīr slitit klādhe
 Se ek þin skapare. þolde þolika þuingh. Ok þolik 15
 þuing aktar ānghin. þetta kärer ek *firi* þik at tu
 skuli skodho. hwad ek giordhe ok hwadh mik
 atirgiālds

(Bok VIII kap. 57.)

Gwdhz modhir taladhe til brudhrinna sighiande. 20
 firir þre syndir kom plaghan iuir rikith. swa sām
firi högfārdh ok oatirhaldh. ok giri. Ok þy ma
 gudh blidhkas vm þry þing, at plaghonna time
 skuli styntas. fyrsta ār. at alle skulu taka sanna
 ödmiwkt i klādhom, hafuande matelik klādhe eig 25
 mykit lang ok siidh mz quinno sidhi. Ok eig mykit
 stunt mz skāmdagāsta sidhi. ok eig läppadh. eddir 30
 onytlika. ok fafānghlika sundhīr skurin þy at
 þolik þing mistākkias gudhi. Ok skulu þeir bāra
 sina likama höfuislika. at þe eig synas störrer eddir 30
 höghre *firi* högfārdh skuldh ān gudh skapadhe

påim. Ok eig miðre eddir kleinare firi noko
bandh eddir knöpa. eddir nokra slögdir, vtan al
ping varin til nyttelikheit ok gudhz heidhir. Ok
kuinnona aflaggin ámuál roosninnakládhe. huilker
5 þe poko firi högfärdh ok fafango áro. þy a
diáfwlen diktadhe quinnomen firsmandom sin
fádhirnis landz gambla sidhi. Ok olofika margha
handha osidhi. ok ohöuelik prydilse j howdhun
ok fotom ok andrum limum til vpuákkia scolande
10 skörlimnadh. Ok retaskolande gudh til wredhe,
Annat ár at almosa skal gifuas mz hughsins
gladhlikheit. Tridhia ár at hwar sookna prestir
en tima i manadhanom et heelt aar skuli siwnga
messo af þe helgo þrefallikheit. til huilka alt hans
15 sooknafolk skuli somon komo mz idhrugha. ok
31 giordhom skriptomalom fasthande j þåim daghe-
nom. ok bidhiande aatuakteligha at syndhinná
skulin forlatás. Ok gudhz vredhe blithkás. biscop-
ane görin samuláidh i hwariom manadh vn sik
20 siálfua. álla sina ámbitzmen i sinom doomkirkiom
hafuande högtiidhlika processiones. Ok siungande
messo af þe helgo þrefallikheit, jntakande fatigha
men. ok twande ódhmiukligha þeira fötir

(Bok IV kap. 50.)

25 **C**hristi brwdh sagde mik syntis swa sãm kon-
unghen sathe a doomstool. Ok hwar lifuandhe
menniskia hafde twa staandande nær sik firir
honom. Ok en þeira var at se vppa swa sãm
vånkter riddare. Ok annar swa sãm swarter bla-
30 man. firir doomstolenom stodh bokastool j huilk-

om book laa. mz þe mato skipadh sām ek fyrra
saa. Naar ek saa þre konunga firir domen. Ek
saa āmuall swa sām all vārldhin stodhe firir boka-
stolenom. Ok ek hōrde domaren sighia til þen
vānkta riddaren. kalla þāim til doom. huilkom 5
tu tiante mz kārleek. Ok iāmbat nidhīr follo
þe sām nāmdos. Ok somlike lagho langan tima.
Ok somlike stytntre fyr ān siālin skyldis vidhīr
kroppen En eig formatte ek gripa al þe þing
sām ek sa ok hōrdhe. þy at ek hōrdhe margha 10
mānniskio doom. Ok somlighe āra en lifuande.
huilke en skulu skyt kallas. þo var mik swa 32
sakt, en mennene bātra syndena skal ek milda
domen, Ek sa margha dōmas somlika til skārllzlo
eld. Ok somlika til āwārdelikit ve (Bok IV kap. 15
51) Mik syntis. sām ein siāl presenteradhīs firir
domaren vm riddaren ok blamannen. ok mik
sagdis, þz þik nu synis var alt giort ifuir siālena
i þeim þima hoon skyldis vidh likamen Naar
siālin var presenterad domarenom. stood hon āin- 20
samin. þy at hoon var i hwarghins þeira handom
sām hona presenteradho. Hon stoot nākin ok sorgh-
full eig vitande. hwart hoon skulde koma. þer āftīr
syntis mik at hwart ordh i bokenne swaradhe vm
sik siālt til all þing huilken sām salin taladhe. 25
þa taladhe fōrst þān vānkte riddaren. domarenom
ahōrandom ok allo hymmerikis herskapi. sighiande.
Eig ār rāthuisa at þe syndār. huilka bātradha āra
mz scriptomalom skulu annantiidh vptālias til
siālinna obrygdilse. þo ek sām þz swa viste vāal. 30
ok fultkomligha. at þān riddaren sām tala viste
all þing i gudhi. vtan hān taladhe at ek skuldhe

- vndirstandha. þa swaradhis af rätuisonna book.
- 33 Naar scriptomalin giordhos. fylgde eigh vörd-
 ughir ydrughe ok san bättringh firir þolika syndir
 þy skal hon sörghia firi þe þing huilkin hoon
 5 eig bätträðhe mädhan hon formape þa byriadhe
 salin til at grata swa ängxlika at hon mape all
 brysta sundir. Tarane syntis. ok þo hördis eig
 rösthin þer äftir taladhe konunghen til salinna.
 sighiande þit samuit skal säghia þina syndir,
 10 huilkom eig fylgde vördhelig bättring. þa vphög-
 de salin sina rösth swa höght at hoon mate
 höras vm alla världhinna. säghiande Ve mik þy
 at ek giordhe eig äptir gudhz budhordum huilken
 ek hörde ok vndirstood. ok röyiande sik siälfua.
 15 þa sagde hoon. ek rädhiz eig guz doom, Henne
 swaradhis af bokinne, þy skalt tu nu rädhas diaf-
 uulin Ok þa byriadhe salin rädhas ok skälfua.
 swa at hoon mape all sundir lösas. Ok sagde.
 Ek hafde swasäm änghin kärleek til gudz. Ok
 20 þy giorde ek litit got Rätuisan swaradhe a bok-
 inne þy är rätuisa. at þu skal nämare nalkas
 34 diafflenom en gudhi. þy at han lukkadhe þik mz
 sinom frästilsom Salin swaradhe Ek vndirstaar
 nu. at all þe ondh þing ek giordhe varo äftir
 25 diawslikom inskiutillsäm. þa var swaradh a bok-
 inne. þz är diafuulsins rätuisa. at atirgälda þik
 mz pinom ok dröuilsäm Salin sagdhe. äinkte var
 a minom hiässa ok til minna ilia. huilket ek
 klädhe eig mz högfärdh. somlik þing fan ek siälf.
 30 ok somlik fylgde ek landsins sidhuänio. Ek þwadhe
 mina hendir ok mit anlitte. eig at einasto at þe
 skuldin reensas vtan þe skuldin af mannom lofuos.

ok vara faghir. þa swaradhe a bokinne. þy är
 diafuulsins rätuisa at atirgälda þik äftir þinne for-
 skyllan. þy at þu pryðhe þik swa sãm han dictadhe
 þik ok inblasthe. En sagde salin. min munndir
 vplätz opta til sköör þingh. þy at ek vilde þakkias 5
 androm. Ok min hughir astundadhe blygdh ok
 obrygdilse. Rätuisan swaradhe a bokinne þy skal
 þin þungha wthdräghas ok wtpäniatz. Ok pina
 þandir inkrökias. Ok al þe þing þik tilsätias.
 huilkin þik mistökkias. Ok all þe þing fortakatz. 10
 huilken þik þakkiatz. salän sagdä. äk gladdis höghä-
 lighä. þy at manghä toko äptädöme. ok tilfallä
 af þäim þinghum. som äk giordä. ok manghä fylgdo
 minum sidhum. þa swaradis a bokanne. hwar þän
 sãm wärdhir gripin j þylika syndh. firir hwilka 15
 þw pinaz. þäir skulu þola þä samu pino ok skulu
 laidaz till þik ok tiin pina skall aukaz firi hwars
 þas tilkwemd som fylgia þinna wsidhi ok synde
 þer äptir syntiz mik swa som äit baand warä
 bundit ifwir saalenna hofwt. ok nakkän ok an- 20
 litit samanfögdoz. badä augona nidhir fallo af
 sinom stadhum nidhir häingändhä a kinnona. harät
 syntiz swidit swa som bränt af äldä. hiärnän rifn-
 adhä. wtfliutandä wm nasanna. ok öyrona. tungh-
 an wträktiz ok tännannä samantryktoz ok jn- 25
 kröktoz Bänän j armonum brusztö. ok saman
 wndos som räip händanna syntos slagna. ok äftir
 bundos vm baakän. briustät ok kwidän ok baakän
 samantryktoz swa starklighä at rifwän brusto ok
 hiartath rifnadhä ok oll jniflän wt wältoz larän 30 36
 häingdo till sidhonnä ok bäninen sundärbruthin
 wtdroghos ok saman wndos mz thuem mattom.

swa sôm mior þradhir plagar nystas j nystan. þa
 ropadâ blamannan. O domarâ nu äro salenna
 synde plagadâ aptâ rätwisonnâ saman fögh oos
 badân. siälinna' ok mik swa. at wi skulum aldri
 5 skiliaz at. tha swaradâ than wänktâ riddarân O
 domare þw som all þingh wäit höyr mik, nu til-
 bär mik at sägia yttarstâ þanka. ok wilia huilkan
 siälân hafdâ j lifsäns ändâ. wissalighâ hon sagdâ
 swa j yttarstâ punctenom. O äm gudh gafua mik
 10 lifs fräst iak wildâ ändalighâ gerna bättra mina
 syndâ. ok þäna honom j ollum minum lifs tima
 ok aldri han ruäidan giora O domare. þolik thingh
 huxadhâ siälân ok wildâ oc minnaz ämuäll vppa
 at the människian lifdâ äy swa langan tima at hon
 15 fäk fullalikit vndirständalikit samuit þy mildha
 37 herrâ. huxa hännâ ungdoo. ok gör miskund.
 þa swaradhis af rätuisonna book. þolkom þankom
 bör eig heluiti vtan ändha. þa sagde domaren.
 firir mina pino skal salinne vplätas himerike. naar
 20 hoon hafuir tagith plagho. ok reensilse firir sina
 synde swa langan tima säm þer tilbör. Ok þän
 þime han maa styntas vm salin faar hielp af
 annars godhom gerningom

(Bok I kap. 55.)

25 **E**k ihesus är liker einom hofdinga huilken säm
 sik bygde en stadh. ok gaf honom namn, äftir
 sik siälfwm. Han bygde ok i þäim stadhenom et
 palacium, ok þär i margh þorftelikin hws. Sidhan
 palacium var vpbyggt. ok hans þing äfte hans vilia
 30 all skipadh. þa skipadhe han sit folk i þre lyti

Somlike varo domara Somlike väriara Somlike
 arbeidhes men. Äftir þz sagde han til sit folk
 Mine vægha. ok ärinde liggia i annor land Standhen
 stadhlika firir minom heidhir ok gagn. Ek hafuir
 skipadh idhir domara sãm idhir skulu döma Ek 5
 hafuir skipadh idhir väriara sãm idhir skal väria
 firir ouinum idhrum. Ek hafuir ok päim skipad
 sãm arbeida skulu. Ok skipat idhir all idhar
 porftelik pingh Sidhan herran var bortfaren ok
 en liten þime vmganghen. þa gömdis statzens 10
 nampn þa varo domarene stadhughe ok sagdho
 vaar höfdinge är farin i annor landh. standom 38
 stadhlika ok räthuislika i varom domom. görom
 rätha doma. ok älskom sannindh. at vi faam eig
 skuld af varom höfdingia. Ok misthom varon löön 15
 ok heidhir. Väriarene sagdho swa. vaar höfdhinge
 trösthir vppa os. ok hafuir sat sina aliit til vaar.
 ok troor os väl. Rönom s honom väll Ok haldom
 os af ofmyklom mat. ok drik. þz vi wardhom eig
 lati at striidha. Haldom os af ofmyklom sömpn. 20
 þz vars herra ouini komin eig ouarandis vppa
 os. Ok taka os. Varom ok idhelika vänte at vi
 varom idhelika reedho naar os kombir nokot till.
 Vars herra heidhir. ok folksins helsa liggir mäst
 til vaar Arbeit his folkit sagde swa. vars herra 25
 heidhir är mykin. Ok hans atirlöön ära stoor mz
 þy gifuum vi varom höfdhingha eig at einast
 tiundha päningh af varo arbeidhe sãm han os
 bödh. vtan än alt þz ifuir vara födho löpir. firir
 þy atirlöönin ära stoor. Sidhan en liten þime var 30
 framgangen. glömdis eig at einast stadzins nampn
 vtan än herrans siälfs. þa sagdho domarene hwar

til annars. Vars herra dwala är lang Ok vitum
 eig hwad han kombir aftir eddir eig mz py
 vilium vi döma aftir varum vilium. Ok þz os
 39 lysthir. þz vilium vi göra. Värnarane sagdo swa
 5 wi ärom flati wi arbäidom ok witom äkki for
 hwi oos jattas þet wi witom änga wisso aa. giorom
 säät mz wars herrä owinom ätom ok drikkom ok
 safom mz þäim äro þäir warä wini hwat þurfwom
 wi wyrðha. hwars owini þäi ära Arbäidiz folkit
 10 sagdä swa. hwi gömom wi wart gooz androm.
 wi witum äy hwar þet vp takir äptir oos Mäð
 þwi niotom häldhir þett sialfue äptir warom wilia
 ok lusta. ok gefwm domaromän. waan tiundha
 peningh. þa þäir äro oos blidhir hwat þurfwom
 15 wi wyrðä. hwar som rwäidhir är. þa mughum
 wi ok giora þät oos lystä. Ek ihesus christus är
 þäim hofdingenom likir: äk bygdä mik äin stad.
 þett war wäroldhän. j hännä skipadä äk äit pa-
 lacium þett war þä häлга kirkia, wäroldännä nafn
 20 þett war gudlikin snillä firir py hon hafdä þett
 nafn af anwardo þett hon war af mik ok j minnä
 snillä skapat. ok py lifdä folkit äptir gudlighä
 snillä, ok hädrade mik ok lofwadä mik j minnä
 snillä ok af minom wndälighum þingom ok makt
 25 Nu är fyrsta wäroldännä nafn glömt. ok nyt vp-
 40 takit þett är manlighän snillä þett härras nu ok
 lofuos mz py Domarene säm fyr dömdo räthuiso.
 þe älska nu orätuiso. þe suika einfallugha. ok
 ödhmiuka. þe vändha sik til högfärdinne. ok fraan
 30 ödhmiukþanne. þe girnas väl kunna tala firir
 manna lofuan. þe þolo gerna syndhena. at män
 säghi þäim wära milda ok godha þe taka gladh-

lika gafuo. ok vándha diärflika rátuisona i orát-
 uisona. þe ära raske til sinna eigna nyt ok vilia.
 Til min heidhír ok vilia lati ok flati. þe ära raske
 at döma. ok seine at spyria ok leita huru. ellír
 hwi malit är giort. þeira giri är ofylleliken. þy 5
 allska þe wärldhinna snille, ok min glömis. Mádh
 värnaromen sām stadhin skuldho halda ok fólkit
 göma menar ek hofmen ok riddara. firir þy þeira
 ámbiti skulde vara til kyrkionna värnilse. þe se
 kyrkiunno ouini ok vurdhe þz eig. þe höra þe 10
 helga tro læst, ok gládhias þer af. þe se minna
 budhordha forsmáillse. ok tolo þz gerni firi þy
 þe hafua bundet sik i þeira kompanskap sām
 syndena hafua kára þe souo ok áta mz þáim sām
 min vanheidhír álska. þe hafua siálfue sina tro 15
 brutit vidh mik Ok firir þy þykker þáim ánkte
 vara vm min hedhír Arbeidis folkit þz är almoghin.
 þe forhafua min budhord. þe halda aftir mina
 tiundha. þe gifua domaromen sina gafuor at þe 41
 skulu þáim vara blidhe. ok godhe. þe göra þáim 20
 hörsámio. ok heidhír ok ráddugha. Mik sām þeira
 gudh ok atirlöysare är hafua þe görla glómt. Mz
 þy ma ek nu wál sághia. at gudhlikin ráddoghe
 ok kárleikír är nidhír lagdir. Ok þáninga sákkir
 är vptakin. (I: 56) hwad vántir þw at ek meimar 25
 mz þássom þáninga sákke. vtan formykkla giri sām
 nu är komen j wärldhinna. swasom þen sákkir
 som bággia vághna är ippin. vardhír aldrigh fullir
 Swa ok mannanna giri fyllis aldrigh. firir þy at
 mannin girnas ánkte vtan sina giri ok sin lusta. 30
 Nu är ek mz liiknilsom sighiande Swa sām þen
 herra sām badhe är domare ok fadhír kombír

folkit ok kärir vppa hans eighin son. Tha swara
han swa folkeno. bidhin til morghons ellir annars
dags. Min son kan än bättra sik, Mäadhan kombir
folkit aftir annan dagh. Ok bedhis räth Ta sighthir
5 han. bidhin än til morghons. vil min son eig ta
sik bättra. þa vil ek göra þz sãm rätuisan sighthir
ok þjudhir Swa gör ok ek, firir þy, ek är badhe
domare ok skapare. Ek vmbär mz mannenom
mz minne myklo miskund j þän ytirsta punctin.
10 Vil han ekki bättra sik, þa kombir miin rätuisa
swa mykit hardhare ifuir han. sãm miskunden
ok tulumodhin var meire, Ek sagdhe þik för at
ek hafde skipt mit folk j þre lyti swasãm i dom-
42 ara Ok värnara. ok arbeidhis folk. Hwad ventir
15 tu hwad ek menar mz þæssom domaromin. vtan
klärka. þer gudhlika snille hafua vänt i manslika
snille Swa som þe klärka sãm sighthia marg ordh
i faa ordh. þe taka miin budhord ok lagh. ok
sätia þäim all i et ordh. Hwad är þetta ordit.
20 vtan räk handhena. Ok tak þäningin. þz oordhit
alskas firir mit budhord. huilkin man sãm gör
mandraap. hordoom ellir adra ogudhlika syndir
þz bättras alt mz þässon ena ordheno. Räk handh-
ena ok tak þäningin. þz är nu klärkanna snille
25 tala fagirt ok göra illa. lata sik mina vini vara. ok
skammas eig göra twärt a moot mz gerningomm-
in. þe vurdha eig rätuisona. ok eig vm salena
vm þe fa þäningin. þe þola gerna andra i syndinne
mz þy þe ära fule siälfue. þe forsma þäim min
30 vägh vilia ganga. Ok dragha þäim wt af mz
sinom eptedömilsem. þetta ära þe domara sãm
min doom skuldho hafua ok älska. Ok nu är

glömdir Mädh värnaromen vndirstaar ek alla
världhinna herra. Ok höfdhingia. ok peira folghara
þe hafua sit anlite vânt amoot mik þe hafua brutit
sin eidh ok lofuon mz mik, þz är at þe skuldo
värna mino kirkio. þe akta eig miin löön. þe vyrdha 5
eig mina v Reidhe Almoghin, är sãm andre tiora
opami, þe hafua þry þing, fyrst grafua þe vp iordh-
inna mz fotomin, Annat þz þe fylla sik ää mäthan
þäim lystir. þridhia at þe fultkomna sin lusta
vtan altz atirhaldh Swa är almoghin han hafuir 10
allan hughin til världhinna Swalgit är vtan mato
swa sãm kär sãm aldrik fyllis, lustin vtan alt
atirhaldh swa sãm annor diwr Nu þo at hwarist
marghe ära mine ouini Ok fläste þe sãm afganga.
þo at hwarist ära somlike bland alla þassa sãm 15
mine vini särdhelis ära. Swa ek sagde til heliam
prophetam foordom i laghumin. Ek hafuir en siw
tusandh men sãm eig bögdho siin knä til firir
baal afgudh Swa sighir ok ek nu Ek hafuir margha
vini bland ouinom. þer tu veest ey af. huilkom 20
som þykke min vanheidhir vara storan Ok grata
þz at mit nampn fyrsmas. ok forhafs. Mz þy vil
ek göra nu swa sãm konungen þän gör. sãm seer
sina stadz men afganga. ok honom vara moot i
allo. han sände budh ok bref til sina vini i stadhenom 25
ära. Ok konnugha þäim stadzins vadha. Ok sina
w Reidhe. at þe skulin sik vakta. Ok androm konn-
ugha. huilkin herrans w Reidhe är Ok huru þollika
han vmbär mz miskund sit folk Swa gör ek nu.
Ek sändir mz minom vinom miin ordh. þer af 30
minom munne wtganga til minna ouinj. at þe vilin
sik bättra. þassin ordh ära eig swa lönlikin at men

43

44

päim eig tala ma. þe äru ok eig swa vand. a
 men kan päim eig begripa. vtan hwa sãm samui
 hafuir ma päim badhe forstanda ok halda. M
 þy hwa sãm päim takir ok haldir, han faar miskund
 5 Hwar sãm päim takir ok wtsputtar ifuir han
 gängir miin rätuisa. See þer näst vardhir stadzin
 doombir sãm þän mur sãm nidhir slaas. ok blifui
 eig stäin ifuir stein, Domarane skulu brännas a
 heitasta elde, hwad elde är heitare än þän sãm
 10 fitme kombir vidhir Swa ok domarane fa heitasta
 pino. firi þy þe varo fetaste i lustanom. Ok fir
 þy þe hafdo mäst heidhir. þy satto þe sik mäst
 moot mik, Mz þy vardir þeira pina j þe þannonne
 sãm aldrik wtslökkis. ok aldre ändas i heluiti.
 15 þe skulu brännas sãm þz köt sãm brännis ok
 aldre vardir fult bränt, Värnaranna pina vardir
 þassin, at þe skulu hengia i päim höxsta galgha
 i heluiti, þänne galghin standir af þwäim trääm
 rät vp. Ok þridhia sãm liggir iuir badhin þe
 20 fyrsta trään sãm rät vpstanda. þz är þeira ysald,
 at þe girnadhis änkte äwinnelikin löön ok rike,
 Annat trää är at þe hopodis änkte til gudz. þz
 han formatte af sinne myklo makt ok godh-
 leek gifua päim yfirt, þridhia þrät är þz at þeira
 25 samuit sagde päim. hwad bätir var giort, ok þe
 giordo twärt a moot sino samuiti. ok vndirstandilse,
 45 J þässom galganom skulu þe hengia þz är j þe
 yseldinne ok skamminne at þe geernadhis þz sãm
 är ok var firganglikit þz þe vyrdho eig vm þz
 30 sãm är äuinnekit, Ok þe forstodho väl. ok hörðho.
 Ok giordho þer a moot Repit j þässom galgha-
 nom. Ok i þässe skamminne är äwinnelikin eldir

ber aldre slökkis. aldre minskas Ok aldrik rutnar,
 þesse skamminne. Ok j þæssom eldenom skulu þe
 þengia til alla skam, þe skulu ok höyra obrygdilse.
 firi þy þe vildo eig höra miin ordh. þe skulu
 þokta allan ondan döön. ok pino, firi þy. þäim 5
 þuktadis änkte min söthme. þe skulu þinas säm
 þtroone men, hofwdit nidhir ok fötirne vp, firi þy.
 þe forsmadho. ok brutu sins herra troo, lifuandis
 þorpa säm ära diäflane skulu þäim slita ok aldriq
 af þäim fyllas. Af þeira munne skal aldre komo 10
 þwe. firi þy þäim var söt þeira lof. ok mit þäktz
 þve är þäim at þe nokon tima varo födhe. We
 þäim, at þeira liif var swa lankt j iordhrike,
 Arbeidhis mannanna doombir är swasom þiora
 dombir. þiorin han hafuir tiokkan hals mz þy þorf 15
 han hwast swärdh. þetta swärd teeknar äwärdelika
 þino. ok eld. huilkin þäim standir til säm diwr, ok
 fylto sin lustha, jdhkadho vtan afhald oskipadhom
 þima. ok sin vilia giordho firi min budhordh.
 Hwilkin þässin ordh höre. Ok afgangir rätlika mz 20
 gudhlikom kärleek. ek vil komo til hans ok gifua
 þonom mina miskund, Hwilkin säm sighir bidha
 vm eina stund þz är äkke än time gudz miskund
 är mykin. Ok hans wreide kombir ekke an, Ek
 swär þz a min gudhom. af huilkom adam kördis 25
 wt af paradiis. ok i noe floodh gik ifuir wärlinna.
 at ek kombir skiutare än þe troo. Ek swär þz
 a min mandoom. þer är i minom guddhom. huilkin
 ek þok i marie liif vtan syndh ok smitto. j huilkom
 ek þoldhe þe hardha þino ok dödh. Ok vpstod 30
 lifuandis. Ok foor til himerikis sandir gudh ok
 sandir man. þz ek skal göra mino räthuiso ifuir

päim. Ek swär ok þz a þen helgha andha. sām är
 ein gudh. mz fadhirenom ok sonnenom. eig þry
 gudha. Vtan ein j þrem personis. huilkin sām
 sändis minom apostolis vm hwita sunnodagh. Ok
 5 gaf päim konst alla þungor tala. Ok brändhe
 päim mz sinom kärleek þz ek vil komo minom
 ouinom mz minne wreidhe vtan þz päir bättra
 sik. Ek skal koma päim til liikams dröuilse här
 i wärldhinne. Ok sidhan til awårdhelikit heluiti.
 10 þz päim vardir we. badhe til salinnä Ok swa
 likamans. þa skulu þe þro gerningommin men þe
 vilia eig nu troo oordomin

(Bok I kap. 57.)

47 **S**wa göra nu mik cristne män sām foordhom
 15 giordho iudhane. þe kastadho mik wt af myn-
 streno. Ok hafde fultkomin vilia at dräpa mik.
 þo at hwarist gik ek wt af þeira handhum firi
 þy min time var ekki än þa komin. Swa göra
 nu mik cristne män. þe kasta mik wt af sino
 20 mönstre þz är af þeira hugh. ok siäl i huilko
 mik burdhe vara. ok byggia. Ek dönir j þeira
 munne sām rutit köt. ok vyrdis ek af päim sām
 þän man som hafuir lugith, þe vändha til mik
 sin bak. Ok ek vändhä til þeira min nakka. firir
 25 þy enkte höris j þeira munne vtan giri, j þeira
 kyti brindhir olofikin. ok omattelikin luste. þeira
 hörsl är til anghsins vtan til sin heidhir. ok högh-
 färdhe. þeira syyn är til enxins vtan til þeira
 lustelikin þing, Mina pino hafua þeir firi latir,
 30 Min kärleek firir enkte Mit lifuärne är päim hart,

Miin ord hafua þe *firi* lygn. Mz þy vil ek göra
 nu swasäm þz diwr gör säm hafuir margha hular.
 första þz vardhir kört vp af enne. þa löpir þz ok
 skiole sik j andro Swa vil ek göra. mädhan cristhne
 män hata ok forsma mik. *firir* þy vil ek ga til 5
 hedhninga. Ok vardha sötir i þeira munne. ok
 hierta. mädhan ek hafuir varit swr ok illa luktande 48
 i þeira munne her til Cristnom mannom vil ek
 vara rädhelikin säm en fors. at swa säm omögh-
 likit är standa moþe forssenom Swa vardhir þäim 10
 omöghlikit sit minsta fingir röra moot mik. þo-
 athuaristh. är ek en swa miskunsambir. at hwilkin
 säm beidhis nadhir. ok sighir swa. Gudh min herra
 ok skapare, ek kennis mik vara brutlikin. miskunna
 mik ok gif mik þina nadhe. at ek matte göra þin 15
 vilia. Ek vil göra miskund mz honum ok taka
 han til min kärleek. vm han bedhis mz þäim hugh.
 at han vil sik bättra. Ok ekki oftare til syndhanna
 siälfuiliandis ganga. Hwilkin ok miin oordh eig
 vrydhir Ok trösthir swa a mina miskund. at han 20
 glömir mina räuiso. A mina sannind säm san
 sannind är. Ok aldre gik af minom munne vtan
 sannind. Ek kombir þäim þa þe huxa minzt,
 (IV: 99.) Ek kärir þz nu. at mannin haldir mik
 swa säm þän matk alläs orm säm vm vintren 25
 liggir i duala. Alle þe säm han see. þe sputta
 han ok gabba. þe þrodho a hans bak. ok stigha
 ifuir han. Ok sla han mz sinom handhum. Ok
 spiärna han mz sinom fotom Sannelika swa giordho
 iudha mik. Ek var *firir* þäim swa säm en matker. 30
 Ta iudas kom til mik. Ok vildhe kyssa mik. Ek
 bögdhe mik nidhir til hans, *firi* þy iudas var 49

stunter man. Ok ek var langir. þa þe þoko mik
 ek flydhe ey bort fra þeim. vtan ek gik siälf
 uiliandhe i þeira hendir. firir þy þeim hafðhe
 varit omöghelikit at se til miin vtan þz hafð
 5 varit min vili. Ok än omöghlighare at göra ma
 gerningummin. þa þe badho framrækkia händirna
 til korsit. Ta række ek fram. Ta þe vildho mik
 krona. ta stoodh ek gladhlika qwar. Ok swa som
 þe hafdo füllelikan vilia at dräpa mik Swa
 10 hafde ok ek ämuäl füllelikan vilia at þolo döðh
 Ok mäðhan var ek swa som ein mathker säm
 liggir i dwala Sannelika swa säm ek var ta Swa
 är ek ok nu forsmadhír ok forhanadhír af mannom
 ok af mino eigno handauärke þa ek hafde þolt
 15 þe harda pino. Ok foor vp til min fadhír Ta
 anduardadhe ek þeim min eighin likama i bröðz
 like. at þeim skulde min kärkeikir ok pina komo
 i hugh. Ok swa myklo heldir älska mik. at ek
 sandír gudh. ok man är þän sami i prestins handhum.
 20 i bröðhz liknilsse säm þoldhe a korsse. Ok styre
 badhe iordhrike ok himmerike. þanne kärkeiken.
 ok þassa naadh vyrðhír man eig meira. än swa
 säm vare en döðhír matker. þe þrudhu ok a min
 bak þa þe ræðhos meira men än gudh. þa þe
 25 standa meir äfte manna vinskap. än äfte gudz
 vinskap. huxande swa mz sik Ek wet väll. at þz
 50 är gudz budhord, þoathwarist vil ek eig lata
 mins wins vinskap firir þz. Ok ekki forlata han
 firir hans budordh firir þy ek ma väll dagþingha
 30 mz gudhi Ok blidhka han. þetta är en bansat
 huxilsse. vitta väll ok göra illa. þy lättare syndin
 vare. þäs hellir skuldhe män sik halda af henne.

ok göma sik. þe sla mik ok i þændrena. þa þe
 höra min ordh Ok min budhord. þa þe höra mina
 sorg. ok pino ek hafðhe i mandomenom ok sighia
 swa. Syndhin är ekki swa leidh gudhi sãm män
 sighir Pinan är ekki swa hard sãm scriifuas. gudz 5
 miskund är mykin. Han hafðhe ekki skapadh
 mannin vm han vildhe ofuir þolika fordöma. Vi
 maghum väl hafua allan vaan vilia. Ok en fa
 himmerike firir þy gudh hafde ekki værlðhinna
 skapadh. vtan män skulde hona nytia. Mz þy swär 10
 ek þz a min gudhom ok mandom þz ek latir eig
 þe minsta synd odömda Swa sãm ek latir eig þz
 minsta got män gör j min heidhir olönt, firir þy
 ek skapadhe mannin til hymmerikis. ok satte ek
 han i værlðhinna. at han skulde hona nytia til 15
 min heidhir. ok sit gagn Ok gaf ek honom siälfs-
 wald. ok vndirstandilsse ifuir al diwr at firistanda.
 hwi han var skaptir ok hwad ek hafuir honum
 budit, mannin stighir ok ifuir mik. Ta þe wyrðha
 eig kyrkionna doom. ok eig ban. Ek satte min 20
 räddogha. ok doom j þe helghre kirkiu. þz är
 ban. þer til at mannin skulde swa myklo heldir
 halda sik af syndh. ok räðhas þz halda þe firir 51
 änkte. Ok vyrdat eig meer en stigha ifuir en
 döðhan matk Mz þy säghir ek þz a mina sannindh. 25
 at swa sãm þe sãm bansättias af mannum, magha
 eig vmganga mz adhrum, swa ära ok þe bansatte
 firir mik ok allo mino herskapi wtskylde. Ok än
 þoathwarist. at þe sãm göra lönluka bandzger-
 ninga. ära i banne firir mik, þoathuarist ära hine 30
 myklo värre sãm oppinbarlika ära bansatte Ok
 vyrðha þz ekki, Ok eig at einisto þe, vtan än alle

pe sām vita þz mz pāim. Ok vmganga mz pāim.
 pe sputta ok a mik þa pe halda kirkiunna sacra-
 menta firir latir. ok skālkt. Ok alt þz gudhi hōre
 til firi flatio Mz þy firi mina mykla miskund vil
 5 ek nu quikna smam ok smam sām en matker mz
 mins andha ordhum Ok mz minom kārleik, huilkin
 pāim forsmaar Ek skal quikna pāim swa sām ormen
 vm varena. Ta han quikna. ok takir sina makt
 Ta pe sām firra spottadho ok þrodho pe þoro
 10 eig nalkas honum, þe sām han slogho ok skālkt
 þe dana af hans syyn, þe sām iuir han stigho þe
 rādhas swa sām þe þer āra slagne Swa vil ek
 gōra pāim mik forsma. Ek vil komo pām swa
 rādhelikin. at þe þolo eig standa moot. Ek vil
 15 komo pāim swa starkir ok bradhir. at þe skolo
 daana af minne rāddugha syn. Ek vil ok komo
 pāim swa hwas swa sām þān sām slaar ok stingir
 52 ginum mz swārdh (— —) Mz þy þāssom hofdhingia
 skulu sāghias þāssin ord Ek gudh aldra skapare ok
 20 atirlōsare Ek hafuir þry þing mz þik giort, Fōrst
 hafuir ek giort þik rāddan mz minom wand, Annat
 þz ek hafuir fōt þik. þridhia. at ek hafuir vārnat
 þik. ok gōmt þik af ollum vadha. ok misfaldum.
 fōrst hafuir ek rādþ þik swa sām fadir gōr syni.
 25 han slaar han. at han skal ekki stiāla āllas nokra
 andra ondha gerving gōra Swa hafuir ek ok
 slaghit þik mz minom rāddogha. þer til at þu
 skulde eig ofmykit komo i diāfwlsins hendir. Ek
 hafuir ok þik fōt, giuandhis þik þina likamlika þorf.
 30 Ok komit þik i heidhir, Ok giort þik stoort nampn.
 Ek hafuir ok þik vārnadh af misfallom. af þinom
 owinum þy firir þāssin þry. krāfuir ek þry þing

af pik först þz. Swa sām ek hafuir rādh pik. swa
skal þu rādha andra mz gudhlikom ordhom ok
godhom *gerningom.* ok swārdhe. þāim sām gōra
mot rātuisonne. Annat at þu skalt þāim fōdha
sām min ord fōra. Ok þām sām gudhi tiāna. 5
þridhia at þu skalt vārna almoghan swa sām ek
hafuir vārnat pik Ok hielpa ok skodho þāim sām
āra i nōdh, þry skipilse āra i þe helghe kirkiu
Eth āra klārka. Annat ār ridderskap þridhia ār 53
almoghin. Þāssin þry vānda sik a mot mik Ok 10
hafua glōmt minom kārlek Mz þy vil ek nu ypna
en port, þer ek vil i ganga. þz ār karela ok heedn-
inga hugh. þāim vil ek min kārleek ok naad
giifua. Ok vardha j þeira munne sōtir, sām ek lānge
hafuir varit swr. Ok illa dōnande Mz þy sām 15
birgitta miin vmskref þik sanka saman andhelika
sniālla mān. Ok þe gudh ālska haf raad mz þāim.
hwad þu maghe i þāssō male gōra, firi þy En þo
at ek veet alt þo skal mannin mōdha swa fast
samuitit til min heidhir sām likaman. þer til at 20
diāfuulen hafui eig þz sighia. at ek visar alt Ok
mannin gōr enkte āftir sino samuiti Sannelika kārir
ek firi pik. Ok allum minum vinom. at cristne
mān hafua mik i sinom munne swa sām rutit kōt.
þe sputta mik wt. Ok haldha mit budhord firi 25
flātio sām þāim atirlōste. mz þy vil ek heidhningum
þāfuias ok sōtir vardha Cristnom mannom sām
mik ānkte vyrdha, vil ek komo sām āin kāmpe
sām hafuir stark ok hwasleik Ok rādhelikheit. Swa
vil ek komo þāim rādheliker at þe þoro eig en 30
finger rōra moot mik Swa starkir at þe warda
wanmaktoghare ān āit myg Swa hwas at þe skulu

känna ve j wärldhinne Ok ve äwärdelikit i heluti,
 J minne helghe läst standir scrifuat, At pa ek sa
 iherusalem. pa grät ek Ok sagdhe. Viste þu hwad
 54 þik ifuir kombir, þa mate þu ok wäl grata. Ek vilde
 5 opta taka þik vndir mina värn. Ok i min kär-
 leik sām hönan gör köklinghum ok þu vilde ekki.
 Swa ma ek nu wäl sighia. Jherusalem. þz ära
 alle cristne men. j huxen ekki hwad ek hafuir
 firi idhra skuldh giort Ok hwad kärleek ek til
 10 jdhar hafuir. Ok huru illa i mik þz atirgiäldhin.
 Vildhen i þetta huxa. þa mattin i wäl grata Ek
 gik firi idhra skuldh mz blodhoghum fotum til
 korsins. Ek bar idhir i minom armom þa þe
 droghos wt mz kadhlum af þeira lidhamotum. Ek
 15 bar idhir i minom handhom. þa þe sloghos ginom
 mz hwassom naghlum. Ok hambranna liwdh hör-
 dhis badhe i hymerike ok i iordhrike firi þy, än
 poathwarist Ek polde mz mandomenom a korsseno.
 poathuarist var ek mz guddomenom badhe styrande
 20 i hymerike ok i ioordrike. Ek skyylte idhir mz
 mino hofde. þa þän hwasse þorn stak þer ginom.
 Ek hulde idhir mz minne egne sidho. þa ek var
 lagdir mz þe hwassa spiute. Hwi väntin i at ek
 vildhe þetta polo. vtan þy at i skuldhen mik swa
 25 myklo meir älska. Ek gik mz blodhoghum fotum
 til korsit firi þy at diäfuulin skulde ekki til
 idhra siäl optirmeer faa tilgang. Ek bar idhir
 sām modhir a minom armom þer til at min gudh-
 like kärleikär skulde aldrik fraa idhir skylias. Ek
 30 värnadhe idhir mz minom handhom þer til at
 diäfulsins gerninga skuldo ekki ydhir skada þy
 55 at j skulden göra godha gerninga. Ok gudhlika

lifua. Ek skyldhe idhír mz mino hofde þer til at
 idhur vǫrldzlikin astundan ok syndelik giri skulde
 idhír eig ráknas til synd. þer til at diáfuulen skulde
 idhír eig skámma Ek skylde idhír mz minne sidho
 þer til at idhur synd skulde eig i mins fadhirs 5
 asyyn komo. Ok minna helgha manna, þetta giorde
 ek idhar gudh ok idhar skapare firi idhír þetta
 giáldin i mik illa atir, J hylin idhír mz idhre
 höghfárdh moot þy at ek stóot badhe bla. ok
 blodoghír, Ok nakin firi idhra skuldh, Ek hafde 10
 alla mina limi til þe hardasta pino, J vilin firi
 mik eig polo áit ordh, Ok hafuin alla idhra limi
 ospara til syndinna, Ek geernadhís ánte vtan
 idhír, swa, þz ek vildhe heldhír mit hiárta lata
 sundír stinga. án idhír mista, en i geernins þz 15
 minsta þing sáam skapat ár mz meira brándagha
 án mik skaparen, Alt ár idhír söt vtan ek, Alt
 lustelikt at huxa vtan miin budhordh. Ok kárleikir
 sáam idhír skapadhe. Ok alt got giifuir Ek gifuir
 idhír helso ok liif. Ek gifuir idhír andhelikin 20
 hugnad Ok likamlikin. Ek gifuir idhír hymillen til
 liws. jordhena til nyt ok gládhi Ok ált þz a henne
 ár, þetta þykke idhír vara enkte Mz þy skulu þe
 dagha komo. þz idhír angra þz i hafuin giort firi 56
 nadhinna stoorleek ek nu hafuir mz idhír giort, 25
 vardhír idhart ve swa mykklo hardare

(Bok I kap. 50.)

SAncta maria syntis tala til sin son ihesum christum
 Signadhír var þu i þinom guddome. þz var vtan
 vpbyrilse, Ok ár firi vtan ánda J þinom guddome 30
 ára þry þing. wáldhe. snille. ok dygh. huilkin

säm eig minskas ok eig oykis. Ok eig omskiptelikin
 ära vtan ää polkin sama. þin makt ok wälde är
 swasäm en heitastir eldhir, firir þy all makt ok
 wälde är firir þinne makt säm þörth stra firir
 5 heitasta elde, firir þy anghin är ella vardhir wäld-
 ughir vtan af þik, Ok af þino polomodh, þiin snille
 är swa säm et haf huilkit anghin gitir öst, Ok
 ta þz vpflödhir þa fylle þz dala ok bierg Swa
 gitir ok angin forstandit þina snille. huru snialle-
 10 lika tu hafuir skapat mannin, Ok giordhe han
 herra iuir all creatwr, huru viislika tu skapadhe
 foghlin i wädhreno. fiskin i hafuino. diwren a
 iordhenne ok hwario þy gaf han skipadhan tima.
 Ängin gitir ok forstandit huru þu gifuir liif. ok
 15 takir atir bort, huru þu gör af fakonnoghom snilla.
 Af snillom ofta flata mz þy är þin snille säm et
 haf. þin diggd är säm solinna liws. huilkit säm
 skiin badhe a himblom ok a iordhinne Swa ok
 þiin [dygd] fyllir alt ok liusir þz a iordhinne är,
 20 Ok i hymerike, Af þinne dygd är alt got, vtan hona
 är enkte, mz þy var þu wäl signadir min käre
 son. Ok min gudh ok herra. þa swaradhe sonin
 57 Signadh var þu miin kára modhir, þin ordh ganga
 af þinne siäl Ok þe ära lustelikin säm sötasta
 25 viin. þu äst säm en dagrand, þer gangir fram mz
 mykle skäro. Swa ok þin skärleikir ok reenleker
 skeen iuir alla himbla. Ok alla angla. þu drogt mz
 þinom reenleek þe signadha solinna til þiin þz
 är min guddombir. swa at guddomssins sool fäste
 30 sik i þik. af þäs hita fik tu hita til miin iuir alla
 Af þäs skin fik tu snille iuir alla Af þäs liws
 gik världhinna mörkir bort, Ok badhe hymerike

ok iordrike lystis A mina sannind sighir ek. at
 pin reenleikir tåkks mik iuir alla ångla, Ok af
 pik fik mannen nadhe, Ok ånglane meira glådhi.
 Mz þy var tu signad af þinom signadha syni, a
 hwad tu bedhis ok tu vilt, þz skal pik weitas, Ok 5
 al pin böön skal höras firi þy tu nekadhe ånkte
 minom vilia i iordhrike, enkte skal ek ok neka
 pinom vilia i hymerike, firi þy tu vilt ånkte vtan
 þz ek vil. Ok alle þe sãm miscundh bedhas i þit
 nampn mz þãm vilia at þe vilia afsågghias syndhinna. 10
 ok hafua hona leidha. þe skulu firi þin kärleek
 höras firir þy at swa sãm firi solinne gangir hitin.
 ok skiinit Swa gangir ok tu fram mz alle miskund,
 Ok all miskund skal gifuas firi þina skuldh firir
 þy tu heitir miskundenna modhir Ok ar sannelika 15
 swa sãm þe kåldha sãm alt got af rinder ok ar
 ekki þy minne i sinne digd þa swaradhe atir
 maria, All dygd. ok åra. ok lof vari pik min kåre
 son. ok herra. Af pik ar alt giort Ok þz ek hafuir 58
 þz ar af pik ok firi þina nadhe þu ast sãm þz 20
 frö sãm vaxte. Ok poathuarist sadhis tu aldri,
 ok gaf af sik hundradha falla frukt, ok tusanda
 falla, Af pik ar all miscund ok dygd, swa sãm af
 einom ogrundoghom brunne. huilkin dygd sãm
 val maa liiknas vidh tusandafalda frygd ok hundr- 25
 adha. firi þy i hundradh ellir i tusanda forstandaz
 all fultkomnilsse þa swaradhe atir ihesus christus
 Sannelika min kåra modhir, þu liiknadhe mik val
 vidh þz frö sãm vaxte Ok ekki sadhis firi þy Ek
 kom minom guddom i þit iumfrulika liif Ok min 30
 mandombir þer ek þogh af pik sadhis eig mz
 manna fröie ok naturå, poathuarist vaxte han i

pik *firi* huilkin all miskund kom i världhinna.
 Ok mz þy sagde þu væl at ek ár þz fröð sãm
 vaxte ok ekki sadhis. Nu miin kára modhir mæn
 þu mz þinom söta oordhum draghir mina miskund
 5 fram til manzins. Bedz hwad tu vilt Ok ek vil
 gerna veta pik böön. Ta swaradhe modherin *firi*
 þy ek fik miskund af pik min kære son. mz þy
 bedhes ek miskund Fyre stadha ára til, En ár
 hymerike i huilkom som ára angla, Ok helgra
 10 manna siála. þe þorua enkte vidhir vtan pik sãm
 þe hafua *firi* þy, j pik hafua þe alt got, ok ára
 fulle af allom godho, *firi* þy, þe ára i pik ok tu
 ást i þáim Annar stadhin þz ár heluite, þe sãm
 þer i ára þe ára fulle mz allo illo, Ok wtlykte
 59 15 af alle miskund. ok af allo godho mz þy bidhir
 ek enkte *firi* þáim þridhi stadhin þz ár skærzillo
 eldir. *firi* þáim sãm þer i ára. bidhir ek min kære
 son. ok herra, þe þorfua þrænne handa miskund
 vidhir. firir þy þe hafua þry ill þing först i þeira
 20 hörssl *firi* þy þe höra enkte vtan sorg ok ysæld,
 Annat þz ár i þeira syyn *firi* þy þe se ánte
 vtan sina pino ok sina nöð þridhia ár þz þe kanna
 enkte vtan eld, ok dröuilse Min kære son firir
 þe mykla miskund tu giordhe mz mik, Ok *firi*
 25 þin mandoom þer laa i mino liifue gif miskund
 þáim þa swaradhe sonen, min kára modhir Ek
 vil þráfalla miskund þáim gifua, först skal þeira
 hörsl minzkas til pinonna. ok ökias til min, Annat
 at þeira syyn skal linas ok blidhas, þridhia at
 30 þeira pina skal lättas ok minzkas framleidhis
 gifuir ek þáim. at alle þe sãm nu af þæssom punct
 ok stundh ára i þe höxsto ok mesto pino. þe

skolo komo nu i þe midhlasto. þe sām ära nu
 j þe midhlasto. þe skulu komo i þe minsta. þe
 sām nu ära j þe minzsto. þe skulu ginstan komo
 til roo *firi* þina böön. Ok minna helgha manna.
 þa sagdhe modhoren Signadhír vart þu min söte 5
 son ok gudh firir þina nadhir. Ok lof vardhe þik
firi vtan ändha Fiärdhe stadhin þz är wärldhin.
 ok þe som þer i boo, þe þorfua þräfalla miskund
 fyrst anghír *firi* sina syndír Annat þz är rät 60
 bátrilssse Tridhia þer är störk at gita got giort
 Min käre son se mz þinom miskunda öghum til
 þeira, þa swaradhe ihesus christus Alle þe þik af
 allo hiärta älska. Ok þit nampn kalla hafuandis
 fult hop til þin ok vilia at bátra sik, Ok ekke
 optare siälfuiliandis göra syndena þessin þry skulu 15
 päim gifuas. ok än himerikis glädhi mz, *firi* þy.
 mik är swa mykin sötme i þinom ordhom, at änkte
 þz tu bedhis kan ek þik neka. Ok af þinne miskund
 þe sām dödde ära i syndinne fa atir af þik liif
 i dygdomen. Ok þe sām swarte ära sām kul af 20
 syndelikom gerningom þe varda *firi* þina böön
 skäre sām ein sool mz þy var tu väl signad. Ok
 säle ära þe a þik kalla ok þik älska

MOdhoren maria taladhe til sin son ihesum 25
 christum ok sagde, lof ok heidhír haf tu alla þinga
 skapare ok herra. Tu älskadhe mik ok heidrade
firi alla þina creatwr, Tu blandadhe þin guddom
 mz þinom mandom i mino liifue. Tu ödmiukte þik
 til min Ok tokt köt ok blood vtan synd af mik, 30
 Af þinne dygdh bran al min siäl til þiin Tu äst

min käre son ok min fadhir Tu äst min gudh,
 skapare ok herra Tu vördughadhis göra mik
 drötning i himerike ok fru iuir alla anda Mz py
 bidhir ek þina miskund ok alle helghe men mz
 5 mik, än poathuarist at vi seem alt ok vitom alt
 i pik, poathuarist *firi* þen sãm a hörir Ok eig
 61 gitir andhelik þing takit ok forstandit vtan mz
 liknilsãm talum vi til þiin eig mz liikkamlighom
 munne *firi* þy vi ärom ekki likamlike vtan var
 10 talan til þin är eig annars än wars vilia teelsæ
 i henna siäl. ok samuiti, mz þy min käre son ok
 herra, bedhoms vi þina miskund *firi* þy vij seem
 þz at af þinne rätuiso far hwar eptär androm til
 heluitis, vi þorfuum ok þina miskund, Til henna
 15 talum vi ok bidhium först *firi* änglum at þeira
 koor mate vpfillas *firi* þin heidhir ok äro vi
 bidhium ok *firi* wärldinne. at þiin miskund matte
 þäim sändas ok þit lius *firi* þy hoon är blind ok
 döf til þin heidhir, Ta swaradhe gudh fadhir
 20 Signad vardhe tu mins sons brwd. ok kära modhir,
 Tu täktis minom guddome *firi* allom. Ok af þinom
 sötma droogh tu til þin min välsignadha son,
 Signad var tu mins sons brudh *firi* þy at alt þz
 sãm skapadh är ma pik ekki likas. Sää äst tu
 25 mins sons kärista brwdh ok modhir. tu älskadhe
 mik mäst iuir alt mz þy burdhe pik eig hafua
 son vtan gudz son siälfuan, Eig bordhe ok honom
 modhir² hafua vtan þe mik älskadhe mäst, Mäadhan
 tu lydhe mino budhi i iordhrike, huilkit ek sendhe
 30 pik, mz þy vil ek nu lydha þinne böön, *firi* þina
 böön vil ek sendha wärldhinne mina naadh, Huilkin
 hona takir, ek vil giifua honom til atirlöön mik

sialfuan. huilkin hona forsmar, päim vardir vee
þz aldrik ändas

(Bok I kap. 45.)

Maria taladhe til enna menniskio Mins sons 62
likame var pressadhir swa sām þz köt sām pressas i 5
enne präss. hans haar var wtdræghit, hans þynninga
ginum stungna af krononna þorne, hans öghon ful
mz bloodh, hans öron atirtäpt mz lifradho blodhe.
hans mundir fuldher mz blodhe ok galla, hans
kindher varo jndragna. alla hans synur wtdragna, 10
hans händir ok fötir ginum fästa, allir hans likame
swa slaghin at enkte var a honom helt, hans
samuit var dröft, hans hierta ginum stungit ok
swa sām mannen syndadhe i allom sinom limom
Swa ok min son þoldhe pino firi mansins hilso 15
i allom sinom limom Äfte þässin ordh syntis ihesus
christus mz storo herskapi ok sagde swa Mine
vane ängla þo at huarist i seen ok vitin alt i mik,
þoathuarist mz ek vil oppinbara mina dygdh vil
ek pee þässe menniskio mz liiknilssom andhelik 20
þing i hanna siäll. Ek spör af idhir änglom hwad
är þz sām var vtan vphof. ok är ää firi vtan
ändha, Hwa är þz sām alt skapadhe ok af ängho
är skapadh, Hwa är þz som swa är völdughir at
änghin radhir iuir han ok änghin herra. Ta swar- 25
adhe änglane swa sām mz enne röst, Vaar gudh
þu äst þän sami, Vi gifuum þik vitne af þrem
þingum, Först at tu äst þen þer aldric hafde vp-
þörilsse Ok aldric faar ändha Annat at þu skapade
himerike ok iordhrike ok alt þz i päim är Ok 30 63

vtan þik är änkte. Ok vtan þik vardhir änkte.
 Þridhia at tu [äst] völdughir iuir alt, Ok i þik
 är all rátuisa. Ok alt þz sãm var ok vardir är
 i þinne forsyyn, þer næst taladhe gudh til *pro-*
 5 *phetas* ok *patriarchas*, hwa är þan sãm folkit
 leidhe wt af egipto lande, Hwa giorde idhir vagh
 i hafuino. hwa gaf idhir laghin, hwa gaf idhir
prophetom anda til at tala gudz ordh, hwa gaf
 af himblenom angla brödh, Ok vatn af hällene,
 10 Ta swaradhe þe Tu äst þan os leidhe af træl-
domenom Tu gaft laghin, Tu vakte van andha
 op at tala þin ordh Tu gaft drik af hällene Tu
 matadhe os af þinne dygd, þar næst taladhe gudh
 til *mariam* Min modhir angla drötning Sigh þz
 15 tu veest af mik Ta swaradhe hoon, för an angelin
 kom til min mz þino ordhe, þa var ek ensamin
 mz *minom* likama ok siáll, Sidhan ordhit var
 sakt Ok ek hafde þy iakat, Ta var þin likame i
 mik mz guddome ok mandome, Ok kändhe ek þin
 20 likama i *minom* likama Ek fik þik vtan sorgh
 Ek afladhe þik vtan synd Ek födhe þik mz altz
 mins likama glädhi. Ek swepte þik i fatighom
 kládhom, Ek var mz þik af þinom födzlo tima.
 Ok til þin dödh Sidhan taladhe han til sinna
 25 apostla. Hwa är þan i saghin ok hördhen. ok
 64 kándhin Ta swaradhe þe, vi hördom þin ordh ok
 fästom þaim, Vi hördhum þin lagh ok dygdheligh
 þing Vi hördhum at tu mz eno ordhe kördhe
 bort diáfuulin Vi hördhum at tu mz eno ordhe
 30 reesthe vp dödhá mán, Ok giorde siuka men heila,
 Vi saghom þina *gerninga* gudhlika ok vndirlika
 i þinom mandome, Vi saghum þik sannan gudh

ok sannan man hängia a korsseno, Vi saghom
 þik laggias j grafuena, Vi kändom ok þik þa tu
 vast vpstanden Vi kändom þina vndir ok þina
 limir at þu vast sandir gudh ok sandir man, Vi
 atom ok drokkom mz þik Vi saghom ok þik ta 5
 tu for op til þin fadhír j þinom guddome ok man-
 dome Tu ást sandir gudz son ok iumfrunna son,
 Tu ást þán sām prophetane af spadho ok hopodhos,
 Tu ást vörldhinna atirlösare ein gudh mz fadhör-
 enom ok þáim helgha anda, Þer næst taladhe 10
 gudh til diáflanna, Ek veet at j lönin sannind i
 idhro samuiti Mz þy biudhír ek idhír sighin hwa
 sām minskadhe idhart valdh ok makt, þa swaradhe
 diáflane Swa sām tiufua sághia eig gerna sann-
 ind vtan män stokkar þáim hardhlika. Swa ok 15
 vi vtan vi nödhgoms til af þino gudhliko valdhe.
 vi sighiom ekki gerna sat, Tu ást var skapare, Tu
 ást þán sām vart valdh minzskadhe, þu þokt þin
 ráat wt af heluiti mz þinne ráuiso. Ok þinom
 kárleek, þa sagde var herra til alla helgha men. 20
 see alle þe sām andha hafua. þe gifua mik san
 vitne þz ek ár skapare ok atirlösare. Ensamin
 mannin som badhe hafuir liif ok siál han standir
 mik a moot Somlike vitta väl hwad ek hafuir
 vidh þáim giort ok vurdha þz ekki. Ok somlike 25
 haldha min ordh all firi fals ok flátio Þa sagde
 atir var herra til ánglinna, Mannin sigir idhur
 vithne vara fals, han sighír mik ekki all þing
 rátlika ok viislika hafua. Eig ok alt þz sām varit
 hafuir ok vardhír vita, han haldir mik ok orátuisan 30
 domara. Ok gifuir ekki vm mik Mz þy álskar
 han hellir þz sām skapat ár, án skaparen, þer næst

taladhe gudh til prophetanna ok patriarcha, Mannin
 sighth idhur vitne vara hægumma, han sighth [idhir]
 vara friälstir af egipto lande mz idhrom störk, laghin
 sighth han vara lughin jdhar spailse epte idhre
 5 vildh ok af ondhom andha Sidhan sagde han til
 'mariam. Tu sagde mik sannindha vitne. an mannin
 sighth a moot pik Somlighe sighthia pik ekki vara
 skära iumfrw Somlike at ek gik eig wt af pino
 lukto liifue Somlike sighthia mik eig vara sannan
 10 gudh eddir sannan man Somlike forstanda pz väl
 ok vyrdha pz ekki Sidhan taladhe gudh til aposto-
 los. jdhart vitne vyrdhis af mannomen enkte. pe
 sighthia nyio laghin vara vtan. skääl. Min ordh
 lughin ok flätio Min pina är glömdh Mz py spy
 66 15 ek af idhir ollum helghum mannum. hwad är här
 rättir dombir, vm an po athwarist ek wet alt, ok
 seer, py firi pässa menniskio vil ek tea i henna
 samuiti min vilia mz liiknilsom, pa swaradhe alle
 helghe men Var gudh ok herra tu äst pässa domare,
 20 pu äst vtan vphof ok ändha. pu christe ihesu gudh
 son. ok iumfrunna son pik är allir dombir gifuin
 pu äst pässa pinga domare, Ta swaradhe atir gudh,
 Ek säm käre, ek är ok domare, Nu sighthin pa hwad
 doom världhin är nu vädogh hafua, Ta swaradhe
 25 pe, vi seem alt i pik ok vittum Swasom världhin
 först poldhe noe flood, swa är [hon] ok vädogh
 nu fordaruas af eld, fyrir py at lusthin ok girin
 ära meire ok heitare an pa var pa flodhin gik
 iuir. Ta swaradhe gudh. män ek är rätuiis ok
 30 miskunsambir. Ok ek gör eig rätuiso vtan miskund.
 Ok eig miskund vtan mz rätuiso mz py vil ek
 firi minna modhir böön skuld ok idhra an ein

tima sendha mina miskund til världhinna mz
 minom ordhom þer af minom munne wtgingo, *firi*
 þy (Bok I kap. 44.) Ek skapadhe världhinna ok
 alla þe i henne boo, an þy at þe forsma mik, Ek
 höre hwan dagh eina rama röst af världhinne. 5
 swa som eina humblo röst, þz ar þz at alle sighia
 mik swa. Ek vyrðhir ekki hwad här kombir epte,
 ja sæznelika mannin vyrðhir ekki hwad ek giordhe
 af minom kärleek j þy at ek fraiälste han. Ek
 födhe han mz angla brödhe. Ek sändhe honom 10
 mina prophetas. Ek predicadhe mz mik siälfuum.
 Ek þoldhe *firi* honom þe hardha pino, Han vyrðhir
 ok eig hwad ek giorde i minne rätuiso J þy at
 ek plaghadhe pharaonem ok sodomitas. J þy at
 ek plaghar þäim hwar dagh säm þe see mz sinom 15
 öghom, þetta ar alt blint *firi* þeira oughom. þe
 se sik dödhlika. Ok sina ysild i androm, ok vyrðha
 þz änkte. þe fliugha vp säm humblor i sinne högh-
 fardh. þe fliugha nidhir rasklika mz ondhom lusta.
 þe sanku allan sötman ok honaghin i iordhinne, 20
 þz ar at þe arbeidha alt *firi* likamins nyt. Ok
 änkte *firi* siälinna. Akta ok allan världhinna heidhir
 Ok änkte gudz heidhir Sörghia af världhinna gen-
 uärdho, Ok änkte *firi* þz säm komo skal, þe vändha
 sik världhinna säm ek skapte þäim at nytia skälukan 25
 j æuiznelika pino þy *firi* mina mykla miskund. ok
 minna modhir böu vil ek sendha þässom humblom
 mino clara rösth þe hona vilia höra. þe vardha
 säle, þän hona wtkasta han skal känna mina rät-
 uiso

67

30

(Bok I kap. 27.)

Maria taladhe. þer sām ein danz är. þer ära
 pry þing, Onytlikin glādhi. skör röst. ok fanyt
 arbeidhe. huilkin syrghiande man sām kombir
 5 til þanna danzen gangande. ära hans vini j danz-
 enom þa skyl han sik vidhir danzen. Ok hug-
 swala þän sām syrghiande är, þänne danzen þz
 är världhin, i henne ära pry þing Ofmykin glādhi
 skör ordh. Ok fanyt arbeidhe fyr þy at alt þz
 10 men arbeidhar i världhinne. þz leuis alt atir. Huilkin
 man j þässins värld danz är huxe a mina sorg
 þer ek hafde i mins sons dödh. Ek var swasām
 þe quinna sām hafde fām spiwt i sino hiarta
 68 fyrsta spiwtidh þer ek hafde þz war þee sorgin
 15 þer ek hafda af þui ek saa at min son stod nakin
 swa som han war föddir, widär studäna ok flängdir
 annor war þz at ek hördä at min son heth liugare
 ok forradarä þer ek wistä aldrä vilia sägia vsaat
 ok aldrä sindadä, þridia war þee huassa krona a
 20 hans hofde stoddh. huilkin swa hardhelika stak
 hans hiassa. at blodhin sām afflöt fylte örun. mun.
 ok öghun. Ok alt hans skäg färde var þe ömklika
 röst þer han öpte a krossena. til sin fadhir a
 mandomsins väghna. Ok sagdhe Min fadhir hui
 25 hafuir tu mik forlatid, swa sām han vilde sighia.
 þän är anghin sik barmar ifuir mik vtan tu fämta
 var þz. þän hardhe dödhin ek sa a honum Sannelika
 swa margha stiunnga han fik a sin aldra reinasta
 likama Swa mang spiut þokte mik sām stodho
 30 i mino hiarta þa han stodh a krosseno. Ok alla
 hans adhror ok sinor a fotom ok handom varo

ypnadho. Ta gik sorghen ok värken af vndomen
 ok vp til hiärtadh. Ok *firi* þy at hiärtat var färst.
 Ok var af bezsta natura. gik värkin atir til vndanna.
 Ok swa *firi* hiärtans godhleek ok starkleek. striidhe
 lifuit soman ok dödhin. ok ländis hans sorg. ok 5
 värken. þän tima dödhin nalkadhis. ok hiärtadh
 brast. ta gafuos alle hans limi vidhír. hofwdhit
 gaf sik litidh vp, öghonin lyktos vp til halfs. ok 69
 mundren, þa syntis all hans tunga blodogh. ok rätte
 sik litit vp. þa han gaf vp andhan þa fiol hans 10
 välsignadha howd a hans bryst. Händrena gingo
 litit wt af naglomen. þa bliknadho mina hendír
 ok kinder. öghonin mörktos. änlitit var swa sãm
 dödz manz öronen hörðho enkte mundren gat af
 sorg enkte talad, fötrene dofnadho alle. Ok swa 15
 fioll min likame til iordhinna. af mins kãra sons
 sorgh. þa ek atir vpstodh. þa sa ek min son hãnghia
 sãm ein spitãlskan man. þa huxadhe ek mz mik
 þz han var sandír gudh ok man. Ok hafde ekki
 þolika pino þolt, vtan þz hafde varit hans vili. Ok 20
 þän mykle kãrleikír han hafde til mannin mz þy
 blandadhis ein glãdhi i min hugh mz sorghenne.
 þz ek sa. at *firi* gudlikin kãrleek min son þoldhe
 þolkit Ok mannin skuldhe atirlösas *firi* hans kãr-
 leek af diãflenom Hwilkin sãm ar i wãrldinna 25
 danze. huxe huilkin ek var j minom dödh. Ok
 varkunsami mik ok fylghe mik

(Bok I kap. 28.)

Gvdh siãlfuir syntis vara wreidhir an þoat-
 hwarist han ar äig vmskiptelikin. ok vardhir aldrig 30 .

wreidhír vtan endheligh þing gita eig gripitz vtan
 mz liiknilsám. Ok gudz wreidhe ár eig annat vtan
 hans rátuiso teelse. han syntis sám han hafde
 sitit a einom dome. Ok sagde swa. Ek sat a minom
 5 doom. Ein kom til min doom. til huilkin min
 70 fadhír sagde, Ve þik at þu nokon tíma vast fódhir.
 eig þy at gudhi angrar nokon hafua giort vtan
 swasám androm þykker illa vara annars skadha.
 ok varkunsama honum þárnást sagdhe mandomen.
 10 Ek gót mit blodh fíri þik Ok þoldhe ek fíri þik
 hardha pino. Ok mz henne hafuír tu anghin lut,
 þán helghe andh sagdhe, Ek leitte hwan ein vinkil
 j pino hiárta. Ek fan þer angha blótlikheit Ok
 anghin kárlekk varma. vtan tu vast frusin sám
 15 ein iis. hardher i ilzsko sám ein stein. þy hafuír
 ek enkte góra mz þik. þássa þre rósthír hóras
 ekki mz þy. at þre gudha áru vtan fíri þy at tu
 gitthír ekki andhelig þing gripit. vtan mz liikn-
 ilsám fíri þy hördhe þu þássa þre róste þer nást
 20 hördhis ein róst af fadhrenom. ok syneno. ok þáim
 helgha anda sám alt ár en gudh. Ok þre persone.
 þik bör angha lund haua himerike. Miin modhír
 maria þygde fyr þy han var ouárdughír henna
 böön hafua ¶ Alle helge men ópte mz enne róst
 25 þz ár rátuisa þz han skal áwárdelika vara wtlagdir
 af himerike þe sám i skärzlo elde varo sagdho
 swa, anghin ár swa hard pina mz os sám þik bör
 hafua ¶ þa ópte siálin siálf op mz þry we. Ve
 þe naturenne þer ek kom somon af i minna modhír
 71 30 lifue Ve þe stundinne ok banzat vardhe hoon
 þer min siál ok likame komo somon a. Ok banz-
 sattir varde þán mik liif ok siál gaf ¶ þridhia

ropit. banzat vardhe þe stundhen ek liifuandis kom
 af minne modhir lifue. Ok þz mit liif var swa langt
 þa komo rōsthir þre mote honum af heluiti. ok
 sagdhe þe fōrste swa ¶ Kom hiit banzat siāl sām
 en malMBER þer flytir til aWARDhelikit liif i dōdhen- 5
 om Annor rōsthin kom hiit banzat siāl. kom til
 vara ilzsko. ānghin skal þān vara mz os at þu
 skal eig lottaghin vara af hans pino ¶ Þridhia
 rōsten sagde kom banzat siāl þung som þān þung-
 aste stein sām ā siwnkir nidhir ok aldrig op. ok 10
 aldrig faar grund Swa gangir ok þu grundugare
 nidhir til heluitis ān vi. Tu stadhnar ekki fyr en
 nidharst i heluitis grundh. Framleidhis sagdhe
 gudh. Se wsle mĀn. hwad þe kōpa firir ondhan
 lusta swa sām þe men sām hafua manga hustrw. 15
 þa han seer enna þeira faal þa vāndir han sik
 bort fra henne. ok til þeira sām āra godha ok
 glāz mz þāim Swa ok ek vāndhir mit anlite fra
 honom. Ok til minna vina. Ok glāz ek mz þāim,
 mz þy radhir ek þik ok bidhir Tiana mik aff allo 20
 hiārta. ok swa myklo innirlighare sām ek hafuir
 meira nadh mz þik giort. fly vārldena ok henna
 giri. Ok stat ekki epte manna lof. huxar þu at
 ek þok swa hardha pino firi manna lof ellir heidhir.
 allas ok at ek ekki gat valt mik lātare dōz pino 25
 ok raskare Ja sannelika vtan þz var rātuisa. at
 swa sām mannin syndadhe j ollum sinum limum. 72
 swa skolde mannin ok bātra i ollum sinum limum
 Mz þy þok ek ā mik mandoom at swa sām mannin
 syndadhe i allum sinum limum. Swa bātradhe ek 30
 þz mz ollum minom limum. Mz þy stat i rātte
 ōdhmiwkt. ok gudhlikom rāddugha. gōm þin mun

af onytte. ok ofmykle talan. ok alla þina limi af
 syndh mit howdh var kronat mz þorn ok nidh
 lutande a korsseno. þer til at þu skulde ödhmiuka
 þit howdh, min öghon varo ful mz blood. ok tarom
 5 þer til at tu skulde halda þik af synd Min öron
 varo full mz lifradho blodhe. ok hördho obrygdilsse
 þer til at þu skulde enkte höra lastelikin ok skör-
 likin ordh Min mundhír var fuller mz bloodh ok
 galla þer til at tu skalt hafua vääal talande þungo
 10 Mina hendír varo ginom boradhe mz huassom
 naghlom þer til at þina gerninga skuldo vara i
 gudhlikom sakom ok til gudhz heidhír. Mine fötir
 varo fäste til korsit þer til at þu skulde hafua
 astundh ok vilia. at skylia þik vidh vörldhinna
 15 giri Ok allan vilia hafua. at vara mz mik. Ok
 standa i minom heidhír. Ok swa sãm ek hafde
 alla mina limi ospara firi þik til þinonna. Swa
 skalt ok þu alla þina limi hafua ospara til godha
 gerninga. ok til syndanna bätirlsse

20

(Bok I kap. 46.)

MARIA taladhe til sin son ihesum christum
 Signadhír var tu þer ár vtan vphof. ok vtan ändha.
 þu hafde þen höuizskasta likama, þu vast þän
 mannelikaste man. Tu vast i mino lifue þe bázsta
 25 creatura. af þins mandoms vögghna þa swaradhe
 73 sonnen. þin oord þer ganga af þinom munne þe
 ára mik söt ok lusthelikin sãm þäm sötaste drykk-
 ir, þu äst mik kárast firi all creatwr Suasãm i
 einom speghle sãm man seer marg anliti i. änkte
 30 tákki manne bätir än sit eighth Swa ok ek þo at

hwarist ek älskar alla helgha men iämn mykit. þu
 är anghin þolkin kärleek sām þu firi þy ek þook
 sandir gudh min mandom. þu äst swa sām ein
 mirra. þins kärleekx fullir dōn gik in til min
 guddom. ok drogh han in til þin likama. Ok þān 5
 sami dōnin drog þin likama ok þina siäl vp til
 min guddom mz hwilkom tu glāz nu. Ok är badhe
 mz likama ok mz siäl Signad var þu firi þy af
 þinom faghirleik glādhias ānglane. Ok alle sām
 a þik kalla fa naad, Af þinne miskund fa alle 10
 sorgfulle hugswalan. Af þinom skärleek rādhas
 alle diāflane ¶ þu gaft mik þrefalt lof. þu sagde
 mik vara þān mannelikasta man. ok þz bezsta
 creatwīr Mz þāssom þrem sighir nu mannin. han
 sighir mik hafua þān ohōuiskasta likama. ok vara 15
 omannelikasta man. Ok vara fulasta creatur. Hwad
 är ohōuizscare vtan badhe syndhena siālfuir göra.
 ok annan mz sik til syndhinna dragha Swa halda
 þe nu min likama ¶ MANNIN sighir nu, syndhin är
 anghin swa fwll swa sām af sigx. Hon är ekki 20
 gudhi swa leidh sām af scrifuas. þz är änkte skapad
 vtan sām gudh vildhe. Ok enkte är vtan han. hwi
 skulum vi eig tā nyttia vārldhinna epte varom
 vilia. þz vare eig āllas skapadh af gudhi. vtan
 han vilde at vi skuldom nyttia þz sām skapad 25
 är Waar nature är krank. Ok gitom eig swa lifuat
 sām þe sām firi os varo. Swa sighia nu alle. Ok
 hwar gör sin vilia ok anghin min. þe haldha min
 mandom j huilkum ek var sandir gudh. ok man
 firi ohōfuizskan, firi þy ek afradhe syndhena. ok 30
 rōnte dygdhena. Ek kändhe ödmiwkt. ok flyia
 hōgfārdhena. Ek kende kärleek, ok flyia ondhan

lusta. þetta sighthir mannin vara höuizsko firi þy
 þe sighthia enkte vara ohöuizsko vtan sin eghin
 lusta. ok sin vilia mædhir þy haldir mannin min
 mandoom firi ohöuizskan. þy at ek aafrædh ondhan
 5 lusta ok kændhe dyghd ¶ þe sighthia mik ok vara
 þan omannelikasta man. Hwar är omannelikare en
 slaas firi tendirna ta han talar þz sãm sant är.
 Ok en höre han vppa sin skadha. Vare han man.
 han hæmdis sik væl Swa görs nu mik. Ek sighthir
 10 mannenom min vilia inz minna predikara ordhum.
 Ok mz minne helgho skript. þz halda þe alt firi
 lygn ok skalk. þe sla mik ok i tændrena. ta þe
 göra mandraap. ok andra stora synd Ok an sighthia
 þe. Vare gudh til. ella þökte honum nokot vara aat
 15 syndhinne. han hæmdis væl þe sighthia alle pinan
 är ekki æwinnelikin. ok ekki swa hardh sãm sigx.
 Ok mædhir þy haldas min ordh firi lygn. ok mit
 pulumodh firi enkte ¶ þe sigia mik ok vara þz
 fulaste creatur, hwad creatur är fulare alla mindre
 20 vart en hundrin ellir kattrin. þoathuarist huilkin
 sãm vilde gifua hest firi hund ellir firi kat man
 skipte gernu. Vtan mannin haldhir mik an miæna
 75 en hundhen. þer til at mannin skulde mista hundin
 han vilde eig mik taka firir hundhen. Ok an för
 5 en han miste skinnit af hundenom. hellir swore
 han mik bort. Ok behioldhe skinnit, Hwad þing
 hafuir mannin swa litidh. Ok leikir hans hughir
 þer vp a. at han huxar eig optare þer vp a an
 a mik Sannelika mannen hafuir ænkte swa litit
 30 han kombir eig i hugh vtan mik. Honom kombir
 enkte swa litit til at han sörghir eig af. vtan
 af mik kombir honom ok hans vini skadhi ok

sorgh til han gifs þer vidhír. gör han mot sinom
 världzlikom herra han rádhís han syrgir han ód-
 miukar sik, Án þa han gör mot mik þz vyrdhír
 han eig, Hwad manne ár þz vm han gifuir nokrom
 nokot. at honom gifs eig nokot atír til heidhers. 5
 Ek sãm alla þinga skapare ár Ok alla herra ok
 allum gifuir, Mik gifs firi min kárleek enkte firir
 þy halz ek firi þe fulasta creatur, firi þy fa lata
 mik várdughan vara nokon heidhír. Min ráddughe
 ár glömdír Min kárleikir ár glömdír Mádh þy min 10
 kára modhír swa sãm aldriq vtan sannind gik af
 þinom munne Swa gangir ok aldre vtan sannind
 af mik Mz þy vil ek orsaka mik firi. allo mino
 herskapi þz min mandombír var hóuizskir iuir
 alla. Ok þán sãm han sighír vara ohóuizskan han 15
 skal skámmas mz áuárdelike skam, Ok pinas mz
 áuárdelika pino þán mik sighír vara omanlikin.
 Ok min ord vara fals. han skal flyta nidhír til
 heluitis sãm trákkir Ok eig stadhna för en i nidh-
 irsto grundenom ¶ þán mik sighír vara fulasta 20
 creatur a mins mandoms vágna. han skal aldriq
 kánna mina gládhi. ok þán áuárdelika sötman Ek
 ár swa sãm þán konungir sãm ár kórdhír wt af 76
 sino rike. huilkin mz sino walde ma jngangha hwar
 sãm honom synis, þoathuarist vil han ekki vtan 25
 mz enne rátuiso. ok þz sãm honom bör vál til.
 Swa ok ek wtkórdír ár af cristna manna hiarta.
 sãm mit rike skulde vara. En þo at ek ma alt
 göra mz mino rike ok valde, þoathwarist gangir
 ek ánghin stadh in vtan þer mik bör til aff rát- 30
 uisonne, Huxa idhelika fám þing ¶ Först huru
 mykit aatskil wárlðhinna heidhír ok áuárdelikin

heidhir, Annat världhinna gládhi ok himerikis gládhi. Tridhia världhinna rikedom Ok auärde-
 likin i himerike Fiárdha världhinna äro. Ok
 auärdhelika äro mz gudhi siálfuum, Fámta huru
 5 mykit atskil världhinna lusta. Ok þám sãm auärdhe-
 lika äs i himerike

(Bok I kap. 58.)

MAria taladhe til sin söta son Signadhír vari
 þu min söte son ok min gudh. Tu äst þrefallelika
 10 heilaghír. sãm af siwngx. Sanctus. Sanctus. Sanctus.
 dominus deus sabaoth. þu äst sötír ok sötare. Ok
 aldra sötastír. þu vast heilaghír för en þu komt
 mz þinom guddom i mit liif. þu vast heilaghír i
 mino lifue. Tu äst ok vast heilaghír firi vtan
 15 andha Tu vast ok sötír för äs þu hafde skapad
 världinna. Tu vast ok sötare anglomin. ta tu hafde
 þäm skapad. Tu aldra sötastír mik, þa þu gudh
 siálfuir várdughadhis mz þinom guddom til mik
 komo ¶ Ta swaradhe ihesus christus Signad vart
 77 20 þu min kára modhír, angla drötning ok alz hime-
 rikis herskaps. þu sagde mik vara sötan. ok sötare.
 ok aldra sötast, Swa äs [ek] nu ondum bezskyr. ok
 beizskare. ok aldra beizskastír þäm äs ek beizskir
 sãm sighia [mik] mangt hafua skapad vtan skäl. J
 25 sãm mik sighin hafua skapad mannin til ilz. Ok ekki
 til goz. Vsle men Ok litil huxillse, Vanta þe. at
 ek sãm bázstír äs. ok siálf rátuissa. hafuir skapad
 anglana vtan skäl. allir mannenom polkit godz
 giuit vtan rátuiso. Neig sannelika. Ek skapadhe
 30 alt vál. ok äkte äs ilt firi mina skyld. Ok af

kärleek gaf ek mannenom alt got, vtan han vändhe
 alt got sik i ilt eig þy at ek nokot ilt skapadhe
 hwadzke et ellir annat, firi þy diäfuulen var skap-
 adhir. Ok mannin samuleid. þz var ok got sãm
 þe girnadhos. vtan firi þy þe rädho sin vilia mot 5
 rätuisonne. Ok mot minom vilia þer vardh syndhin
 af. ok ilt. Ok firi þe rörilsen. ok andra. þz sãm
 för var til hugnadha þz skuldhe af rätuisonne
 þäm vara til ohugnada ¶ þäim är ék en beizskare
 þer mik sighia siälfswald hafua giuit. til at göra 10
 syndena. Ok ekki til got at göra. Þe sãm mik
 sighia vara orätuisan firi þy ek gifuir androm hime-
 rike ok andrum heluiti, þe sãm sighia mina skuld
 vara þz þe ära ille þäim är ek aldra beiskastir.
 sãm sighia min lag vara vtan skäl. ok alt ofhard. 15
 Ok mina pino vara enkte hardha. Ok þäim änte
 dogho. Mz þy swär ek þz vm mit liif swa sãm ek
 swor prophetanom. þz ek vil orsaka mik firi allum
 anglum Ok helghom mannum. at ek hafuir eig 78
 minsta mathkin skapad vtan skiäl. Ok enkte giort 20
 ellir gör vtan rätuiso. Ek vil ok tee þäim þz ek
 gaf siälfswald. sniällelika. ok til godz firi þy af
 mik är änte ilt ¶ þe skulu ok pröua mik vara
 rätuisan. j þy. at ek gifuir androm hymerike ok
 andrum heluiti firi þy þz bör eig til fulum ok 25
 fagrum soman sitia. diäflenom sãm af sinom siälf-
 uilia fiold. Ok godhom anglum sãm aff sino siälf-
 walde stodho j rätuisonne badha vara saman. Eig
 bordhe ok ondum vara vtan pino. huilkin syndhena
 giorde ok vardh firi henne þe skulu ok þz pröua 30
 at þz är äkke miin skuld at mannin är ondir Mate
 ek än en tima döð. haldir vilde ek firi hwar en

man polika pino taka sām ek þog en tima a
 korsseno *firi* allom. *firi* en mannen skulde i pino
 komo. vtan ek gaf mannenom siälfswald Ok vndir-
 standilsse *firi* all creatur þz han skulde mik tiāna
 5 af kärleek ok godhom vilia. ok ek ekki nödughir
 vara sām diwr. Ok hafua *firi* þy auinnelikit arf
 mz mik. ok rike, Wildhe han ekki. þa sighthir rät-
 uisan. at pinan sām diäflenom redhis skulde ok
 honom redhas *firi* þy af rätuisonne bör honum
 10 mik tiāna sām skapare är ok ekki andrum. ¶ Þa
 swaradhe maria Signadhír war þu min söte son
 J þik är al rätuisa. ok miskund. bidhir ek þik
 miskunna världhinne. Ok swa sām þu vast mik
 aldra sötast swa gif þäim sām þu äst nu beizskastir
 15 lut mz minom sötma þa swaradhe sonin Signad
 79 vardhe þu *firi* þy all þin ordh ganga af miskunlika
 hiarta. þu äst en godhir mäklare mällan min ok
 mansins. þu äst en godh sökerinna tu sökir alla
 Tu sökir mannin i världhinne mz þinom nadhom.
 20 Tu sökir han i döðhenom. vm han är vördughír
 nokra lund þina miskund ok bön þu sökir mannin
 äpte döðhin vm han hafuir nokot *firi* þik giort
firi huilkit han maþe *firi* þina hielp nadhir fa,
 mädhir þy är han säl sām þik älskar *firi* þina
 25 bön gifuir ek þik. at alle þe sām þin sötma vilia
 hafua sām ära min ordh ek hafuir talad þe fa
 nadher Alle þe þäim taka i sin mun. ok þugga.
 ok haldha. þe fa miskund. þe sām þäim taka ok
 wtsputta. þe fa swa myklo hardhare pino. þa swara-
 30 dhe maria ¶ Signadhír var þu min söte son, sām är
 badhe skapare ok atirlösare (I: 52.) Jhesus christus
 taladhe min ord. ära sām ein talghír, þer sām

hitin ár. þer smáltir talgrin. þán sãm anghin hafuir
 hitan. han taghir talghin i munnen. Ok sputtar
 atir wt, firi þy han gitir ekki nidhir gangit, Swa
 ok min ord, þe sãm gudhlikin karleek hafua. þe
 taka min ord. ok halda. þe sãm meir alzska vãrdh- 5
 ianna an mik. þe hõra min ord ok sputta þaim
 atir wt, firi þy þe þakkias þaim ankte

(Bok VI kap. 32.)

Ormen ok ydhlán þa þe afla þa hafua þe i lustanom
 eitir. ok af þeira eitirlike natura fõdhis annar 10
 ormbir. Sidhan ormen ár afladhir ta gittir han
 ekki fangit liif vtan af minne naadh, firi þy. vtan
 mina naad ár enkte ok vtan hona gittir anghin 80
 varit Ok ankte hafuir ok faar liif vtan hona. Sidhan
 ormen ár fõdir. þa þakir modherin han. ok vãrme 15
 han vnde sik. firi þy hon hafuir angha spina þer
 ormen matte sugha. Sidhan ormen kofnar maxan
 af modherinna þunga ok hita, þa kãnnir han af
 iordhinna kõld. swa mãdhir þy honum draghir þrang
 til. þa nimbir han at ata jordhena. Sidhan ok smam 20
 ok smam. þãr aftir kãnnir modherin ormenom rõra
 sik, Fõrst stingir hon stiãrtin at han nimbir dragha
 han til sik. ok fra sik Swa stingir hon riggin ok
 andra limi swa lãnghe at han kan rãkkia þaim
 til sik ok fra sik Sidhan ormen kan rõra sik, þa 25
 kãnnir modherin honom kripa. ok krypir firir
 vnghanom litit ok litit. þer til han kombir mz
 modherinne i nokot soolbadh. allis ok þer sãm
 solin ár heitast. þa mãdhan vnghin huilas. ok
 sofuir i solinne. þa huxa modherin mz sik swa, 30

Min son kan nu röra sik ok krypa. mz þy skal
 ek ok kanna honom at stinga. firi þy han hafuir
 eitir til ilzko. þa far modherin bort ok leitar hwar
 hon findir nokon blötan swamp. Ok han takir
 5 hon. ok læggir firir vnghan mädhan han sofuir
 huxande swa mädhir sik. Mins sons gaddir ar
 vanmaktoghir. læggir ek nokot firi han þz sam
 hart ar. þa gangir han ginstan sundir mz þy skal
 han först nema stinga þz blöta þer til at han
 10 nimbir stinga i þz hardha Sidhan modherin hafuir
 81 lagt swampen vidhir munnen hans sam hanne
 lystir. þa bläsir hon i vngans öron swa anxlika.
 at vngin vaknar allir orfamse. ok af þaim orfam-
 sanom. þa nimbir han ginstan gaddin stinga i
 15 swampen. Ok nimbir swa länge stinga þz blöta.
 at han gittir þa stungit badhe stok ok steina. þan
 þima modherin hafuir swa kánt vnghanom sam
 hanne lystir þa forlatir hon han ¶ þolkin ar þan
 banzatte ormunghin han ar födhir af einom orme
 20 bansattom sam ar iordhadhir i heluiti. ok af enne
 ydhlo sam nu stundar eptir ormenom fara. hwad
 ar varre eitir an högfärdhin mz þasso komo ormen
 ok ydhlan saman Ormen hafde þu þing ok mykla
 giri til vörldhinna heidhir. han sa ydhlonna fagrind.
 25 ok geirnadhiss meira hona en mik Ormbren sa at
 ydlan var faghir. ok girnadhiss iämmykit til henna.
 Af þassom lustanom komo bansatta somon mz
 alle högfärd huilkin sam dräpir andhelika siälinna
 sam eitir likaman Sidhan þe komo somon mz
 30 anghom minom räddugha. ok anghom gudlikom
 kärleik. þa afladho þe þolkit fröio sam þe varo
 siälfue, för þy ar ek miskunlikin gaf ek siälinna

af minom guddom. þanna vngan værmir þe ban-
 satta ydhlan firi þy hon hafuir anghin gudhlikin
 kärleek til min. þz ma meinas i spinanom. þa værmir
 hon han vndir sik þa hon födhir han vp vndir
 sik til værldhinna heidhir ok högfärdhinna. Ok 5
 mädhir þäim howdzmannom girnas þe mz alle
 astund huru han maghe komo j værldhinna heidhir
 ok ysäld. huxande mz sik. ok sighiande honom
 aðörande. hafde tu þz valdit. ok þz husit, ta matte
 þu vara fadhirs like. Ok andra iämnunge. ok af 10 82
 þolikom far vnghin ondha giri. ok varma til
 værldhinna swa at han nimbir ta äta jordhena. þz
 är eptir værldhinna heidhir standa. Af værldhinna
 heidhir. ok til gang far han leidho til gudz heidhir.
 Ok mz þy nimbir han stunda eptir forgangelikom 15
 heidhir. Hon stingir han ok j stiärtin ok andra
 limi. þz han skal þäim nima röra. þa hon bidhir
 han ok sighir swa. Somlika skal þu lokka til þin
 mz jatilsom ok lofuan. Somlika mz faghrom ordhom
 ok gafuom. Ok radhir hon honom. at han skal 20
 hafua lifuit ospart. þer til at han matte heita
 manlikin ok ärlikin. redhoboen vara þer til at han
 mate heita godhir. eig ro hafua ok eig lisa. þer
 til at han mate fa stoor nampn ok viidharla vara
 kändhir, Hon kännir ok honom at krypa. ok leidhir 25
 honom i soolbat. þa hon lifuir siälf högfärdelika.
 ok lustelika. ok draghir han mz sino eptirdömlise
 til polkit sama. Ok mz sinom ordhom äggiar han
 til polkit sama lifuärne. Ok sighir swa Swa lifde
 þin fadhir. ok þe säm firi honom varo ok hans 30
 föräldra. Swa til bör þik. þz är skam eig vilia hafua
 sik mannelika, man skal faa sik manna lof ok stort

ord mz blidhom tillatom. Ok mz þy at men fylgir
sidhuánonne. faar man manna kárleek. ok af þásson
ordhom. ok androm nimbir þan ilzske vnge krypa
mz modherinne i solena. þz ár af enne synd i
5 andra alt til at han kombir i solena. þz ár j kótsins
lustha Sidhan han nimbir þer róras i. þa kánnir
ok þe forbannadha ydhlan vnghanom stinga. huru
83 þa. Sanlika hon huxa mz sik swa Min son ár van-
máktoghír i gozeno ok i maktene mz þy lággír
10 hon firi honom swampin. fórst ár þz at hon radhír
honom huru han skal sanká sik várdhinna godz.
huru han skal standa eptír várdhinna heidír ok
manlika hafua sik, þetta þykkis vara lát ok blót
sám ein swampír i várdinne. Af þásson radhe
15 nimbir han stingha þáim sám eig standa a mot,
bóndir ok bokarlla takandis þeira godz. ok dróuan-
dis þáim oskállika. firi þy þe ára blóte standa mot.
ok raskelika nidhír þrykte. þa blásir modheren
i óronen swa fast at han vardhír allír orfamse.
20 þz ár at hon ággiar han til at lata sik til meira
þinga. ok hógra. Ok draghír han swa bort af
sinom eignom skálom. þa nimbir han hafua awnd
til hófdingia. þa girnas han þeira hws ok þorn.
þa nimbir han lággia forsát, ok fiinskap hafua
25 til alla. Ok alla drófua swa lánghé. at han nimbir
stinga sin gadh i steinen. þz ár i þe helgha
kirkiu. Til þásson forbannadha vngans nidhrilse
finz ekki raadh vtan eit, þz ár at hans tunga sám
gaddrin ár j. skáris af. hwad þáinne þungan hafuir
30 tydha þz skulu snille mán wt leta. ok wt þy dha

HOn är ekki min, *firi þy*, hon är lík þrem
mannum fyrst är þen som swa sighthir androm. Ek
vil gifua þik beskedhlika þaninga. þer til at ek
ma drápa þin son *firi þinom* oghom Swa gör hon
mik hon þykkis göra litit i min heidhir. Ok gifua 5
af mino eigno. þer til hon moghe swa mykklo
sighthirlikare göra adhrum skadha. Ok *crístnom*
mannom sãm mine syni ára dröuilsse. þer til at
hon gate sino barne komit i wärldhinna. Ek swär
þz a mina sannind, *firi þy* ek är sannind. Ok af 10 84
minom munne enkte gik ok gangir vtan sannind.
Vtan döör hon j þoliko skipilsse sãm hon är nu
i, hon seer aldre mit anlite. ¶ Hon är ok lík
þaim manne. sãm swa sighthir, Ek vil gifua þik litla
þaninger til. at ek moghe brænna alla þina aghor. 15
Swa gör hon mik. hon tianar mik mz lithlo ar-
beidhe. ok anghom hogh. alla kärleik þer til at hon
matte sin vilia fulkomna. Ok andrum alla sorgh
göra til sins vilia fultkonnilsse Sannelika är mik
henna líf wæmelikt. ok alt dröfwokt *firi þy*. hon 20
är eig at einasta mik a mot mz sinne ondhe
astund. vtan an at hon draghir andra mz sinom
mædfardum. Ok störkir til iltz þridhia är hon
lík enne horkono. sãm liggir mællan sins hws-
bonda. ok horkarlssins. þyathwarist *firi hus-* 25
bondans ræddugha. þor hon ekki annat en vændha
sik til hans. an kärleken är allir til horkarlssins.
Swa ok hon. an þy at hon þykkis tiana mik mz
nokrom þingom. aa är al astunden ok vilin til
wärdhinna. ok älskar hona innirlikaren. mz þy 30
är hon mik ekki kær, *firi þy* hon vil þweim

herrom tiäna. Ve henne än hon bätra sik eig
vil hon ekki troo, þa röne

(Bok I kap. 25, 22.)

Ek är, þin gudh. þik vndrar aa hwi ek är swa
5 þolughr. til onda män. þz vil ek vissa þik, þrem
lundom þol þäim min rätuisa Ok þrem lundom
85 spar þäm min miskund Fyrst þol þäim min
rätuisa. þer til at allir þeira þime ok ilzska är
fultkomen. Swa som þän konungir säm hafuir
10 margha fanga Spyr men han aat hwi han dömir
þäim ekki. Swarar þa han swa: þz är ekki räfsta-
þings time. þa han kombir. þa skulu þe dömas i
alla manna asyyn. ok til rätuisonna värillsse. Swa
gör ek, än þy athwarist. at ek veet huilken mannen
15 är, þy vmbär ek han þer til at hans time är Swa
sagdis at saul konungir var onder. ok mik ekki
käär, hwar vilde þy þro firi en þe sagho hans
gerninga. Annat är þz at þe hafua nokot firi
mina skuld giort, Ok firi þy lönir ek þäm alt
20 atir her i världhinne säm þe äfte standa Swa at
eig þän minste punctin af þy han giorde firi
mik vardhir honom olöntir äntiggia i þy. at han
faa heidhir ellir gooz. alla annan nokon framgang,
swa säm han stod eptir, Þridhia är at min heidhir.
25 ok þolomodh skal oppenbaras i þeira ilzsko. Þy
þolde ek judam ok pylatum. Min miskund spar
ok þäim i þrem lundom fyrst firi þy at min
kärleikir ok min miskund är mykin. Ek huxar at
þinan säm är önklikin är hard. Ok inz þy spar
30 ek mannenom i þän ytirsta puncten. at han vardhe

swa mykklo minne sām han kom senare til pinonna.
 Annat är, þeira natwr mate nōtas vp i syndinne 86
 firi þy. At swa sām rudhit nōtir jārnit, swa gör
 ok syndhen naturena vanmāktogha þer til at þeira
 likamlikin dödhir varde swa myklo lātare sām 5
 naturan vare meer vp nōt, firi þy at fārskare ok
 starkare natur gör hardharen dödhin ¶ Þridhia
 hwi miin miskund spar ondhum mannom þz är
 firi twāggia handa þing först firi godha manna
 þróuilse. Annat firi onda manna vmuändilsse, Ondhe 10
 men lifua til godha þróuilse. firi þy. at þe vardha
 af þeira ilzsko þolike til gooz. af haldoghe firi
 þeira dröuilsse af syndhinne. kalla ok optare a
 mik än allas. þa þe hafde āngin dröuilsse. världh-
 in ok lusthen vardhir þām liten. astundhan mera 15
 til min. Ok lönin firi þolomodh mere. mz þy spar
 min miskund ondhom i världhinne. þetta maat
 þu väl forstanda i rosinne Hon hafuir þry þing,
 hon dönir sötlika. hon är faghir i asyninne hon
 är ok lin at hanna. þoathwarist gitir rosen eig 20
 vaxet. vtan bland þorna sām ära hwasse at hanna.
 fule at see. ok hafua ānghin dönin Swa ok godhe
 men. än þy þe ära lini sām roos i þolomodheno.
 fagre i sinom mādhhfardom väl dönande mz sinom
 äftedömom. Ok ordhom, þoathuarist vardha þe 25
 ekki folkeno. vtan til þróuilsse ok dröuilsse. firi
 þy. āngin veet mykit han gangir fram i godhom
 gerningom. vtan han är i dröuilsom Þornin gör 87
 ok þetta. at han värnar rosena þz man faar ekki
 raskelika taghidh hona Swa ok þe dröuilsse sām 30
 ondhe men göra godhom dragha opta godha men
 af sydenne at þe skolo eig komo i ofmykla glādhi

älla latir, firir ofmata glädhi väkkin i mykla synd
 vp Swa gitir ok änkte viin varit färst vtan dräggena
 Swa ok anghin rätuiis gitir standit i sinne rätuiso
 vtan dröuilsse. ok diäwlssins rörilsse. Ok af þy
 5 han vmbär þz honom kombir til. þy växe hans
 lön i hymerike. ok hans kärlekir ok hugswalilse
 til gudz i iordhrike. Min miskund þol ok opta
 ondha män, *firi* ondha manna vmuändilsse ok
 hirtilsse. *firi* þy ondhe lifua opta ondhom til gooz
 10 Swa sām þa en ondir seer annars ofilzsko, ok fall,
 huxar swa mz sik, hwad dughir mik honom fölghia.
 hwad nyt hafuir han af þolike synd se hwad ilt
 han är i komin för þolika *gerning* bättra är mik
 vändha atir þimlikan, för en ek kömbir i þolikit.
 15 Ok swa af annars fallum Ok syndha skudilsse
 vändir maugir af syndinne Sighir män ok swa.
 at hwar sām vardhir stungen af scorpione. vardhir
 han smoordir mz þe oleo sām annar scorio är
 dödhir i. þa faar han bötir Swa ok manghe mz
 20 þy skudha annars vsald. þa helnas þe opta. ok
 88 hirta sik, ok skämmas þolikt göra sām för þy
 þeira samuit sighir þäm þet þe hafua þer angha
 nyt af. ok godhleek Swa þol min miskund onda
 män. ok swa spar min rätuisa

25

(Bok VI kap. 31.)

Een saal. ok en diäfwl syntos badhen liik i
 munnenom ganande, öghonen brännande innan sām
 et glas. öronen hängiande sām annor hunda öron
 bukin mykit vidhir ok sidhir. hendirna sām andra
 30 griipskloor. fötirne sām andra stimpara. brystit

kalt sām en iis. Ta sagde diāfwlin til domarens
 Dööm os somon til hionalagh. þa swaradhe doma-
 ren Sigh hwad skal tu hafuір til hānna Ta swaradhe
 diāfwlin. Ek spör þik först firi þy. þu äst rätuis
 Plaghar män eig swa sighia. hwar sām et diwr 5
 är. þet är vargha kön. eddir leons kyn. eddir
 nokot polikit, Nu spör ek þik. hwem är þassin sal
 liik. ällis hwad kyn. Ta swaradhe domaren. þz är
 allum oppenbart. at hon är þik. ok þinom kom-
 panom liik. þa swaradhe diāfwlen. þa hon kom 10
 wt af þinom smörilssso brunne. þz är w fwntenom
 þa var hon þik liik. Nu hafuір hon þz glömt ok
 aftwaghit mz þy är hon mik liik. Ok är miin
 mz þräim rätom. En är þanne. at hon är mik
 liik i skipilsām Annat at vi hafuum badhin en 15
 vilia þridhia at vi hafuum badhen en tiänilssse. Ta
 swaradhe domaren. huru är hon þik liik i skipilssse
 Ta swaradhe diāfulin, Vi hafuum badhin öghon
 ypin þoathuarist seem vi änte got firi þy hon
 vilde änte höra þz eddir see þik hördhe til Swa 20 89
 ok ek vil enkte þz see sām þik är liwft. Vi hafuum
 ok badhen en öron. än vi hörom änte got til
 vara nyt ok gagn. firi þy. hon vildhe änte höra
 vtan sin lusta. ok världhinna lusta. ok latir þin
 hedhir vara hānna anghir. Swa ok ek vil änte 25
 þz höra þu hafuір hedhir af. Ok alt þz þik är
 liwft þz är mik alt leit. þy gangir þins sötma ok
 dyghd röst aldre i vaar öron. os til gagn. Vi hafuum
 ok badhin mun ypnan þoathwarist gangir þer
 änte got i. firi þy hon hafde ypnan sin mun 30
 mādhan hon gat til alt þz henne lyste. ok lukthan
 til alt þz þu bödh. ok vilde Swa ok ek hafuір

min mun luktan til alt got. ok ypnan til alt ilt.
 ok til alla pinna dröuilse. vm þz vare möghelikit
 at þu gate dröfwodir varit, Vi hafdum badhen
 ena hendir, firi þy. alt þz hon fik. ok gat draghit
 5 somon þz hiolt hon til dözens. Ok ängin gat af
 henne änkte lukkat Swa ok ek alt þz i mina klöör
 kömbir þz haldir ek swa stadhlika. at þz takir
 änghin wt. vtan þu mz þinne rätuiso. Vi hafuum
 ok badhen ens bwk. hanna bukir þz var henna
 10 giri. hon var swa stoor. at mate hon hafua fangit
 alla världhinna. ok än styrt ifuir alla mz pik i
 himerike. þz hafde hon gerna giort. Ok en hafde
 hon eig vardit full. Swa ok ek mate ek fa alla þe
 90 helgha sala säm ära i hymerike. ok i skärzsslo
 15 elde. Ok alle þe säm ära i iordrike swa säm ek
 hafuir päim säm ära i heluiti ek giordhe þz gerna.
 Ok vare en ein saal vtan Swa mykin är miin giri.
 at ek vilde en hona hafua. Vi hafuum ok badhen
 eins bryst. ok kalt säm iis. firi þy hon hafde
 20 änghin gudhlikin kärleek. ellir kärleeks gniisto i
 sik Swa ok ek hafuir änghin kärleek til þin. vtan
 swa mykla awndh. at vare þz möghelikit. at ek
 matte tusanda sinnom döyia. Ok ää atir til pinonna
 lifua. þz giordhe ek gerna. þer til. at tu matte döö
 25 ella dröfuas. Vaar laar ok knää ära vtan lidha-
 moot. Ok badhen eins. firi þy at henna vili bögdis
 aldre eftir þinom. vtan var tuärt a moot þinom
 vilia Swa ok min vili. ginstan ek var skapadhir.
 Ok ek sa min ärlিকেit þa högfärdadhis ek ok
 30 girnadhiss ifuir pik vara. Ok af þy fiol ek. Ok
 hafuir ek eig min vilia mote þinom. än þy ek
 hafuir ekki makt vtan af þinne rätuiso. Var bein

ära ok badhen eins. ok sām stimpara. *firi* þy,
 Swa sām mannen förir likaman fram mz fotomen
 Swa ok mz godho astundan. ok godhom *gerningom*.
gangir man fram til þin. þenna astundan. sām varo
 til þin. Ok skylia uidhir vörldhinna varo afhugna 5
 ok borto. *firi* þy, þu vast *firi* henna sām dödhir
 man. Swa hafuir ok ek angha astund godha til
 þiin. vtan alt þz þik höre til är mik swa leit sām
 annat eiter Se domare þässom lundom är hon
 mik liik i sinom skipilsom. Vi hafuum ok badhen 10 91
 en vilia. *firi* þy vi viliom änkte þz þu vilt Vi
 hafuum badhin en smakilse *firi* þy vi vitum väl.
 at þu äst þän bázste. ok þer al dygd af är. ok
 alla dygd hafuir þoathwarist smakum äkke vi huru
 godhir ok sötir tu äst *firi* þy var vaar vili mote 15
 þinom vilia Nu domare mz hoon är mik liik i
 skipilsām. i vilia. ok i smakilsom dööm somon.
 þa i þe sama stundinne syntis en godhir ängil.
 Ok sagde til domarens Min gudh ok min herra.
 Ek var mz þässe saal fra þäim timanom sām 20
 likamen ok siälin komo saman Ok skyldis ek
 vidhir hona eig mädhan ek fan en punct godhan
 i henne Nu latir ek hona toma af godho sām
 ein toman säk. Hoon hafde þry ill. Fyrst at
 hon trode all þin ord vara lygn. Annat at 25
 hon huxadhe þin doom ekki vara hardhan. Ok
 ekki vtan flätü. Þridhia at þin miskund var
firi henna dödh. ok hiolt hona *firi* enkte. Hon
 var ok i hionalag, ok älskadhe eig vtan eina.
 þz giorde hon. ekki *firi* gudhlikan kärleek, vtan 30
firi þy han hafde swa mykin kötlikin kärleek
 til þz eina kötit. at han gat eig fangit af sik

at smitta sik mz andre. Han hördhe ok messo
 kärlika Ok las þer til at han skulde eig vara
 92 wtskyldir af androm, Han tiante þik kärlika þer
 til at þu skulde gifua honom hilso. Ok gooz ok
 5 heidhir. þer til at þu skulde göma han. af þainu
 fallom men kallar vara vlykko. Firi þassa tianist
 gaf tu honom tusanfald atirlöön her i vörldhinne.
 þu gaf honom faghir barn ok helso. þu gaft honom
 gooz ok saligheit. þu fylte hans giri sãm han stodh
 10 eptir, swa at eig var þæn minste punkten þz eig
 fik atirlöön här i vörldhinne firi þy latir ek han
 nu toman sãm ein toman sæk af allo godho. þa
 swaradhe diäfwlen. män þanna siäl är toom af allo
 godha. Ok tu äst rätuis domare dööm os soman
 15 til hionalag, är eig swa scrifuat i þinne book þe
 sãm hafua et ia. ok en vilia. te magho komo
 somon til hionalagh dööm os somon mädhan vi
 hafuum et ia. ok en vilia. þa swaradhe domaren
 Lätum siälinna swara. ta swaradhe hoon för en
 20 ek vilde til hymerikis komo þer til at þu skulde
 hafua þäs meira hughswalilsse. för vilde ek brinna
 äwinnelika i heluiti. Ta swaradhe domaren. þin vili
 ok þit iaa är þin domare. Ta swaradhe diäfwlin.
 þy är hon rätlika miin. þy skal sãm män pläghar
 25 säghia henna köt vara mit köt. än þoathuarist ek
 är eig kötlighin. Ok hænna blood vari mit blood
 93 Ok i þe stundenne syntis diäfwlen vara mykit
 gladhir. mz liiknilsãm sighiande firi þy andelikin
 þing kunna ekki forstandaz vtan mz liiknilsãm.
 30 þz är alt i diäfulenom giort mz enom punct Sidhan
 diäfwlen syntis vara swa gladhir. Ta swaradhe
 domaren honom. hwi äst tu swa gladhir. ellir

hwadh nyt hafuir tu af siälinna pino. þa swaradhe
 diäwlen. angha nyt hafuir ek af hanna pino, ellir
 glädhi vtan meira sorg ok pino. firi þy þa ek
 brännir hona þa brännis ek hardare atir. þa ek
 pinar hona. Ta är min pina hardhare. vtan af þy 5
 at þu löste hona mz pino blodhe. älskadhe hona
 swa mykit. at þu gaf þik siälfuan firi hona. Ok
 ek gat hona darat þz hon vilde mik heldir än
 þik lydha. þz är miin glädhi. Ok af þy gläz ek.
 Ta swaradhe domaren þiin ilzska är mykin. Nu 10
 poathuarist tu äst swa ilzskär. lofuor ek þik at
 þu se þik vmkring, ok alt sendhir han sa vp, ta
 syntis vpganga swa säm ein faghir skinande stiärna.
 Ok ginstan diäwlen sa þz, þa þigde han säm han
 hafde varit slaghin þa sagde domaren Ek lofuor 15
 þik tala. Sigh huäm är þanne siäl liik. þa swaradhe
 diäfwlen. hon är skinande säm nokor sool. swa
 säm ek är fulare än nokor rökir, Hon är fuld mz
 allom sötma. Ok alle dygd. swa säm ek är fulder
 mz alle ilzsko. ok awnd. Ta sagde domaren. Hwad 20
 vilde tu gifua þer til. at tu mate þe salinna fa
 j þit valdh, Ta swaradhe diäfwlen. þer til gafue
 ek gerna alla þe sala i mino valde ära. þz ek
 mate hona fa Ok än þer til vilde ek polo swa
 hardha pino swa säm mz liiknilsäm. Ein stolpe 25
 vare sattir fuller mz swärdzoddom vddir vidh wdd
 swa þrangt at eig gate en naals oddir gangit
 mällan. ginom þassa vdda vilde ek gerna fara.
 af högxsta tronenom. Ok i nidharsta grundit Ok
 fara j þe sama pinona. Ok ää lifua þer til at ek 30
 mate fa þe saal säm nu gik vp säm stiärna ¶ Ta
 swaradhe domaren. þiin awnd är mykin til min

ok minna helgha sala. Moot pinne awnd ar ek swa kärkeeks fuldir at vare þz möghelighit. at ek mate optare döð. gerna þoke ek ena polika pino sárdelis *firi* hwario ena saal sãm ek þogh
 5 ein tima a korsena *firi* alla wärldinna. fyr en nokor þeira skulde komo i pino. allis ok nokor þeira sãm i pinonne ar skulde þer i dwälias. Swa at eig skulde atir vara ein saal i pinonne. Ok eig ein oren andhe. þer eig wrdhe frials vm
 10 ek matte *firi* rättuisonne optare döð an þu diäfwl äst swa awndz fullir. at tu ant eig enne saal til min komo ¶ Ta taladhe var herra til þe godha saal. kom hiit miin wtualdh ok min kára i þe glädhi sãm aldrik ändas. kom hiit
 15 miin söta i þän lusta. ok þän sötma sãm anghin kan sighia af hans godhleik vtan þän sãm kännir kom hiit til gudh. ok til þin herra. Ek vil sialfuir byggia i þik. Ok þu i mik, *firi* þy, at i mik ar
 95 alt got, Ok ek vil fylla þik mz allo godho. Kom
 20 hiit til miin af þe yslo wärldh. *firi* þy. i hanne ar akke vtan pina. Ok hon ar liik pino. Ek vill gifua þik þän heidhir ar aldre ändas. þän sötma aldrið leidhis firir vtan ända

(Bok VI kap. 28.)

25 **E**N saal kom til domsens. ta sagde domaren til sit herskap. hon ar ekki miin *firi* þy. Mins hiarta sorg. ok saar var hanna ekki einara. an hanna owins skioldir vare ginom stunghin. mina fota vndir varo henne swa öma. Ok swa þökte
 30 henne þz illa vara sãm män boro et äpple ginom.

ok syrgir ekki þer af, minna handa saar. ok vnder
 varo i hanna hiarta swa sãm et klädhe vare ginom
 stungit Swa huxadhe hon mina vndir vara lata
 ok for swa litit hiolt hon þaim. þy byr henne
 ankte hafua mz mik. Ter næst taladhe domaren 5
 til salinna. þu spurdhe idhklika i þino samuiti hui
 ek völdoghadis döð a mandomsins vägna. Nu
 spör ek þik. an þoathwarist at ek veet alt, hwi
 äst tu döðh til salinna. þa swaradhe salin firi
 þy. ek älskadhe þik ankte. Ta sagde domaren Tu 10
 vast mik swa sãm eit döðhborit barn. Modheren
 hafde ekki minna sorgh firir þz döðhborna barnit,
 an firi hint som liif hafuir. Swa ok ek. Ek löste
 þik mz swa storo dröuilsè. som nokon min helghan
 man. ok ämmykkla þino þolde ek firi þik sãm 15
 firi min bäzsta vin. an þy þu hiolt þz firir ankte
 Mz þy swasãm döðhborit barn hafuir eig sötma
 af modherinna spina. eig hugnat af hanna ordhum
 eig varma af hanna brysti Swa ok þu skalt aldre
 kanna þän sötma sãm är äwinnelikin, vtan äuinne- 20
 lika sorg, þu skalt aldre höra mina glädhi röst
 þik til hugnadha Tu skalt ok aldre värma fa
 af minom kärleek ok minne miskund Gak i þän
 stad sãm döðhborit barn bör at vara. þer skal
 þu lifua i döðhenom i äuinneliko lifue. a bränna 25
 ok aldrik vardha fult bränt

(Bok II kap. 16 [8 i Sv.])

Gwdh taladhe, þry þing biwdhir ek þik, þry
 þing forbiwdhir ek þik. þry þing lofuar ek þik.
 þry þing radhir ek þik Fyrst biwdhir ek þik enkte 30

geernas. ok astunda vtan gudh, Annat alla högfärdh fly, prydhia kötsins lusta fly, ¶ Pry ping fyrbiudhir ek þik Först onyttelika ok mykla talan Annat ofmato i allum pingom. pridhia vnyttelika
 5 of ofmatelika världz gládhi Pry ping lofuor ek þik hafua. Först matelika vaku til likams vpuákkilsse. Annat matelikin sympn til likamans vpheldi. ok styrkilsse ¶ Pry ping radhir ek þik fyrst matelikit arbeide. i vaku. i fasto. j allo gudhliko
 10 arbeidhe. þer mz ma þu skylda hymerike Annat at tu skipa þz gooz þu hafuir alt j gudhz heidhir. ok skálíka, þa slákkir tu heluitis pino pridhia at tu hafui tw ping i pino hiarta Först at þu huxa idhkelika hwad ek hafuir giort firi þik. mz þy ek
 9/ 15 löste þik. ok at ek þol þik i syndinne, Ok þe huxilse vpuákkia gudhelikin kárleek Annat at tu huxa idhkelika mina rátuíso. ok þán hardha domen þer vákkir vp gudhelikin ráddugha i hoghin. (— —) Ek sām tala uidh þik ár ihesus christus sandir gudh
 20 ok man skapare himbla ok iordha. en gudh mz fadherenom ok þám helgha anda. eig þry gudhi. vtan en fadhir. ok son. ok þán helghe ande. Ek ár þán sami sām taladhe mz moyse. ok allum prophetomen. Ek gaf laghin jsraelis folke. Ek ár þán
 25 sami sām laa i iumfrunna lifue mz mandomenom. þoathwarist var ek i guddomenom styrandhes badhe j hymerike ok i iordrike, þássin ord. ek tala vidh þik nu. þe skulu sighthias þássom konunge j þetta ríke.

(Bok II kap. 7.)

¶ **E**k är krononna konungir. weest þu hwi ek
sighir krononna konungir ok ekki kronadhír kon-
ungir Sannelika min gudhdombir han var vtan
vphof. ok vtan ändha. han liiknas väl vidh krono. 5
firi þy swa sãm i krononne är eig vpbörilse ok
eig ändhe. Swa var han ok är firir vtan ändha, mz
þy liiknas han väl uidh krono. þanna guddomen
han gömdis i minom mandome. firir þy at swa
sãm eins rikis krona gömis konungenom a hendir 10
sãm komo skal til rikit Swa ok guddomen gömdis i
mandomenom Ok firir þy ma ek väl kallas kronunna
konungir Ek hafde fyrst twa sweina. þe tiänto
mik mz fultkomliko hiärta. ok alle makt, fyrste 98
heit pätar. Annar heit paal. mz petare mena ek 15
alla klärke. mz pauale alla leekmen. firir þy at
swa sãm i laghomin mz et nampn sãm var israel.
mente ek alt israels folk. Swa ok nu mz þassom
þwäm mena ek alla klärka ok leekmen. Pätar
var i klärkx ämbiti. ok i hionalag firir þy at han 20
gat ekki andelikit ämbiti väl haldit j kiotliko
lifuerne. þy firsagde han lustan ok fylgde mik
mz fullo hiärta. Paual var rein af allum lusta.
Mz þassom þwäim giorde ek stora nadhe. ok dygd
Petare gaf ek binda ok lösa. j himerike ok i 25
iordrike. Paual var honom iämliker j heidhrenom.
ok äronne, at swa sãm þe varo badhe j iordrike
like. ok kompana. Swa ok ära þe i glädhinne
badhe like. Ok iämpne. Sidhan þässe män. sãm
varo ok stodho firir þe helghe proo badhe klärka 30
ok leekmen varo frafalnne. Ok ein litin þime var

framlidhen. þa vaxte kōtit vanmāktokt, þa var
 mannen ā daghum ok daghum nidhīr lutir til
 syndinna, gudhlikin kārleikīr minskadhīs, vārldinna
 giri ōktis. mz þy miskunnadhe ek badhe klārku
 5 ok leekmannom, Ok lofuodhe ek klārku hafua
 matelikit gooz. þer til at þe skuldo swa mykla
 heldīr mik innarlika tiāna. Ok andra mz sino
 99 lifuārne lösa Leikmannomen lofuodhe ek hionalag
 lofikt mz kyrkionna bande, J þāim þīmanom var
 10 bland klārku ein godhīr man. han huxsade swa
 mz sik mit kiōt draghīr mik til lusta. vārldhin
 draghīr mik til onyttelika synd. ok girilsse. Diāfulen
 læggīr firī mik mangha snaro. Ok kastar ondh
 huxilse i min hugh. Mz þy vil ek göra þry þing
 15 til heiders fyrst þer til. at mit kiōt draghi mik
 eig til ofmykin lusta. firī þy vil ek hafua skipadha
 tima i allo mino lifuārne plagha mit kōt mz fasto.
 spākia lustan. likamen mz vaku. jdhkna i mateliko
 ok ideliko arbeidhe, Annat ek vil göra gudhi þer
 20 til. at diāfwlen dare mik eig mz vārldhinna fāgrind
 ok ālskogha. firī þy vil ek forlata wārldinna heidhīr
 ok fāgrind. ok fylghia minom gudhi mz fatikdoom
 þridhia ek vil offra gudhi þer til. at diāfwlen
 dare mik eig mz nokrom huxsilsām. þy vil ek
 25 forlata min eighen vilia. ok gifua mik vndīr
 annars hand. ok lydhno badhe i nödh. ok i lost,
 þān man var þān sām fyrst bygde klostīrlifnad.
 Ok fultkomnadhe vāl. Ok gaf mangom got epte-
 dōmilse. ok vāgh at lifua gudhlika, Bland leik-
 30 mannom stodh vāl eina stund Somlike arbeidhade
 jordhena. Somlike sigildo. Somlike arbeidhade mz
 sinom handom bland þāssa leikmen varo sumi

þe sām heito kirkiunna vārara sām nu kallas
 hofmen. þe toko vapn a sik til þe hālgha kirkiu 100
 vārilsse. Ok til nidhrilsse gudhz ouina, Bland
 þessa mæn sām kallas kirkiunna vārara. var ein
 min godhír vin han huxsadhe swa mz sik. Ek 5
 yrker eig jord sām bonde. Ek siglar eig sām
 kōpman. Ek arbeidhar eig mz minom handom.
 Ek ár ok eig mannelikin i styrk sām kirkiunna
 vārara bōr til at vara. þy at mit kiōt ár blōt
 at tolo saar, likamen allír siwkir ok vanmaktoghír 10
 til arbeidhe, handhin lat at slaa gudz ouini. hugrin
 ostadhughir at huxa gudhlikin þing, hwad skal
 ek þa gōra minom gudhi til heidhír Sannelika
 sagde han mz sik Ek vil vpstanda. Ok ganga til
 vārldinna hōfdingia. Ok þe honom min hugh. Ok 15
 vanmakt. Ok binda mik vndir hans lydhno mz
 minom swornom eidhe Ok iätta honum tro. at
 ek vil vara honom lydhughir j alt þz sām ár
 kirkiunna heidhír ok gagn. þæn man kom til
 vārldhinna forman. Ok sagde swa Min herra ek 20
 ár ein af þaim sām heita kirkiunna vārara. Ek
 kánnis vidhír. at mit kiōt ár omata blōt at þolo
 saar, handhen seen ok lat at slaa gudz ouini.
 hughren ostadhugir at huxa got Min ághin vili
 ár mik alt ofkár Roo ok onder vani draghír mik 25
 fra gudz heidhír þy bindír ek mik mz minom
 swornom eidhe vndir gudz lydno. ok þino sām ár
 hofdinge. ok forman a gudz vagna. at ek vil mz 101
 mino lifue vārna þe helgha kirkio ok gudz troo.
 Formannen swaradhe honom swa. Min godhe vin 30
 tu hafuir godha akt. Ek vil ganga mz þik til
 gudz huus. Ok vara þin vitnisman til þinne lofuon.

ok eidh. Sidhan þe komo badhe firi mit altare.
 þa bögdhe min vin siin knā firi mino altare ok
 sagde swa formannenom a hörande Min gudh
 þer mik skapadhe. Ek kennis mik redho hafua
 5 varit altz ilz. Ok siwkan til got ok polomoodh.
 kōtit armt at þolo saar. ok þwang. vilian til þin
 heidhir liten. frāstilse manga Ok diāwlsins snarur
 opalika. þy biwdhir ek minom swornom eidhe
 vndir þino lydhno. Ok þanna höfdings lofwondis
 10 þik. ok allum helgha mannum i þæssom stad a
 mina þro ok sannindh. at ek vil mz þinne hielp
 aa mādhan ek lifuir styrkia þe helgha þroo. ok
 þrykkia þina ouini nidhir. Ok þina vini foordra,
 ankior ok fadhurlöös barn värna Rätuisonna elska
 15 ok sannind. Ok mote helgho lydhno aldre göra,
 Framleidhis vndirbinder ek mik. at vm ek kan af
 þe helgha lydhno ganga. liggia vndir höfdingians
 näfst, Ok vil ek honom lydha sām gudhi siālfwm
 i allo þy sām kyrkionna heidhir är. ok nyt. Ok
 20 eig moot gudhi är, äfte þæssin ordh. ok jatilsse. for-
 mannen huxadhe sniällelika mz sik. Ok skipadhe
 102 honom en klādhebonadh mz huilkom han skulde
 vara wtmärktir af androm mannom. Ok teelse til
 sins lifuärne. ok lofuon. Þer näst fik han minom
 25 vin swerd i handh. ok sagdhe Mz þæsso swärdhe
 skalt tu nidhra gudhz ouini. Ok värna gudz vini
 Sidhan fik han a hans arm skiold. ok sagde Mz
 þæssom skiold skalt þu värna þik moot þinom
 ouinom Ok þolo slag firi gudz heidhir Swa at
 30 fyrra riifs skioldhin bryste an þu flyyr Sidhan
 lagde han sina hand a hans hals til teekn at han
 skulde vara lydughir. ok gudz vilia at göra. ok

ekki sin. ok sagde swa. Nu äst þu vndir lydhno
 bunden. Ok hardare fästir til gudz än fyrra.
 Vakta þik firir olydno. Vit þz vm tu äst olyd-
 ughir þe helghe kirkiu. Ok brytir þin eidh. ta gaar
 tu diwpare til heluitis nidhir än annar, *firi* þy tu 5
 äst meir skyldughir gudhi *firi* þin eid en annar
 man säm ekki hafuir iakat ellir swrit Sidhan
 lagde formannen mantill vm min vin. til at þe
 allum. hwad kärleek ok troo han hafde til gudh.
 Ok hwat han hafde gudhi iacat. þer til at flere 10
 skulde i gudz kärleek fylghia apti, Äpte þessa
 ordha framförls. klärkin þän säm mäsöna sagde.
 han gaf minom vin min likama. til tröst ok fäst-
 ilsse. Ok swa blef han stadhughir i minne tiänist
 Ok hiolt sina lofuon mannelika. Ok fultkomnadhe 15
 hedhirlika. swa at han vildi heldir lifuit tappa 103
 än lydhnona bryta þolkin var þän godhe georgius.
 ok vtalike andre säm þasso fylde epte, þolike
 skuldo riddarene vara. vm þe vildo rät riddarskap
 halda. säm þe ära til bundne. Vtan nu käre ek 20
 ihesus christus sandir gudhz son. ok man. *firi* þäss-
 om formannom. ok riddara ok hofmen säm mina
 kyrkio skuldo värna ära diäwlsins riddara Ok
 ekki mine. þe skuldo värna þe helgha tro Ok
 nidhra henna ouini. Nu þola þe mina ouini Ok 25
 tighia kwarre vm kirkionna last. ok dröuilse.
 hafuandis riddara nampn än äunkte vilia þe göra
 mz gerningommen säm þe ära bundne til

(Bok II kap. 8.)

Ek är sandir herra. änghin är värdughir herra 30
 heita vtan ek. *firi* þy at ängin är ifuir mik. ok

alt vald ok herradom är af mik Ek hafde twa
 sweina, mz huilkom ek mente klärka ok leekmān
 klärken hafde meira heidhir. firi þy han hafde
 lifuärne. þz är val wärdugt at swa myklo hardare
 5 ok batre lifuärne mannin hafuir, swa mykla meira
 heidhir är han vädughir hafua badhe i hymerike
 ok i iordrike Bland leekmannom var en min
 godhir vin sām ek för sagde. huilkin sām burdhe
 fyrst rät riddarskap. ok värna þe helga kirkiu
 104 10 Ok styrkia þe helgha troo. Honom fylgde vtalike
 äpte. ok ära jämlike honom j hymerike, ok an þy
 þe gwtu eig sit blood wt alle firi þe helgha
 kirkiu troo þoathwarist firi þan godhuilia þe
 hafdo til min. ok gerna wt gutit sit blood firi
 15 mik vm timin hafde swa varit til. Ok ouini redho.
 firi þy ära þe like j ärunne firi vilians skwldh.
 mz þäim sām sit blod wtgutu firi mik Nu vil
 ek sighia þik swa sām först gik af rät riddarskap.
 hans nampn sighir ek þik ekki firi þy þu kännir
 20 han ekki, vtan hans akt ok lifuärne vil ek þik
 tee. firi þy mik swa synis Ein kom til mit minstar
 ok vilde varda riddare. þa han ingik j mönstrit.
 þa hördhe han eina röst ok öpte swa. Vilt tu
 riddare vardha, ta bör þik hafua þry þing, först
 25 troo at þetta brödh sām synis i prestins handum
 þz är ihesu christi likame sām stoodh a korseno
 Ok stodh vp aff dödh. Ok är vaar skapare ok
 atirlösare. Annat þu skalt hafua þz är meira
 afhald af þinom lusta. ok synd sidhan þu vardhir
 30 riddare an þu hafde fyr. þridhia skalt þu eig
 standa eptir vārldinna heidhir. älla giri. vtan
 älla þina akt hafua til gudz vilia. göra ok heidhir

Sidhan þanne man hafde þetta hört, Ok han var
 þuxande hwad han vilde her mz göra. þa hörde
 han eina andra röst i sinom hogh ok sagde swa
 vil tu min riddare vardha. ek vil gifua þik agha
 þz þu seer Ek vil lata þik höra þz þik lystir Ek 5 105
 vil lata þik fa þz þu stundar eptir, Äfter þessin
 ordh sagdhe þenna man mz sik siälfuum hin
 fyrre herran biwdhir mik pro þz ek seer ekki.
 Jakar mik þz ek weet ekki, biudhir mik halda
 mik af þy mik lystir aat Ok hopos þz ek är 10
 owiis aa. Annar herran jakar mik wärldinna
 heidhir säm ek seer. lofuor mik hafua lustan säm
 ek geernas. biwdhir mik ää see ok höra þz mik
 lystir aat. Sannelika ek vil heldir honum fylghia.
 säm ek är vis vp a. Ok mik lofuor hafua þz mik 15
 lystir. än hinom säm mik iättar þz säm ek seer
 ekki. Ok hörer. þanne man gifuandis wärldinne
 sina troo. han gik fyrstone af rätö riddaraskapi,
 han kastadhe min skiold firi mina fötir. Ok
 swärdit til minna sidho. Ok swa gik han wt af 20
 mino mönstre. Sidhan han var wt gangen. Ta
 taladhe rösthin i hans hiärta. säm firi taladhe ok
 sagdhe swa. Vil tu min riddare vara. ta skalt
 þu fara a mark ok gatu mz alle högfärd. at swa-
 säm gudz riddara älzka alla ödmiwkt Swa älzka 25
 þu alla högfärdh Swa säm han är lydughir ok
 vndirgifuin sinom formanne. swa skalt þu ängom
 lydha vtan þik siälfuum, ängum bögia þin hals
 alla knää Huru þu moghe manlikare. Ok hedher-
 likare än andre men. lät änghin stigha ifuir þik, 30
 Ok tak swärd i þina handh til at nidhra þäm
 säm minna formagh än þu. Ok þer til at þu 106

giote wt pins iämeristens blood. at þu maghe fa
 hans agho þak skiold a þin arm. þer til at þu
 gifui gerna þit liif wt *firi* wärldinna heidhär. ok
 nyt, Ok gif anghom heidir vtan þik siälfwm. vm
 5 þe helgha tro ok budh skalt þu änkti gifua Swa
 ok þu halde þik af anghom lusta säm þik lystir
 at fultkomna. Ok þin likame kräfuir äpte. þässin
 ord satte þän vsle man i sin hwg ok vilia at
 fultkomna. Ok mz huilke akt gik han til at ridd-
 10 are vardha Formannen säm þa var han lagde
 sina handh a hans hals. Ok fik honom skioldh
 a hans arm mz þäim ordhom säm þer til varo
 skipadh. ok þän stadh säm han hafde til skipad.
firi þy at änkte hindrar mannen älla skadhar i
 15 hwad stadh han vardir riddare. vm hans akt ok
 vili är godhär *firi* þy at gudh är i allom stadhum.
 är ok hans akt swa þz han vil riddare vara *firi*
 wärldinna heidher ok nampn. Ok äkke *firi* þän
 skuldf. at han vil gudhi göra meira heidhär. Ok
 20 värna þe helgha kirkiu. Ok fadherlöös barn ok
 änkiör. þa dughär honom änkte þän godhe stadhin
 han var riddare j, firir þy akten är ondh. ¶ äpte
 þz at þen vsle man vard riddare giordher. þa
 idhknadhe han sik i alle högfärd. ok ondom lusta.
 25 änkte huxande a þz hans lofuon bant han hardare
 til minna tiänist. än säm han var fyr, þänna
 107 riddara fylde. ok fylghia än opalik þusand Ok
 fara diwparen til heluitis än þe foro ällas vm þe
 varo eig riddara. nu mat þu spöria mik þz mange
 30 män vildho gerna vara höghtiidhliki i wärldinna
 heidhär. ok fa ekke þäs ämpni Ok mz þy fa ekke
 þe swa hardha pino. säm hine säm sin framgang

allan hafua. ok sins vilia fultkomnilse. Til þessa
 huxilsa vil ek siálfuir þik swara hwilkin man
 sām hafuir fultkomlikin vilia. vara i wärldhinna
 heidhir. Ok læggar allan hweg ok makt aa. huru
 han moghe komo i wärldinna heidhir. ok lusta. 5
 ok faar eig ämpni at fwtkomna vilian. vit þz
 firi visso. at þän man han plaghas epte þäim onða
 vilianom vm han döör i honom Samulund sām
 þäim sām fultkomnadha mz gerningommin poliken
 vilia firi þy han hafde gerna fultkomnat sin vilia. 10
 vm min lönlíki dombir hafde honom eig atir
 haldit. Ek vil sightha þik äptedömilse af þwäim
 sām i þässa ríke nylika varo. Annar fik allan
 sins vilia framgang, Annar hafde poliken sama
 vilian vtan han fik ekki makt ok ämpni at fult- 15
 komna vilian sām han vilde. þässe hafua badhe
 eina pino. Ok ära aa for vtan ända i fordömilse
 i heluitis pino. firi þy at annar þeira fultkomnadhe
 allan sin vilia. ok likamans lusta. Ok fik allan
 sins vilia framgang, Annar giorde swa mykit sām 20
 han hafde ämpne. Ok hafde gerna þusand sinnom
 sins iämcristins blood wtgutit þer til at han maþe
 hafua sins vilia fultkomnilse fangit þässe badhe
 hafua badhe eina pino. huilke än þy at þe dogho
 eig badhe vm en tima. poathuarist sighthir ek þik 25
 huru baggia þeira saal var skapadh. i þeira ytirsta
 tima. þän tima salin gik af likamanom. þa öpte
 hoon til likaman. Ok sagde. hwar äst tu likame
 þe vana syyn. Tu iakadhe mik. hwar äs nu þän
 lusthen. ok girin tu þedhe mik. hwad ära nu þe 30
 lustelika ordh tu bat mik nytia. ok höra, J þe
 samu stund sām salin hoon taladhe swa. þa syntis

en diáfwl. ok sagdhe. þe synin likamin iakadhe
 pik. þz ár ekke vtan ein luste ok vadhír. þássin
 dogha pik nu til ánkte. Ta ópte salin ok sagdhe.
 Ve Ve mik swa illa ek ár darat. Ek seer [þry]
 5 þing Ek seer þán mik jakadhis i brödz like, þz
 han ár ángla herra. ok aldra skapare. Ek seer at
 þe lönin han iakadhe mik. þe áru vgriplighin. ok
 oseianðis hwat sötma ok dygd þe hafua mz sik.
 Ek fyrstandir ok nu. þz afhaldh þz han radhe
 10 mik. ok lydhna. þe hafdo mik varit bázt Sidhan
 hon hafde þz sakt ta ópte salin mz þranna ve.
 Ve mik at ek skapat vardh. ok födh. Ve mik at
 mit liif vardh swa langt i wárlðinne. Ve mik at
 ek skal áwinnelika lifua i döðhenom. ok pinonne.
 109 15 ok aldrik skal ándas Sidhan foor hon tiit hon
 skulde Se huru stora pino vsle men kópa. firi
 litin lusta Ok wárlðhinna heidhír sáms ár ekke
 vtan sáms eit blomstír sáms sköt falnar. Ok swa
 sáms hafsins fradha. sáms synis stoor ok vardhír
 20 til ángsins

(Bok II kap. 9. [VIII: 33 i Sv.])

Aldir þán time sáms var fra þy at adam var
 skapadhír. Ok all wárlðhin. ok nu til þánna
 stund. þz ár ekke vtan ein stund mz mik sáms
 25 mang aar áar mz idhír. Ek sagde pik i gaar. at
 þen sáms fyrst gik fra rät riddarskap. han kastadhe
 skioldhin til minna fötir. swárdit til minna sidho
 Hwad teknar skioldhen þer min man skal hafua a
 arm. vtan rátho þroo efte þe helgha kirkiu huilka
 30 hwar kristen man skal hafua þánna skioldh. þz ár

þe helgha troo han kastadhe borth þa han vildhe
 ekki afhald hafua. eig huxa hwi han var skapadhr.
 allas ok hwar til. hwi han var atirlöstir mz mino
 blodhe. alla hwad han skulde mik þer firir gifua
 Sannelika hafde han troot mik vara alzualdughan. 5
 Ek formatte alt yfirt honom gifua. hafde han
 troot fultkomlika mik atirlösare. Ok huxat mina
 harda pino. Vtan iäf honom hafde änkte þykt vm
 världhinna vara Vtan han kastadhe borth skioldhin
 sãm han skulde värna sik mz moot vantronnä. 10
 Til mina fötir ek hafuir til andhelik vndirstandilse 110
 sãm þwa fötir mz huilkom ek gangir til manzins.
 förste foten är gudhelikin luste. þer ek hafuir
 til mannin mz huilkom ek draghir mannin til
 min, Annar är mit þolomot mz huilkom ek tol 15
 syndughan man. alt i ytirsta puncten ¶ än þanne
 vsle mannin kastadhe þronna skiold firir mina fötir
 þa han gaf eig vm min gudhuilia. ok gudhlika
 lusta. Ok forsmadhe mit mykla þolomodh. han
 kastadhe ok swärdit til minna sidho. Hwad teeknar 20
 mins riddara swärd. þz han skal i sinne hand
 hafua vtan gudlikan räddugha sãm han skal hafua
 i sinom gerningom rädhas idhkelika min doom.
 ok mina wreide Hwad teeknar miin sidha vtan
 miin värn ok hielp mz huilki ek värnar þaim til 25
 min flyia at diäfwlen frästa þaim eig ofmykit.
 Ok gömir ek þaim af ofmyklum vadha. Vtan þanne
 man kastadhe bort mins riddara swärd. þz han
 vurdhe eig mit waldh. ok eig mina hemd ella
 þolomodh. Ok kastadhe til minna sidho swa sãm 30
 han vildhe sighia. Ek rädhes þik änkti. Ok þorf
 þina hiälp änkte vidhir, firir þy ek är riker þz

- valdir min byrdh. þz ek ar heidirlikar. þz valdir
 min vmsorg ok viisdombir. han böt ok sina troo
 111 ok jakilsse Hwad ar þz jakilsse. þer man bör til
 jaka sin gudh. þett ar gudlikin karleikir hafua
 5 till gud. ok anktit alska vttan han ok honum lyda.
 þanna trwna bröt han. þa han alskadha haldir
 vorldena gladi. an þa som awinnalikan ar, þassom
 lundom kastada han bort miin vapn. ok bröt
 truna. ok sua gik han bort aff minna audmiukt
 10 mönsträ for þwi alla krisna manna likame som
 audmiukt ar j' þa eru mit mynstir. ok mz þeim
 lystir mik boo. þer som högfärd ok wondir lusta
 ar jnnä þaim maa ek akki naalkas for þwi þai
 eru dyawlsens mynstär ok akki mit. Sidhan þan
 15 man war bort af minnä trw. ok mins wins skyp-
 ilsä gängen. ok han hafda idknat sik j allum
 lusta ok högfärdh, þa han kom a siin ytarsta
 tima. ok sielen gäk af likamenom. þa komo diofla
 skare moot hännä ok sagda fyrsta röstän swa.
 20 ar ak þette. som gek bort af rätte audmiukt ok
 fylghdi os j alla högfärd. ok an vm han hafda
 gätet j tweim fätom ifuir os gangit j rätte högfärd.
 han hafda gerne þett giort. þa sagda sialän. ak
 ar þa sama. þa swaradä rätwisän sialenna. þette
 25 ar gudz rätwisä ok þinnä högfärd löön, at þw skalt
 112 falla fra anom dyeffi ok till äins annars. alt till
 þw kombär nidarst j heluitis grund. ok mz hwars
 dyewls pino skalt þw warda luttaken ok fyllas.
 Annur rösten af häluite öfte. ar ak þette þan som
 30 gik af gudz riddarskap ok fylgdi wart riddaraskap.
 þa swaradä sielän jak ar wissuligha þa sama. Tha
 sagdhä rätwisän. þette ar pins arwadis löön. At swa

mangä. som þik fylgi äpti j þino lifwärnä af hwars
 þaire pino skalt þw warda luttakin ok hwars
 þaire pina skall auka þina pino. at hon wardar
 hardare än þäs mans pina som ware sarghadhir
 ok fangi än saar ifuir saar af swerdhi, alt till 5
 änkti ware vsargat a likamanom. swa skal þiin
 pina ökias, af swa mangom som þit lifuerne äfti
 fylgia Ok kombir þik sorgh ifwi sorgh. ok pina
 ifuir pino ok fylles mz allo we. ok aldhrä vardh-
 ir þw yfrit fyltir. þyt wä skall ä for vtan 10
 andha nyghias ok aldhrä minkaz Thridia röstän
 af häluitis öfti ok sagde. är þette sami som älskadä
 skapat firi skaparen veroldenna kärlek for gudz
 kärleik. forsmade skaparans bod. ok älskade siin
 äghin wilia, þa swaradä sielen. äk är þän sami. 15
 þa swaradä rätuisan, þik skall ofnas tve inganga.
 at enom skall þik jnganga all pina. swa at ek
 þen minzsta huxilse älla vnyttalikit ordh. þer
 þw huxadä ällige talade mote gudhi skall wara
 vplagat. for þy þu säldä þiin skapara. ok tokt 20
 þin äghin lusta for hans lusta. Ad adrum jngange-
 nom skall þik aldä jngange miscund ellage gud-
 liken kärlekir vtan þiin pina skall wara ä for
 vtan ända. ok ä lifua j pinuöna. ok aldä dö. þää
 skulu ok aldre þrötas som þik skulu pina þette 25
 war þän fyrst gek af mino riddarskap Sä hwat
 atirlön han fik, fran honum wändi alt himirikis
 härskap sit änliti ok aldä wändir till hans for
 vtan ända

(Bok II kap. 10.)

Thät standhir scrifuat j möysi lagh þett möyses
 tha han gömdä fe j ödhämärkänna. þa saa han at
 buskin logadhä þo at hwaro brändiz han äkki.
 5 Af hwilkä syyn möyses vndradä mykit þa ropade
 114 äin röst af buskanom ok sagde. äk hörir mins
 folks nödh ok vnseel. ok varkunna jak þäim j
 þeim mykla þreldom. þä hafua af pharao konungä.
 Jak är þä sama rösten som öpte till möysen af
 10 buskanom. som nu tala wid þik jak seer ok höre
 mins folx nödh ok þräldom. Hwa war mit folk
 j logumen. vtan israël mz hwilko jak menar nw
 riddare. som mine skuldhö wara jak seer þäire
 nödh ok þräldom. som dyewlen mödhir theim
 15 mädh Samuled som pharao giordä mino folkä j
 egypto. fyrst lät han þäim bygga vp sina borghä
 mura mz sino ägno ärwede ok sialfue skuldu þä
 än syrgia sik halm ok wid som þä skuldu giora
 till tiglät mz. Annat at þä fingö äingin þak ok
 20 löön firir sit arfuode Thridia at þä pintos hard-
 lika af pharao swenom. wm þä giordä ek swa
 mykit som vppa þeim lagdes Thette mit folk
 bygde pharao konunghe twa borge mz myklo
 nödh ok angist Swa giör ok nu thän wonde
 115 25 pharao. þett är diewlen. mino folke. þz är riddarom
 säm mine skulde vara. Ok af anduardhö hafua
 varit Sannelika sighir ek þik. at stodhö riddara
 j þe skipilse säm þe ära bundne til. Ok min vin
 först burdhe. Ok hiolt. þe byggia diäfwlenom
 30 borgha samuleid säm israël pharaoni, fyrsta är
 þeira likamlikit arbeithe säm þe arbeida nat ok

dag *firi* wärldinna heidhír ok nyt Annar borghin
 ár peira hux vro. ok vmsorg *firi* þy þe hafua
 aldrig roo. *firi* wärldinna fiikt. ok huxilsse. Vtan
 swa sām pharao gaf eig mino folke ladhur fulla
 mz korn eig viingarda. eig annar likamlik nyt at 5
 göra lerit at bränna vtan þe syrgdo sik badhe
firi leer ok halm Swa gör ok diäwlin mino folke.
 þz ár riddaromen. þe arbeida nat ok dag. þoat-
 huarist gita þe eig fultkomnat ok fyllt sina giri.
 eig fangit roo. allis öfrit vtan arbeide. Ok än fa 10
 þe ängin aftär lönen vtan äwinnelika pino. Mz
 þy varkunnar ek þäim. at mine män byggia
 diäfwlenom hws. sām mik skuldo byggia sām
 peira herra ok skapare ár

(Bok II kap. 11, 12, 13. [VIII: 37, 36, 35 i Sv.]) 15

Ek sagde þik fyrri. hwad pino þän fik sām först 116
 gik af rät riddarskap Nw vil ek sighia þik hwad
 atirlöön ok glädhi þän fik sām rät riddarskap
 burdhe ok väl fultkomnadhe. Ta han kom a sin
 ytirsta tima. Ok salin skulde vidh likaman skylias. 20
 þa kom mote honum. v. *legiones angelorum* Ok
 komo mange diäfla. *firi* þy þe ära fulle mz ilzko.
 Ok huxadho nokon sin rät finna j honom. Ta
 hördis ein röst fult skär ok liuslik af himblenom
 ok sagde swa. Ek ár þän sami sām sik bant til 25
 gudhz mz sinom eidh. Ok fultkomnadhe allan
 hans vilia. þa swaradhe han siälfuir ok sagde.
 Ek ár visslika þän sami. þer äfte hördos þre röstor.
 ein af guddomsins vägna. Ok sagde swa. Ek ár
 þetta þän sām þik gaf liif ok saal. Tu äst min 30

käre son Tu giorde min vilia. ok laggde alla
 pina akt til min. kom hiit min käre son til pin
 söta fadir Ek skal gifua þik þz arfwit, ok fadhirne
 sãm aldrik kombir andhe aa. þik bör til glådhi
 117 5 ok ara. *firi* þy þu lydhe pinom fadhir kom til
 min. min käre son. Ek skal väria þik mz mino
 valde. Ek skal krona þik mz glådhi ok äro An-
 nar rösthin öpte af mandomsins väghna. Ok sagde
 swa. kom hiit min käre brodhir til pin brodhir.
 10 Ek þok pino *firi* þik. Ek gaf mit blodh *firi* þik.
 Ek þook dödh *firi* þik. kom til min *firi* þy tu fölgde
 mik. ok loot pin vilia äfte minom Tu vast redho-
 boen gifua blodh mote blodhe. Pino moot pino. Ok
 mädhan þu fylde mik j pino lifuärne. fylgh nu mik i
 15 mino lifue sãm aldrigh ändas. þer är äwinnelikin
 glådhi. ok anghin sorg alla giinwärdha. kom til
 min j äwärdelikit liif. *firi* þy þu äst sannelika
 min brodir þridhia rösten öpte. a þäs helgha
 andha väghna. eig *firi* þy at men skal vänta vara
 20 þreia gudha. vtan *firi* þy at andhelig þing gita
 ekki begripitz af kötlikom vtan mz liiknilssom.
firi þy alt þz ek talar mz þik. þz gör ek mz
 liiknilsom þer til at þu giti fyrstandit min vilia.
 þridhia rösthin hon sagde swa. kom hiit min
 25 signadha swen. þu äst swasom ein godhir ok
 mannelikin riddare. sãm aldriq bant sin hiälm
 118 af *firi* läti. Ok aldrik flydhe *firi* rädde. Tu vast
 swa lustelikin [innan] at mik lyste byggia mz þik
 þu vast swa mannelikin vtan. at mik lyste väria þik
 30 mz þy *firi* pins likama vroom sãm tu hafde kom
 i äwärdelika roo. *firi* pins hux dröuilse kom
 til mik i äwinnelika glådhi *firi* þin gudhlika kär-

leik. ok mannelikit lifuärne. kom i mik siälfuan.
 ek vil byggia j þik. Ek vil glädhias i þik. kom
 hiit min käre swen i þän lusta aldrik ände a kombir
 säm allir sötme är i. Ok anghin dröuilse. kom hiit
 ärlikin riddare Ek skal fylla þik mz ollum sötma. 5
 ära þik mz ollum heidhir. krono þik mz alle glädhi.
 Ok äuinneliko lifue. Äptir þässa pre röste taladhe
 fäm legiones angelorum. huar mz sinne röst
 Fyrsta legio sagde swa. Gangum firi þässom ärlika
 riddara. ok förum firi honom gudhi hans vapn. 10
 þz är hans mykla troo han hafde til gudz. at
 han vämpte sik moot diäwlsins frästilse. Annar
 legio sagde gangom firi þässom höwizlika riddara.
 Ok teem gudhi hans manszlika skiold. þz är hans
 mykla tolomodh han hafde mz huilko alt þz honum 15
 til kom dröuilse ok nödh. alt þolde han gladhlika
 firi gudz kärlek Tridhia legio sagde gangom firi
 þässom godha riddara säm gudh ok var herre
 älskadhe af alle makt ok vilia, ok fören firi honom 119
 hans huassa swärd. þz är hans gudhlika lydhna 20
 han lofuodhe. ok hiolt väl äfte. swa at han vilde
 häldir kötlikit liif tappa än af lydhnunne ganga i
 minsto punctenom. ¶ Fiärdha legio sagde. gangom
 firi þässom mannalika riddara. ok förom firi
 honom hans starka häst. þz är hans starka öd- 25
 miwkt firi þy at swa säm hestin före fram man-
 zsins likama. Swa före ok ödmiwkten mannen
 fram firi gudh. ok ledhir han til alla fultkomlika
 gerninga Sannelika þänne riddare han sat stadhlika.
 ok reid sighirlika firi þy all högfärd var dödh 30
 firi hanom, ok beezsk firi hans saal. Ok al ödmiwkt
 var honom sööt. mz þy rädhis han änkte vtan

gudh. ok girnadhiss ankte vtan han. Fänta legio
 sagdhe gangom *firi* þässom dygdelikom riddara til
 gudz ok förum fram hans faghra hielm. þz är hans
 mykla hop ok astwnd til gudz sām han hafde
 5 Sannelika han hopodhiss ankte vtan gudh. han
 girnadhiss ankte vtan gudh. han huxadhe ankte vtan
 gudhz vilia. gudh var idhelika i hans huxilsām. ok
 i hans munne. ok *firi* hans händir giorde han alt þz
 120 han arbeidhadhe. förum þetta *firi* gudhz asyyn *firi*
 10 þy han är vārdughir at hafua āwinnelika roo *firi*
 litla vroo. āwinnelika hwilo *firi* litit arbeide. Madh
 þässum rōstum fördis mins vins saal vp i hymerikis
 roo. Ta gladdis salin. ok sagde i þāim punctenom.
 Saal är ek at ek tiānte minom gudhi. huilken ek nu
 15 seer Val är mik *firi* þy ek kännir þe glādhi mik
 iättadhiss. Val är mik *firi* þy ek hafuir þe ārona
 sām aldriġ āndas. þetta var alt i einom puncti
 mz mik giort. vtan *firi* þy vtan þu gittir ekki
 andelik þing gripit vtan mz liiknilsām. polikin
 20 heidir fik min vin. Ok polikin atirlōōn Swa ok
 alle þe sām honum fylghia apte. ok ān þy. at
 þe gafuo eig alle sit blood *firi* mik. hafua þe vilian
 fultkomnan at göra þz ān swa vare fall aa.
 Sannelika döō þe i þāim vilianom han standir
 25 þāim *firi* gerningena swa fullelika sām þe hafde
 gifuit sit blood wt *firi* mik. See hwad godhir
 vili göōr. Ok huru kār han är mik. (Bok II kap.
 12.) Ek er sandir gudh ok konungir ānghin är
 konungir ellir herra heita vtan ek *firi* þy alt
 30 vald är af mik. Ok ānghin vardhir vāldughir.
 vtan ek gifuir mit pol til. Ek är þān sami gudh
 ok herra sām dömdē ifuir diāwlin sām fiol *firi*

högfärdh. awnd. ok giri. Ek dömde ifuir adam. 121
 ok chaim. ok ifui alla världena mz flodhene. Ek
 är þän sami sām talar mz þik sām israels folk
 leidhe wt af egipto lande i manghom teeknom.
 J mik är all rätuisa ok var ok är ää firi vtan 5
 anda. ok vpbyrilse skiptis eig vm allir minkas.
 vtan min rätuisa är stadhlikin. Sannelika rätuisan
 lystis þrefallelika mz gudz syni fyrst laghin sām
 hard varo blidhkadhis. Annat at gudz son af
 rätuisonne þolde dödh. þridhia at gudhz dombir 10
 þykkir lāngir draghas. ok þollikaren vara ifuir
 syndogha men nu än fyr. hardhir syntis gudh i
 adam ok j jsraels folke. þe sama rätuisan är nu
 mz mik. ok är äwinnelika sām þa var. Vtan
 miskunden. ok kärleikin sām var lykter i rät- 15
 uisonne synis ok oppenbaras nu meir än þa. än
 þoathuarist ek giorde aldrik miskund vtan rät-
 uiso. Nu maat tu spöria aat hwad miskund ek
 gör mz forbannadhom mannom. sannelika än hafuir
 ek miskund til þeira. Swa sām tu maat firstanda 20
 mz liknilsām Laat swa sām ein rätuiis domare
 sate a sinom doomstool. hans eighin brodhir
 kome til domen ok hafde sik fyrbrutit. Domaren
 firi þy han är rätuis talar til sin brodhir Min
 käre brodhir ek alzska þik af allo hiarta. þo- 25
 athwarist ma ek eig moot rätuisonne göra. þy
 at mit eghit samuit. ok min saal säghia þik þin
 doom. äfte honum bör þik dömas Sannelika ek är
 sandir domare firi þy mik är allir dombir gifuin.
 Mannin är min brodhir. a mandoms vägna sām 30
 ek a mik þook þa han kombir til min doom. hans
 egit samuit ok skäl sighir honom. hans brot ok

doom. Ek swara salinne. ok sighir swa. tu seer
 alla rätuiso i pino samuiti. sigh hwad tu äst
 vördughir firi pin brot hafua Salin swaradhe þz
 är gudhlikin rätuisa. at mz ek vildhe eig mins
 5 skapara ok gudz lydno standa. ta skal ek i
 auinnelika pino firi þy ek hafde vilian awinne-
 lika syndha. Ta swaradhe ek mz liiknilsäm
 sighiandis. firi þy þz þu höre mz manghom
 ordhom. þz görs alt mz mik i einom punct. tu
 10 äst min brodhir. Ek þolde þe harda pino firi
 þik. þer til at tu skulde eig til pino komo. Ek
 þedhe þik þz säm vardha skulde mz minom
 prophetom. Ek älskadhe þik swa säm fadhir son.
 Ok swa säm godhir brodhir sin brodhir. Ek
 15 aminte þik mz minom prædicarom. at tu hafde
 ok afgangit ok skulde atir til min komo Ek
 kastadhe a þik þwang ok dröuilse. at tu skulde
 123 swa myklo haldir vidh þik kännas þz vurdhe þu
 änkte. Ok hiolt min godhuilia firi latir. mz þy
 20 är þz rätuisan. män þu vilde eig mik lydha ok
 atiruända af pinom lusta. Ta skalt tu nu kanna
 mina rätuiso, Toathwarist är ek en swa miskund-
 sambir. at vare þz möghelikit mik en ein tima
 döð. haldir þolde ek en ein tima þolika sama
 25 pino firi þik. säm ek þolde en tima firi alla
 vördinna a korseno. firi än þu skulde komo i
 þassa harda pino säm þik auinnelika firi pin brot
 af rätuisonne är reeid. Vtan rätuisan sighir at
 ek maa eig optare döð Myskunden sighir vare
 30 þz möghelikit. gerna vilde ek haldir döð. än þu
 skulde þassa harda pino þolo. Se hwru miskunne-
 likin ok huru kärleiks fuldhir ek är. þoathwarist

vil anghin min kärleik skodho. Nu mæn ek ar
 swa miskunnelikin. ta manar ek idhir riddara at
 i letin mina miskund. Ok komin atir til miin för
 an min rätuisa kombir. Ek kärer at i hafuin gifuit
 minom owin diäfflenom jdhra tiänist mik hafuin 5
 i forsmaat. J hafuin bort kastad mit baneer Ok
 mins owins baneer ar vptakit. komin atir riddara
 til jdhan ödmiwklikin herra mz ödmiwkt firi
 py i hafuin fra mik gangit mz idhre höghfärd.
 pykkir jdhir punkt vara nokot firi mik þola. 10
 huxen hwad ek gudh siälfuir þolde. ok giorde
 firi jdhir. Ek gik mz blodhoghom fotom firi idhir
 til korsit, mina händir ok fötir varo ginum
 borodha mz hwassom naghlum. Alla mina synwr
 varo wt tanda mz altz mins likama dröuile 15
 ok þwang. Ek spardhe anghom minom limi til
 pinonna firi til at i skuldhen gladhlika jdrom
 herra epte fylghia. ok eig skämmas þolo dröuile
 firi hans heidhir ok firi idhra sala nyt. Vilin i
 atir til min komo Ek vil gladhlika moot jdhir 20
 ganga. ok gifua jdhir rika aror säm aldrig ändas.
 Ek säm tala vidh þik ek ar i fadherenom. ok þäim
 helgha anda ein gudh. Ek þok mandom a mik.
 ok þolde ek i honom þe harda pino. ok þän
 hardha dödh firi manna hylso. Ek stood ok vp 25
 af dödh. ok foor ek til hymerikis badhe mz
 minom mandom ok guddöm. Ek sagde þik
 först at riddarskap var mik kärast bland all
 lifuärne. firi py þe lofuodhe sit köt mote mino
 at gifua sit blod mote mino (Bok II kap. 13.) 30
 ¶ Nu käre ek a riddara säm mine skuldo vara.
 at þe ära altzstings fra mik gangne. Ek er

þeira skapare ok atirlösare Ek ær þeira vphald
 ok stark. æn ængin þeira vil vidhær mik kãnnas.
 125 Nu huilkin man mz ræt riddarskap vilde atir til
 mik komo. þa matte han þæssom lundom mik
 5 þakkias þæn sãm riddare vil varda. ok mik
 þakkias. han skal mz sinom hæst gerna til kyrkio
 ridha. ok þær stigha ginstan af sinom hæst, firi
 þy hæstin ær ekki skapadhær firi högfærd skuld.
 vtan fram at föra sin likama mz. Ok til at værna
 10 sit liif firi sinom ouinom. þær næst skal han
 læggia sit mantolband a sit ænni. til teekn. at
 swasãm messo diækn læggir [stolam] ifuir sik til
 teekn. at han hafuir takit gudz wkh ifuir sik.
 Swa skal ok riddare bandit a sit ænne læggia til
 15 teekn at han skal væria gudz kors. ok þz ydhelika
 hafua i sinom hogh. mæn han gaar til kirkiu-
 garden. ta skal hans værlðz herra baneer. sãm
 hans vapn ok teekn ær ascrifuat firi honom
 bæratz. til teekn. at honom bör til værlðz herra
 20 at heidra. j allo þy sãm eig [ær] mote gudhi.
 ok þe helghe kirkiu Sidhan han stighær i kirkiu
 garden Ta skulu klærka moote honum gaa mz
 mino baneer sãm min pina standær. aa. til teekn.
 at honum bör til a gudz væghna. þe helgha kir-
 25 kiu heidhra. Ok henne lydha. Ta han kombir
 til kirkiu dör. þa skal mit baner firi honom
 ganga in j kyrkiona. Ok værlðz höfðingias baner
 stande vtan vidh dörina. til teekn at gudhilikt
 vald gangir firi manliko valde. Ok gudhi ær
 126 30 meira heidhær görandis æn mannom. Ta han in-
 combir i kyrkiona. þa skal messa ginstan börrias.
 Ok þa agnus dei siwngs. ta skal höfðingin swa

säm konungir ganga til altaren mz riddaranom.
ok sighia swa. Vil tu riddare värda ta skalt tu
jaka gudhi ok mik at þu skalt värna þe helgha
kirkiu. Ok nidra hænna ouini. lydha þinom världz
höfdingia i allo þy eig är moot gudhi ok þe 5
helghe kirkiu. Gudz heidhir styrkia ok främia
mz alle sinne makt Sighir han iaa ta fange
honom ginstan swärd j hand ok sighi swa Ek
far þik swärd i þina hand mz huilko tu skalt
värja þit liif Ok nidra gudz ouini. ok hafua þit 10
liif ospart firi þe helgha kirkiu troo. ok gudz vina
hilso ok hielp þär näst fae skiold a hans arm
ok säghi swa. Mädhur þässom skiold skal tu värna
fadhur löös barn ok änkior. gudz vanheidher
hämnas. ok gudhlikheit främia. Mz þässom skiold 15
skalt tu stadhughir ok gladlika moot gudz ouinum
standa. Sidhan skal han föyia mantolin vm hans
bak. Ok mantuls bandit læggia nidhir a hans
bryst. til teekn at honom skal komo i hugh
idhelika hwad han hafuir gudhi iaat. Ok at han 20
hafuir polkin klädhebonat a sik takit firi kir-
kionna värn ok styrkilsse. Sidhan skal han læggia
sina hand a hans hals til teekn. at han är gifuin
vnde kirkionna lydno. ok sighir swa. Nu äst tu 127
vndir lydno bunden meir än fyr. gif þik vin vm 25
at fultkomna mz gerningomen. þz tu lofuor mz
ordhomen. þa faar tu otalikin löön mz gudhi.
állas faar þu hardare pino än andre fyr þina
lofuon. Sidhan þetta vardir giort ta skal þän
säm messona sighir gifua honom min likama til 30
styrkylsse ok fultkomnilse. Ok takir han mik mz
þäim hug at han vil fultkomna mz gerningomen.

þz han är bunden til mz ordhomen. Ek sandir
 gudh ok man vil komo til hans ok aldrih fra
 honom skylias ok vil ek bränna han swa mz
 minom kärleek. at han skal änkte swa geernas sän
 5 mik. änkte rädas vtan mik. Sannalika. ek vill
 vara j honom. ok vm kringh han ok styrkia ok
 göma han j allum hans medferdum. sowande ok
 wakande Framleidis kan þat ok swa wara. at
 nokor werdhir riddare a äini mark. ok takar han
 10 riddaraskap mz þeim hwgh. at han will verna
 þa hælgho kirkio. vtan jaff ek will ok þar till
 hans koma. ok mz honom bliwa for þui ek är j
 allum stadhun än þui hworo min häidhir þakkes
 mik bätir j þaim stadh som mit lof är widhir j
 15 adrom stad. þette biudir ek äinghom giora vttan
 128 hwilkom som wilde riddaraskap göma. ok swa
 som äk hafwir nu sakt a sik taka. þa warä þät
 mik kært for þwi at swa som mz hogfärdh är
 räth riddaraskap nidhir lakt. Swa skuldhä þät
 20 attär vpp takas medh audmiukt ok gudlikä
 þolomodh amen

Texten i fjerde bandet är hemtad ur flera källor
neml.:

1. Regula Salvatoris med tillhörande Revelationes Extravagantes, sid. 3—120, efter K. Bibliothekets i Berlin handskrift 3762, skriven i Vadstena kloster af nunnan Christina Hansdotter Brask vid slutet af 1400-talet (1487—96).
2. Sju stycken, sid. 123—131; fordom i Codex Bergmanianus, Lunds Universitets Bibliothek; från första hälften af 1400-talet. I handskriften finnas endast de 11 första raderna i behåll; det öfriga är aftryckt efter *Brings samling af Handlingar* III, Lund 1758, s. 85—104, med utfyllande af förkortningar.
3. Heliga Birgittas böner, sid. 132—176, ur sju handskrifter från 1400-talets senare hälft; på K. Bibliotheket i Stockholm, nämnda hvar och en på sin plats.
4. Två egenhändiga utkast af Hel. Birgitta, sid. 177—185, efter original-bladen på K. Bibliotheket i Stockholm. Deri äro inga afvikelser gjorda från handskriften.
5. Latinskt ur-original till Tredje Bokens 8:e kapitel, sid. 192—196, efter originalbladet i K. Bibliotheket i Stockholm. Ingen afvikelse gjord derifrån.
6. De femton böner, orätt tillskrifna H. Birgitta, sid. 197—211, efter två handskrifter från 1400-

- talet; på K. Bibliotheket i Stockholm, nämnda hvar och en på sin plats.
7. Engelens Diktamen till H. Birgitta, sid. 215—276, efter Parisiska handskriften på K. Bibliotheket i Stockholm, skriven år 1385 af br. Jordan.
 8. Variant af Attonde Boken, sid. 279—419, efter ett handskrifts-fragment från första hälften af 1400-talet, på K. Bibliotheket i Stockholm, med gammalt märke (Antiqvitets-Arkivets) A 44.
 9. Stycken på Birgittin-Norska, sid. 423—522, efter en handskrift från första hälften af 1400-talet, på Skokloster, n. 5 i qvart.

I aftrycket äro vidtagna följande

Rättelser.

Sida	rad			
4	3	wanmaktandhis	<i>rättadt från</i>	wanmaktadhis
—	21	betraktandis	»	beträktandis
5	24	snödasta	»	snönasta
11	1	änneth	»	ämneeth
14	25	michels	»	milchels
15	6	portam	»	portan
—	23	lögherdaghin	»	lörgherdaghin
16	8	ffalsklighetzsins	»	ffasklighetzsins
19	3	aff	»	a
—	22	fadhers	»	fadher
22	27	Thog	»	Thag
32	3	gästningh	»	gäsningh
36	25	offkaatir	»	affkaatir
41	12	wndirstandandis	»	wndirstandis
50	11	torfftog	»	torfftogt
53	3	longsamlikare	»	tomsamlikare
55	12	twingadis	»	twingandis
—	13	talade	»	talaude
57	32	hon <i>tillagdt</i>		
58	14	formagha	»	formagho
60	14	hwat <i>tillagdt</i>		
63	17	fastaskolandis	»	fastolandis

Sida	rad			
63	25	käth.	rättadt från	atha hvarvid en första bokstaf är bortskrapad
64	16	människior	»	människior
66	13	stränghet	»	stranghet
68	22	ett j utelemnadt efter wti		
70	25	reglonna	rättadt från	regloma
71	3	ofmykit	»	omykit
74	8	ett dubbelt the utelemnadt		
75	6	siuttande	rättadt från	siittande
80	15	frangang	»	frangang
84	4	wägha	»	wagha
—	20	iärngaddrom	»	iärngaddom
98	19	äwardelika	»	awärdelika
99	18	fornomzstogha	»	fornonzstogha
101	20	läcze	»	läzce
102	4	gudhelix	»	gudhe
—	12	hans	»	has
106	25	är tillagdt		
118	30	j	»	
123	17	nima	rättadt från	minna
124	10	Jak	»	Jag
126	11	vanmatogha	»	vanmaktagha
127	10	hänne	»	hänna
128	4	vilin	»	vilu
—	5	jämcristin	»	jämnerestin <i>Item rad 10</i>
—	18	ledhir	»	ledhis
—	28	skällicin	»	skällicom
129	23	litit	»	litol
—	24	hwarre	»	hworre
132	7	bönom	»	bonom
—	12	mata	»	mata ta
—	21	thässa	»	thassa
133	23	atirlösa	»	atirlosa
134	7	fäldhe	»	fäffe
—	29	kallas	»	källas
—	30	thit	»	thik
135	5	hudhstrukin	»	hustrukin
—	15	stundh tillagdt		
136	12	höxste	rättadt från	hoxste
137	9	rördhis	»	rordhis
—	12	äuardhelikin	»	äuardhelikin
—	18	thu tillagdt		
—	22	än	»	an <i>Likaså 138: 21, 144. 1.</i>
138	7	axla	»	äxla

Sida	rad		
139	8	thu	<i>tillagdt</i>
—	19	lofuadhe	»
—	26	sagdhe	<i>rättadt från sagdh</i>
—	30	ett dubbelt thin	<i>utelemnadt</i>
140	2	rördhis	<i>rättadt från rodhis</i>
—	14	atirfordhe	» atirfordhe
—	18	apostolos	» apostolos
141	1	thoronom	» thoronom
—	19	sagho	» sagdho
—	23	min	» mi
—	25	glädhi	» gladhi
142	7	apostolis	» apostolis
—	22	han	» hon <i>Likaså 24, 25, 27, 28, 30, 31.</i>
—	29	fore	» sore
143	4	thorftogha	» throftogha
—	6	äst	» ast
—	14	myrke	» myrk
—	20	forganglikom	» forganlikom
—	30	äro	» aro
—	32	älla	» alla
144	2	alla	» älla
—	3	ärmeta	» armeta
—	5	äris	» ärins
—	30	vndir	» vndit
145	9	fadhhorin	» sadhorin
—	28	dygdhelica	» dygdhelca
146	17	han	<i>tillagdt</i>
148	1	skuld	» skud
—	4	minskilse	» ninskilse
—	21	döödhe	» dööfdhe
149	1	pylati	» pylato <i>Likaså 154: 5</i>
—	18	syndogha	» signadha
—	29	the	<i>tillagdt</i>
150	4	likama	» lilika
—	6	oplätos	» oplätas
151	2	vtn	<i>tillagdt</i>
153	12	ater	» at
—	13	thine	<i>tillagdt</i>
154	17	ett öfverflödigt mik	<i>utelemnadt efter thik</i>
—	22	kärlek	<i>rättadt från kärle</i>
—	23	maria	<i>tillagdt</i>
156	1	secunda	» <i>och stycket åtskildt från föregående</i>
—	22	öron	<i>rättadt från öroon</i>
157	13	lofuis	<i>tillagdt</i>

Sida	rad				
158	11	giordhe • rättadt från	giodhe		
—	24	alt	»	at	
159	15	vårdhogadhis	»	vårdhoghis	
—	16	Välsighnadhir	»	Sälsighnadhir	<i>Likaså rad 23</i>
—	18	aldra	»	äldra	
—	25	hedhirlica	»	hedhrilica	
160	6	atirlösare	»	atirlosare	
—	19	vårdhoghis	»	vårdhos	
—	23	thiänist	»	thianist	
—	27	löste	»	loste	thu tillagdt
—	28	vårdh tillagdt			
—	—	fordömilse	»	fordomilse	
—	—	atirledde	»	atirledde	
161	4	bätra	»	bärtra	
—	5	owirfödhelikhet	»	wirfödhelikhet	
—	16	mykla	»	mylka	
—	18	rubriken utfylld			
—	23	ödmuklika	»	ödmuklika	
—	24	äptir	»	aptir	
—	25	sänt	»	sant	
162	1	rubriken utfylld			
—	3	härta	»	harra	<i>Likaså rad 22</i>
—	10	eghom	»	eghom	
—	26	värksfuldir	»	värksfuldir	
—	27	fäm	»	fam	
163	15	thiäna	»	thiana	
164	10	ett dubbelt thu äst utelemnadt			
—	26	ett dubbelt war utelemnadt framför	hafuir		
165	12	eterblemonna rättadt från	eterblemonna		
166	15	riker	»	riken	
168	23	närvaru	»	nävaru	
169	10	bön tillagdt			
—	16	frwksammasta	»	frwksammasta	
171	16	lustogasta	»	lustagasta	
—	27	en tillagdt			
174	24	wärk	»	wär	
—	28	ophögdh	»	hophögh	
176	4	Uälsignadher	»	Uälsigndher	
197	25	wngdoms	»	wndoms	<i>Likaså 204: 3</i>
199	2	lusta tillagdt			
201	8	syndhir	»	syndhr	
—	19	ett dubbelt är utelemnadt			
—	24	mykelikhet rättadt från	mykekhet		
203—210	210	<i>En stor mängd utan plan och ordning insatta skilletecken (: och ,) äro här utelemnade.</i>			

Sida	rad			
205	23	osyulikom	<i>rättadt från</i>	osylikom
208	4	omkring	»	omgring
—	12	kärleksins	»	kärlesins
—	14	mykelighet	»	mykelihet
209	24	wälwilioghaste	»	wälwioghaste
215	1	<i>Rubrik tillagd. Likaså återstades.</i>		
—	21	atskillikin	»	askillikin
216	26	skapa	»	spaka
217	22, 32	fruktsamlik --	»	fruksamlik --
220	25	vppinbar	»	vppibarasr
221	32	saa	<i>tillagd</i>	
222	10	hulkin	»	hulkit
224	4	the	»	tho
226	22	<i>I hds. är manaskini ändradt så från manz kyni.</i>		
—	29	lyudhande	<i>rättadt från</i>	lyudhadhe
227	13	<i>I hds. är allom ändradt till alla</i>		
—	21	äwardhelika	<i>rättadt från</i>	äwardhelika
228	12	<i>I hds. är for litit ändradt från litit wärt</i>		
229	20	somleke	<i>rättadt från</i>	somlekk
—	24	owinlika	»	winlika
—	26	matte	»	matto
230	2	äro	<i>tillagd</i>	
231	5	hardhasto	»	hardharsto
—	20	<i>hulkin är i hds. ändradt så från hulkom</i>		
232	15	hulkin	<i>rättadt från</i>	hulkit
234	8	<i>frugdhas är i hds. orätt ändradt till frygdh</i>		
—	27	frukta	»	frukt
—	28	<i>trägardhz rättadt från trärhdz</i>		
—	29	winqwistin	»	winqwinstin
235	21	swäria	»	swaria
236	28	<i>vatsins är i hds. rättadt från wädhirsins</i>		
237	17	<i>ett dubbelt war utelemnadt</i>		
240	5	<i>endräklighet är i hds. med något yngre hand tillagd</i>		
		<i>som förklaring af enan</i>		
242	27	rasklikare	<i>rättadt från</i>	raslikare <i>Likaså 274: 15</i>
243	11	fruktsame	»	fruksame
—	30	vmätlikin	»	vmälikin
244	12	<i>skyldis är i hds. ändradt från skyltis</i>		
245	12	vp tendas	»	framga
247	17	kälde	<i>rättadt från</i>	kaldo
251	12	<i>ärwodhet är i hds. ändradt från ärwodhe</i>		
253	2	sermonis	<i>rättadt från</i>	sermones
257	16	mangfalda	»	magfalda
—	22	wardha	»	wärdha
260	21	skodhandhe	»	skodhadhe

Sida	rad			
263	6	dömdan	<i>rättadt från</i>	domdan
265	16	rätta	»	rättra
267	26	läriska	»	läriska
268	5	oateruändelika	»	oateruandelika
272	28	byriska	»	byriska <i>Likaså 273: 6</i>
279	13	vaggia varo	»	varo vaggia
290	11	blygdhin	»	blydhhin
291	8	a	»	af
292	2	frangang	»	frangang
293	29	ofmykla	»	omykla
294	7	ok	»	ok ok
295	5	ödhkn	»	ökdhkn
307	2	världinne	»	världdinne
311	22	obrygdhilsom	»	obryghilsom
321	17	oc	»	oc oc
323	29	xxxj	»	xxj
330	26	nampnt	»	nampnt
334	14	hetelica	»	helelica
341	17	i	»	in
356	3	diäflenom	»	diflenom
—	15	<i>Capitulum xxxix tillagdt</i>		
360	22	gulklimp	<i>rättadt från</i>	gulklinp
—	24	<i>Efter fa är i hds. tillagdt ett onödigt gif</i>		
365	15	bortköras	<i>rättadt från</i>	borköras
—	20	fram	»	fran
368	28	skytis	»	skytis
369	16	wtgang	»	wtggang
374	9, 13	israels	»	iraels <i>Likaså 411: 18, 25, 412: 1, 12, 417: 3</i>
376	9	konungir	»	konungör
—	14	värnirska	»	värniska
384	31	Än	»	Ä
392	29	ämuäl	»	älmuäl
395	30	världinne	»	världinne
397	20	fäghärst	»	fäghärtst
—	23	rördhe	»	rödhe
409	15	Vtan	»	Vta
410	23	taladhe	»	taladhit
418	4	<i>ett dubbelt sina utelemnadt</i>		
424	32	Andin swaradhe	<i>rättadt från</i>	Auwi swaradhe swaradhe ek
426	2	<i>eig tillagdt</i>		
—	22	<i>ek tillagdt</i>		
427	4	kripa	»	gripa
—	16	hwar uändis	»	hwaruändis

Sida	rad			
427	21	somon rättadt från	somom	
—	22	ok tillagdt		
430	9	rötelig rättadt från	röteling	
—	14	þz	»	þr
—	15	langan	»	langar
—	22	þoliken	»	þolken
432	6	wtgingo	»	wtgindo
—	9	öron	»	örom
433	8	världz	»	världz
434	16	klädh	»	glädh
435	21	Ok	»	O
—	25	triin	»	tiin
437	5	saa äk	»	äk saa
—	32	gudhz	»	gudh
439	3	<i>Ett dubbelt Naar utelemnadt</i>		
—	22	gärninga tillagdt såsom rättare än	hendir	
—	25	korsfästas rättadt från	korsfästas	
442	10	retaskolande	»	retaskolonde
—	30	stodh	»	stodho
444	32	mannom	»	mannon
445	22	kinuona	»	kimoma
—	29	at	»	a
446	6	<i>Ett dubbelt nu utelemnadt</i>		
447	11	<i>Ett oriktigt eig uteslutet efter varo</i>		
—	19, 20	ofmyklom rättadt från	omyklom	Likaså 509: 27
449	13	kompanskap	»	komponskap
450	4, 7	ok	»	ob
—	10	kombir	»	kömbir
—	19	<i>De 4 sista orden äro dubbelt skrifna.</i>		
454	2	fadhirenom rättadt från	fadhirrenom	
455	28	sinom	»	sino
458	28	ofmykit	»	omykit Likaså 472: 8, 500: 16
459	17	gudh	»	gudz
462	1	omskiptelikin	»	oskiptelikin
—	7	öst	»	löst (1 är skrapadt)
—	19	dygd tillagdt		
—	29	guddomsins	»	guddamssins
464	10	enkte	»	enke
465	10	bätirlsse	»	bätirlsse
—	29	mino	»	mina
466	2	värdughadhis	»	vädughadhis
468	2	äst tillagdt		
—	26	ordh	»	or
—	27	dygdheligh	»	dygdheligh

Sida	rad			
470	2	idhir	<i>tillagdt</i>	
—	26	hon	»	
473	6	hiärtadh	<i>rättadt från</i>	hiätadh
474	26	sagdho	»	sagdha
475	6	Annor	»	Anno
—	8	lottaghin	»	loftaghin
—	12	än	»	ä
476	1	ofmykle	»	omykle
477	15	vara	»	varo
—	31	ödmiwkt	»	ödmiwt <i>Likaså 505: 25, 515: 31</i>
478	19	är	»	än
479	17	äürdelika	»	auärdelika
—	19	ok eig	<i>dubbelt skrifvet.</i>	
480	22	ek	<i>tillagdt; ondum rättadt från</i>	ondir
—	24	mik	»	
481	12	orätuisan	<i>rättadt från</i>	rätuisan
—	22	af	»	lif
482	2	korsseno	»	korkorsseno
—	16	ett þ mellan þu och firi	<i>utelemnadt</i>	
—	26	þe	<i>rättadt från þa</i>	
—	29	ett dubbelt fa	<i>utelemnadt</i>	
483	23	hon	<i>rättadt från</i>	han
484	17	þima	»	þina
—	23	ydhlan	»	ydhan
—	25	Oimbren	»	Ombren
—	27	bansatta	»	bansasta
485	26	högfärdelika	»	höfärdelika
—	27	draghír	»	daghír
486	7	ett j	<i>utelemnadt framför</i>	ydhlan
—	19	vardhír	<i>rättadt från</i>	vardh
489	9	godha	»	dödha <i>Mycket förderfvad interpunktering på följande rader rättad.</i>
490	24	män	<i>rättadt från</i>	man
491	9	kompanom	»	komponom <i>Likaså 499: 28</i>
—	21	liwft	»	liwst
492	3	dröfwodír	»	dröfwofír
—	14	skärzsslo	»	skärzslslo
494	22	swaradhe	»	swradhe
—	25	säghia	»	saghia
496	15	i þän	»	i j þän
497	22	til	»	tik
500	16	ek	»	eig ey
—	20	världhinna	»	varldhinna
—	32	leikmen varo	»	leikmen, Varo

Sida	rad			
502	7	frätilsse rättadt från	frätilsse	
—	8	swornom	»	sweinom
504	15	timin	»	timim
—	19	<i>fri þy står dubbelt i hds.</i>		
505	29	älla rättadt från	alla	
506	24	högfärd	»	högförd
507	2	huxilsa	»	huxilla
—	29	väna	»	vana
508	4	þry tillagdt		
—	22	þän rättadt från	þäm	
509	25	värnar	»	varnar
510	4	gudlikin	»	gudlikir
512	5	vndradä	»	vndrada
—	6	hörir	»	horir
—	16	<i>I hds. står: först fyrst</i>		
—	24	giör rättadt från	gior	
514	28	innan tillagdt		
515	13	höwizlika rättadt från	howizlika	
—	19	makt	»	mak
517	14	äwinnelika	»	awinnelika
518	26	þu	»	þe
520	12	stolam tillagdt		

Anmärkta felaktigheter.

Band	sida	rad		
1	817	25	hulkin som borde rättas till	hulkom som han
2	257	12	han borde rättas till	hon
3	281	20	naghla borde rättas till	nafla
—	815	21	vaggia borde tilläggas efter	quidhsins
—	816	18	gift borde tilläggas efter	ok
—	895	28	hiudhir läs	biudhir
—	424	24	sino läs	snio
4	447	10	<i>I handskriften står glömdis enligt Latinets oblitum est. Svenska texten har gömdis Båda läsarterna kunna försvaras; utg. föredrar dock den Svenska.</i>	
—	458	1	mínkas läs	minkas Likaså 500: 3

Alta dessa
mot hand-
skriften.

1875

3 2044 011 637 32

This book should be returned to the Library on or before the last date stamped below.

A fine is incurred by retaining it beyond the specified time.

Please return promptly.

STAL
WIDENER
STALL-STUDY
CHARGE FEB 7 1991 CHARGE

CANCELLED
JUN 10 1991
SEP 10 1991

